GIWERUZ

a zvony pekelné

(GSMB 8)

©1997 Václav Semerád

Báseň »Zvony pekelné« © Ivana Rybáková

Veškeré připomínky jsou vítány:

Václav Semerád

VSemerad@volny.cz

HGS Newton

Motto:
Když si někdo nový svět vymyslí,
měl by za něj nadále zodpovídat.

(Volně dle Vančurova Barbuchy)

Výsledky mého několikadenního uvažování byly rovny nule, jenže čas ubíhal – zdánlivě pomalu, ale neúprosně. Pro mě, ale hlavně pro planetu, jejíž jméno Giweruz neznamenalo nic víc než prostě Krajina.

Včera dostala Fairlie báječný nápad. Přinesla mi místní obdobu naučného slovníku. Celý den jsem jej analyzoval náramkovým komunikátorem. Nebylo to jednoduché. Zdejší knihy se podobají knihám z vykopávek Země, jak je člověk může obdivovat v kdekterém pozemském muzeu. Nejsou to bohužel průhledné krychličky bardžanských knih velikosti kostky cukru, a už vůbec nemluvím o nejnovějších pozemských knihách na mikročipech, jejichž maková zrnka musí být lepena na nosných kartičkách, aby se s nimi vůbec dalo manipulovat. Zdejší knihy jsou tlusté balíky solidního papíru, hustě potištěného písmenky a skoro bez obrázků. S tím bych se nějak srovnal, vlastně ani ne já, spíš program pro kontakty s cizími civilizacemi. Naštěstí mě ve vesmíru včas napadlo nahrát si je do náramkového komunikátoru, takže jsem je měl stále při ruce. Manipulace s knihami byla i tak dost otravná a vyčerpávající. Seděl jsem u stolu, otevřenou knihu před sebou, otáčel jsem co nejrychleji nemotornými stránkami a snímal je kamerou, umístěnou jako ozdoba v čelence. Ještě že jsem je nemusel číst – to bych nad tím asi strávil několik let.

Když za mnou odpoledne přišli zdejší reportéři, bral jsem je proto jako nutné zlo. Musel jsem pro ně pózovat před neuvěřitelně velkými a nemotornými kamerami zdejší televize a na závěr přečíst svůj pozdrav obyvatelům této planety. Měl jsem to v komunikátoru napsané foneticky, abych to nespletl, vždyť jsem zatím ve zdejší řeči uměl vyslovit sotva pozdrav na dobré jitro. Ovšem bez náramkového komunikátoru bych se nedomluvil vůbec – naštěstí jsem jej měl neustále připnutý na ruce a neodpínal ani na noc. Text svého proslovu jsem si napsal už předevčírem, nechal jsem jej přeložit počítačem a konečnou redakční úpravu za mě udělala Fairlie, které se některé slovní obraty zdály příliš kostrbaté.

Kdyby šlo jen o jedno kostrbaté slohové cvičení!

Obyvatelé planety Giweruz mě přijali velice přátelsky. Za dané situace to lépe ani nešlo. Podivuhodně se smířili s faktem, že letadlo návštěvníka z vesmíru je životu nebezpečný vrak, který se nikdy neodlepí od jejich světa a navíc hrozí, že nejbližší okolí promění v radioaktivní peklo. Místo přistání hvězdoletu Newton leželo naštěstí v poušti a zdejší vědci se na místě objevili včas. Už daleko ve vesmíru zachytili tento neobvyklý létající předmět svými radary a velice rychle zjistili, že se nejedná o běžný asteroid, jak by soudili hvězdáři primitivnějších civilizací. Byl jsem rád, že měli vědomosti i technické prostředky k měření radioaktivity a že nebezpečnou situaci zvládli – podle mého na výtečnou.

Nicméně jsem zpočátku musel z radioaktivního okolí své rozbité lodi zvědavce vyhánět. Pak na místo havárie dorazili vědci a své méně vzdělané spoluobčany z radioaktivní oblasti vykázali. Nastavěli po spádu terénu bariéry a na místě postavili několik stanovišť pro kontrolu průsaků. Mě si pak vítězoslavně odvezli jako hosta.

Ano, já jsem tu ztroskotal se vším všudy.

Padající hvězdolet jsem na poslední chvíli opustil jen ve skafandru a s tím, co jsem měl na sobě a v nevelikém vaku poslední záchrany. Nebylo toho mnoho, ale planeta sama byla kyslíkového typu, takže bych tu možná několik týdnů přežil. Za normálních okolností by to snad stačilo. Musel bych mít ale aspoň malou naději, že mě tu někdo najde.

A v tom byl právě ten kámen úrazu...

Podle toho, co jsem věděl, byla naděje na pomoc mizivá. Katastrofa HGS Newton, průzkumné hvězdné lodi pozemské sekce Kosmického průzkumu Galaktického společenství se odehrála příliš daleko odtud. Koho by asi napadlo hledat posledního trosečníka přes tisíc světelných let od místa neštěstí? Záchranná výprava se pochopitelně vynoří z nadprostoru ve větší vzdálenosti, než odpovídá oběžné dráze jediné planety – v této chvíli ostatně pohlcené plameny své hvězdy – ale co může objevit jiného než vybuchující supernovu přímo na místě, kde jsme se měli podle plánu vynořit z nadprostoru? Ani časoprojektory nás nemohou objevit. V nadprostoru nejsou nikomu nic platné a v regulérním Euklidově prostoru jsme se nacházeli sotva tisícinu sekundy, navíc v plamenech hvězdy.

Tu planetu jsme samozřejmě ani okem nespatřili. Zato Newtona obklopil hvězdný oheň, nikdo z posádky si nestačil vůbec nic uvědomit. Přechodová ochrana zareagovala spolehlivě, vrátila hvězdolet do bezpečí nadprostoru, ale i když tím zkázonosné působení hvězdného ohně přerušila, bylo už příliš pozdě.

Historie mezihvězdných letů zaznamenala dva případy, kdy se z podobné situace dostaly průzkumné letouny i bez přechodové ochrany. Zřejmě se dostaly jen do řídkého ohně, který nezpůsobil totální zkázu lodi ani posádky. V prvním případě se až na nepodstatná zranění zachránila posádka celá, ve druhém případě přežil jediný lékař – stejně jako jsem přežil zkázu HGS Newton – Hvězdoletu Galaktického společenství – i já.

Jen jedna nepříliš velká místnost každé lodi je obložena několika tunami olova. Slouží jako útočiště pro jednoho lékaře a zejména pro jeho agisar. Počítá se s tím, že tento lékař pak dokáže uzdravit i ostatní členy posádky, zasažené radioaktivním zářením, které se vyskytuje u některých typů hvězd – především A a neutronových. Tato praxe už několikrát zachránila celé výzkumné výpravy.

Hvězdný oheň je ale příliš vražedné prostředí. Když jsem se vzpamatoval z nárazu a ze šoku, bylo v lodi ticho. I v mé všemožně izolované kabině bylo vedro, ale ve skafandru se to dalo vydržet. Obrazovka monitoru, který mě měl neustále spojovat se zbytkem výpravy, byla ale pokryta šumem. Indikátor na dveřích mé kabiny blikal rudou barvou nebezpečí a těžké pancéřové dveře se ani na můj naléhavý příkaz neotevřely. Automat mě neuposlechl – byla za nimi smrtící radioaktivita a program považoval mou ochranu za důležitější než můj příkaz.

Chtěl jsem se dostat ven, ale dříve než jsem zjistil, jak poručit neposlušným automatům, radioaktivita v lodi sama přirozenou cestou poklesla pod nebezpečnou úroveň a dveře mě přece jen pustily.

Přiznám se, dlouho jsem bloudil prostorami hvězdné lodi a nemohl jsem se vzpamatovat. Všichni členové posádky byli mrtví. Na první pohled bylo jasné, že nikomu nepomohu, ani se svými kosmickými zkušenostmi a s agisarem. Uvnitř lodi muselo krátkodobě panovat doslova pekelné prostředí, nejen pomalu působící radioaktivita, ale i vysoká teplota. Vlastně se všichni upekli a vůbec nerozhodovalo, zda byli ve skafandrech nebo ne.

Bardžanská lékařská věda je úrovní vysoce nad pozemskou, ale i ona má meze. Když je zničený mozek, nedá se už nic dělat. Zůstal jsem v rozbité hvězdné lodi – sám.

Ani řídící počítač nevyvázl z té pohromy hladce. Dokázal sice vytrhnout loď z plamenů, konvertoval ji do nadprostoru a rozjel stranou, ale pak se jeho programy zasekly a od té chvíle letěla loď dál bez řízení. Letěla by tak dlouho, až by vyčerpala akumulátory – a teprve pak by se propadla do standardního Euklidova prostoru.

Krátkodobé vypnutí a zapnutí počítače mělo naštěstí pro mě příznivý účinek. Počítač se vzpamatoval – ale okamžitě mě zahrnul takovou záplavou havarijních hlášení, že bych se ani nedokázal propracovat k čemukoli kloudnému.

Bylo to zoufalé.

Počítač neměl spojení s okolím, přesněji, neměl žádnou vnější optickou kameru. Podle zapnutého *igidhigu* soudil, že letíme nadprostorem. To bylo všechno. Když jsem se ho zeptal, proč konvertor nevypne, upozornil mě, že v tom případě vypadneme z nadprostoru daleko od hvězd. Nečekal ani na můj dotaz, co to znamená a oznámil mi, že nefunguje atomový reaktor, letíme na akumulátory a pokud nenalezneme vhodnou záchrannou planetu, nevidí mou další budoucnost nijak růžově.

Což ostatně neviděl ani tak, protože neměl ani jedinou venkovní kameru a nemohl se tedy v nadprostoru orientovat.

Musel jsem mu poskytnout obraz snímacích kamer mého skafandru, aby viděl aspoň to, co já. Nebylo to tak málo, jak se dalo očekávat. Vnější betonové pancíře lodi se vypařily tak dokonale, že v některých krajních kabinách byla chybějícími stěnami vidět zelená mlha Ligaidových přeludů. Tam, kde se v obyčejném prostoru nacházejí hvězdy a větší planety, jsou v nadprostoru vidět nepříliš velká orientační světélka, nazvaná jejich objevitelem Fo-ru Ligaidem si-jidy. Potřebovali jsme objevit nějakou hvězdnou soustavu a doufat, že aspoň jedna planeta nebude životu nebezpečná.

Měl jsem v tomto směru štěstí – ale i smůlu. Bohužel se ukázalo, že moje smůla nebude jen moje.

Asi hodinu před definitivním vyčerpáním akumulátorů jsem objevil hvězdnou soustavu se třemi planetami. Nebyl to pro mě příliš velký důvod k jásání. Světélko, označující hvězdu, totiž slabě pulsovalo a jiskřilo. Ne mnoho, sotva se to dalo rozeznat, ale podle Gurroovy poučky to znamenalo, že hvězda, patřící k tomuto světélku, není stabilní a chystá se v blízké době – vybuchnout.

Změřil jsem pulsace světélka jen zběžně. Nepřesnost byla u této Gurroovy tabulky oceněna značnou tolerancí: desetina až desetinásobek. Vyšlo mi, že se katastrofa neodehraje dřív než za dva až pět let pozemského času. Tato doba se mi zdála dost dlouhá a trochu mě to uklidnilo, ovšem jen do okamžiku, kdy jsem palubnímu počítači přikázal nadprostorový konvertor *igidhig* vypnout.

Neměl jsem ale na vybranou. Akumulátory byly na dně, reaktor zablokovaný, spodní paluba zaplavená radioaktivním roztokem z prasklého chlazení reaktoru. Za těch okolností by bylo beztak nemožné pokračovat k další hvězdě a navíc by to mohla být cesta do pekel, kdyby další hvězda neměla planetu kyslíkového typu (a to jsem nemohl tušit, že je to tak).

Vynořil jsem se poblíž jedné ze tří planet.

Na první pohled byla nevlídná a přistávat by na ní mohl leda sebevrah. Byla příliš daleko od hvězdy a její povrch byl pokrytý vrstvou zmrzlého metanu a čpavku, podobně jako je tomu u Neptuna, okrajové planety Slunce.

Dvě další planety byly ale blíž ke hvězdě. Nařídil jsem ihned palubnímu počítači zamířit k prostřední z nich, ale vybrat pokud možno takovou trasu, aby v případě potřeby mohl kolem ní jen proletět a pokračovat k třetí a poslední planetě. Měl jsem minimum energie, na nějaké velké manévrování by to určitě nestačilo.

Nebylo to naštěstí nutné, neboť onou prostřední planetou byla právě Giweruz. Planeta velikosti Země, zahalená hustou kyslíkovou atmosférou s mraky z vodních par.

Že jsem k ní doletěl z posledních sil, ačkoliv jsem celý zbytek cesty šetřil energií jak to šlo, byla jiná věc. Neměl jsem energii ani na měkké přistání, mohl jsem jen nasměrovat loď do míst, kde byly veliké pískem pokryté plochy. Domníval jsem se, že se jedná o pouště, kde pád lodi nezpůsobí velkou škodu. V té chvíli jsem nevěděl o tom, že na planetě Giweruz žijí humanoidní inteligentní bytosti. Zmrzačená hvězdná loď Newton bez kamer ani jiných čidel neměla čím zachytit radarové paprsky, které ji už několik dní sledovaly. O existenci myslících bytostí jsem se dozvěděl poté, kdy jsem na svých antigravitačních sygytech přistál – a byl okamžitě obklopen davem zpočátku tak důvěřivých lidí...

Ano, byli to lidé – i když nám jen velice podobní. Podle jakési teorie by se mělo lidem Země či Bardžá podobat více inteligentních bytostí, protože tvar lidského těla je velice účelný a pro rozumné bytosti příhodný, ale inteligentní chobotnice planety Ux, měňaví Sirraeané či válečnické hmyzí bytosti říše Glug by s touto teorií příliš nesouhlasili. Měl jsem nejspíš štěstí, že byli skoro takoví, jako my. I když ne docela. Působil jsem mezi nimi poněkud exoticky.

První kontakt proběhl hladce, jako žádný v historii Galaktického společenství. Obyvatelé Giweruzu měli znalosti o vesmíru na poměrně vysoké úrovni, věděli, že se v něm kromě nich nacházejí i jiné bytosti a můj přílet je tedy nepřekvapil. Kromě jiného jsem se dozvěděl, že se necelých pět světelných let odtud nachází další obydlený svět, jehož obyvatelé zhruba před sto padesáti lety, tedy na kosmické poměry nedávno, navázali s obyvateli Giweruzu rádiové spojení a občas si na dálku vyměňují pozdravy a dokonce i zkušenosti. Nevelká vzdálenost byla pro rádiové vlny snadno překonatelná, ale ke vzájemným návštěvám dosud nedošlo, ačkoliv obě civilizace horlivě rozvíjely kosmonautiku a stavba prvních hvězdných lodí byla zřejmě jen otázkou času.

Dávno před přistáním jsem znal polohu Giweruzu vzhledem ke Galaxii. Stačilo zamířit kameru skafandru na libovolný segment hvězdné oblohy a nechat je zpracovat programy palubního počítače lodi, dokud byl ještě schopen činnosti. Databáze hvězdné struktury Galaxie dovolila programům rekonstruovat, jak by se jevila hvězdná obloha z planety u kterékoli hvězdy. Výsledkem výpočtů bylo přesné místo na hvězdných mapách Galaxie, ale současně s tím mě objala hrůza.

Vyšlo mi, že neřízená hvězdná loď HGS Newton proletěla tisíc čtyři sta šestnáct světelných let od místa katastrofy. Ačkoliv se programy snažily nasměrovat ji do obydlených oblastí, proťala během neřízeného letu výběžek Společenství a dostala se do hloubky skoro tisíce světelných let neznámé oblasti vesmíru. To ale bylo příliš mnoho, než abych se mohl spoléhat na brzké vysvobození záchrannou výpravou. Další hvězdné lodi, vyslané na pomoc, nejspíš prohledají planetární soustavy nejbližších hvězd v okruhu dvou, možná tří set světelných let, ale těžko někoho napadne, že bychom se dostali tak daleko. HGS Newton bude nejspíš zanesena do seznamu hvězdných lodí zmizelých ve vesmíru beze stopy s malou poznámkou »pravděpodobně shořela při výbuchu supernovy«.

Smrtelně poškozený Newton uletěl ještě tisíc světelných let, ale to byl definitivně jeho poslední let. Teď je z něj hromada šrotu na pokraji pouště Orova-Dalga, radioaktivního tak, že i pouhé přiblížení může být jakékoliv živé bytosti nebezpečné.

Mohl bych požádat o pomoc obyvatele planety Giweruz? Mohl a udělal jsem to, jenže oni neznají nadprostory a v tomto směru mi nemohou pomoci.

Nikdo z kosmonautů Kosmickém průzkumu nezná principy nadprostorového konvertoru *igidhig*. Není o nich zmínka dokonce ani v palubních počítačích. Toto opatření se dodržuje od setkání s planetou Itči-Ara, nazvanou podle její první oběti, výsadkového letce z hvězdoletu Touha. Planeta byla vlastně gigantickou bytostí, tvořenou kolonií inteligentních baktérií, ale jejich telepatické propojení jí dodalo inteligenci. Tato kulovitá bytost o průměru pětadvaceti tisíc kilometrů byla schopná rychle rozpustit a pohltit jakoukoliv hmotu v jejím dosahu, tedy v okruhu obvyklé planetární soustavy. Tato bytost byla bohužel bez sebemenších stop citu. Polykala nejen neživé meteory a menší planetky, ale i kosmické lodě, které se do této hvězdné soustavy dostaly. Při vysoké inteligenci té bytosti bylo nemožné, aby přehlédla, že požírá jiné myslící tvory, ale to té obludě nevadilo, naopak. Během rozpouštění si z mozků hynoucích bytostí vybírala jejich vzpomínky a ty pro ni představovaly vítané zdroje vědomostí. Když se pak z mozku jednoho pilota dozvěděla tajemství nadprostorového konvertoru, otevřel se před ní celý vesmír – pro ni to byla jen obrovská pastva. Naštěstí pro všechny bytosti v Galaxii ji rozdrtilo a sežehlo objetí strašného drtícího lisu Géja-pole, vytvářeného křižníky nejmocnější civilizace známé části vesmíru, civilizace Gurroa, která včas pochopila, co je to za obludu a neztrácela čas planými úvahami ani vyjednáváním.

Nikdo ale nemohl vyloučit, že se někde ve vesmíru nenachází další taková obluda, právě tak jako civilizace, kterým by se tajemství nadprostoru nemělo dostat do rukou. Od té doby byly průzkumné lodě vybavovány autodestrukcí, aby se při zkáze lodi znehodnotil především nadprostorový konvertor. Autodestrukce samozřejmě proběhla i na lodi Newton. Zvenčí to ani nebylo patrné, nešlo totiž o výbuch, jen o prolomení přepážek, za kterými byla směs vysoce agresívních kyselin. Konvertor se rychle změnil v roztok solí, ze kterého by se jeho původní struktura nedala rozluštit.

Principy mimoprostorových konvertorů jsem neznal ani já. Dostat se z planety Giweruz vlastními silami bylo pro mě po zkáze Newtona naprosto vyloučeno.

V tom světle zjištěná skutečnost, že zdejší hvězda nejpozději do deseti let vybuchne a svým nepředstavitelně žhavým ohněm planetu Giweruz i s miliardou jejích obyvatel zaplaví, vyvstala úplně jinak.

*****

Odhalení

Náramkovým počítačem jsem konečně přečetl zdejší naučný slovník. Programy, uložené v holografické paměti, dokončily srovnávání a sestavily překladové slovníky mezi jazykem používaným na Giweruzu a Bar, univerzálním jazykem Galaktického společenství.

K mému štěstí měla celá planeta jedinou řeč. Nářečí některých pevnin se sice nepatrně lišilo, tak jako se u nás na Zemi liší americká angličtina od »***Oxford English***«, mohlo by se stát, že některým odlehlejším nářečím neporozumím, ale všichni lidé bezpečně ovládali ***spisovnou*** mutaci jazyka. Díky tomu bych se měl domluvit kdekoliv.

Bydlel jsem poblíž města Lodkolanu, největšího města planety na největší pevnině Evoi, padesát kilometrů od místa dopadu hvězdné lodi Newton. Právě tady, na pokraji největší pouště Vekelée, byly soustředěny ústavy kosmického výzkumu, necelých sto kilometrů odtud se v poušti nacházel kosmodrom, z něhož nedávno úspěšně vzlétly nejen první umělé družice planety, ale i kosmická loď, která s dvoučlennou posádkou podnikla první meziplanetární let.

Prozatím největším úspěchem zdejší civilizace byl první pilotovaný kosmický let za hranici planety směrem k vnitřní planetě Hurk. Malé kosmické lodi trvala cesta k této planetě téměř rok a na planetě ani nepřistála, jen ji opatrně oblétla a opět se od ní odpoutala, aby po dalším roce cesty dorazila zpátky, nadšeně přivítána milióny obyvatel.

Pravda, byl to zatím jen nepatrný úspěch, ale jak dlouho trvalo nám pozemšťanům, než jsme se od nesmělých obletů Země dostali ke stavbě první mezihvězdné lodi Perseus?

Bohužel mi bylo jasné, že osud téhle nadějné civilizace je již v této chvíli zpečetěn. Nic na tom nezměnilo, že její osud bude stejný jako můj.

Kdybych sem dokázal přivolat Gurroovy křižníky, mohly by planetu opatrně zabalit do bubliny Géja-pole a spolu s ní ji jemně dopravit ke stabilnější hvězdě. Gurroova civilizace by to dokázala, ostatně to předvedla už několikrát.

Dokonce i Galaktické společenství samo, ačkoliv nedokáže stěhovat celé planety, by mohlo zdejší civilizaci zachránit před zkázou – i když ne i s její planetou. Za dva roky by se jistě podařilo odstěhovat celé obyvatelstvo planety Giweruz na náhradní planetu, jakých má Galaktické společenství v záloze hned několik.

K tomu by však bylo třeba, abych s hvězdnou lodí doletěl alespoň k nejbližší planetě Společenství. Nebo – za přispění obrovské dávky štěstí – udržel se v nadprostoru alespoň pár minut a požádal o pomoc rádiem. Nebylo vyloučené, že se tam některá záchranná loď bude právě nacházet a vysílání přitom zachytí. Tato možnost však byla vyloučená – nikdo nedokáže dostat HGS Newtona do nadprostoru.

Že mám před sebou pouze dva poslední roky života, bylo jistě hrozné, ale byl jsem přece kosmonaut a s trochou smůly jsem musel od začátku počítat. Mnohem více mi bylo líto těch nic netušících zdejších lidí.

Včera mi Fairlie přinesla knížku básní. Zaradoval jsem se, básně mám rád, zejména od Bardžana Muriona. Otevřel jsem tenkou knížku a nechal jsem si komunikátorem přeložit první verše. Málem jsem potom nemohl chvíli popadnout dech – báseň to byla opravdu příšerná...

*****

Zvony pekelné

(Ozege Laferuze)

Den krásný zdál se být, nad městem jas,
den jako k procházce daný.
Na hřištích děti si hrají v ten čas,
jak to ta mrňata baví!

Na trhu lomoz je, hovorů ruch
naslouchá přátelským slovům,
letní žár zmírňuje od moře vzduch
ta svěžest nepřeje sporům.

-Pročpak jsi, družko má, usedla? Proč?
Což ti již neslouží nohy?
-To se jen pod námi zachvěla zem,
nevěříš? Sáhni si na ni!

-Není to přece nic divného, viď?
známe to dlouho již oba!
-Pravdu máš, pohleď však za město tam
kde nad ním ční naše hora!

-Hora se pohnula! Vstává tam snad,
cožpak nás neklamou zraky?
Mění se v divého démona! Hleď!
Na jeho ohnivé hnáty!

-Není to démon, jen protři si zrak!
Pouhý sloup černého dýmu!
-Proč vidím plameny se vztahovat
k městu nic netušícímu?

-Jak vojsko démonů oheň se valí.
Utečte, lidi, jim s cesty!
Nikdo však neslyší, nevidí ani,
zdi domů kryjí ty běsy...

A zvony pekelné začaly znít,
lidé už hoří jak svíce,
ďáblové krouží teď nad městem, vím,
nikdo se nespasí více...

Nad městem víří teď černý jen dým,
voda se ve studních vaří,
běda nám, v chladivých sklepeních též
plameny pekelné zuří.

Neslyšet zoufalý dětský pláč ven,
nezachrání je jich matky.
Před ohněm nespasí koberec, skříň,
marně tam hledají spásy.

Nad městem víří mrak černý jak hřích,
s nikým nezná slitování,
nenajdeš místečko kam nepronik‘,
lidé se marně mu brání.

Všude tu vládne jen oheň – smrt – strach,
plameny stále se činí.
Brzy už skončí v krutých temnotách,
jak nevinní, tak i vinní.

Padne-li k zemi kdo vdechne svou smrt,
z ohnivých démonů roje,
zakrátko z popela temný má hrob,
dojde-li tam pokoje?

Oheň se šíří a zvony dál zní
plameny zuří jak vzteklé
Po této slavnosti – již poslední -
všichni se sejdeme – v pekle.

Ozege Laferuze zemřel už dávno, ale jeho báseň, napsaná krátce poté, co výbuch sopky přímo před jeho očima zasypal žhavým popelem město, měla v sobě cosi osudového. Byl v ní vlastně předpovězen osud lidí tohoto světa. Teď také, jak se zdálo – i můj.

(* Báseň »Zvony pekelné« © Ivana Rybáková)

*****

Kosmické středisko

V kosmickém středisku jsem byl neustále obklopen lidmi. Jejich nadšení by mě nejspíš strhovalo, kdybych si nemusel připomínat, jak marné je ve srovnání s neúprosným časem. Někdy jsem si říkal, že jsem se možná zmýlil, že moje pozorování nezřetelného blikajícího světélka si-jidu nebylo přesné – ale věděl jsem dobře, že se mi to nezdálo. Mé pozorování i závěr z toho plynoucí potvrdil i palubní počítač, který teď ležel v troskách HGS Newton, s největší pravděpodobností rozbitý a mrtvý.

»Smím se na něco zeptat, Rudi?« vytrhl mě z neveselé nálady melodický hlas za mnou. Fairlie, kdo jiný. Nikdo jiný se neodvážil vejít do dveří bez obřadného ťukání, stejného, jaké používáme i my lidé Země. Jen Fairlie si zvykla, že může přijít kdykoli a ptát se na cokoli, nedávno jsem ji přemluvil, aby na mě neklepala. Klepat bych měl já – oni tu přece byli doma.

»Jak dobře víš, můžeš,« usmál jsem se na ni.

Fairlie byla opět oblečená do bílé tuniky bez jakékoliv ozdoby, což jenom zdůrazňovalo její přirozený půvab. Na mimozemšťanku se lidem Země podivuhodně podobala. Zaručeně by byla atraktivní i na Zemi. Jen pleť měla žlutější než Číňané, skoro citronovou a žlutozelená barva jejích vlasů také přímo bila do očí. Jako by na tom nebylo dost, při větším rozrušení se její vzhled od pozemských představ odchyloval ještě výrazněji, neboť na rozdíl od našeho zčervenání Giweruzané v obličeji zelenali. Bylo to způsobeno pigmentovými buňkami pod kůží, pravděpodobně šlo o mimikry, neboli o ochranné zabarvení živočichů. Když předkové těchto lidí žili v lesích, pomáhalo jim to asi při maskování v zeleném prostředí.

Během své kariéry u Kosmického průzkumu jsem se setkával s různými rasami. Zvykl jsem si na Aiguřany, připomínající pozemské vepře, jejichž vzhled byl pro pozemšťana zvlášť směšný, jednal jsem bez ostychu s kočkovitými Nonty i s chobotnicemi z Uxu.

Giweruzané byli podle vzhledu prostě lidé, i když jejich genetický typ se v Galaktickém společenství zatím nevyskytoval. Kdyby si Fairlie obarvila vlasy a na pleť nanesla pozemský make-up, mohla by bez rozpaků vystupovat na soutěži královen krásy mezi dívkami naší staré dobré Evropy. Klasickým řeckým profilem, příjemným mandlovým tvarem očí, uměřeným nosem a výraznějšími rty by jistě zaujala a kdoví, zda by se v takové soutěži neumístila mezi prvními. Pro mě by se ani nemusela přebarvovat. Na odlišnosti ve zbarvení jsem si brzy zvykl tak, že mi vlastní ruce připadaly příliš... červené.

»Pořád se mi zdá, že jsi takový smutný...« zaševelila.

»Třeba opravdu jsem,« povzdychl jsem si.

»Dělám přece všechno, abys smutný nebyl,« zkusila to s jemnou dávkou vyčítavého tónu. »Proč se mi to nedaří? Co dělám špatně?«

»Víš přece, že má loď už nikdy nevzletí a já budu muset zůstat u vás,« připomněl jsem jí. »Což není smutné, když se člověk nemůže vrátit domů?«

»Nenabídli jsme ti tu nový domov?«

»Já vím, nabídli,« přikývl jsem. »Právě tak jste museli nabídnout nový domov lidem, které z jejich domovů vyhnal pád mé hvězdné lodi. Ale i tady je menší rozdíl. Oni jsou pořád doma, mezi svými. Já tady budu vždycky cizincem.«

»Nebudeš,« přikývla vážně. »Považujeme tě už za jednoho z nás. A abych ti dokázala, že to myslím vážně, chci se stát tvou ženou.«

Jestli jsem něco nečekal, pak to bylo tohle.

Nevěřícíma očima jsem zíral na displej komunikátoru, kde stála její slova přeložená slovo od slova. Teprve po chvilce jsem vzhlédl k Fairlii. Stála přede mnou, zelené vlasy kolem žluté hlavy téměř evropských rysů, tichá a odhodlaná.

»Tvé nabídky si opravdu nesmírně vážím, ale považuji to za nemožné,« vypravil jsem ze sebe zaraženě.

»Přeješ si raději, abych zemřela?« řekla trochu smutně – a vytáhla z tuniky velký nůž.

»Tak dost! *Zinyco*!« zkřížil jsem ruce před obličejem.

Toto gesto tu mělo platnost *veta*, *tabu*, nebo podobného zákazu. Musel jsem je zpočátku používat často, zvláště když jsem od vraku Newtona odháněl davy zvědavců.

»Už jsem ti přece řekl, že se odmítám podřizovat zvykům, které neznám,« pokračoval jsem rychle. »Dohodli jsme se snad jasně, že proti mně vaše zvláštnosti používat nebudeš.«

Některé jejich zvyky byly opravdu na naše poměry velice neobvyklé. Krátce po mém nešťastném přistání si přímo přede mnou jiná dívka prořízla hrdlo. Ostatní kolem ní utvořili kruh a němě pozorovali, jak umírá, aniž by kohokoli napadlo zachránit ji. Nevydržel jsem jen tak přihlížet. Měl jsem na sobě skafandr, pořád jsem nedůvěřoval zdejší atmosféře, ale to byla v této chvíli zbytečná obava, Giweruz měl přece kyslíkovou atmosféru, věděl jsem to dávno a obavy by beztak šly stranou, až by mi došel vzduch v nádržkách. Odklopil jsem tedy přilbu a nedbaje zděšení, které můj cizokrajný vzhled vyvolal, sklonil se k ležící dívce a pokusil se zastavit jí krvácení, slepit prořízнuté svaly, tepny i hrtan a vrátit ji opět do života.

Měl jsem naštěstí dostatečnou praxi v ošetřování různých nepozemských bytostí, včetně nehumanoidních. S agisarem jsem tvořil jedno tělo a duši, takže jsem po takových deseti – dvanácti minutách vstal a vyčítavě oslovil okolostojící. Česky. Zplna hrdla jsem jim vynadal, že by se měli všichni stydět. Beztoho jsem v té chvíli nerozuměl ani slovo z toho, co na mě pokřikovali – a oni na oplátku vůbec nechápali, co jim říkám já.

Naštěstí vzápětí na místo dorazila vozidla ze střediska kosmického výzkumu a obklopili mě vědci.

Musil jsem jim vysvětlit, proč odháním zvědavce pryč od lodi. Předvedl jsem jim tedy pár animovaných sekvencí, kdysi dávno připravených pro setkání s myslícími inteligentními bytostmi, načež oni vybalili přístroje, proměřili úroveň radioaktivního záření, která směrem ke vraku exponenciálně narůstala, a sami pak všechny zevlouny z nebezpečné zóny odehnali.

Do dnešního dne jsem nepochopil důvod, proč si tenkrát ta dívka brala život, ale jakmile jsem pochopil význam gesta značícího *veto*, dal jsem ji vyhledat a když mi ji, ještě malátnou a slabou, přivedli, zakázal jsem jí opakovat ten čin, ať k tomu měla jakýkoli důvod.

Oddechl jsem si, když mi vysvětlili, že mé přání pro ni bude silnější než cokoliv jiného. Byla první, koho jsem se tady na planetě Giweruz dotkl, což zase představovalo v jejich zvyklostech cosi významného.

»Domluvili jsme se snad,« pokračoval jsem v útoku proti Fairliině ztřeštěnému nápadu, »že mi vždycky nejprve pomalu vysvětlíš každou vaši zvyklost. Pomalu a podrobně, rozumíš? Nejsem dost rychle chápavý, co se vašich zvyků týče.«

»Příliš podceňuješ svou inteligenci,« řekla klidně. »O vztahy mužů k ženám a naopak jsi jevil veliký zájem a dal ses o nich dost podrobně informovat.«

»Ano, ale to se týkalo vás, lidí této planety,« namítl jsem. »Zapomněli jsme si vysvětlit, jak se mezi sebou musí chovat příslušníci geneticky nekompatibilních druhů.«

»A to znamená co?« zachmuřila se.

Nemohla nepochopit. Ve slovníku byla všechna tato slova označena zeleně, tedy jako naprosto nepochybné ekvivalenty.

»To znamená, že vaše civilizace, která se ještě nikdy do kontaktu toho druhu nedostala, bude muset převzít zkušenosti získané jinými. Ať chcete nebo ne.«

»Jaké jsou vaše zkušenosti v tomto směru? Tvrdil jsi mi, že většina lidských civilizací uznává partnerské vztahy mezi opačnými pohlavími, dokonce podobnou formou jako naše. A pokud vím, uznáváte i vztahy mezi příslušníky odlišných světů.«

»Ano, ale musí to být vztahy mezi podobnými druhy. Jsou druhy, které spolu vztahy tohoto druhu uzavírat nesmějí a takové vztahy jsou neplatné. Mezi zakázané kombinace patří pro nás například lidé E-typu, ačkoliv vypadají téměř stejně jako my. Jsou ale nekompatibilní a jakýkoliv svazek je proto předem vyloučen.«

»To ale může být kruté,« zamračila se.

»Proč?« pokrčil jsem rameny, ale hned jsem se opravil a položil si palec na čelo. Pokrčení ramen byl v tomto světě výraz, odpovídající zhruba našemu »dlouhému nosu« – ale spíš něčemu ještě nezdvořilejšímu. Fairlie si naštěstí zvykla, že se občas pletu a i tentokrát se jen chápavě usmála.

»Cožpak si nemohou být blízcí i lidé z poněkud odlišných světů?« ptala se bez rozpaků.

»Mohou se přátelit,« souhlasil jsem. »Přátelství je vzácný dar. Tebe považuji za přítele, ale nemohu uvažovat o vztahu k tobě jako k ženě. Nechci, aby ses takhle obětovala, ostatně tím nic nevyřešíš.«

»Proč bych se měla obětovat?« dělala nechápavou.

»Protože jsme geneticky nekompatibilní,« opakoval jsem. »To znamená, že my dva, ačkoliv se fyziologicky navzájem hezky podobáme, nemůžeme spolu nikdy vytvořit pravou rodinu. Náš vzhled je výsledkem podobného vývoje, ale naše podobnost tím končí a je zcela vyloučené, abychom měli společné potomky. Jsi přece docela normální zdravá žena, proč by ses měla vázat na někoho, se kterým můžeš být právě z tohoto důvodu nešťastná? To by byla docela zbytečná oběť.«

»Myslíš to vážně?« zamračila se.

»Naprosto vážně,« ujistil jsem ji. »Jako lékař mám velice jasnou představu o tom, co je a co není možné. Fyziologicky jsme si velice blízcí a po této stránce bychom si snad mohli vyhovovat, ale tím to končí. Takové spojení není možné právě z hlediska genetiky. V genetice jsem odborník a když jsem ti jednou řekl, že to nepůjde, znamená to, že další diskuse na toto téma končí.«

»A kdybychom genetickou stránku ponechali stranou?«

»Poslyš, Fairlie,« začal jsem smířlivěji, »proč bychom my dva nemohli zůstat přátelé, jako dosud?«

»Přátelé jsme,« souhlasila, »ale ty jsi pořád smutnější, cožpak to sám necítíš?«

»Mám k tomu jiný důvod,« povzdychl jsem si. »Mimochodem, kdy se ke mně dostaví slíbení odborníci?«

»Jeden stojí před tebou,« mračila se.

»Ty? No, budiž, ale – jeden je málo,« nesouhlasil jsem.

»Přijdou sem ještě dva. Není nás mnoho, kdo se zabýváme sluncem. Sehnala jsem jen tři a to počítám i sebe. Ostatní nejsou tak najednou k mání.«

»Škoda,« podotkl jsem. »Ačkoliv – možná je to tak dobře. Doufám, že všichni souhlasili s mou podmínkou?«

»Je neobvyklá, ale souhlasili.«

»Tak kde jsou?« rozhlédl jsem se po místnosti.

»Budeš si na ně muset počkat,« vysvětlovala mi. »Oni nám dávají čas, abychom se spolu dohovořili.«

»My jsme se přece dohovořili, nebo ne?«

»Ne,« pohodila vzdorně hlavou. Tohle gesto tu mělo až na maličké odlišnosti podobný význam jako u nás.

»Ach jo,« povzdychl jsem si. »Tak znovu: my dva, myslím tím sebe a tebe, budeme přátelé. Souhlasíš?«

»Ano.«

»Geneticky je ale mezi námi nepřekonatelná bariéra.«

»A jsi si tak jistý, že je nepřekonatelná?« podívala se na mě nevinným pohledem.

»Poslyš, vím o vás víc, než o sobě víte sami,« ujistil jsem ji. »Vaše vědomosti jsou proti mým nicotné. Nezbývá vám než věřit všemu, co vám ohledně biologie sdělím. V tomto oboru jsem pořád ještě odborník a nemá cenu, abys mi odporovala.«

»Musím. V biologii není nic jisté, dokud se o tom člověk nepřesvědčí pokusem.«

»Na tuhle taky-moudrost koukej co nejdříve zapomenout,« rozzlobil jsem se. »Skočíš snad po hlavě do kráteru sopky, aby ses na vlastní kůži přesvědčila o tom, zda tě žhavá láva spálí nebo ne?«

»Neskočím, to je přece očividná hloupost.«

»Právě taková očividná hloupost je chtít zkoušet pokusem něco, o čem já prohlásim, že je to z biologického hlediska naprosto jasný nesmysl.«

»Škoda,« vzdychla si.

»Kdybychom my dva byli geneticky kompatibilní, řekl bych ti **ano** – jsi opravdu hezká i podle našich měřítek. My takové svazky uznáváme. Ve vesmíru je více míšenců, vzniklých ze vztahů pozemšťanů s mimozemšťany. Spousta našich lidí si za své životní partnerky zvolila Bardžanky a naopak. Dokonce jsou známé i případy míšenců s Aiguřany, což je větší problém, protože tam bylo nutné překonat nějaké genetické odlišnosti. Nicméně to ještě bylo možné. Ale my dva jsme navzájem tak nekompatibilní, že o tom nebudeme uvažovat.«

»Vždyť přece dokážeš zázraky!«

»V rámci možností, které mám. Připouštím, že jsou poněkud rozsáhlejší než vaše. Ale i ty mají hranice.«

»Vzkřísil jsi přece i mrtvé.«

»Pro vaše lékaře byli mrtví, pro mě ještě ne. Když bude někdo mrtvý příliš dlouho, neoživím ho ani já. Nejvíc záleží na okolní teplotě. Při teplotách blízkých teplotě ledu se to dá počítat na dny, v tropickém parnu jen na pár minut.«

»My ale nejsme mrtví,« namítla.

»To není tak jisté...« vyletělo mi z úst.

»Promiň, ale teď zase nerozumím já tobě.«

»Nebudu ti to teď vysvětlovat,« odmítl jsem ji tvrději. »Mohla bys raději zavolat vaše slíbené experty?«

Urazila se a vyběhla z místnosti. Zatrnul jsem, aby ji nenapadla nějaká ztřeštěnost, ale spoléhal jsem se na naši dohodu, že mi bude pomáhat ať se bude dít cokoliv. Tady se podobné sliby plnily, i kdyby to mělo být za cenu obětí, leckdy i za cenu života.

Vrátila se v okamžení spolu se dvěma ohlášenými experty. Oba byli muži, jeden mladý, asi tak ve Fairliině věku, druhý byl vážný stařec s rezavě hnědými vlasy.

»Nejprve vás musím představit,« řekla Fairlie tónem, jako by se nic nestalo. Až jsem si opět oddychl.

»Zde stojí náš učitel Orgo Plyok,« ukázala na staršího, »a tady je můj spolužák Letel Ugior,« obrátila se k mladšímu.

»Jsem velmi rád, že vás právě poznávám,« vyslovil jsem poněkud nejistě zdvořilostní formulku v jazyce Giweruzu.

»Potěšení a nesmírná pocta jsou naopak na naší straně,« vypálil na mě starší vědec. Tak rychle jsem mu ale nerozuměl a musel jsem nenápadně mrknout na displej komunikátoru.

»Dobrá, přejdu hned k věci,« sklonil jsem hlavu. »Nač to odkládat? Víte proč jsem chtěl hovořit právě s vámi třemi?«

»Asi ohledně našich znalostí o slunci, jak nám Fairlie před chvílí sdělovala,« opatrně odpověděl starší.

»Ano, je tomu tak.«

»Chcete asi znát úroveň našich znalostí o tomto velikém kosmickém fenoménu, jakým je jistě každá hvězda?« začal bez váhání mladší z mužů. »Ale jako každá hvězda, má také naše slunce příliš mnoho parametrů. Rozměry, hmotnost, svítivost, složení spektra... Jistěže máme štěstí, že naše hvězda patří mezi hvězdy s vysokou svítivostí, protože jen tak mohla dát naší planetě dar života...«

Rozpovídal se, jako kdyby se chtěl blýsknout svými vědomostmi.

»Svítivost sama o sobě není podmínkou,« přerušil jsem ho netrpělivě. »Život je i na planetách méně jasných hvězd. Víc než svítivost slunce rozhoduje, aby byla planeta umístěna v pásmu života, které je u méně svítivých hvězd jen posunuté blíže ke hvězdě. Můj domov Země se například nachází u hvězdy menší a chladnější. Mě teď zajímá jen jediný parametr, jediný, zato v dané chvíli nejdůležitější. Ale vezmu to trochu oklikou. Podle vašeho slovníku vím, že v historicky známé době se v dosahu vašich dalekohledů objevilo několik vzdálených hvězd, které bez viditelné příčiny ztratily stabilitu a vybuchly.«

»Ano, jsou takové,« přikývl starší z vědců. »Naštěstí je tento jev vzácný. Vymysleli jsme o tom dokonce několik zajímavých teorií, které bohužel nemůžeme nijak ověřit.«

»Není to tak řídký jev, jak si myslíte,« ujistil jsem je klidně. »Spousta hvězd ve vesmíru vybuchuje. Také my na to máme několik desítek teorií, mohli bychom je někdy vzájemně porovnat. Nepřišli jsme ale debatovat o vzdálených hvězdách, nýbrž o vašem slunci.«

»Stabilita našeho slunce se nám prozatím jeví jako zcela neotřesitelná,« nadhodil mladší sebevědomě. »Pozorování těch vzdálených hvězd ukazuje...«

»Bohužel, mýlíte se,« zarazil jsem ho.

»Myslíš, že naše slunce – vybuchne?« strnul starší vědec.

»Jsem si tím naprosto jist,« přikývl jsem.

»To je jistě nesmírně závažná zpráva,« pokýval hlavou. »Nicméně, také teorie našeho váženého, ale již zemřelého Kuwhaka předpokládá, že každá hvězda jednou dospěje do stádia nestability, kdy se roztrhne a změní v mnohem větší. Tvrdil, že to v budoucnosti může být veliký problém pro naše vzdálené prapotomky.«

»Ve které době žil váš Kuwhak?« zeptal jsem se rychle.

»Zemřel před pouhými dvěma roky. Škoda, že se už nedožil potvrzení svých vědeckých teorií z úst příslušníka...«

»V tom případě se hodně zmýlil,« ujistil jsem přítomné. »Nebude to problém pro vaše vzdálené potomky, ale pro vás. Vaše slunce vybuchne velice brzy. Mám obavu, že to bude za dva roky. V lepším případě za pět, ale deseti let se tento svět zaručeně nedočká.«

»To – to snad není možné!« vykřikl mladík.

Vyděsili se všichni tři. Vlastně plným právem. Nebylo divu.

»Vždyť není vůbec patrné, že by...« vzlykla Fairlie s očima rozšířenýma hrůzou.

»Patrné to bude pár týdnů předtím, než plameny hvězdy dostihnou a sežehnou všechny vaše planety. Pak budete mít jen několik desítek minut na pozorování prudce se zvětšujícího kotouče na vaší obloze, než vás hvězdné plameny změní v ohnivé páry.«

»Jak to můžeš tvrdit?« zvedla nevěřícně hlavu.

»Na rozdíl od vás poznáme nestabilitu hvězdy na několik let dopředu.«

»Můžeš nám to předvést?« podíval se na mě starší vědec se směsicí nedůvěry a strachu.

»Nemohu. Je to znát jedině v nadprostoru a jak asi víte, moje loď se tam už nikdy víc nedostane.«

»Ale – co se dá proti tomu dělat?« zachytili se mě očima oba mladší – jako všemocného božstva, které v tomto okamžiku rozhoduje o osudu celého světa.

»V podstatě nic. Zabránit výbuchu hvězdy neumíme.«

»A co postavit nějaké velice odolné kryty a přečkat tak nejhorší dobu...«

»Žádné kryty nepomohou proti plamenům vybuchující hvězdy a nevím v celém vesmíru o materiálu, který by jim odolal.«

»Takže se nedá dělat – vůbec nic?«

»Existují civilizace, které dokáží zastavit i procesy v nestabilních hvězdách,« řekl jsem. »Bohužel, mají jednu nepříjemnou, pro nás až krutou vlastnost. Jsou příliš daleko a o našem problému nevědí.«

»A co takhle postavit mohutné vysílače...«

»Na rádiové vlny zapomeňte, jsou příliš pomalé. Dřív než zpráva doletí do oblasti našich světů, bude tady dávno po všem. Nehledě k tomu, že se vzrůstající vzdáleností velice rychle slábnou, až zaniknou v šumu hvězd. Tady jde o několik tisíc světelných let a to je i mimo naše možnosti. Tím spíš je to nemožné pro vás, když vysílače ani nemáte.«

»Dokázali byste takovou katastrofu odvrátit spojenými silami všech vašich světů?«

»My bychom požádali o pomoc civilizaci Gurroa, která nestabilní hvězdy zkrotit umí,« povzdychl jsem si. »Ale i pro ni je to na okraji možností. Nedávno vybuchla i její mateřská hvězda a nepodařilo se jim to zastavit. Dokázali jen přemístit vlastní planetu k jiné, stabilnější hvězdě, ale jedna planeta byla i tak přitom zcela zničena.«

»Zadržet vybuchující hvězdu? Přemístit celou planetu k jiné hvězdě? To je gigantické, neuvěřitelné! Ale co tvoje civilizace, jak ta by si poradila, kdyby na to byla sama?«

»My takové možnosti nemáme,« přiznal jsem. »Kdybychom neměli civilizaci Gurroa, museli bychom ponechat planetu jejímu osudu a přemístit jinam pouze její obyvatele. Naše spojené civilizace zvládly evakuaci celých planet ještě v dobách, kdy jsme o civilizaci Gurroa nevěděli. Předpokládá to rozvinutou síť teleportů jak na evakuované, tak na cílové planetě. Teleporty naneštěstí nemáte a už ani mít nebudete. Na pomoc zvenčí se nemůžeme spoléhat.«

»A co kosmické lodi?« vyhrkla Fairlie.

»Vyloučeno,« povzdychl si smutně Orgo Plyok, starší z obou vědců. »Naše kosmické koráby nejsou takové cesty schopné. Zvládli jsme sotva let k sousední planetě, ale i to bylo na doraz našich možností. Mezihvězdný let je nesrovnatelně složitější a na to zatím nemáme.«

»Máme tady přece odborníka, člověka z civilizace, která je v létání do vesmíru mnohem dál než my!« nadhodila dívka. »Postavíme s ním hvězdnou loď a pošleme ji pro pomoc!«

»Já to tak vesele nevidím,« přiznal jsem. »Nadprostorové lodě, které by pomoc přivolat mohly, nedokážete postavit ani s mou pomocí. Moje rodná civilizace dokázala kdysi překonat prostor mezi hvězdami na raketě, vzdáleně podobné těm, které používáte vy. Jenže jsme měli ukončený vývoj iontových pohonných reaktorů a to by vyžadovalo čas přinejmenším několika desítek let. Ten čas tady bude chybět, takže ani tato cesta není schůdná.«

»To znamená, že zahyneme?« optal se téměř klidně Orgo Plyok. »Všichni společně?«

»Pokud bychom tady zůstali, pak všichni.«

»Ty si myslíš, že ještě nějakou naději máme?« zeptala se mě Fairlie přímo.

»Ano,« přikývl jsem. »Naděje vždycky umírá poslední. Já vám chci opravdu pomoci, ale princip nadsvětelných hvězdných lodí neznám. V počítači mám jen principy antigravitačních motorů girrigů. Stačilo by to ke stavbě podsvětelných lodí, pomalejších než radiové vlny. Na přivolání pomoci je to málo, ale bylo by možné postavit jich tolik, aby na palubu pobraly všechny obyvatele vašeho světa.«

»To jako myslíš – opustit Giweruz?« dívala se na mě pátravě.

»Vidím to jako jedinou možnost záchrany.«

»To je nepředstavitelné!« úpěl mladý Ugior. Oběma rukama si přitom držel hlavu, jako by se mu měla rozskočit na kusy. »Opustit náš domov, hroby našich předků?«

»Ano, opustit domov i hroby vašich předků,« přikývl jsem vážně. »Jinak se váš domov velice brzy stane i vaším hrobem.«

»To je hrozné!« bědoval Ugior.

»Náš přítel může mít pravdu,« zastal se mě starý učitel Orgo Plyok. »Jen se obávám, že možnosti naší civilizace odhaduje příliš optimisticky. Stavba kosmických lodí je u nás teprve v počátcích. Dokážeme postavit jednomístné či dvoumístné čluny a to jsou pouhé nepatrné kocábky. Na tak dlouhou cestu nepoberou dost zásob ani pro jednoho člověka.«

»Naučíte se tedy stavět větší lodě.«

»Vždyť to neumíme!«

»Nedávno jste začali stavět veliké výškové budovy,« řekl jsem konejšivě. »To jsou přece objekty podobného druhu. Proč byste nemohli zvládnout něco jen o málo dokonalejšího?«

»Myslíš – namontovat pod mrakodrapy raketové motory a tak s nimi odletět? To je přece naprostý nesmysl!« vytřeštil oči Ugior.

»Tak jednoduše jsem to nemyslel,« usmál jsem se jeho představě. »Hvězdné lodi musí být dokonalejší, hermetické a co nejméně závislé na okolí. Základ konstrukce bude podobný, ale odlišností bude jistě dost a dost. Jistě to bude obtížnější, budete se muset ještě mnohému naučit, ale to už se vyřešit dá – a musí!«

»Aha – tak proto jsi byl v poslední době tak smutný...« došlo teprve teď Fairlii.

»Bylo mi líto vašeho světa,« přikývl jsem. »Dlouho jsem přemýšlel, jak bych mu mohl pomoci. Ale i když jsem kosmický letec, mé znalosti v tomto směru nejsou dostatečné. Setkal jsem se už s civilizací, schopnou přenášet planety a krotit vybuchující hvězdy. Vím, že je ve vesmíru podobných civilizací více, ale sám jsem je na vlastní oči neviděl. Říká se, že příliš vyspělé civilizace si už s námi nemají o čem povídat.«

»Mě z toho objala hrůza,« zachvěla se Fairlie.

»Mě také,« usmál jsem se povzbudivě. »Několikrát jsem se setkal se členy civilizace Gurroa. Pro nás to bývá značně deprimující setkání. Hovořil jsem například s jedním dítětem té civilizace – a hned po prvních větách jsem pochopil, že to malé děcko zná mnohem více než já a to dokonce v oboru, který jsem téměř deset let studoval.«

»Takže by si to dítě vědělo rady?«

»Určitě. V civilizaci Gurroa dokáže každé dítě pilotovat hvězdné lodě – a pět takových dětí v pěti lodích přenesou od jedné hvězdy k druhé celou planetu. My bychom to nedokázali, ani kdybychom si tyto lodě od civilizace Gurroa vypůjčili. K jejich řízení je třeba mnohem více než pouhá znalost ovládacích prvků v řídící kabině.«

»Ty nás děsíš...« otřásla se Fairlie.

»Bohužel, na pomoc této civilizace se spoléhat nemůžeme. Ani ona není vševědoucí – a především – neví o nás,« povzdychl jsem si.

»Mě občas polévá horko, když si uvědomím, že jsi pro nás něco podobného.«

»Co vás nemá!« opáčil jsem. »Mám k vám nesrovnatelně blíž než k civilizaci Gurroa. My si rozumíme, vždyť naše civilizace byla nedávno na vaší úrovni, nebude to ani sto let.«

»Kdo může tvrdit, co všechno se dá za sto let stihnout?«

»To máš pravdu, nikdo. Ale my tolik času nemáme. Budeme muset něco vymyslet velice rychle, aby nikdo na tomto světě po dvou letech nezůstal na pospas plamenům.«

»Uděláme pro to všechno,« ujišťovala mě Fairlie. »Co bychom měli udělat nejdříve?«

»Mohli byste dosáhnout, aby známost o hrozící katastrofě co nejrychleji pronikla mezi všechny lidi? Myslím tím uvést do pohybu vaši televizi a co ještě máte.«

»Jistě,« slíbil Orgo Plyok. »To bude to nejmenší. Ale co dál? Asi bychom měli svolat nějakou poradu, kde by se sešli konstruktéři a další odborníci.«

»Dobrý nápad,« přikývl jsem. »Svolejte je co nejdřív.«

»Myslím, že je to zbytečné,« opáčil Letel Ugior. »Pokud je to s nestabilitou našeho slunce opravdu tak, všichni zahyneme. Nemůžeme stihnout postavit tolik hvězdných lodí.«

»Záleží na tom, kolik vás je,« pokýval jsem hlavou. »Na každého člověka musí připadat určité minimum prostoru, jinak by se taková dlouhá cesta nedala vydržet. To posoudíme, až to spočítáme. Přinejmenším bychom se o to měli pokusit.«

*****

Vláda pevniny Evoi

Fairlie spolu s Orgo Plyokem dokázali něco, co bych do nich neřekl. Pomocí místních primitivních komunikačních přístrojů zavolali nejprve do paláce vlády pevniny Evoi, kde s trochou štěstí zastihli vládu na pravidelném zasedání. Bez váhání je přerušili a požádali vládu, aby se celá jako jeden muž dostavila do kosmického střediska, protože »půjde o samu existenci lidstva a planety Giweruz«. Dalším objektem jejich zájmu byla instituce nazývaná »Edetipoi«, sdružující zdejší techniky a vědce. Také tam způsobili patřičný poprask. Během necelé půlhodiny se do mého obydlí v kosmickém středisku dostavila vláda pevniny Evoi v čele s presidentkou Gypripy Dlogeke. Ta mě z celé vlády zaujala nejvíc, snad i proto, že byla ve vládě mezi samými muži jediná žena. Byla to postarší dáma s bezstarostným výrazem ve tváři. Zaujalo mě na ní jen to, že byla ze všech členů vlády nejméně vyzývavě oblečená. Na sobě měla šedivou tuniku, podobně jako Fairlie, snad ještě méně slavnostní. Vypadala docela obyčejně a v davu na ulici města bych si jí ani nepovšiml.

»Musíme vám oznámit jednu velice důležitou skutečnost,« uvítala Fairlie přítomné členy vlády. »Dozvěděli jsme se, že naše životy jsou v ohrožení. Chystá se strašlivá katastrofa, které nemůžeme zabránit. Můžeme jen jedno. Postarat se, aby aspoň velká většina lidstva přežila.«

Pak všem členům vlády vysvětlila, co jsem jim před chvilkou řekl o nestabilitě zdejšího slunce a o návrhu postavit flotilu hvězdných lodí k záchraně obyvatelstva.

»Ta zpráva o hrozícím výbuchu je nějak podložená?« byl první dotaz, který dostala od zděšených členů vlády.

»Jedině pozorováním bytosti z vesmíru,« ujistil všechny sebevědomě namísto Fairlie Letel Ugior. »Ze strany naší vědy to není naštěstí žádným způsobem potvrzené.«

»Není, ale my nemáme nic, co by úrovni našeho hvězdného návštěvníka odpovídalo,« doplnila pohotově Fairlie.

»Ani on nemůže předvést žádné pozorování pomocí svých přístrojů,« kontroval Letel Ugior. »Celá tato zpráva doslova stojí a padá na naší důvěře v tuto nevypočitatelnou bytost.«

Podíval jsem se na něho udiveně. Letel Ugior se nejspíš rozhodl mému varování nedůvěřovat a svou nedůvěru veřejně přede všemi vyslovil. Nebylo to od něho prozíravé, nechápal jsem, co tím chce získat. Vždyť šlo i o jeho život!

»Jak tomu máme rozumět?« tázal se mě přímo jeden z členů vlády. »Jak vůbec může někdo tvrdit něco tak strašného, když to nemůže opakovaně prokázat?«

Přepnul jsem svůj komunikátor na hlasový vstup a výstup, aby má slova okamžitě překládal. Netroufal jsem si zatím jít do nějaké diskuse s mou dosud omezenou slovní zásobou. Bylo to pomalé, protože jsem musel po každé větě chvíli čekat, než ji komunikátor zopakuje ve zdejší řeči, ale zato to bylo jistější – šlo přece o životy. Sám jsem tak omezovaný nebyl. Stačilo mi občas mrknout na displej, kde se pokaždé objevil správný překlad toho, co říkali oni. Pro mě bylo rychlejší číst z displeje, než vyslovovat slova.

Ujistil jsem je, že toto pozorování je možné realizovat pouze v paralelním nadprostoru »Evsej«, který hvězdným lodím slouží k cestování nadsvětelnou rychlostí. Vzhledem k tomu, že se z mé hvězdné lodě stal nepoužitelný vrak, není možné toto pozorování před dalšími svědky opakovat.

»Kromě toho,« pokračoval jsem, »k pochopení těchto jevů potřebujete také zkušenosti, získané dlouhodobým pozorováním tisíců hvězd, především mnoha nestabilních. Metoda rozeznání nestabilních hvězd nepochází od naší civilizace, ale od civilizace vyspělejší. Naše lodi v paralelním vesmíru nelétají dost dlouho, abychom mohli taková pozorování změnit v nezvratné poučky.«

»Jak potom můžete tvrdit něco tak závažného?« vybuchl na to Letel Ugior.

»Civilizace Gurroa, od které tento poznatek máme, je v mnohém směru pokročilejší,« ujišťoval jsem přítomné. »My jenom využíváme její zkušenosti.«

»Takže vy zcela bezmezně věříte nějaké další civilizaci a od nás chcete, abychom stejně tupě věřili vaší. To je absurdní!«

»Civilizace Gurroa dokáže přemisťovat planety od hvězdy k hvězdě,« ujistil jsem ho. »Její kosmické znalosti jsou proti našim nesmírné a nám nezbývá než jí plně důvěřovat. Vám bych zase doporučoval, abyste důvěřovali mně. Nejde o nic menšího, než o životy všech lidí tohoto světa.«

»A co když tomu tak není?« zaútočil na mě Letel Ugior. »Co když jde o politováníhodný omyl? Případně něco ještě horšího?«

»Příznaky nestability vaší hvězdy jsem nepozoroval jenom já, ale se mnou i můj palubní robot. Vy dosud nic takového nemáte, tedy jen krátce: naše civilizace má stroje, schopné v omezené míře myslet. Mé pozorování jeden z těchto strojů potvrdil a upřesnil.«

»A kde máte ten svůj stroj?«

»Zůstal ve vraku lodi a byl asi zničen při jejím dopadu na povrch vašeho světa,« pokrčil jsem rameny.

»Já jsem hned říkal, že si z nás dělá blázny,« opáčil na to znechuceně Letel Ugior.

Uvědomil jsem si, že jsem opět použil nevhodné gesto. To se mi stávalo, ale tentokrát ne před Fairlií, která měla pro mé chyby pochopení. Udělat neslušné gesto před shromážděnou vládou nebylo asi v této chvíli nejšťastnější.

»Prosím všechny přítomné, aby si včas uvědomili, že náš návštěvník ovládá stěží naši řeč, ale nedovede zatím správně používat naše ostatní výrazové prostředky,« zastala se mě hned Fairlie. »Tak jako jeho řeč zní našemu sluchu cize, je i jeho gestikulace odlišná od naší. Některé jeho pohyby nám mohou připadat nevhodné, jiné jsou směšné a některé dokonce urážlivé, ale ujišťuji vás, že v jeho světě mají jiný význam než u nás. Nevšímejte si jeho gest, stejně jako slov, která říká ústy, neboť znamenají něco jiného než u nás. Jediné, co je pro nás důležité, jsou slova vycházející z jeho myslícího stroje.«

Zlaté děvče!, pomyslel jsem si. Udělala pro mě filipiku, na jakou bych se nejspíš v této chvíli ani nezmohl.

»Prosím, omluvte mě,« přidal jsem se k ní. »Fairlie má pravdu, ale rozdílnost našich zvyklostí a řeči by nám neměla bránit ve vzájemném pochopení.«

»Tohle že je myslící stroj?« ukázal na můj náramkový komunikátor Letel Ugior. »Tahle hračka že myslí?«

»Myslí sice trochu omezeně, ale dost přesně na to, abych rozuměl já vám a vy mně,« tvrdil jsem. »Tahle hračka, jak ji sám také nazývám, přečetla a zná celý váš naučný slovník.«

»Nemožné!« oponoval Letel Ugior. »Je to určitě jen vysílačka! Někdo skrytý za našeho návštěvníka hovoří a tropí si z nás šašky.«

»V tom případě bych vám snad nerozuměl,« opáčil jsem.

»Ten na druhém konci nám jistě rozumí,« trval na svém Letel Ugior. »Veleváženým návštěvník z hvězd nám tady předvádí jen maškarádu. Mimochodem dost špatně.«

Pokrčil jsem ruku, abych měl komunikátor před sebou. Pak jsem na klávesnici naťukal příkaz, aby se překlad mých slov objevoval na displeji ve fonetickém přepisu. Toho umíněnce jsem musel přesvědčit dřív než se jeho nedůvěra přenese také na ostatní. To by mohlo mít katastrofální následky.

»Mýlíte se, příteli,« řekl jsem a hned jsem to zopakoval v řeči Giweruzu, jak jsem ta slova přečetl z displeje.

»Nejde o bezdrátový přenos hlasu, jak se domníváte. Ale nejde o to, jak špatně dosud ovládám vaši řeč. Už jsem řekl, že na to nemám čas. Nemám čas, abych vás přesvědčoval o malichernostech. Pochopte už konečně, že jde o životy všech lidí a tady není čas ani místo na maškarádu.«

Pak jsem přepnul svůj komunikátor zpět na hlasový vstup a výstup. Jako ukázka to snad mohlo stačit.

»A co když nejde o naše životy?« ušklíbl se Letel Ugior.

»Vzhledem k hrozícímu výbuchu vaší hvězdy se obávám, že o životy jde. Nejen o životy vás všech – jde i o můj. Ani já tedy nemám důvod kohokoliv z vás klamat.«

»A co když je tomu úplně jinak?«

»Jak jinak?« nepochopil jsem. »V záležitosti života nebo smrti by přece nemělo být nejmenších pochyb.«

»A co když náš návštěvník sleduje jen své vlastní cíle a nás všechny úmyslně klame?«

»Proč bych to dělal?« podivil jsem se.

»Představte si, že je to jinak,« začal Letel Ugior svůj nápad dále rozvíjet. »Tento člověk, nebo spíše bytost, nemusí být ztroskotancem vzdálené civilizace, který tady má na starosti blaho nás, podle jeho měřítek primitivů. Může tady jít o rafinovaného, těžko odhalitelného provokatéra, který má úkol co nejvíce nás vystrašit a vyštvat z našeho světa, aby náš svět Giweruz získal pro svou rasu. Dejme tomu, že se nám s jeho pomocí podaří ta neuvěřitelná hloupost – postavit stovky, ba tisíce hvězdných lodí, navíc podle jeho vlastních slov mnohem nedokonalejších, než jakými disponuje jeho svět. Přiměje nás opustit Giweruz, uskutečnit sebevražedný skok do prázdna – a hned po odletu naší poslední lodě se tady objeví výsadkové koráby z jejich světa, aby Giweruz okupovaly. Není každému jasné, jak by to pak měly jednoduché? Nemám pravdu?«

»Nemáš,« opáčil jsem.

»Ptám se vás, naší moudré vlády, ne samozvance, který se nás pokouší obalamutit,« obrátil se můj protivník k ostatním lidem. »Uvažte, zda to není past.«

»My nepotřebujeme podvodně získávat cizí světy,« tvrdil jsem. »Naše průzkumné lodě objevily množství pustých planet, které mohou být přizpůsobeny a osídleny. Máme jich objeveno více, než kolik jich osídlit dokážeme. Při kontaktu s jinými civilizacemi dodržujeme zásadní pravidlo, které zní neškodit jim. Pokaždé, když naše průzkumné lodě objevily již obydlené světy, navázali jsme s obyvateli výlučně přátelské styky. Jsou-li na nižší úrovni než my, pomáháme jim.«

»Kdyby tomu tak bylo, kdybyste měli pro vlastní potřebu dostatek neobydlených světů, proč byste vysílali do vesmíru další průzkumné lodě?«

Několik členů vlády souhlasně přikývlo.

»Máme pro to několik důvodů,« vysvětloval jsem. »Předně – můžeme ve vesmíru objevit civilizace, které jsou v některých oborech před námi. To se už v historii kosmických letů několikrát stalo. Takový objev může být přínosem i pro nás. Naopak když objevíme světy méně rozvinuté, můžeme jim věnovat naše možnosti, což bývá přínosem pro ně. Třetí důvod je pro nás nejdůležitější. Zachránili jsme tak před zkázou tři ohrožené civilizace.«

»Také byly ohrožené výbuchem hvězdy?« ušklíbl se vědec.

»Ne, těm hrozila zkáza jiného druhu.«

»Jakého druhu?« dorážel na mě Letel Ugior.

»Jedna z těch civilizací byla natolik primitivní, že se ve strašlivé celoplanetární válce až na nepatrné zbytky vyvraždila a zničila přitom planetu. Zachránili jsme alespoň její zbytky a věnovali jsme jim nový svět, kde dnes mohou žít.«

»To je nemyslitelné. Také v naší historii se pamatujeme na období válek, ale v každé z nich zůstali naživu vítězové, patřil jim celý svět a nebyl důvod je někam stěhovat.«

»Naštěstí jste nevynalezli natolik ničivé zbraně, aby se vám podařilo způsobit globální katastrofu a kolaps planety. Buďte rádi, že jste se včas dokázali domluvit po dobrém. Pro vás je to příznivá okolnost a jinak bych ani nedoufal, že se zachráníte. Války jsou to největší zlo, jaké se ve vesmíru vyskytuje.«

»A co ty zbývající dva světy? Také se vyvraždily?«

»To byl úplně jiný případ,« ujistil jsem ho. »Nejsou ve vesmíru všechny civilizace tak přátelské jako naše. Narazili jsme nedávno na rozvinutější než vy, ale primitivnější než naše, které se chovaly podle našich měřítek nepřípustným způsobem. Zkoušely vyvraždit obyvatele sousedních světů, aby je získaly pro sebe. Zabránili jsme jí v tom a dva napadené světy jsme před vyvražděním zachránili.«

»Vidíte!« vykřikl Ugior. »Měl jsem pravdu! Existují tedy ve vesmíru civilizace, které se pokoušejí své sousedy zničit a vyvraždit je, nebo je alespoň – podvést. Proč by to nemohl být právě tento případ? Vždyť to přímo bije do očí!«

»Válkychtivá civilizace, vyzbrojená jako Kígóra, by vás nevyháněla,« ujistil jsem ho. »Bylo by pro ni jednodušší i rychlejší vás prostě vyvraždit. Kígóra by to nejspíš udělala, mě se obávat nemusíte. Pocházím z odlišného světa. Máte na výběr ze dvou možností. Uvěřit že vám chci pomoci, nebo nevěřit. V prvním případě riskujete, že jsem podvodník a vy přijdete o svoji planetu.«

»Přiznal se!« vykřikl Letel Ugior.

»To není přiznání,« namítl jsem prudce. »Připustil jsem tomu podezření určitou logiku, ne že by bylo pravdivé. Věc je mnohem vážnější, než si asi myslíte. V druhém případě totiž riskujete, že mám pravdu já a pokud mě neposlechnete, zahynete v plamenech hvězdy všichni do jednoho.«

»Což by asi bylo mnohem horší,« přidal se ke mně opatrně jeden z členů vlády.

»Nicméně podezření tu je – a je velice vážné,« trval na svém Letel Ugior.

»Dobrá, navrhnu vám kompromis,« napadlo mě. »Nechte mě přesvědčit alespoň část vašich lidí. Pomohu jim postavit hvězdné lodě, na kterých odletíme hledat záchranu. Kdo mi nevěří, může si zůstat tady a zahynout v plamenech. Nepodaří-li se mi přesvědčit všechny, zachrání se tímto způsobem alespoň vzorek vaší rasy a to umožní vaší civilizaci přežít.«

»To je jen pokračování jeho úskoků,« opáčil Letel Ugior. »My, co tu zůstaneme, budeme oslabení a můžeme být snadněji vyvražděni jejich invazními hvězdnými loděmi. Měli bychom to udělat přesně naopak. Spojit všechny své síly a učinit nutné přípravy k obraně našeho světa před těmito cizáky. Jinak nás jejich invazní lodě sežehnou na prach.«

»Nehrozí vám žádná invazní flotila, ale plameny vašeho vybuchujícího slunce. Před nimi vás nic nezachrání. Neznám prostředky, schopné odolat hvězdnému ohni.«

»A co mělo znamenat tvrzení o civilizacích, které krotí vybuchující hvězdy?« zaútočil.

»Kdybych patřil k civilizaci Gurroa, přivolal bych pět lodí a Giweruz bychom přenesli k jiné hvězdě i s vámi. Bohužel Gurroa nejsem a jeho možnosti nemám. Naše civilizace to skutečně nedokáže.«

»Cožpak nevidíte, že z nás dělá blbečky?« vykřikl na své krajany Letel Ugior. »Stěhovat celé planety? Cožpak je něco takového možné?«

»Pro civilizaci Gurroa to možné je,« trval jsem na svém. »Její příslušníci mají možnosti pro vás neuvěřitelné. Ke vzájemnému spojení nepotřebují vysílačky, za jistých podmínek umí létat vesmírem i bez hvězdných lodí, půlroční děcka pilotují hvězdné křižníky, jimiž mohou měnit dráhy planet a navíc jim je vlastní i nesmrtelnost druhého druhu.«

»Druhého druhu?« ušklíbl se Ugior. »Znáte nesmrtelnost? A dokonce více druhů?«

»Nesmrtelnost prvního druhu by byla, kdyby jedinec mohl žít věčně,« zkusil jsem mu přiblížit pojmy, o kterých zatím neměl ani tušení. »Nesmrtelnost tohoto druhu se objevuje spíš v touhách a představách primitivních smrtelných jednotlivců. V nám známém vesmíru se tento druh nevyskytuje. Známe nesmrtelnost druhého druhu, když smrtelná těla spojí jediné nesmrtelné vědomí. Nesmrtelností třetího druhu rozumíme existenci celé civilizace, kde život každého jedince je omezený, ale celek přetrvává.«

»Ten třetí druh je přece samozřejmost,« obrátil se Letel Ugior na ostatní. »A náboženský pojem, kterému tak nadneseně říkáte nesmrtelnost druhého druhu, jsme už dávno vyvrátili.«

»Nicméně existuje, i když asi na jiné úrovni, než si představujete – vy i vaši předkové, pokud měli nějaké náboženství podobného druhu. Nemyslím si ale, že je teď čas diskutovat o kategoriích tak vzdálených. Nejsem Gurroa, jsem smrtelný stejně jako vy. Zjistil jsem, že vaše slunce není stabilní a nechci, aby vaše civilizace úplně a beze stopy zmizela. Záchrana bude obtížná, na pomoc zvenčí se nesmíme spoléhat. Odhaduji, že další naše průzkumná loď se v těchto místech vesmíru může objevit nejdříve za čtyři sta, spíše až za tisíc let. To bude pozdě. Váš svět mezitím dávno zmizí v plamenech.«

»Pokud by to byla pravda,« neodpustil si Letel Ugior.

»Je to velice pravděpodobné,« odsekl jsem. »Nedovolím si pochybovat o kosmických znalostech, které tvořily přátelský dar od civilizace Gurroa. Vám bych rovněž doporučoval spolehnout se na znalosti, získané jinými. Sami nebudete mít čas zjišťovat něco takového.«

»Takže nastane konec světa...« vzdychla si presidentka. »Jak si ale máme představit záchranu? Jako stavbu vesmírných lodí, schopných pobrat na palubu obyvatele celého světa? To by přece musely být obrovské, nepředstavitelné kolosy, jaké náš svět nikdy neviděl. Jak je chcete vynést do vesmíru?«

Oddechl jsem si. Letel Ugiorovi se zřejmě nepodařilo své krajany zviklat. Jakmile přijali zprávu o hrozící katastrofě aspoň za pravděpodobnou, jakmile došlo na technické detaily, měl jsem vyhráno. Nebo jsem si to aspoň myslel.

»Doporučoval bych vám stavbu menších, relativně samostatných modulů, schopných navzájem se spojit do větších celků,« představil jsem jim svůj nápad. »Namísto flotily malých lodí by všechny moduly po samostatném startu z Giweruzu vytvořily jediný velký kolos a tak by pokračovaly v celém dlouhém letu. Moduly mohou mít tvar krychle, kvádru, šestibokého hranolu nebo jiných geometrických těles, ovšem takových, aby se daly navzájem propojovat bez širokých spár. Spousta vnitřních modulů pak bude chráněna vnějšími. Celek by měl mít podle mě tvar podlouhlého válce.«

»V kosmickém prostoru přece na tvaru vůbec nezáleží!« musel si přisadit Letel Ugior. »Mnohem výhodnější by byla koule. Při nejmenším povrchu má největší objem.«

»Pokud uvažujete jen hledisko poměr objemu k povrchu, je tomu tak,« souhlasil jsem.

»Proč tedy válec? Co je to za nesmysl?«

»Při letu vysokou rychlostí získává i drobný prach volně se vznášející vesmírem úžasnou průraznost. Na čele lodi musí být proto dostatečně silný pancíř, který všechno zachytí. Bude velice těžký a bude nutné, aby byl co nejmenší. Z toho hlediska by bylo nejvýhodnější, kdyby měl celek podobu tenké dlouhé tyče. Když tyto protichůdné požadavky spojíte, vyjde vám jako kompromis širší válec.«

»Prázdný vesmír mezi hvězdami není prázdný?« zeptal se pro jistotu jeden vzdělanější člen vlády.

»Hmoty je v něm málo,« souhlasil jsem. »Ale ta, co tam je, může být nepříjemná. Čím bude rychlost lodi větší, tím horší budou takové srážky. Čelní pancíř budou stále poškozovat a ztenčovat. Proto musí být zpočátku silnější než se může zdát nutné.«

»A jak si představujete stavbu vašich lodí?« obrátil se na mne netrpělivě jiný člen vlády.

»Museli byste začít co nejdříve,« odpověděl jsem mu. »Snad se vám podaří zmobilizovat všechen průmysl planety, aby byl schopen hvězdné lodě stavět. Nejbližší této výrobě budou asi vaše loděnice, kde se už lodě stavějí, byť zatím jenom pro plavbu v mořích. Hvězdná loď bude mít s námořními loděmi mnoho společného. Ovšem – některé detaily bude nutné rychle vymyslet, vyrobit a vyzkoušet. Vodotěsnost konstrukcí bude nutná, ale sama o sobě nestačí. Největší výhodou bude, že potřebné technické znalosti mám a chci vám je dát k dispozici.«

»Je to neuvěřitelně obtížný úkol,« řekl pomalu jiný, doposud mlčící člen vlády. »Pokud máme uspět, měli bychom začít hned teď. Svolat vědce a konstruktéry, shromáždit informace, kde a co bude potřeba.«

»Hned po vás jsme pozvali první skupinu konstruktérů,« ujistila všechny Fairlie. »Od vás potřebujeme pomoc spíše na organizační úrovni.«

»Máte ji mít,« uzavřela schůzku sama presidentka.

To byl pokyn a všichni se obrátili k odchodu.

»Mohl bych požádat o rozhovor mezi čtyřma očima?« chytil jsem presidentku za rukáv její tuniky, dříve než zmizela.

»Prosím,« podívala se na mě udiveně.

Všichni kromě ní odešli.

»Mám jeden návrh a jednu prosbu,« začal jsem bez obalu. »Bylo by možné vyhlásit po celé planetě Giweruz požadavek na omezení porodnosti? Regulovat početní stav obyvatelstva umíte, ale určitě nebude stačit, když to necháte na zodpovědnosti jednotlivých dvojic.«

»Ale – jedná se o základní právo každého z nás.«

»To právo budete muset omezit, možná i na dlouhou dobu. Jednak by bylo lépe, aby malé děti nezažily odlet. Dá se očekávat, že to bude doba velkého stresu. Jistě je nechcete na celý život poznamenat. Navíc si nejsem jistý, zda se podaří postavit dostatečné množství lodí, aby v nich byla rezerva i pro další růst populace. Nejde jen o prostor, ale především o zásoby a cirkulaci vody a vzduchu. Obávám se i tak, že na hvězdných lodích se další děti budou smět rodit pouze jako doplněk počtu, to znamená náhradou za zemřelé.«

»To bohužel vypadá velice logicky,« přikývla. »Budeme o tom uvažovat, aby nebylo pozdě. Byla to prosba – nebo návrh?«

»Prosba,« usmál jsem se, ale dost smutně. »Můj návrh se bohužel bude týkat jen menšího množství lidí, pro všechny to za daných okolností nepřipadá v úvahu. Jde o to, že si chci některé z vás trochu geneticky upravit.«

»V jakém smyslu?« zadívala se na mě pozorně. »Nebude to asi nic jednoduchého, když se ptáš. Nebo se mýlím? Geneticky upravovat lidi – to zní dost příšerně!«

»Mohu několika desítkám, možná stovkám lidí prodloužit výrazně život, řekněme až na desetinásobek. Nic víc – ale tohle by bylo podle mě potřebné.«

»Aha – rozumím ti. Takoví lidé by neumírali, nebo až za dlouho. Chápu to dobře?«

»Zatím ano.«

»Neuvolňovali by ale svá místa na lodích nově narozeným a kdyby mělo jít o všechny, nebylo by pro nás dost místa. Je tomu tak?«

»Je to jeden z důvodů. Druhý je ten, že sám na prodloužení života miliardy lidí fyzicky prostě nestačím.«

»Sliboval jsi, že nám věnuješ všechny své znalosti...«

»Tahle bude výjimkou. Nejsem schopen dát vám znalosti právě ve svém oboru. Biologie není jen věcí znalostí.«

»A co kdybychom prodloužili moratorium na porodnost na celou dobu cesty? Pak by už přece nevadilo, že se počet nebude snižovat. Co ty na to?«

»Už jsem o tom uvažoval, ale ani to nevidím dobře. Možná se ukáže, že bude nutné ono moratorium prodloužit, aby váš počet přirozenou cestou poklesl. Nejsem si jist, zda se podaří udržet na lodích rovnováhu životního prostředí. Koloběh vzduchu, vody a potravin byl vždy ztrátový i během našich kosmických cest. Navíc nevíme, jak dlouho ta cesta potrvá. Možná bude nutné, aby se na lodích rodily děti už proto, aby se u žen tato schopnost časem neztratila. Také z tohoto důvodu se bez přirozeného úbytku neobejdeme.«

»Na jak dlouho dokážeš lidský život prodloužit?«

»Zhruba na desetinásobek.«

»A sám žiješ jak dlouho?«

»Také tolik. U nás je to normální. Úprava má bohužel úskalí. Nebude v mých silách naučit něčemu takovému vaše lékaře a mohu ji tedy realizovat jen já. A moje možnosti jsou kvantitativně omezené.«

»S tvou smrtí se tato možnost úplně ztratí?«

»Koho z vás upravím v raném mládí, přežije mě, ale nikoho dalšího už pak nezměním. Uvědom si, prosím, jsem starší než většina z vás. Budu s vámi jistě dlouho, ale jako každý živý tvor ve vesmíru zemřu, to je úděl všeho živého. Bude záležet i na tom, kdy objevíme přijatelnou cílovou planetu. Pokud by to bylo brzy, stačil bych vás upravit více a tato úprava by se pak rozšiřovala sama, protože je dědičná.«

»Podle mě není spravedlivé zavádět mezi námi kasty dlouhověkých a krátkověkých. Nedokážeš-li to se všemi a bez výjimek, bylo by lépe nedělat takové úpravy vůbec.«

»Budu potřebovat odborníky, kteří mi rozumí,« pokračoval jsem tišším hlasem. »Není čas vychovávat stále nové a nové. Dovolte mi upravit alespoň malou skupinku – řekněme sto lidí. Nebo raději tisíc.«

»U odborníků to asi bude jiné,« souhlasila. »Několik set se jich jistě obětuje. Avšak tato výjimka bude platit jedině pro odborníky, kterých bude nutně zapotřebí. Je dobré, že ty sám budeš žít s našimi potomky. Budou tě asi potřebovat. Ale kdybys tu možnost teď hned nabídl také mně, odpovím ti, že se nemohu a ani nesmím odloučit od ostatních.«

»Obávám se, že některé zásady bude nutné po dobu letu omezit. Nebude to jednoduché. A nemyslím si, že by bylo vždycky možné rozhodovat se spravedlivě. Například o cíli cesty budou muset rozhodovat jedině odborníci. Nemíním se stále dohadovat s lidmi, kteří nemají o věci základní znalosti. Ne že bych nebyl ochoten je přesvědčovat, ale nebude na to čas. Budu mít jiné povinnosti než vysvětlovat kuchařům, proč nemá cenu letět k hvězdám jistého typu. Na rozdíl od vašich vědců máme zkušenosti z několika stovek hvězd a například víme, že planety blízké dvojhvězdám nebývají už z principu vhodné k životu, protože podmínky na nich jsou nestabilní – prostě vražedné.«

»To bych pochopila,« přikývla po krátkém zamyšlení.

»Nebude ani myslitelné, aby měl kdekdo přístup do řídících středisek. Mohlo by se stát, že nám někdo z **hlubokého vnitřního přesvědčení** rozmlátí řídící panely kladivem.«

»Ano, i tomu bude nutné zabránit,« přikývla. »Ale nemůžeme na druhou stranu připustit, aby na lodích vznikly během cesty kasty vládců a bezprávných poddaných.«

»Budete muset cestě přizpůsobit všechny své zákony,« ujistil jsem ji. »Ale s tím vám nepomohu, při nejmenším ne do odletu z planety Giweruz.«

»Je obdivuhodné, že dokážeš uvažovat o všem,« přikývla. »Ale i já bych měla prosbu. Vlastně pouze dotaz, téměř soukromý. Jsi si zřejmě jistý, že naše slunce opravdu vybuchne, je tomu tak?«

»Jsem si tím naprosto jistý,« přikývl jsem.

»To vlastně vím, můj dotaz je jiný. Co zamýšlíš udělat, když se někdo z nás odmítne na stavbě lodí podílet? Co když to nebude jednotlivec, ale nějaká větší skupina?«

»Myslíš, že takových bude většina?«

»Nevím. To se ukáže. Ale už teď se zdá, že tvoje slova nalezla i nedůvěřivé oponenty, dokonce přímo u vědců, kteří by měli být argumentům nejvíce přístupní.«

Chvíli jsem přemýšlel.

»Kdybyste se proti mému návrhu postavili ve větším počtu a úplně odmítli moji pomoc, zkusil bych prosadit jen stavbu několika menších lodí, aby se mohl zachránit alespoň vzorek obyvatelstva planety Giweruz. Odletěl bych pak s nimi. Čím méně jich bude, tím horší budou mít vyhlídky, ale aspoň něco pro ně udělat chci.«

»Chápu. Pokud pevně věříš v možnost výbuchu naší hvězdy, není čemu se divit. Jako každý živý tvor musíš mít i nějaké sebezáchovné instinkty.«

»O mě samotného nejde,« nesouhlasil jsem. »Kdybych se chtěl zachránit sám, požádal bych vás o pomoc při stavbě jednomístného letadla, schopného mezihvězdného letu. Kdybych vám za to věnoval znalosti antigravitačních motorů, vypadalo by to spravedlivě. Jenže – tak tomu není. Sám nemám nejmenší šanci přeletět tisíc světelných let, které mě dělí od domova.

Pro podsvětelná kosmická letadla je to nepřekonatelná vzdálenost a cestu domů mám navěky uzavřenou. Ani vaše cesta pro mě nebude záchranou, vy budete moje vědomosti potřebovat více než já vás. Nebudu vám užitečný jen před odletem, ale i ve vesmíru a možná i na planetě, kam spolu doletíme. Uvědom si, ačkoliv poletím s vámi, budu mezi vámi cizincem a nakonec mezi vašimi potomky jako cizinec ve vesmíru zemřu. Já tu cestu podniknu pro své svědomí. Nechci vás nechat zbytečně zahynout. To je můj největší – a vlastně jediný – důvod.«

»Děkuji,« přikývla prezidentka. »Tím jsi mě přesvědčil. Nerozumím technické stránce věci a nezdá se mi, že nás naše slunce sežehne, vypadá přece tak přívětivé – ale teď už vím, že to je jen klamné zdání. Máš mou podporu.«

»Budu ji potřebovat, ale záchrana se nebude týkat mě, ale především vás a vašich dětí.«

*****

Kolotoč

To, co následovalo v několika dalších dnech, připomínalo zkouškové období na vysoké škole na Bardžá, umocněné nejméně na třetí.

Naštěstí jsem měl Orgo Plyoka a Fairlii. Dobrovolně na sebe vzali úlohu koordinátorů a podle mých požadavků roztřídili vědce a konstruktéry do tématických skupin.

Nejprve mě odvedli do velikého přednáškového sálu, kam shromáždili všechny vědce, abych jim přednesl neblahou zvěst o chystané zkáze. Po úvodu, kdy jsem přítomné ujistil o nabízené pomoci, je Fairlie požádala, aby se sami rozdělili podle oborů, které jim budou podle mého seznamu nejbližší. Hned poté shromáždila do vedlejšího sálu skupinu budoucích konstruktérů antigravitačních motorů.

Byl to první kolotoč, který jsem musel absolvovat. První a také nejhorší. K základnímu vzdělání kosmonauta patří znát principy podstatné většiny strojů a přístrojů, s nimiž se na kosmické lodi může setkat, nicméně moje funkce na průzkumné hvězdné lodi Newton byla »palubní biolog-lékař«. Nepočítalo se, že bych dokonale znal antigravitační motory, reaktory, počítače a jinou špičkovou techniku, od toho byli na lodi jiní. Naštěstí jsem principy znal a v holografických pamětech mého náramkového komunikátoru se nacházely aigurské girrigy a bardžanské baporgy i s mnoha potřebnými detaily.

»Galaktické společenství používá dva základní typy antigravitačních motorů,« zahájil jsem přednášku pro pár desítek dychtivých techniků. »Baporgy vynalezla civilizace Bardžá už někdy před čtyřiceti tisíci lety. Pro tyto motory je charakteristické zeslabování gravitačních a setrvačných vlastností hmoty; v okruhu jejich dosahu je méně ovlivňována gravitací planety. Tento efekt lze částečně směrovat, takže síla, přicházející z určité strany, získá značnou převahu, i kdyby byla slabší. V praxi to znamená, že letadlo izoluje od gravitačního vlivu nejbližších objektů, tedy planety nebo hvězdy, ale nechá na ně působit gravitaci z velmi vzdálených objektů, například hvězd ze směru, kterým chceme letět. Vliv hvězd není pochopitelně velký, ale vzhledem k tomu, že se ve hmotě snižují také její setrvačné síly, stačí to k dosažení pozorovatelného pohybu. V letadlech vybavených těmito motory trvá po celou dobu letu stav beztíže.

Girrigy jsou motory postavené na opačném principu. Vliv okolních objektů neoslabují, ale vyvíjejí vlastní sílu a tou pak gravitaci překonají. Girrigy vynalezli lidé na planetě Aigura teprve nedávno, není tomu ještě sto let. Tyto motory umožňují vyvinout větší sílu a dosáhnout větších rychlostí, jejich ovládání je přirozenější než u baporgů. U strojů létajících v rámci planety vytlačily baporgy úplně. Mají ovšem i nevýhody, dané jejich vlastnostmi. Překonávají sílu silou, což se může nepříznivě projevit i na posádce. Stručně řečeno: pokud přistanete na planetě, jejíž gravitační síla je řekněme desetkrát vyšší než obvyklá, bude start pomocí girrigů rychlejší než s baporgy, jenže posádka více než desetinásobnou zátěž možná ani nepřežije.

Proto je nutné vybavit kosmické lodě oběma druhy motorů, jak je u nás obvyklé. Girrigy pro sílu a manévrovatelnost, baporgy pro zeslabení okolní gravitace i setrvačného účinku samotných girrigů. Podobně musí být vybavená i část menších letadélek, které musí mít naše budoucí flotila k dispozici. Většina menších letadel vystačí s pouhými girrigy, jsou jednodušší na výrobu i použití.«

Pak jsem všem předvedl, co jsem měl uloženo v pamětech komunikátoru o obou druzích motorů. Všichni si pilně činili poznámky do podivných svazečků papíru, ačkoliv v tomto sále běžela filmová kamera půjčená z místního televizního studia.

»Když jsou všechny motory už dávno naprojektované, co na nich ještě budeme dělat?« otázal se mě jeden technik, když jsem přítomné na závěr žádal o dotazy.

»Naprojektované jsou u nás, ve Společenství,« usmál jsem se na něho. »Tady jste se dozvěděli jen principy. Konstrukci budete muset zvládnout sami – a rychle, času máte málo.«

»Jak jsem pochopil, máte motory různých velikostí a výkonnostních tříd,« pokračoval jiný. »Kolik druhů jich budeme potřebovat my?«

»Správná otázka,« podotkl jsem. »Obávám se, že není čas vymýšlet úplnou řadu motorů, tak jak je chrlí stovky továren v Galaktickém společenství. Předpokládám, že s mojí pomocí, především podle informací z mého komunikátoru, navrhnete jen jeden druh baporgů a jeden, možná i dva druhy girrigů. Malý pro létací nárameníky a střední, v našich světech používaný v běžných dopravních gryulech. Účinky baporgů i girrigů se naštěstí sčítají a i veliké lodi mohou být vybaveny nepříliš silnými girrigy a bapory, bude-li jich dostatečné množství. Bude to pro jejich konstrukci i výhodnější, protože zátěž se lépe rozloží.«

»A jak je to s potřebnou energií?«

»Důležitá připomínka! Ani bapory, ani girrigy nemohou porušovat přírodní zákony, zejména zákon zachování energie. Energii bude samozřejmě nutné nějak opatřit a to nejenom pro malé letounky, ale zejména pro plánované velké lodě. Výhodou pro nás bude, že jsou antigravitační motory mnohem účinnější než všechny typy motorů, co znáte.«

»Energií se rozumí elektřina?«

»Ano. Slyšel jsem, že dokážete využívat atomovou energii a máte dokonce několik typů jaderných reaktorů. Zajímal jsem se o ně nejen ze zvědavosti, ale především z nutnosti. Jiné než atomové zdroje ve vesmíru nepřipadají v úvahu. Všechna letadla nemusí obsahovat jaderné reaktory. Menší typy budou jistě létat na akumulátory a případně na katalyzační měniče, kde základním zdrojem energie bude B-palivo, které vás také naučím vyrábět. Předpokládám, že B-palivo bude dodávat větší podíl energie všude kde bude potřeba, Ale B-palivo i energie v akumulátorech bude prvotně pocházet z jaderných zdrojů.«

»Proč ne přímo elektřina?«

»Nedá se skladovat,« připomněl jsem. »Nejpohotovějším zdrojem je B-palivo, kterého můžete mít podle potřeby plnou nádrž a kdykoliv je proměníte na elektřinu.«

»Není B-palivo něco jako *gemne*?« zeptal se další.

Rozuměl jsem mu, *gemne* byly tekuté uhlovodíky, čerpané z hlubin planety. Tedy něco jako kdysi dávno na Zemi nafta.

»*Gemne* se dá také použít jako palivo a nouzově může B-palivo nahradit, jenže k tomu potřebujete přidávat kyslík, kdežto B-palivo má všechno v sobě.«

»A nevybuchuje?«

»Mohlo by, kdybyste je nešikovně zapálili. Nádrže se musí samozřejmě držet mimo dosah ohně, ale B-palivo se nezapaluje samo od sebe, potřebuje k tomu buďto dosti vysokou teplotu, nebo urychlující katalyzátor. Pod vlivem bio-katalyzátoru se spaluje bez ohně a téměř beze ztrát.«

»A co jiné druhy energie? Jaderná energie se mi zdá být příliš těžkopádná,« namítal jeden z techniků.

»Pravda, vaše elektrárny jsou pro lety do kosmu naprosto nevyhovující. Pomohu vám s nimi. Principy reaktorů se nezmění, jen způsob výroby energie bude jiný. Místo parních turbin bude teplo z reaktorů zpracovávat katalytická syntéza B-paliva a teprve B-palivo se dál zpracuje jiným druhem katalytických reakcí na elektřinu. Vypadá to sice složitěji, ale oba druhy reakcí mají účinnost nad devadesát procent, celková účinnost tedy bude větší než osmdesát procent. Vaše turbíny mají, pokud vím, účinnost sotva poloviční.«

»My jsme v kosmu používali i sluneční baterie,« nadhodil jiný. »Jsou to nejosvědčenější zdroje, které známe.«

»Budou dobré jako doplňkový zdroj, neboť každé i malé množství energie bude vítané. Nezapomeňte, že se chystáme na dlouhý mezihvězdný let daleko od sluncí, kde ze slunečních baterií mnoho proudu nedostanete.«

»Atomové reaktory potřebují těžké stínící obaly, jinak z nich uniká nebezpečné černé světlo. Co s tím chcete dělat?«

»Co se dá dělat – obaly musí mít,« usmál jsem se. »Ale uvědomte si, jaké lodě chceme stavět. Nepříliš velké, ale aby pobraly všechny obyvatele světa, na to bude potřeba obrovský objem. Nejvíce místa přitom nespotřebují lidé, ale zásoby a stroje pro koloběh základního životního prostředí, zejména vody a vzduchu. Několik desítek atomových reaktorů bude proti tomu představovat jenom minimální objem, i s těmi mnohametrovými obaly. Kromě toho potřebujeme stínění nejen na ochranu před účinky ***černého světla*** vycházejícího z reaktorů, ale i před zářením z vesmíru. Znamená to umístit moduly s elektrárnami na okraje spojených lodí anebo do čela formace, kde i tak bude nutný masívní štít.«

»Takže – jednotlivé lodě reaktory mít nebudou?«

»Ne,« řekl jsem. »Budou mít energetické centrum, ale zdrojem energie nebude reaktor. Jen B-palivo, které se dá bez problémů skladovat a přepravovat z jaderných výroben do velkých zásobníků. Odpadním produktem při přeměně B-paliva na elektřinu je voda a oxid uhlíku, který se stejně tak bezproblémově bude čerpat zpátky.«

»Sodovka – palivem hvězdných lodí?«

»Tak trochu,« usmál jsem se. »V jedné fázi to je opravdu sodovka. Nic si z toho nedělejte, vaše atomové elektrárny si zatím vystačily s obyčejnou párou a tedy vodou.«

Pak jsem přednesl svůj návrh. Tato skupina se věnuje jen motorům, ničemu jinému. Vzhledem k tomu, že principy nemusel nikdo znovu objevovat, šlo jen o nakreslení plánů, postavení a vyzkoušení několika prototypů a potom nejdůležitější úkol, totiž přípravu výroby. Skupina »motorářů« dostala od vlády výjimečná práva. Vláda počítala se zabavením a s přestavbou některých strojírenských továren, které dosud vyráběly malé textilní stroje.

Skupina motorářů se rozešla, aby se navzájem poradila. Namísto ní přišla další banda vědců, specialistů na atomové reaktory. Tady to bylo jednodušší, protože reaktory neměly být příliš odlišné od dosavadních a spíš šlo o malé technické problémy, jako je omezení obalu reaktoru, umístění tepelných výměníků, stínící vrstvy a přizpůsobení reaktorů beztížnému stavu a různým manévrům v kosmu. Současné reaktory by těžko spolehlivě pracovaly »hlavou dolů«, což u palubních musí být samozřejmá podmínka, i když jsem předpokládal vytvářet v lodích umělou gravitaci.

Po atomových technicích následovali stavitelé hvězdných lodí. U nich šlo do tuhého od začátku. Od atomových techniků jsem už věděl, jaký minimální prostor bude potřebovat každý z atomových reaktorů. Reaktory Newtona byly sice menší, ale pozemské reaktory měly za sebou velmi dlouhý vývoj a nebylo možné očekávat, že Giweruzané dokáží ve stejném objemu totéž co my. Od rozměrů reaktorů a zejména jejich stínění se proto měl odvozovat minimální rozměr jednotlivých hvězdných lodí. K usnadnění výroby jsme se dohodli na výrobě menších modulů, s nejvýhodnějším tvarem šestibokého hranolu. Jednotlivé lodě se budou propojovat do vrstev jako buňky včelího plástu, ale ne v rovině, jako jsou včelí plásty. Hranoly budou navzájem vůči sobě posunuté, aby jednotlivé hranoly umožňovaly boční i čelní přestupy do dalších modulů a vrstev. Vrstvy budou navzájem pevněji propojené a nikde v tomto soulodí nevznikne souvislá mezera, která by se mohla stát místem lomu.

Vzhledem k tomu, že se na Giweruzu jako všude ve vesmíru vyskytoval hmyz, přitom jeden druh plnil úlohu našich včel, dokonce s podobnými plástvemi pro odchov potomstva, nazvali jsme moduly pracovně místním názvem včelí buňky »*zuvojde*«. Pro kompletní soulodí těch modulů jsem navrhl čistě pozemské jméno »*Archa*«. Vzhledem k tomu, že Giweruz neznal pověsti na bázi potopy světa, převzali toto jméno celkem bez protestů.

Výška každého modulu byla stanovena na sto dvacet metrů, průměr kružnice opsané kolem podstavy byl osmdesát metrů. To ani nevybočovalo z rozměrů zdejších námořních lodí o výtlaku přes tři sta tisíc tun. Takové moduly by bylo snadné vyrábět v loděnicích podobně jako trupy námořních lodí a odborníci se dušovali, že stavbu zvládnou. Šlo tedy o detaily. Moduly měly mít dvojité vnější stěny, aby bylo možno zevnitř opravovat případné průstřely od meteoritů. Musely zde být umístěné stroje na koloběh vzduchu a vody, nádrže B-paliva,

několik desítek antigravitačních motorů, musel tu být velký nákladní prostor i dostatečně dimenzované kabiny posádky. Do některých modulů se měly vestavět atomové reaktory – pak zde pochopitelně úplně chyběly obytné prostory, nebyly tu stroje pro koloběh životního prostředí a posádkou byla jen obsluha reaktoru a katalyzačních van. Technici od reaktorů měli být ubytováni v sousedních obytných modulech Archy. Samozřejmě bylo nutné zajistit, aby posádky reaktorových modulů na svém místě v případě havarie vydržely i několik týdnů.

Další skupinou byli biologové. Měli zajišťovat, aby byly do každého obytného modulu vestavěny nejméně dvě samostatné čističky pro recyklaci vody a vzduchu. Dalším jejich úkolem bude za letu pěstování zelené hmoty, nejenom ve formě rychle rostoucích zelených řas, ale i vyšších rostlin. Uvažovalo se i o farmách pro chov vybraných druhů zvířat, ale vzhledem k tomu, že nebylo dosud jasné, zda pro zvířata najdeme vůbec nějaké místo, zůstala existence zvířat v Arše prozatím zcela otevřená. Uvažoval jsem, že s sebou vezmeme nakonzervované zárodky většího množství zvířat, abychom je mohli později na nové planetě vysadit. Bylo mi jasné, že při současné úrovni Giweruzské biologie je něco takového nad jejich síly, ale já jsem byl sám a navíc jsem neměl čas plně se tomu věnovat. Musel jsem biologům slíbit, že se o to aspoň pokusím, sami by to nedokázali. Nebyla to otázka vědomostí, ale agisaru. Měl jsem jediný exemplář a nedalo se počítat s jeho rozmnožováním. I kdybych použil například klonování, byly by agisary bez užitku, protože místní biologové na to neměli vzdělání. Agisar bez biologa má sice svou vlastní inteligenci, ale teprve spojením s člověkem a s jeho pamětí může dosahovat výsledků, které dříve na Zemi vypadaly málem jako zázraky. Od samého začátku mi proto bylo jasné, že budu v Arše klíčovou postavou nejen při jejím vzniku, ale i během letu a zejména po objevení vhodné planety.

»A co kdyby tě potkala nějaká nehoda?« nedalo to jednomu z biologů, aby nevyjádřil nahlas své obavy.

»Pak by to znamenalo, že nebudete mít nikoho, kdo dokáže probudit k životu zárodky zvířat. Budete muset věnovat hodně pozornosti, abyste udrželi v dobrém stavu aspoň rostliny, případně chované živočichy. Řasy a jednodušší rostliny se dají dlouhodobě uchovávat, právě tak i mnohá semena. Proto bude lepší, když vám vydržím až do cíle.«

Velkou skupinu tvořili i elektronici. Tady byla situace velmi nepřehledná. Giweruzané měli vysílačky, schopné vyslat signál přes pět světelných let k sousední hvězdě, ale neměli nic podobného pozemským počítačům. Nebyl by pro ně problém stavět výkonné radary, ale na druhé straně jsem je musel ve velice bouřlivé diskusi přesvědčovat, aby pro budoucí Archu vyvinuli pořádný telefon. Jejich dorozumívací aparáty totiž připomínaly telegrafy z počátků využití elektřiny na Zemi, byly těžkopádné a telegrafní abecedu znal sotva jeden člověk z tisíce. Spolehlivá vnitřní telefonní síť byla pro takové velké kosmické těleso naprosto nezbytná, když už jsme neměli čas vyvíjet dokonalejší komunikační systém. Chyběly by nám zejména integrované obvody pro počítače. Navrhl jsem alespoň primitivní telefony, jaké byly na Zemi používány v minulém století do nástupu GSM, předchůdců dnešních komunikátorů.

Nejsložitějšími zdejšími přístroji byla televize. Nebyla tak dokonalá jako naše, nicméně obraz přenášela. Byl hrubý, černobílý, ale jako základ to stačilo. Stačilo nám rozšířit televizní signál o barevnou složku, vyřešit úpravu obrazovek i kamer na barevné a navrhnout kabelové propojení signálů po celé Arše. Nejen ve velínech, v každé obytné místnosti měla být veliká obrazovka, nahrazující okno. Bylo třeba zajistit, aby ke každé obrazovce přicházelo několik různých signálů na výběr, ale aby také bylo možné v nouzové situaci na všechny obrazovky přepnout jediný obraz z centra. Archa měla mít tisíce televizních kamer uvnitř lodi a další pro pozorování okolního vesmíru.

Jakmile skončilo sezení s poslední skupinou vědců, musel jsem se opět věnovat těm prvním. Motoráři nakreslili první modely antigravitačních motorů a postavili prototypy, které jim však nefungovaly. Samozřejmě vyslali početnou delegaci s prosbou o pomoc. Problémy

se objevily v každé skupině, ale to se dalo očekávat. Pro mě to ale znamenalo, že jsem z toho kolotoče nemohl vyskočit ani na chvíli.

Nebýt biolog, asi bych to nevydržel. Spal jsem sotva tři hodiny denně. Stále jsem byl obklopen pozornými posluchači, kteří se střídali a odpočívali, jenom já jsem pracoval stále naplno. Naštěstí jsem měl při sobě agisar. Napomínal mě sice vícekrát, že přílišným vypětím a zejména nedostatkem spánku škodím svému zdraví, ale když jsem potřeboval, syntetizoval pro mě i silnější povzbuzující preparáty.

Fairlie se zpočátku snažila držet se mnou krok, ale bylo to nad její síly. Giweruzané byli zhruba stejně odolní jako my, ale já jsem měl výhodu v agisaru, který neustále bděl nad mým zdravotním stavem a nepřipustil by vážnější poškození. Kdybych Fairlii dovolil bdít se mnou, jak chtěla, musel bych ji stále sledovat a na to jsem neměl čas. Neměl jsem jiné východisko než jí minimální šestihodinový spánek výslovně nařídit. Podvolila se, ale i tak se mnou byla nejvíce ze všech lidí planety. Jakmile vstala, připravila dva šálky osvěžujícího nápoje – a pak se o mě starala až do chvíle, kdy jí můj komunikátor připomněl, že musí jít spát.

Po pravdě řečeno, pomáhala mi opravdu významně. Zejména tím, jak organizovala návaznost jednotlivých schůzek s vědci, aby ani půlhodinka nepřišla nazmar.

Dařilo se jí to, ačkoliv často odcházela spát s tmavými kruhy pod očima. Umiňoval jsem si, že bude ze zdejších lidí první, komu musím zpomalit biologické hodiny a prodloužit jí tak život. Vycházelo mi, že ta přeměna bude probíhat podobně bez problémů, jako u ostatních humanoidních bytostí.

*****

První neúspěch

Dny ubíhaly jako články převodového řetězu. Navzájem se podobaly jako vejce vejci. Všechny byly pekelně nabité, jen složení skupin vědců se zvolna měnilo.

Jako první odpadli motoráři. Věnoval jsem jim od počátku více času než ostatním, byli přece nejdůležitější. Bez antigravitačních motorů by nebylo vůbec myslitelné stavět hvězdné lodi, proto měla tato skupina naprostou přednost a když se u mě objevila, odsouvala ostatní na pozdější termín.

Výsledek se brzy dostavil. Čtyři továrny nezávisle na sobě začaly vyrábět fungující motory, dokonce ve třech velikostech. »Kapesní« pro létací nárameníky, střední pro gryuly a lehká letadla, největší pro moduly »*zuvojde*«.

Jakmile proběhly první úspěšné zkoušky, motoráři se vytratili a přestali se objevovat. Bylo to v pořádku, nejdůležitější měli vyřešené a mohl jsem svou pozornost rozložit mezi ostatní skupiny. Nebylo to však tak nenápadné, jak by se zdálo. Motoráři si neodpustili oslavu a trvali na tom, že se jí musím zúčastnit. Nemohl jsem jim odepřít aspoň na dvě hodiny, aby se mohli pochlubit všemi typy. Nárameníky jim vyšly poněkud větší než byly ty moje, ale letadélko bylo k nerozeznání od běžných výsadkových gryulů. Největší z typů demonstroval svou sílu tím, že vyzdvihl do výšky hydraulický lis a usadil jej do připraveného lůžka v další továrně.

Složitější to měli konstruktéři »*zuvojde*«. Utěšoval jsem je, že první moduly mohou mít všelijaké chyby, neboť jejich nedostatky zahrneme jako vylepšení do dalších sérií. Úplně nepovedené exempláře můžeme umístit na čele *Archy*. Také tam mohou být užitečné, přinejmenším jako skladiště. V nejhorším do nich naložíme beton a stanou se součástí stínění.

Aby se tak stalo hned s prvními kusy, to by konstruktéři nepřenesli přes srdce. Potkalo je ale menší zdržení. Jak bylo dohodnuto, konstruovali první moduly v předstihu před dodávkou motorů. Ukázalo se však, že motoráři nedodrželi své předběžně ohlášené rozměry a motory jim vyšly nepatrně větší, než bylo původně dohodnuto. Stát se to samozřejmě mohlo, nedala se tu prokázat úmyslná vina, jenže konstruktéři »*zuvojde*« museli předělávat nejen výkresy, ale i prvních pět modulů. Nebýt této závady, byli by hotovi o několik dní dříve.

Rovněž oni se museli pochlubit veřejnou ukázkou, při níž se první tři moduly vznesly do výšky a přelétly zvolna nad továrnou na velké rovné pole, kde měly být uloženy jako základy *Archy*. Jiné party zde už betonovaly soustavu těžkých pylonů, na nichž měly být konstrukce sestavovány do vrstev.

První *zuvojde* samozřejmě neobsahovaly reaktory. Skupina jaderných inženýrů neměla projekt kosmické elektrárny ani zdaleka hotový a potýkala se s tisíci problémy. Zatím to podle mého mínění nebylo tak hrozivé. Atomové elektrárny budeme potřebovat jako sůl, ale většina modulů reaktory obsahovat nebude, jejich energetický systém bude zásobovat B-palivo. To jsme pochopitelně začali vyrábět hned od začátku. Čističky odpadních vod byly jednoduché a startovací kulturu kvasných baktérií jsem dodal na požádání. U všech velkých měst rostly jako jediné nové objekty čističky, produkující B-palivo.

Doporučil jsem Giweruzanům rezignovat na spoustu odvětví lidské činnosti. Nemělo například smysl ztrácet drahocennou energii a čas stavbou nebo jen údržbou obytných budov. Místo toho bylo nutné pokud možno ještě tady na planetě prověřit autonomní systémy modulů. Jakmile tedy byly první *zuvojde* postaveny, začali se do nich stěhovat lidé. Zpočátku jejich konstruktéři, aby si na vlastní kůži prověřili nedostatky, ale postupně se do Archy přestěhovaly další a další skupiny. Konstruktéři brzy velkoryse vyprojektovali modul zvaný »společenské centrum« s koncertními i víceúčelovými sály, tělocvičnami i plaveckými bazény a částečně tomu obětovali bezpečnost. Aby se jim to vešlo do standardního modulu, vypustili výjimečně z projektu vnější bezpečnostní zónu s dvojitými stěnami, kde by se měla zevnitř

kontrolovat celistvost pláště a hermetičnost modulu. Znamenalo to, že tento modul musí být umístěn uvnitř *Archy*, aby byl ostatními chráněn před poškozeními. Ojedinělé výjimky tohoto typu jsem nakonec připustil a »společenská centra« se měla několikrát po celé délce Archy zopakovat, aby byla všem lidem ze všech vrstev dostupnější.

Počítal jsem se spojováním *zuvojde* do větších celků již tady na planetě. Jistě by to šlo i později ve vesmíru, ale tam to bude zaručeně složitější a hlavně, bude těžší opravovat tam chyby a nepřesnosti dané tolerancemi. Aby bylo možné spojit *zuvojde* už na planetě, museli jsme si nechat pro ně postavit základy. Navrhl jsem betonové pylony s maketami spojovacích prvků, potrubí a dveří. Na ty jsme mohli moduly posadit a spojovat mezi sebou navzájem. Pylony musely být ustaveny a pečlivě nivelizovány v odlišných výškách přesně podle plánu, aby smontovaný celek mohl ihned po sestavení odletět na oběžnou dráhu, kde by měl počkat na další vrstvy. Tím byl také do jisté míry určen výsledný tvar Archy. Tady na planetě jsme mohli smontovat jen nepříliš vysoké, zato libovolně rozsáhlé placky. Nemohly být vyšší než dejme tomu tři vrstvy, zato průměr dosahoval skoro deseti kilometrů.

Jakmile jsme postavili a spojili první moduly, poskočila stavba *Archy* mílovými kroky. Ze všech stran k nám přijížděly vlaky s nejrůznějším materiálem. Traverzy, válcované plechy, naplněné cisterny B-paliva, kilometry potrubí, cívky vodičů, izolovaných novými izolačními materiály, celé hory nádrží, čerpadel a jiných strojů. Do velkých skladišť byly ukládány tuny všeho možného, od trvanlivých potravin, přes oděvy až po lepidla, tuky i přístroje. Vzhledem k tomu, že Giweruzané neznali počítače a nebyl čas je vyvíjet, museli jsme jmenovat stovky skladníků, zodpovídajících za pořádek ve skladech. Každý modul s výjimkou ***společenských center*** a elektráren měl vlastní kuchyně a jídelny, část modulů navíc obsahovala farmy pro pěstování rostlin a později snad i pro chov užitkových zvířat.

Lidé se v modulech brzy zabydleli. Obytné prostory se od současných výškových budov lišily především tím, že ve všech místnostech chyběla okna. Místo nich tu byly obrazovky, na které se daly přepínat obrazy z mnoha kamer, mimo jiné i předem natočené snímky přírodních krás ze všech koutů planety Giweruz.

Někteří obyvatelé si pochvalovali, že mohou mít na Arše lepší výhled než v dosavadních bytech a že se jim bydlí lépe než dřív.

Ubytovaní samozřejmě nežili v Arše nečinně. Kdo mohl, pracoval i v těchto podmínkách ve svém oboru. Lékaři do Archy přestěhovali nemocnice, kuchaři měli místa v kuchyních. Ostatním nabízela správa Archy přeškolení.

S mnohými obyvateli Archy nastaly pochopitelně problémy.

Některé bylo těžké uspokojit a přiměřeně zaměstnat. Zejména venkované nebo rybáři z pobřeží a ostrovů, zvyklí žít v přírodě, si stýskali, že si na život v těch kovových krabicích nemohou zvyknout. Bezprostřední kontakty s přírodou jim ovšem televize nahradit nemohla. Ale netýkalo se to jen lidí, zvyklých na život v přírodě. Většinu lidí v Arše včetně obyvatel měst zarazilo odlišné uspořádání světa, než na jaké byli dříve na planetě zvyklí. Navíc nebyl přechod na Archu pro většinu lidí spojen jen se změnou prostředí, ale často i se získáním nové kvalifikace, což se pro mnohé stalo naprostou nutností. V Arše byla přeškolovací centra, aby se i venkovanům podařilo nabídnout vhodnou práci. Byly zapotřebí i úplně nové profese, například práce v kosmických farmách, které od samého začátku začaly produkovat nezbytné potraviny. Naopak zmizelo nejenom mnoho profesí, ale i dříve docela běžných činností.

Nepočítali jsme například s vařením jídel v jednotlivých bytech, tím by se promrhalo příliš mnoho energie. Ve velkých kuchyních se energie využívala dokonaleji, proto v Arše byly společné kuchyně a jídelny s nepřetržitým provozem. Odpadní teplo z varných kotlů odcházelo do tepelných pump, aby se ještě jednou využilo k ohřevu obytných prostor. Bylo to nesrovnatelně efektivnější než přímé topení. Podobně bylo v Arše společné i další zařízení, například lednice.

Přímo v Arše jsme uvedli do provozu i několik továren, hlavně na elektroniku. Brzy se v nich pracovalo na plný výkon. Nutně jsme totiž potřebovali nové obrazovky a kamery, pro něž byly v modulech často nainstalovány jen přívody a držáky, ale montovány měly být až budou vyrobeny. Byly tady i veliké strojírenské podniky s netepelným zpracováním materiálů rezonančními tavičkami, jakož i rezonanční sklárny na výrobu všeho možného, od lahví po obrazovky. Rezonanční ohřev vynalezli kdysi na planetě Ux, ale rychle se rozšířil do všech světů Galaktického společenství. Také na Giweruzu brzy významně urychlil výrobu. Jedna z jeho největších výhod spočívala v tom, že se všechny takto zpracovávané materiály daly recyklovat – skleněné střepy stejně jako kovový šrot.

V Arše se nemělo vyskytovat vůbec nic, co by se nedalo znovu a znovu recyklovat.

Už v první tisícovce modulů byl umístěn i peněžní ústav, jakási banka. Giweruzané původně zamýšleli nezavádět na Arše peníze, ale to jsem jim rychle rozmluvil. Jistě, i peníze se dají nahradit, například hierarchií hodností jako v armádě nebo na lodích, ale to by nebylo vhodné pro všechny. Proto byli jmenováni odborní odhadci, kteří připisovali každému nově přistěhovanému na účet v nové bance odhadnutou částku náhrady za majetek, zanechaný na planetě. To byl jen základ, další částku mohl každý získat za účast na přeškolení a také za práci, odvedenou pro potřeby Archy. Dohodli jsme, že se v Arše bude žít jako na vojenských lodích. Kupovat se mohly jen drobnosti, loď jako taková byla nedělitelná. Jídlo, ošetření, vzduch a další nezbytnosti měly být zdarma, ale nemohlo být odpouštěno žádné plýtvání.

Plně obsazené moduly si volily i vlastní samosprávu v čele se starostou. Zákony byly společné, jen s nepříliš podstatnými místními úpravami.

Já jsem byl prozatím stále ubytován v kosmickém centru, ačkoliv mě začali přemlouvat, abych se přestěhoval do Archy. Tvrdili, že svou přítomností všechny povzbudím.

Kosmické středisko však mělo nejvýhodnější polohu pokud šlo o schůzky s jednotlivými skupinami vědců. Pomocnou ruku potřebovali atomoví vědci, na jejichž práci v současné době projekt závisel především. Zatímco stavba modulů úspěšně pokračovala a na staveništi Archy se do výšin Eiffelovy věže tyčila již třetí vrstva *zuvojde*, nebyl dosud dokončen jediný reaktor. Pravda, měly být umístěné až ve vnější vrstvě, tedy stačilo připojit je jako poslední, jenže dosud nebyly hotové a let bez reaktorů by byl nesmírně riskantní.

Hlavní důvod, pro který jsem stále odmítal nastěhovat se do Archy, jsem si nechával pro sebe. Věděl jsem totiž, že se na sebe dají postavit nejvýše čtyři vrstvy *zuvojde*, protože větší počet by spodní moduly nemusely vydržet. Ve vesmíru to bude jiné, tam budeme možná muset akcelerovat mnohem větším zrychlením, jenomže síla motorů bude působit ve všech stejně a stykové plochy nebudou namáhány buď vůbec, nebo minimálně. Na planetě moduly ležely na sobě bez podpory motorů a byl by jistě neúnosný přepych plýtvat palivem k jejich odlehčování. Druhým důvodem proti příliš vysokým vrstvám bylo, že lidé, pokud pracovali venku v pozemních továrnách, se z nich obtížně dostávali do práce. Jako optimum jsme se dohodli na trojité vrstvě modulů. Všechny továrny, pokud to bylo možné, jsme do Archy stěhovali i se zaměstnanci a jejich rodinami. Chystali jsme se odeslat každou trojvrstvu brzy po dokončení na oběžnou dráhu, aby se tady uvolnilo místo pro sestavování další. Teprve na oběžné dráze se měly všechny vrstvy spojit do jediného kompaktního soulodí.

Nechtěl jsem odletět hned s první částí. Očekával jsem, že mě budou v první fázi stavby potřebovat více na planetě. Proto jsem pořád setrvával v kosmickém středisku.

Orgo Plyok byl další Giweruzan, který se ode mne skoro nevzdaloval. Jeho úloha byla velice důležitá. Zabýval se teď nepřetržitým pozorováním slunce. Nejen to, on do svého oboru zaškoloval další žáky, pozorování slunce byla v této situaci nutnost. Zpočátku se nebezpečně neprojevovalo a nikdo na něm nic nepoznal, ale já už jsem věděl, že v jeho hlubinách, kde vzniká tak silné světlo, že samovolně proniká až do nadprostoru Evsej, je už přítomen zárodek nestability. Ten se bude postupně více a více prosazovat, až jednoho dne hvězdu roztrhne a způsobí její výbuch.

Zatím se nic nedělo. Ale Orgo Plyok se svými žáky začal systematicky slunce pozorovat z mnoha observatoří světa, aby nezůstalo ani minutu bez dozoru.

Na konci druhého měsíce mého pobytu na Giweruzu jsem se poprvé odhodlal seznámit všechny s hrozící katastrofou.

Na konci čtvrtého měsíce se konala oslava, spojená s postavením prvních girrigových motorů.

Na konci šestého měsíce se na pevnině Evoi na planině za městem Lodkolan jako bájná hora vypínaly první tři vrstvy modulů naší Archy. Malá část *zuvojde* se montovala v blízké továrně, mnohem větší počty modulů sem přilétaly z továren rozesetých na celém světě.

To všechno jsem se dozvídal, aniž bych na chvíli opustil kosmické středisko. Neměl jsem čas na vycházky ani na objevování krás planety, která brzy zmizí v plamenech hvězdy. Z jednoho okna jsem viděl na okraj pouště, její zajímavou červeno-žlutou barvu – ale to bylo všechno.

Umiňoval jsem si, že až to půjde, uděláme si s Fairlií privátní výlet kolem světa. Samozřejmě jen pokud stihneme do výbuchu slunce postavit Archu natolik, aby pobrala na palubu všechny lidi Giweruzu.

Na moje doporučení Giweruzané v Arše umístili továrny a postupně jimi nahrazovali staré a přebírali jejich výrobu. Jen loděnice by se sem nevešly a moduly museli vyrábět v dosavadních objektech. Dokonce jsme museli otevírat další. Jakkoliv se zdálo, že modulů přibývá dostatečné množství, jednoduchý výpočet nám prozradil, že to stačit nebude. Každý modul mohl pojmout omezený počet lidí. Na velkých oceánských lodích bylo sice pasažérů mnohem více, ale nebylo nutné pro všechny zajišťovat i koloběh vody a vzduchu, o zásobách úměrných trvání plavby ani nemluvě. Do jednoho našeho modulu se vešlo nanejvýš tisíc lidí, spíše méně, pokud měl sloužit i jinak než jako holá ubytovna.

Vyžádal jsem si přehled o populačním vývoji planety. Jak se dalo čekat, žádný pokles se dosud neprojevil. Denně se rodily tisíce dětí, což místo očekávaného poklesu znamenalo růst. Na Giweruzu bylo sice o něco méně obyvatel než na Zemi, podle posledních odhadů jich nebyla ani miliarda, ale tato hranice měla podle původních prognóz v dohledné době padnout a to znamenalo postavit milion *zuvojde*, což bylo vysoce nad současnými možnostmi planety.

Z pevniny Zibogu a velkého ostrova Tami se navíc další dodávky modulů čím dál tím více opožďovaly. Byly hlášeny potíže při dolování rud, stagnovaly dovozy potravin, dokonce se snížila i produkce B-paliva. To poslední bylo na váženou. Muselo nám záležet na co největších zásobách už proto, že B-palivo mělo v Arše obíhat. Produkty rozkladu se měly regenerovat v atomových elektrárnách, ale vzhledem k očekávaným ztrátám jsme museli mít původních zásob co nejvíce.

Čističky připojené na výstupy odpadních vod u velkých měst produkovaly palivo úměrně k počtu jeho obyvatel. Dokud se město nevylidnilo, musela by být produkce paliva víceméně konstantní. Jenže na pevnině Zibogu tomu tak nebylo.

Fairlie na můj podnět zorganizovala vládní inspekci, aby se tyto nesrovnalosti vyjasnily. Komise vybavená nejvyššími pravomocemi brzy zjistila, že tam kohosi napadlo předělávat staré benzínové automobilové motory na B-palivo a to pod rukou levně skupovat od správců čističek. Drahocenné B-palivo tak zbůhdarma spalovali v motorech s účinností ani ne čtyřiceti procent, navíc pro pouhou zábavu několika tisíců podnikavců.

Ani mi to nechtěli prozradit, prý abych se nerozzlobil.

»Já že bych se měl zlobit?« opáčil jsem komisi s hraným údivem. »Vy byste se měli zlobit! Vysvětlili jste těm nenechavcům, že jejich dnešního hýření budete možná všichni brzy litovat?«

»Ale co máme proti tomu dělat?« namítl nešťastně jeden člen komise. »Vyměnili jsme správce čističek, ale ti noví se nechali podplatit také, někde ještě téhož dne!«

»Vyměňte je znovu,« řekl jsem. »Ale pošlete tam někoho, kdo má více zodpovědnosti a s místními lidmi se nezná.«

Komise se tam vrátila a po jejím zákroku z čističek začalo přicházet opět odpovídající množství B-paliva. I když méně, než z jiných měst. Někde se něco muselo ztrácet, ale to už se nedalo zjistit. Proslýchalo se, že se teď na Zibogu občas pořádají divoké automobilové závody a rallye, jenže nebyl čas prověřovat fámy.

Měli by snad mít rozum...

*****

Zhruba po půl roce, kdy bylo jasné, že projekt pokračuje úspěšně, jsem konečně vysadil používání povzbuzujících prostředků a konečně se pořádně vyspal přirozeným spánkem.

Nejvíc to přivítala Fairlie. Znamenalo to, že jsme se k sobě opět trochu přiblížili. Stejně jako dřív měla právo kdykoliv ke mně vstoupit, spolu s Orgo Plyokem, který vedl sledování slunce. Obývala komůrku, do níž vedly dveře z chodbičky před mými dvěma pokoji. Jeden jsem používal jako ložnici, druhý pro návštěvníky, pokud jich bylo méně než aby zaplnili velký sál.

Nutno říci, že jsem měl návštěvy téměř nepřetržitě. Bylo příliš mnoho těch, kdo za mnou chodili s problémy, s nimiž si nevěděli rady. Tak jsme to ostatně zavedli hned od počátku. Na vynalézání nebyl čas a kdo potřeboval pomoc, chodil za mnou, abych se mu podíval do počítače, jestli v něm nenajdu řešení právě jeho problému. Ačkoliv jsem disponoval jen svým malým náramkovým komunikátorem, bylo i v něm dost a dost informací z mnoha oborů. Teprve když moje informace nestačily, museli dát konstruktéři hlavy dohromady a problém společně vyřešit.

Fairlie mi dělala sekretářku i strážného anděla. Většina návštěv ke mně přicházela až když si s ní dohodla přesný termín. Rozvrhovala všechny schůzky pomalu na minutu přesně, ale při změnách a neplánovaných zdrženích dokázala obvolat další pozvané a schůzky s nimi optimálně přesunout. Při tom všem mě učila zdejší jazyk, abych se dorozuměl bez překladače, kdežto sama se naučila jazyk Bar, aby se mnou mohla hovořit mou řečí.

Neřekl jsem jí ani, že mou skutečnou rodnou řečí hovoří jen jediný nepatrný nárůdek na nepříliš veliké pevnině Země, zatímco jazyk Bar, který se tak horlivě učila, je dorozumívací řečí Galaktického společenství.

Brzy jsem si zvykl na odlišnosti Giweruzanů natolik, že mě pohled do zrcadla vyváděl z míry. Všichni kolem mě měli pleť citrónově žlutou a má vlastní tvář mi už připadala příliš červená. Vlasy jsem si nechával stříhat podle místní módy, až na to, že jsem je měl hnědé – ostatní nosili vlasy v různých odstínech zelené. Sama Fairlie měla vlasy světle žlutozelené, což se v těchto krajích považovalo za jednu ze známek krásy.

Rychle jsem si také zvykl na to, že zdejší lidé mají na rukou a na nohou šest prstů. Měl bych asi potíže, kdybych se chtěl učit hrát na některý místní hudební nástroj, neboť ty byly většinou uzpůsobeny šestiprstým rukám.

Jako daleko větší náhoda mi připadal jejich obličej. My na Zemi máme mnoho různých ras a nevyvede nás z míry obličej Afričana, Evropana nebo Číňana. Tady rasy nebyly, mezi lidmi z odlišných krajů a světadílů nebylo tolik rozdílů. Pevniny neoddělovaly velké oceány, na počátku dějin lidé více migrovali a dokonale se promísili.

Že se Giweruzané ze všech pozemských ras nejvíc podobali právě Evropanům? I to tu přece bylo. Bardžané, v Galaktickém společenství nejstarší, se nejvíce podobají Indům, zatímco Kelénci Afričanům – pokud si odmyslíme, že mají navíc veliká blanitá netopýří křídla a trochu více ochlupené tělo. Kdo se chce pohybovat po Galaktickém společenství, musí si zvyknout i na populace ne-lidí. V tomto směru se mi Giweruzané velice podobali a na trochu odlišnou barvu jsem si zvykl.

Fairlie byla na zdejší poměry opravdu velice krásná žena a kromě krásy oplývala značnou inteligencí. Slovíčka z řeči Bar ovládla mnohem dříve než já zdejší jazyk. Ale je

třeba přiznat, já jsem k učení řeči neměl takovou silnou vůli jako ona. Měl jsem důležitější starosti.

Občas se naopak stávalo, že se plánovaná schůzka náhle zkrátila. Problém, se kterým za mnou návštěvníci přišli, měl třeba jednoduché řešení, tak jako proslulé Kolumbovo vejce. Návštěva v takových případech odcházela s provinilou omluvou na rtech, což jsem přecházel úsměvem a přáním zdaru do další práce. Fairlie pak rychle zajišťovala změnu v rozvrhu, ale než se další návštěva dostavila, mívali jsme krátké chvilky, kdy nebylo co dělat.

Právě v takových desetiminutovkách nebo půlhodinkách mě Fairlie učila další slovíčka, nebo naopak žadonila, abych jí zase pověděl něco nového o Zemi.

Byla tím úplně posedlá.

Neměl jsem samozřejmě důvod k odmítnutí takových proseb. Trochu mě její upřímný zájem i těšil. V takové chvíli se ani nic jiného dělat nedalo, netrpělivým pobíháním kolem stolu bych příchod další návštěvy nijak neurychlil.

Začal jsem povídáním o Zemi. Popisoval jsem Fairlii opačné střídání ročních období naší severní a jižní polokoule. Ne že by lidé na planetě Giweruz neznali rozdílné roční období, ale tady se střídala díky excentricitě oběžné dráhy. Sklon osy otáčení planety k rovině její oběžné dráhy nebyl tak velký – jen tři úhlové stupně, což by ke vzniku ročních dob nestačilo. Planeta Giweruz měla na druhé straně protáhlejší oběžnou dráhu než Země, takže se tu jaro, léto, podzim a zima projevovaly podobně jako u nás, jenže na obou polokoulích shodně. Léto tady bylo – podle Newtonových zákonů – parnější, ale kratší než u nás, zima mírnější a delší. Pro zdejší lidi bylo neuvěřitelné, že u nás je současně na jedné polokouli léto a na druhé zima.

Fairlie mi to všechno přímo hltala z úst. Obvykle jsme přitom seděli proti sobě u stolku, kde nikdy nechyběly číše osvěžujícího nápoje podobného moštu. Fairlie mě často během vyprávění bezděčně brala za ruku. Neodtahoval jsem se, bylo mi to docela příjemné. Tenhle bezděčný kontakt mě spojoval se zdejšími lidmi více než co jiného.

Samozřejmě se Fairlie podivovala i dalším odlišnostem. Zejména se jí líbily rozdíly mezi rasami. Pro lidi Giweruzu to muselo být opravdu zvláštní, když si museli představit tu ojedinělou směsici ras, kterou proslula zejména Země. Země byla ostatně zvláštností i pro obyvatele Galaktického společenství, zvyklé na větší rozdíly – ovšem nikdy ne v témže světě.

Někdy jsme spolu i zpívali. Během studia na biologických fakultách patřilo k běžným praktikám vylepšovat si sám sebe. Týkalo se to nejen odstraňování drobných chybiček na kráse, ale i perfektního vyladění organismu. Byl bych špatný biolog a lékař, kdybych neměl dobrý hlas a hudební sluch. Mohl jsem teď bez zábran zpívat pozemské písně, ačkoliv jsem neměl školený hlas, jako naši profesionální zpěváci.

Fairlie uměla zpívat nádherně. Dokázala zazpívat nejenom všechno co já, ale rozsah jejího hlasu byl na rozdíl od mého ještě nejméně o další oktávu větší.

Kdyby byla pozemšťankou nebo i Bardžankou, dávno bych ji požádal o ruku.

Jenže to by musela být pozemšťankou nebo Bardžankou. Jak jsem jí řekl už na začátku, nic víc než přátelství mezi námi ani nemohlo nastat. A právě já jsem to věděl nejlépe. Přesto jsem byl rád, že mi zůstala nablízku právě ona. A už předem jsem tajně záviděl šťastlivci, který si tuhle báječnou ženu jednou vezme.

Nezůstane přece věčně sama...

*****

Uplynulo tři čtvrtě roku mého pobytu na Giweruzu.

Obyvatelé planety slavili svátek nového roku. Měly by to být oslavy posledního zdejšího roku stráveného ještě na mateřské planetě, měly být tedy obzvlášť bouřlivé. Tentokrát jsem ani nemohl odmítnout pozvání do společenského centra Archy, kde uspořádali podívanou, přenášenou místní televizí do celého světa. V každém sále byl jiný pořad, také tělocvičny byly přeměněny na taneční sály. Tance a obdobné druhy společného pohybu jsou bez ohledu na kulturu rozšířeny na všech planetách osídlených humanoidy i bytostmi, které se

jen vzdáleně lidem podobají. Tanec či jeho obdobu vyznávají prasátkovití Aiguřané, kočkovití Nontové, jakýsi druh pohybu pěstují i nemotorní ještěrovití Ilooničané, vlnivé tance se vyskytují i u chobotnicovitých bytostí planety Ux. Zřejmě to vyplývá z podstaty většiny inteligentních bytostí, ačkoliv jsou i výjimky, třeba Askarisané. Giweruz však v tomto směru výjimečnou nebyla. Hudba pohyb synchronizuje, proto byli hudebníci oblíbení i na Giweruzu.

Docela jsem litoval, že nemám u sebe nic víc než nevelký komunikátor. V nedostupných počítačích ve vraku průzkumné lodi HGS Newton zůstalo obrovské bohatství pozemské hudby. Bylo by pro obyvatele Giweruzu určitě přínosem, vždyť jejich hudba nebyla složitá, ačkoliv ji provozovali profesionální hudebníci. Neodolal jsem přání nejodvážnějších ze svých přátel, především Fairlie, abych zkusil zazpívat pár pozemských písniček. Na to, že mám ke zpěvákům daleko, jsem sklidil až nezasloužený úspěch.

Pak jsem se naopak pokusil naučit zdejší hudebníky hrát některé pozemské melodie. Pochopili je rychle, však to byli profesionálové. A aby toho bylo víc, pokusil jsem se nejdřív Fairlii a pak i další dobrovolníky naučit některé základní pozemské tance. Připadal jsem si přitom jako mistr v taneční škole, jen povinný sváteční oblek mi scházel.

Byla to pro ně určitě exotická podívaná. Jejich tance mi připadaly něco mezi africkými obětními tanci před zahájením lovů a středověkým dvorním tancem, ale rozhodně tu neznali tance v našem moderním smyslu, kdy jsou tanečníci téměř v objetí. Muzikální však byli, rovněž smysl pro pohyb jim byl vlastní, takže po dvaceti minutách učení začala taneční plocha vířit polkou v melodii »Škoda lásky.«

Bylo to obrovské haló. Scházely jen nádherné šaty, jaké si při těchto příležitostech oblékají mladé dívčiny u nás na Zemi. Místní krásky si kromě jednoduchých tunik oblékaly stejné obleky jako muži a prozrazovala je pak jen ladnost pohybů a bohatší, pečlivě upravené vlasy. Naštěstí měli všichni muži na hlavě stejného ježka jako já – což bylo samozřejmě dáno tím, že jsem tady navštěvoval stejné lazebníky.

Dva Giweruzané hned na pozemskou hudbu pohotově skládali text, aby mohli zpívat všichni. Některá slova jsem z toho pochopil, zbytek mi přeložil program. Texty byly zdařilé, ačkoliv s původními slovy ani s původním smyslem neměly nic moc společného.

Samozřejmě jsem nemohl zůstat stát stranou. Fairlie a po ní některé další dívky si brzy dodaly odvahy a půjčovaly si mě jako při permanentní dámské volence. Ještě že skladby na sebe nenavazovaly bezprostředně, ale po krátkých pauzičkách, abych si mohl spolu s hudebníky vydechnout.

Nebýt jedné z takových přestávek, snad bych si toho ani nepovšiml. Podlaha se jemně zachvěla a z velké dálky se sem donesl zvuk, jako kdyby se v sousedním sále převrátil jakýsi těžký předmět.

Zábava ale pokračovala dál. Rozjařená děvčata, nadšená možností zatancovat si konečně s ne-giweruzanem, mi nenechala mnoho času na odpočinek.

Po skončení další, snad už sto dvacáté »Škoda lásky«, se ke mně v chvatu davem prodral Mairis Dypé, jeden z motorářů, přizvaných na zábavu. Motoráři vlastně měli skončeno, proto se mohli účastnit oslav bez obavy, že něco zmeškají. Jejich úkol byl teď jednodušší – měli dohlížet na montáže a zejména na synchronizaci jednotlivých velínů, aby bylo možné ovládat Archu z libovolného řídícího stanoviště.

Mairis Dypé si mě vyhledal mezi tanečníky a když nastala přestávka, pokusil se mě odvést stranou.

»Stalo se neštěstí, Rudi,« oznamoval mi zachmuřeně.

»Co je?« zvážněl jsem ihned.

»Zřítilo se *zuvojde*.«

»Kde? Při letu, nebo při přistávání?«

»Nebylo to při letu,« vysvětloval chvatně Mairis. »Mělo číslo FA tisíc sto osmnáct, jedno z okrajových *zuvojde* první vrstvy. Neuneslo asi váhu dvou vrstev nad ním. Nejspíš

půjde o vadu materiálu. Uvnitř to zasypalo všechny lidi. Jen deset zraněných se z trosek samo vyprostilo, většina jich je tam a strašně prý naříkají.«

»A co ostatní *zuvojde* nad ním?«

»Naštěstí zůstaly viset bočně připojené k sousedům. Bylo by mnohem větší neštěstí, kdyby se to zřítilo odshora až dolů. Ale i tak je to katastrofa a mrtvých tam bude hodně.«

Přivolal jsem pohledem Fairlii. Nemusel jsem ji shánět, netančila s nikým než se mnou a na mrknutí oka byla u nás.

»Nerad bych rušil slavnost, ale stalo se neštěstí. Nějak to tady zamaskuj, prosím. Vrátím se co nejdřív.«

Zamračila se, ale vrátila se ihned na místo, odkud měla přehled po celém sále.

Komunikační systémy dosud nefungovaly. Továrna na výrobu miniaturních televizních kamer nestihla zatím vyrobit požadované množství kamer a elektronické přepínání nemělo na co přepínat. Seběhli jsme k nejbližšímu výtahu a sjeli dolů, proběhli spojovacími vraty do sousedícího modulu a znovu výtahem dolů. Pod Archou bylo volno. Spodní moduly ležely na pečlivě nivelizovaných základových betonových kostkách, ukončených nefunkčními rámy vrat, které plnily úlohu spojovacích prvků. Měli jsme v plánu sestavit na planetě jen tři vrstvy modulů a tyto koláče připojovat navzájem až na oběžné dráze kolem planety Giweruz. I tak byla konstrukce spodních modulů více namáhána než horních, vždyť už Archa pomyslně sahala nad špičku Eiffelovky.

Pod Archou mezi pylony vznikl velký prázdný prostor. Sem zajížděly vlaky plné zásob, aby překládání netrvalo dlouho. Také teď zde stálo několik vlaků, ale vyhnout se jim nebylo těžké. Mairis i já jsme měli neustále na sobě létací sygyty, takže jsme ke kraji Archy doletěli během nepatrné chvilky.

Při pohledu na tu horu zkroucených traverz a zborcených plechů mě objala hrůza. Byl tu zmatek, křik a nářek raněných. Lidé se pokoušeli uvolňovat traverzy pomocí lana upevněného na nákladním gryulu, ale byl to jen jeden z prvních typů, neměl dostačující přebytek výkonu a nemohl zaklíněné masy kovu od sebe dostat.

Ze zhroucených trosek se ozýval bolestný křik zasypaných obětí. Někteří v té hromadě kovu ještě žili – ale nikdo jim prozatím nedovedl pomoci.

»Nemáte tady někde volné *zuvojde*?« zachytil jsem prvního uniformovaného člověka, který mi padl do rukou.

»K čemu?« otázal se bezradně.

Ani příslušníci pořádkové policie, oblečení do hnědavých uniforem, si nevěděli rady – jako ostatně všichni.

»Každé z nich má přece třistanásobný přebytek motorové síly,« vysvětloval jsem mu. »Přivažte lana na ně a vyzvedne vám i další – v podstatě až do pevnosti lan.«

»Anebo všechny rozdrtí, až na ně spadne!«

»Kdyby měly být všechny moduly defektní, nemuseli bychom stavět vůbec nic. Zkuste to,« nabádal jsem policistu.

Několik dalších s vysílačkami se pokoušelo aspoň trochu organizovat záchranné práce. Byli určitě také otřeseni, ale vzpamatovali se a snažili se co nejvíc zmírnit následky.

»Mairisi, co ty tady děláš?« doběhl k nám jeden z policistů. »A proč sem taháš Rudiho? Koukejte odsud zmizet! Oba!«

»Proč?« obrátil jsem se na policistu. »Mohu tu být přece užitečný, možná víc než si myslíte. Jsem přece také lékař.«

»Odejděte odsud oba! Není tu bezpečno!«

»Nemyslím, že by se ještě další *zuvojde* mohlo zřítit,« namítl jsem.

»To není jisté,« mračil se policista. »Obáváme se, že se každou chvilku může přihodit totéž. Mairisi, víš přece sám, že každý z nás je nahraditelný s výjimkou Rudiho. Koukej ho uklidit do bezpečí, někam co nejdál od Archy.«

»Statické výpočty jsem zkontroloval s vašimi techniky,« zavrtěl jsem hlavou. »Muselo se sejít příliš mnoho výrobních chyb, aby se stala takováhle katastrofa. *Zuvojde* má vydržet mnohem víc. Ostatně soudím, že to nespadlo vahou modulů nad ním. Ty jsou přece dosud na svých místech, ačkoliv drží jen za boční spojky, jak všichni vidíme.«

»Nebudeme o tom diskutovat. Povídám vám, vypadněte odtud okamžitě oba!« trval na svém policista. »Nemůže za to žádná výrobní vada, ale nálož výbušnin, rozumíte? Před chvílí jsme objevili nálože i v dalších *zuvojde*. Proto vám říkám, zmizte odsud, než se něco stane!«

Přiznám se, vyvedlo mě to z míry. Jaký smysl by mělo ničit *zuvojde*, které se měly stát záchranou nás všech?

Než jsme se stačili vzpamatovat, přistál vedle nás malý policejní gryul. Čtyři policisté nás vtáhli dovnitř, aniž by se nám pokoušeli něco vysvětlovat. Mikrobus se ihned vznesl a zamířil směrem ke kosmickému středisku.

*****

Rozkol

V kosmickém středisku nás čekala Fairlie, policisté ji sem přivezli krátce před námi. Původně měli přivézt i mne, ale když mě v tanečním sále nenašli, odvezli aspoň ji. Mairise a mě přenechali jiným, vysílačkou to zařídili mnohem rychleji, než kdyby nás hledali osobně.

Zůstali jsme v kosmickém středisku po nějakou dobu sami. Kolem budovy i v budově samé byla spousta policistů, někteří drželi v rukou zbraně, podobné našim puškám, jiní menší, tak trochu podobné pistolím. Nás přivedli do velikého sálu, ale nepustili nás ani k oknům, abychom se jimi mohli dívat ven. Tmavohnědých uniforem bylo kolem nás mnohem více než lidí v civilních šatech.

Po půlhodině přišla za mnou do sálu skupinka atomových fyziků s dalšími problémy. Nemohl jsem jinak, musel jsem se jim věnovat. První tři reaktory už byly před dokončením, teď jsme víc než jindy museli pospíchat.

Po atomových fyzicích přišla na poradu skupinka biologů a jejich konstruktérů. Také u nich by zdržení znamenalo katastrofu. Biologům se konečně podařilo uvést do zkušebního chodu první regenerační biologickou čističku vody a vzduchu. Zkoušky dopadly uspokojivě, bylo tedy nutné začít čističky co nejdříve montovat do odpovídajících prostor v *zuvojde*, ať nově stavěných, nebo už zamontovaných v Arše. Problém nastal v tom, že některé části byly větší než rozměry standardních dveří a bylo to nutné nějak vyřešit.

»Nedá se nic dělat,« uzavřel jsem diskuzi. »Tak jak jste je nakreslili, montujte je do nových *zuvojde*. Několik z vás ať okamžitě sedne nad plány a zmenší, co se zmenšit dá. Víte přece o podmínce, že všechno musí projít dveřmi, jinak bude za letu při každé poruše zle.«

»A co tyhle velké?«

»Pár nestandardních čističek si můžeme dovolit,« ujistil jsem je. »Není pravděpodobné, že se porouchají, to bude spíše výjimečná událost. A kdyby se to přece stalo, budeme muset vadné zařízení přímo v lodi rozřezat a nahradit novým. Říkal jsem vám přece, že musíme navíc vyrobit několik čističek a umístit je do skladišť pro případy poruch. Kdyby se za letu v kterémkoliv *zuvojde* čistička zastavila, budemu muset dočasně vyklidit obyvatele do více sousedních modulů, vyměnit čističku za novou a teprve pak budete mít klid a čas na opravu vadné. Poruchy by neměly nastávat, ale musíme s nimi počítat, protože závady tohoto typu by za letu ohrožovaly životy lidí.«

Biologové pak odešli do svých kanceláří a jejich místo zaujali další odborníci. Jen tak mezi řečí jsem se dozvěděl, že všichni byli před vstupem do sálu pečlivě prohledáni, zda někdo z nich u sebe nemá zbraň.

»Fairlie, prosím tě, zkus zjistit, co je s Archou,« požádal jsem svou osobní sekretářku. Věděl jsem, že se něco děje, co všechny přinutilo přerušit oslavy. Vědců se volno netýkalo, zejména ne skupin, které musely beztak spěchat – jenže předtím jsme dohodli, že dnes nebudu pro nikoho k mání. Neplánované konzultace zřejmě někdo narychlo dohodl, aby mě nějak zaměstnávaly a odvedly mou pozornost od událostí kolem Archy.

Fairlie mě poslechla, ale daleko se nedostala. Za dveřmi sálu ji hlídkující policista vrátil zpět s tím, že ji nemůže pustit ven z relativního bezpečí.

»Přerušíme schůzky,« rozhodl jsem. »Zkus zavolat vládě, nejlépe rovnou prezidentce.«

Fairlie odešla k telegrafu, ale brzy se vrátila s jedním policistou.

»Pověřili mě, abych vám všem vysvětlil situaci,« oznámil nám, to znamená mně, Fairlii, Mairisu Dypé a právě přítomným vědcům, tentokrát elektrotechnikům. »Jsem Gowour Malga a vyslala mě prezidentka Gypripy Dlogeke.«

»Vítejte u nás,« řekl jsem. »Něco už víme. Zřítila se konstrukce jednoho *zuvojde* a je podezření na úmyslné zničení výbušninou, zatím neznámým pachatelem. Souhlasí?«

»Už není neznámý,« utrousil Gowour Malga. »Vláda pevniny Zibogu vypověděla před chvílí všechny dohody. Posledních osm *zuvojde* z jejich továren bylo podminováno a další již

nepřiletí. Ziboguští vyhlásili, že s opuštěním Giweruzu nesouhlasí a místo toho právě zahajují stavbu ***obranných létajících pevností***.«

»Proti plamenům hvězdy jim nebudou žádné pevnosti vůbec nic platné!« vybuchl jsem.

»Já tomu rozumím,« řekla Fairlie. »Za tím budou intriky Letel Ugiora. Víš přece, že od začátku nesouhlasil s opuštěním Giweruzu. Zřejmě přemluvil vládu své pevniny – zapomněla jsem ti sdělit, že Letel Ugior pochází ze Zibogu. U nás ho naštěstí nikdo neposlouchal, doma měl ale větší úspěch. Co s tím budeme dělat?«

»Oba podmořské tunely jsou zatarasené,« pokračoval Gowour Malga. »Jejich policie nepustila přes průlivy jedinou loď, jediné letadlo. Na gryuly našich inspektorů bezohledně naletěly jejich ozbrojené stroje, střílely sice zatím jen do vzduchu, ale donutily je obrátit. To vypadá jako vyhlášení války! Nikdo nechápe proč! Po sto padesáti letech míru, když už jsme si mysleli, že to šílenství navěky skončilo!«

Fairlie rozrušením trochu zezelenala v obličeji.

»Střílelo se někde?« zeptal jsem se klidně.

»Zatím jen jednou a jen do vzduchu.«

»Pak s nimi dohodněte příměří, aby nedošlo ke zbytečným obětem na životech. Vyřiďte jim, ať si na své pevnině dělají co se jim zlíbí, ale nás ať nechají na pokoji. Budeme klidně pokračovat i bez nich.«

»Přijdeme-li o třetinu továren, stavba Archy se neúnosně zpomalí,« připomněl Gowour Malga.

»Přijdeme nejen o třetinu výrobních kapacit, ale také o více než třetinu pasažérů. Archa je stavěná jako modulární systém. Bude tedy úměrně tomu menší.«

»Ale co když se jejich činnost neomezí na pevninu Zibogu a jejich ozbrojená letadla začnou střílet na naše lidi?«

»Zatím k tomu nedošlo,« zaváhal jsem. »Ale kdyby se odhodlali k úplnému vyhlášení války, budeme se bránit.«

»To by nás zastavilo úplně,« bědoval Gowour Malga. »Pak bychom museli vyrábět místo *zuvojde* zbraně – a kdoví, zdali bychom vůbec stihli postavit něco dalšího.«

»Tak dokonale snad nezešíleli,« namítl jsem.

»Kdoví... Oni totiž žádají, abychom i my ukončili stavbu Archy a abychom začali podle jejich vzoru předělávat *zuvojde* na obranné pevnosti.«

Předělávat moduly Archy? Pomineme-li proč, co se s nimi dá dělat? To jsem nechápal.

»Má někdo tušení, jakými zbraněmi chtějí tyto neohrabané kolosy vyzbrojovat? Vždyť je to nesmysl!«

»Ne tak docela,« namítl Gowour Malga. »V dávných dobách měli Ziboguští nejlepší děla na celém světě.«

»Myslíte ty nemotorné kanony z muzea válek?«

»Ano, ale nepodceňoval bych je. V dějinách Giweruzu střely jejich děl zahubily milióny lidí. Stačí, aby na *zuvojde* namontovali otočné věže a budou z nich bitevní lodě z poslední války, až na to, že nebudou plavat po vodě, ale létat.«

»Postavíme tedy i děla. Vybavíme Archu čtyřmi nebo pěti dělovými věžemi. Třeba je budeme ve vesmíru potřebovat proti meteoritům.«

»Děla proti meteoritům?« podívala se na mě udiveně Fairlie. »Pokud vím, meteority létají příliš rychle, než aby se do nich někdo dokázal strefit.«

»Fotonová děla střílejí naprosto přesně i na vzdálenost tisíce kilometrů.«

»No dobře, ale co zmůže pět dělových věží Archy, když proti nim Ziboguští nasadí pět set, tisíc nebo i deset tisíc bitevních létajících křižníků?« pochyboval Malga. »Archa pro ně bude skvělý cíl, zatímco našim dělům se oni budou smát.«

»Kdyby došlo k takovému střetnutí, pak se jejich *obranné pevnosti* k Arše nedostanou ani na dostřel svých děl.«

»Vážně?«

»Nedostanou. I jediné naše dělo by je rozstřílelo, jakmile by se vynořili nad obzorem.«

»Vy máte i tak účinné zbraně?« podívala se na mě Fairlie s nedůvěrou.

»Nemáme,« zavrčel jsem. »Jen v muzeu válek. Pak bychom je museli podle plánů teprve postavit.«

»A to vozíte s sebou jejich plány i do vesmíru?«

»Palubní počítače Newtona obsahují veškeré znalosti naší civilizace,« ujistil jsem ji. »Což znamená, že v nich musí být informace i o fotonových kanonech.«

»Vždyť všechny počítače až na ten náramkový zůstaly v troskách tvé lodi,« podívala se na mě opět tázavě. »Pokud vím, kvůli radioaktivnímu záření se k ní nikdo nemůže přiblížit.«

»Kdyby to bylo nutné, dojdu tam,« řekl jsem temně.

*****

Ještě dva následující dny jsme strávili v nucené izolaci kosmického střediska. Bylo až k smíchu, jak se nás snažili chránit, jak dbali na to, aby se k nám nedostal nikdo cizí, jak nás nepouštěli k oknům, jako by všude kolem nás číhali zákeřní ostřelovači a pokud jsme se měli objevit před okny, stáli před námi pokaždé nejméně dva policisté a chránili nás vlastními těly.

Jeden policista se ale prořekl, že separatisté z pevniny Zibogu vyslovili jako nutnou podmínku mírového jednání vydání kosmického vyzvědače, což jsem měl být – já.

»Co jste jim na to odpověděli?« zajímalo mě.

»Jsme snad sebevrazi?« otřásl se policista. »Jediná naše záchrana je přece Archa.«

»Takže nevěříte Letel Ugiorovi, že jsem zákeřný agent naší civilizace k vaší zkáze?«

»Teoreticky máme na vybranou ze dvou možností,« začal filozofovat policista. »První, že se slunce opravdu chystá vybuchnout. To by znamenalo konec světa a jedinou záchranou by byla Archa. Druhá možnost, že má pravdu Letel Ugior a chcete nás vyštvat, abyste měli na Giweruzu volno pro sebe, je také šeredná, ale na rozdíl od první by nám zůstala aspoň Archa a nehrozila by nám krutá zkáza v plamenech. Já myslím, že se pravdu dozvíme brzy. Ať už naše slunce skutečně vybuchne nebo ne, v obou případech bude lepší pozorovat důkaz pravdy z co největší vzdálenosti.«

»Smutné je, kolik lidí dokázal Letel Ugior přetáhnout na svou stranu,« pousmál jsem se trpce. »Kdoví, kolik lidí jeho nedůvěra připraví o život.«

»To je tu opravdu necháme?« zachvěla se Fairlie. »Vždyť mezi nimi jsou miliony žen a dětí, které za nic nemohou!«

»I kdybychom zvýšili kapacitu všech továren na maximum, i kdybychom stihli postavit potřebný počet lodí pro veškeré obyvatelstvo planety, nedokážeme je přesvědčit, aby uvěřili. Navíc je pravda, že bez Ziboguských továren poklesla kapacita světového průmyslu o celou třetinu.«

»Ale co když slunce opravdu vybuchne? Co s nimi bude?«

Fairlie na mě visela úzkostlivým pohledem.

»Pak budou mít dvacet minut času, aby té nedůvěry litovali,« opáčil jsem. »Možná ještě méně. Příznaky zkázy se projeví jen na polovině světa přivrácené ke slunci. Jestliže katastrofa nastane v době, až bude mít pevnina Zibogu půlnoc a všichni tam budou spát, probudí je až plameny. Pokud je vůbec probudí. Někteří si ani neuvědomí, že nastal konec světa.«

»Ale to přece bude strašné!«

»Ano, bude,« přikývl jsem. »Ale teď není v našich silách přesvědčovat každého zvlášť. Zejména když budeme mít i tak co dělat, aby bylo v Arše místo pro ty, kdo nám uvěří a něco pro svou záchranu udělají.«

»Kdybychom se to nedověděli, čekalo by nás to všechny,« dodal policista. »My nakonec musíme být vděční za katastrofu nešťastné pozemské průzkumné hvězdné lodi Newton, ačkoliv její posádku upřímně lituji.«

»Stávají se různé náhody,« zabručel jsem.

*****

Třetího dne zažilo kosmické středisko nečekanou návštěvu z nejvyšších míst. Přišla osobně presidentka pevniny Evoi paní Gypripy Dlogeke, spolu s několika ministry vlády.

»Doufám, že se tu nikoho z vás nedotklo nucené omezování svobody pohybu,« omluvila se hned na úvod. »Museli jsme tady zavést vskutku mimořádná opatření, ale bylo to nutné.«

»Aspoň jsme stačili vyřešit víc problémů, než se původně odhadovalo,« usmál jsem se.

»Nicméně situace je vážná,« opáčila presidentka. »Vláda pevniny Zibogu vyhlásila samostatnost, kterou ostatně měla podle dřívějších smluv zajištěnou. Jenže pak nás požádala o vydání nebezpečného mezihvězdného zločince, tím samozřejmě myslela tebe. Odmítli jsme s tím, že nám není nic známo o jakémkoliv tvém zločinu. Naopak jsme je požádali o vydání těch, kdo náložemi výbušnin zapříčinili zbytečnou smrt skoro osmi set lidí a doživotního zmrzačení další stovky obětí ve zničeném *zuvojde*. K tomu se zase nechtěli znát oni. Trváme na tom, že se ten nepředstavitelný hromadný zločin musí včas vyšetřit, dříve než dojde k další pohromě.«

»Jistěže, šlo o zločin,« zamračil jsem se, »ale i když se jednalo o hromadnou vraždu, není to nic proti pokusu o ochromení projektu Archa.«

»O to právě jde,« řekla presidentka. »Přišla jsem se tě zeptat, co se podle tvého názoru odtržením Zibogu pokazilo.«

»To už jsem říkal,« ujistil jsem ji. »Archa je stavěna modulární metodou a postavíme-li menší počet *zuvojde*, nebude to mít vliv na její letuschopnost. Může nás mrzet jen fakt, že v tomto případě nepobereme všechny obyvatele Giweruzu.«

»Už jsi jednou tvrdil, že se o stavbu pokusíš, i kdyby ti mělo uvěřit pouhých tisíc lidí,« pokračovala rychle. »To už se stalo a myslím, že ses dostal mnohem dál. Co ti ještě chybí, abys mohl s klidným svědomím dát povel k odletu?«

»Několik důležitých kroků,« zvážněl jsem. »Především to jsou moduly s atomovými elektrárnami a regenerací B-paliva. Bez atomových reaktorů by se odletět dalo, ale bez velkého množství energie bychom nemohli vyvinout potřebnou rychlost a pro let k nejbližším hvězdám by nám nestačily zásoby. Kromě toho, skleníky budou potřebovat množství energie pro vytváření rostlinné hmoty. Jakmile budeme mít první tři elektrárenské bloky, budeme mít v tomto směru vyhráno a Archa by mohla odletět. Počítám, že to bude během tohoto měsíce.«

»A dál?«

»Teoreticky by stačil jediný reaktor,« pokračoval jsem. »Tři znamenají větší jistotu pro případ poruchy. Ovšem ani se třemi by let ke hvězdám nebyl jednoduchý. Elektráren musí být určité minimální procento z počtu modulů, jinak budeme muset po celou cestu dodržovat nepříjemná úsporná opatření. Nezapomeňte, že skleníky a farmy spotřebují nejvíce energie, bez rostlin budeme odkázáni na zásoby. To by s sebou přineslo další komplikace.«

»A kdybychom stačili postavit pouze tolik *zuvojde*, kolik vystačí pro naše dvě třetiny Giweruzu – a na poslední chvíli vzali na palubu i obyvatele Zibogu? Jak hodně bychom se pak museli uskrovňovat?«

»To nepůjde,« zavrtěl jsem hlavou. »Pokud ty lidi chcete zachránit, přesvědčte je, aby s námi spolupracovali. Zatím není vše ztraceno. I několikadenní výpadek můžeme nahradit, pořád ještě je naděje, že to stihneme. Měli bychom asi ještě zvýšit výrobu, ačkoliv se zdá být na hranicích možností vaší civilizace. Ale uvědomte si, čím méně toho stihneme, tím hůř pro všechny nejen během letu, ale zejména na cílové planetě. Mé plány počítají s více variantami, ale minimum, které jsem stanovil spolu s vašimi odborníky, se už beztrestně podcenit nedá. Bude-li nám chybět desetina zdrojů, přežijeme to – snad. Ale třetina zdrojů se nahradit nedá.«

»Lidé by se jistě mohli uskrovnit. Viděla jsem projekty, byla jsem se podívat na obytné místnosti. Prostor vymezený pro čtyřčlennou rodinu by v nouzi podle mého mínění vystačil pro čtyři a možná i pro pět takových rodin.«

»Prostor snad. Ale nestačily by zásoby potravin ani kapacita čističek vzduchu a vody. A kdybychom na úkor obytných místností rozšířili čističky, nepřípustně se zvýší koncentrace lidí. Dovedete si představit, jak by to dopadlo, kdyby spolu museli lidé z mnoha rodin trvale žít na nepatrném prostoru? Nějakou dobu by to vydrželi, rok, možná i dva. Ale pět let takového pobytu by z poloviček nadělaly nesnášenlivé, neurotické trosky. Představte si, že u prvních tří hvězd vhodnou planetu nenajdeme. Naše zkušenosti říkají, že na jednu příznivou planetu připadá dvacet nevhodných. Některé jsou jedovaté, jiné nevyhovující teplotně, případně obojí. Doletíme k první hvězdě, kde budou všechny planety zmrzlé. U další hvězdy budou radioaktivní, u třetí pokryté oceánem kyselin. Pro mnohé bude taková cesta znamenat celý život, někteří se cíle ani nedočkají.«

»Planeta Digae, kde žijí naši přátelé, se nachází ani ne pět světelných let od Giweruzu. Proč neletět přímo k nim?«

»Vždyť tudy beztak poletíme, je to nejvýhodnější trasa. Ale raději nepočítejte s tím, že by nás nechali usídlit se na jejich planetě natrvalo.«

»Proč ne?«

»Protože to se nedělá ani v našich světech, ačkoliv naši lidé i nelidé jsou k sobě mnohem shovívavější než vy. U nás se nestává, aby někdo nastražil výbušninu s úmyslem zahubit jiné lidí. A když se to přece jen stane, protože psychicky nemocní lidé mohou být nevypočitatelní, pak je nemyslitelné, aby takový zločin příslušná vláda nevyšetřila. Uvědomte si, postačí dva až tři takové případy a bude konec i nejlepšího přátelství. A protože se ani u nás nemůže nikdo stoprocentně zaručit za všechny ostatní, dodržujeme raději pravidlo nikdy na jediné planetě nemíchat rozdílné obyvatele, s výjimkami nutnými pro obchod a diplomacii, nebo na dočasné, nejčastěji rekreační pobyty.«

»Ale co v případě naprosté nouze? Myslíte si, že by nám nepomohli ani v nejmenším? Já si to nemyslím.«

»Možná nám pomohou,« připustil jsem. »Dejme tomu, že nám dovolí doplnit si na jejich planetě zásoby a snad postavit několik desítek chybějících *zuvojde*. Pak se ale budeme muset vydat dál. Podle mého skromného mínění je to téměř jistota. S planetou Digae jako s cílem naší cesty nepočítejte.«

Ani já jsem tenkrát nemohl tušit, že se nám na planetě Digae nikdy nepodaří přistát...

»Pak máme jedinou možnost,« zamyslela se presidentka. »Uskrovnit se a soustředit všechny síly na stavbu modulů *zuvojde*. Musíme jich postavit tolik, aby se do nich vešli všichni. Pokud to bude možné, pak i Ziboguští.«

»Nevím, zda se to podaří,« pochyboval jsem. »Nicméně se k tomu rád připojím.«

»I když sám o jeho smyslu pochybuješ?« podívala se na mě tázavě.

»Naděje umírá poslední,« vzdychl jsem si. »Asi se ve vás zatím dobře nevyznám. Třeba se vám podaří na poslední chvíli všechny nedůvěřivce přemluvit. Ale uvědomte si, považuji za nutné zachránit co nejvíc obyvatel Giweruzu a postavím se plnou vahou proti přeplňování Archy. Bude lépe nechat zahynout ty, kdo stavbu Archy sabotovali, než dopustit, aby kvůli nezodpovědným umíněncům došlo ke katastrofě během letu. Na to by pak doplatili všichni.«

»Vezmeme to na vědomí,« přikývla presidentka. »Ale kdyby se nám podařilo postavit lodí více než jak odpovídá současné výrobě, nebudeš protestovat proti přijetí lidí ze Zibogu?«

»Já přece proti nim nezamýšlím nic nepřátelského,« řekl jsem. »Když pro ně bude místo, proč ne? Jen nechci pro pár milionů pitomců zahubit celou miliardu.«

»Opravdu se toho obáváš?«

»Možná jich je i méně. Tím hůř pro ty ostatní!«

»Dobře, beru to na vědomí.«

*****

Betonáři dokončili pylony, nutné pro stavbu další vrstvy Archy, jen pár kilometrů od současné Archy. Na této základně okamžitě zahájili montáž další vrstvy. Nově vznikající

vrstva se od dosavadní Archy podstatně lišila. Dolní část měla stejnou strukturu pravidelně se opakujících přesahů modulů, ale v horní části se nacházelo několik modulů odlišné výšky, které Archu dorovnávaly do roviny. Dosáhli jsme toho tím, že některé moduly byly pouze dvoutřetinové výšky, jiné se zase zvýšily. Umístili jsme sem rovněž dva ze tří elektrárenských *zuvojde*. Na zarovnanou vrchní plochu postupně instalovali betonový pancíř. Pod ní byla jen jediná vrstva Archy – i tak jsem očekával problémy, než ji dostaneme na oběžnou dráhu, kde jsem teprve plánoval její připojení k současné Arše. Na ni jsme čelní pancíř přímo položit nemohli. Tři vrstvy byly maximem a už teď spodní vrstva nesla příliš velkou váhu.

Betonový pancíř měl mít tloušťku minimálně třicet metrů. Skládal se z vrstev nestejných materiálů. Na čele slitinový plášť, pod ním dvoumetrový betonový krunýř, dále devítimetrová vrstva asfaltového betonu, složeného z desítek kovových bloků napěchovaných asfaltem, prostřídaných jako cihly, aby nikde nevznikla souvislá spára skrz naskrz. Následovala vrstva roztaveného čediče a takto uspořádané vrstvy se musely pravidelně střídat. Počítal jsem se šesti složenými vrstvami. Do každé vrstvy jsme zabudovali čidla, od dálkových teploměrů po pouhé tenzometry. Musel jsem počítat i s kosmickou erozí – působením meteoritů. S Archou o průměru deseti kilometrů bude těžké manévrování a malé kamínky budou zřejmě do tohoto pancíře bušit po celou dobu letu. Možná doletíme jen se dvěma třetinami, ale pancíř nám musí vydržet až do cíle.

Největší problém byl s asfaltem. Těžil se jedině na pevnině Zibogu, odkud nám přestaly docházet veškeré dodávky.

»Vynecháme asfalt a tím víc zvětšíme tloušťku ostatních vrstev,« navrhovali odborníci.

»Betonem asfalt nenahradíte,« nesouhlasil jsem. »Asfalt pohlcuje částice, které betonem i kovy projdou bez překážky, jako kdyby byl ze skla.«

»Můžeme rozebrat méně důležité vedlejší silnice,« dostal kdosi geniální nápad. »Beztak nám většinu dopravy zajišťují železnice a gryuly, zatímco auta jsou na ústupu.«

Okamžitě jsem pochopil, že musím autorovi blahopřát. Asfalt ze silnic se snadno tavil a obsahoval už zpevňující štěrk, který by se musel přidávat. Vedlejší silnice jsme udržovat nemohli a vlastně ani nepotřebovali. Asfaltu bylo rázem nadbytek.

Několik holých *zuvojde*, vybavených jen základními prvky, hlavně motory, čističkami vzduchu a vody, generátory na bázi katalyzačních isúnů a minimálními nádržemi na palivo, jsme nepřipojili k Arše, ale postavili na podobné pylony poblíž dosavadních loděnic, továren a dolů. Umístili jsme do nich nově vyrobené stroje a tyto továrny ihned zahájily provoz pro zvýšení průmyslové kapacity planety. Umístili jsme tam především nové hutě s rezonančními tavičkami. Rezonanční tavení pronikavě snižovalo energetický nárok válcoven a železáren a zvyšovalo tak produkci kovů.

Rozhodl jsem se zvýšit rovněž produkci potravin. Do této chvíle jsem měl přednější úkoly, ale teď, když už bylo téměř jisté, že motory i základní energetické zdroje Archy postačí na mezihvězdný let, musel jsem se věnovat i zemědělství. Už protože jsme potřebovali naplnit farmy v Arše.

Začal jsem geneticky upravovat vhodné kvasinky, aby produkovaly vhodnější potravu. Bohužel jsem neměl bardžanské kvasinky *suiaki*, které vytvářejí potravu naprosto vyváženou, ale zkusil jsem napodobit je co nejvíce. Bardžanům kdysi vývoj *suiaki* trval několik tisíciletí, já jsem tolik času neměl, zato jsem už dopředu věděl, jak by měly vypadat. Na univerzitě nám o zemědělských plodinách přednášeli dost dlouho, takže jsem nebyl úplně na začátku, jako Bardžané před čtyřiceti tisíci lety.

Další plodinou, kterou jsem se zabýval, byla vodní rostlina *zofiz*, ze které se získávala především olejnatá semínka. Pěstovali ji ve vodě na ohražených a zavlažovaných políčkách, podobně jako u nás na Zemi pěstujeme rýži. Semena *zofizu* byla výživnější a obsahovala více rostlinných tuků, takže se z nich lisoval potravinářský olej. Nebylo třeba příliš mnoho změn k pěstování *zofizu* hydroponickou metodou, což byla nejlepší metoda pro kosmické farmy.

Ztráta úrodných a bohatých rovin na pevnině Zibogu nás sice zpomalila, ale kvasinky *dzegta* a hydroponicky pěstovaná semena *zofiz*, rozšířené nejen v zemědělské oblasti pevniny Evoi, ale už i na farmách Archy, nám začala dodávat do palubních zásobáren tuny potravin. Naše první trojvrstva podstoupila pod mým dohledem pokus, kdy se oddělila od světa, uzavřela všechny dveře a počítalo se, zda nám vystačí plodiny z vlastních farem. Kvasinky neměly doposud fermentaci, takže byly jednotvárné chuti, ale i tak se zdálo, že nás kosmické farmy uživí, aniž bychom museli sahat na zásoby potravin, vzduchu a vody.

Spočítali jsme, kolik lidí zůstalo s námi. Pevnina Evoi s několika stovkami drobnějších ostrovů měla méně než dvě třetiny obyvatel planety. Průmysl byl schopen postavit do dvou let tolik modulů, aby se na ně vešli všichni.

Ačkoli se mi to zdálo cynické, odtržení Zibogu zvětšilo naděje zbytku světa na záchranu. Letel Ugior zaručeně neměl v úmyslu obětovat právě své krajany, aby zachránil ostatní, ale – vypadalo to tak.

*****

Start

Rok a půl uběhl v pilné práci, takže jsem si nestihl prohlédnout pamětihodnosti, kterými každé město a rekreační středisko oplývalo. Moje škoda. Památky čekal nezáviděníhodný osud a já je už nikdy nespatřím.

Ne všichni lidé na Giweruzu se dokázali a mohli účastnit projektu Archa. Ačkoliv jsme využívali veškerou průmyslovou kapacitu planety, zaměstnali jsme tím jen třetinu obyvatel. Ostatní nám pomáhali spíš okrajově. Naštěstí i ti, koho jsme přímo nezaměstnali, sami hledali něco, čím by aspoň trochu přispěli. Skupina fotografů se například rozhodla pořídit od všech památek na planetě fotografickou dokumentaci. Někteří se proto vypravili i na pevninu Zibogu, aby ofotografovali vše, co stojí za použitý filmový materiál.

Vláda pevniny Zibogu neustále požadovala vydání mé osoby jejich soudům. Na tyto požadavky dostávala od vlády pevniny Evoi stejně tvrdošíjně zamítavé odpovědi. Vztahy mezi oběma stranami byly od počátku napjaté a s postupujícím časem se stále přiostřovaly. Policie pevniny Zibogu na naše fotografy nakonec uspořádala hotovou štvanici. Fotoaparát znamenal obvinění ze špionáže a soud.

Navzdory smlouvám, které vylučovaly odsuzovat lidi za pouhé pořizování informací, odsoudily soudy Zibogu několik našich fotografů k neúměrně vysokým trestům – a v podstatě ke smrti.

Presidentka Gypripy Dlogeke se pokusila vyslat právníky, aby dosáhli revize ostudných soudních rozhodnutí. Ziboguští je ani nevpustili přes hranice.

Presidentka v televizním projevu úpěnlivě přesvědčovala ostatní fotografy, aby přestali s hazardními cestami do Zibogu. Jen by se zbytečně obětovali pro pár fotografií a navíc, každé jejich polapení tam vykládali jako důkaz, že se naše vláda pokouší odhalit jejich tajné obranné plány ve prospěch kosmických vetřelců.

Vláda Zibogu k nám naopak tajně vysílala ozbrojence, aby škodili výrobě, terorizovali zemědělce a podpalovali jejich usedlosti a zejména aby se pokusili poškodit Archu. Vrcholem jejich akcí mělo být zlikvidování mé osoby. Chycení teroristé pochopitelně popírali, že by je vyslala vláda a ta se k nim stejně samozřejmě nijak nehlásila.

Bezpečnostní opatření nakonec zavedla také pevnina Evoi. Uzavřela hranice, zejména podmořské tunely na pevninu Zibogu, v přístavech postavila hlídky a oběma směry pouštěla jen neozbrojené obchodníky. Poskytla tím sice vládě v Zibogu další materiál k nevybíravé propagandě, ale zastavila aspoň příliv stovek teroristů.

Evoiským diplomatům se nakonec podařil geniální kousek. Navrhli Zibogu »výměnu zajatců«. Propuštění jednoho ozbrojence za jednoho fotografa připadalo oběma stranám jako velice výhodná výměna. Současně jsme vydali přísný zákaz všem, kdo měli chuť pořizovat další dokumentaci na pevnině Zibogu a na ostrově Tami, který se k vládě Zibogu formálně připojil krátce po jeho odtržení od společné vlády.

Bylo však třeba počítat, že se na území Evoi několik stovek teroristů nachází a mohou i delší dobu trpělivě čekat na svou příležitost. Policisté proto kosmické středisko přeměnili v pevnost pečlivě střeženou stovkami policistů a my uvnitř jsme měli pořád dojem, že se nacházíme ve vězení.

Jednu zprávu, kterou jsem přijal, jsem doporučil zatím příliš nerozšiřovat.

Orgo Plyok spolu se svými žáky zpozorovali na slunci jev zdánlivě všední, ale ve skutečnosti alarmující.

Několikráz zpozorovali vyšlehnout z povrchu slunce gigantické plamenné jazyky, u nás na Zemi nazývané sluneční protuberance. To by nebylo nic divného, kdyby... Dosud byly sluneční protuberance jevem, který se pravidelně opakoval po dvaceti a půl dnech. Nyní se interval mezi jednotlivými výšlehy zkrátil na pouhých šestnáct dní.

»Zřejmě jsme objevili první viditelnou známku, že se na slunci děje něco vadného, nepřístojného,« sděloval mi Orgo Plyok. »Jaké máte další zkušenosti s výbuchy hvězd?«

»O tom jevu moc nevím,« přiznal jsem. »Zachytil jsem jisté známky v evseji, nic víc. Podle civilizace Gurroa je to nepochybné, ale víc nevím. Musíte se snažit pečlivě pozorovat a všechny jevy skládat jako kamínky do mozaiky. Až na konec vám vyjde celkový obraz. Jen doufám, že v té době už budeme připraveni.«

Fairlie zavolala na vládu a presidentka rozhodla seznámit s tímto faktem veřejnost, ale opatrně, aby se tou zprávou nevyvolala zbytečná panika. Televize zvolila formu rozhovoru redaktora s Orgo Plyokem. Vědec při něm střízlivě zhodnotil vlastní pozorování i pozorování ostatních, aby na závěr diváky ujistil, že se jedná o jevy sice očekávané, ale zatím nepatrného rozsahu. Vzápětí uveřejnili anketa, ze které k mému údivu vyplynulo, že lidé všechno přijali s klidem. Jen v některých továrnách, především v loděnicích, došlo ke zvýšení produkce při stavbě dalších *zuvojde*.

Nemohl jsem si přát nic lepšího.

*****

Snad každý člověk musí mít nějakou slabůstku, nějakou zálibu a nějakou nectnost.

Ta moje byla z těch ne příliš zřejmých. Rád jsem dlouho setrvával ve vaně v horké vodě. Doma na Zemi jsem měl v koupelně i čtecí promítačku a dokázal jsem ve vaně přečíst mnoho knih. Zejména jsem měl slabost na starodávné ságy pocházející z planety Aigura, vzdáleně podobné pozemským vikingským bájím, ale přitom z úplně jiného světa.

Promítačku jsem tady sice neměl, ale strašně rád jsem se koupal i bez ní. Tím více, že na to během prvního půl roku nebyl čas a nebýt občasného opláchnutí, byl bych snad vodu ani neviděl. Jakmile nejhorší kolotoč pominul, začal jsem se shánět po nejbližší koupelně.

Giweruzané se samozřejmě také koupali, jenomže u nich se to odbývalo ve společných lázních. Tomu odpovídaly i jejich vany – podobaly se našim plaveckým bazénům, až na to, že se v nich nedalo plavat, protože v nich byla spousta zákoutí, sedátek nad vodou i ve vodě, dvojité sedačky i kruhová vodní sedátka, ve kterých se dalo během koupání ohnivě diskutovat. Což mi nevyhovovalo. Jednak bývám ve vaně raději sám a za druhé, na Giweruzu jsem byl i tak dost exotickým zjevem a být neustále ze všech stran okukován není nic pro mě.

Jak se dalo čekat, Fairlie okamžitě zařídila speciální koupelnu jen pro mě přímo v mém bytě. Pořídili ji přesně podle mého náčrtu, jaký jsem jí maloval v době, kdy se mě pokoušela zpovídat, jak žijí lidé u nás na Zemi.

Nemohl jsem samozřejmě tuto pohodu zneužívat, ale čas od času, nejméně jednou týdně, jsem si dopřával půlhodinu klidu ve vířící horké vodě.

Ležel jsem ve vaně, kolem mě šuměla voda, když se najednou z předsíně ozvalo zoufalé zakvílení Fairlie. Abych nebyl na pochybách, co se děje, ozval se vzápětí výstřel a křik Fairlie jím byl náhle přerván. Strnul jsem. Cosi se dělo, ale co? Po mém bytě teď dupaly těžké boty, kdosi tam zmateně pobíhal. Napadlo mě, že by mohlo jít o teroristy. Kvůli nim jsem sice obvykle u sebe nosil zbraň, ale ne v koupelně ve vaně. Tady jsem neměl nic než holé ruce.

Posadil jsem se ve vaně a zaposlouchal se do zvuků, které přicházely zavřenými dveřmi. Dupání, praskání jakéhosi rozbíjeného materiálu, údery.

Nestačil jsem zareagovat, když na dveře koupelny dopadly dva silné údery, vzápětí za praskavého zvuku kdosi vytrhl proražené dveře z veřejí. Dovnitř vrazil chlap, černou roušku přes obličej, s puškou v ruce. Jakmile mě spatřil, hodil si ji k líci – a vystřelil.

Pocítil jsem bodavou bolest u srdce. Rána mě odhodila až na stěnu a ihned poté jsem padl naznak do vody. Voda ve vaně okamžitě zrudla mou krví. Bolestí jsem zavřel oči, ale dříve než jsem omdlel, podařilo se mi aktivovat agisar.

Měl jsem novější, vnořený druh, který žije v těle svého nositele. Biologové – lékaři mají za tím účelem poblíž svého žaludku speciální geneticky vytvořený vak. Vede tam i několik nervových vláken – přímé nervové propojení vytváří z člověka a agisaru jedinou složenou

bytost. Agisar se ve mně probudil a já jsem se s ním pokusil zjistit závažnost svého poranění. Nejprve ze všeho jsem mu přikázal, aby mi dal do krve nějaký povzbuzující preparát. Nesměl jsem omdlít. V této situaci by to nejspíš znamenalo smrt.

Kdyby výstřel zranil nebo zabil agisar, byla by to jistě brzy pravda. Zatím se zdálo, že agisar zraněn není. Okamžitě probodl svým operačním chapadlem stěnu svého vaku, nabodl si tepnu a vstříkl do ní *goflag*, který za všech okolností povzbudí a dovolí mozkovým buňkám obejít se po nějakou dobu bez přívodu kyslíku. To bylo první, co jsem musel udělat. Já sám jsem teď vedl chapadlo agisaru, on se stáhl do podvědomí a dal mi volnost. Sledoval jen okrajové jevy, na které bych jinak nestačil.

Okamžitě proto vycítil, že v tepně prudce poklesl tlak. To by mohlo znamenat vážné porušení buď tepny samotné, nebo srdce. Prostřelené srdce je příliš vážné zranění. Někdy tady stačí tři čtyři vteřiny, aby člověk ztratil vědomí a ani mu nedojde, že je s ním konec.

Přímé spojení s agisarem je pro lékaře nesmírně výhodné, ale na druhé straně potřebuje veškeré vnímání, takže jsem už vůbec nestačil sledovat útočníka. Ležel jsem před ním naznak ve vaně plné krvavé vody a nehýbal se. Nemohl jsem otevřít ani oči, agisar zcela spotřeboval moji pozornost. Hlavou mi probleskla slabá myšlenka, že jsem tomu grázlovi zcela vydán na pospas. Jestli vystřelí ještě jednou, zabije mě, bylo mi to jasné. Možná stačila už ta první rána.

Hmatal jsem chapadlem dolů, aby dosáhl na dosud tlukoucí srdce. Ano, byl v něm otvor, tkáně byly rozervané a srdce pracovalo z posledních sil. Byla by to marná práce, krev místo do tepen prýštila do hrudní dutiny. Agisar sáhl svými chapadly do rány a začal roztrhanou tkáň rovnat proti sobě a slepovat lepivými výměšky. Jakmile se mu podařilo spojit roztrženou srdeční přepážku, začal mi stejným způsobem slepovat i vnější srdeční stěnu. Nejprve na přední straně, potom na zadní. Abych mu aspoň trochu pomohl, sevřel jsem si rukama pod vodou hrudník a křečovitě stiskl, ale má pomoc byla spíše symbolická. Před očima se mi začala točit červená kola a v uších jsem slyšel zvuk zvonů...

Asi jsem na chvíli omdlel, ale po několika minutách nebo vteřinách jsem opět přišel k sobě. Srdce pořád ještě tlouklo a agisar mi zevnitř zalepoval veliký otvor v zádech. Sám od sebe mi do krve přidal něco proti bolesti, takže jsem žádnou necítil a mohl jsem se pohybovat, ale v hrudi jsem měl pořád velikou nezacelenou díru, zdaleka jsem neměl vyhráno. S velkou námahou jsem otevřel oči. Viděl jsem červené světlo bez sebemenších obrysů a uvědomil si, že ležím ve vaně plné krve, dokonce i hlavu mám pod hladinou. Teprve teď jsem se vzepřel a nadzvedl hlavu z vody, abych se nadýchl. Naštěstí jsem do této chvíle vzduch nepotřeboval, díky tomu, že mě napadlo přidat si do krve agisarem *goflag*.

Rozhlédl jsem se. Dveře od koupelny chyběly, ale nikdo tu nebyl. Asi mě tamten grázl považoval za mrtvého a odběhl. Pozice mrtvého brouka může být někdy jedinou, ale zato překvapivě účinnou obranou.

Ze sousedních místností a z chodeb bylo slyšet práskání výstřelů. Přepadení zřejmě ještě neskončilo, ale střelba teď byla poněkud vzdálenější. Policie se útočníky zaměstnávala, mohl jsem starosti o ně hodit na chvíli za hlavu.

Nohou jsem uvolnil odtokový otvor naspod vany a dokud mě zakrvavená voda alespoň trochu nadnášela, pokusil jsem se vstát. Bylo to předčasné, byl jsem pořádně zesláblý, nejspíš ztrátou krve, ale nemohl jsem ležet ve vaně a sbírat síly. Vzepřel jsem se rukama a překulil se přes okraj vany na podlahu. Pomalu jsem se po čtyřech vyplazil z koupelny.

V úzké chodbičce leželi ve veliké kaluži krve čtyři muži bez známky života. Za dveřmi muž, oblečený jako ten, který se mě pokusil zavraždit, ale bez roušky přes obličej. Ten měl plný krve a v hlavě veliký otvor. Vypadalo to na zničený mozek – léčení takových úrazů vzdávají i Bardžané, nemělo smysl se tím zabývat. Také další tři muži oblečení v uniformách policie byli strašným způsobem prostříleni. Ani jeden neprojevoval známky života. Ale když jsem se rozhlédl, v otevřených dveřích jsem na zemi spatřil bosou nohu ženy. Jak jsem mohl nejrychleji, odplazil jsem se tím směrem.

Byla to Fairlie. Ležela naznak a nehýbala se. Otevřené oči plné děsu, ústa plná krve – a strašlivá rána na krku. To ona prve křičela, snad mě chtěla varovat – proto ji asi jako první zastřelili. Byla mrtvá.

Zřejmě jsem přecenil své síly; po tom poznání mě ruce neunesly a bezvládně jsem upadl na obličej. Věděl jsem ale, co jsem musel vědět. Komando teroristů vtrhlo do kosmického střediska určitě jen kvůli mně, ale odnesli to za mě jiní. Důležité bylo, že teroristé neuspěli a už neuspějí. V budově se střílelo jen sporadicky, policie buďto bandity obklíčila, nebo aspoň vytlačila dál odtud.

Soustředil jsem se raději dovnitř. Agisar dělal co mohl, aby zacelil rány v mém těle a udržel mě při vědomí. Bez něho bych byl v této chvíli mrtvý, ale on naopak potřeboval mou paměť, beze mě se nedokázal rozhodnout, co dál. Jen společně jsme měli naději všechna ta zranění zvládnout. Nejdůležitější bylo zastavit krvácení, beztak jsem už ztratil příliš mnoho krve. Musel jsem si odpočinout a nabrat sil. Pokud se včas vzchopím, není snad nic ztraceno.

Střelba konečně ustala a po několika okamžicích vběhli do úzké chodby policisté spolu s několika muži v lékařských oděvech. Obrátili mě opatrně naznak. Nejbližší lékař se nade mnou sklonil, aby posoudil mé zranění. Křičel, aby přinesli nosítka a zřejmě i něco jiného, většinu slov jsem neznal.

»Nechte mě být!« zasípal jsem, co mi prostřelené a ještě nezhojené plíce dovolovaly. »Já se vzpamatuji!«

»Je to smrtelná rána, musíme okamžitě...« vysvětloval mi lékař, jakmile pochopil, že jsem při vědomí.

»Já vím, ale tohle zvládnu, věřte mi. Jen byste mi to ztížili,« vydechl jsem těžce.

»No dobře,« ustoupil nepříliš ochotně lékař. Měl už přede mnou jako všichni zdejší lékaři respekt. Vyléčil jsem tady několik případů, které považovali za beznadějné, nebo kde už konstatovali smrt.

»A nechte mi i ty ostatní,« ukázal jsem malátně očima na těla kolem sebe. »Už jim stejně nepomůžete.«

Lékař se přesto ke každému jednotlivě sklonil a zkoumal jejich stav.

»Podle mě jsou všichni mrtví,« řekl nerozhodně. »Vážně je nemáme odnést?«

»Jsou mrtví, ale ještě to není definitivní.«

Dýchal jsem zatím ztěžka, ale mluvit už jsem mohl.

Agisar mezitím dokončil slepování potrhaných tkání plic. Naposledy stahoval a slepoval otvor v mé hrudi. Vyděšený lékař spatřil cosi podobného červu, pohybujícího se v mé ráně. Přestala krvácet, rychle se zatahovala a za chvilku se zacelila úplně. Byla pokrytá slizovitým lepidlem agisaru a trochu červená, ale jen veliká kaluž krve pode mnou dávala tušit, že jsem byl před okamžikem prostřelený střelou stejné ráže, jako ti mrtví kolem.

»To jsou snad kouzla a čáry,« otřásl se lékař. Bál jsem se, že propadne hysterii, ale to se naštěstí nestalo.

Přinesli několik nosítek.

»Jestli chcete ty lidi někam odnést, odneste je vedle do nemocnice. Mě tam můžete dát také,« požádal jsem ho.

»Vždyť – to byla smrtelná rána!« ukazoval na mě zděšeně, jakoby tomu nemohl uvěřit.

»Pro vás,« souhlasil jsem. »Máte pravdu, nechybělo mnoho. Tentokrát jsme měli štěstí.«

Opatrně mě naložili. Prostředek proti bolesti přestával pomalu účinkovat, ale měl jsem v hrudi už jen nepříliš vážné defekty a agisar s nimi končil. Rány začaly přicházet k sobě a než se zahojí, budou bolet. Cítil jsem, jak mě začíná rozpalovat horečka, ale nepotlačoval jsem ji – je to ostatně přirozená obrana organismu.

»Dejte mi něčeho napít – musím se konečně vzpamatovat,« požádal jsem zdravotníky. »Abych mohl ty lidi vzkřísit, budu jim potřebovat dát lidskou krev. Sežeňte mi co nejdříve nějaké dobrovolníky. Nebojte se, dávat krev není nebezpečné...«

»Dávat krev? To přece nejde!«

»Já to umím,« ujistil jsem je.

Neprotestovali, věděli, že nelžu.

*****

Když mi přišli oznámit, co se vlastně stalo, seděl jsem v pohodlném křesle a zotavoval se. V nemocničním pokoji, udělaném z jedné rychle vyklizené pracovny, ležely všechny oběti přepadení – až na osm mužů, které jsem prohlásil za beznadějně mrtvé i já. Dva byli policisté, šest mrtvých patřilo útočníkům. Pět teroristů se neodvratně zabilo samo. Jakmile byli těžce zraněni a poznali, že další odpor bude marný, prostřelili si hlavy. Také dva policisté měli zničený mozek. Dalšího jsem uznal za schopného oživení, ačkoliv měl prostřelenou hlavu, ale to byla výjimka.

Všichni spali umělým hojivým spánkem. Nemohl jsem ani na chvilku od nich odejít, ale teď bylo lépe, že byli v klidu. Proto jsem přijímal návštěvy tady.

Fairlii krátkodobě zastupovala jiná dívenka, ale bylo to dočasné řešení, než se Fairlie uzdraví. Její zranění, ačkoli bylo smrtelné, bylo snadněji napravitelné než ostatní. Naštěstí už jsem se v organismu místních lidí vyznal. Smrtelné rány, pokud to nebyla rozsáhlá devastace mozku, nepředstavovaly pro mě a můj agisar neřešitelný problém.

»Komando proniklo do budovy okny,« sděloval mi náčelník policejní ochrany. »Bylo vybaveno létacími nárameníky z nové továrny v Arše. Ještě nebyly ve volném prodeji, někdo jim je musel dodat. Jestli je tím způsobem vybaveno více banditů, nedá se proti nim kosmické středisko vůbec účinně hájit, rozhodně ne s tolika lidmi, kolik jich mám k dispozici.«

»To můžeme vyřešit jinak,« uvažoval jsem. »Beztak musíme větší část kosmického střediska přestěhovat na Archu. A i to, co tu musí zůstat, přemístíme. Ustavíme někde poblíž osamělé *zuvojde*, kam přestěhujeme technické vybavení. Budeme lépe připraveni na evakuaci a pro vás bude důležité, že *zuvojde* nemají okna. Stačí střežit vchody, ale těch není tolik a část jich můžeme zablokovat, aby se nedaly otevírat. Jediný vchod snad pár policistů uhlídá.«

»Geniální nápad!«

»K tomu jsme se už beztak chystali.«

»Ale co uděláme s chycenými teroristy? Opravdu je chceš uzdravit? Není to škoda času? Stejně je vyhostíme na pevninu Zibogu a tam je čeká smrt. Nebylo by lepší neoživovat je vůbec?« zeptal se mě Orgo Plyok, který mezitím přišel.

»Rád si s nimi promluvím,« ušklíbl jsem se. »Možná se mi podaří vysvětlit jim, že udělali chybu.«

»A když ne?«

»Pak je vezmeme s sebou,« řekl jsem.

»Ale kdo je bude hlídat? Vždyť to jsou zabijáci!« začal pochybovat policejní náčelník.

»Uvedu je do zimního spánku,« slíbil jsem. »To je takový zvláštní, spánku podobný stav, využívaný některými živočichy na Zemi nebo na Bardžá, aby přežili zimu. Jsou přitom skoro bez života, ale na jaře se opět probudí. Lidé na tento stav od přírody uzpůsobeni nejsou, ale s mojí pomocí to půjde. Až přijde jejich čas, probudíme je.«

»My takové tvory neznáme,« ujistil mě náčelník.

»Já vím,« souhlasil jsem. »Zato máte tlusté hady se zuby jako mají u nás krokodýli.«

Po policejním náčelníkovi přišli organizátoři.

Požádal jsem je, aby zajistili instalaci nejjednoduššího betonového základu pod jediné osamocené *zuvojde* přímo tady v kosmickém středisku, jakož o sestavení jednoho speciálního *zuvojde*, vybaveného pro sledování kosmu. Současně jsem je požádal, aby zajistili výstavbu dalších pylonů u velkých loděnic, na něž by mohly být také postaveny *zuvojde*.

*****

Po dvou dnech léčení jsem probudil jako první Fairlii.

Jakmile mě spatřila, trhla sebou a vzápětí už mě držela kolem krku.

»Rudi, jsi naživu! Ani nevíš, jak moc jsem ráda,« rychle opakovala skrz slzy. »Tolik jsem se bála, že tě zastřelí!«

»Nařídili ti mlčet, ale ty jsi přece vykřikla, viď?«

»Musela jsem tě varovat a možná i přivolat pomoc. Uzdravil jsi mě, viď? Věděla jsem, že s nimi zatočíš!«

»No, trošku se mýlíš,« opravil jsem ji. »Ale dopadlo to dobře, nejspíš i díky tobě.«

»Jak to vlastně skončilo?« dychtila vědět.

»Osm definitivně mrtvých,« vzdychl jsem si. »Ani já už jsem si s nimi nevěděl rady.«

»Někoho jsi před smrtí zachránil?«

»Všechny můžeš vidět tady. Osmnáct lidí.«

Přelétla očima lůžka.

»To znamená – to znamená, že počítáš i mě...?«

»Ale už jsi v pořádku,« uložil jsem ji opatrně zpět na polštář. »Byla jsi na tom nejlépe ze všech.«

»Moment!« vzepřela se a opět se rozhlédla. »Tady je nás jen sedmnáct!«

»Počítám i sebe,« usmál jsem se trochu smutně. »Měl jsem prostřelené srdce a to by také znamenalo konec. Naštěstí se mě smrt jen dotkla, nezemřel jsem ani na chvilku.«

»Ty bestie Ziboguské!« vykřikla nenávistně a opět se ke mně křečovitě přitiskla.

»Vypij teď tohle,« podával jsem jí léčivý nápoj. Byla to původně obyčejná limonáda, ale agisar do ní přidal ze svých výměšků cosi léčivého.

Fairlie se napila.

»Na nebožku se cítím docela dobře,« usmála se, ale také trochu smutně. »Skoro bych nejradši vyskočila s postele.«

»A co ti v tom brání?« usmál jsem se na ni. »Vstaň, když se na to cítíš. Ale počítej s tím, že budeš slabší. Našlo se málo dobrovolníků, ochotných dát svou krev pro vaše vzkříšení. Je za tím pořád jedno vaše náboženské tabu, nebo co.«

»Asi ***gižalimýké***, strach ze zneužití krve k ovládnutí mysli,« dodala rychle.

»Aspoň pár nebojsů že se našlo,« vzdychl jsem si. »Musel jsem vás spravedlivě podělit, na každého se dostala jen troška. Já mám krev jinou, ale umím si aktivovat rezervy.«

Fairlie okamžitě spustila nohy s postele a opatrně se na ně postavila. Přidržoval jsem ji oběma rukama a nohou jsem jí přisunul domácí obuv, vyrobenou z umělé kožešiny. Rychle se obula a pak se ke mně otočila.

»Jak dlouho jsem byla... mrtvá?«

»Jestli tě to zajímá, dva dny, zato teď jsi tak zdravá, jako předtím,« ujistil jsem ji. »Už se nemohu dočkat, až to tu převezmeš. Dali mi jinou, ale ta nemá ani trochu tvé pohotovosti.«

»A co Archa?«

»Tam to jde i bez nás,« mávl jsem rukou. »Ale připrav se na brzké stěhování. Dojednal jsem, že nám sem přistaví jedno *zuvojde* a přemístí tam celé kosmické středisko i s námi. Prý se tyhle budovy dají špatně bránit před teroristy.«

»To jsme právě zažili,« otřásla se.

»Ale přežili jsme to,« řekl jsem. »Nu což, začneme se zase zajímat o nějakou práci, nemyslíš?«

*****

Jako dalšího pacienta jsem probudil jednoho z teroristů. Pro všechny případy jsem si oblékl svou kombinézu, v jejímž opasku byl zdroj proudu a v malé kožené kapsičce na něm byla moje nejsilnější zbraň – kapesní fotomet. Doufal jsem ale, že nebude potřebný. Kromě

toho jsem si zajistil asistenci policistů. Teprve pak jsem banditu opatrně probudil. Jakmile jsem mu pomocí agisaru podal lék, odstoupil jsem za něho, aby mě hned nespatřil.

Dva lékaři pomohli mladíkovi posadit se. Aby neměl žádné pochyby, stáli před ním i tři uniformovaní policisté.

»To je dost, že jste vzhůru,« promluvil na pacienta jako první policejní inspektor. »Můžete nám vysvětlit, proč jste vlastně vaši akci podnikli? V době míru se nedá chápat jinak než jako těžký zločin.«

»Zachránili jsme svět,« usmál se pyšně mladík. »I vy nás jednou budete oslavovat!«

»Nejsem toho názoru,« odmítl inspektor. »Bylo to od vás nesmyslné vraždění a cílem zločinu byl návštěvník z vesmíru, který nás jako jediný může zachránit.«

»Zachránit?« řekl pohrdavě terorista. »Snad nevěříte té bajce o hrozícím výbuchu našeho slunce? Tu přece Letel Ugior vědecky naprosto spolehlivě vyvrátil! Podlehli jste zkrátka vlivu jedné kosmické příšery, která nás chce zbavit domova. Budete nám ještě vděční, že jsme vás toho přízraku zbavili!«

»Opět Letel Ugior!« vybuchl inspektor. »Pořád mu věříte? Vy se nedíváte na slunce?«

»Na slunci není nic vidět,« ušklíbl se terorista. »Svítí pořád stejně a nijak se nezměnilo. Jak se tak dívám, vliv té bestie na vás přetrvává i po jejím konci. Ale to se časem poddá a pak nás ještě budete prosit za odpuštění!«

»Jak můžeš tvrdit, že jste našeho vesmírného návštěvníka zabili?« pokračoval už klidněji inspektor.

»Osobně jsem ho zastřelil,« chlubil se mladík. »Těmahle očima jsem viděl, jak zemřel. Budiž, chytili jste nás při činu, ale my už jsme svůj úkol splnili! Nemyslete si, že to před světem utajíte. Dříve, než jste nás odřízli od ústupových cest, stačili jsme o tom vyslat zprávu. I když se nás opovážíte uvěznit, nebude vám to nic platné. Pravda vyjde na povrch.«

Zatím si nepovšiml, že stojím za jeho zády a nikdo mu to ani mrknutím oka neprozradil.

»Jsi si tím jist?« snažil se ho zviklat inspektor.

»Naprosto,« triumfoval mladík. »S příšerou z kosmu je už definitivní konec a spolu s ní i s tím nesmyslným stěhováním našeho světa. Giweruz je věčný!«

»To si vážně myslíte, že projekt Archa stojí a padá s návštěvníkem z vesmíru?« usmál se inspektor. »Omyl, vážení pánové ze Zibogu! Projekt Archa bude pokračovat a doufám, že nás všechny zachrání před katastrofou.«

»Jak je vám libo!« vybuchl mladík. »Obejdeme se bez vás! I když odletíte, ubráníme si Giweruz před invazí sami! Zbabělce mezi sebou nepotřebujeme.«

»Zbabělce?« pozvedl inspektor udiveně obočí.

»Vás všechny!« ukázal na něho prstem mladík. »Ale až se budete chtít vrátit, zjistíte, že nemáte kam!«

»Myslíte?«

»Vždyť je celá vaše Archa nesmysl,« usmíval se pohrdavě mladík. »Vyzkoušeli jsme, co ty ubohé skořápky dovedou. Jsou lepší než bývaly naše rakety, ale na let dlouhý přes stovky světelných let nestačí. Budou se nám ovšem hodit jako obranné pevnosti, až nás jednou přiletí dobývat invazní flotila vetřelců.«

»Obranné pevnosti?« opakoval inspektor unaveně.

»Ano. Máme jich už několik set,« vychloubal se mladík. »Použili jsme k tomu vyrobené *zuvojde*, jen jsme na ně museli namontovat pořádnou výzbroj.«

»Možná se budou hodit, až budete opouštět Giweruz,« zastavil jsem jeho vychloubání. »Jen se obávám, že v nich budou jen taková nepoučitelná individua jako jsi ty, zatímco ženy a děti necháte na planetě bez pomoci zahynout.«

Mladík se rychle ohlédl – a když mě spatřil, zezelenal. Možná vztekem, možná hrůzou.

»To není možné!« vztáhl ruce před oči. »Vždyť jsem ho na mou čest trefil!«

»Trefil,« souhlasil jsem. »Až sem s tebou souhlasím. Všechno ostatní jsou nebezpečné nesmysly, tím nebezpečnější, že jim jak vidno sám věříš.«

Terorista udělal prudký pohyb, jako kdyby chtěl vyskočit na nohy a zabít mě holýma rukama. V témže okamžiku se ho ale chopilo několik silných rukou. Chtěl se vytrhnout, ale bylo jich mnoho a on byl příliš slabý.

»To není možné!« zaúpěl bezmocně. »Zasáhl jsem ho rovnou do srdce! Byl mrtvý!«

»Strefil ses dobře, ale pro mě ani průstřel srdce nemusí znamenat smrt. Nezemřel jsem a i ty můžeš hovořit o štěstí. Beze mě bys v této chvíli nebyl naživu.«

»To bych byl raději mrtvý!« vykřikl nenávistně.

»Možná by bylo lépe, kdyby si myslel, že tě zabil,« potřásal hlavou inspektor. »Mohli bychom ho vyměnit. Takhle musí zůstat tady.«

»Vy mě nevyměníte?« podíval se na něho mladík zle. »To nemyslíte vážně! Považuji se za válečného zajatce!«

»Ne,« odpověděl mu inspektor. »Neutěšuj se nadějí, že tě vyměníme, když víš, že je náš host naživu. Na výměnu ostatně nemáš právo. Nejsi válečný zajatec, ale obyčejný vrah. Budeš nakonec rád, že zachráníme před zkázou aspoň vás, co jste to přežili. Je vlastně dobře, že jste před dopadením odvysílali zprávu o smrti našeho hosta. Pokud přestanou další útoky, bude to jedině dobře.«

»Stejně uteču!« zavrčel.

»Neutečeš,« ujistil jsem ho. »Máme připravenou speciální ledničku, kam dáme všechny fanatiky, jako jsi ty. Zachráníme vás, pravda, ale studené.«

»To není záchrana!« vyjekl. »To je přece smrt!«

»Zimní spánek se podobá smrti, ale není to totéž, dá se ukončit,« řekl jsem. »Kromě toho jste měli s takovou a možná i s horší eventualitou počítat. Nedá se nic dělat, bude to tak lepší pro vás i pro nás.«

»Bestie! To je jistě část tvého plánu!« křičel.

»Ovšem,« přikývl jsem. »Podržte mi ho, prosím.«

»Nechte mě!« křičel.

Nebylo mu platné, že sebou vztekle házel. Za okamžik jeho tělo zvláčnělo a mladík zůstal nehybně ležet.

Za dalších dvacet minut ležela první skupinka teroristů studená a ztuhlá v plastových pouzdrech, připoutaná k úzkým poličkám ve speciální chladničce.

»Opravdu je probudíš?« otázala se mě Fairlie, když jsme se vrátili do našich pokojů.

»Probudím – ale ne dřív než toto slunce vybuchne. Budeme je muset vzít s sebou, aby na vlastní oči viděli, že neměli pravdu a nebojovali za spravedlivou věc. Teď jsou plni víry v Letel Ugiora a nemá cenu je přesvědčovat.«

»Darebák!« vzdychla si.

*****

Konečně nadešel okamžik, na který jsme se všichni dávno těšili. Rozhodli jsme se vyslat první část Archy na oběžnou dráhu kolem planety Giweruz. Nebyl to hlavní díl Archy, jen její nejvrchnější část. Betonové pancíře byly vytvrzené, moduly *zuvojde* pod nimi patřily k méně důležitým a nepočítali jsme na nich s početnou posádkou. Nebyla zde atomová elektrárna, ale i bez nich byla podle mého mínění část schopná vzletu a samostatného manévrování v kosmu.

Hlavním důvodem odletu ale byla potřeba základny, tvořené pravidelně rozmístěnými betonovými pylony, k položení základů další trojvrstvy Archy.

V nejvyšší vrstvě se nacházelo i několik stovek obytných modulů, do kosmu se chystaly odletět první miliony obyvatel. Nikdo z nich se už na planetu Giweruz nevrátí. Budou první, kdo se vydají na dlouhou mezihvězdnou pouť, jen budou muset na ostatní počkat.

Loučení nebylo příliš dlouhé a neobešlo se bez dojemných scén. Posádku modulů tvořilo několik odborníků zodpovědných za řízení lodí, biologové od čističek a kosmických farem. S nimi se na palubu dostali členové jejich rodin, aby rodiny pokud možno držely pohromadě. Zbylá místa obsadili obyvatelé pevniny, kterých bylo dole na planetě nejméně třeba. Sešli se tu umělci spolu s archiváři, vesničané zejména z oblastí, kde měla brzy nastat poslední zima a kde nemělo smysl obhospodařovat pole, i větší množství městských obyvatel z profesí, kterých už nebylo nutně třeba.

Na palubě jsme ještě před odletem otevřeli první školy. Nejmenších dětí bylo naštěstí málo. Vláda vysvětlila obyvatelům mé požadavky přijatelným způsobem a s odstupem času nastal konečně na pevnině Evoi očekávaný pokles porodnosti. Ale i když někteří rodiče této výzvy neuposlechli, nikdo jim nic nevyčítal.

Před startem pyrotechnici všechny *zuvojde* důkladně prohledali, aby se v nich neskrylo nežádoucí překvapení. Tyto moduly nepocházely z pevniny Zibogu, neměla by v nich být už od výroby žádná nálož, ale nikdo nemohl ručit za to, že teroristé nepronikli dovnitř až tady.

Konečně jsme mohli uvolnit spojky, které tuto obrovskou placku přidržovaly k pylonům. Velká deska se zdvihla do výše majestátně, bez sebeslabšího zvuku. Jediným doprovázejícím zvukem byl – kromě šumění větru – radostný křik tisíců lidí, shromážděných k této podívané.

Ani teď nás strážci nepustili z kosmického střediska, aby se nám v očekávaném zmatku s odletem nic zlého nestalo. Pustili nás jen k oknům v nejvyšším poschodí, abychom si ten pohled mohli na vlastní oči vychutnat. Od útoku na nás žila celá planeta Giweruz v nejistotě. Vláda pevniny Zibogu vyhlásila, že kosmická bestie je mrtvá, vláda pevniny Evoi to popřela. Nicméně jsme se od té doby neukazovali veřejnosti s výjimkou odborných schůzek, kam docházeli jen odborníci, kteří se projektu Archa účastnili od začátku. Ti nikomu neprozradili, že jednali se mnou osobně. Kdo chtěl, věřil, že jsem naživu. Kdo si přál mou smrt, mohl tomu věřit – ale projekt Archa pokračoval dál, zdánlivě i beze mne.

Když se to vezme, byla to největší kosmická loď, jakou jsem kdy viděl. Hvězdolety Galaktického společenství bývají menší, sotva třicetimetrové koule. Do jediného *zuvojde* by se pohodlně vešly tři. Největší kosmické hvězdolety měli svého času Agríši. Každá z nich měla délku něco přes kilometr, ale nikdo je na vlastní oči neviděl, nanejvýš na obrazovkách časoprojektorů v krátkém období války s Agríši. Ale tady se chystal vzletět obrovský disk tloušťky více než dvou set metrů a průměru deseti kilometrů. Věřil jsem, že girrigové motory nezklamou, ale přece jsem trochu trnul.

Veškeré obavy se naštěstí ukázaly jako zbytečné. Kolos se majestátně odpojil od pylonů a nejprve pomalu, pak stále rychleji začal stoupat výš a výš. Za malou chvíli se zmenšil v mísu, pak vypadal jako knoflík – ale to už bylo vidět, že nabírá na rychlosti do strany.

Koordinační středisko, zřízené v kosmickém středisku pár metrů od našeho obydlí a sálů, udržovalo rádiové spojení bez problémů. Síť retranslačních stanic, postavená kdysi ke sledování umělých družic Giweruzu, splnila svou funkci i nyní, ačkoliv se některé stanice nacházely na pevnině Zibogu. Naštěstí je vybudovali dávno před mým příletem a byly plně automatické, takže nikoho na Zibogu nenapadlo jejich činnost přerušit.

K ránu bylo jasné, že čelní díl Archy správně zaparkoval na stacionární oběžné dráze nad pevninou Evoi. Tento nápad jsem dostal až v poslední době. Stacionární oběžná dráha pro nás měla několik výhod, zejména v trvalém rádiovém spojení. Vzdálenější oběžná dráha sice znamenala poněkud delší cestu jednotlivých dílů, ale na druhé straně se Archa měla vždycky nacházet na určitém místě nad našimi hlavami a nikdy neměla být pod obzorem. Starty bylo možné volit tak, aby jednotlivé části Archy nad pevninou Zibogu proletěly jen krátce a navíc v noci, takže by neměly být vůbec zpozorovány. Měl jsem však nepříjemné tušení, že někde v davu je malá skupina stoupenců Letel Ugiora, která se jistě vynasnaží o této události svého

duchovního vůdce informovat. V této chvíli nám to nevadilo. Čelní díl se dostal z jejich dosahu a na oběžné dráze snad teroristické akce pokračovat nebudou.

Téhož dne se na uvolněnou základovou plochu začaly přemisťovat a k sobě sestavovat další stovky modulů *zuvojde*. Také do obytných modulů druhé části Archy se začali natrvalo přemisťovat jejich budoucí obyvatelé, aby se mohli dopravit na oběžnou dráhu, kde se měly oba díly pevně spojit a vyčkat příletu dalších vrstev.

Odletu společně s námi přihlížela i presidentka pevniny Evoi Gypripy Dlogeke. Jakmile se soulodí zmenšilo až opticky zmizelo v paprscích vycházejícího slunce, přistoupila ke mně a trochu divadelně mě objala. Pak přednesla před mikrofony předem připravenou dlouhou řeč, na jaké si obyvatelé Giweruzu potrpí. Shrnul bych ji do jediné věty – vyjadřovala víru v záchranu a vděčnost všech lidí planety Giweruz, jimž bude umožněno přežít.

Obyvatelům pevniny Evoi se tím dostalo ujištění, že jsem naživu a zůstávám s nimi, abych pokračoval ve stavbě Archy pro záchranu nás všech.

Bohužel, totéž ujištění tím získali i teroristé.

Mohli jsme je opět čekat.

*****

Následujícího týdne se podobně majestátně vznesla další část Archy, kterou jsme vlastně začali. Několik modulů jsme ještě na poslední chvíli odpojili a nahradili je novějšími.

Místo osmi obytných modulů jsme do vesmíru vyslali jiné, jaké v původní koncepci ani nebyly. Každý obsahoval atomovou elektrárnu, ale každý měl na boku namontovanou jednu otočnou věž s pozemskými zbraněmi, laserovými kanony na Zemi zvanými ***fotomety***.

Výpravu k vraku pozemského průzkumného hvězdoletu Newton podnikl tým, vedený odborníky na radioaktivitu. Pátrací akci organizovala Fairlie. Samozřejmě by mi samotnému nedovolili do radioaktivního vraku proniknout. Ačkoliv úroveň záření za tu dobu podstatně poklesla, byl tento výlet nebezpečný a zúčastnili se ho výhradně dobrovolníci. Nejprve jsem jim musel pečlivě popsat, kde hledat součásti palubního počítače a po celou dobu akce jsem byl se všemi v rádiovém spojení. Naštěstí našli rozhodující součásti na první pokus a jak se ukázalo, počítač radiace nepoškodila. Pospojoval jsem jeho moduly konektory, zapojil proud, načež se počítač probral ze spánku a byl připraven plnit mé příkazy.

Komando dobrovolníků, které počítač přineslo, bylo sice ozářeno smrtelnými dávkami radiace, ale vrátili se všichni. Okamžitě jsem se jim věnoval a několik sousedních místností kosmického střediska se už podruhé změnilo v improvizovanou nemocnici s dvanácti lůžky. Pacienti byli po radioaktivním ozáření v těžkém stavu a vypadalo to na dlouhodobé léčení. Zdejší odborníci jednoznačně prohlásili, že je osud pacientů beznadějně zpečetěn, ale přijali mé ujištění, že už jsou mimo nebezpečí a do půl roku se uzdraví. Kupodivu mi věřili, i když všechny zachvátila horečka, zvracení a průjmy spolu s celkovou slabostí.

Jak jsem očekával, konstrukce fotonových zbraní byla pod heslem, které jsem naštěstí znal. Následovalo několik pokusů a po nich tajná stavba devíti dělových věží.

Osm věží bylo namontováno na osm modulů, narychlo připojených k Arše. Posádku tvořilo několik málo zasvěcených a zevnitř se zdálo, že jsou to standardní atomové kosmické elektrárny, jakých bylo i tak na Arše nezbytně třeba. Jejich pravá funkce měla být dlouho utajena i před obyvateli Archy.

Devátou věž mi namontovali na osamocený modul *zuvojde*, postavený přímo v areálu kosmického střediska.

Tento modul nebyl standardní. Byl vybaven nejnovějším, nejmenším typem atomové elektrárny a vypínal se nad budovami střediska jako vysoká šedá ocelová věž. Otočná kupole na jeho vrcholku ovládala celý kraj od obzoru k obzoru. Maně mi přišel na mysl popis Býčí věže z Vernova Ocelového města.

Policisté i přihlížející dostali vysvětlení, že jde o anténní systém pro zajištění spojení s Archou. Zdálo se, že se tomu dá věřit. Fotomety se nepodobaly primitivním kanonům a byly celé uschované uvnitř.

Letel Ugior měl výjimečně pravdu, když se obával zbraní, pocházejících z Galaktického společenství. Na pevnině Zibogu nikoho ohrožovat nemohly, nebyly k tomu určené, byly však už připravené smést jakoukoli *obrannou pevnost*, pokud by se na ní někdo pokusil napadnout Archu na oběžné dráze, staveniště dalších vrstev Archy, nebo kosmické středisko.

Ve skutečnosti naše věž neovládala jen okolní kraj. Měla mnohem větší dostřel. Díky počítači z Newtona by dokázala sestřelit cokoliv, co by se blížilo i k Arše nad našimi hlavami.

Jakmile jsme dokončili montáž a prověřili všechny řídící systémy modulu, přestěhovali jsme se tam. Na samém vrcholku nedaleko od velínu byla moje kajuta, kajuty Fairlie, našich nejbližších spolupracovníků a nemocnice. Byl tu i sál, podobný tomu v kosmickém středisku. Vzhledem k tomu, že šlo o jedinou budovu bez oken, snížil se počet policistů nutných k její ochraně. Do nejnižšího patra ke vchodům jsme pro ně přemístili policejní stanici a přebytečné policisty rozeslali jako posily do továren na zbytku pevniny.

Modul jsme nazvali »Dfolgyo«, neboli »Strážce«.

Důležitou informací, získanou od zajatých teroristů, se zdála stavba *obranných pevností*, zahájená před nějakým časem na pevnině Zibogu. Zatím jsme o nich mnoho nevěděli. Dalo se vytušit, že jde o letadla, vybavená antigravitačními motory, podobná našim *zuvojde*. Jako zbraně by nejspíš přicházely do úvahy klasické kanony a bomby, stejně jako v poslední válce, skončené před dávnými sto padesáti lety. O pozemské zbraně jsme se zajímali teprve v poslední době v úzkém okruhu spolehlivých vědců, takže se dalo očekávat, že vláda Zibogu tento ničivý prostředek nezná a ani neví o jeho existenci.

Jestli ji Letel Ugior přemluví vyslat *obranné pevnosti* proti Arše nebo pevnině Evoi, pak – Bůh jim buď milostiv.

*****

Další vrstvy

Po odeslání druhé vrstvy Archy jsem požádal presidentku Gypripy Dlogeke o důvěrný rozhovor mezi čtyřma očima.

Nebyl to rozkaz, jen přání. Přesto přišla během čtvrt hodiny, ačkoli se musela narychlo omluvit ze zasedání vlády, jak mi později řekli.

»Přihodilo se něco nepříjemného?« zeptala se mě, jakmile jsme se spolu ocitli v mé nové pracovně.

»Ne,« uklidňoval jsem ji. »Ale domnívám se, že se musíme poradit o dalším postupu.«

»Souhlasím,« přikývla. »Co je potřeba zařídit?«

»V první vrstvě Archy odletěl jen milion lidí,« začal jsem. »Druhá vrstva je trojnásobně vysoká a kromě toho tam bylo mnohem více obytných modulů. Vešlo se do ní přes dvacet milionů lidí. Další vrstvy jsou srovnatelné, můžeme počítat. Všichni obyvatelé Giweruzu po odečtení lidí Zibogu a Tami se vejdou do třiatřiceti trojvrstev. V současné době vyrobené *zuvojde* dovolují sestavit dvanáct trojvrstev a něco snad zbude na třináctou. Stavba dalších pokračuje na plný výkon, ale jak se zdá, loděnice i s dělníky budeme muset udržet na planetě do poslední chvíle. Jen tak mohou vyrobit dostatek lodního prostoru pro všechny. V poslední době se na slunci objevily další skvrny. Každý se tam čas od času podívá skrz černé sklíčko a vím, jak to lidi znervózňuje. Musíme jim kromě materiálu zajistit i potřebný klid k práci. Navrhuji postavit několik nových obytných *zuvojde* ke každému průmyslovému centru, ke každé továrně, dolům a hutím, aby se tam mohli nastěhovat i se svými rodinami. Budeme-li na jednom místě potřebovat *zuvojde* více, mohou být spolu od začátku spojené a vystačíme s menším počtem pilotů. Piloty musíme vyškolit a držet v pohotovosti. Každá jednotka musí být schopná vzletět a nejkratší cestou dohonit Archu, kdyby slunce vybuchlo.«

»Obáváš se výbuchu našeho slunce už teď?«

»Na jeho povrchu pomalu ale jistě vzrůstá hyperaktivita, nepřiměřeně se zvětšuje rozsah slunečních skvrn a nebezpečně vyhlížejících protuberancí. Pozorovatelům se dokonce zdá, že nepatrně pulsuje,« tlumočil jsem jí názor specialistů, kteří se pod vedením Orgo Plyoka stavem slunce denně zabývali.

»Co to znamená?« zeptala se s obavami v hlase.

»Podle mě je to zatím v normě, můžeme doufat, že všechno stihneme. Dvě pozorovací stanice máme tady na planetě; jedna přímo v kosmickém středisku, druhá na opačném konci pevniny. Další odborníci slunce nepřetržitě pozorují z oběžné dráhy. Většinu astronomů jsme tam odeslali a snad se nemusíme bát, že nás výbuch zaskočí nepřipravené.«

»Kromě pevniny Zibogu,« připomněla presidentka tiše.

»Kromě pevniny Zibogu,« souhlasil jsem. »Ale i to se dá považovat za úspěch. Obávám se, že budeme mít problémy i při evakuaci naší pevniny. Počítám s jistou dávkou štěstí, ale může se stát, že všechny nepobereme. Nechci tu ale nechat odborníky, kteří stavěli Archu. To by nebylo spravedlivé, aby se nedočkali záchrany ti, kdo si ji nejvíce zasloužili. Kromě toho budeme tyto odborníky potřebovat i na údržbu modulů v kosmu.«

»Očekáváš, když je nastěhuješ do *zuvojde*, že tím posílíš jejich jistotu?«

»Určitě budou klidnější,« přikývl jsem. »A kromě toho se může stát, že tu budou muset zůstat do konce a možná i déle než dva roky, které jsem předpovídal.«

»Připouštíš, že tvá předpověď třeba vůbec nevyjde?«

»Připouštím jen jistou toleranci. Vaše slunce se promění v novu možná už za čtrnáct týdnů, ale může vybuchnout až za pět let. Během té doby můžeme postavit nejen všechny moduly, ale i některé navíc a naložit do nich i část obyvatel Zibogu.«

»To by byla dobrá zpráva,« rozjasnila se presidentka.

»Dobrá – snad. Bohužel nejistá. Proto požaduji umístění záchranných modulů ke všem továrnám, které se nějak podílejí na projektu Archa. Ti lidé si je ostatně postavili sami, jen jim musíme dodat dobré piloty schopné vzletět, dohonit Archu a cestou se k ní připojit.«

»Archa by na ně nečekala?«

»Kdyby mělo opravdu dojít k výbuchu slunce, odletí Archa při prvních příznacích,« řekl jsem. »Opakuji, nebylo by dobré kvůli milionu lidí obětovat miliardu. Pak by platilo jediné heslo – zachraň se kdo můžeš. Archa začne akcelerovat s menším než plným zrychlením, aby umožnila ostatním *zuvojde* dohonit ji, ale ty budou muset vzletět ihned a naplno.«

»Rozumím,« pochopila, aniž by hnula brvou. »Kdo v takové chvíli nebude nablízku záchranné lodi, nemá nejmenší naději. A když ponecháme továrny v chodu co nejdéle, bude mít naději mnohem více lidí, možná i ti, kdo nám nevěřili. Bude to snad hodně nebezpečná hra, ale výhra může stát za riziko.«

»Ano, tak jsem to myslel,« přisvědčil jsem. »Při výbuchu to bude záležitost minut, nejvýše hodiny. Jak známo, světlo je ze všeho nejrychlejší. Dorazí k nám do deseti minut poté, co výbuch začne. Hmotné plameny budou pomalejší. K opuštění planety budeme mít několik desítek minut, ale nesmíme otálet víc než je nutné, jinak nevyvineme dostatečnou rychlost. Pak by nás plameny dostihly i daleko odtud, vybuchující nova se zpravidla roztáhne víc, než jsou oběžné dráhy planet. Podle mých odhadů budeme bezpeční až ve vzdálenosti sto dvaceti světelných dní, kde snad budeme mít dost velkou rychlost, aby nás oheň nedostihl. V úplném bezpečí můžeme být až několik světelných let odtud. Všechny obytné *zuvojde* jsou naštěstí schopné samostatného letu a je v nich dostatek B-paliva, aby zvládly odlet do vesmíru samostatně, jak jsme ostatně vyzkoušeli už při čelní vrstvě. Pospojovat je dohromady můžeme klidně až během letu.«

»A je vůbec nutné spojovat je? Nemohly by letět samotně? Já vím, nemají všechny atomové reaktory, ale to by se určitě dalo vyřešit.«

»Spojení lodí není potřebné kvůli energii,« odmítl jsem. »Druhou výhodou je, že vnější vrstvy chrání vnitřní, nejenom před meteority a zářením z prostoru, ale také před zbytečným únikem tepla. Se samostatným letem modulů počítám jen abychom zachránili co nejvíc lidí.«

»Chápu to a souhlasím,« řekla a učinila pohyb jako kdyby chtěla vstát a ukončit náš rozhovor.

»Mám ale jiné obavy,« pokračoval jsem rychle.

»Jaké?« podívala se na mě.

»Obavy z vlády pevniny Zibogu,« řekl jsem. »Nestačilo jim, že se odtrhli, ani že jsme je nechali v klidu stavět jejich *obranné pevnosti*. Dostaly se mi zprávy, že nám chtějí zabránit v odletu. Tuším, že tady nastane velký problém. Čím víc lidí odešleme v dalších dílech Archy, tím méně sil tady zbude na obranu před eventuální agresí. Kdyby nás napadli, byla by to katastrofa.«

»To je bohužel velice opodstatněná obava,« přikývla. »Mám podobné zprávy.«

»Znamená to nechávat tu větší množství lidí, než kdyby toto nebezpečí nehrozilo.«

»Ano, i o tom vím,« řekla. »Když jsme vybírali policisty k zajištění pořádkové služby na Arše, přihlásilo se nám jich málo. Všichni vědí, že tady bude potřeba udržovat pořádek do poslední chvíle a nikomu se nechtělo uklidit se do bezpečí. Museli jsme vybírat je ne jako dobrovolníky, ale nařídit jim to příkazem. Přiznám se, nařídila jsem brát do Archy hlavně policisty s rodinami a zejména s dětmi.«

»S tím souhlasím i já,« opáčil jsem. »S další akcí proto počítám právě pro tyto lidi. V nejbližší době bude dokončena následující trojitá vrstva. Bude na okrajích obsahovat mnoho hangárů pro kosmická výsadková letadla. Míním tím naše běžné gryuly, jsou ovšem od jisté doby vyráběné důkladněji. Dáváme je především policejním jednotkám; oficiálně kvůli jejich operativnosti, ve skutečnosti jsou to malé kosmické lodě schopné samostatně opustit planetu. »Hangárová vrstva« je může přijímat na palubu i jednotlivě, daleko od

Giweruzu. Počítám, že tuto vrstvu brzy sejmeme s pylonů, ale neodletí za Archou. Položíme ji jen tak na okraj pouště do písku, připravenou kdykoliv vzletět. Bude to moje pojistka pro naše policisty. Jejich rodiny budou v tomto soulodí a oni se k nim mohou kdykoliv připojit. Určitě budou klidnější.«

»Nemám důvod cokoliv namítat,« přikývla.

»Výborně,« pochválil jsem si. »Další můj návrh ale bude vypadat divně. Rozhodl jsem se odletět na Archu s posádkou dvanácté trojvrstvy, něco před polovinou našeho projektu.«

»To není podivný návrh,« opáčila. »Dokonce jsem tě o to chtěla sama požádat. Tam nahoře budou tvoje rady určitě potřebovat více než tady, kde už je všechno zaběhané a běží to i bez tvého dohledu. Dokonce myslím, že bys měl odletět s nejbližší možnou vrstvou.«

»Nechci vyvolat paniku,« usmál jsem se. »Mohlo by se pak stát, že všichni tady na planetě, jakmile se dozvědí, že už jsem na Arše, propadnou panice v domnění, že jsem je zanechal na pospas katastrofě. Vzniklo by zpoždění a to by nás mohlo přijít příliš draho.«

»Já to všem vysvětlím, lidé mi věří,« usmála se. »To co říkáš by mohlo nastat, kdybych odletěla já. Proto budu muset do poslední chvíle zůstat tady – spolu s celou vládou.«

»Já tam ale nezůstanu,« řekl jsem. »Vrátím se sem dolů. Tady budu potřebnější.«

Chvíli přemýšlela, než odpověděla.

»Dobrá, beru to na vědomí.«

*****

Třetí trojvrstva, osazená na krajích více »hangárovými« *zuvojde* než ostatní, se zvedla s pylonů, ale jenom poodlétla a posadila se nedaleko odtud do pouště. Na pylonech začala montáž páté trojvrstvy. Čtvrtá trojvrstva se chystala ke startu a další moduly sem přilétaly ze všech stran.

Montovalo se nepřetržitě. Montážní party si vypěstovaly potřebné postupy, takže jim montáž trvala třetinu času, než na počátku. Dobíhal kritický druhý rok a to všechny poháněl k maximálním výkonům. Naštěstí pro nás bylo zřejmé, že úkol splníme. Továrny ve městech pracovaly na plný výkon, zatímco vesnice se prázdnily. Farmáři se již přestěhovali do nových, kosmických farem.

Ačkoliv mě presidentka přemlouvala, abych odletěl ihned, jak jen to bude možné, rozhodl jsem se zůstat. Zabýval jsem se teď získáváním zárodků zvířat a jejich konzervací. Pokud objevíme vhodnou planetu, bylo by jistě dobré vysadit na ni kromě rostlin i zvířata. Každému bylo jasné, že budeme rádi, když se nám do Archy vejdou lidé a na zvířata se místo nedostane. Jen zárodky, odborně ošetřené a zmražené, jsme ukládali do speciálních chladících kontejnerů a odesílali na Archu. Užitková zvířata teď houfně poráželi, aby aspoň jejich maso mohli nakonzervovat jako potraviny. Divoká zvířat jsme museli ponechat osudu, ale pořizoval jsem z nich se svou skupinou dobrovolníků aspoň zárodky do genetické banky. Pro mnohé obyvatele bylo bolestné loučení s jejich zvířecími mazlíčky, vždyť některá domácí zvířata byla chována v bytech a jejich majitelé se s nimi nechtěli rozloučit. Sepisovali dlouhé petice a vysvětlovali mi, že drobná zvířátka neohrozí ekologickou rovnováhu Archy. Připustil jsem jedinou možnost, jak tyto zvířecí miláčky vzít s sebou – zmražené ve speciálních ledničkách. Milovníci zvířat se toho zhrozili, ale jen do chvíle, než jsem je ujistil, že jejich uchované svěřence dovedu oživit. Pak mě samozřejmě zaplavili hromadou žádostí o odborné zmražení právě jejich zvířátka.

Odmítl jsem se jimi zabývat a podal všem jednoduchý, ale zaručený návod.

»Podejte svému miláčkovi uspávací prostředek, strčte ho do ledničky a nastavte teplotu mínus deset stupňů. Ledničky zabezpečené proti výpadkům proudu není problém nainstalovat v každém *zuvojde*. Ale to už si sami dohodněte s techniky.«

Presidentka Gypripy Dlogeke, která s celou vládou Evoi setrvávala na Giweruzu, chtě-nechtě schválila jak konzervaci zárodků, tak *úschovu* zmražených domácích zvířat. Ostatně jí

nezbylo nic jiného – já bych se od toho záměru beztak nedal odradit a z milovníků zvířat byla většina odhodlána za své mazlíčky obětovat i všechny kredity.

Nešlo však jenom o zvířata.

Na planetě se ještě zdržovaly stamiliony lidí, ale už se nedalo popřít, že se na slunci začaly objevovat znepokojivé příznaky.

Stále častěji teď vyšlehovaly z jeho povrchu gigantické protuberance. Některé byly tak velké, že byly vidět i pouhým okem, pokud je člověk pozoroval skrz očazené sklíčko, nebo kus zčernalého filmu, stejně jako na Zemi pozorujeme zatmění Slunce. Každý pozoroval tyto ohnivé jazyky několikrát – ale s úplně jinými pocity. Pozorování slunečních projevů nemělo na Giweruzu akademický ráz. Šlo o životy a každý, kdo pozvedl ke slunci obvyklý šedivý terčík, neučinil tak proto, aby se pokochal pomalu se pohybujícím plamenným krajkovím na jeho okraji. Přiznám se, občas jsem je pozoroval s napětím. Nedovedl jsem odhadnout, které z plamenných jazyků spadnou nazpět a které se náhle změní v ohnivý uragán. Spoléhal jsem na pozorování našich observatoří. Podle mého soudu by se měl počátek nezadržitelného rozpínání slunce projevit týden před katastrofou, což snad postačí k evakuaci – nebo k útěku do bezpečné vzdálenosti. Bylo to jako bydlet v domě, postaveném na úpatí probouzející se sopky. V podvědomí lidí slunce dávno ztratilo dobrotivou tvář, jakou mělo krátce před mým příchodem, onu tvář životodárného zdroje světla a tepla. Dnes každý věděl, že se dívá na časovanou bombu, která pohltí a rozmetá celý náš svět. A během kradmého pohledu ke slunci podvědomě odhadoval vzdálenost k nejbližšímu *zuvojde* nebo ke gryulu s *kosmickou úpravou*.

Od přerušení veškerého spojení s vládou pevniny Zibogu nikdo nevěděl, co se tam děje. Jistěže tam byly miliony žen a dětí, ale nemohli jsme pro ně nic podniknout. Všichni trvali na své nedůvěře k Arše.

Ale i u nás se v některých částech země začali potulovat lidé, kteří stejně jako na Zibogu buď v katastrofu neuvěřili nebo jim byla vlastní záchrana lhostejná. Nebylo jich mnoho, ale v každé populaci humanoidů se jedinci tohoto druhu vyskytují. Putovali od jedné usedlosti ke druhé, často v menších či větších tlupách, živili se zapomenutými zbytky ve sklepech domů a občas vyvolávali šarvátky s *demoličními četami*. Sami o sobě by nebyli nebezpeční, jenže podporovali občas teroristy z pevniny Zibogu a ti naopak podporovali je. Teroristických útoků však ubývalo. Jen zřídka teď byli další přistiženi. Některé jsme ještě vyměnili pro záchranu našich lidí, ostatní jsme místo vyhoštění převedli do zimního spánku a uložili do ledniček.

Další útoky nepřibývaly. Neprojevovali se ani teroristé, uhnízdění na Evoi z dřívějška. Někteří z nich si snad všimli změn na slunci, zejména viditelných pouhým okem, na poslední chvíli pochopili, že Letel Ugior nemá pravdu a že Archa může být jedinou záchranou i pro ně, pokud se rozhodnou nesplnit úkoly, se kterými k nám byli posláni, přestanou pracovat jen na oko a začnou upřímně spolupracovat s ostatními. Pak už jsme je nemohli odlišit od poctivých občanů a mohli by se dostat i do Archy. Naštěstí ztratili motivaci, nesnažili se pašovat do Archy zbraně a nikdo se jich už neobával.

Což byla – jak jinak – chyba.

*****

Na pevnině Evoi zatím pokračovalo bezohledné drancování zbývajících dolů, kdekoliv se dala sehnat nějaká ruda a jiné suroviny. Zemědělci v tropických oblastech sklízeli poslední úrodu, ale už neseli. Jak končily žně, rušili jsme postupně od rovníku k pólům zemědělské usedlosti. Majetek, se kterým by se lidé neradi loučili, nakládali do gryulů a odváželi k Arše. Na místě zůstávaly holé budovy, z nichž demoliční čety trhaly vše co se dalo ještě použít – především kovové součásti a nepotřebné zemědělské stroje. Na místě je ručními rezonančními tavičkami lisovali do kovových bloků a získaný kov buď odváželi k dalšímu zpracování do továren, nebo zatím shromažďovali na velikých hromadách pro naše *létající hutě*. Ty zvolna křižovaly pevninou a postupně kov zpracovávaly.

Hlášení z továren byla příznivá, jen doly se potýkaly se stále většími problémy. Jako kdyby se všechny živly rozhodly ne poslední chvíli nám ukázat svou moc.

Na poloostrově Mogiu došlo v cínových dolech k velikému sesuvu půdy. Uvolněný svah zasypal těžební jámu, stroje, ale i několik stovek lidí. Záchranné čety, vybavené i modulem *zuvojde*, odklízely zeminu po celý zbytek noci i další den, vyprošťovaly však povětšinou jen mrtvá těla.

Prudká bouře s uragánem na severním okraji pevniny Evoi zaplavila rozsáhlé oblasti, naštěstí již vylidněné. Největší škodou bylo úplné zatopení hlubinného dolu na wolfram. Lidé sice byli tentokrát zachráněni včas, ale štoly úplně zmizely pod záplavou vody a hustého bahna. Odborná komise na místě konstatovala, že obnova těžby by si vyžádala půl roku úsilí, což vlastně znamenalo, že se nedá vůbec nic dělat. Bohužel to byl jediný wolframový důl na pevnině Evoi a znamenalo to, že od té chvíle máme k dispozici pouze dosud vytěžené zásoby wolframu – ani o gram víc.

Neustálé stoupání těžby vedlo u některých dolů k předčasnému vyčerpání. Nevznikla tím žádná škoda, naopak, nejdokonalejší využití surovin bylo pro nás jedině příznivé. Problémy byly, co si počneme se strojním zařízením a zejména s lidmi. Otevírat další doly bylo za daného stavu nesmyslné, přípravné práce by trvaly déle, než kolik času zbývalo do závěrečné evakuace. Některé speciální stroje jsme i s obsluhou přesunuli jinam, většina horníků s prací v dole ukončila i svůj pobyt na planetě a stávala se trvalými obyvateli dalších odesílaných vrstev Archy.

Celkový výrobní potenciál pevniny Evoi se pomalu ale jistě snižoval. Ačkoliv stavitelé modulů vynalézali postupy, které práci urychlovaly, produkce modulů pomalu klesala.

Hospodářství Evoi se pomalu, ale jistě hroutilo.

Začalo to být opravdu napínavé.

*****

Uprchlíci

Na dveře domku se ozvalo tiché zaklepání.

»Kdo tam?« optal se tichý mužský hlas.

»To jsem já,« zněla rovněž polohlasá odpověď zvenčí. Tento hlas naopak patřil ženě.

»Pojď dál, Jihi,« zašeptal muž uvnitř a dveře se trochu pootevřely. Bylo zřejmé, že se navzájem dobře znají. Postava ženy vklouzla dovnitř a dveře se za ní opět zavřely.

»Tak co je, povídej!« dychtil muž a pomáhal ženě sundat těžkou zimní tuniku. Sám měl na sobě jen lehký domácí oblek, tuniku nedbale přehozenou přes ramena.

»Sircol se vrátil. Už včera, ale nemohl za tebou přijít, dokud nebude trochu klid,« řekla žena oslovená jako Jihi. »To víš, Ozegu, po tom co se stalo, jsme se neodvážili...«

»Pravda, vypadalo to hůř,« podotkl muž.

Zavedl ženu do veliké místnosti, osvětlené hned několika světly. Sedělo tu porůznu pět dalších lidí. Jedna žena byla v domácím oblečení, dvě ženy a dva muži v zimním. Očividně se jednalo o další návštěvu.

Mladá žena v domácím oblečení, jako správná hostitelka, nabídla příchozí pohárek s horkým nápojem.

»A povídej, jak jste dopadli?« vybídla ji netrpělivě

»Děkuji, Ugaeno,« poděkovala příchozí. »To víš, nenesu dobré zprávy. Zabavili nám gryul. Prý je těžká doba, všechny luxusní dopravní prostředky musíme věnovat na obranu naší ohrožené vlasti,« sdělovala všem.

»Ještě že ho aspoň pustili,« přikývla hostitelka.

»Pak zajeli až k nám, prohlédnout si náš člun. Sircol je ujišťoval, že není schopný plavby, neboť má rozbitý motor, ale to jim nestačilo. Aby si byli jisti, rozmlátili mu motor kladivy a do dna člunu prorazili velikou díru.«

»Takže nám to překazili,« konstatovala zamyšleně starší žena v zimní říze.

»Nepřekazili,« přerušila ji Jihi. »Sircol jim neodevzdal náhradní díly k letadlu. Naštěstí o nich nevěděli a tudíž je nezabavili.«

»Jaké díly?« ožil Ozeg.

»Jeden náhradní motor a generátor proudu,« vyjmenovala je.

»Jen jeden?« ochladl Ozeg ihned. »Kolik toho unese jediný motor? I kdyby byl hodně silný, k manévrování musí být nejméně tři.«

»Sircol ale říká, že pro pohon člunu jeden motor postačí,« ubezpečovala ho s jistotou. »Namontoval ho do přední části pod palubu, kde by ho nikdo nehledal. Původní motor vyhodil, beztak by mu byl k ničemu. Místo motoru vznikl dodatečný prostor na zavazadla.«

»A co ta díra do dna lodi?« namítala Ugaena.

»Maličkost,« mávla rukou žena. »To už Sircol spravil.«

»Myslíš, že to na moři vydrží?«

»Musí. Nemíníme tady zůstat ani o den déle. Původní nabídka pořád platí. Dokonce si můžete vzít více zavazadel, do lodi se jich vejde více než do malého gryulu.«

»Nebude to nebezpečné? Začíná podzim, budou bouře, ty se jich nebojíš?« strachovala se nejstarší žena.

»Zůstat tady je mnohem nebezpečnější, Surti,« pohodila hlavou Jihi. »Pojeďte s námi, dokud to jde.«

»Když utečeme, zabaví nám policie všechno,« připomněla všem opatrně Surti.

»Jestli má Vetřelec pravdu, pak tady beztak všechno shoří,« opáčila Jihi. »K čemu ti pak bude dům, auto, jachta?«

»Já to přece vím,« přikývla odevzdaně Surti. »Ale je to dům našich předků a měl by jednou patřit našim dětem...«

»Nebude,« podívala se na ni Jihi upřeně. »Nebude dlouho patřit ani těm, kdo ho zabaví.«

»No, zdá se to kruté, ale co nám hrozí na moři, není nic proti tomu, co hrozí těm kdo tu zůstanou,« přidal se starší muž, zřejmě manžel Surti. »Tady jde spíše o to, zda se na tu loď vejdeme.«

»Sircol si je jistý, že osm dospělých a deset dětí člun zaručeně uveze. A k tomu zásoby vody, jídla a jistě se najde místo i pro pár cenností. Ale jen to nejdůležitější.«

»Víc než dům mě mrzí naše rodinná sbírka knih,« vzdychl si manžel Surti. »Té bude vskutku škoda.«

»Sircol předpokládá, že si něco můžeme vzít do menšího člunu, který vezmeme na lano. Snad by se do vaší jachty vaše sbírka vešla. Ovšem s jednou výhradou. Kdyby šlo opravdu do tuhého, potom jako první přesekneme vlečné lano.«

»To se rozumí, žádné knihy nemají cenu života,« souhlasil celkem klidně muž. »Jenom si myslím, že bychom měli spíše než knihy vzít na palubu některou ze známých rodin.«

»Například Wuzluhovy?« zaškaredila se Jihi. »Vážně nevěříte, že nás Tegoir udal?«

»Nechce se mi tomu ani uvěřit,« ošívala se Surti.

»Kdyby se nám na policii nevysmíval do očí, taky bych se bála nařknout ho z něčeho takového,« ujistila ji Jihi. »Ale on nás ještě ujišťoval, že dostal málo, takže si na nás bude dávat pozor. Mají teď nový sazebník odměn a příště za udání dostane mnohem víc.«

»Tak ať si tu zůstane,« otřásl se Ozeg.

»Dobrá, Wuzluhovy bych vynechal. Jsou tu i jiní,« trval na svém majitel sbírky.

»Sazebník odměn pro fízly dobrovolníky už visí na každém obchodě,« špitla Jihi. »Komu ještě můžeš věřit? Nezapomeňte, i vaše děti tady zůstanou, pokud se nám to ani teď nepodaří. Lugui, věř mi, je to vážné. Na Sircola neměli konkrétního nic než to jedno udání a přesto ho po dva dny každou hodinu dvakrát vyslýchali. Už byl z nich zničený, měli jste ho vidět, když přišel! Pustili ho, když jim podepsal odevzdání gryulu, ale pak nám ještě poničili člun. Příště by to dopadlo hůř.«

»Máš pravdu,« ustoupil Lugui, manžel Surti. »Dnes se dá věřit jen nejlepším přátelům. Někdy ani těm ne.«

»Stačili byste nalodit knihy do příštího večera?« optala se ho rychle Jihi. »Ale berte jen knihy, jachta musí být co nejlehčí. Doufám, že stožár jste na zimu odebrali. Nebyl by nám k ničemu a plachty budou dobré taky jen kvůli pečlivému zabalení knih.«

»Jistě,« přikývl. »Mám tomu rozumět, že ostatní si smíme připravit zvlášť?«

»Ano, Lugui,« přikývla Jihi. »Pro všechny platí, že pro jednu rodinu by se všechno mělo vejít na *naron*.«

(Nevelký čtyřkolový ruční vozík).

»Kdyby nás Lugui nepřesvědčil, do tak šíleného podniku bychom se nikdy nepustili,« vzlykla mladší žena.

»Šíleného? Možná. Ale jestli je pravda, že slunce začalo trojčit, pak považuji za ještě šílenější trpně sedět doma, koukat na televizi a poslouchat žvásty Letel Ugiora.«

»Vždyť je to vědec! Navíc odborník, astronom! On to nevidí?«

»Vidí, ale nechce vidět!«

»Nevěř ani vědcům!«

*****

Člun se zmítal na rozbouřeném moři. Pršelo a celé potoky vody bubnovaly do čelního skla kapitánské kabiny. Vlastně to byla jediná krytá kabina na lodi. Tísnily se tu čtyři rodiny se všemi svými ratolestmi, osm dospělých a deset dětí. Nejmladšímu dítěti bylo necelých pět, nejstaršímu kolem patnácti. Všichni se tísnili na dvou lavicích podél bočních stěn, jen Sircom stál u kormidelní páky umístěné na přední stěně kabiny a marně se snažil proniknout očima

hustou clonu deště před lodí. Byla hluboká noc a kabinu motorového člunu, plujícího za nezvyklého ticha, osvětlovala slabá, blikající lampička.

»Půjdu se podívat na jachtu,« řekl náhle Lugui a vstal. Zručně na sebe navlékl námořnickou nepromokavou kombinézu s nafukovacím límcem a s elektrickou svítilnou se hrnul ke dveřím.

»Opatrně, ať nespadneš přes palubu,« napomenul ho Sircom od kormidelní páky. »V tomhle nečasu by ti záchranná vesta nebyla moc platná.«

Lugui otevřel dveře v zadní stěně kabiny a vyklouzl ven do tmy. Jen za ním dveře zabouchly, narazil člun na velikou vlnu a všemi to hodilo do strany. Dvě menší děti spadly na podlahu, ale rychle a bez nářku se zvedly a opět se tiše schoulily na lavici.

»Neměl‘s ho tam pouštět,« strachovala se Surti.

»Lugui je starý jachtař,« uklidňovala ji Jihi.

»Asi by bylo dobré, kdyby se po něm neustále někdo díval a hlídal ho, stačí ode dveří,« napadlo Sircoma.

Jihi se ihned pohnula směrem ke dveřím, ale ty se v téže chvíli otevřely a Lugui vklouzl dovnitř, doprovázen sprškou vody. Rychle za sebou zavřel.

»Ještě ji táhneme,« řekl udýchaně. »Ale řeknu ti, tvůj člun je zázrak. Lano je neustále napjaté, nechtěl bych stát poblíž, kdyby náhodou prasklo.«

»Tak se k němu nepřibližuj,« vrčel Sircom. »Musíme plout co nejrychleji. Za světla by nás mohli snadno dohonit. Máme jen jednu naději, že si nás letecké hlídky nevšimnou.«

»Ještě že jsi měl ten miliónový nápad včas natřít loď na šedomodro,« pochvaloval si Lugui. »Já bych zůstal jako vždy u bílé a byli bychom vidět už od obzoru.«

Člun se kymácel, ale Lugui neustále vyrovnával rovnováhu s převahou ostříleného mořského vlka. Neposadil se, ačkoliv se děti sesedly do těsnějšího houfu a na lavici se objevilo volné místo.

»Něco bychom měli sníst,« prohodil Lugui.

»My nemáme hlad,« ozvaly se unisono tři děti. Ostatní se s trpitelským výrazem mlčky chytily za žaludek.

»A kromě toho, jsme rádi, že už přestali zvracet,« řekla na vysvětlenou Jihi. »Ale jestli chceš, něco ti udělám.«

Nečekala na souhlas a ponořila se do hluboké škvíry na pravé straně dveří, která tu na lodi sloužila za kuchyňku.

»Prosím taky něco, ale ať se to dá držet jednou rukou,« hlásil se Sircom.

Třetí muž seděl mlčky dál a podle sytě zeleného obličeje bylo vidět, že má tak jako většina ostatních mořskou nemoc.

»Kdo si dá také?« otázala se Jihi.

Nikdo se nehlásil.

Jihi na nevelkém vařiči osmažila tenké nakrájené masové plátky, rozřízla bochánky pečiva a maso vložila dovnitř. Pak jeden sendvič podala manželovi a druhý Luguimu. Sama si také udělala, jenomže menší.

»Jak rychle plujeme, co myslíš?« zeptal se s plnými ústy Lugui Sircomy.

»Dvaadvacet délek, možná pětadvacet.«

»Vynikající,« zamumlal Lugui. »To prý bývala za poslední války rychlost nejrychlejších přepadových člunů.«

»Žádné námořní plavidlo by nás dohonit nemělo,« vzdychl si Sircom. »Bohužel má dnes námořní policie gryuly, proti těm nemáme šanci. Doufám, že v tomhle nečase létat nebudou.«

»Co by tu chtěli hlídat?« opáčil Lugui. »V tomhle se na moře vydá leda sebevrah.«

»Pěkná útěcha!« posteskla si Surti.

»Promiň,« otočil se k ní Lugui. »Já to tak nemyslel.«

Chvíli dělal, že soustředěně dojídá sendvič.

Tma venku za okny mírně zešedla. Také vlny byly čím dál nižší. Vypadalo se, že se po ránu počasí uklidňuje.

»Kde vlastně jsme?« zeptala se Surti.

»V kabině,« opáčil Lugui lakonicky.

Surti se zamračila a významně napřáhla ruku.

»Myslím, že už jsme obepluli ostrov Yss,« odhadoval bez velké jistoty Sircom. »Ale poplujeme raději dál tím směrem, jako dosud. Nemá cenu plavit se na dohled od pobřeží, aby nás viděly tisíce lidí.«

»Kdo by teď co dělal na pobřeží?« utrousil Lugui.

»Například policie,« uťala ho Jihi. »Víš sám, kolik bylo poslední dobou procesů.«

Pomalu svítalo.

Déšť přestal bušit a jen vlídně ševelil. Vlny se rychle snižovaly. Těžký motorový člun s vlečenou jachtou bez stěžně ještě zvýšil rychlost.

Byla to podivná loď. Který ze starých námořníků by ji za této noci spatřil, asi by si hned rázně odplivl, aby odehnal neštěstí. Člun plul rychlostí bitevní torpédovky, ale přitom zcela tiše. Zůstávaly za ním jen šípovitě se rozbíhající vlny, než je moře po pár metrech rozdrobilo mezi své.

Mraky se pomalu zvedaly.

»Měli bychom obsadit hnízdo,« podotkl Sircom.

»Už tam jdu,« přikývl Lugui. Nemusel se oblékat, protože svůj námořnický oblek ani na chvíli nesundal. Uchopil z věšáku visící veliký dalekohled, rychle vyklouzl zadními dveřmi a hbitě vyskočil na střechu kabiny.

»Zatím to vypadá dobře,« ozvalo se huhňání z tuhé gumové trubice, spojující kabinu s nízkým vyhlídkovým košem.

»Co vidíš?« zakřičel Sircom zblízka do trubky.

»Právě že nic a to je dobře,« opáčil Lugui. »Ale pomalu se mi to přestává líbit. Tohle psí počasí dlouho nevydrží. Před námi je to mnohem světlejší.«

Pluli dál. V kabině bylo brzy světla dost a Jihi za obecného souhlasu zhasla lampičku. Kabina lodi měla kolem dokola velká okna a venku očividně svítalo.

»Otočil bych to k jihu,« navrhl Lugui huhňavým hlasem, zkresleným dorozumívací trubkou. »Tak o pět čárek!«

»Myslíš?« pochyboval Sircom. Ale nic nenamítal a stočil člun kormidlem poněkud doprava.

Chvíli pluli mlčky a potichu. Ticho rušilo jen pleskání už značně nižších vln na boky člunu.

»Měli byste si jít lehnout,« mínila Jihi na adresu dětí. »Vybalíme spací vaky?«

»Mami, né,« okamžitě protestovaly tři děti, sedící jako stupínky na lavici.

»Tak aspoň Conde a Siguo,« dala se trochu obměkčit Jihi. »Podívejte se, jak se jim klíží oči. A teď už se stejně nic dít nebude, za chvíli jsme v bezpečí.«

»Ále, teto, nám se nechce spát,« namítla sotva pětiletá holčička s dlouhými tmavozelenými vlásky. Jako na potvrzení toho, že lže, vzápětí nezadržitelně zívla.

»To vidím,« opáčila kysele Jihi. »Kdo to sliboval, že na moři poslechne na slovo?«

»No jo,« brumlal stejně starý chlapec. »Ale vzbudíte nás před uplynutím ranní hlídky, ano?«

»To se ví,« ujistila ho Jihi.

Dva veliké spací vaky rychle rozložila na mokrou podlahu mezi lavicemi. Conde a Siguo do nich vklouzli ochotněji, než by odpovídalo jejich holedbání.

»Ale vzbuďte nás, určitě,« zamumlal Conde, než spolu se Siguo usnuli.

»Budou pěkně odpočatí,« libovala si Jihi.

»Stejně je tu místo sotva pro ta dvě škvrňata,« opáčil desetiletý klučík.

»Sircome, kormidlo vlevo!« ozval se náhle hlas z hadice.

»Co se děje?« zvážněl Sircom jako mávnutím proutku.

»Země před námi! Jedeme přímo na poloostrov Kossil!«

Člun ostře zahnul doleva.

»Muselo nás to pořádně snést,« ospravedlňoval se Sircom, ale Lugui ho už neslyšel.

Za okamžik vrazil do dveří, přeskočil spící děti, vtiskl zkoprnělému Sircomovi do rukou obrovský dalekohled a převzal od něho kormidelní páku.

»Jdi se na to podívat, ať mi aspoň někdo uvěří.«

Pak pohnul reostatem a člun vyrazil ještě rychleji.

»Co je tam?« zajímal se Sircom.

»Dělej – dlouho to neuvidíš, alespoň doufám,« pobízel ho Lugui. »Na poloostrově!«

Sircom vyběhl z kabiny, ani se nezdržoval s oblékáním kazajky. Věřil, že mu tu chvilku postačí svetr, ačkoliv venku ještě trochu pršelo a vál nepříjemně studený vítr. Na veliký dalekohled však nezapomněl.

Za chvíli se vrátil i on. Všichni na něm viseli pohledy. Snad nejvíc jeho mladá žena Jihi.

»Co je tam?« zeptala se ho krátce a přímo.

»Obranné pevnosti,« vydechl Sircom. »Jsou jich snad celé stovky. Rojí se tam vojáci, přilétají další. Vypadá to jako soustředění flotily před nějakým velkým cvičením – nebo před útokem. Doufám, že nás nezpozorovali. Máš pravdu, musíme zmizet jak to jde nejrychleji.«

Šedomodrý člun, na pozadí stejně šedomodrých vln téměř neviditelný, mířil kolmo od pobřeží, co nejdál od divného seskupení hrozivých létajících kolosů, vyzbrojených dlouhými hlavněmi těžkých dalekonosných kanónů.

»Je to mnohem horší, než jsme si mysleli,« vzdychl si po chvíli Lugui. »Jedeme Evoi požádat o azyl – a v patách máme takovou sílu. To nemůže dopadnout dobře.«

Pevnina se mezitím proměnila v šedivý proužek na obzoru. Teď už bylo téměř nemožné zpozorovat na moři dvojici člunů, ale Sircom a Lugui stále drželi kurs jako dosud, aby byli od základny *obranných pevností* co nejdál.

»Myslíš, že by lidé z pevniny Evoi mohli zaútočit na tak dobře vyzbrojenou armádu?« porušila po chvilce ticho Jihi.

»Takové soustředění vojsk se nedělá z obranných důvodů,« zavrtěl hlavou Sircom. »Obranná seskupení armád se vytváří dál od fronty, aby je protivník snadno nevyřadil. Jedině ten, kdo se chystá k útoku, soustřeďuje svá vojska co nejblíž u hranic, aby je potom mohl na protivníka vrhnout všechny najednou.«

»Takže ty si myslíš...« nedořekla Jihi.

»Pokud to není nějaké velké vojenské cvičení, o čemž mám upřímné pochybnosti, potom se naše země chystá, stejně jako před sto padesáti lety, napadnout Evoi.«

»A zrovna tam my plujeme!«

*****

Soryzuo

Z ranní mlhy se nad vylidněným přístavním městem Soryzuo vynořilo létající monstrum, pozorované zraky několika stovek policistů a *demoličních mužů*.

V celém městě pracovaly jedině loděnice. Stálo v nich osmnáct různě rozestavěných *zuvojde*; dalších pět, obydlených rodinami dělníků, tvořilo záchranný pás poblíž továrny.

Přibližující se létající kolos se také podobal *zuvojde*, jen položenému na bok. Na místech, kde jsme měli přechodové komory a spojovací uzávěry, klenuly se podivné kupole, ze kterých trčely dlouhé duté sloupy – hlavně dalekonosných děl velké ráže. Některé byly na horní ploše, jako tomu bývá na palubách námořních bitevních lodí, jiné na šikmých bočních stěnách a některé i vespodu.

Náhle ze všech dělových hlavní vyšlehly dlouhé, oslnivě žluté plameny a krátce poté do prázdných ulic města dopadly první tříštivé granáty. *Obranné pevnosti* pevniny Zibogu začaly na město Soryzuo chrlit své zkázonosné střely.

První ohnivá smršť smetla nákladní gryuly, připravené odvážet z města vytěžený a předzpracovaný kov do nedalekých loděnic. V jediném okamžiku smetla i všechna letadla na provizorním parkovišti. Vzduchem poletovaly kusy kabin, hořelo palivo a do výšky vzlétl černý mrak. Dělostřelci mířili přesně; naštěstí letadla byla opuštěna. Piloti totiž nezůstávali v kabinách, ale snažili se využívat každé chvilky k občerstvení, pomáhali kde bylo právě potřeba a také trochu debatovali s ostatními.

Nepříliš silné policejní oddíly okamžitě vyhlásily stav ohrožení. Policisté, ozbrojení v nejlepším případě krátkými puškami, byli proti tomu uragánu oceli v podstatě bezbranní. Nemohli pro záchranu svěřených dělníků udělat nic víc, než zahnat je do sklepů nejbližších budov, ačkoliv žádné kryty nebyly před střelami těžkých kanonů bezpečné. Policejní oddíly sdělily svou situaci rádiem do kosmického střediska s žádostí o pomoc, ačkoliv si neuměli ani představit, co by mohlo kosmické středisko proti tomu obrněnému netvoru postavit.

Situace byla zoufalá. Město bylo téměř vylidněné, ale zůstalo tu několik set policistů a dělníků z demoličních čet. Ještě ohroženější byli lidé v pásu obydlených *zuvojde* za městem. Ze všech se stali odsouzenci bez možnosti úniku. Všichni věděli, že útočící obluda přiletěla přes úzký kanál z nedaleké pevniny Zibogu, ale teprve teď si uvědomili, jak blízké je hrozící nebezpečí.

Děla létající pevnosti vychrlila další salvu.

Několik policejních gryulů se stačilo na poslední chvíli zdvihnout z náměstí před radnicí a rozletěly se do stran. Na místě zůstaly tři, do kterých jejich osádky včas nenasedly. Náměstí se rázem změnilo v ohnivý kotel. Ze tří gryulů nezbylo nic a z kdysi výstavného, nyní již chátrajícího náměstí zbyl jeden obrovský kráter, do něhož se pomalu hroutily nejbližší, také již opuštěné budovy.

V rozplývající se mlze se začaly objevovat další obrněné kolosy. Přibližovaly se pomalu a jejich dělové věže se jenom zvolna kývaly do stran, jako by si teprve hledaly cíl.

Třetí salva srovnala se zemí rozebíranou budovu nádraží. Vlaky tu už dávno nejezdily a koleje byly asi před půl rokem přeměněny v loděnicích na stěny nových *zuvojde*, ale bylo zde ještě několik desítek mužů demoličních čet. Pod rozebíranou kovovou kupolí nádraží přeslechli poplašné signály a teď se nestačili schovat do krytů. Ohnivá ocelová smršť vlétla mezi ně. V jedné chvíli tu ještě byli a utíkali k východům, potom mezi nimi explodovaly tuny třaskavin a nezůstalo z nich nic, vůbec nic. Obrovské bloky betonu z nástupišť, vyrvané mocnou explozí, se rozlétly do všech stran. Strhávaly střechy domů, prorážely jejich stěny, ale také – zabíjely lidi. Částečně rozebraná kovová hala nádraží se pak zhroutila a její zbytky s rachotem dopadly do kráteru na místě bývalých nástupišť.

Dělostřelci Ziboguských *obranných pevností* svou profesi ovládali a určitě měli přesné pokyny, co zničit hned a co přijde na řadu později. Čtvrtá salva dopadla přímo do loděnic, kde bylo plno lidí a tentokrát nejen příslušníků demoličních čet, ale především dělníků.

Tříštivé granáty dopadly na několik rozestavěných kolosů *zuvojde*, prorazily kovové stěny, jako kdyby byly z pouhého papíru a uvnitř zabily naráz stovky montérů.

Před pátou salvou se však ozval jiný zvuk. Ne tak silný, i když se explozi granátů velice podobal. Ze všech dělových věží čelního *obranného zuvojde* vyšlehly nahoře a po stranách plameny. Masívní věže všech pevností se rozlétly v podobě ohnivých koulí do všech stran a pomalu se proměnily v sprškы zvolna pohasínajících jisker.

Létající monstra letěla dál, ačkoliv střílela už pouze dolní děla. Nicméně i to stačilo na dostatečně mohutnou salvu. Přihlížející strnuli zděšením. Granáty páté salvy dopadly na obytná *zuvojde*. Z kolosů, zasažených uprostřed výšky, vyšlehly oslnivě bílé plameny. Uvnitř každé lodi bylo množství paliva dostatečné k vynesení stometrového kolosu do vesmíru, ale s palivem teď hořeli i lidé, nejen posádka, ale i rodiny továrních dělníků, nic netušící ženy a děti, uzavřené v místnostech bez oken. Katastrofa okamžitě nabyla kolosálních rozměrů a všichni jen bezradně sledovali, co se bude dít dál.

Šestá salva naštěstí nepřišla.

Oslnivý záblesk donutil všechny zavřít oči.

Když je ohromení pozorovatelé opět otevřeli, viděli, jak z prostředku vedoucí *obranné pevnosti* náhle vyrazil oslnivý plamen. Létající monstrum se zdánlivě pomalu zlomilo vejpůl, oba jeho konce se přitom vzepjaly do výše a začaly se k sobě přibližovat. Vypadalo to, že lámání pevnosti probíhá pomalu; téměř čtyři vteřiny to trvalo, než se konce pevnosti nahoře dotkly. Ačkoliv se to nezdálo, byly v této chvíli části pevnosti v prudkém pohybu. Než se střední část úplně dolomila, začaly trosky padat na pobřežní skaliska stranou od města. Ihned po nárazu z nich vyšlehly plameny. Za několik vteřin se hrozivá, pyšná létající pevnost změnila v ohnivou výheň, ze které nebylo pro nikoho cesty ven. Teprve teď do města dorazilo burácení obrovského výbuchu.

Nikdo z posádky pevnosti se nepokoušel uniknout z pekla plamenů. Výbuch muničního skladiště nejspíš většině rozdrtil kosti a při nárazu na skaliska ztratili vědomí i ti z nich, kdo ještě byli živí. Plameny jejich utrpení rychle ukončily.

Další dvě létající pevnosti se nerozhodně zastavily. Pak začaly pomalu couvat a ukryly se do posledních zbytků mlhy. Na pobřeží opět nastalo ticho.

Velitel policejních sborů stále klečel u vysílačky. Až po chvíli dohadování se obrátil k ostatním.

»Konec vzdušného poplachu. Půjdeme zjišťovat škody. Máme se dobře podívat, komu je třeba pomoci.«

»A co když přiletí další?« vykřikl jeden z policistů.

»Tohle bombardování bylo první i poslední,« ujišťoval ho velitel. »Mám zprávy, že ze šestnácti bitevních lodí se jen dvě obrátily na útěk, jak jsme sami viděli. Všechny ostatní byly úplně zničeny. A hádejte odkud – prý z Archy.«

»Odkdy jsou na Arše zbraně, aby dokázaly na tu dálku rozmetat Ziboguské pevnosti?«

»Jsou tam,« tvrdil velitel. »Ale teď nemáme čas o nich diskutovat, musíme zachránit, co se dá. Především lidi.«

Policejní gryuly, které přežily ocelovou smršť na jejich parkovišti, se rozlétly po městě. Shromažďovaly lidi, raněné svážely na improvizované obvaziště, ostatní uklidňovaly tím, že invaze už skončila. Část zachránců hasila požáry obytných *zuvojde* a pátrala v troskách po obětech. Ukázalo se, že jich bude méně, než se čekalo. Granáty prorazily stěny kosmických lodí v místě nádrží paliva a kosmických farem. Obytné části byly umístěny nad i pod místem zásahů, ale naštěstí se kromě šoku většině žen a dětí nic nestalo. Bez obětí se to bohužel

neobešlo – několik rodin bylo těžce postiženo. Buď zahynuly ženy i s dětmi, nebo muži, zejména při masakrech v loděnici a ve městě.

V nejnižší části jednoho *zuvojde* se vytvořilo obvaziště, řízené jedním lékařem, třemi pomocníky a dvěma pomocnicemi. Ostatní jim sem přiváželi raněné, jiní pomáhali, kde bylo co potřeba.

»Co je to popadlo, idioty?« rozčiloval se mohutný chlap, kterému zavazovali zlomenou ruku. »Co tím chtěli dosáhnout? Cožpak jim pořád nedošlo, že konec světa se blíží?«

»Nevím, měl ses jich zeptat,« uklidňoval ho lékař.

»Vždyť je to proti všem dohodám!« syčel bolestí chlap na sousedním lůžku. Byl na tom hůř, protože přišel o obě nohy, ale byl při vědomí.

»To snad bylo od samého začátku,« odpovídal mu jiný muž se zavázaným obličejem včetně očí, ležící na dalším lůžku. »Jen lituji jejich ženy a děti. Všichni brzy shoří a myslím, že ne všichni s tímhle souhlasili.«

»Kdyby nesouhlasili, mohli něco udělat,« vykřikl bolestí beznohý. »Ale oni nechali svou pitomou vládu stavět bitevní lodi, které nakonec poslali proti nám.«

»Původně měly bojovat jenom proti vetřelcům z vesmíru,« utrousil klidnějším tónem kdosi na lůžku u okna.

»Proti jakým vetřelcům?« rozkřikl se beznohý. »Z vesmíru k nám přiletěl jeden muž, který zjistil, že nám hoří koudel. Kdyby mlčel, chcípli bysme všichni. Chápu snad idioty, kteří mu nevěřili na počátku, ale nechápu ty, kdo v těch bludech setrvávají, ačkoliv je každému už jasné, kdo měl pravdu.«

»Asi jim to ještě jasné není,« povzdychl si lékař.

»Kdo ještě pochybuje?«, vybuchl na opačné straně chodby jiný pacient. »Musí bejt jeden slepej, aby nic neviděl. Oni už určitě vědí, že Letel Ugiorovi naletěli, ale nechtějí si přiznat, jak to zpackali. Budou aspoň házet klacky pod nohy nám, aby nebyli sami, kdo to odskáče!«

»Jenže se opět přepočítali,« podotkl lékař. »Návštěvník z vesmíru naštěstí pochopil, že s nimi po dobrém nevyjdeme. A proto vybavil Archu zbraněmi.«

»Právě. Letel Ugior měl pravdu. Potvrdilo se, že zbraně lidí z vesmíru jsou mimořádně účinné a velice nebezpečné.«

»Kdo to tam ještě kváká?« vybuchl beznohý.

»Ále nikdo,« odsekl chlap s rukama v dlahách. »To jenom Hartan Liunai spřádá pikle, má přece strejčka na Zibogu. Však on taky přestane a bude nakonec rád, že se dostane na Archu. Dokonce dřív než my, protože mu pozdrav od vlastních krajanů úplně rozdrtil ruku.«

»Když se mu pořád zdá, že má Letel Ugior pravdu, jen ať se vrátí ke strejčkovi. Kdoví, jestli nakonec nemá sám prsty v nějaké parádní levotě!«

»Třeba má,« souhlasil chlap s dlahou. »Kdo o něm ví něco kloudného? Ale ať je to špión nebo ne, dělal tu s námi jako každý jiný. Nechte ho být...«

*****

Ačkoliv planetu Giweruz dvanáctá trojvrstva už opustila, pozdržel jsem svůj odlet na pozdější dobu. Sběr a konzervace zárodků se protahovala, ale výsledkem byla čím dál tím lepší kolekce života planety. Začali jsme shromažďovat i zmražené jedince. Biologové Giweruzu by nedokázali oživit ani jedny, ani druhé, ale dokud jsem byl s nimi, mohl jsem jim kdykoliv oživit kterékoliv zvíře. Možná by pak mohli některá pěstovat v Arše beze mne. Zmražená zvířata by beze mne nemohli použít jinak, než pro maso.

Bydleli jsme nedaleko velína *Strážce*. Kolos byl osazen na těžkém betonovém podstavci, jeho spodní vrata byla trvale otevřená. Hlídali je policisté, neboť se obávali teroristů. Z bývalého kosmického střediska zůstaly holé zdi. Nábytek, přístroje a veškeré vybavení se přestěhovaly spolu s námi do vyšších pater Strážce, vše kovové bylo přetaveno, v budovách se prohánět jenom vítr a kočkám podobné toulavé *murie*.

Místo techniků teď za námi přicházeli jiní návštěvníci. Především lovci. Přiváželi k nám bedny a klece plné zvířat. Některé jsme jen omámili a uložili do mrazících boxů zmrznout, z jiných jsme získávali pouze rozmnožovací orgány se zárodky. Speciální mrazící kontejnery jsme občas odesílali k uskladnění na Archu. Počet odlišných živočišných druhů na planetě Giweruz byl samozřejmě tak velký, že by se do jediného *zuvojde* celá kolekce nevešla. I tak bylo jasné, že spoustu druhů nezískáme vůbec a definitivně zmizí. Archa mohla pojmout miliony lidí, ale zvířata by zachránit nedokázala.

Toho časného jitra mě nevzbudila Fairlie, ale policista z koordinačního centra.

»Chtěl jsi být přitom, až proti nám Ziboguští podniknou nějakou akci,« zatřásl mi důrazně ramenem. »Pojď tedy rychle za mnou do řídícího sálu.«

V mžiku jsem byl na nohou.

Všemi prostorami *zuvojde* se ozýval řev poplašných sirén. Podle vzdálených dutých úderů jsem pochopil, že jsou všude uzavírány vzduchotěsné přepážky i venkovní dveře.

Ve dveřích na chodbičce už stála Fairlie a přičesávala si svoje dlouhé žlutozelené vlasy. Připojila se k nám mlčky, ostatně byl řev, že nebylo slyšet vlastního slova. Společně jsme seběhli po točitých schodech o patro níž.

Do řídícího sálu jsme vrazili jako smečka gepardů. Také tyto dveře za námi se ihned uzavřely.

»Ziboguští právě přepadli naše čtyři pohraniční města,« informoval mě jeden z pilotů. »Obáváme se, že zamíří přímo k nám a dali jsme vyhlásit poplach. Všichni lidé zvenku jsou na palubě. Vnější dveře jsme uzavřeli, můžeme odletět.«

»Dobrá, podíváme se na ně,« zaplachtil jsem do hlavního křesla, které pro mě ponechávali volné. »Posaďte se všichni a připoutejte se. Startujeme!«

Nebylo to nutné, ale všichni poslechli. Fairlie seděla naproti mě a pozorovala mě s úzkostným výrazem.

»Tak pozor – jedeme!« oznámil jsem lakonicky.

Zdánlivě se nic nedělo. Vyrovnávače přetížení fungovaly spolehlivě jako na všech *zuvojde*. Ačkoliv se *Strážce* odpojil od základové desky a jako bleskurychlá protiletadlová raketa šikmo vzlétl do modré oblohy, nepohnula by se uvnitř řídící kabiny ani hladina vody ve sklenici.

Pouhou minutu poté jsme se nacházeli vysoko nad pevninou Evoi a zatáčeli jsme směrem k pohraničnímu průlivu. Ve výšce třiceti kilometrů jsme se přibližovali k nejvíce ohroženému přístavnímu městu Soryzuo. Kamery nasazené na dalekohledech byly otočené dolů a pátraly, co se pod námi v hloubce děje.

Brzy jsme spatřili první *obrannou pevnost*. V rozporu se svým označením útočila proti flotile našich rybářských lodí. Programy pro ovládání dělové věže jsem měl dávno připravené, obrovské fotomety nasměrované a nabité, zbývalo určit jim cíl. Rozhodoval jsem se rychle. Prvním cílem byly dělové věže na hřbetě a bocích Ziboguských *obranných pevností*. Při odpálení ničivé energie jsme nepocítili nic zajímavého, ale dole pod námi se zablesklo a všech šest od nás viditelných pancéřových kupolí se změnilo v oblak ohně, který se vzápětí rozsypal na roj jisker.

Pevnost se na okamžik zastavila. Přesunul jsem pozornost na jinou pevnost, která byla nebezpečnější, ohrožovala totiž přístavní město Soryzuo. Také na druhé pevnosti vyskočily obláčky jisker, ale to už jsem se přesouval dál. Vyhledávací program mezitím na obrazovce zvýraznil všechny pohybující se objekty, bylo jich zatím osmnáct. Většina obranných pevností ležela soustředěna za nízkým horským hřebenem poloostrova Kossil, ale nehýbala se. Vypadalo to, že těch osmnáct je jen předvoj, který má za úkol zjistit naše odhodlání k obraně. Jádro flotily se zvedne nebo zůstane ukryté až podle výsledku. Podle pozemské vojenské terminologie se tomu, tuším, říkalo »průzkum bojem«. Na základně Kosmického

průzkumu jsme prošli podrobným kursem ze starodávných oborů, včetně vojenství. Na některých planetách by se mohly hodit i takové vědomosti. Na příklad právě teď.

Přikázal jsem programu cyklicky zopakovat ostřelování dělových věží všech útočících lodí. Prozatím ne víc. Nechtěl jsem pevnosti zničit, jen zahnat na útěk.

Bohužel, salva z fotometů Strážce už v této chvíli přinesla smrt. Dělové věže pevností, rozmetané do okolí, měly zajisté uvnitř posádku dělostřelců. Těžko by se dalo předpokládat, že lidské tělo přežije dopad energie, která do nejbližšího okolí rozpráší i pancéřovou ocel.

Dole pod námi na okamžik rozkvetla plejáda ohnivých květů a pohasla jako uhasínající jiskry z táborového ohně. Všech osmnáct *obranných pevností* bylo v jedné minutě zbaveno svých palebných prostředků a pokud by v nich byli aspoň trochu soudní velitelé, pochopili by už, že po takovém ohni nemá cenu vzdorovat. Bylo to i na tu dálku velice jednoduché.

Náhle jsem pod jednou pevností zaznamenal další záblesky výstřelů. Giweruzské televizní kamery nebyly dokonalé, jako špičkové japonské, ale i odtud z výšky bylo vidět, jak jedna z pevností vypálila další salvu.

Nepočítal jsem s tím, že na Ziboguských pevnostech mohou být další dělové věže na spodní straně, shora chráněné celým trupem pevnosti a tudíž v podstatě nezasažitelné.

Zatímco jsem rozvažoval, co dělat dál, vystřelily další pevnosti. Vyřazení většiny děl jimi otřáslo, ale ne natolik, aby se vzdaly nebo aspoň obrátily na útěk. Presidentka měla pravdu. Tihle vojáci byli příliš fanatičtí, než aby je smrt kamarádů zastavila. Jen dvě tyto pevnosti zaváhaly a začaly couvat. Zřejmě měly velitele, kterým to lépe myslelo.

Nařídil jsem programu vyjmout je ze seznamu označených a proti zbytku lodí poslat maximální porce energie. Bylo to těžké rozhodnutí, ale jediné možné. Zabiju tisíce lidí, ale zachráním tisíce jiných, nevinných.

Během následující vteřiny bylo po bitvě. Ještě chvíli po výstřelu padaly rozlomené pevnosti dolů. Pak se na skalnaté zemi rozhořely gigantické ohnivé koule, pozorovatelné odsud z třiceti kilometrů i bez dalekohledné optiky.

Prchajících nepřátel jsem si nevšímal. Doufal jsem jen, že všichni militaristé na pevnině Zibogu dostali postačující lekci o tom, co mohou očekávat v případě dalšího útoku.

Ještě několik minut jsme setrvali ve výši. Kamery řízené počítačem prohledávaly terén pod námi, ale neobjevily žádný velký pohyblivý předmět. Největší registrované dopravní prostředky byly naše nákladní a policejní gryuly. Prchající létající pevnosti se rychle vrátily na základnu a urychleně přistály. Další nevzlétaly. Průzkum bojem zřejmě nevyšel.

»Vrátíme se,« rozhodl jsem. »Myslím, že je po všem.«

»Bylo to velice poučné,« utrousil nejbližší policista.

»Bylo to strašné,« zavrčel druhý. »Jsem rád, že takové úděsné zbraně máme jenom my a ne ti druzí. Nechci si ani ve snu představit, že by je měli i oni.«

Fairlie se dolů ani nedívala. Teprve teď jsem si všiml, že se po celou dobu dívala jen na mě. Když jsem dal konečně povel k návratu, znatelně si oddychla.

»Přistanete s tím sami?« zeptal jsem se pilota sedícího vedle mě.

»Měli bychom se to konečně naučit,« zazubil se na mě.

Rozepnul jsem popruhy a bez ohledu na to, že jsme pořád letěli vysoko nad pevninou, vstal jsem a odešel z velína.

Fairlie se do mě lehce zavěsila, jako bychom po skončené skladbě odcházeli z tanečního parketu. Teprve za dveřmi se ke mně přitiskla a rozvzlykala.

»Oni nás napadli, proč?« opakovala několikrát po sobě.

»Dalo se to čekat,« zavrčel jsem.

»Ty jsi dvě jejich bitevní lodě nechal uniknout, viď?«

»Už ustupovaly,« opáčil jsem.

»Jsem ráda, že jsi je nechal být,« řekla a přitiskla se ke mně ještě víc. »Víš, je mi jich vlastně líto.«

»Mně taky,« objal jsem ji lehce kolem ramen.

»A přece jsi dokázal po nich vystřelit,« podívala se mi přímo do očí. »Tvrdil jsi přece, že lidé vašeho Galaktického společenství nejsou válečníci.«

»Já jsem výjimka,« usmál jsem se. »Většina lidí u nás má takové přesvědčení, že smrtící zbraň vůbec nevezmou do ruky. Na našich světech je to znak stability, ale kosmický průzkum pro takové lidi není. Na neznámých a divokých planetách je občas nutné střílet, jinak se ti může stát, že nepřežiješ ani první noc.«

»Giweruz je pro tebe divoká planeta?« podívala se na mě s očekáváním, možná tajně doufala, že jí to budu vymlouvat.

»Ano,« přikývl jsem. »Jak vidíš, jste ještě schopní vést války a zabíjet lidi – a vaše vlády tomu nezabraňují, naopak vraždění podporují. Ne všechny, podle toho, jak jsem poznal vaši presidentku, ale i kdyby státní terorismus zavládl jen na jedné šestině světa, je taková planeta u nás chápána jako barbarská. Nic si z toho nedělej, můj svět, Země, byl takto označován ještě nedávno a vy se z toho jistě dostanete.«

Nijak nedala najevo, zda se jí to dotklo nebo ne.

»A ty jsi také trochu – barbar?« usmála se.

»Doufám, že ne,« odmítl jsem. »Dokážu sice vystřelit na člověka, ale pokud mám na vybranou, použiji méně nebezpečné prostředky. Jenomže jsou i okamžiky, kdy nevystřelit znamená nechat zahynout nevinné. Lidé ze Zibogu byli pro mě útočníci a naopak, lidé v přístavu Soryzuo oběti. Abych je zachránil, musel jsem střílet. Neměl jsem žádné jiné východisko. Sama jsi viděla, každá chvilička otálení znamenala smrt nevinných lidí. Proto jsem dal příkaz ke střelbě.«

»Já jsem to viděla,« přikývla. »Jsem ráda, že jsi právě takový. Nemám ráda zabíjení, ale uznávám právo na obranu. Ty jsi jednal tak, jako kdybys byl jedním z nás.«

»A nejsem?«

»Vlastně jsi,« připustila. »Beztak jsi říkal, že nemáš možnost návratu.«

»Doufám, že mě vezmete mezi sebe.«

»Ty o tom ještě pochybuješ? Vlastně – máš trochu pravdu. Ještě jsme tě oficiálně jako řádného občana nepřijali. Aspoň vidím, co mi ještě zbývá napravit.«

*****

Od krvavého incidentu v přístavním městě Soryzuo o sobě nedala vláda pevniny Zibogu nijak znát. Zdálo se, že ztráty Zibogusanů byly mnohem těžší, než na naší straně. U nás bylo nejvíce padlých ve městě Soryzuo, ale Ziboguští ve zničených bitevních lodích přišli o více mužů. Zachránily se jen dvě, jejichž kapitáni po vyřazení shora viditelných dělových věží zařadili zpětný chod a vrátili se rychle na svou pevninu. Na prchající jsem nestřílel. Někteří lidé to možná chápali jako nemístnou slabost, ale většinou to ocenili jako Fairlie.

Informace o zničení bitevních létajících pevností Zibogu zbraněmi Archy byly pouhou kamufláží. Archa by je sice mohla zasáhnout a vyřídit i ze stacionární oběžné dráhy, ale těžko by nejprve tak přesně zničila jejich věže. Z dálky by musela použít větší porci energie a takový zásah by každou pevnost ve vzduchu prostě rozmetal.

Upřímně řečeno nechtěl jsem, aby se do té bitvy zapojily dělové věže Archy. Chtěl jsem to všechno mít pokud možno pod kontrolou. Shora je přece snadné zamířit a stisknout spoušť. Nepatrné skvrnky v dálce vzplanou, začnou hořet a nikdo nevidí, že v těch plamenech hoří a zalyká se hrůzou tolik lidí. Střílet na prchající pevnosti bych považoval za zločin, protože už nešlo o obranu. Ale kdybych dovolil, aby stříleli Giweruzané, snadno se mohlo stát, že některý z nich v rozjaření tuto hranici překročí. Z téhle výšky by to bylo příliš snadné.

I na Zemi ještě nedávno padala na lidi smrt z výšky a váleční piloti byli na svou *dobře odvedenou práci* pyšní...

To ovšem byli skuteční barbaři.

*****

Naštěstí jsme dostali o chystaném útoku včas varování.

Poslední dobou velice vzrostl počet uprchlíků z pevniny Zibogu na Evoi. Oficiální přechodová místa nebyla v provozu, ale uprchlíkům zůstávalo i tak dost možností. Jednou z nich bylo moře. Na pobřeží Evoi denně přistávalo několik desítek lodí, většinou malých rybářských bárek, naložených zpravidla jedinou rodinou. Nechyběly však ani případy, kdy se nevelká lodička málem potopila, jak byla přetížená uprchlíky. Nikdo se před pobřežními strážemi neskrýval a všichni při zadržení tvrdili, že utíkají před rozhodnutím své vlády a chtěli by se aspoň teď připojit k projektu Archa.

Orgo Plyok byl proti nim mírně zaujatý, ale nakonec i on uznal, že asi není možné tyto lidi odmrštit.

»Oni za svou vládu nemohou,« tvrdil jsem. »Kromě toho si musíme přiznat, že zpočátku k nám z pevniny Zibogu docházelo B-palivo i několik hotových *zuvojde*. Pokud vezmeme na palubu několik desítek tisíc uprchlíků, poletí ve svém. Nerozhoduje, že právě jejich *zuvojde* jsou dávno obsazené našimi lidmi a připojené do Archy.«

To mělo samozřejmě svou logiku, proti které se neodvážil nikdo postavit. Nicméně se ostatní na příchozí dívali divně a mě napadlo, že s uprchlíky budou možná ještě potíže.

Pokud v jejich plavidle nebyla zjištěna žádná zbraň ani jiné teroristické prostředky, vzali jsme je většinou na milost. Podle posledních propočtů vycházelo, že po odeslání dvacáté osmé trojvrstvy bude Archa schopná pojmout na palubu všechny naše obyvatele a další vrstvy budou znamenat buď vylepšení komfortu, nebo nějaké procento lidí navíc. Ačkoli se někteří Ziboguští nabízeli na práci do továren, nebyl čas zaškolovat je. Současné montážní party byly dobře sehrané a nováčci by přinesli více škody než užitku.

Mnohem užitečnější mohli být na Arše. Tam jim bylo možné věnovat potřebný čas na zaučení. Některé profese jsme mohli vzít beze změn, na jiné čekalo přeškolení; nebylo například možné ve vesmíru zaměstnat v původní profesi rybáře.

Od některých uprchlíků jsme se dověděli důležité zprávy. Jako například od tří rybářských rodin, které se na pobřeží ve dvou člunech vylodily pouhých několik hodin před invazí. Uprchlíci bedlivě sledovali obzor, odkud by se mohly objevit strážní čluny či letadla. Přitom spatřili na pláních kolosy *obranných pevností*, obrovité šedé hranoly s velkými otočnými kupolemi těžkých děl, shromážděné a připravené k útoku.

Zpráva o tom se do všech ohrožených míst včas nedostala, bohužel ani tam, kde by mohla zachránit hodně životů, ale do kosmického střediska a Strážce, jediného ozbrojeného *zuvojde* na naší pevnině, ji pobřežní stráž odeslala.

Jen díky tomuto poplachu jsme v noci krátce před pokusem o invazi uvedli Strážce do pohotovosti, stáhli vnější hlídky do spodní »vrátnice« a odpojili *zuvojde* od pylonu. Umožnilo nám to potom v rekordně krátké době odstartovat a překazit invazi několik minut po jejím začátku.

Rybářské rodiny jsme pro jistotu hned poslali do vesmíru na palubě nejbližší odlétající trojvrstvy. Všechny rodinné příslušníky jsme zavázali mlčením, aby se o jejich výpovědi nedozvěděli jejich fanatičtější spoluobčané. Nikdo z nich by si pak nebyl jistý životem. Podle dávných válečných pravidel platných před sto padesáti lety se nejednalo o zradu, neboť naše země nebyly ve válečném stavu a kromě toho tyto rodiny původně pocházely z Evoi – ale vykládejte to fanatikům!

Složitější situace nastala, když pobřežní hlídky našly u zadržených zbraně. Ale i teď bylo nutné mezi nimi pečlivě rozlišovat. Přistižení se dušovali, že zbraně měli jen proti hlídkám vlastní země a že byli odhodláni si cestu na pevninu Evoi i prostřílet, ale tady se dalšího odporu vzdali. Věděli jsme o přísném zákazu vlády Zibogu cestovat na Evoi, takže jsme jim to museli uvěřit. Nicméně ti, na jejichž lodi byla objevena byť jedna jediná puška, putovali do oddělených míst a našim lidem bylo doporučeno po nějakou dobu je sledovat.

Výbušniny se ovšem za obranné zbraně považovat nedaly. Kdykoli jsme je objevili, bylo nám jasné, že tentokrát půjde o teroristy, kteří se pokoušejí zneužít naší ochoty přijímat uprchlíky. Co jsme s nimi mohli dělat? Měli jsme v podstatě dvě možnosti. Nechat je na Arše pod trvalým dohledem, což by nám dělalo značné problémy do budoucnosti, nebo je vrátit na Zibogu – a odsoudit je tím k jisté smrti.

Moje porada s presidentkou a s celou vládou Evoi na toto téma byla tentokrát bouřlivá. Presidentka měla během hlasování tři hlasy a hlasovala se mnou. Oponenti naopak tvrdili, že vojáci Zibogu byli v poslední válce před sto padesáti lety proslulí mimořádným fanatismem. I dnes od nich můžeme čekat nepříjemná překvapení. Tvrdil jsem jim, že ani největší fanatik nebude pokračovat v odporu, jakmile slunce planety Giweruz vybuchne a on se o tom na vlastní oči přesvědčí. Při závěrečném hlasování jsem měl jediný hlas, ale ten nakonec rozhodl.

Jediným mým ústupkem bylo, že uprchlíci, ačkoliv hranice mnohdy překročili společně, byli rozděleni a po jednotlivých rodinách rozptýleni do různých *zuvojde*. Vzhledem k tomu, že jich bylo málo a byli často v celém modulu sami, neměli příležitost navzájem se setkávat a nezbývalo jim nic jiného, než splynout s ostatními. Ale i tady byly výjimky. Například tři rodiny, které nás upozornily na invazi. Těm bylo naopak doporučeno držet se pohromadě a najít si raději nové přátele mezi obyvateli Archy, pocházejícími z Evoi.

Naštěstí to nebylo ani pro ně, ani pro ostatní těžké.

Jazyková bariéra mezi národy Giweruzu neexistovala a při velkém stěhování se i tak dosavadní vazby značně rozrušily. Nikdo nemusel mít tušení, odkud jeho noví sousedé pocházejí a většinou byli všichni natolik v zaujetí novým domovem, že jim nezbýval čas na staré spory.

*****

Narkolepsie

Druhý rok se pomalu přehoupl – a uplynul.

Slunce planety Giweruz se křečovitě zmítalo, ale bylo to vidět jen v dalekohledech, pro nevyzbrojené oko se drželo v mezích. Nicméně bylo zřejmé, že dlouho nevydrží. Na pevnině Evoi všichni žili v trvalém napětí, všichni byli připraveni na závěrečnou evakuaci, nebo spíš na překotný útěk. Vláda pevniny Evoi se ještě pokoušela vyrábět další *zuvojde*, ale průmysl mlel z posledních sil. Třicet trojvrstev propojili technici na oběžné propojeno do podlouhlého soulodí téměř jedenáct kilometrů dlouhého, dvě kompletní vrstvy a dalších šest set čtyřicet samostatných modulů bylo připraveno na planetě. Tím byly možnosti civilizace Giweruz v podstatě vyčerpány.

Nedostávalo se především kovů.

Doly byly vybrakované do poslední hroudy a také železný šrot došel. Města v troskách, farmy rozvalené. Opuštěnými pláněmi se toulaly nepříliš početné bandy divochů a policejní jednotky se je ani nesnažily pacifikovat, i když se často dostávaly do krvavých potyček.

Města pevniny Zibogu skýtala naproti tomu docela odlišný obraz. Až na hromadně stavěné protiatomové kryty vypadala mírumilovně, na první pohled bez poskvrnky. Život na pevnině Zibogu zdánlivě poklidně plynul a nezdálo se, že se tam cokoliv změnilo. Byla celoplanetární zima, v tropickém pásmu sklízeli další úrodu. Celkově vypadal obraz protilehlé pevniny utěšenější než Evoi, ale to bylo falešné zdání.

Umístili jsme malou družici na nízkou oběžnou dráhu, ale z výše osmdesáti kilometrů jsme se toho moc nedozvěděli. Z družice bylo zřetelně vidět několik shromaždišť létajících pevností, ale po prvním nezdařeném pokusu o invazi se další neopakovaly. Ze zachyceného televizního vysílání bylo jasné, že je vláda Zibogu pevně rozhodnutá do posledního okamžiku nebezpečí ignorovat. Pohroma se kvapem blížila. Což nikoho ani nenapadlo vzít do ruky začernalé sklíčko a podívat se na běsnící protuberance?

Krátce po porážce invazní flotily se od pevniny Zibogu odtrhl ostrov Tami. Propukly na něm bouřlivé demonstrace, až donutily dosavadní vládu odstoupit. Nová vláda si pospíšila navázat dobré vztahy s pevninou Evoi a dokonce přislíbila dodávat maximální množství materiálu na stavbu Archy, pokud je výměnou vezmeme na palubu.

Nebylo ještě pozdě. Ostrov Tami nebyl osídlen tak hustě, aby nám jeho pět miliónů obyvatel mohlo přinést větší problémy. Na ostrově Tami bohužel nebyly významné doly, ani továrny. Pěstovali tam hodně ovoce, ale to nás v této chvíli nemohlo vytrhnout. Nicméně jsme je vzali na milost. Důležité přece bylo zachránit co nejvíc lidí. Nastěhovali jsme je do volných obytných *zuvojde* hangárové trojvrstvy, rezervovaných pro nezbytné případy. Výborné na tom bylo, že pevnina Zibogu tak přišla o posledního významného spojence.

*****

Hodina pravdy naštěstí pořád nenastávala.

Po uplynutí dvou let, což byl podle mého prvního odhadu nejbližší termín pro výbuch slunce, uspořádali představitelé Zibogu dokonce oslavy. Televizní vysílání bylo plné projevů Letela Ugiora, který oslňoval své spoluobčany optimistickými předpověďmi. Proti dřívějšku se hodně změnil, působil sebevědomějším dojmem. Nedal se ovlivňovat ani ojedinělými nesouhlasnými názory a své oponenty zesměšňoval nevybíravým způsobem. Oponentů měl ostatně málo a námitky se týkaly spíš okrajových faktů. Skoro to vypadalo, že si tyto námitky píše sám a dává je přednášet jen proto, aby jeho repliky tím víc zazářily a oslňovaly.

Pokud se pamatuji, při takových debatách se v televizním studiu nikdy nic nevyřešilo ani u nás na Zemi. Vítězí totiž málokdy ten, kdo má pravdu, ale spíš ten, kdo umí pohotověji reagovat na nečekané podněty. A to Letel Ugior uměl.

Při pohledu na toho namyšleného televizního panáka jsem litoval, že jsem ho hned na počátku stejným způsobem pořádně nezesměšnil. Je to vůbec možné? Opravdu to kdysi býval dobrý přítel Fairlie a velice nadaný žák Orgo Plyoka?

Přesto se mu přímo před televizními kamerami přihodilo cosi nemilého. Na Giweruzu byla televize v počátcích a cosi jako televizní záznam tady neexistovalo. Dokumenty trvalejší povahy musely být filmovány na klasický film a pochopitelně se tímto způsobem uchovávaly jen ty nejdůležitější události. Nikoho nenapadlo, že jeden oponent Letel Ugiora řekne něco kacířského naplno před kamerami a v přímém přenosu.

Měl jsem televizor v laboratoři, kde jsem pokračoval ve shromažďování zmražených zárodků zvířat. Na televizní přenos jsem se díval sice se zájmem, ale přitom jen okrajově. Můj počítač všechno zachycoval a obraz i zvuk ve zhuštěné podobě ukládal do svých volných pamětí – a do holografických pamětí by se směstnalo veškeré televizní vysílání planety po dobu několika let. Zajímalo mě, co kdo zase bude tvrdit o invazních flotilách Galaktického společenství. Postupně si vymýšleli nové a ještě bizarnější důvody svého jednání. Kdyby tu nešlo o život miliónů lidí, byla by to docela zábavná komedie.

Moderátor populárně vědeckého pořadu, jímž nebyl nikdo jiný než Letel Ugior, předával slovo staršímu, váženému muži s rezavými vlasy. Na Giweruzu je ta barva vlasů rovnocenná pozemským šedinám, což snad souvisí s životními zkušenostmi, ale už ne s moudrostí. Letel Ugior ho představil jako hvězdáře Sirty Kafona a udělil mu slovo.

»Všichni zajisté obdivujeme našeho nejznámějšího vědce a odborníka na sluneční problematiku, zde přítomného Letela Ugiora,« zahájil stařec svou řeč. Podle prvních slov jsem si ho přiřadil k plejádě obvyklých patolízalů, jimiž se přenosy ze Zibogu jen hemžily. Tentokrát to byl pro změnu můj omyl.

»Hypotéza Letel Ugiora o chystaném vpádu kosmických lidí do našeho světa je rovněž nesmírně důležitá – jedná se o životy nás všech. Konstrukce geniálního Letel Ugiora jsou postavené na poznatku, že ztroskotaný kosmický pilot oné neznámé kosmické civilizace se nás falešně snaží přesvědčit o hrozícím brzkém výbuchu našeho slunce. A pokud popisovaná hrozba neexistuje, nutně to znamená jiný úmysl – v našem případě pokus vylákat nás na útěk před katastrofou, aby se pro kolonisty té lstivé civilizace uvolnilo místo na Giweruzu. Letel Ugior vycházel právě z tohoto – takže otázka, která z těch dvou možností je pravdou, je současně klíčová pro náš osud.«

»To samozřejmě všichni víme,« vskočil Letel Ugior svému kolegovi do řeči. »Nemohl bys to poněkud zkrátit? Opakováním známých pravd připomínáš zaseknutou gramofonovou desku. Nic nového nemáš?«

»Mám,« tvrdil vědec. »Jsem hvězdář a pozorováním oblohy jsem strávil většinu života. Hvězdy se sice nejlépe pozorují v noci, ale někdy je dobré a poučné zaměřit svůj dalekohled i na nejbližší ze všech hvězd – na naše slunce.«

»Kdybys tak učinil, pane kolego,« zazářil Letel Ugior, jako kdyby právě dostal ideální nahrávku na smeč, »kdyby ses podíval na slunce nejen pouhým okem, nýbrž dalekohledem, který jak známo světlo značně zesiluje, byl bys oslepl.«

»Tak naivní nejsem, pane kolego,« usmál se hvězdář. »Je přece snadné postavit do cesty paprskům vhodný filtr, který zachytí většinu oslepujícího světla a ponechá jen to, co nás může zajímat a poučit.«

»A co jsi viděl zajímavého a poučného?«

»Podle přímého pozorování našeho slunce považuji nebezpečí jeho výbuchu za velice pravděpodobné a dokonce blízké,« prohlásil hvězdář Sirty Kafon ke všeobecnému zděšení nejen Letel Ugiora, ale všech pracovníků v televizním studiu hlavního města od kameramanů až po posledního nosiče rekvizit.

»Povrch našeho slunce je pokryt tisíci skvrnami, z nichž vyšlehují plameny,« pokračoval hvězdář. »Nikdy v historii to nikdo nepozoroval, až v poslední době. Rovněž

prudce stouplo záření, které z našeho slunce pochází. Tyto poznatky svědčí o tom, že varování návštěvníka z kosmu vůbec nejsou falešná. Jevy probíhající na slunci ukazují naopak na stále se zhoršující nestabilitu, která zřejmě povede k explozi. Na základě těch pozorování prohlašuji: varování o hrozící katastrofě našeho slunce bylo plně opodstatněné. Letel Ugior, který to varování stále bagatelizuje, je lhář a nejspíš i budoucí vrah celého našeho národa.«

Po těchto slovech vypukla v televizním studiu strašlivá vřava, až jsem přerušil preparaci zárodečné tkáně antilopy, ležící přede mnou.

Letel Ugior na Sirty Kafona skočil a bez ohledu na zraky kamer ho začal bít a škrtit. Vykřikoval přitom cosi o zrádcích, kteří chtějí národ Zibogu zahubit. Do šarvátky se vložilo několik policistů, kteří se však ani nepokusili napadeného hvězdáře chránit, naopak se přidali k Letel Ugiorovi a začali starce mlátit. Nebránil se jim, jen se pokoušel chránit si rukama hlavu. Pak se zřejmě převrhla televizní kamera, která celý obraz snímala, ale i když se obraz položil na bok, dál bylo dobře vidět, jak policisté za stálého bití nasazují hvězdáři pouta a vyvádějí ho ze studia.

Pomyslně jsem před statečností vědce smekl. Současně mi bylo jasné, že další oponenti Letel Ugiora budou mnohem lépe a pečlivěji vybíráni, takže se další podobná scéna už nebude nikdy víc opakovat.

Hvězdář však dosáhl svého cíle. Jeho krajané, dosud jen ukolébávaní Letel Ugiorem, se konečně dozvěděli pravdu. Bylo to důležité pro jejich budoucnost? Možná – kdyby ještě dnes na Zibogu vypukly demonstrace, mohly by donutit vládu smířit se s Evoi a snad by nebylo vše ztraceno.

Uvědomoval jsem si ale, že to je čistě teoretická možnost. Žádná demonstrace se konat nebude. A pokud ano, bude bez milosti potlačená. Vláda pevniny Zibogu překročila hranice, oddělující demokracii od tyranie.

Chování Letel Ugiora bylo také příznačné. Své protivníky nepřesvědčoval argumenty, ale likvidoval za pomoci policie. Zřejmě by se nezastavil před ničím. V mých očích – ale jistě i v očích ostatních vědců planety Giweruz – tímto činem před námi pohřbil všechno, co mu dovolovalo nazývat se vědcem.

*****

Na další neveřejné zasedání vlády pevniny Evoi jsem si vymohl účast. Situace byla sice přehledná, ale několik problémů se přece jen muselo vyřešit.

První se týkal »bezdomovců«. Byli to lidé, kteří nám buď neuvěřili, nebo o záchranu ani nestáli. Nicméně mi jich bylo líto. Nebylo by dobré zachránit je i proti jejich vůli? Což takhle je pozajímat a do odletu uvěznit v některých obytných místnostech nejbližšího modulu Archy? Odhady hovořily o dvou až třech stovkách lidí, to by se dalo zvládnout. Mohl bych tu opět použít zimní spánek, ušetřilo by to i starost s jejich neustálým hlídáním. Vláda se obávala ztrát na životech. Od těchto dosud svobodně žijících lidí se dal očekávat i velice tuhý odpor. Díky kontaktům se zbytky teroristů mohli být někteří z nich i ozbrojeni.

Vzpomněl jsem si na své možnosti, na této planetě přece jen poněkud neobvyklé. Navrhl jsem použít biologickou zbraň, která by nebezpečí ztrát snížila na minimum.

»Co je to za zbraň?« otázala se mě udiveně Fairlie.

Dívali se na mě všichni dost bezradně. Biologické zbraně se ve válkách na Giweruzu nepoužívaly. Zatím.

»Pozměněná spavá nemoc,« řekl jsem.

»Nemoc? Což může být nemoc zbraní? Nemoc je přece lidské neštěstí,« naježil se člen vlády, ministr už dohasínajícího zemědělství.

Fairlie, ale i presidentka a všichni, kdo mě znali, mlčeli. Nechápali co mám na mysli, ale věřili mi tak, že ani nepomýšleli na zásadní obrat mého smýšlení.

»Původně to byla nemoc,« začal jsem vysvětlovat. »Ještě před několika sty lety na Zemi zabíjela stovky lidí ročně. Pak jsme získali od Bardžanů lepší biologické znalosti a obávaná

nemoc ztratila pro nás význam. Později si ji lékaři přizpůsobili a použili je proti podobným fanatikům, jako jsou naši bezdomovci – nebo... nebo obyvatelé Zibogu...«

Dříve nežli všem v místnosti došlo oč jde, zastavil jsem se, jako kdyby mě něco udeřilo.

Je to přece tak jednoduché, tak logické! My ten prostředek můžeme použít nejenom proti pár ubohým bezdomovcům, ale především proti tyranským vládcům v Syztii, hlavním městě pevniny Zibogu!

Přesněji řečeno – měli jsme to použít dříve a nebylo by nic ztraceno.

Teď už je pozdě.

»Co vlastně získáme, když ty lidi zahubíme nemocí? To by přece bylo stejné jako ponechat je jejich osudu,« dorážel na mě ministr policie.

Neodpovídal jsem. Došlo mi, že jsem vlastně stejný osel, jako Letel Ugior. Místo abych dal těm lidem možnost postavit se proti hrozícímu osudu, dovolil jsem jim promarnit jejich jedinou příležitost.

»Vždycky jsi na mě působil dojmem, že si vážíš lidských životů,« pokračoval ministr policie, netuše, že mé odmlčení má jinou příčinu než se domníval on. »Jak je možné, že právě teď navrhuješ něco tak – nelidského?«

»Počkejte – nechte mě chvíli přemýšlet,« zarazil jsem je a zkřížil ruce před obličej – znamením *tabu*. Pochopitelně to všechny překvapilo, ale nikdo se už neodvážil pokračovat dál v protestech.

Máme ještě možnost, vířilo mi hlavou. Mohli bychom ještě vzít na palubu Archy třeba všechny obyvatele Zibogu. Stačilo by nakazit je spavou nemocí. Nikdo by se nám nepostavil, nikdo by se nebránil. Mohli bychom je zachránit všechny.

Jenže my je všechny zaručeně nedokážeme uživit. Zásoby máme sotva pro dvě třetiny obyvatel Giweruzu. Vzduch, voda, potraviny a především lodní prostor na Arše. Nic z toho nám nebude stačit.

Zimní spánek, napadlo mě.

To není východisko, uvědomil jsem si. Zimní spánek je řešení příliš krátkodobé. Není možné udržet v něm člověka dlouho. Rok – nanejvýš dva. V tom stavu jsou všechny životní pochody zredukované na minimum, nicméně probíhají. Když nemá ježek na podzim dost velkou hmotnost, zimu nepřežije. Prostě zahyne hladem, spánek – nespánek. Zimní spánek se dá použít pro lotry, které potřebujeme uchovat do odletu Archy, aby na vlastní oči spatřili výbuch slunce a dali se přesvědčit. Ale uvést do zimního spánku tři sta milionů lidí? Po dvou letech je budeme muset probudit, jinak zemřou. Pak se ukáže, že pro ně nemáme zajištěno odpovídající životní prostředí.

Zmrazit je úplně?

To by sice bylo dlouhodobější, ale ani to by nevyřešilo všechno. Znamenalo by to, že budou všichni úplně závislí na jediném člověku v Arše, na mně. Probudit člověka ze zimního spánku není nikterak složité, Giweruzští lékaři by to jistě zvládli i beze mne. Rozmrazit člověka však znamená vytrhnout ho ze smrti. Nevím o žádné civilizaci, která by to dokázala, kromě Bardžanů vybavených agisarem. Agisar zde mám jenom já. Jakákoli moje nehoda by pro všechny zmražené znamenala automaticky smrt.

Nechat je být?

To by bylo nejdemokratičtější řešení. Varovali jsme je více než dostatečně a pokud vážně chtějí spáchat sebevraždu, proč jim v tom bránit? Jenomže by to byla spoluvina. Lidé ze Zibogu opravdu netuší, jak je to vážné, zvláště když je vědec světového formátu Letel Ugior vytrvale ujišťuje, že nikomu žádné nebezpečí nehrozí.

Ale co dělat, když není možné jednat se současnou vládou Zibogu? Počkat až do nejbližších voleb? To bude dávno po všem. Kromě toho jsem si nebyl jistý, zdali na Zibogu nějaké další volby vůbec budou. Současná vláda, ačkoliv byla demokraticky zvolená, se v posledních týdnech demokraticky neprojevovala. Předala veškerou výkonnou moc armádě,

schválila nesmyslně přísné vojenské zákony a držela se u moci zcela nepokrytým terorem. Čekat, až se to změní, by bylo naivní. Pokud bychom se rozhodli jednat, pak bychom museli jednat ihned.

Co tedy máme dělat?

Nevěděl jsem si rady. Ale v takovém případě bude lépe se stavem věcí seznámit ostatní. Kdoví, třeba to správné řešení napadne někoho jiného.

Ukončil jsem trvající znak *tabu* a spustil ruce.

»Mutovaná spavá nemoc nezabíjí,« začal jsem vysvětlovat, kde jsem se prve přerušil. »Zasažený člověk jen usne. Dřív byla tato nemoc smrtelná, neboť nemocný se neprobudil a zemřel nakonec hladem. Dnes už není problém spáče probudit a uzdravit. Navíc nemoc, o které mluvím, je pozměněná v tom smyslu, že každý usne nejvýše na deset dní – za tu dobu smrt hladem nikomu nehrozí. Nemyslete si, že něco takového patří do běžné výbavy lékaře. Lékaři Kosmického průzkumu se tyto speciální baktérie učí vytvářet, protože tato zbraň je přece jen humánnější. Nikomu vlastně neublíží, až na speciální situace – ale to už musí každý posoudit na místě. Ale mohli bychom uspat všechny bezdomovce a vzít je na palubu Archy i proti jejich vůli – bez násilí a bez obětí na životech.«

Chvíli všichni přemýšleli.

»Když je to tak jednoduché, v čem je jaký háček?« ozval se jako první ministr policie.

»Bezdomovce tímto způsobem zachráníme snadno,« řekl jsem s povzdechem. »Jenže mě právě před okamžikem, když jsem tak o nich uvažoval, napadlo, že jsme to měli mnohem dřív použít na pevnině Zibogu. Paralyzovat vládu a zachránit lidi.«

»Tak proč to neuděláme?« vyhrkla presidentka.

»Nemáme je kam dát,« řekl jsem. »Nebudeme mít pro ně dostatek lodního prostoru. Tři sta miliónů lidí nepobereme, ani kdybychom je zmrazili.«

»Proč ani pak?«

»Protože na to nestačím,« opáčil jsem. »Dokázal bych je za maximálního vypětí sil uvést do zimního spánku, kdy člověk potřebuje proti bdělému stavu sotva setinu vzduchu, vody a živin, ale potíž je v tom, že tento stav nesmí trvat déle než dva roky. Pak je buď probudíme, nebo zemřou. Ale co s nimi pak? Problémy vyvstanou znovu, jenže ve vesmíru, kde nebude v lidských silách je vyřešit.«

Vysvětlil jsem jim i důvody, proč nebude možné použít na záchranu lidí jejich úplné zmražení. Nikdo na to neměl další otázky. Všichni přemýšleli, nikoho zatím nic pozitivního nenapadalo.

Nakonec jsme rozhodli podniknout aspoň pokus o záchranu bezdomovců. Tím se aspoň ukáže, zda je spavá nemoc pro tyto účely vhodná nebo ne.

*****

Hned na první pokus jsme se rozhodli zlikvidovat všechny roztroušené skupiny, tak jak je měli policisté vypozorované. Aby je spavá nemoc uspala v co nejkratší době, musel jsem ji zkombinovat se *sorky*, řízenými mikroby planety Gíjó. Jejich vypěstování bylo nejsložitějším úkolem pro biologa-genetika a pro jeho agisar. V závěrečném desátém ročníku Biologické univerzity v Cokrezu na planetě Bardžá jsem *sorky* vytvářel, jenomže od té doby uplynulo hodně vody. Musel jsem si rychle vzpomenout, jak to tenkrát vlastně bylo, ale podařilo se mi to a jakmile jsem měl první kulturu *sorků*, bylo pěstování dalších mnohem jednodušší.

Spavá nemoc byla o dvě třídy snazší a problémy jsem s ní neměl ani v nejmenším. Dva dny po oné schůzce vlády jsem byl připraven.

Dostal jsem pro jistotu ozbrojený gryul, doprovod pilotů a policistů a mapu, do které nám policejní hlídky zakreslily místa posledního pozorování všech známých tlup.

Naletěli jsme gryulem na první skupinku bezdomovců. Ani si nestačili všimnout, že se na ně snášíme. Jako jestřáb na hejno vrabců, napadlo mě. S jedním rozdílem – útok jestřába většina vrabců přežije a uletí.

Útočící *sorky* téměř nejsou viditelné. Ve vzdálenosti asi dvě stě metrů jsme gryul zastavili a zůstali viset. Z úst mi vyletěl nezřetelný růžový obláček a otevřeným okénkem gryulu vyrazil rychlostí vlaštovky směrem ke skupině odpočívajících chlapů. Na tu vzdálenost si nevšimli ani gryulu, natož stále řídnoucího obláčku. Ten jsem brzy ztratil s očí i já – ale doletěl přesně.

Odpočívající muži se jen o něco uvolněněji natáhli. Když vedle nich přistály gryuly, spali jako zabití. Naložili jsme je, odebrali jim střelné zbraně a vydali jsme se podle mapy za dalšími.

U všech to probíhalo stejně. Buď si nás ani nepovšimli, nebo se dali na útěk, který je ale před námi nemohl spasit. Museli jsme přivolat další gryuly, aby uspané muže a dokonce i ženy odvážely. Pochytali jsme jich během pouhých dvanácti hodin dvě stovky a zbavili jsme těchto lidí celou pevninu.

Ve Strážci jsem navíc všechny převedl do zimního spánku. Nemuseli jsme je pak hlídat a ušetřili je nenávisti, kterou by k nám možná získali. Probudíme je, až poletíme vesmírem, aby si mohli v dalekohledech prohlédnout vybuchující slunce. Pak možná dostanou rozum.

Tato část dopadla dobře. Útočné *sorky* nebyly na Giweruzu známou zbraní, ale jak se ukázalo, byly účinné.

Přesněji řečeno – proti bezdomovcům, kteří spí pod širým nebem a nemají nic než nějakou tu deku.

Nemohly by ale selhat proti armádě?

Nechal jsem si vysvětlit, jaké obranné prostředky mohou mít proti mým baktériím na Zibogu. Ukázali mi všechno možné, na co si vzpomněli. Giweruzané ani ve válkách před sto padesáti lety nepoužívali otravné plyny, biologické zbraně a jiné pozemské zákeřnosti. Když se *útočné sorky* dostanou na kůži člověka, vpraví nesené baktérie do krve – a zasažený po několika minutách usne. Jediné, co mohlo *sorky* zastavit, byly obranné pevnosti. Byly to upravené *zuvojde* a tudíž byly hermetické. Dovnitř by se *sorky* nedostaly. Podobně jim mohly překážet jakékoliv jiné hermetické kryty.

Zbraň jsme tedy měli, ale stoprocentně spolehlivá nebyla a její použití bylo přece jen riskantní. Rozhodl jsem svolat do Strážce vládu. Po předcházející neveřejné schůzi byli do problému zasvěceni experti od historiků, lékařů a biologů až po policejní odborníky. Chystaná schůzka nebyla sice veřejná pro kohokoliv, ale přece byla určena pro širší skupinku lidí než jen pro vládu.

*****

Situaci shrnula presidentka a požádala všechny aby přednesli jakýkoli nápad, i kdyby se domnívali, že není tím pravým řešením. Jde o čas a mezi očividné nesmysly se nám může připlést geniální nápad, který by mohl sám autor považovat za nereálný.

První přihlášení nepřicházeli s nápady, ale žádali další podrobnosti. Vyhověl jsem jim a pak nastalo několikaminutové ticho. Všichni si to potřebovali promyslet.

Fairlie seděla vedle mě a nejspíš také přemýšlela.

»Jestli jsem to správně pochopil, spavá nemoc může lidi na určitou, poměrně dlouhou dobu omámit. Problémem je, že je Ziboguských příliš mnoho,« ubezpečoval se znovu náčelník policie. »Ke všemu se musí operace zúčastnit host z vesmíru osobně, takže by se vystavil neúměrnému riziku.«

»Tak tomu není,« ujistil jsem ho. »Sám bych rozhodně na něco takového nestačil. Biologickými zbraněmi vybavím určitý počet dobrovolníků – nejlépe policistů. Každý pak bude proti spavé nemoci imunní a bude útočné *sorky* ovládat vůlí. Těchto lidí nebude mnoho, řekněme stovka. Jenom oni budou rozsévat spánek. Ostatní jim v tom ale musí pomáhat.«

»Bude to jistě nebezpečná akce, ale měli bychom se o ni pokusit – těm lidem hrozí smrt,« přimlouvala se presidentka.

»Problém není v uspání obyvatel Zibogu, ale že se nám nevejdou do Archy,« připomněl jsem všem. »Neřešíme otázku, jak obyvatele Zibogu přemoci, ale co s nimi uděláme potom. Museli bychom pro ně vyrobit aspoň patnáct trojitých vrstev Archy – a to nevidím reálné, když naše továrny nemají dost materiálu už ani na jednu jednoduchou vrstvu.«

»Vezmeme si tedy materiál na Zibogu,« navrhl kdosi.

»Dostatečný počet *zuvojde* nestihneme vyrobit,« namítl jsem. »To bude záležitost půl roku, i kdyby všechny loděnice jely naplno. Obávám se, že slunce vybuchne dřív.«

»Co kdybychom stavěli další *zuvojde* až za letu?« napadlo Tahki Roveda, jednoho z konstruktérů. »Můžeme přece posbírat a naložit jenom potřebný materiál. Postavíme-li více větších modulů vybavených jako loděnice, můžeme z takto nastřádaného materiálu montovat další *zuvojde* až za letu ke hvězdám.«

Bylo to jednoduché a přitom geniální řešení. Mělo mě to napadnout samotného – a dřív. Nicméně by se tím vyřešila jen stavba *zuvojde* během letu. Nedostatek lodního prostoru však hrozil právě teď.

»Tento návrh stojí za realizaci v každém případě,« řekl jsem. »Montovat *zuvojde* za letu by jistě šlo. Stačí postavit aspoň několik kosmických loděnic. Tento nápad pomůže vyřešit i problém, kdybychom objevili u některé hvězdy planetu sice nehostinnou a ke kolonizaci nevhodnou, ale využitelnou jako zdroj materiálu, zejména kovů. Takových planet máme v našem Galaktickém společenství hodně – říkáme jim *technické*.«

»Kdybychom všechny Ziboguské uspali, pobereme použitelný materiál z jejich území. Necháme-li pracovat všechny schopné lidi jako *demoliční čety*, můžeme počítat s mnoha sty tisíci tunami materiálu. Během letu můžeme postupně montovat další *zuvojde* a uspané lidi probouzet až podle okamžité situace,« rozvíjel svou myšlenku Tahki Roved.

»A proč by nám v tom nemohli pomoci sami lidé ze Zibogu? Což se nechtějí zachránit?« navrhl další z konstruktérů.

Velice rychle mu vysvětlovali, že to není možné. Všichni lidé z pevniny Zibogu přece usnou a probudí se až za letu ke hvězdám.

»A proč?« podivil se inženýr. »Cožpak všichni skálopevně věří tomu idiotovi Letel Ugiorovi? Nestačilo by ochromit tou spavou nemocí jen jejich vládu, vojsko a možná i policii? Já myslím, že ostatní nám pak budou s velkým nadšením pomáhat!«

»Pokud nejsou zfanatizovaní víc než si myslíme,« podotkl jsem skepticky.

»Tak je obrátíme na pravou víru,« mávl rukou inženýr. »Obsadíme jejich televizi a otevřeme jim oči. Pak nám sami pomohou a stihneme toho mnohem víc.«

*****

Plán byl tedy hotov, ale bylo v něm neustále příliš mnoho neznámého. Možná by stačilo podniknout bleskový útok na hlavní město Syztii a obsadit pouze sídlo vlády, televizi a klíčové body. Další postup by musel záviset na tom, jak se zachovají obyvatelé Zibogu. Pokud proti nám jako jeden muž povstanou, nezbude než uvést do zimního spánku všechny a pak je odvézt na Archu. Starost o shromažďování materiálu by pak zůstala na našich lidech a musela by se pravděpodobně omezit na pouhý sběr kovového šrotu.

Pokud se nám podaří obyvatele Zibogu přesvědčit, mohli by nám značně pomoci. Jejich továrny by mohly vyrábět další *zuvojde* a doly vytěžit množství surovin. V každém případě by bylo nutné všechny neproduktivní lidi, hlavně ženy a děti, předem odvézt na Archu a ihned je uložit k zimnímu spánku, ze kterého budou probuzeni až během cesty vesmírem.

Konstruktéři měli rázem před sebou úkol – postavit kosmické loděnice, schopné vyrábět další moduly *zuvojde*. Aby nenarušili modularitu systému, musel by každý modul loděnic ve všech směrech zaujímat dvojnásobný rozměr – a osminásobný objem. Museli přitom uvažovat více než čtyřnásobné namáhání stěn vakuem a navíc šlo o choulostivější dutou konstrukci, na rozdíl od voštinových stěn standardních *zuvojde*. Výhodné bylo, že okolní *zuvojde*, plánované jako skladiště materiálu, mohly být maximálně zjednodušeny na pouhé skořápky s motory.

Tahki Roved, zapálený svou myšlenkou kosmických loděnic, rozvíjel svůj nápad dál. Podle něho měly být tyto pohyblivé továrny výkonnější než dosavadní pevné provozy, neboť odpadne nutnost převážení materiálu. Kosmická loděnice by mohla přeletět tam, kde pro ni demoliční čety připraví dost materiálu. Ušetří se dopravní prostředky i lidé. K loděnicím mohou být trvale připojeny potřebné obytné moduly s dělníky a jejich rodinami.

Nezbylo mi, než Tahki Rovedovi blahopřát a jeho nápadům dát oficiální podporu.

Několik posledních obytných modulů bylo změněno ve velké chladničky. Snad v nich časem budou ubytováni lidé. Teď jsme museli někam narychlo uložit tři sta miliónů zimních spáčů. Všechno za předpokladu, že pro ně do dvou let potřebný lodní prostor aspoň dodatečně vyrobíme.

Ve všech pozemních loděnicích byla s okamžitou platností skončena výstavba obytných modulů. Rozestavěné moduly nebyly ani dokončovány – zřejmě budou použity jenom jako skladiště. Všechny dosavadní loděnice zahájily v nejkratší možné lhůtě výrobu největších a zřejmě jejich posledních modulů – nových kosmických loděnic. Další obytné moduly měly být montovány pouze v nich. Buď tady na Giweruzu, nebo později ve vesmíru.

*****

Přepadení pevniny Zibogu bylo naplánováno poměrně rychle a přímočaře. Nejprve jsem tři stovky dobrovolníků narychlo vybavil *řídícími sorky*. Tyto pomocné mikroby trvale žijí ve svých hostitelích a jejich geneticky daným úkolem je snímat vůli hostitele a telepaticky řídit *nosné sorky*, které k cíli dopravují vlastní *výkonné* bakterie.

Pro tyto muže bylo ovládání *sorků* velice snadné. Nejprve museli aktivovat mikrolíhně v plicích a vydechnout obláček *sorků*. Pak stačilo určit jim očima cíl; ostatní už šlo samo sebou. *Uspávač* mohl během letu rozdělit obláček *sorků* na několik menších a přidělit jim další cíle, dříve než dorazily k prvnímu. Při rozdělení byl sice účinek nepatrně zpomalen, ale i potom by zasažení usnuli nejpozději do minuty.

Do akce se připravily i čtyři kompletní televizní štáby. Chtěli jsme obsadit televizní studia v hlavním městě Syztii a odtud přesvědčovat obyvatele Zibogu. Bude to jistě obtížná úloha, vždyť naše akce byla skutečně invazí, vpádem do země. Ačkoliv vláda Zibogu rovněž vyslala nad naše území létající pevnosti, nebyla mezi námi nikdy vyhlášena válka a náš útok byl stejně neoprávněný, jako útok Ziboguských. Na Zemi kdysi bývalo heslo, že účel světí prostředky. Podle toho bylo naše jednání oprávněné, ale právě na Zemi bylo toho hesla kdysi nesčetněkrát zneužito.

V našem případě se ale dalo říci, že nemáme na vybranou. Útok i lhostejnost, obojí představovalo zlo. Šlo jenom o to, které z těch dvou bude menší. Byl jsem pevně přesvědčen, že jednáme správně – a nebyl jsem sám.

*****

Naše síly jsme soustředili dva dny před chystanou invazí v opuštěném přístavním městě Soryzuo.

»Všechny dosavadní války v dějinách Giweruzu byly vedeny jen mezi znepřátelenými stranami,« hovořil jsem na poslední instruktáži k připraveným mužům. »Poslední válka na tomto světě musí být jiná. Podle mého není zločin udeřit kamaráda pěstí, když mu zabráníte skočit z vysokého mostu na dlažbu. Nesmíte mu ale tou ranou srazit vaz. Uvědomte si, před námi nejsou nesmiřitelní nepřátelé na život a na smrt, ale kamarádi, ačkoliv se dnes tváří jako nepřátelé. Jdeme je zachránit, ne zabít. Každé neodůvodněné zabití bude později považováno za vraždu. Pamatujte na to.«

Všichni naši muži měli přikázáno šetřit životy lidí, jak jen to bude možné. Největší váha měla ležet na *uspávačích*. Ti by neměli mít nejmenší důvod dotknout se kohokoliv jinak, než – obrazně i fakticky – svým dechem. Výsadková komanda na naší straně měla pistole, nemohla přece zahájit tu akci s holýma rukama. I *uspávači* byli ozbrojeni. Kdyby je někdo zaskočil, mohly by být *sorky* příliš pomalé. Ale střílet měli jen kdyby jim šlo o život.

Večer před útokem odstartoval i *Strážce*, aby dohlížel na akci ve výšce. Museli jsme se postarat, aby se nevložily do hry *obranné pevnosti*. Tentokrát by nejspíš dělaly čest svému označení, ale mohly by v našich řadách způsobit masakr. Naše vláda nechala rozhodnutí o nich plně na mně.

Akce měla začít před rozedněním.

Byl jsem před touto poslední válkou rozechvěn jako nikdy předtím. Vždycky jsem souhlasil, že není většího zločinu než válka. Nikdy bych nečekal, že se jí někdy v životě zúčastním a natož že ji sám vyvolám, ale teď už nebylo možné couvnout. Tentokrát by bylo větším zločinem nevyvolat ji. Budou nás ti lidé proklínat, nebo chválit?

Všichni byli dokonale připraveni.

V první vlně měli všichni létací nárameníky. Nejprve měli přepadnout radarové stanice, nebo alespoň ty, jejichž polohu jsme znali. Teprve v druhé vlně přiletí do akce i gryuly. Ty nebyly vyzbrojeny vůbec, jejich úkolem bylo odvážet spáče na naši stranu průlivu.

Největší palebnou sílu ovládal Strážce, vznášející se ve výšce padesáti kilometrů nad pevninou. Doufal jsem, že jeho zásahu nebude zapotřebí, ale vyloučit jsem nemohl vůbec nic.

Noční hodiny ubíhaly obzvlášť pomalu.

Uplynula půlnoc, pak hodina, druhá.

V řídící kabině se ozvalo zvonění vysílačky. Volali nás, ale ne z hraničního průlivu, nýbrž z opačného konce pevniny.

»Zibogusané!« uslyšel jsem zoufalý hlas. »Letí přímo na nás! Je jich plná obloha, nejmíň tisíc, dva tisíce! Střílejí na město Duzingla, pomozte!«

Na okamžik jsem strnul.

Duzingla bylo veliké přístavní město, jenomže na opačném břehu pevniny. Ziboguské pevnosti tedy zaútočily od opačného oceánu, než jsme je čekali. Tisíc, možná dva tisíce pevností – to byla nejen hrozivá palebná síla, ale také milióny mužů na palubách. Pouhé policejní hlídky neměly nejmenší naději zastavit tu letící ocelovou stěnu.

»Uprchněte!« radil jsem napadeným. »Nařiďte vzletět všem kdo může, odleťte. Nechte tam třeba všechen materiál, hlavně zachraňte lidi.«

Ve městě Duzingla bylo pusto jako v ostatních městech, pouze ve zdejších velikých loděnicích byly dokončovány první dvě loděnice nové kosmické série. Pochopitelně byly nedaleko obytné *zuvojde*, plné dělníků a jejich rodin. Polilo mě horko z představy, kolik obětí tam může být.

»Všechno už vzlétlo,« volal rozčilený hlas. »Pracovali jsme ve dne v noci, kosmická loděnice byla plná lidí. Piloti na nic nečekali a vzlétli se všemi lidmi uvnitř, ale nemohou dosáhnout dostatečné výšky, protože jejich konstrukce ještě není uzavřená a tedy ani hermetická.«

»A obytné *zuvojde*?« zajímal jsem se.

»Vzletěly všechny, ani jejich piloti nezaváhali. Krátce po startu ale tři z nich dostaly zásah. Zatím letí a dokonce stoupají, ale nikdo neví, jak to vypadá uvnitř. Asi nebudou schopné vyletět nad atmosféru. Nejhorší je, že nám ve městě zůstalo několik demoličních čet a v takové zběsilé palbě je nemůžeme odvézt.«

»Zkuste Ziboguské odlákat dál od města,« navrhoval jsem. »Vydržte aspoň deset minut, letíme k vám!«

»To jsme zkusili,« namítal hlas v rádiu. »Nešlo to, pro jejich rychlopalné kanóny jsou gryuly příliš snadným terčem. Dva rozstříleli, ostatní se musely dát na útěk. Jejich pevností je příliš mnoho. Sto se jich vrhlo na nás, tisíc na město. Za chvíli tam nezůstane kámen na kameni. Pak se tahle lavina určitě pohne dál.«

»V tom případě je pro vás jediná záchrana útěk. Uvědomte všechna města východního pobřeží. Především zachraňte lidi, ostatní je vedlejší. Ať ihned odstartují všechna *zuvojde*.«

»Takhle Zibogusané během pěti hodin obsadí celou pevninu Evoi! Cožpak se máme nechat jen tak pobít?«

»Nechte to na nás,« ujistil jsem nešťastníka v rádiu.

Strážce mezitím nabral rychlost i výšku k letu na opačný okraj pevniny Evoi. Pravda, většina měst byla dávno prázdná, obytné *zuvojde* stihnou odletět, ale útok budu muset zastavit silou, nemůžeme si dovolit přijít o všechno.

»Co se to děje?« volala další vysílačka. »Je pravda, že Duzinglu napadla celá flotila létajících pevností?«

»Ano, je to pravda,« potvrdil zprávu radista, ale pak se tázavě podíval na mě, jakoby si nebyl jistý, zda neměl radši mlčet. Povzbudil jsem ho souhlasnou grimasou.

»Co bude s naší akcí?« tázal se bezradný hlas.

»Začne podle plánu,« řekl jsem zamračeně. »Vyřiďte jen, že bude potřeba posílit vzdušné pozorovatele. Je-li to ještě možné, vysuňte radisty dál, než bylo původně v plánu.«

Jestli Zibogusané vyslali všechny své vzdušné síly proti našemu východnímu pobřeží a nenechali si žádné zálohy, mohou naše oddíly vyrazit jako by se nic nedělo. V opačném případě se budeme muset vrátit a chránit především lidi u Soryzuo.

Strážce mezitím přeletěl centrální hory pevniny, pokryté sněhem a ledem. Říkali jim Ersa, což znamená Sněžné. Potkali jsme několik našich letících *zuvojde* a mračno gryulů. Letěly níž a téměř nebyly proti skalním štítům vidět. Zbývalo nám nanejvýš osm set kilometrů k pobřeží pevniny, když jsem na obraze infračervené kamery zahlédl první letící objekty.

Infračervenou kameru mi dobrovolníci přinesli z Newtona navzdory radioaktivnímu nebezpečí. Doposud zůstávala v celé této části vesmíru jediná. Gryuly na ní z téhle výšky nebyly vidět a *zuvojde* jen nepatrně, ale další objekty svítily jako kdyby na nich byly majáčky.

»Před námi jsou jejich *obranné pevnosti*,« oznámil jsem všem v řídící kabině.

»Já je nevidím!« opáčil pilot, který vedl *zuvojde* vpřed, abych měl volné ruce k obsluze počítače.

»Máme jen jednu kameru, která vidí teplo,« vysvětloval jsem mu nevzrušeně. »Pevnosti na ní září do dálky. Mimo jiné to svědčí i o tom, že Zibogusané podcenili tepelnou izolaci. Naše *zuvojde* nejsou na tepelném obraze vidět vůbec, nebo jen nepatrně.«

»To by ale znamenalo, že se s nimi nemohou odvážit letět do kosmu,« nedůvěřoval Orgo Plyok. »Takové *obranné pevnosti* by jim ve vesmíru nebyly k ničemu! Buďto by zmrzli, nebo by je to stálo příliš mnoho energie.«

»Však oni je beztak nestavěli proti nějakým hypotetickým invazním flotilám,« zavrčel jsem. »Nevím, možná mají některé izolované lépe, ale ty co letí proti nám jsou v tomto směru trestuhodně zfušované.«

Mezitím jsem programům přikazoval zaměřit klíčová místa, především dělové věže pevností. Nastavil jsem slabší úroveň fotometů, aby energie zničila dělové věže, ale nesestřelila pevnosti jako takové.

»Teď uvidíme, jestli je naučíme utíkat,« řekl jsem.

První pevnosti byly od nás vzdálené šikmo kolem padesáti kilometrů, když fotomety vypálily první sérii neviditelných porcí energie.

Před námi nad pevninskou plání vzplály tisíce jiskřiček. Jenom počítačový program dokázal v tisícině vteřiny zaměřit každý z cílů a vyslat strašlivé porce infračerveného záření. Ve Strážci na okamžik pohaslo světlo. Reaktory nestačily do vybitých kondenzátorů dodávat elektřinu, ani když jim krátce po výstřelu pomáhaly všechny zdroje od měničů B-paliva *isúnů* po obyčejné akumulátory.

»Havárie, nemáme proud!« vykřikl kdosi.

»Klid, to je normální,« uklidnil jsem všechny, aniž bych se po někom podíval. »Vyslali jsme proti nim všecko co máme, ale my se z toho vzpamatujeme, oni jsou na tom hůř.«

Po prohlídce *obranných pevností*, sestřelených při minulé invazi u města Soryzuo, jsme věděli, že každá dělová věž má posádku čtyř mužů. Znamenalo to, že v tomto jediném okamžiku zahynulo přibližně čtyřicet tisíc lidí. Připojil jsem se tak k největším masovým vrahům pozemské historie; přede mnou teď byla jen posádka letadla Enola Gay po svržení atomové bomby na Hirošimu a posádky kosmických lodí, které útočily atomovými torpédy na flotily Agríšů poblíž planety Keléné. Pokud nepočítám vojevůdce jako Hitler nebo Stalin.

Ačkoliv byly záblesky vidět na všech obrazovkách, hořící kov v dálce rychle zchladl a na obyčejných kamerách flotila proti pevnině zmizela. Pozoroval jsem ji soustředěně na naší jediné infračervené obrazovce. Nezdálo se mi, že Zibogusané zaváhali? Při krátkém výpadku proudu se Strážce prosedl a padal šikmo dolů, slabě brzděný osmi sty antigravitačními motory. Museli jsme se snést níž.

»Zdá se mi, že je vidím,« ohlásil jeden z těch, kdo měli za úkol sledovat obrazovky ze všech stran, aby nás Ziboguské pevnosti odnikud nepřekvapily. »Letí proti nám, pokoušejí se stoupat na naši úroveň.«

»Takže jsme je ještě nepřesvědčili,« povzdychl jsem si. »Pozor, zkusím odpálit salvu proti věžím, které byly předtím od nás odvrácené.«

Na infračervené obrazovce byly *obranné pevnosti* mnohem zřetelnější než na obyčejných a kromě toho se mohla japonská kamera chlubit větší rozlišovací schopností. Letci *obranných pevností* nás nejspíš zpozorovali podle namodralého trychtýře ionizovaného vzduchu, krátce viditelného během salvy. Jinak neviditelné infračervené záření naráželo v letu na ojedinělé prachové částice a měnilo je v ionty. Noc už dávno skončila, ale obloha nad námi byla černá a ne modrá. Jenom díky iontům jsme byli proti ní viditelní. Z dálky se to nejspíš podobalo krátkému vzplanutí polární záře.

Kapitáni *obranných pevností* se snažili přiblížit otočení k nám poněkud bokem, aby mohli využít plné salvy zbývajících dělových věží. Netušili, že jsou sice na dostřel, ale my je máme dávno a lépe zamířené.

Tentokrát bylo ohníčků méně, zato byly bližší a vypadaly mnohem efektněji. V jednom okamžiku přišla flotila o dalších dvanáct tisíc mužů a o téměř všechna děla. Každému muselo být jasné, že proti nám nemají nejmenší naději. Několik stovek v podstatě už odzbrojených pevností se dalo na ústup, ale většina jich dál směřovala k nám. Snad by nás nechtěli napadnout pouhými kulomety?

Nemínil jsem jim další pokusy tohoto druhu dovolit. Asi by nám už neuškodili, když o nejtěžší kanóny přišli. Zbraně menších ráží by povrch našeho *zuvojde* neprorazily, ale neměl jsem chuť zkoušet to a pak utěsňovat dehermetizované úseky, kdyby měli přece úspěch.

Třetí salva byla zaměřena doprostřed trupů nejbližších létajících pevností. Vzdálenější jsem z označených vyřadil, zbylo jich patnáct. Když jim zasáhnu palivové nádrže, budou muset nouzově přistát, uvažoval jsem. Akumulátory je ve vzduchu dlouho neudrží a reaktory zcela jistě nemají.

Na obloze se rozhořelo patnáct oslnivých ohňů. B-palivo hoří jasným plamenem bez dýmu, ale tady určitě hořelo i něco jiného, nejspíš nafta. Ze zasažených pevností vyrazily celé sloupy hustého černého dýmu a poškozené stroje zamířily k zemi. Jak jsem předpokládal, nebyly schopné boje ani letu.

Čekal jsem, že ostatní tisícovka pevností po tak ohnivém přivítání couvne a obrátí se na bezhlavý útěk, ale pekelně jsem se zmýlil.

Patnáct pevností za sebou zanechávalo vějíře černého dýmu a v plamenech se snášelo k zemi, ale zbývající tisíce zamířily přímo k nám. Vzpomněl jsem si na válku s Agríši. Také tehdy flotila Agríšů svůj postup proti planetám Společenství nezastavila, ačkoliv jim přímé zásahy atomových torpéd typu Sylva ničily desítky kilometrových bitevních lodí.

Ve válce s Agríši měly pozemské křižníky neocenitelnou výhodu v možnosti úniku do nadprostoru, kde byly pro bitevní kolosy Agríšů nedostupné. Teď jsme se ale dostali na

dostřel těžkých děl Ziboguských pevností – a část byla dosud schopná vypálit proti nám naráz až několik tun rozžhavených granátů, naplněných výbušninou.

Uvědomoval jsem si, že letíme proti flotile a vzdálenost mezi námi se prudce zmenšuje. Ponechat naši pevnost zblízka proti dělům by byl neomluvitelný hazard. Neztrácel jsem čas vydáváním rozkazů pilotům, ale převzal jsem ovládání motorů. Strážce vystřelil na plný tah šikmo vzhůru. Asi to vypadalo jako útěk, ale kdo to tak pochopil, velice se zmýlil.

Několik stovek Ziboguských létajících pevností bylo tím manévrem naprosto vyvedeno z míry. Naše *zuvojde* překročilo během zatáčky nejméně tři sta Gé absolutního zrychlení, čímž se ze vstřícného letu rázem dostalo do protisměru a potom se začalo spíš vzdalovat. Ale ne že bychom se obraceli na útěk. Potřebovali jsme se dostat mimo dostřel jejich děl a jakmile vzdálenost mezi námi dosáhla padesáti kilometrů, byli na tom jako před chvilkou. My jsme byli mimo jejich dostřel, kdežto oni nám byli vydaní na milost a nemilost.

Nicméně se zdálo, že to ani teď nepochopili.

Vyřadil jsem ze seznamu označených ty pevnosti, které se zastavily, nebo nás alespoň nepronásledovaly tak viditelně. Zbyla jich padesátka. Strážce se proti nim otočil fotometnou věží a opět na ně vychrlil téměř neviditelný vějíř energie.

To už by bylo příliš snad i na japonské kamikadze.

Obloha byla plná chocholů černého dýmu, každý označoval pád *obranné pevnosti*. Některé jakž-takž přistály, jiné dopadly tvrdě a buď při nárazu vybuchly, anebo začaly naplno hořet. Tam umíraly další tisíce lidí, ale dosáhli jsme toho, že se zbývající pevnosti přestaly hnát proti nám. Některé se otočily a daly na útěk, jiné opatrně klesly na zem, aby na palubu vzaly muže ze sestřelených pevností.

Pevnosti zadních vojů, které na bojiště dorazily až teď, do bitvy nezasáhly. Flotila měla zřejmě jednotné velení a po vydání rozkazu k ústupu žádná další pevnost nejevila snahu napadnout nás. Brzy jsme se od nich vzdálili.

I my jsme se spojili rádiem s našimi lidmi, připravenými k akci ve městě Soryzuo.

»Zastavili jsme postup flotily ze Zibogu,« sděloval jsem našim lidem vysílačkou. »Vracíme se k vám.«

»My jsme mezitím obsadili jejich hlavní město,« oznámil nám na oplátku nadšený hlas. »Bez výstřelu, bez krve. Zajali jsme jejich vládu, generální štáb *obranných pevností*, velení policie a obsadili jsme i televizi. Policisty v ulicích jsme nahradili našimi lidmi. Hlavní město Syztia je naše.«

»A co ostatní lidé?« dychtil jsem.

»Někteří jsou trochu zaraženi, ale většina nám fandí,« ujišťoval nás radista.

»To je dobře,« oddychl jsem si. »Na východním pobřeží to bylo mnohem krvavější. Odhaduji, že to zhruba sto tisíc lidí stálo život. Našich i jejich. Navíc je celé východní pobřeží obsazené jejich výsadkem. S těmi to asi bude nejtěžší. Pokud je nepřesvědčíme aby se vzdali, budeme je tam muset nechat.«

*****

Nad kráterem sopky

Mezi prvními jsem do zimního spánku uvedl vládu pevniny Zibogu. Nepožadoval bych tak urychlovat jejich záchranu, vždyť právě díky jejich panování zahynulo a ještě zahyne v plamenech spousta lidí, ale zimní spánek byl lepším vězením než cokoliv jiného.

Spolu se členy vlády mi přinesli i spícího Letel Ugiora, který to všechno vlastně zavinil. Také jsem ho uspal zimním spánkem místo spavé nemoci, ale umiňoval jsem si, že my dva si spolu ještě pohovoříme. A že mu to tentokrát příjemné nebude!

Po obsazení hlavního štábu jsme navázali rádiový kontakt s kapitány invazní flotily a dohodli prozatímní příměří. Do města Duzingla a dvou dalších jsme vyslali dobrovolníky, aby v troskách rozbombardovaných domů zjistili, kdo to z našich lidí přežil a pokud ano, aby je odvezli. Stáhli jsme rovněž ostatní lidi z východního pobřeží, ačkoli jsme přitom museli oželet množství ztraceného materiálu.

Invazní flotilu jsme zlikvidováním hlavního štábu na východním pobřeží zablokovali. Zůstala bez velení a břemeno rozhodování leželo jen na kapitánech jednotlivých pevností. Vysvětlili jsme jim jejich situaci a dali na vybranou: buďto se přiletí jednotlivě vzdát do likvidačního centra zřízeného na západní straně centrálních hor Ersa, nebo zůstanou na úseku pustého východního pobřeží, který obsadili. Upozornili jsme je, že domů se už vrátit nemohou – nemají kam. Jakýkoli hromadný přesun budeme považovat za porušení příměří a v tom případě nebudeme nikoho šetřit, jako dosud. Každé zdržení může stát miliony lidí život – v tom případě obětujeme radši tisíce válečníků než milióny civilistů.

Zdálo se, že rozhodný tón na ně zapůsobil více než jiné argumenty. Především viděli, že všechno myslíme vážně. Nejen stavbu Archy, ale totální devastaci pevniny, s tím spojenou. Věděli, že jsme během invaze neváhali ani se střelbou. Zdálo se, že se jich v nejbližší době obávat nemusíme.

Jako jednu z možných variant jsme očekávali velice tuhý odpor obyvatelstva, takže nám bylo milé, když jsme na žádný nenarazili. Ale nekonal se ani opačný extrém, ve který jsme naopak doufali. Oznámili jsme obyvatelům Zibogu, že se přece jen pokusíme zachránit je před hrozící katastrofou, ačkoliv se o vlastní záchranu zatím nijak nepřičinili. Tentokrát by byla namístě radost, nebo aspoň ulehčení. Místo toho jsme se setkali – s chladným nezájmem.

Nemohl jsem to pochopit, ale ani ostatní se v tom zřejmě nemohli orientovat. Život na pevnině Zibogu pokračoval, jako kdyby se nic nestalo. Přestaly se stavět kryty, ale nikdo se nezajímal o stavbu záchranných *zuvojde*. Ano, spousta lidí se k nám přihlásila, ale nikdo z nich nebyl ochoten vrátit se do továren a přiložit ruce k dílu.

Naštěstí jsme měli připravenou variantu, kdyby obyvatelé Zibogu pokračovali v odporu. Proti ní to vlastně bylo mnohem jednodušší, neboť jsme nemuseli jejich odpor přemáhat silou. Nejvíc práce jsem měl ovšem já. Denně jsem musel uvést do zimního spánku statisíce lidí.

Bylo to zdánlivě jednoduché. Stačilo podat lidem do krve nepatrnou dávku preparátu a každý v krátké době usnul. Byla to úmorná práce, ačkoliv mi stále pomáhaly tisíce pomocníků. Abychom to stihli, museli jsme příchozí uložit na tvarovaná lehátka v chladicích boxech. Stačilo podat jim preparát, víc nebylo třeba. Zpočátku jsem je uspával sám. Brzy ovšem bylo vidět, že to nestihnu. A tak místo toho, abych chodil sám po chladicích modulech, vyráběl jsem svým agisarem preparát pro ostatní. Laborantky jej naředily a roznesly do jednotlivých sekcí, kde další skupinky připravovaly náplasti. Tak to šlo mnohem rychleji než agisarem a navíc náplasti mohl aplikovat kdekdo, nemusel být ani lékařem.

Organizováno to bylo dobře. Každý box měl svého správce. Příchozím zkraje pomáhal zaujmout místa, přivolal uspávače a po jeho odchodu počkal, až lidé usnou. Příznakem úspěšného přechodu byla tělesná teplota spících. Jakmile poklesla pod dvacet stupňů, zapnul v boxu chlazení, uzavřel a zapečetil dveře a odcházel do přijímací haly vyzvednout další skupinu.

Bylo to jednoduché – ale jen zdánlivě. Mnozí Zibogusané naše lidi odmítali poslouchat. Boxy byly původně pro stovku lidí. Mladší děti by mohly být ukládány i v hustším rastru, jenomže s dětmi byla spousta problémů. V neznámém prostředí se bály a nikdo se nedivil, že je matky v té chvíli nechtěly opouštět. Museli jsme děti umisťovat poblíž matek i za cenu, že jsme nedosáhli optimální koncentrace spáčů.

Bezpečnostní pásy měly zámky sestrojené, aby ležící těla obepínaly z více stran. Daly se velice snadno zaklapnout, ale rozepnutí bylo složitější a byl k tomu nutný klíč, který u sebe měli pouze správci. Správci tvrdili, že připoutání je nutné, aby nedošlo ke zraněním při startu. Obavy toho druhu byly samozřejmě liché. Byla to malá, ale nutná lest, za letu byla uvnitř každého *zuvojde* víceméně konstantní úroveň umělé gravitace. Pásy měly jiný účel.

Uspání bylo sice rychlé, ale neprobíhalo klidně. Pásy to zjednodušovaly. Kdo byl připoután, sám se z nich nedostal. Nepotřeboval jsem, aby se naši s každým uspávaným jednotlivě potýkali.

Zpočátku jsem uspával sám, ale nebylo to příjemné ani pro mě, ani pro uspávané. Boxy byly teplotně i zvukově dobře izolované, ale jakmile jsem vstoupil, myslel jsem, že snad ohluchnu. Všichni se mě pochopitelně báli. Ženy začaly ihned pronikavě ječet hrůzou a muži by úspěšně konkurovali tygřímu řevu. Nejvíc mi trhal uši zoufalý pláč dětí. Lidé se snažili vyvléknout z pásů a když jsem se jich dotkl, pokoušeli se mě aspoň kopnout. Kromě správců se mnou museli chodit i další pomocníci. Jednotlivá lůžka byla uspořádána tak, aby všichni leželi hlavou ke stěně a nohama do chodbičky. Moji pomocníci vždycky zručně přidrželi a znehybnili nohu ležícího, já jsem vpravil pod kůži preparát a jak jsme postupovali boxem, pláč a nářek postupně umlkaly.

Na uklidňování lidí nebyl čas. Jakékoliv zpoždění bylo nebezpečné, nestihli bychom plánované denní počty. Nakonec se ukázalo, že bude lépe, když sám uspávat nebudu. Převzali to za mě jiní a obešlo se to i bez srdceryvných scén.

Ačkoli jsem takhle přišel k hotovému, mezi řečí jsem se dozvídal, jaké problémy se v každém boxu vyskytly. Málokdy to proběhlo hladce. Děti bývaly neposedné a nesnášely připoutání. Matky měly tendenci bránit je, neboť si myslely, že se jim děje křivda. Našli se i jedinci, kteří se prostě odmítli uložit. Takové museli připoutávat násilím, což nepříjemně působilo na ostatní.

Neodbytně se mi přitom vracely před oči obrazy z nedávné pozemské historie. Tak nějak byly přece na Zemi organizované Hitlerovy továrny na smrt. U nás lidé nedostávali mýdlo, ale svačinu, pak následoval odchod do boxů a připoutání na lůžka pomocí pásů. Většinou dobrovolně, ale někdy použitím násilí. Museli jsme dosahovat větší »produktivity« než esesáci; ani od nás nemohl nikdo čekat jemné zacházení. Na druhou stranu, jsme těm lidem nechystali smrt. Šlo o jejich záchranu. Do obytného *zuvojde* se běžně vešlo tisíc lidí. Do *chladicího* se vešly dva miliony, při stejné kapacitě čističek vzduchu jako pro tisíc bdících.

Podařilo se nám přitom roztrhat rodiny a oddělit muže od jejich žen a dětí. Jediné co to zmírňovalo bylo, že se někdy v budoucnu rodiny jistě samy spojí.

Jestliže se města pevniny Evoi vylidňovala po tisících, města Zibogu se vyprazdňovala po milionech. Za karavanami velkých gryulů, nazývaných airbusy, přijížděly do opuštěných měst demoliční čety, aby na velké haldy shromážďily veškerý dostupný kov. Nebyl čas na oceňování majetku, ponechaného na planetě, jako jsme to dělávali na Evoi. Lidé ze Zibogu budou prostě začínat bez počátečního kapitálu. Vzhledem k tomu, že se na záchraně téměř vůbec nepodíleli, to podle mého nebylo tak nespravedlivé.

Ještě že měl Tahki Roved na poslední chvíli šťastný nápad postavit *kosmické loděnice!* Ty teď křižovaly pevninou Zibogu, přistávaly u připravených hromad kovů a montovaly ve velkém tempu další *zuvojde*, už jen *nákladní* nebo *mrazicí*. Po sestavení se *nákladní* ihned rozlétly k dalším skládkám, aby na palubu nabraly co nejvíce kovu, zatímco *mrazicí* odlétaly na shromaždiště zachraňovat lidi. V obou případech naplněné moduly přelétaly na pevninu

Evoi pro sestavení do vrstev na jednu ze dvou montážních plošin. Po dlouhé době byly pylony opět plně využity a montovalo se ve dne v noci.

Neodvážil bych se postavit na sebe dvě plně naložené nákladní *zuvojde*. Místo trojvrstev se měly sestavovat jenom dvojvrstvy, spodní vrstva nákladních a horní chladicích. Na Arše se to otočí, aby chladicí byly uvnitř. Vzhledem k umělé gravitaci uvnitř *zuvojde* by mělo být jedno, že poletí vzhůru nohama, na přechodových dveřích by ale mohly nastat potíže. Proto byly tyto vrstvy osazovány vzhůru nohama. Šlo to, ale bylo nutné udržovat v nich obrácenou gravitaci. Naštěstí to byla jen otázka paliva – a toho jsme zatím měli dost.

Naši lidé pracovali stále naplno. Naštěstí nikdo z nich nemusel mít obavy o své blízké. Obytné *zuvojde* odletěly, všechny ženy a děti z pevniny Evoi byly v bezpečí na Arše, zůstali zde jen montéři, policisté, demoliční muži a piloti. Nikomu nebylo do smíchu při pohledu na velké plochy shromaždišť pokryté tisíci stany, kde se stále tísnil nepřehledný dav lidí.

Kdyby se slunce začalo zvětšovat, měli naši lidé velice strohé a jednoduché instrukce.

Piloti nákladních *zuvojde* měli ihned přerušit nakládání, pobrat na palubu nejbližší demoliční muže a zamířit k Arše.

Montéři na montážních pylonech měli uvolnit rozestavěnou dvojvrstvu a odletět s tím, co se jim podařilo sestavit.

Jednotlivá *zuvojde*, čekající v pořadí poblíž montážních pylonů, okamžitě odletí. Všude museli být stále piloti. Svá místa opouštěli až po propojení řídících velínů s velínem vrstvy.

Také *hangárová* vrstva měla ve velínu piloty. Ti by ovšem na nikoho nečekali, aby kvůli opozdilcům nevystavovali lidi ve své vrstvě nebezpečí. Policisté se nevzdalovali od svých gryulů. Po obdržení poplašných signálů by museli samostatně vzletět, zamířit k Arše a během letu postupně zaparkovat do hangárů *hangárové* vrstvy.

Ke kosmickým loděnicím byly většinou připojené další *zuvojde* – obytné i nákladní. Nákladní byla v této době zpravidla plná, ale i tady platilo nečekat na nikoho, nabrat nejkratší směr k Arše. Pilotům soulodí loděnic jsem kladl na srdce, že musí doletět na Archu za každou cenu, jinak bez kosmických loděnic zimní spáči do dvou let zahynou.

Opozdilce si měli vzít na starost piloti airbusů, pokud by neměli momentálně plno. Vzhledem k tomu, že airbusy stále pendlovaly mezi vyklízenými městy a shromažďovacími tábory, byla jich vždycky nejméně třetina prázdná. To by mělo stačit na odvoz zbytků *demoličních čet* a snad na několik tisíc lidí – právě převážených šťastlivců.

Jediné ozbrojené *zuvojde* s věží fotonových děl stálo na vysokém kopci nad hlavním městem pevniny Zibogu Syztií. Jako ve strážní věži posádka ve stálé pohotovosti pozorovala okolí, okolí sběrných táborů, ale také slunce, pokud právě bylo nad obzorem. Nejdůležitějším úkolem bylo ale rádiové spojení s Archou.

Já jsem se nacházel na pokraji sběrných táborů. Několik mrazicích *zuvojde* zde trpělivě čekalo na své pasažéry. Musel jsem se starat jenom o to, aby se jich do každého boxu vešlo co nejvíc. Každému bylo jasné, že v případě poplachu přeruší *zuvojde* nakládku a odstartuje a ostatní ji budou s nejbližší tisícovkou lidí následovat. Více lidí piloti na palubu brát neměli. Kapacita čističek by nevystačila a k Arše by všechny dovezli nejspíš udušené.

Kdykoli jsem opouštěl další obsazené *mrazicí zuvojde*, na ten krátký okamžik, než jsem přeletěl do dalšího, mohl jsem se porozhlédnout po shromaždištích. Přelétal jsem vždycky ve stodvacetimetrové výšce ze střechy jednoho *zuvojde* na druhé. Nechtěl jsem aby mě Ziboguští zpozorovali. Později se o mé přítomnosti jistě dozvědí, ale teď by to jen komplikovalo naši situaci. Musel jsem přecházet, aby doprava náplastí ode mně k uspávačům byla co nejkratší. Náplasti by jinak vyschly a ztratily by účinek.

Často jsem tak přestupoval v noci. To byl vidět rozsah sběrných táborů ještě lépe – podle ohňů, kde se lidé hřáli. Při pohledu na ty statisíce lidí, které tu možná necháme, mě kromě nesmírné únavy zmáhal i smutek.

Pochopitelně jsem teď byl pořád unavený. Všichni se opět ve službě a především ve spánku střídali. Výjimkou jsme byli já a Fairlie. Ale i Fairlie spala podstatně déle. Abych co nejvíc vydržel, opět jsem používal povzbuzující drogy, které podle prastarého bardžanského úsloví ***probudí i mrtvého***.

Kolik dní ještě budu muset vydržet?

*****

Jediným člověkem, kterého jsem vídal skoro nepřetržitě, byla Fairlie.

Pravda, odpočívala mnohem více než já. Odměřoval jsem jí pravidelně šest hodin spánku denně, zatímco sám jsem trvale spal sotva polovinu té doby.

Nicméně trávila teď se mnou největší díl času ze všech. Sloužila mi jako prodloužená ruka, organizovala, zařizovala. Jako jediná měla nade mnou i jakousi pravomoc. Starala se, abych nenechával vystydnout teplé jídlo, zajišťovala velíny a sbírala zprávy, přicházející z Archy.

»Mám ti sdělit, že dnešní dvojvrstvou překročila celková délka Archy limitních dvanáct kilometrů,« oznamovala mi vítězně.

»Ani patnáct kilometrů by nebylo dost,« vzdychl jsem si, než jsem vstoupil do dalšího velínu.

Dva měsíce po přepadení Zibogu nás slunce ještě nechalo pracovat. Teď už bylo jeho pomalé pulsování patrné i pouhým okem, vyzbrojeným pouze začerněným sklem. Za hodinu zvětšilo svůj průměr o desetinu, další hodinu se pak zmenšovalo. Síly uvádějící triliony tun rozežhavené hvězdné hmoty do takového pohybu byly lidským rozumem nepředstavitelné. Z dálky se to zdálo pomalé, ale vzhledem k rozměrům slunce se muselo jednat o gigantické přesuny hmoty s akcelerací miliónů Gé. Nikdo už nepochyboval o tom, že stabilita hvězdy je narušena a konec světa se blíží.

Ze stereotypu přípravy preparátu mě během přestávky u oběda vyrušila presidentka. I ona měla právo kdykoliv ke mně přijít, jako Fairlie.

»Přiletěly se vzdát první *obranné pevnosti*,« oznámila mi hned po pozdravu.

»Těm to ale trvalo,« neodpustil jsem si.

»Jenže nevíme, co s nimi,« posteskla si presidentka.

»Prohlédl si už někdo z odborníků jejich stav?« zajímal jsem se.

»Ano, mám tady o nich úplnou technickou zprávu,« vytáhla z aktovky složku papírů.

»Jednou větou by to shrnout nešlo?«

Odborníci určitě nechtěli nic zanedbat, ale já jsem teď opravdu neměl čas to číst.

»Už jsem to po nich požadovala,« přikývla. »Obšírná zpráva by mi beztak nic neříkala, takže stručně a krátce. Ty pevnosti jsou prý nepřípustně zjednodušené. Navíc při jejich stavbě Ziboguští nedodržovali rozměry našich modulů.«

»Tím hůř,« řekl jsem. »Doufal jsem, že v nich zachráníme aspoň jejich posádky. Pokud nepůjdou připojit k Arše, budou pro nás naprosto bezcenné.«

»Experti tvrdí, že jejich spojovací mechanismy připojení dovolují, ale jenom čelními stranami. Navrhují připojovat je až jako poslední. Ne do samostatné vrstvy, na úplný konec.«

»Něco jako vzít je do vleku?« napadlo mě, ale přestával jsem jíst vždycky jen na jedinou krátkou větu.

»Experti tvrdí, že bychom do nich mohli naložit materiál jako do *nákladních* modulů. Posádky bychom beztak museli vzít jinam, *obranným pevnostem* totiž chybí tepelná izolace, takže v kosmickém prostoru nepostačí vytápění. Ke všemu nemají v nejlepším pořádku ani čističky vzduchu a použít je jako obytné moduly by bylo plýtvání energií. Maloi Trybel tedy navrhuje použít je jen jako nákladní lodi.«

»Dobrá, můžeme se o to pokusit,« rozhodl jsem. »Ať zatím nakládají materiál, co se do nich vejde. Zařiďte, aby je pak připojili do závěsu k některým našim modulům, tak aby byly řiditelné z našich. Posádky potom zařaďte na konec fronty do sběrných táborů.«

»To se mi nezdá spravedlivé. Nevezmeme je hned, jakmile splní co po nich chceme?«

»A bude spravedlivější, když tu necháme nevinné děti?«

»Já vím, je to těžké,« vzdychla si. »Ale během jednání o příměří jsme jim slíbili milost.«

»Ta bude spočívat v tom, že se pokusíme zachránit jejich rodiny – o to se snažíme.«

»Tak je zařadíme na konec – co se dá dělat,« přistoupila na můj verdikt. »Třeba to stihneme i s nimi.«

»Kdyby nic jiného, budou jejich kraksny dobré jako zdroj materiálu, až z nich budeme během mezihvězdného letu stavět pořádné obytné moduly. Pokud pomohou zachránit nějaký milion lidí, dobrá. Nezapomeňte, že jejich původní účel byl zabíjet – a skoro všechny se účastnily masakrů v Duzinglu. I s těmi posádkami, co se jich tak zastáváš.«

»Víme o tom,« řekla presidentka. »Ale neměli bychom se nad nikoho vyvyšovat.«

»Kdo se vyvyšuje?« pozvedl jsem k ní oči. »Cožpak se tu někdo nad někým vyvyšuje? Já mám jenom určité pořadí hodnot, které nemíním měnit. V první řadě se nesmí stát křivda lidem z Evoi, protože mají největší zásluhy o záchranu všech. Pak přijdou na řadu ženy a děti pevniny Zibogu, protože za nic nemohly. Potom muži, co nám ještě jakž-takž pomáhali a úplně na konec ti, kteří všechno přičinlivě mařili. Má snad někdo jiný plán?«

»Sliby se mají plnit především...«

»Nikdo v této chvíli nemůže dát lidem Zibogu slib, že je pobereme všechny. To se prostě slibovat nedá, leda pokud nám bude dáno dost času. Zatím to ještě jde, tak se snažme. Když to nestihneme, kdo bude mít na smrti zbývajících lidí vinu? Opakuji, my to nebudeme.«

»Já vím...« ustupovala.

»A koukejte, ať se nikdo z naší vlády necourá daleko od nejbližšího letuschopného modulu. Nejraději bych vás všechny viděl na Arše. Tam je teď vaše místo.«

»Ty jsi také tady,« namítla.

»Já jsem měl odletět už dávno, ale beze mne to nepůjde. Já se řídím podle toho, co je nejvíce zapotřebí.«

»My to víme,« přikývla. »Také se řídíme nutností. A nech na nás, jak se zachováme.«

»Dobře, ale chovejte se rozumně!«

*****

Zvony pekelné

Jedna akce, zorganizovaná Fairlií, byla z mého pohledu obzvlášť záslužná. Tím spíš, že Fairlie rozhodně neměla času nazbyt.

Napadlo ji shromáždit děti, které ztratily rodiče. Na naší pevnině jich mnoho nebylo, ale na Zibogu jich našla ve sběrných táborech desítky. Během překotného odvážení byly některé rodiny roztrženy a už se nesetkaly, jiné děti měly rodiče mimo domov a některé o ně dokonce přišly definitivně a pochopitelně na tom byly nejhůř.

Posádka Strážce dodržovala přísný zákaz vzít na palubu kohokoliv z pevniny Zibogu. Ten zákaz byl odůvodněný, aby se nikdo nemohl zmocnit našich nejsilnějších zbraní fotometů a způsobit na poslední chvíli pohromu.

Fairlie nejprve presidentce a potom i vládě tento zákaz rozmluvila a prosadila výjimku pro děti mladší deseti let.

Zřejmě to s dětmi uměla, hrnuly se k ní jako o závod. Za týden jich měla několik stovek. Najala k nim i vychovatelky, což nebylo těžké, neboť na palubě Strážce bydlelo množství rodin policistů a vědců. Právě naše *zuvojde*, protože mělo na planetě zůstat do poslední chvíle, bylo méně obsazené lidmi, než bylo obvyklé. Děti by asi bezpečnost lodě ohrozit neměly a Fairlie je tak chtěla ušetřit stresu, spojeného s nuceným zimním spánkem.

Přitom mi pořád stačila dělat sekretářku a byla neustále pohotově. Čas pro shánění měla jen v době, kdy jsem obcházel »chladničky«. Docela jsem se divil, co všechno za tak krátké chvilky stihla. Jenom ji trochu mrzelo, že nemohla být stále s dětmi, když ji první povinnost vázala ke mně. Naštěstí si vybrala správnou partu mladých žen, které by nejspíš v tomto věku uvažovaly o vlastních dětech. Jak jsem zaslechl, byly mezi nimi i takové, které si už skutečně děti plánovaly, ale disciplinovaně poslechly naléhavé výzvy své vlády k omezení porodnosti. O to více přilnuly k nalezeným.

*****

Ve sběrných táborech se teď každého rána konaly zvláštní obřady. Podobně jako kdysi na Zemi zastánci Jediné pravé víry, i tady se společně klaněli hlavou k zemi, ne sice směrem k Mekce, ale k vycházejícímu slunci, které hlasitě prosili o slitování – ne aby se uklidnilo, ale aby jim, jejich známým a všem na tomto světě nechalo dost času.

Připadalo mi to směšné. Jaké prosby by měly sílu zadržet triliony tun rozžhavené sluneční hmoty, která teď před zraky všech zvolna pulzovala na obloze? Za ranních, ale ještě lépe za večerních červánků bylo někdy možné dívat se na obrovskou sluneční kouli pouhýma očima – a bez jakýchkoliv pomůcek už bylo vidět gigantické krajkoví protuberancí kolem slunečního kotouče.

Dokonce jsem slyšel dlouhou báseň, složenou právě o tom zdejším nespolehlivém zdroji života. Personifikované slunce v ní bylo líčeno jako duševně nemocná osoba, která nemůže za to, co se chystá provést.

Na druhé straně jsem tyto lidi i jejich modlitby chápal. Slunce jim přece kdysi dávno darovalo tento svět a dovolilo vzniknout životu, až teprve v poslední době se začalo chovat jako nemocné šílenstvím.

Ostatně, už teď se dalo hovořit o zázraku. Sběrné tábory, které mě tlačily ve snech jako noční můra, se pomalu ale přece vyprázdnily. Zdálo se, že pobereme i posádky *obranných pevností*, nebo alespoň ty které na poslední chvíli dostanou rozum.

Z celé flotily se vzdalo jenom sto šedesát osm pevností. Některé byly těžce poškozené, byl div, že se posádkám ještě podařilo přeletět horský hřeben Ersa na pevnině Evoi. Větší část flotily však zůstala na pobřeží a na naše rádiové výzvy vůbec nereagovala.

Demoličním četám se podařilo shromáždit a naložit, co se do nákladních lodí vešlo. Poslední nákladní lodě odletěly na oběžnou dráhu a s nimi všechny *kosmické loděnice*. Kromě lidí už nebylo na planetě Giweruz co nakládat.

Blížil se závěr evakuace. Už teď jsme si mohli blahopřát k neuvěřitelnému. Naložili jsme i tři sta milionů lidí, pro které původně nezbylo v Arše místo. I když o sobě nevěděli, bylo to mnohem lepší než mé odhady. Doufal jsem, že stihneme s odřenýma ušima vyklidit jen pevninu Evoi, ale ne všechny. Už teď to vlastně bylo velkolepé.

S jednou skupinou nastaly téměř na samém konci nečekané komplikace. Tou dobou už na planetě nezůstaly ženy ani děti, zbývalo naložit posádky flotily, která předtím napadla východní pobřeží Evoi. Stovka mužů jedné pevnosti se sice dostavila do určeného boxu, ale odmítla připoutat se na lůžka.

Někdo z nich hned zkraje vyzkoušel popruhy aniž by ležel na lůžku a všiml si, že zámek popruhů už nedokáže rozepnout. Pochopil to správně jako past, vzbouřil ostatní, zajali jako rukojmí správce boxu a začali ho bít, dokud z něho nedostali přiznání, jak se věci mají.

Pak se vyhrnuli do spojovacích chodeb, ale když narazili na policejní posily, spořádaně se stáhli do boxu, zatarasili dveře a pohrozili, že rukojmí zabijí.

Vojáci měli mezi sebou výsadkáře, kteří představovali ve všech směrech elitu. Nabídli vyjednávání, ale během něho se na naše vyjednávače znenadání vrhli a také je zajali. Tím se veškeré vyjednávání skončilo. Policisté přivolali jako posily několik *uspávačů*, vybavených *řídícími sorky*. Uspávači část výsadkářů zastavili, ale jen ty, kteří pronikli dále do chodeb. Zbývající se opět stáhli a zavřeli hermetické dveře, takže útočné *sorky* za nimi dovnitř nepronikly. Policisté se rozhodli vzbouřence vyhladovět, ale to by asi trvalo několik dnů a ani pak by výsledek nebyl jistý.

Naštěstí mi to řekli včas. Nařídil jsem zastavit pokusy o osvobození rukojmí jako příliš nebezpečné. Kdyby obležení začali nějakou akci, měli by je uspávači uspat, ale nic víc proti nim neměli podnikat.

»Co s nimi chceš dělat, Rudi?« ptala se mě Fairlie.

»Je jich jen sto, ti nám nebudou nebezpeční,« řekl jsem. »Dnes naložíme poslední lidi pevniny Zibogu. Zítra přeletíme na pevninu Evoi a naložíme posádky posledních létajících pevností na východním pobřeží – pokud se vzdají. Nevíš náhodou, jak je to s nimi?«

»Dnes se konečně ozvali. Vyžádali si ještě den a noc na rozmyšlenou. Prý je to poslední lhůta. Uspořádají ***velký sněm statečných*** a k ránu budou hlasovat.«

»Výborně,« přikývl jsem. »Vypadá to, že je máme tam, kde jsme je chtěli mít. Vždyť už jen slepý může přehlédnout, jak je slunce nestabilní. Možná si na noc nevezmu povzbuzující *atalned* a pořádně se vyspím.«

»To bys měl, jinak se nakonec zhroutíš,« souhlasila živě Fairlie. »Dokonce to vypadá, že ty poslední nebudeme muset ani uspávat. Vešli by se do *hangárové* trojvrstvy. Ta se také chystá odletět. Je tak plná policistů, že na ní žádná taková vzpoura nehrozí.«

*****

Přeletěl jsem s Fairlií z horní plošiny posledního *chladicího zuvojde* do našeho Strážce.

Hlídky nás poznaly a zavedly ke vchodu. Sestoupili jsme po schodech k prvnímu pneumatickému výtahu, který nás zavezl před dveře našeho apartmá. Také u dveří byly hlídky, aby nás nemohl nikdo překvapit. Teprve za dveřmi jsme mohli volněji vydechnout.

»Nemám tě ráno budit?« optala se mě Fairlie. »Půjdeš asi spát, viď?«

»Mám v krvi tolik *atalnedu*, že těžko usnu,« vzdychl jsem si. »Budu asi ještě chvíli vzhůru.«

»Zůstanu s tebou, chceš?« nabízela se okamžitě.

Na okamžik jsem zaváhal.

»To se ví, že můžeš,« usmál jsem se. »Ale nečekej, že ti dnes budu povídat o Zemi.«

»Neboj se, nebudu tě vyslýchat,« usmála se. »Dnešek je vlastně velice významný den. Všichni lidé našeho světa jsou na palubách hvězdných lodí. Můžeme vyrazit na dlouhou cestu, o které zatím nevíme nic, nebo téměř nic. A to všechno díky tobě. Necítíš se z toho krásně?«

»Máš pravdu,« přikývl jsem. »Je krásný pocit vědět, že se podařilo, co vypadalo na první pohled neuvěřitelně. Jsem rád, že se to přece jen uskutečnilo.«

»Slyšela jsem, že děti na Arše se k tobě denně modlí,« řekla trochu šibalsky.

»To snad ne!« zarazil jsem se.

»A nejen děti,« pokračovala. »Tvé obrazy visí pomalu na každé stěně a mnozí lidé, ačkoliv se k tobě nikdy nedostali, se prý svěřují se svými problémy tvému obrazu.«

»Ach ne!« zaúpěl jsem. »Koho to vlastně napadlo?«

»To nikdo neví,« položila si palec na čelo na znamení, že nemá nejmenšího tušení.

»To budeme muset těm lidem vysvětlit,« povzdychl jsem si nešťastně.

»Proč?« podivila se. »Všichni přece vědí, kdo jsi a čemu ti vděčíme.«

»Nemůžeme dopustit, aby si ze mě udělali nadpřirozenou bytost.«

»Neber jim to,« usmívala se. »Vždyť jsi opravdu přiletěl z nebe a jen díky tobě máme naději žít.«

»I kdybych se tu náhle jen tak zhmotnil,« přerušil jsem ji netrpělivě, »jsem docela obyčejný člověk jako vy.«

»Kdyby ses tu náhle jen tak zhmotnil, to bys asi jen tak obyčejným člověkem nebyl,« oponovala.

»Lidé z civilizace Gurroa to dovedou,« ujistil jsem ji. »Ale i oni trvají na tom, že patří mezi obyčejné lidi.«

Podívala se na mě divně.

»Ono i tohle jde?«

»Ano, ale funguje to jen pro lidi Gurroa. Oni mají ještě větší možnosti než my. Ale o tom jsme přece hovořili.«

»No, hovořili,« připustila neochotně, »jenže jsem tehdy ani netušila, že si nevymýšlíš.«

»I ty?« podíval jsem se na ni vyčítavě.

»I já,« přiznala. »Ale uznej, nebylo pro nás jednoduché připustit si, že něco takového může být pravdou. Je to přece jen z jiného světa.«

»Jako já sám, co?«

»Ty přece jsi z jiného světa,« řekla měkce, »ale přitom jsi docela jako od nás. Přiznám se ti, dlouho mi trvalo, než jsem si zvykla na všechno, čím se od nás lišíš.«

»Dva měsíce není tak dlouhá doba,« usmál jsem se.

»To nebyly dva měsíce, ale skoro celý rok,« opravila mě. »Vážně. Až po roce jsem si uvědomila, že sice patříš k jiné, vyspělejší civilizaci, ale přitom jsi jako my.«

»Ale vždyť jsi mi, pokud se dobře pamatuji, už po dvou měsících nabízela stát se mou ženou,« připomněl jsem jí.

»A ty jsi mě odmítl, až mi to vzalo dech,« zatvářila se uraženě. »Víš, že bych si po takovém odmítnutí měla správně proříznout hrdlo? Asi víš, to bys mi to výslovně nezakázal.«

»To zase trochu vzalo dech mně,« ujistil jsem ji. »Víš, Fairlie, já jsem se snad dodnes pořádně neorientoval ve vaší civilizaci, myslím tím vaše zvyky a smýšlení – neměl jsem na to čas pro jiné, důležitější zájmy. Teď už zase budeme mít víc klidu a já naopak začnu zpovídat tebe. Budeš mi to muset všechno pořádně přiblížit.«

»Samozřejmě,« přikývla. »Od koho jiného by ses měl tohle všechno dozvědět? Žiju přece jenom pro tebe.«

»Momentálně,« zarazil jsem ji. »To nebude trvat věčně. Jednou si budeš muset najít někoho jiného. Skoro bych řekl, že tomu šťastlivci budu závidět.«

»Já si už nikdy nikoho nenajdu,« zvážněla.

»Nech už toho,« napomenul jsem ji. »Tohle jsme si přece vyjasnili už na začátku.«

»Vyjasnili,« přikývla. »Jenže tady už kdekdo ví, co jsem ti nabízela. Takže ať chceš nebo ne, jsme na tom stejně. Ani ty, ani já nemáme cestu zpět.«

Tyhle strašné Giweruzské zvyky! Najednou jsem měl pocit, že stojím na pokraji nějaké děsivě hluboké propasti. Stačí špatný krok a začnu padat kamsi mezi skály. Kdoví, možná už stojím na okraji a netuším, že se skála pod mýma nohama dala do pohybu a začíná tam padat i se mnou.

Budu se muset okamžitě vrhnout na studium zdejších lidí. Znám je, aspoň co se týká jejich DNA struktury, mnohem lépe, než znají sami sebe. Jenže znalost dědičnosti znamená znalost vnější formy. Co se těmhle lidem honí v hlavách, to mi z větší části uniklo. Posuzoval jsem je zatím jako jakési ekvivalenty nás pozemšťanů. I tak povrchní srovnání může být v mnoha případech užitečné, ale mentalitu lidí musí člověk pochopit důkladněji, než strukturu DNA. Ostatně, ani na Zemi není možné jediným univerzálním pohledem pochopit všechny národnostní skupiny. Studoval jsem sice deset let na planetě Bardžá, ale netroufal bych si tvrdit, že jsem i tyto nám tak blízké a přitom tak odlišné **lidi** opravdu pochopil.

A když už se ukázalo, že mým osudem bude planeta Giweruz a její obyvatelé, mezi kterými budu muset žít tak jako jeden z nich, neměl bych odkládat pochopit jejich civilizaci.

Odmlčel jsem se a přemýšlel.

Ale než jsem si všechno alespoň trochu srovnal v hlavě, rozezvučel se poprvé za dobu existence Strážce reproduktor palubního interkomu, umístěný nade dveřmi.

»Všichni na palubu! Do minuty uzavřeme všechny východy. Z Archy hlásí, že slunce exploduje. Odlétáme.«

Hlas, v němž jsem poznal hlas Marači, jednoho z pilotů, se podivně zlomil.

Fairlie začala v té chvíli tiše, hlasem blízkým vzlykům, recitovat báseň, pocházející z předminulého století:

A zvony pekelné začaly znít,
lidé už hoří jak svíce,
ďáblové krouží teď nad městem, vím,
nikdo se nespasí více...

Nad městem víří teď černý jen dým,
voda se ve studních vaří,
běda nám, v chladivých sklepeních též
plameny pekelné zuří...

Báseň Ozege Laferuze jsem znal od počátku svého pobytu na Giweruzu. Složil ji před dvěma sty lety jakožto svědek sopečného výbuchu, kdy bylo celé město zasypáno žhavým sopečným popelem. V té době neměl o nebezpečí výbuchu slunce nikdo ani nejmenší tušení, přesto mě při těch slovech mrazilo. Byla to vážně přízračná báseň.

...nikdo se nespasí více...

Děsivé vize té básně, hořící lidé a doběla rozpálené kostry, hořící nábytek v místnostech, udušené děti, marně se ukrývající pod koberci...

Kolik lidí dnes tento závod s plameny nestihne? Přesněji – stihne to vůbec někdo?

...jak nevinní, tak i vinní...

Příznačné...

»Nastal konec světa Giweruz...« dodala Fairlie se slzami v očích.

*****

Útěk z pekla

Vyběhli jsme ruku v ruce na chodbu a utíkali po schodech do řídícího sálu. Piloti byli na svých místech, ale Strážce dosud stál na pylonu. Horní i dolní vchody byly otevřené, i když nahoře všichni stačili opustit *střechu* a stáhnout se. Na plánu dveří právě zhasla tři světélka. Kamera nad dolními dveřmi ukazovala, jak tam ještě dobíhají poslední policisté. Sprint jako o život – tentokrát doslova.

»Varovali jste všechny *zuvojde*?« zeptal jsem se pilotů.

»Hangárová trojvrstva už je ve výšce osmdesáti kilometrů a nabírá směr k Arše,« hlásil mi Marači. »Poslední nákladní lodě odlétaly už před hodinou, když jsme ještě nic netušili. Osamělé obytné a chladící *zuvojde* vzletěly před chvilkou. Nejhorší je, že nemáme žádné spojení s východním pobřežím.«

Na východním pobřeží pevniny Evoi nebyli naši lidé, ale tisíce *obranných pevností* Zibogu. Vládla tam noc a teprve k ránu se měl konat »*sněm statečných*«. Jenže – to už bude pozdě. Myslím, že jsem trochu zbledl. Kolik lidí tam ještě je? Půl miliónu? Poslední den na rozmyšlenou! Kvůli tvrdohlavosti či *smyslu pro vojenskou čest* jejich velitelů, mají opravdu všichni shořet?

»Zavíráme dolní vrata,« oznámil nám Kašíle od vedlejšího pultu. »Všichni naši jsou na palubě.«

»Pokud někdo zůstal venku, bude mít nejspíš smůlu,« řekl jsem tiše, ale v tichu sálu to bylo jasně srozumitelné.

Půl miliónu lidí! To není smůla, ale katastrofa. I když si to z větší míry zavinili sami.

Poslední světélka zhasla. Dveře se pevně zavřely.

»Nepoletíme přesně podle plánu. Vezmeme to oklikou přes východní pobřeží,« rozhodl jsem náhle.

Všichni se na mě podívali s úžasem.

»To by byl let kolem světa!« vyhrkl Marači. »Podle plánu máme letět nejkratší cestou! Sám jsi na tom trval!«

»Ty lidi na východním pobřeží může zachránit jen zázrak. Když tam nepoletíme my, nepoletí tam nikdo. Nevezmeme jim přece právo na poslední příležitost! Kromě toho, je tam noc. Nejkratší cesta za Archou bude od nich kolmo vzhůru. Nás to příliš nezdrží a Strážce má výhodu i v mém počítači.«

Všichni se mlčky podívali jeden na druhého, ale nikdo už nic neřekl. Věřili mi.

Strážce se vznesl na plný výkon motorů kolmo vzhůru, ale krátce po startu se sklonil na východ. Nabíral rychlost.

»Jen nad nimi proletíme,« uklidňoval jsem lidi v řídícím sálu. »Varujeme je a změníme směr k Arše. Oni to budou mít horší, budou startovat až za námi. Krom toho je odlet Archy naplánován tak, aby ji dohonily i opožděné osamělé gryuly. Nejen Strážce, ale i Ziboguské pevnosti budou určitě rychlejší.«

Původní trasu letu plánoval počítač, ale teď jsem musel pilotovat sám. Centrální pohoří Ersa jsme přeletěli ve výšce devadesáti kilometrů rychlostí čtyřicet kilometrů za sekundu, což bylo víc než úniková rychlost z hvězdné soustavy. Odtud jsme měli východní pobřeží před sebou jako na podnose. Zázrak zatím pokračoval, protože dole nebylo ani stopy po oblačnosti a *obranné pevnosti* byly soustředěny na poměrně malé ploše. Svítalo a bylo na ně dobře vidět, hlavně na infračervené obrazovce.

Spřažené fotomety vyslaly největší náboj energie, jakého byly schopné. Dole na glóbu, necelých pět kilometrů severně od shromaždiště pevností, se zablesklo. Energie šla neškodně do země, ale exploze to musela být pořádná, hnědý oblak vylétl do výše a dalekohlednými kamerami byl vidět až odsud.

Skoro ihned se ozvala vysilačka, na kterou jsme čekali.

»Dohodli jsme se, že příměří potrvá do rána!« vyčítal nám někdo rozhořčeným tónem.

»Jenže Slunce už vybuchuje!« odpověděl jsem mu do mikrofonu. »Nastává konec světa, rozumíte? Nechte všeho, nasedněte do pevností a poleťte za námi. My odlétáme také.«

»Myslíte to vážně?«

»Vy si pořád ještě myslíte, že ne? Nedíváte se na slunce? Je to už dlouho vidět pouhým okem, pořád ještě nevěříte? Pak vám nebude pomoci, za pár hodin shoříte!«

»My... my už to taky vidíme!« přiznal hlas. »Ale máme venku lidi, u řeky na rybách!«

»Pošlete pro ně něco rychlého, ale příliš se nezdržujte, jinak uhoříte všichni!«

»A kam vlastně máme letět?«

»Nejprve kolmo vzhůru a až vystoupáte do výšky minimálně sta kilometrů, nasměrujte se do souhvězdí Královské Koruny.«

»Počkejte na nás!«

»Nemůžeme čekat,« odstrčil mě Marači od mikrofonu a odpověděl jim, »máme už příliš vysokou rychlost. Nemůžete po nás chtít, abychom brzdili. Leťte za námi. Na rozmýšlení jste měli skoro dva roky. Promarnili jste je, vaše vina! Máte poslední možnost připojit se k nám. Jestli to stihnete, nebo ne, to bude záležet jen na vašich motorech. Snažte se udělat maximum – také Archa už nabírá rychlost.«

»Snad nás tu nechcete nechat?«

»Nechceme – proto vás varujeme. Ale na Arše jsou všichni lidé z Evoi i ze Zibogu, kvůli vám bychom je ohrozili a to neuděláme. Pitomce zachráníme už jen když budou mít sami dost velkou kliku. Zachraň se kdo můžeš! Jste poslední, zkuste nás dohonit!«

Spojení sláblo. Vysílačky nemohly překonat stále větší a větší vzdálenost, znásobenou ionosférou, ve které to už začínalo sršet poruchami.

»Udělali jsme, co jsme mohli,« shrnul jsem pocity všech, kdo byli v řídícím sále. »Teď musíme myslet na ty v Arše.«

Strážce nabíral rychlost plnou silou svých motorů, které mu dovolovaly akceleraci tří set Gé. V této chvíli jsme měli devět set kilometrů za sekundu a rychlost neustále stoupala. V řídící kabině by byl slyšet pád špendlíku. Antigravitační motory ani katalyzační elektrárna zvuky nevydávají a lidé byli neobyčejně zticha. Vnímal jsem jen tlumený dech Fairlie sedící vedle mě.

Slunce se ve zpětných obrazovkách zvětšovalo pomalu, ale to byl klamný dojem. Ve skutečnosti už jeho povrchové vrstvy dosahovaly mnohem větší rychlosti než my a blížily se k nám jako ohnivá povodeň se zarputilostí vlčí smečky.

Čelní radar na okamžik ukázal jakýsi záblesk, ale ten se okamžitě ztratil. Mohl to být některý z gryulů. Vzlétly sice před námi, ale nemohly dosáhnout naší akcelerace a brzy jsme je nechali daleko za sebou. Štěstí, že jsme se nesrazili, to by dopadlo špatně – nejspíš pro ten gryul. Mohlo se ale také stát, že jsme se mu na poslední chvíli vyhnuli – pilotoval můj počítač a ten by něco takového stihl. Neměl jsem v této chvíli náladu zkoumat, jak tomu doopravdy bylo. Prostě jsme se minuli – to jediné bylo důležité. Jiná otázka byla, zda nás dohoní, ale ani v tom jsme neměli na výběr. Především jsme se museli připojit k Arše – pak se uvidí.

»Teplota vnějších pancířů začala stoupat,« upozornil nás Kašíle.

Hvězdné plameny nás ještě dostihnout nemohly, ale povrch roztahujícího se slunce začal sálat mnohem více tepla. Zatím to nebylo nebezpečné. Mezi vnějšími a vnitřními pancíři byla mezera, která by odizolovala několik set stupňů, ale mnohem menší gryuly by už v této chvíli mohly mít problémy. Většina z nich měla novou kosmickou úpravu včetně přídavného chlazení, ale první série ji neměly a posádce by v nich bylo brzy horko. Závažnější než teplo bylo pronikavé záření. Nás chránily tuny materiálu kolem, ale lehké gryuly možná budou proti zvýšenému záření bezbranné. Nejspíš budu mít s jejich posádkami plno práce, abych je vyléčil z následků ozáření. Pokud se vůbec dostanou na Archu.

»Venku má být kosmický mráz – a přece máme na povrchu padesát stupňů!«

Ujistil jsem Kašíleho, že o tom vím.

»Není to nebezpečné?« strachovala se Fairlie.

»Je, pokud to bude stoupat. A ono to stoupat bude, jenže teď proti tomu nemůžeme nic dělat,« opáčil jsem.

»Neměli jsme oblétávat Giweruz,« potřásl smutně hlavou Orgo Plyok, který tu byl s námi.

»Máme na radaru Archu!« vykřikl radostně Mani Goyrz od radarového pultu.

Podíval jsem se tam. Bylo tam opravdu cosi většího, ale Archa by to být neměla – ledaže by se nepřípustně zdržela.

Strážce objekt rychle doháněl. Ze vzdálenosti sotva sta kilometrů jsem to pochopil.

»Je to hangárová trojvrstva,« oznámil jsem.

Přibližovali jsme se velmi rychle. Nařídil jsem počítači srovnat rychlost a Kašíle se zatím pokoušel navázat rádiové spojení. Konečně se mu ozvala jedna ze stanic. Radisté se na obou stranách radovali jako malé děti.

»Připojíme se k vám,« navrhl jsem pilotům trojvrstvy.

»Museli byste začít čtvrtou vrstvu,« připomněli nám dost zaraženě. »Třetí už je úplná.«

»Teď už na sebe můžeme naskládat vrstev kolik chceme. Za chvíli se beztak spojíme s Archou a na nás se připojí další jednotlivá *zuvojde*,« ujišťoval jsem je.

»To je přece Rudi!« poznal mě někdo po hlase. »Pojďte na palubu a dejte se k nám!«

Strážce pomalu manévroval nad obrovskou plochu hangárové trojvrstvy. Bylo to velice relativní. Hangárová trojvrstva akcelerovala kolem sto Gé a při tomto zběsilém letu jsme se na ni měli napojit. Ale pro počítač to nebylo nemožné. Rozhodl jsem připojit se uprostřed. Neměli jsme čelní bajonetové spojky a museli jsme se nejprve otočit a připojit se obráceně. To byla daň za fotometnou věž, která se nám tak skvěle osvědčila. Samozřejmě se pak žádný další modul nemohl připojit z druhé strany, ale osamělých *zuvojde* jistě nebude tolik, aby nás z toho bolela hlava.

Spojky zacvakly a Strážce začal přebírat řídící pokyny z centrálního velínu trojvrstvy.

Zdá se to podivné, ale ještě nikdy jsem nebyl v kosmu na tak velkém soulodí. Nevadí, člověk se vždycky může přiučit. Rádiem jsem s Archou občas hovořil, ale osobně jsem ji dosud nenavštívil, pokud nepočítám dobu, kdy ještě stála na našich montážních pylonech na pevnině Evoi. Za dobu její existence se od ní z oběžné dráhy vrátilo jen několik gryulů s lidmi. Přivezli mi mimo jiné pár nemocných a nějaké vzorky krve od zdravých, abych si udělal představu o zdravotním stavu její posádky, ale to bylo dosud vše.

Naštěstí jsem znal *zuvojde* dokonale a průvodce jsem tady nepotřeboval, jako většina nových obyvatel, snad s výjimkou konstruktérů.

»Pozvete nás k sobě?« nadhodil jsem, když se mi ohlásila služba z hlavního velínu trojvrstvy.

»Jestli je to Rudi, tak ano, ale nejvýš pět lidí,« zněla odpověď.

»Půjdeš s námi?« obrátil jsem se na Orgo Plyoka. »Možná to tam bude zajímavější. Byl bych rád, kdyby ostatní zůstali tady. Ještě není všemu konec.«

»Máme čekat ve velínu?« zeptal se Maračí.

»Držte služby jako za letu,« řekl jsem. »Dokud nebudeme u Archy, považujte to za trvalou pohotovost.«

*****

Já, Fairlie a Orgo Plyok jsme pak nastoupili do výtahu a sjeli až dolů. Kabina nebyla nijak zavěšena a přemisťovala se vlastním girrigem, proto tíže uvnitř nebyla konstantní, jako všude jinde na lodi. Při rozjezdu se nám trochu zvedal žaludek, zatímco brždění nás málem uzemnilo na podlahu. Bylo to tak nutné – baporgy dvojité stínění neumožňovaly.

Dojeli jsme na konec, vystoupili a přes spojovací chodbu vstoupili do sousedního úseku Strážce. Potom jsme pokračovali dalším výtahem. Stejně jako nepotopitelné lodě byly

zuvojde rozděleny na úseky, ale každý modul měl přes svou délku tři rychlovýtahy, aby cesta podél netrvala celou věčnost.

Sestoupili jsme spojovacími vraty a čekala nás už jen cesta jedním výtahem a jedněmi bočními vraty do sousedního modulu. To už šlo rychle.

»Tak jak to jde?« zeptal jsem se, sotva jsem dorazil do velínu. V každé trojvrstvě byl jeden větší velín, kam se za letu sbíhaly všechny linky a odkud se naopak daly řídit všechny motory. Tak obrovský kolos musel být řízen naprosto synchronizovaně, jinak by se za letu rozvlnil a spojky by to nemusely vydržet.

»Sláva, je tu s námi Rudi!« ozvalo se volání ve velínu, jakmile jsem tam vstoupil.

»Jásání si nechte, až z toho budeme venku,« zarazil jsem je s vážným výrazem ve tváři. »Máte přehled o gryulech?«

»Teprve nám začínají docházet hlášení z bočních hangárů. Nikdo vlastně neví, kolik gryulů ještě chybí,« oznamoval mi velitel směny pilotů.

»Cestou jsme nějaký gryul minuli,« řekl jsem. »Určitě se žene na plný výkon, ale bude ještě trvat, než nás dohoní.«

»Potíž je v tom, že mnoho pilotů nepřistálo v hangárech, které měli vyhrazené. Někteří byli prostě rádi, že se vůbec strefili do vrat a nestačili rozlišovat svoje a cizí. Naopak jiní se uchytili na jejich místech, takže se to samo trochu vyrovnalo, ale o to větší zmatek je v evidenci.«

»Zařiďte okamžité sčítání gryulů. Zajímají nás celkové počty a ne kdo našel svůj hangár a kdo skončil u sousedů.«

»Zařídíme to,« přikývli piloti a otočili se k mikrofonům palubních interkomů.

Prohlížel jsem si na jedné z obrazovek slunce. Neustále se zvětšovalo, jeho průměr už dosáhl nejméně pětkrát větších hodnot proti dosavadnímu. Zatím nebylo vůbec znát, že bychom se od něho vzdalovali, ačkoliv jsme zrychlovali. Teď už jsme neměli tři sta Gé jako Strážce, jenom něco kolem stovky, aby nás mohly dohonit i gryuly, které při své kombinaci baporgů a girrigů akcelerovaly nejvýš sto dvaceti Gé.

»V modulech obrácených ke slunci stoupá teplota,« sdělil mi kdosi své obavy. »Vypadá to nebezpečně.«

»Vím o tom,« přikývl jsem lakonicky. »Osmdesát stupňů.«

»To zatím nevypadá tak hrozně,« podotkla tiše Fairlie.

»Nevypadá, ale je,« opáčil jsem stejně tak tiše. »To je hrozně rychlý vzestup. Prozatím nám to nevadí, ale obávám se, že přijdeme o některé gryuly. Bohužel i s lidmi.«

»Vážně?« zezelenala trochu v obličeji.

»Kdybychom měli všechny na palubě, mohli bychom nasadit mnohem větší akceleraci,« uvažoval jsem.

»Bojíš se, že nás to dožene?« ukázala na slunce.

Pokrčil jsem bezděčně rameny, ale vzpamatoval jsem se a neslušné gesto jsem honem napravil. Několik okolostojících se tomu také tak bezděčně zasmálo.

»Jak je to s těmi gryuly?« rozkřikl jsem se na piloty.

Ještě nikdy mě nikdo neviděl takhle vybuchnout. Možná to bylo zbytečné, ale prostě mi na okamžik selhaly nervy. Tato malá letadla už dole pod námi možná hoří, lidé v nich horkem ztrácejí vědomí – a tady všichni stojí a nehnou prstem.

Po pravdě řečeno, ani já jsem nevěděl, co bychom pro ně mohli udělat.

Na zpětné obrazovce se objevilo několik letících teček. Radary je jistě zpozorovaly už dřív a naváděči v hangárových *zuvojde* se snažili dostat své zbloudilé ovečky do bezpečí. Rychle se k nám blížily. Jak se zvětšovaly, poznali jsme je. Bylo to osm gryulů – mikrobusů a předbíhaly je i dvě *obranné pevnosti* s věžemi plnými děl.

»Gryuly vezměte do hangárů. A těm bitevním lodím signalizujte, ať se ihned připojí k trojvrstvě, pokud možno co nejblíže ke středu. Posádky vyveďte do nejbližších obytných

modulů. Dohlédněte, ať jsou všichni beze zbraní, nechci mít s nimi problémy. Požádejte nejbližší rodiny, aby se stěsnaly po dvou – třech do jednoho bytu, do volných bytů ať se zatím rozmístí Ziboguští.«

»Stačilo by snad, kdyby zůstali na chodbě,« vrčel jeden z pilotů.

»Nestačilo,« zavrtěl jsem hlavou. »A ještě jeden dotaz. Co je vidět na obrazovkách v bytech?«

»To si řídí každý jak chce,« ujistil mě nejbližší pilot.

»Přepněte na bytové obrazovky tenhle obraz,« ukázal jsem na rozpínající se slunce. »Ať každý v této chvíli ví, na čem je. Situace je vážná. Proto chci umístit Ziboguské do bytů. Ať také oni vidí, co se děje.«

»Těm bych k tomu pomalu a vytrvale předčítal »*Sebrané projevy Letel Ugiora*« o tom, jak jim vůbec žádné nebezpečí nehrozí,« zasmál se pilot na opačném konci sálu.

»Kdo má na to chuť a čas, může,« souhlasil jsem. »Ale ne aby to šlo do ostatních kabin. A vůbec, má už někdo přehled o chybějících gryulech?«

»Ještě jich schází něco kolem třiceti,« odpověděl kdosi.

»Odškrtněte si tři další,« ukázal jsem na obrazovku, kde se objevila další letadla.

»Navázali jsme spojení s Archou,« oznamoval mi radostně jiný z radistů.

»Optejte se jich, zda jsou schopni nás ihned připojit,« uložil jsem mu. »Aby na stykové ploše nebylo nic cizího.«

»Co by tam mohlo být?« podivila se Fairlie.

»Například některá *zuvojde*, která nás mohla předhonit,« opáčil jsem klidně. »Kdyby se některá připojila, ať je ihned odpojí. Styková plocha musí být volná.«

»Válečné *obludy* jsou připojené,« oznamoval pilot, který právě přiběhl do velínu. »Jenomže mají jednu obrovskou vadu. Jejich dělové věže nedovolují naskládat je do našeho rastru. Kolem každé musí zůstat ve všech směrech jedno pole volné, jinak se tam prostě nevejdou. Ještěže mají aspoň čelní vrata shodná s našimi a nenapadlo je namontovat na ně kanóny.«

»A posádky?« zajímal jsem se.

»Jak jsi chtěl, rozmisťujeme je do bytů k našim lidem,« zněla okamžitá odpověď.

»Všichni museli ve dveřích políbit tvůj obraz,« ohlásil mi hrdě jeden z policistů.

»Ani se tomu nebránili,« dodal druhý.

»Jaká je mezi nimi nálada?« zamračil jsem se. Nemínil jsem se v této chvíli zaobírat projevy nemístného kultu, ale umiňoval jsem si vyřídit to bez váhání, jakmile se dostaneme z nejhoršího – pokud se z toho dostaneme.

»Jsou jako zmoklé slepice. Nedovedeme si prý představit, co zažili. Tvrdili, že ve většině prostor na lodi měli horko přes čtyřicet stupňů.«

»To mají z té ušetřené izolace,« podotkl jsem. »Nechte je zatím mezi námi. Ono jim to jen prospěje.«

»Ty jejich kraksny jsou teď v závětří,« upozornil mě jeden z techniků, který se právě vrátil do velína. »Za malou chvíli vychladnou a mohli by se tam opět vrátit.«

»Nikdo se tam už nevrátí,« ujistil jsem ho. »Ty kraksny jsou nejen bez izolace, ale i bez ochrany proti záření.«

»Šlendrián,« ulevil si někdo.

»Nechte to být. Důležitější je, co bude s gryuly. S těmi je teď zaručeně hůř.«

»Chybí jich jen osm,« přišel další posel. »V osmém brali všechny gryuly jako jinde, ale cizí nezavěšovali na držáky, ukládali je do bočních chodeb.«

»Takže jenom šest,« ukázal jsem na obrazovku, na které byly vidět dva gryuly, následované v těsném závěsu dalšími dvaceti ze série *obranných pevností*.

»Na radarech máme přes stovku těch Ziboguských oblud,« oznamoval muž od radarů. »Co s nimi?«

»Navádět je k připojení,« řekl jsem. »Čím dřív budou na palubě, tím líp.«

»Teplota vnějších pancířů – sto čtyřicet stupňů,« hlásil Orgo Plyok. »Stoupá to pořád – a nějak moc rychle.«

»K Arše máme už jen pět tisíc kilometrů. Za chvíli jsme u ní. Jakmile se k ní připojíme, začne v našich *zuvojde* opět teplota klesat,« oddechl jsem si. »Archa má čelní štít, tam to bude něco úplně jiného.«

»Tvrdí, že nás vezmou, ale my musíme ihned připojit asi dvacet našich *zuvojde* a pár Ziboguských pevností,« řekl nahlas radista. »Všechny se zatím drží nepřipojené ve stínu za Archou.«

»Tak to přece bylo dohodnuté,« přikývl jsem.

Archa sama letěla pomaleji než my, ale to se dalo snadno srovnat. Spatřili jsme naše nepřipojené *zuvojde* i několik *obranných pevností* odplouvat dál od Archy, aby nám uvolnily místo. Jednotlivé lodě se obezřetně držely ve stínu Archy. Všechny manévry se odehrávaly za zběsilé práce motorů. Archa, hangárová vrstva i jednotlivé lodi akcelerovaly se zrychlením nejméně sto Gé, ale jejich relativní rychlosti se vyrovnaly, jinak by spojovací manévry nebyly vůbec možné. Během tří minut jsme nadlétli na konec Archy a pomalu jsme se přiblížili, až tisíce našich bajonetových uzávěrů dosedly skoro naráz na své protějšky. Vnější kamery ukázaly, jak se placka hangárové trojvrstvy zavlnila, protože některé moduly dosedly dřív než jiné. Nejen trojvrstvy, ale celá Archa byly vlastně pořád seskládány z jednotlivých modulů, odpérovaných na stykových plochách tak, aby byl dovolen nějaký minimální posun. Při pohledu na tu vlnící se placku průměru více než pětadvacet kilometrů jsem si náhle uvědomil, jak snadno bude tohle monstrum zranitelné při jakékoliv srážce. Zatím jsme měli na meteory štěstí, navíc to teď pro nás bylo druhořadé nebezpečí. Prvořadé bylo explodující slunce.

Přechodová vrata byla odpružena a drobné nepřesnosti by samočinně vyrovnávala – tuším do dvaceti centimetrů. U všech vrat teď jejich správci prověřovali, zdali jsou dostatečně hermetická a dají se bez nebezpečí otevřít. Podle současných informací bylo na Arše celkem šest netěsných vrat. Ta musela zůstat oboustranně uzavřená a pro sousední moduly znamenala menší komplikaci s obcházením jinou cestou, ale už se pracovalo na jejich opravě.

»Bylo nám tu s vámi krásně,« obrátil se na mě šéfpilot hangárové trojvrstvy. »Ale my jsme připojili k Arše i řízení a nebudeme tady mít kromě pohotovosti co dělat. Zato vy máte sestoupit do hlavního velína Archy.«

»Mějte neustále na zřeteli chybějící gryuly,« připomněl jsem mu. »Jakmile budeme mít poslední na palubě, budeme moci zvýšit akceleraci Archy. Kdoví, možná to budeme muset udělat i bez ohledu na opozdilce.«

»Nejde jen o gryuly,« zachmuřil se šéfpilot. »Některé ziboguské pevnosti prý mají méně motorů. Nestihnou nás možná dohonit, jako by to dokázaly naše *zuvojde*.«

»Některé nás předhonily,« připomenul jsem mu. »Přece jen tak pomalé nejsou.«

Uvědomil jsem si, že během posledního střetnutí Strážce bez problémů vymanévroval stovky pevností, které se ho hnaly sestřelit. Ať dělaly co dělaly, podařilo se mi udržet si je od těla tak, aby byly mimo dostřel svých děl a přitom přesně na účinné vzdálenosti pro fotomety. Takže oni ušetřili i na motorech... a možná to bude desetitisíce lidí stát život.

»Připojili jsme poslední volně letící *zuvojde*,« ohlásil radostně jeden z pilotů. »Archa je konečně kompletní!«

»Ještě může přiletět pár tisíc Ziboguských,« namítl jsem a trochu ho ochladil. »Buďte tady v pohotovosti, ať nenastanou komplikace.«

»Jak to v téhle chvíli může vypadat na Giweruzu?« optala se mě nesměle jedna dívenka od radistek.

»Jako v pekle,« řekl jsem. »Přivrácená strana asi hoří plamenem, na odvrácené straně burácí ohnivé bouře. Moře se vaří a lidé i zvířata, pokud jsou ještě naživu, mají před sebou nejvýš pár okamžiků života. Spíš si myslím, že kdo tam zůstal, už nežije. Znáte báseň *Zvony*

pekelné? Kdo ji napsal, vlastně moc nepřeháněl. Z celé planety zůstala jen Archa a snad i pár volně letících pevností.«

Oheň se šíří a zvony dál zní,
plameny zuří jak vzteklé.
Na této výpravě – již poslední -
všichni se sejdeme – v pekle...

»Nech toho, Fairlie,« okřikl jsem ji nevrle. »Teď není na tuhle báseň čas.«

»Teď teprve dosáhl Ozege Lafeduze vrcholu,« zašeptala na to – ale pak umlkla. Opět byla mou sekretářkou a kamarádkou.

Opustili jsme velín čtyři. Kromě mě a Fairlie byl s námi Orgo Plyok a jeden z kapitánů pevností ze Zibogu. Vzal jsem ho s sebou, aby v hlavním velínu sledoval svoje krajany. Po připojení trojvrstvy k Arše zhasly obrazovky radarů a jediné radary teď byly v centrálním řídícím středisku, kam byly svedené signály desítek radarových antén. Některé byly umístěné na čelním pancíři a jiné vystrčené do stran. Archa letěla pozadu, její čelní pancíř, obrácený ke slunci, schytával největší žár. Mezi ní a vybuchujícím sluncem bylo ještě neurčené množství menších opožděných letadel. Ty teď bylo nutné co nejdřív pobrat – a pak teprve bylo možné zapnout motory Archy naplno.

*****

Sestup do hlavního řídícího centra trval deset minut. Bylo umístěné v polovině délky Archy, což znamenalo několik desítek přestupování. V Arše nebyl ani jediný výtah, který by bez přerušení probíhal celým modulem. *Zuvojde* měly na svou délku vždy tři, pak bylo nutné přejít bočními vraty do sousedních. Giweruzané nám to usnadňovali jak mohli. Před každým výtahem nás už očekávali s dokořán otevřenými dveřmi. Když na nás ale čekali s otevřenými vraty i mezi sousedními *zuvojde*, pochvaly se ode mě nedočkali.

»Nepřejte si, co se stane, jestliže tahle vrata otevřete ještě jednou současně,« vybuchl jsem na překvapené správce. »Jste tady především proto, abyste ručili za hermetičnost. Znáte předpisy? Určitě ano. Vymysleli jsme je proto, abyste je obcházeli? Určitě ne.«

»Když my jsme vám to chtěli usnadnit,« hájil se správce. »Pro jednou se snad tolik nestalo...«

»Pro jednou vám to prošlo,« odsekl jsem. »Příště to bude horší. Místo abyste nám to urychlili, zdrželi jste nás více než jiní.«

Těžká vrata se za námi rychle uzavírala.

»Neměl bys je peskovat,« zastal se správců Orgo Plyok. »Oni to jistě mysleli dobře.«

»Cesta do pekel bývá dlážděna dobrými úmysly,« odpověděl jsem mu pozemským příslovím. Fairlie se usmála. Před ní jsem tohle přísloví použil už mnohokrát a měla dost času si je promyslet a vychutnat.

Konečně jsme poslední chodbou vešli do sálu s několika řadami ovládacích pultů. Centrum Archy bylo jejím největším velínem. Každý modul měl svůj, každá trojvrstva další, ale jen odtud bylo možné řídit celé to grandiózní soulodí. Neměl jsem ale čas pyšnit se, že jsem svým dílem přispěl ke stavbě něčeho tak obrovského. Teď jsem měl zodpovědnost za všechny lidi. Byla jich tu téměř miliarda, vlastně všichni obyvatelé Giweruzu – až na pár výjimek, o které právě teď šlo.

»Jak to tu vypadá?« začal jsem, sotva jsem vstoupil.

»Vítejte k nám!« otočil se k nám šéfpilot. Byl to Murani Faovar, bývalý konstruktér – motorář. Znal jsem ho od doby počátečního kolotoče, když jsme začínali s konstrukcí Archy.

»Rudi je s námi!«

»Sláva!«

Výkřiky se ozývaly ze všech stran.

»Nechte si ty ovace na jindy a řekněte mi, jak to vypadá s Archou,« mávl jsem netrpělivě rukou.

»Je nám dost horko,« přiznal Murani Faovar. »Jak jsi sám navrhoval, obrátili jsme se ke slunci čelním štítem, ale ten už je příliš horký. Povrchová teplota první vrstvy činí dvě stě, druhé vrstvy padesát stupňů.«

»Čelní štít to vydrží. Chladíte jej?«

»Přiznám se, zatím jsme to nezkoušeli. Tím si ale vedro zaneseme i do vnitřních modulů!«

»Jen to zapněte. Možná to zatím není nutné, ale teplota ještě poroste. Co radary?«

»Před námi čisto, za námi bohužel také. Myslím, že nás už nikdo nedohání. Je čas zapnout motory naplno.«

»Počkáme pár minut. Nechci brát nikomu právo na zázrak.«

»Jak jste doletěli vy?« otázal se nás Murani Faovar.

»Vcelku to šlo,« řekl jsem. »Přidali jsme se krátce po odletu k hangárové trojvrstvě.«

»Viděli jsme vás, když jste se připojovali. Byla ověšená těmi Ziboguskými vojenskými bestiemi.«

»S armádami je konec,« řekl jsem. »Vojáci, pokud jsme je vzali na palubu, byli všichni hrozně zkroušení. Zvlášť když cestou zažili ve svých lodích pěkné horko.«

»Probudili jsme si na to Letel Ugiora,« oznamoval mi Murani Faovar. »Aby na vlastní oči viděl, jak je naše slunce klidné a bezpečné. Podívej se – tamhle stojí.«

Zadíval jsem se tím směrem.

Letel Ugior stál nedaleko radarových pultů pod eskortou dvou policistů. Vypadal sklesle a nezdálo se, že by to bylo díky probuzení ze zimního spánku. Ten ostatně zatím netrval dlouho a nemohl se příliš projevit. Teprve po roce spánku bývají lidé hubení a malátní.

»S tím si chci také pohovořit,« řekl jsem. »Ale nejprve mě pusťte k pultům ***F***.«

»Prosím,« přikývl Murani Faovar.

Došli jsme spolu k řídícímu pultu, přikrytému ochrannou pokrývkou. Byl vypnutý. Zapnul jsem hlavní vypínač.

»Jen tak mimochodem, co se tímhle pultem ovládá?« otázal se mě Orgo Plyok.

»Dělové věže Archy,« řekl jsem.

»Archa má nějaké dělové věže?« vytřeštil oči.

»Ano – a teď se možná budou hodit,« ujistil jsem ho. »Rádio je venku nejspíš k ničemu – elektromagnetický řev hvězdy přehluší všechny zesilovače. Není schopné navádět lodě na cíl – leda na krátkou vzdálenost. Teď už jim můžeme signalizovat jen světelnými záblesky.«

Mezitím se rozjasnily dvě obrazovky. Nemohl jsem si pořád zvyknout na to, jak pomalu se rozsvěcovaly, ale zdejší obrazovky nedosahovaly kvalit pozemských ani v jednom bodě.

»Tak pozor – vyzkoušíme si ovládání,« řekl jsem potichu.

Teplota uvnitř aktivované dělové věže dosáhla téměř dvou set stupňů. Dělové věže přesahovaly obrys čelního pancíře, paprsky rozpínajícího se slunce do nich bušily plnou silou, ale uvnitř lidé naštěstí nebyli. Napadlo mě, že se něco podobného odehrává v nechráněných lodích. Gryuly nejspíš nedoletí – tohle nemůže nikdo přežít. Kdoví zda doletí nějaké pevnosti ze Zibogu, pokud jsou ještě mimo Archu.

Zařadil jsem před ústí fotometu rozptylový filtr a nabil kondenzátory.

Pak jsem fotomet odpálil.

Zablesklo se. Filtr mžikem shořel, ale laserové světlo se na něm rozptýlilo. Pozorovatel do vzdálenosti pěti miliónů kilometrů by na našem místě zaznamenal záblesk, jako kdyby na okamžik vzplála a uhasla jasná hvězda. Proti tmavému vesmíru by to snad nepřehlédl nikdo.

Druhý filtr před druhé ústí – a další záblesk.

Třetí záblesk byl poslední. Kdokoliv se nacházel mezi Archou a Giweruzem a sledoval souhvězdí Královské Koruny, nemohl nás přehlédnout – pokud se v tom prostoru někdo

nachází. Obával jsem se, že mnoho očí tam už nebude, ještě schopných vidění. Záblesky byly posledním signálem, řekl jsem si. Počkáme dvacet minut a pak už se nebudeme zdržovat.

Uvedl jsem fotomety do klidového režimu a nařídil vybít kondenzátory. Exploze plně nabitých kondenzátorů by nejspíš způsobila stejně velkou katastrofu, jako zásah touto energií zvenčí. Ještě jsem zavolal do velínů, aby v dělových věžích zvýšili intenzitu chlazení, jinak o ně přijdeme. Jakmile mi potvrdili, že rozuměli, vypnul jsem ovládací pulty.

Pohlédl jsem na poslední venkovní kamery. Byly zakryté silnými pancíři a snímaly světlo jen nepatrným otvorem, ale i tak už byl jejich obraz přesvětlený. Další clony nemohly pomoci, všechno bylo seškrcené na minimum.

Na povrchu obrovského zvětšujícího se balónu, naplněného čistým hvězdným ohněm, se zablesklo.

»Podívejte se!« vykřikl Murani Faovar a také ukazoval na tuto obrazovku.

V ohnivém povrchu hvězdy se na okamžik propadla nepříliš velká jamka – a hned se zase zarovnala.

»Jako když dopadne na hladinu bažiny kamínek,« zašeptala Fairlie. »Netušila jsem, že to uvidíme... a přece...«

Planetu Giweruz právě pohltilo její slunce.

*****

V této chvíli jsem měl nucenou pauzu. Velínu vládli Giweruzané, zřejmě si vedli dobře a já jsem tu byl spíš jako jejich morální podpora. Bylo to třeba. Všichni, kdo zkázu domovské planety pozorovali, byli jaksepatří zaražení. Jenže já jsem nedokázal nečinně čekat, až jak se věci vyvinou.

»Je na palubě presidentka?« otázal jsem se šéfpilota.

»Nevím,« řekl. »Kdyby chtěla, má do velínu volný přístup, ale ještě se tu neobjevila.«

»A někdo z vlády?«

»Většina před hodinou zasedla v sále dvě patra pod námi a jedná o něčem za zavřenými dveřmi, ale presidentka mezi nimi nebyla.«

»Zkuste ji vyvolat palubním rozhlasem,« požádal jsem. »Tísňovými obvody!«

V případě nouze jsme mohli aktivovat bytové obrazovky i reproduktory, přerušit jakýkoli režim a přenášet jimi jen signály z centrálního *zuvojde*.

»Jenomže tak se každý dozví, že tu možná s námi není.«

»Tak ať se to dozvědí,« odsekl jsem. »Obáváte se, že zůstala na Giweruzu?«

»Přesně to jsem myslel,« přikývl.

»Pak by se to časem dozvěděli docela určitě,« řekl jsem.

Šéfpilot Murani Faovar přivolal nejbližšího pilota, aby mu přikázal aktivovat tísňové obvody a vyvolat presidentku, pokud je přítomna.

Obrátil jsem se stranou a s šéfpilotem, Fairlií a Orgo Plyokem jsme zamířili k okraji sálu, kde dva policisté stále drželi v poutech Letel Ugiora.

»Tak se přece jen setkáváme,« oslovil jsem ho.

Bývalý vědec se schoulil, jako by očekával pořádnou ránu pěstí do zubů. Určitě by si ji zasloužil, ale já jsem se v této chvíli už zase ovládal.

»Obávám se, že se žádných invazních flotil nedočkáme,« řekl jsem jízlivě. »Není už co dobývat. Planeta Giweruz byla před chvílí vymazána z mapy Galaxie.«

»Měl jsi pravdu,« zachrčel Letel Ugior.

»Ano, ale ty jsi lhal,« pokračoval jsem útočně. »Kolik lidí to stálo život? Dva miliony?«

»Mýlil jsem se,« ohradil se prudce.

»Zpočátku se to dalo přičítat omylu,« nenechal jsem se obměkčit. »Ale po půl roce už se objevily příznaky, které by hvězdář přehlédnout neměl. Ignoroval jsi je. Po roce už se daly pozorovat pouhým okem. Dobře jsem viděl, jak jsi v přímém televizním přenosu zbil kolegu,

hvězdáře Sirty Kafona. To už nebyl omyl, to byla vědomá lež a teror. Nemohl jsi přenést přes srdce, že nemáš pravdu? Dnes kvůli tvé uražené ješitnosti hynou lidé.«

»Říkali mi, že jste naložili všechny,« namítal.

»Všechny na pevnině Zibogu,« přikývl jsem. »Mezitím jste ovšem vyslali bitevní lodě do války proti pevnině Evoi, přesněji **tvé** bitevní lodě, aby vraždily **naše** lidi. Nebylo v našich silách zachránit je.«

»Já jsem tu flotilu nevysílal,« ohražoval se marně. »To bylo nařízení generálního štábu.«

»Příkaz jistě vydal někdo jiný,« souhlasil jsem. »Ale ty jsi způsobil, že se tvoji krajané rozhodli hrozící nebezpečí ignorovat a místo záchranných *zuvojde* začali stavět válečné stroje. Ty jsi své krajany zfanatizoval natolik, že do nich ochotně nasedali, aby přinášeli nevinným lidem smrt. Pro tvé lhaní a falešné sliby se vláda Zibogu rozhodla zahájit válku a promarnila poslední šanci svých lidí na život. Krev těch mrtvých lidí, a bude jich určitě přes milión, padá na tvoji hlavu. Vrahem jsi ty!«

»Já jsem přece nikoho nezabil!« vykřikl.

»Tys je zabil stejně jistě, jako kdybys každému přiložil ke spánku pistoli a stiskl spoušť. Zabil jsi je, neboť tvoje lži jim vzaly poslední naději na záchranu.«

»Válku se rozhodli vyhlásit generálové. Jako první s tím přišli Pretoj, Deleviz a Sulyz,« opakoval marně Letel Ugior. »Já jsem byl od samého začátku proti.«

»Stavbu válečných strojů jsi vyvolal, to snad nepopřeš. Původně jsi tvrdil, že jsou na obranu proti mým krajanům. To bych pochopil a prominul bych ti to a kdybyste ty pevnosti skutečně stavěli pro pobyt v kosmu, zachránily by tisíce lidí. Vy jste je ale od počátku stavěli ne proti fiktivním kosmickým invazním flotilám, ale proti lidem Evoi.«

»To není pravda!« vykřikl. »To je lež, opravdu měly být použity jedině proti invazi z vesmíru.«

»Té jste se nemuseli obávat,« ujistil jsem ho. »Nevěřil jsi mi, že nejsme válečníci, budiž. Neobával jsem se, že vaše neohrabané dělové obludy ohrozí naše kosmické lodi. Už proto ne, že sem žádná nesměřuje. Obával jsem se jen toho, že je použijete na Giweruzu proti vlastním lidem a bylo tomu tak. Zabil jsi nejen své krajany ale vraždil jsi i ty, kdo nám uvěřili a snažili se zachránit, co se dá.«

»Já jsem byl proti napadení Evoi,« opakoval.

»Považuješ nás za idioty?« opáčil jsem. »Uvědom si, máme zaznamenáno každé slovo, které jsi řekl před televizními kamerami. Mám ti je opakovat? Kdo plamennými slovy brojil proti ***zrádcům z Evoi, kterým je třeba dát pořádnou lekci***?«

»Vy jste také střílel,« odsekl.

»Jen na území Evoi, proti vašim invazním flotilám,« řekl jsem klidně. »Od nás to byla obrana, ne útok.«

»Napadli jste nás, věrolomně jste nás napadli,« obvinil mě. »Nejen u vás, ale i u nás jste střílel!«

»Na pevnině Zibogu nepadl z naší strany jediný výstřel,« trval jsem na svém.

»Než jste mě omámili, slyšel jsem výstřely a slyšel jsem jich mnoho.«

»Střílel jen vaši lidé,« odsekl policista, který vědce střežil. »Já jsem tam byl. Když vaši začali střílet, zalezli jsme mezi stojící auta a počkali, než je náš uspávač uspal. Pak teprv jsme šli dál. Hlavní město Syztii jsme dobyli bez jediného výstřelu. Před akcí jsem dostal padesát nábojů a na konci jsem jich padesát vrátil. Pár zraněných bylo jen na naší straně. Neublížili jsme ani těm, kdo po nás střílel ostrými. Nebylo to zapotřebí.«

»Protože jste použili něco zákeřného! Uspávače! Co to bylo za zbraně? Tady od toho?«

»Ano, ode mne,« přikývl jsem. »Na rozdíl od vašich, moje zbraně nejsou krvavé. Ale to už byla jen vyvolaná reakce na vaše útoky – a na to, že jsi těm lidem bral naději.«

»Já jsem jim naopak naději dával!« vybuchl.

»To nebyla naděje, ale falešné lži,« namítl jsem. »Příliš mnoho lidí to stálo život.«

»No tak si mě tedy zabte!« vykřikl Letel Ugior.

»Proč?« dotkl jsem se palcem čela. »Tady už nikomu nic nenalžeš. Jako vědec jsi dohrál a nejvíce tě teď nenávidí tvoji vlastní krajané.«

»Poslyš Rudi, proč se s ním pořád dohaduješ?« obrátil se ke mě šéfpilot Murani Faovar. »Odsoudit ho zřejmě nechceš, nech ho našim soudům.«

»Já se pořád snažím pochopit, co ho k tomu vedlo,« vrtěl jsem hlavou. »Proč se proti mě postavil? Vždyť to není žádný prosťáček, ale jeden ze tří největších odborníků Giweruzu.«

»Jeho lži měly tím větší váhu,« řekl Murani.

»Ano, ale já mu věřím i to, že nesouhlasil s invazí těch *obranných pevností* proti Evoi. Snažil se naše lidi zesměšnit a možná i přesvědčit, ale on sám by nestřílel.«

»Neřekl proti střílení ani slovo. Věřím naopak tomu, že vyvolal vyslání komanda, které se tě pokusilo zastřelit. On sám nestřílel, to nechal jiným. Ale všechny přesvědčoval o tom, že je ta špinavost spravedlivá. Ti co stříleli, budou jistě tvrdit, že oni za nic nemohou, všechno zavinil Letel Ugior a oni ho jen poslouchali.«

»Možná,« přikývl jsem. »Bude to zajímavý soud, až se budou vzájemně obviňovat.«

»Kdo koho?« vyskočil Letel Ugior.

»Všichni zajatci,« řekl jsem. »Generálové Pretoj, Deleviz a Sulyz, celá vláda pevniny Zibogu, příslušníci teroristických komand i mužstvo *obranných pevností*. Každý před soudem dostane trest za svůj díl viny. Obávám se, že největší kus toho nechutného koláče získáš ty. Tvé jméno budou vyslovovat s opovržením – a nejvíce ti, které jsi oklamal. Kdybych mohl, odsoudil bych tě sám. Ne k smrti, ale k životu ve věčném opovržení. Vystavoval bych tě za sklem a za mřížemi, aby si děti mohly prohlédnout lháře a vraha.«

»Ty obludo!« vykřikl Letel Ugior bezmocně.

Policista trhl jeho pouty, aby mu zabránil vrhnout se na mě. Ale Letel Ugior to neměl v úmyslu. Rozbrečel se jako dítě.

Pravda, zasáhl jsem ho více než krutě. On, zvyklý na obdiv a slávu, měl být najednou nejopovrženějším člověkem planety? Jenže – ten milion mrtvých jeho zaviněním, milion lidí upálených zaživa, rozstřílených při invazi, zasypaných pod zhroucenou konstrukcí prvního *zuvojde* – ti mrtví mu odpustit nemohou. Nezbylo, než nechat ho zdejším soudcům.

Ti už mu jen tak neodpustí!

*****

Naléhavá výzva pro presidentku se minula účinkem. Místo ní se do řídícího sálu dostavil ministr zemědělství. Oznámil nám, že presidentka odletěla vlastním gryulem krátce poté co byl vyhlášen signál evakuace. Tvrdila, že ještě musí zařídit něco neodkladného.

Na Archu zřejmě nedoletěla – a nejspíš zahynula.

Od našeho posledního světelného signálu uplynulo osmnáct minut. Teplota vnější vrstvy čelního pancíře dostoupila tří set dvaceti stupňů. Teplota první olověné vrstvy dosáhla sto padesáti stupňů. Olovo ještě neteklo, ale brzy bude.

»Přidáme?« zeptal se mě Murani Faovar.

»Myslím, že teď už nikdo nedoletí,« přikývl jsem. »Ale raději chvilku počkáme, řekněme dvě minuty. Doletěl na Archu velitel Ziboguské flotily? Jestli tady někde je, sežeňte ho. Ať si připraví seznam lodí jeho flotily.«

»Ty se s ním chceš zabývat?« podivil se Orgo Plyok.

»Když se toho ujmeš ty, nebudu proti. Zjistěte, kolik jeho lodí se na Archu nedostalo.«

»To je snad v této chvíli jedno,« podotkl Murani Faovar.

»Já si tím tak jistý nejsem,« zpražil jsem ho.

Tentokrát se na výzvu podanou tísňovými okruhy okamžitě přihlásil současný šéfpilot hangárové trojvrstvy. Slíbil, že k nám pošle s eskortou generála Pretoje.

»To je ten, co o něm mluvil Letel Ugior,« připomněl Orgo Plyok. »Prý může za všechno to střílení.«

»Uvidíme,« řekl jsem nepřítomně.

Na radarové obrazovce dva metry ode mne se objevil odraz od letícího objektu. Objekt nás dohánět. Podle velikosti to mohla být jedině některá ze Ziboguských pevností. Obraz byl pokrytý šumem, radary už také přestávaly fungovat.

»Poslední opozdilci,« ukázal jsem je Murani Faovarovi.

»Ti mají ale štěstí,« ukázal mi na hodinky. Moje poslední lhůta právě vypršela.

Objekt se brzy objevil na čelních obrazovkách, proletěl kolem nich a opět se objevil na zadních. Bylo vidět, že jsou to dvě čelně spojené Ziboguské pevnosti.

»Napadlo je to velice dobře,« pochválil jsem je.

»Co je napadlo?« zeptala se Fairlie. Ani ostatní kolem nás nejevili chápavé pohledy.

»Spojit se,« vysvětlil jsem. »Alespoň ve stíněné pevnosti teplota nevystoupila nad mez únosnosti – a přežili to.«

Obě pevnosti se připojily k hangárové vrstvě.

»Nevím jestli byli poslední,« připomenul Murani Faovar, »ale budeme-li ještě čekat, vidím to černě i s námi.«

»Máš pravdu,« přikývl jsem. »Zapněte plný výkon motorů. Jak jsou na tom elektrárny?«

»Všechny jedou naplno,« ujistil mě hlas zprostřed sálu.

»Tak jedeme,« přikývl jsem. »Nemůžeme na nikoho čekat. Řekl bych, že tam už nikdo není. A pokud je – má prostě smůlu.«

Slunce se zatím roztáhlo, takže se podobalo kopacímu míči, viděnému z jednoho metru. Jeho okraj nebyl hladký, jak se jeví ve večerních červáncích. Ježilo se dlouhými plameny, které z něj šlehaly do všech stran a byly dohánět dalšími a dalšími jazyky ohně.

Archa se zbývajícími obyvateli Giweruzu vyrazila do kosmické tmy plnou silou svých motorů. Girrigy byly schopné dodat jí akceleraci tři sta Gé. To by každého nechráněného člověka okamžitě rozdrtilo na kaši, kdyby baporgy tento drtící lis nezmírnily na pouhé jedno Gé – takže uvnitř nebylo znát, že letíme vesmírem. Větší zrychlení nebylo možné – dosáhli jsme technické meze veškerých konstrukčních prvků.

Slunce se roztahovalo mnohem rychleji. Žádné omezení tří set Gé pro jeho povrchové vrstvy neplatilo a čelo ohně jistě dosáhlo hned po výbuchu rychlosti, jaká bude pro Archu ještě dlouho nedostupná. Záleželo na tom, zda stejné, nebo raději větší rychlosti dosáhneme dříve, než nás to peklo dožene. Pokusil jsem se navázat spojení s modulem Strážce a když se mi to po chvilce podařilo, propojil jsem svůj náramkový komunikátor s jeho počítačem.

Dozvěděl jsem se, že Archa dosahuje rychlosti dvanácti tisíc kilometrů za sekundu a že se od Giweruzu vzdálila přes dvě stě miliónů kilometrů, tedy právě **666** světelných sekund. Ještě že Giweruzané nesdíleli naši náklonnost k magii čísel. Byli jsme teď od středu slunce dvojnásobně vzdálení než když jsme byli na planetě, ale oheň se k nám neustále blížil. Pro počítač z toho byla poměrně jednoduchá rovnice. Předpokládal jsem, že čelní vlna ohně už je maximálně urychlená. My sice letíme pomaleji, ale brzy se tyto rychlosti srovnají a pak se začneme vzdalovat. Jak bude od nás čelo ohně vzdálené? Na tom by mohlo záviset všechno. Vyšlo mi, že se od čela ohně začneme vzdalovat, když od nás bude ještě sto až sto dvacet světelných sekund daleko. I když se nedostaneme do vrstev ohně, sálavé teplo rozpínajícího se slunce nás nejspíš pořádně připeče, ale vydržet – vydržet bychom to měli.

»Myslím, že teď už jsme tu zbyteční,« obrátil jsem se na Fairlii a Orgo Plyoka. »Mělo by tu být nějaké odpočívadlo, půjdeme si asi lehnout.«

»Teď, v takové chvíli?« otřásl se Orgo Plyok.

»Letíme pětadvacetinou rychlosti světla,« řekl jsem nepřítomně.

»Neuvěřitelná rychlost,« řekl Orgo Plyok. »Ale co to má znamenat? Prcháme sice před výbuchem slunce, ale jak se zdá, plameny se k nám pořád blíží. A ty chceš spát?«

»Zatímco my se ženeme čím dál rychleji, síla hvězdy bude naopak slábnout. Když jsme startovali, mělo čelo ohně proti nám hrozivou převahu v rychlosti, ale tu dostihneme. Zvýšili jsme akceleraci na dvojnásobek. V této chvíli plameny slunce nejspíš díky expanzi stlačeného plynu zrychlují, ale už ne tak zběsile, jako na počátku. Už teď jsme více než dvojnásobně daleko od středu hvězdy, než jsme byli na planetě Giweruz.«

»Jenže slunce se neustále zvětšuje,« ukázal Orgo Plyok prstem na obrazovku. »Giweruz už pohltilo.«

»Ano, máš pravdu,« pohlédl jsem na komunikátor.

»A ty chceš v takové chvíli spát? To nechápu.«

»První fáze útěku je za námi,« řekl jsem klidně. »Jsme na palubě Archy a zrychlujeme. Teď se nejbližší hodinu, snad i dvě, nebude dít nic zajímavého. Musíme je využít, abychom po těchto dvou hodinách byli schopní činnosti.«

»Aha,« zamyslel se. »Máš pravdu.«

Požádal jsem šéfpilota Murani Faovara, aby nás zavolal, kdyby se mu cokoliv nezdálo. Potom jsme se my tři obrátili k východu ze sálu.

»A co máme dělat s tímhle?« ukázal na Letel Ugiora.

»Co chcete,« dotkl jsem se nerozhodně palcem čela. »Já bych ho nebudil. Ale když už je vzhůru, nechte ho tu. Ať se dívá, jak to jeho *naprosto stabilní* slunce vyvádí. Mohli byste mu jako společníka probudit toho teroristu, co se mě pokusil zastřelit, aby přede mnou ***zachránil svět***. Ať se i on na vlastní oči přesvědčí, kdo z nás dvou měl pravdu.«

Letel Ugior měl hlavu svěšenou a díval se do země.

Sotva jsme vyšli ze sálu do boční chodby, dohonila nás sotva dvanáctiletá dívenka a nabízela se, že nás odvede do hotelu Kornug, sotva padesát metrů odtud. Měla žlutozelené vlásky jako Fairlie, oblečená byla do tuniky mladších dívek, než ji vymění za kombinézu nebo tuniku dospělých.

»Hotel vede máma s tátou,« ujistila nás.

»A proč nejsi u nich?« usmál jsem se na ni.

»Gleťu mi povídal, že jste přišli do řídícího sálu. Tady se takové zvěsti rozkřiknou rychle. Řekla jsem si, že budete určitě unavení.«

»Tady smí běhat děti po řídícím sále?« podivil jsem se.

»To se ví, že ne,« odvětila. »Však jsem na vás musela za dveřmi dlouho čekat. Jenže pak za mnou přišel Gleťu a málem jsem vás propásla.«

»Kde máš toho Gleťu?« usmál jsem se.

»Brácho, poběž!« vykřikla dozadu. »Oni tě nevyhodí!«

Ještě o hlavu menší bratříček s tmavozelenými, nakrátko ostříhanými vlasy, vyhlédl ze dveří pro montéry. Váhavě došel až k nám.

»Nezdržuj, brácho,« pokárala ho dívenka.

»A jak vlastně říkají tobě?« zeptala se jí Fairlie.

»Já jsem Ozea,« narovnala se hrdě.

Dveře do sálu se opět prudce otevřely a vyběhl z nich jeden z pilotů.

»Tady jste!« vykřikl, když nás spatřil.

»Stalo se něco?« vzhlédl jsem k němu.

»Musíme pomoci... presidentka... umírá. Byla v poslední dvojité pevnosti. Všichni tam umírají. Pomozte jim...«

»Promiň, Ozeo,« řekl jsem vážně. »My se sem vrátíme.«

»Zavolejte nám obsluhu výtahů!« řekl jsem pilotovi.

»Už to zařizují,« vyhrkl.

Zamířili jsme všichni tři k nejbližší výtahové šachtě.

*****

Soukromá klinika

Vyjeli jsme ve velkém spěchu do hangárové trojvrstvy. Všude na nás už čekali a snažili se nás co nejméně zdržet, ale nikde to nepřehnali, jako předtím v případě současně otevřených dvojitých bezpečnostních vrat.

Správci se také učili. A rychle.

Nejvíce nás očekávali na místě. V nemocničním oddělení leželo několik stovek lidí. Jediným pohledem jsem odhadl, že to bude delší práce. Několik ležících už tady bylo přikryto květovanou pokrývkou na znamení smrti. Umínil jsem si, že se na ně ještě podívám, ale nejprve mě zavedli k nejdůležitější pacientce.

Presidentka ležela na posteli. Měla opuchlý obličej, ale zřejmě byly zasažené i plíce. Vedle ní stála na stolku miska a v ní jakási krvavá, beztvará tkáň. Sklonil jsem se k její ruce, uchopil ji a políbil. Přesněji řečeno, tak to vypadalo pro všechny, kdo se na to dívali. V tom krátkém okamžiku jsem ale vystrčil ústy chapadlo agisaru a nasál si skrz kůži pár kapek krve.

»Nech toho, Rudi,« odtáhla ruku.

Byla při vědomí, poznala mě, ale dobře jí nebylo. Agisar začal analyzovat její krev, chvilku to mělo trvat.

»Jak ses dostala do té pevnosti?« zeptal jsem se jí.

»Vzali nás cestou,« zašeptala. »Byla jsem v gryulu jen se svým pilotem, skvělý chlapec, jmenoval se Gali. Byli jsme je varovat, ale řekli mi, že jsi je vyburcoval se Strážcem.«

»Ty jsi byla na východním pobřeží?« došlo mi.

»Bylo to jen kousek,« řekla. »Bála jsem se, že neslyšeli signály k odletu.«

»Taky že neslyšeli,« přisvědčil jsem. »Musel jsem jejich hlídky dost razantně vzbudit.«

»Ani pak se všem nepodařilo odletět,« řekla ztěžka. »To bylo naléhání, než poslechli! Jakmile začali vzlétat, ani my jsme na nic nečekali, ale to už bylo pozdě. Pak nás i s gryulem vzali na palubu Ziboguští. Vzlétli později, ale dohonili nás. Potřebovali nás, stejně jako my je, byli úplně bezradní, nevěděli ani, kam mají letět. S námi to už také bylo špatné, v kabině bylo dusno a vzadu něco dýmalo, takový hrozně kyselý dým...«

Chvíli lapala po dechu. Agisar se mnou mezitím zhodnotil situaci. Byla na tom špatně. Navenek neměla vážnější zranění ani popáleniny, ale v plicích to bylo horší. Poleptání od kyselého elektrolytu, který zřejmě pronikl do kabiny gryulu z akumulátorů. Opět jsem vzal její ruku do své, jenže během krátkého políbení vpravil agisar do její krve protilátky proti šoku a *juduro* na regeneraci tkání.

»Gali je navedl do správného směru,« pokračovala. »On to asi věděl jako jediný. Možná tu taky někde leží.«

»Jak je to napadlo s tím spojováním lodí?« zajímal jsem se, abych udržel její pozornost.

»Byl mezi nimi jeden velice šikovný kluk,« řekla ztěžka. »Ani nevím, jak se jmenoval. Správně ho napadlo, když se dvě pevnosti spojí, bude aspoň jedna z nich chráněná. A ukázalo se, že měl pravdu. Vojáci z té zadní museli brzy utéci před horkem do přední, vpředu nás také bylo příliš mnoho a horko stoupalo, ale dalo se to přežít. Viděli jsme další pevnosti letět vedle nás, jenže jedna po druhé vybuchovaly. Pak dolní pevnost vybuchla, ale nikdo tam už nebyl. Také u nás prasklo nějaké přehřáté potrubí. To byla nejhorší chvíle. Z ventilace všude šlehaly plameny a nebylo kam utéci. Ten kluk tam odběhl, ale už se nevrátil. Uzavřel prý kohouty paliva i ventilaci a potom to samo uhaslo, ale hořící palivo mu odřízlo cestu a spálilo ho.«

»Říkáš, že jiné pevnosti vybuchovaly?« zajímal jsem se. To bylo nesmírně důležité sdělení. Nemusíme mít tedy výčitky svědomí, že jsme zvýšili akceleraci naplno.

Šok už jsem měl pod kontrolou. Zbývalo zvládnout jen ty plíce. Mohl bych se už snad věnovat dalším, ale informace od presidentky, která to zažila na místě, byly zajímavější než abych se od ní jen tak odtrhl.

»Rudi, prosím tě,« obrátila se ke mně, »pokus se některé z těch kluků zachránit.«

»A co myslíš, že dělám?« opáčil jsem.

»Mně už nepomůžeš,« vzdychla si. »Ale s nimi snad ještě něco svedeš. Oni si opravdu nezaslouží zemřít.«

»Ty také nezemřeš,« ujistil jsem ji.

»Nemusíš mi lhát, já už jsem to slyšela,« vzdychla si.

»Co jsi slyšela? Verdikt vašich lékařů? Ty nevíš, že pro mě vaše omezení neplatí?«

»Já vím, ale spálené plíce... Vykašlávám je po kouskách, vidíš?« ukázala mi na stolek. »Čeho je moc, toho je příliš. Ještě štěstí, že to aspoň... nebolí.«

»Vím dobře, jak to s tebou je,« řekl jsem. »Levou stranu plic máš hrozně špatnou, ale pravá to vydrží. Léčil jsem už těžší případy.«

»Jak myslíš – ale přesto se podívej na ty kluky kolem,« řekla naléhavě.

Podal jsem jí další lék a něco pro spaní. Usnula klidně, i když s bolestným úsměvem.

»Fairlie, opatři nám oběma něco k jídlu,« obrátil jsem se na svou průvodkyni. »Jak vidíš, dnes spát nepůjdeme.«

Odešel jsem k nejbližšímu telefonu, spojil se s Centrem a ubezpečil se, že skutečně všechny motory pracují naplno.

*****

Obešel jsem pět nejbližších mrtvých.

Dva už jsem bohužel musel nechat přikryté. Agisar dovede dělat zázraky, ale zničený mozek je i pro něho příliš vážné poranění. Ne že by takové tělo nebylo možné oživit, ale už by to nebyl člověk.

Dva údajně mrtví byli ještě naživu. Ihned jsem je začal křísit a po chvilce se mi to podařilo. Oba ty případy byly zanedbané šokové stavy s fibrilací srdce, místní lékaři je vzdali příliš brzy. Být odkázaný na prostředky jejich medicíny, použil bych možná elektrošoky nebo primitivní masáže srdce a uspěl bych i bez agisaru, ale oni to měli těžší, ani jsem se jim nedivil. Pacienty jsem podpořil, povzbudil a pak jsem nasadil regenerační hormony.

Ostatní mrtvé jsem nařídil přenést do nejbližší ledničky a dát zmrazit. Několik těžce zraněných jsem tam dal odnést také. Nebyl čas zabývat se jimi.

»To jsou všichni?« zeptal jsem se nejbližšího lékaře. Na tak velké nemocniční oddělení tu byl sám, což mě udivilo.

»Všichni živí.«

»A ti ostatní?«

»Nechali jsme je v Ziboguské lodi.«

»Proč?« podivil jsem se.

»Nemělo to cenu. Byli mrtví.«

Zavolal jsem nejbližšího policistu. Těch tu bylo víc než lékařů, hangárová trojvrstva byla ostatně postavena pro ně.

»Sežeň si okamžitě co nejvíc kamarádů,« nařídil jsem mu, »projděte spolu Ziboguskou pevnost a sesbírejte lidi, co tam najdete. Přineste je sem, ať jsou mrtví nebo ne.«

»To snad není třeba,« namítl lékař. Zřejmě byl uražený, že jsem nedal na jeho slova. »Zůstaly tam jen mrtvoly.«

»Nechte to na posouzení mně, prosím,« obrátil jsem se na něho. »A vy utíkejte, nač ještě čekáte?«

Lékař se uraženě obrátil a odešel ze sálu.

Bylo mi jasné, že další Ziboguské pevnosti už očekávat nemůžeme. Tihle byli zaručeně poslední. A právě proto by se mi příčilo nevěnovat jim vůbec žádnou pozornost.

»To jsi neměl dělat, Rudi,« oslovil mě náhle starší muž, který k nám přistoupil zezadu. »Doktor Gangov Juzge je velmi známý a uznávaný lékař a patří mu celá tahle nemocnice.«

»Patří? Jak to?« podivil jsem se.

»Je to nejbohatší muž celého našeho *zuvojde*,« pokračoval stařec. »Má z nás všech nejvíce kreditů. Na Giweruzu mu dřív patřila nemocnice a tři veliké hotely.«

»Tak je to lékař, nebo hoteliér?« zeptal jsem se.

»Především lékař,« ujišťoval mě stařec.

»Jak to, že je tady sám?« opáčil jsem. »Na takhle velkém oddělení mělo být doktorů více, ne?«

»On ostatní propustil, hned jak to tu koupil.«

To mě trochu vytočilo. Ať si byla úroveň giweruzského lékařství primitivní, bez lékařů to bylo úplně na draka. Že si někdo dovolil vyštvat lékaře, to se dalo chápat jako ohrožení všech těch lidí. Zvlášť když sám nepozná mrtvé od živých a nechává živé bez pomoci umírat.

»A kdo jsi vlastně ty?« obrátil jsem se na stařík.

»Nazývají mě Frumri Zoharim a jsem od začátku starostou tohoto *zuvojde*.«

»Výborně! Aspoň budeš vědět, kdo prodal zdejší nemocnici Juzgemu. Nesmírně mě to zajímá.«

»Já – a rada *zuvojde*, pochopitelně.«

»Ten prodej okamžitě zrušíte,« nařídil jsem mu. »Tak jsme to nedomluvili. Kredity za majetek nechaný na Giweruzu jsou určeny jednak k běžné spotřebě, jednak jako kapitál na novém světě, ale části Archy se prodávat nesmějí. Pozvete zpátky ostatní lékaře a uvedete to do pořádku. Nemocnice musí být neustále v pohotovosti a ne že si z nich někdo udělá své vlastní království.«

»Naše *zuvojde* má jiné zákony,« ujistil mě starosta. »To je, pokud vím, právo každého *zuvojde*.«

»Jen pokud nejsou v rozporu s obecnými zásadami,« odsekl jsem. »Hlavní zásadou je, že Archa nepatří nikomu. Letíme na jedné lodi a místní úpravy nesmí porušovat zákony Archy jako takové. Pamatuji si to dobře?«

»Odkdy nám má nějaký cizinec poroučet?« nakohoutil se starosta. »My jsme tu doma!«

Fairlie trochu v obličeji zezelenala, ale zatím mlčela. Také Orgo Plyok sevřel pěsti, ale mlčel.

»Na porušování zákonů může upozornit kdokoliv. Ostatně jsem byl nedávno právoplatně přijat za občana Giweruzu, tedy jsem rovněž občanem Archy.«

»Ale my máme právo trvat na našich zákonech, i když jsou v rozporu se všeobecnými! Jsme svobodní lidé! Nejsme závislí na nějaké centrální vládě.«

»Pak vaše *zuvojde* od Archy odpojíme. Kdo chce, může tady zůstat, ostatní vezmeme do sousedních modulů. Když se chcete osamostatnit – leťte si sami!«

»Ale to přece nejde!« vybuchl stařec. »Žádné *zuvojde* bez čelního štítu nevydrží.«

»Ale máte na to právo,« ujistil jsem ho. »Chcete úplnou samostatnost, můžete ji mít.«

»To neuděláte! To by byla vražda!«

»Vražda?« opáčil jsem. »Vražda byla prodávat nemocnici neschopnému doktorovi, i kdyby se topil v kreditech. Nedošlo vám, že ten idiot dal přikrýt dva dosud živé lidi? Měli bychom ho dát před soud – a taky to uděláme!«

»To si nedovolíte!« vyhrkl starosta Zoharim.

»To si dovolíme,« ujistil jsem ho. »Policie! Zajistěte zde toho muže a doktora Gangova Juzgeho pro podezření z vraždy a spoluúčasti na vraždě.«

»Na to nemáte právo!« vykřikl starosta. »Policie! Ať ten cizinec okamžitě opustí soukromý pozemek pana Juzgeho!«

»Takže cizinec? A na soukromém pozemku?« ušklíbl jsem se. »Pokud vím, soukromé pozemky zůstaly v pekle Giweruzu. Ale darebáci se začali nějak rychle dělit o Archu.«

»Policie! Nařizuji zatknout cizince za urážku starosty!«

»Zapomněl jste na něco,« upozornil jsem ho. »Policie vám nepodléhá. Policie má po celé Arše jednotné velení a musí uznávat jednotné zákony. Můžete policisty slušně požádat,

aby respektovali drobné místní úpravy, ale ne aby porušovali zákony. To je nepřípustné a všichni policisté to vědí.«

»Zdejší policie musí poslouchat zdejší samosprávu! Tohle je naše *zuvojde* a my si sami určujeme, co se smí a co nesmí!«

»Policisté podléhají velení z Archy,« trval jsem na svém za mlčenlivého přihlížení několika policistů. Další se k nám pomalu přibližovali v tušení nějakého konfliktu.

»Zdejší policisté jsou naši policisté,« opáčil starosta hrdě. »Složili slib věrnosti radě.«

»Sliby věrnosti místní radě? To je velice zajímavý úkaz, ale bez velkého efektu. Vlastně úplně bez efektu v případě, když je příkaz samosprávy proti společným zákonům.«

»Jste v privátní nemocnici, kde nikdo cizí nemá co dělat! Okamžitě odsud odejděte!«

Policisté se nehýbali. Nevěřil jsem, že by některý proti mě něco podnikl. Ale – co je to, slib věrnosti samosprávné radě? To není dobrý příklad pro ostatní. Zejména v hangárové trojvrstvě, postavené právě pro policisty!

»Nikdo nesmí rušit svobodu pohybu pilotů a technického personálu po Arše,« přešel jsem do útoku. »Ani soukromé byty nejsou z toho pravidla vyjmuty, natož společné prostory jako jsou nemocnice a jídelny. Na to zákony Archy pamatovaly dávno. Vy jste, pane starosto, úředník místní samosprávy. Já patřím k technickému personálu Archy a mám právo zakázat vám vstup do libovolné části Archy, není-li tam bezpečně, nebo pokud se nebezpečně chováte vy sám. Podle první dohody s vládou Evoi mohu odvolat z místa kteréhokoliv zaměstnance Archy a pokud některá osoba nerespektuje zákony jako vy sám, mohu ji zbavit svobody, dříve než způsobí obecné ohrožení.«

»To není pravda!« vykřikl starosta.

»Já mohu i víc, pane starosto,« pokračoval jsem bez ohledu na jeho zděšení. »Poslední zákonná opatření vlády mi dala pravomoci převést kteroukoli osobu do zimního spánku, když je to nutné pro existenci její nebo ostatních. Mohu vás na místě zmrazit a uložit do ledničky společně s těmito mrtvými. Vaše svérázné výklady zákonů mi dávají oprávnění považovat vás a doktora Juzgeho za škůdce Archy.«

Policisté kolem nás vytvořili kruh.

»Přidržte mi ho, prosím,« požádal jsem je.

Několik rukou starostu pevně uchopilo.

»Toho budete litovat!« vykřikl starosta. Nikdo ho ale neposlouchal. Začal křičet a volat o pomoc, ale marně. Než se vzpamatoval, vpravil jsem mu do krve hormony pro přechod do zimního spánku. Stačilo mi letmo se dotknout jeho ruky, tak jako u většiny obyvatel Zibogu. Po krátké chvilce utichl a jeho tělo zmalátnělo. Usnul.

»Zaneste ho k mrtvým,« požádal jsem policisty.

*****

Karavana nosítek zatím přinesla několik desítek lidí, kteří zůstali v Ziboguské pevnosti. Většina jich byla mrtvá definitivně. Snad kdyby je hned po přistání přinesli a dali do ledničky, možná by se s nimi dalo něco dělat. V pevnosti bylo zřejmě horko, takže se tam citlivé tkáně mozku začaly rychle rozkládat.

Šest mladých chlapců však dosud žilo, ačkoliv nejevili známky života. Zřejmě je lékaři pořádně neprohlíželi; ale po předchozí zkušenosti jsem měl podezření, že vážený lékař Juzge celé své nemocniční oddělení rozpustil a pak na to sám prostě nestačil.

Soud s doktorem Juzgem bude asi velice zajímavý.

Požádal jsem policistu, aby mi ukázal nejbližší telefon. Zavolal jsem službu v centrálním velínu, aby poslala lékaře a nosiče raněných. Současně měli zajistit lůžka v nemocnici poblíž centrálního velínu.

»Ano, zdejší nemocnice na to nestačí,« opáčil jsem na udivený dotaz, zda to myslím vážně. Pověřil jsem Fairlii zachytit nejbližší zdravotníky, abych se mohl věnovat zraněným.

Většina případů byla podobného druhu. Popáleniny kůže, edémy plic, šoky, až fibrilace a zástava srdce. Mohl jsem si předem připravit protilátky proti šokům a *juduro* na regeneraci tkání a aplikovat je již před prvním vyšetřením, čímž se všechno urychlilo. Ani dodatečně jsem tento postup nemusel u nikoho korigovat

Fairlie přivedla nejbližší zdravotnici. Byla to starší, zkušená paní, ale bála se a sama by ke mně nikdy nepřišla.

»Kde jsou ostatní lékaři?« začal jsem s otázkami, aniž bych přerušil ošetřování pacienta.

»Doktor Juzge je propustil,« špitla slabě.

»Cože? Jak je to možné?«

»Když mu rada prodala nemocnici, odmítli se mu podřídit a dostali vyhazov.«

»Kdo je vyhazoval? Jakým právem?«

»Oni šli sami,« řekla tiše. »Jinde je vzali rádi, lékařů je všude málo.«

»Jak je možné, že na celém oddělení je jen jeden doktor? Je přece nesmysl, aby to sám zvládl.«

»Však se zajímal jen o ty, kdo mají nějaké kredity na zaplacení,« řekla. »Presidentku obskakoval sám, ale Ziboguské nechával nám.«

»Pane jo, to asi byla péče! Cožpak vám nebylo jasné, že to takhle dál nepůjde?«

»Doktor Juzge sem chtěl dostat doktory z jiných *zuvojde*, ale zatím nikoho nesehnal. Tvrdil, že ho ti vyhození strašně pomluvili a teď že bude muset doktory najmout alespoň o pět vrstev dál.«

»Tak proč vyhazoval ty, co tu byli?«

»Oni se strašně pohádali a Juzge je dal vyvést policií.«

»Policií? Víte, kteří policisté u toho byli?«

»Já to nesmím říct, musela jsem slíbit věrnost Radě.«

Obrátil jsem se na nejbližšího policistu.

»Zatkněte všechny členy Rady zdejšího *zuvojde*,« přikázal jsem mu. »A pošlete mi sem zdejšího policejního velitele.«

»Já věděl, že tohle špatně dopadne,« utrousil policista, ale neprotestoval a odešel.

Neuplynulo čtvrt hodiny a dorazila první skupina lékařů. Za nimi šla karavana mužů s nosítky. Přes výtahy se jim nepodařilo udržet se pohromadě, ale bylo vidět, že spěchají.

Skoro současně se dostavil velitel místní policie.

Požádal jsem lékaře, aby doprovodili do centra především presidentku, ale po ní i všechny ostatní pacienty.

»Vždyť tu potom nezůstane ani jeden!« podivil se vysoký, vážný lékař.

»Tahle nemocnice je zrušena,« řekl jsem suše. »Není tady žádný doktor a nemám čas se tím zabývat.«

Velitele místní policie jsem se jenom zeptal, co ví o slibu věrnosti Radě.

»To je přece normální,« podivil se. »Každá samospráva má právo na místní úpravy.«

»Ano, ale každý policejní náčelník zodpovídá za pořádek ve svém *zuvojde* a také za dodržování zákonů.«

»To souhlasí,« přikývl.

»Tak mi najděte policisty, kteří z této nemocnice proti zákonům Archy vyvedli všechny lékaře.«

»Ale tohle přece není veřejná nemocnice, to je soukromá klinika doktora Juzgeho.«

To snad ne! On to prostě považoval za spravedlivé!

Zhluboka jsem se nadechl.

»Víte co? Tamhle visí telefon. Zavolejte si do centrální pořádkové správy a požádejte je, aby sem za vás okamžitě poslali nového policejního velitele. Vyřiďte jim mé doporučení, aby vás přijali k dozoru nad nejbližším volným úsekem někde poblíž centra Archy. A ať vám tam zajistí byt i pro rodinu.«

»Ale to přece nemůžete...« díval se na mě zděšeně.

»To je moje nabídka, ne rozkaz,« odvětil jsem klidně.

»A když neuposlechnu?«

»Pak tam zavolám sám, ale požádám je o přepadové komando, které tu udělá pořádek. Bude to s větším rachotem, ale vy si pak budete muset zamluvit místo v rekvalifikační škole. Zatím vám nabízím zůstat dál u policie. Jenomže jinde.«

Policejní velitel se nerozhodně podíval kolem sebe, ale jeho podřízení nejevili ochotu se ho zastat.

»Na co ještě čekáte? Díky vaší trestuhodné nedbalosti zemřelo několik nemocných. Je vám to málo? Chcete být obviněni z několika vražd?«

»Já nejsem doktor!« ohradil se prudce. »Za žádné nemocné zodpovědnost nenesu.«

»Ale dopustil jste, že tu nejsou doktoři a to ve chvíli, kdy bylo třeba ošetřit oběti havárie. Samozřejmě hlavní vina leží na doktoru Juzgem, ale ten by bez vaší podpory všechny vyštvat nemohl. Za to, že zdejší nemocnice zůstala bez lékařů, můžete mimo něho i vy.«

»Zůstali tu zdravotníci – a doktor Juzge.«

»Ten už s léčením skončil,« řekl jsem. »Postarám se, aby mu byla okamžitě odebrána lékařská licence.«

»Ale na to už vůbec nemáte právo! To se přece nedělá! To se nikdy nestalo, pokud se nemýlím. Co svět světem stojí!«

»Bude tedy nutné to zavést,« opáčil jsem. »Mimochodem, ani ten svět světem už nestojí! Co uděláme s policistou, když začne loupit? Jeho policejní kariéra definitivně skončí, ne? Je snad lékař, který nechá zbytečně umírat lidi, méně nebezpečný? Mimochodem, váš svět Giweruz pohltila ohnivá potopa. Ještě nevíme, jak to všechno dopadne, ale že tady bude soud, to je jisté. Jděte si do té doby zajistit klidnější místečko, tady to převezme někdo jiný a ten Augiášův chlév vyčistí.«

Policista nevěděl co to je Augiášův chlév, ale odešel k telefonu, ačkoliv se mu to jistě nezamlouvalo.

Pokračoval jsem s dalšími raněnými, ale ne dlouho. Přímo pod rukama mi je odnášeli. Musel jsem se s nimi vrátit.

Náhle se celou nemocnicí rozlehl silný hlas, vycházející z reproduktoru palubního rozhlasu.

»Voláme všechny lidi! Kdokoliv z vás ví, kde se nachází Rudi, vyřiďte mu, ať se ihned vrátí do centrálního velínu na konzultaci. Máme tu veliké problémy. Opakuji...«

»A sakra,« ulétlo mi. »Fairlie, Orgo, běžíme do centra, něco se děje.«

»Zapomněli jsme na zvony pekelné,« řekla Fairlie tiše.

*****

Plameny pekelné

Rychle jsme ujížděli do centra.

Správci výtahů byli v pohotovosti a výtahy připravené. Zbývalo jen proběhnout krátké přechodové úseky. Během každé cesty výtahem jsme se stačili vydýchat, takže do centrálního velínu jsme doběhli v pohodě.

»Rudi, je to čím dál horší,« uvítal nás šéfpilot Murani Faovar. »Teplota čelního štítu stoupla nad všechno očekávání a začínají nám selhávat některé čelní kamery.«

»Kolik tam je?« zeptal jsem se věcně.

»Tisíc stupňů.«

To bylo skutečně na pováženou. Znamenalo to, že povrch Archy je na čelním štítu rozpálený do bílého žáru, ale co je horší, některé vrstvy už jsou asi roztavené, nebo změněné v páry. Olovo teče, asfalt se dávno vypařil. Při stavbě jsme méně odolné materiály obezřetně zapouzdřovali do kovových obalů, ale co se dnes dělo na povrchu štítů, to nikdo z nás netušil.

»Rychlost Archy?« zeptal jsem se úsečně.

»Třicet osm tisíc.«

»To už je více než desetina rychlosti světla,« řekl jsem udiveně. »Že by se rozpínala tak rychle?«

»Nemáme čelní kamery,« řekl ustaraně Murani Faovar. »Všechny pevné jsou vyřazené, zbývá nám několik výsuvných, ale jen díky tomu, že jsme je zasunuli do chráněných pouzder a nepoužíváme je.«

»Orgo, pokus se změřit, jak daleko je od nás čelo ohně, já se soustředím na spektrální rozbor,« žádal jsem přítele.

»Máme vysunout některou z kamer?«

»Ano,« přikývl jsem. »Postačí jedna – možná dvě vteřiny. Změřte to a opět ji zasunete.«

Murani Faovar přikývl. Namířil jsem na obrazovku vstupní kameru svého komunikátoru a zadal, nač se má soustředit. Současně jsem navázal spojení s počítačem Strážce a nařídil mu monitorovat do pamětí všechno, co stihne zachytit.

Murani Faovar vysunul kameru a odkryl její čelní štít.

Na okamžik jsem spatřil něco úžasného. Ohnivá koule zaujímala tři čtvrtiny záběru kamery. Vypadalo to, jako bychom se chystali přistát na planetě z čistého ohně. Jenže povrch pod námi připomínal rozbouřené ohnivé vlny a neustále se k nám přibližoval. Bylo to vidět i během krátké chvilky.

Murani Faovar vrátil kameru do trupu a uzavřel za ní štít. Na poslední chvíli – kontrolka přehřátí už svítila.

»Co ty na to?« obrátil se ke mně.

»Jak je to od nás daleko?« zeptal jsem se Orgo Plyoka.

»Děsně blízko,« odpověděl ustaraně. »Necelou světelnou minutu.«

Čili jen šedesát vzdáleností ze Země na Měsíc. To je v kosmickém měřítku skoro nic.

»Rychlost to má pořád větší než my,« dodal jsem. »Ne o moc, ale... ať okamžitě zastaví atomové elektrárny v povrchových *zuvojde*. Havarijní tyče obou okruhů, dochladit reaktory, ať se neroztaví – a pak evakuovat obsluhu.«

Bylo to na poslední chvíli. Dalo se očekávat přehřátí i zvýšená radiace. Reaktory byly za silnými pancíři, ale jejich nestabilita by znamenala nebezpečí exploze a to by vedlo ke zničení nejen reaktorů, ale i sousedních modulů. Zastavit je a zabezpečit havarijními tyčemi byla asi jediná možnost, jak předejít úplné zkáze.

»Povrchových elektráren je víc než tři čtvrtiny!« zděsil se Murani Faovar se všemi, kdo nás sledovali.

»Vnitřní atomové elektrárny nám postačí,« řekl jsem, ale hlas mě zradil. Nebyl jsem si tak jistý, co se stane. Kdo by za takové situace nebyl nervózní? Teď šlo opravdu o krk.

Měl jsem na komunikátoru před sebou tři veličiny. Vzdálenost od stěny ohně, rychlost, s jakou se k nám pořád přibližovala – a derivaci této rychlosti.

Neustále jsme zrychlovali na maximální tah všech motorů, ale i když jsme z vnějšího pohledu vyvíjeli zrychlení větší než tři stovky Gé, nestačilo to. Někde ve výpočtech byla asi chyba, na počátku jsem přece spočítal, že nás to nedožene. Ale kdo něco věděl o pochodech uvnitř vybuchující hvězdy? Čelo ohně muselo i teď něco urychlovat, jinak bychom je nechali daleko za sebou. Byla za tím ničivá exploze jádra, nebo jen pozvolná expanze žhavých plynů? Buď jak buď, oheň se k nám pořád přibližoval, ačkoliv jsme náš už tak dost šílený let neustále zběsile zrychlovali.

»Nechte vypnout osvětlení ve sklenících. Když to dopadne dobře, bude to na pár hodin, to rostliny vydrží. Vypněte osvětlení chodeb, nechte jen nouzová světla. Všechnu energii teď potřebujeme pro motory. Připravte evakuaci lidí z okrajových *zuvojde*, nemuseli by vydržet horko. Odčerpejte také z nádrží palivo, mohlo by se žárem vznítit. Motory mohou pracovat bez místních měničů, elektřinu jim dodají přívody ze sousedních modulů. Snad vydrží i žár – měly by... ale palivo by mohlo explodovat...«

»S tím jsme nepočítali,« řekl Murani Faovar.

»Nepočítali,« souhlasil jsem. »Vypadá to, že nás hvězdný oheň dohání.«

»Takže shoříme?« vykřikl Orgo Plyok.

V sále bylo ticho. Všichni viseli očima na mně.

»To nevím,« řekl jsem. »Já už jsem jednou v plamenech hvězdy byl a přežil jsem, ale kdo chce po mně jistotu, toho asi zklamu. Okrajové oblasti plamenů jsou vždycky chladnější i řidší než vnitřek hvězd. Tepelná kapacita kovových pancířů je veliká a navíc jsou chlazené, ale sálavé teplo slunce je děsivé a když to všechno sečteme, pak teplota pancířů musí narůstat. Hodně záleží na tom, jak dlouho to bude působit. Minutu podle mě vydržíme bez problémů. Kdyby to ale mělo trvat hodinu, přijdeme o jednu, možná o dvě povrchové vrstvy. Pět hodin bychom nejspíš nepřežili ani v samotném centru Archy. Musíme doufat. Podle mých odhadů to nemůže tak dlouho trvat. Plameny se k nám sice pořád blíží, ale jejich rychlost už nestoupá, my naopak neustále zrychlujeme a brzy se začneme od stěny ohně vzdalovat. Teplota povrchu modulů smí přesáhnout dva tisíce stupňů, ale ne o moc víc. Pro jistotu začněte svolávat velíny okrajových modulů, aby zachránili lidi, i jejich sousedy, aby uprchlíky vzali na palubu.«

»Použijeme palubního rozhlasu?« optal se mě nerozhodně šéfpilot Murani Faovar.

»Až za chvíli,« řekl jsem. »Nejprve zatelefonujte obsluze atomových elektráren. Jinak riskujete, že vám obsluha uteče od zapnutých reaktorů.«

»Ono to i tak bude vypadat jako šílený úprk,« povzdychla si Fairlie.

»Proč vypadat? Bude to úprk, dokonce bych řekl zběsilý, aby se všichni dostali pryč. Ti lidé tam nechají své zásoby potravin i vzduchu, zachrání jen co budou mít u sebe. Všem nám bude bez jejich zásob hůř – ale co jiného teď můžeme udělat?«

»To je ono! Co můžeme dělat?« vyhrkl naléhavě Murani Faovar.

»Dokud jdou motory, musíme je nechat pracovat. Všechno teď visí na nich a na elektrárnách. Čelo ohně zpomaluje, my zrychlujeme.«

Děvčata od telefonů začala vyřizovat příkazy do řídících velínů jednotlivých *zuvojde*.

»Tak co?« obrátil jsem se směrem, kde policisté pořád drželi skleslého Letel Ugiora. »***Absolutně stabilní sluníčko*** – jen nás trochu připaluje. Daleko za oběžnou dráhou poslední, donedávna ještě ledové planety, teď už také potopené v moři ohně.«

»Už jsem ti přece řekl, že máš pravdu!« vybuchl. »Prosím tě, dělej něco! Na co čekáš? Chceš nás v tom nakonec nechat?«

»Potíž je v tom, že já už také víc nedovedu,« řekl jsem nepříliš hlasitě.

»Jak to – víc nedovedeš?«

»Teď už to nezávisí na tom, co udělám nebo neudělám. Co muselo být udělané, buďto je, nebo není. Teď se jen ukáže, jestli to stačilo.«

Jak vojsko démonů oheň se valí,
utečte, lidi, jim s cesty!
Nikdo však neslyší, nevidí ani...
čelní štít kryje ty běsy...

potichu odříkávala Fairlie.

»Nech toho, sakra!« vybuchl jsem na ni. Ihned umlkla.

»Čelní štít je v kritickém stavu,« vykřikl jeden pilot, pověřený sledováním jeho stavu.

»Jak to tam vypadá?« zeptal jsem se ho. »Vím, není to žádná legrace, ale nezajímá mě okamžitý stav, spíš tendence.«

»Zhoršuje se to,« řekl pilot. »Teplota štítu dosáhla tisíc pět set stupňů – a stále stoupá.«

»Volali z druhé vrstvy,« ozvala se jedna z telefonistek mezi řečí. »V modulu DF osm tisíc šest set dvanáct vybuchlo B-palivo. Všechno tam hoří, kdo mohl, utekl k sousedům, ale asi tisícovka lidí to nestihla a zřejmě uhořela...«

»Teď už je asi čas na palubní rozhlas,« rozhodl jsem. »Znamená to – spas se kdo můžeš. Bylo by dobré, kdyby piloti a policisté sousedních vrstev udržovali pokud možno pořádek, i když tam nejspíš vznikne panika.«

»A co uděláme, když to nepomůže?« zeptal se Murani Faovar. »Budeme se stahovat ke středu Archy, kdežto okrajové moduly budou hořet?«

»Musíme jim trochu vypomoci,« řekl jsem. »Vypadá to sice proti předpisům, ale nechte otevřená vrata mezi okrajovými a nejblíže sousedícími *zuvojde*. Bylo by dobré natáhnout tam nouzová potrubí a prohánět jimi aspoň vzduch s vodní mlhou. Pomůže jim to s chlazením.«

»Jenže riskujeme, že brzy přijdeme i o ty další.«

»Musíme riskovat. Podle mě půjde o pár minut. Archa se nesmí příliš zmenšit, jinak v ní neudržíme pro lidi životní podmínky pro zbytek letu.«

»A co zadní stěna Archy?«

»Tam je to zatím nejvíce chráněné a kromě toho tam jsou převážně nákladní lodi.«

»Kdyby nás čelo ohně dostihlo, dostanou se i tyto lodi do plamenů. Jsou tam chladící *zuvojde* se spícími lidmi, kteří nikam neutečou!«

»Chladicí moduly jsou v kterémkoli směru v hloubce aspoň tří vrstev od okraje a spíše na zadním konci Archy. Nemusíš mít o ně zatím starosti.«

»Pár chladících je až na konci Archy,« připomněl mi Orgo Plyok.

»Snad jsou tam místní záchranáři!« odsekl jsem. »Jistě nesedí s rukama v klíně! Možná by je někdo mohl popohnat, zkuste to někdo!«

Napadlo mě, že v takové vypjaté situaci může každý propadnout panice a utéci. Pak by ti lidé uhořeli, ze zimního spánku se sami nevzbudí. Tolik jich může zahynout? Dvacet tisíc? Milion? I když – ve chvíli, kdy jde absolutně o všechny, nemůžeme pro ně dělat téměř nic...

»Okrajové elektrárny stojí,« oznámil mi mladý chlapec od atomových techniků.

Říkal to s hrůzou, ačkoliv se snažil, abychom to na něm nepoznali. Také ho prozrazoval jen příliš nejistý hlas.

»Mám tam bratra,« dodal omluvně. »Volal jsem ho, ale nehlásí se.«

»Třeba už je v bezpečí,« pokusil jsem se ho povzbudit.

»Parui by neutekl,« řekl s určitostí chlapec.

»Teplota druhé vrstvy štítu je tisíc stupňů!« oznamoval mi Murani Faovar.

»A první vrstva?«

»Čidla ukazují nulu. Nejspíš shořela. Možná jen čidla, možná celá vrstva.«

»Takové chvíli říkáme na Zemi ***okamžik pravdy***,« řekl jsem nepříliš hlasitě. »Teď se ukáže všechno.«

»Přerušilo se spojení s fotometnou věží,« oznamoval mi chlapec, kterého jsem posadil k tajnému řídícímu pultu. »Co mám dělat? Tady už není co sledovat.«

»Dojdi si něco sníst,« usmál jsem se na něho. »Vrátíš se sem za půl hodiny.«

Nechtěl jsem mu říkat naplno, že tu už nebude mít nic na práci – pokud do té doby bude velín vůbec existovat. Dělové věže Archy jsme zřejmě odepsali. Co ještě?

»Hangárová vrstva! Na zadních obrazovkách je oheň!«

Pohlédl jsem na zadní obrazovky, které dosud ukazovaly jen tmu posetou miliony hvězd. Teď tam byla oranžová mlha. Čelo hvězdného ohně Archu dohonilo – a obklopilo. Kéž by to byl jen ojedinělý jazyk ohně, vystřelený dopředu! Centrální velín se ani neotřásl, ale spotřeba motorů náhle vzrostla. Mohlo to být tím, že nám hmota plamenů klade fyzický odpor? Nebo jsme se dostali příliš blízko rozpínajícímu se jádru hvězdy – a to nás chce pohltit působením obyčejné gravitace?

Přidržel jsem nohu na podlaze. Žádné chvění. Podle přístrojů Archa akcelerovala stále svým maximálním zrychlením. Tři sta Gé – je to dobrý stroj, ale co se děje právě teď kolem, to jsme přece jen nečekali. Nezbývá nám než doufat. Ta miliarda motorů ještě běží, ještě nás táhne ven z pekla. Dokud nevysadí, je naděje. I když – už ne pro všechny.

»Povrchová teplota se skokem zvýšila a pořád to roste!« pokračoval hlas z některého ze zadních *zuvojde*. »Pancíře mají tisíc stupňů!«

»Opusťte zadní *zuvojde*,« nařídil jsem palubním rozhlasem pomalu jako další nouzové hlášení.

Obrátil jsem se ke svému komunikátoru.

Měl ještě spojení s palubním počítačem Strážce, ale tam to vypadalo podobně. Posádka Strážce už utekla do hlouběji položených modulů. Teplota v okrajových místnostech dosáhla tří set stupňů, začaly hořet snadno zápalné materiály. Požární čidla do těch místností vstříkla vodu, ale bez soustředěného hašení to nevypadalo dobře. V okrajových modulech na bocích Archy to vypadalo ještě hůř.

Palubní počítač tvrdil, že Archa dosáhla rychlosti padesáti tisíc kilometrů za sekundu. Šestina rychlosti světla – a pořád to nestačilo.

»Na zadních obrazovkách je vesmír!« vykřikl kdosi s netajenou radostí v hlase.

Mrkl jsem tam. Nebyla to pravda, zadní obrazovky pořád ukazovaly růžovou mlhu, která byla vlastně povrchem slunce. Ale pak ta mlha zřídla a zmizela. Ještě jednou se objevila a opět se ztratila. Obrazovka ukazovala rozmazané hvězdy na černém podkladě, kamery byly popálené, divil jsem se, že vůbec ukazovaly.

Oranžová mlha se tam nevrátila. Konečně jsme vyrovnali rychlost s rychlostí čela ohně. Archa, neustále akcelerující poctivými třemi sty Gé, se vytrhla z povrchových vrstev slunce – a začala se od nich pomalu vzdalovat.

*****

Nejhorší zkoušku Archa přestála, ale bez škod to nebylo. Pověřili jsme děvčata, aby telefonicky zjistila rozsah zkázy a ujistila velitele podřízených velínů, že jsme už překonali kritický bod a máme zase naději na přežití.

Podle počítače ve Strážci se dostaly zadní vrstvy Archy opět do stínu a teplota se v nich začala snižovat. Požární čety se vrátily a hasily stovky požárů, naštěstí drobnějších a ne příliš nebezpečných. Zatím jsme ani nepřišli o hlavní počítač. Byly v něm přece veškeré vědomosti spojených světů Galaktického společenství – to bylo pro další cestu dobré.

Horší to bylo v některých bočních *zuvojde*. Ačkoliv jsme se dostali z plamenů a začali se jim vzdalovat, sálavé teplo od roztahujícího se povrchu slunce způsobovalo, že teplota nejen nezačala klesat, ale stále stoupala. Pancíře byly místy rozpálené na dva a půl tisíce stupňů, ale pod nimi byla oddělující vrstva vakua a vnitřní pancíře dosahovaly teplot sotva tisíce stupňů.

Okrajové místnosti Archy samozřejmě dávno vyhořely, ale dál od kraje už to nebylo tak vražedné. Nouzová potrubí hnala do opuštěných kolosů proudy ochlazeného vzduchu s jemně rozprášenou vodní mlhou, zpátky se vracela rozežhavená pára s dýmem. Filtry na to nestačily, bylo nutné přidávat vzduch z rezerv, který se přitom znehodnocoval a vracející se kouř hrozil zaplavit i obydlené prostory, plné uprchlíků.

Velitelé se rozhodovali nejspíš stejně, jako já – být na jejich místě. Ženy a děti odesílali do hlubin Archy, kde jim jiní velitelé zajišťovali dočasné útulky. Muže vybavili potřebnými pomůckami, část jich poslali vynášet zásoby, část hasit požáry.

Dostali jsme hlášení, že *zuvojde* číslo DF osm tisíc šest set dvanáct není možné chladit, protože vzduch se odtud nevrací. Znamenalo to, že vnější stěny shořely, ztratily hermetičnost. Záchranářům nezbylo než zavřít vrata od sousedů a soustředit se na záchranu jiných modulů. Z dosavadního obytného modulu byla hora šrotu, tisíc lidí přišlo o majetek, ale nikdo o život, což bylo jediné, co mě zajímalo. Skladiště potravin a zásoby vzduchu nás mohly mrzet víc, ale zatím to nebylo hrozivé.

Kritická byla situace v atomových elektrárnách. Z důvodů chlazení jsme je rozmisťovali přednostně na okrajích Archy. Nenapadlo mě, že nás hvězdný oheň dožene – a už vůbec, že to přežijeme. *Zuvojde* s atomovými elektrárnami jsme nemohli chladit vzduchem od sousedů kvůli nebezpečí úniku radioaktivity při netěsnosti. Chlazení reaktorů a tepelná setrvačnost silných stínících vrstev byly na druhé straně překážkou nadměrného přehřátí. Uvidíme, až je budeme spouštět, pomyslel jsem si. V nouzi nejvyšší bychom si mohli vystačit se zbytkem reaktorů, umístěných v hloubce Archy. Na počátku jsem spočítal, že tři atomové elektrárny postačí pro provoz skleníků i pro osvětlení a vytápění obytných prostor. To jsme jich pořád měli mnohem víc.

Začínal jsem uvažovat o odstraňování škod, ačkoliv teprve začaly narůstat. Teplota čelní vrstvy nesla od začátku největší zátěž. V druhé vrstvě teď dosáhla dvou tisíc stupňů, roztavily se statisíce tun materiálu a část se nejspíš nenávratně vypařila nebo odtavila, ale já už jsem uvažoval, jak nahradíme poškozené moduly a chybějící zásoby.

Šéfpilot Murani Faovar chtěl vysunout boční kameru, ale ani u jedné se to nepodařilo. Pravděpodobně byly všechny definitivně zničené. Archa tím směrem oslepla, ale nebylo třeba velkého důvtipu, aby si člověk dokázal sám představit, co by tam bylo vidět. Pomalu jsme se vzdalovali od neustále se zvětšující hvězdy, jejíž smrtící paprsky bušily do pancířů Archy, jako by se jí chtěly pomstít za drzost, že se jim dokázala vyrvat z objetí.

Zbývaly nám kamery na opačné straně. Také byly zamlžené, neboť nakrátko prošly hvězdným ohněm, ale některé ukazovaly a dalo se podle nich potvrdit, že letíme správným směrem. Ne směrem ke hvězdné soustavě Digae se spřátelenými bytostmi podle původního plánu, ale kolmo k ohnivé stěně, co nejkratší cestou pryč od slunce. Nejdůležitější teď bylo uniknout plamenům. Pak teprve se můžeme otáčet žádaným směrem.

»Zuvojde číslo AX patnáct tisíc sto třicet pět vyhořelo. Je prý děravé jako cedník a nedá se už hasit,« ohlásila nám nešťastná telefonistka.

»To je teprve druhé,« řekl jsem.

»Třetí,« opáčil jeden z pilotů. »V mém úseku hoří čtyři a jedno z nich právě prohořelo. Materiál zřejmě nevydržel.«

»Můžeme být vděční rezonančně taveným slitinám, že zatím odolaly,« podotkl jsem. »Starodávné železo by prohořelo mnohem dřív. Uvědomte si, že slitiny mají o nějakých tři sta stupňů vyšší bod tání a nepodléhají tak ochotně oxidaci.«

»To mohu potvrdit, já jsem je zkoušel svařovat,« bručel jeden z motorářů. »Potřeboval jsem si udělat takovou malou konzoli a řekl jsem si, nebudu přece kvůli takové drobnosti požadovat rezonanční tavičku – tehdy jsme jich ještě neměli dost, zatímco svářecí agregáty byly volné. To jsem si dal! Ani kyslíkový autogen s tím nehnul. Tehdy jsem nadával, ale teď

mi je úzko z pomyšlení, co by bylo, kdybychom rezonanční materiály nepoužívali. To by byl teprve frmol!«

»Uzavřeli tam vrata?« zeptal jsem se pro jistotu.

Pilot ani nepotřeboval zvedat telefon, zřejmě byl dobře informován.

»Samozřejmě – to bylo první, co je napadlo. Jenže tam prý zůstala skupina hasičů, skoro šedesát lidí. Přišli na to pozdě, když vrata dosedla.«

»Těm už nikdo nepomůže,« řekl jsem. »Murani, jak je to s teplotou čelního štítu?«

»Pořád dva tisíce.«

»Přestalo to stoupat,« oddychl jsem si.

»Ale to je teplota druhé vrstvy!« připomněl mi. »První je už pryč.«

»Jaká je teplota pod štítem?« zeptal jsem se ho.

»Skoro tři sta stupňů,« obhlédl teploměry.

»Bude to pěkně roztavené, ale zdá se, že nepoletíme bez štítu,« kvitoval jsem to skoro s povděkem. »Ten štít nás zřejmě zachránil.«

Archa stále akcelerovala plným tahem motorů. Měla jich na to skoro miliardu a všechny prozatím pracovaly. Bez kamer jsme neviděli, zda se začínáme od ohně vzdalovat, ale podle teploty to bylo zřejmé. Bude nám ještě pořádně horko, uvědomil jsem si, intenzívně chladíme povrchové moduly a další chlazení spotřebuje čelní štít, odváděné teplo přitom nejde ven, ale do vnitřku Archy, kde se hromadí, ale tepelná kapacita spojeného kolosu je obrovská a pohltí nesmírné množství energie, aniž bychom se upekli.

»Fairlie, mohu tě o něco poprosit?« obrátil jsem se až teď na svou mlčící společnici.

»Samozřejmě,« usmála se, že jsem si jí konečně všiml.

»Skoč do nejbližší jídelny a objednej u kuchařů deset beden *gidnelu*, ať je čím slavit.«

»Co chceš oslavovat?« zděsil se šéfpilot Murani Faovar. »Prosím tě, co tě to popadlo? Okrajové *zuvojde* hoří, lidé tam umírají! To chceš oslavovat?«

»Nevím, kolik zemřelo lidí,« řekl jsem už docela klidným hlasem. »Nevím, kolik jich ještě zemře. Možná to budou tisíce. V okrajových pásmech to nevypadá růžově, dobře to vím. Ale v této chvíli můžeme oslavovat narozeniny miliardy obyvatel Giweruzu. Všichni jsme se před chvilkou po druhé narodili.«

*****

Fairlie

Bouřlivou oslavu v centrálním velínu jsme brzy opustili. Připomněl jsem přítomným, aby se dali před všeobecným jásáním vystřídat další směnou. Ta ale, jakmile se formálně ujala řízení, začala oslavovat také.

Gidnel sice obsahoval stopy alkoholu, ale asi jako mošt, takže nehrozilo, že se centrální velín změní v bandu opilců. Nepovažoval jsem za nutné je usměrňovat, tím méně, když jsem to vlastně sám vyvolal.

Ve velíně zůstaly směny obě a i když veselí dostoupilo značného stupně, telefony nikdo nenechával zbůhdarma zvonit. Naštěstí všichni pamatovali na to, že v okrajových oblastech Archy zatím nikomu do smíchu není.

Orgo Plyok se hned na začátku zajímal, kdy a kde se sejdeme. Zřejmě se nás chystal opustit a také se během oslav někam vytratil, nejspíš s jedním hvězdářem z velínu. Ti dva si určitě měli o čem povídat a bylo zřejmé, že Orgo Plyoka uvidíme podle zdejšího času až ráno.

Opustili jsme velín v nejlepším, ale i na chodbách bylo najednou plno lidí. Zvěst o oslavě v centrálním velínu se nedala utajit a většina lidí slavila své nové narozeniny. Všude na chodbách vládlo přítmí, světlo vydávaly jen nouzové lampičky a lidé si sotva viděli do tváří, ale všichni jásali a objímali se. Sotva jsme se my dva dokázali udržet pospolu. Teprve v další příčné chodbě bylo volněji.

»Jdeme do hotelu,« řekl jsem Fairlii.

Hotelů nebylo na Arše mnoho, ale v blízkosti centrálního velínu se pohybovala spousta lidí z různých oblastí Archy a hotely tu být musely. Aniž bychom se o něčem domlouvali, Fairlie po chvilce zastavila před cedulí s nápisem »Hotel Kornug«. Hned jsem si vzpomněl na dva špunty, dívenku Ozeu a jejího brášku Gleťu, kteří nás sem nedávno lákali. Teď tady nikde nebyli, ostatně podle zdejšího času byla noc.

Fairlie se domlouvala s recepčním. Rozplýval se ochotou, což ovšem patřilo k jeho profesi. Bohužel, hotel nebyl volný a recepční měl pouze dva dvoulůžkové pokoje a dušoval se, že teď budou plné všechny hotely i ubytovny, neboť před hodinou dorazila karavana uprchlíků z okrajů Archy. Uvědomili si, že centrální moduly jsou bezpečnější než okrajové a nahrnuli se sem. Napadlo mě, že bude nejvyšší čas to regulovat, aby se blízké okolí velínu nepřeplnilo lidmi, kteří zde budou jen překážet. Prozatím se to dalo pochopit. Ve zmatku spojeném s odletem, evakuací a průletem plameny jsme museli omluvit ledacos. Časem bude nutné nastolit pořádek.

Vzali jsme si jeden dvoulůžkový pokoj. Fairlie se na mě tázavě podívala, když jsem objednával, ale uvažoval jsem, že dnes asi nebudeme poslední, kdo sem přijdou. Vyžadovat pro sebe v dobách nouze přepych se mi nelíbilo. Když jsem to tak recepčnímu říkal, Fairlie se usmála, ale mlčela.

Hotel byl nepříliš dlouhá zatočená chodba s řadou dveří po obou stranách. V podstatě vyplňoval technologickou mezeru mezi obytným patrem a velínem, chodba i pokoje byly nízké a čím dál užší. Na svém konci před naším pokojem byla chodba sotva metr široká a byla tu skoro tma.

Pokojík nebyl velký, s lichoběžníkovitým půdorysem a s miniaturním příslušenstvím. Zhasnutá *okenní* obrazovka se ovládala přímo, bez dálkového řídítka. Dvě lůžka, dvě židle, stoleček, nevelká skříň. To bylo všechno. Rozsvítili jsme si světlo na stropě. Teď už snad nebude nutné tolik šetřit.

»Na přespání to stačí,« řekla Fairlie. »Zítra už budeme jinde. Doufám jenom, že Strážce nevyhořel tak důkladně, jako ta nešťastná *zuvojde* v boční stěně Archy.«

»To uvidíme později,« povzdychl jsem si.

»Budeš spát, viď?« obrátila se na mě.

»Měl bych,« přiznal jsem. »Potíž je v tom, že mám v krvi příliš mnoho *atalnedu*, takže jen tak neusnu. Mohl bych jej zneutralizovat nebo přebít něčím silnějším, ale stupňování drog nemůže vést k ničemu dobrému. Myslel jsem si, že si teď odpočineš především ty.«

»Mně se také nechce spát,« řekla. »Jestli chceš, budeme pokračovat v oslavách.«

Při těch slovech hodila na zem svůj pohotovostní batůžek a vytáhla skleněnou láhev s černou nálepkou.

»*Zynti*?« podíval jsem se na ni udiveně.

Co se pamatuji, Fairlie nikdy alkohol nepila a v tomhle dryáku ho bylo šedesát procent. Alkohol míval na Giweruzany stejné, nebo skoro stejné účinky, jako na lidi Země. Alkohol vzniká během přirozeného kvašení, takže se vyskytuje nebo se v historii vyskytoval ve všech civilizacích humanoidů. Jeho návykové vlastnosti a některé, řekněme dosti nepěkné účinky na lidskou důstojnost, vedly jednotlivé civilizace k různým způsobům, jak se s ním vyrovnat.

Bardžané jej před čtyřiceti tisíci lety zavrhli jako jed. Jako jediné civilizaci ve vesmíru se jim ten prostředek podařilo zlikvidovat prostým dobrovolným odřeknutím všemi lidmi, což bylo možné jen díky jejich povaze.

Na planetě Eio se jeho požívání trestalo smrtí, ale většinou přirozenou, zmrznutím. Tato planeta svým dětem nepromíjela žádnou, byť sebemenší chybu a alkohol tam byl chápán jako jed s doslova smrtelnou vážností.

Aiguřané místo alkoholu vynalezli na svou dobu geniální a méně škodlivou drogu *imeol*. Byla sice lepší, ale propadlo jí až devadesát osm procent obyvatel. Až později se ukázaly její nežádoucí účinky při dlouhodobém požívání. Droga postupně snižovala inteligenci obyvatel, takže ji nakonec bylo nutné zakázat. Bylo to jednoduché, neboť státní monopol na výrobu spočíval v tom, že ji nikdo jiný neuměl syntetizovat. Nicméně *imeol* měl velkou zásluhu. Po jeho zlikvidování se Aiguřané k primitivnějšímu alkoholu už nikdy nevrátili.

Země byla v tomto směru, jak jinak, další výjimkou, nebo spíše odstrašujícím příkladem. Ani Bardžané nedonutili část lidí přestat s pitím. Upozornění na to, že alkohol zkracuje věk, se míjelo účinkem. Komu by vadilo, že si zkrátí věk o padesát let, když nedávno bardžanské prodloužení věku všem přineslo šest set i více let navíc?

Giweruzané občas alkohol pili, ale ne v takové míře, jako lidé Země. Pohybovat se na veřejnosti opilý se považovalo za stejně trapné jako chodit mezi lidmi bez šatů. Ovšem stejně jako se oděv odkládal v lázních, existovaly zde společné – no, asi bychom řekli putyky, ačkoliv se pozemským nijak nepodobaly. Giweruzané pili jako kdysi staří Římané, vleže na lůžkách a pití se tu podobalo starodávným japonským čajovým obřadům. Lůžka v putykách byla na kolečkách, podobně jako v nemocnicích. Pokud někdo výjimečně přebral, obsluha za ním decentně zatáhla záclonky a odvezla ho do vedlejší místnosti, aby se v klidu prospal.

Jako lékař odchovaný Bardžanskou univerzitou jsem alkoholu neholdoval, ale nepočítal jsem se ani k militantním abstinentům. Fairlie mě tudíž překvapila, ale nepohoršila.

»Odkdy piješ, smím-li se zeptat?«

»Ode dneška,« řekla sveřepě. »Dneska piju tohle. Jestli chceš, rozdělíme se.«

»To nás oba spolehlivě pošle na podlahu,« usmál jsem se.

»Ať. Máme po službě, ne?«

Pít alkohol ve službě bylo považováno za trapas největší a hostinští, nebo jak bychom nazvali zdejší putykáře, museli pít u konkurence, pokud bez toho nemohli být.

»No dobrá, máme po službě,« řekl jsem shovívavě.

»Nedáš si se mnou? Nebo odmítneš? Já přece vím, jak ses o tom našem zlozvyku jednou vyjadřoval. Ale právě dneska jsme přežili nejhorší a klíčovou etapu v dějinách Giweruzu a to snad stojí za pořádnou oslavu, ne? Dej si se mnou, nebo se budu před tebou strašně stydět.«

»Dám si s tebou za podmínky, že oba vypijeme jen trochu. U nás se říká, že víno má člověka povznášet – a ne ho srazit pod stůl.«

»Dnes mi nebude vadit, když budu pod stolem,« řekla. »Dnešek je významný den, sám jsi říkal, že jsme se všichni znovu narodili.«

Ze skříňky vyčarovala dvě skleničky. Byly tvarované jako poháry bez stopky, velice elegantních tvarů.

Posadili jsme se ke stolečku. Fairlie nalila a podala mi také. Až na to, že tyhle příliš velké skleničky by snad byly vhodnější na jiný nápoj, třeba na mléko, ne na kořalku.

»Co vy při takových příležitostech říkáte?« optala se mě s mistrně skrývanou zvědavostí.

»Obvykle oznamujeme důvod, proč pijeme,« přistoupil jsem na hru. »Třeba – Na zdraví! Nebo – Na záchranu! Jistě můžeme vymyslet i jiné významné důvody.«

»Tak tedy – Na Archu! Protože to je současně na záchranu z plamenů pekelných,« řekla Fairlie. »Narozeniny miliardy lidí v jeden den, to tu ještě nebylo!«

Nezbylo mi než souhlasit. Možná bych se měl také opít. Ale před Fairlií se mi nechtělo.

Fairlie ale tu čtvrtlitrovku vzápětí do sebe převrátila, jako by to byla voda. Teprve pak se rozkuckala. Bylo vidět, že na to není zvyklá.

»Počkej, to se nesmí pít tak rychle,« pokusil jsem se ji přibrzdit. »To neodpovídá ani vašim, ani našim mravům.«

»Dneska mi to bude jedno,« podotkla a začala si nalévat další skleničku.

»Tak na mě aspoň počkej,« poprosil jsem ji. »Není vůbec zdvořilé pít napřed.«

»Myslím si, že ty se ani dnes nechceš opít,« odhalila mě celkem správně.

»Nechci, ale podle našich zvyků nesmím za tebou zůstat pozadu,« zalhal jsem – a vypil naráz i svou sklenici.

Podívala se na mě udiveně. Také jsem to vypil jako vodu, dokonce jsem nezačal kašlat, ačkoliv mě to ke kašli nutilo. Mlčky jsem nastavil sklenici, aby mi také nalila.

Netušila, že současně s pitím kořalky žádám agisar, aby syntetizoval *gierd*, který v krvi velmi účinně alkohol neutralizuje. Mohl bych klidně vypít celou láhev. Co vypiju já, nezbude pro Fairlii, řekl jsem si. *Gierd* jí potom podám také – ale jen ať to s ní nejprve trochu zacvičí, aby si nemyslela, že jí to projde jen tak.

Dolila sklenice, pozvedli jsme je současně.

»Tak tedy – Na zdraví!« řekl jsem.

»Nebo spíš – Na smrt!« opáčila tiše.

Podíval jsem se na ni udiveně.

»Na lehkou smrt všech, kdo se této chvíle nedožili,« dodala rychle. »A na lehkou smrt těch, kdo právě v této chvíli umírají. Na ně také nesmíme zapomínat, když už jim nemůžeme pomoci... Stovky lidí dnes shořely a ještě hoří v plamenech pekelných...«

Oba jsme vypili další čtvrtlitr. V láhvi už toho zbývalo jen na dně. Čekal jsem, že se svět s Fairlií každou chvilkou zatočí a ona padne a byl jsem pohotově ji zachytit, aby si neublížila.

Náhle ji cosi napadlo. Opět ta stará báseň:

A zvony pekelné začaly znít,
lidé už hoří jak svíce,
ďáblové krouží teď nad *Archou*, vím,
nikdo se nespasí více...

Menší úprava nás přiblížila hrozivé atmosféře této části staré básně. Zachvěl jsem se. V okrajových částech Archy teď opravdu hoří lidé, to pro ně zvoní zvony pekelné. Kdo jen tu hroznou báseň mohl takhle vymyslet?

Všude tu vládne jen oheň – smrt – strach,
plameny stále se činí.
Brzy už skončí v krutých temnotách
jak nevinní – tak i vinní...

Fairlie deklamovala a přitom nalévala do obou skleniček poslední zbytky *Zynti*. Dávala puntičkářsky pozor, aby nalila stejně. Čistě z profese lékaře jsem pozoroval, jak se jí už ruka třese, ale – zatím se držela.

»Ty bys byla hrozná pijanka, Fairlie,« řekl jsem žertem, když mi dávala poslední drink.

»Já **jsem** hrozná,« přikývla, div hlavou neudeřila o stůl. »To protože normálně nepiju. Ale hned zítra půjdu žádat Radu kosmonautiky, aby ti za mě přidělili náhradu. Já už s tebou nemůžu být. Nezlob se, musela jsem se na to opít. Střízlivá bych ti to nikdy neřekla.«

»Proč se mnou nemůžeš být?« zamračil jsem se. »Co dělám špatně? Urazil jsem tě?«

»Ne – ale já na to... nestačím.«

»A ty si myslíš, že jiná stihne to co ty?« vyskočil jsem dotčeně. »Víš přece, že mi za tebe vždycky přidělili náhradnici a pokaždé jsem si tě vyžádal zpátky.«

»Vím to,« naklonila se ke mně. »Já dobře vím, co dovedu a co ne. Vím, že sis na mě zvykl. Tím hůř.«

»Tak vidíš!«

»Nechme toho. Už jsem to řekla.«

Mávla rukou div neupadla. Byla pěkně namazaná, ale ještě vnímala. Kdybych ji podal *gierd* teď, vystřízlivěla by příliš rychle a odhalila by můj podvod.

»Poslyš, Rudi, já vím, že není slušné ptát se tě na takové, jak se to vlastně řekne... na tak osobní věci,« pokračovala. Bylo znát, že už má problémy s výslovností. Bodejť by ne, po půl litru vodky na ex! Zvlášť když dřív vůbec nepila.

»Klidně se ptej,« povzbudil jsem ji. »Víš dobře, že tobě je dovoleno všechno.«

»Všechno?« rozesmála se najednou. »Všechno snad ne. Smím tě třeba uškrtit?«

»To bys asi nedokázala,« usmál jsem se na ni.

»To nevadí... Ale řekni mi... řekni mi, měl jsi ty vůbec v té vaší Zemi nějakou ženu?«

»Podle toho, jak to myslíš,« přimhouřil jsem oči. »Ženu jako celoživotní partnerku jsem naštěstí neměl.«

»Na-štěstí?« zakuckala se nevolí.

»Naštěstí proto, že by teď pro mě truchlila. Považoval bych za nesprávné jít do tak nebezpečného podniku, jakým je mezihvězdná průzkumná výprava. Nikdo z posádky neměl závazky tohoto druhu.«

»Ale jinak?« podívala se mi do očí. Panenky měla široce rozevřené a oči se jí leskly. »Nikdy jsi nechodil s dívkou? Vážně? O nějakých dívkách jsi mluvil, dobře si to pamatuji.«

»Během studia jsem chodil čtyři roky s jednou, ale ta mě nechala. Pak jsem chodil rok s jinou, ale tu jsem nechal pro změnu já.«

»Proč? Proč jsi ji nechal? To se u vás dělá... běžně?«

Ukázala na mě prstem – jako žalobce u soudu.

»U nás to je jiné než u vás,« řekl jsem klidně. »Už jsem ti to snad říkal. Dívky se pro chlapce nepodřezávají a naopak, často samy ukončí vztahy, které jim nevyhovují. Myslím, že máme ty vztahy volnější než u vás, hlavně v počáteční době, kdy se lidé navzájem hledají a ověřují si, zda se k sobě hodí.«

»Někdy je lepší neprotivit se svému osudu,« řekla tiše. »Nechci znát svět, kde se lidi tak snadno rozcházejí.«

»Tohle bys říkat neměla,« nesouhlasil jsem s ní. »Kdyby všichni v Arše jeden jako druhý nepovstali a nepostavili se svému osudu, zbyl by z vás všech v této chvíli jen obláček dýmu. A pokud jde o zmíněné vztahy, většina z nich je u nás trvalejší než u vás.«

»U nás takové vztahy trvají až do smrti...«

»U nás většinou také. Jenomže žijeme mnohem déle než vy. Pokud chceš, aby takový vztah vydržel déle než šest set let, musíš si dát pozor, aby sis na začátku dobře vybrala.«

»Mně by úplně stačil rok,« vzlykla. Položila si hlavu na lokty před sebe, ale pořád se na mě dívala. Až teď jsem si všiml, že má oči plné slz.

»Máš před sebou ne jeden rok, ale celý život,« ujišťoval jsem ji. »A kromě toho jsi opravdu velice hezká. Ještě ti to nikdo neřekl?«

»Řekl. Máma – ale to už je dávno,« vzlykala. »Víš, že nemám rodiče od svých pěti let?«

»Nevím,« přiznal jsem. »Na takové věci jsem se tě neptal a nechal jsem na tobě, co mi řekneš a co ne.«

»Vidíš. A u nás by to bylo první, nač by ses mě zeptal, kdybys měl o mě zájem,« řekla a zase se na mě podívala.

»Já vím,« vzal jsem ji za ruku. »Vy těmto vztahům dáváte větší váhu než my. Ale u nás si nebereš rodiče, ale jen tu jedinou dívku – nebo jediného chlapce. Není to lepší?«

»Je,« přikývla tak horlivě, až se o desku stolu udeřila do čela. Ale nevšímala si toho a pokračovala. »Je to lepší, ale i horší. Lepší v tom, že se na to nekoukáte a kdo chce, může si vzít za ženu i sirotka. Horší na tom je, že u nás to neplatí. Ty jsi vlastně jediný muž, kterému by nevadilo, že jsem to, co jsem. Jediný – a přitom žádný...«

Zasmála se trochu hysterickým smíchem.

»Trochu ti nerozumím,« přiznal jsem. »Podej mi ruku!«

Natáhla ji směrem ke mně, ale málem přitom spadla na zem a prsty mi skoro vjela do obličeje. Řekl bych, že byla úplně namol. Nejvyšší čas podat jí *gierd*. Dělal jsem, jako bych jí jen políbil ruku, ale přidržel jsem si ji u úst trochu déle. Mezitím agisar dopravil do její krve protilátku.

»Pojď,« řekl jsem mírně. »Jsi opilá.«

»Jsem opilá, protože chci být opilá,« prohlásila zarputile. »Ty to prostě nechápeš, ale já jiné východisko nemám. Nerozumíš mi, viď?« rozesmála se naplno.

Oheň se šíří a zvony dál zní,
plameny zuří jak vzteklé.
Po této slavnosti – již poslední -
všichni se sejdeme! V pekle!

»Dobře,« neodporoval jsem jí. »Chceš být namol, budeš namol. Budeme pokračovat, až se z toho vzpamatuješ.«

»Poslyš...« vzepřela se trochu. »To od tebe vůbec, ale vůbec není správné, víš?«

»Co není správné?« zeptal jsem se jí.

»Ty vůbec nejsi opilý,« řekla. »To není možné, vždyť jsi jinak stejný jako my? Na tebe to nepůsobí?«

Měla pravdu. Nebyl jsem opilý – a nebylo to ode mě správné.

»Tak to už ti nic neřeknu,« zatvrdila se.

»Proč?« namítl jsem. »Proč potřebuješ být opilá, abys mi něco řekla? Nemůžeš mi to říci i bez toho? Proč přede mnou vůbec něco tajíš?«

»Protože bys mi to nedovolil,« vyhrkla.

»Nebudu ti bránit,« zavrtěl jsem hlavou. »Dokonce ani tehdy, když se rozhodneš ode mě odejít. Ale teď to pro změnu není správné od tebe. Nemyslím si, že jsem ti dal k rozchodu důvod a mohla bys mi aspoň říci, co tě k tomu vede.«

»Nedal?« zasmála se, ale trochu nepřirozeně. »Vážně si myslíš, že nedal? Ty si opravdu myslíš, že se dá vydržet žít s někým, koho mám ráda, když mě pořád od sebe odstrkuješ? Já už to prostě nevydržím, nemůžu to vydržet, ostatně, já už to ani nechci vydržet! Netušila jsem, že to bude tak příšerné. Dnes ráno požádám Radu, aby ti za mě přidělili náhradu.«

»Prosím tě, Fairlie, ty jsi opravdu opilá. Vždyť jsme si přece tohle všechno dávno vysvětlili. Já tě mám vážně rád, ale aspoň desetkrát jsem tě ujistil, že můžeme být nanejvýš kamarádi, protože my dva jsme...«

»...odlišné živočišné druhy,« dodala rychle. »Já vím, to jsi mi řekl. Na Arše nemůžeš mít dítě s žádnou. Ale to se stává. Přitom je u nás dětí kolik chceš, stačí natáhnout ruku a každé tě okamžitě přijme. Myslím sirotky, jestli mě ještě nechápeš.«

»Aha,« pochopil jsem. »Čili jestli tomu dobře rozumím, chceš abych si tě vzal za ženu, ačkoli se mnou děti mít nemůžeš a spokojila by ses s nějakým cizím, opuštěným dítětem.«

»Jo,« přikývla. »Beztoho nemám jinou možnost. Jsem taky sirotek a navíc, až se zjistí, že jsi mě nechtěl...«

»To by se dalo...«

»Nepřerušuj mě pořád,« chytila mě prudce za ruku. »Já ti to musím říci všechno právě proto, že jsem správně opilá. Už je mi všechno jedno. I to, že se hned potom podříznu.«

»Tohle je opravdu jediné co ti nedovolím,« zamračil jsem se. »A měla bys vědět, že vydírání není nejlepší prostředek, jak si někoho získat.«

Pochopil jsem to opravdu jako vydírání a to mě přece jen trochu naježilo, jinak bych ji docela chápal. Ona opravdu mohla být nešťastná.

»Já už tě přece nemohu získat,« opáčila klidně. »Tím, že jsem to řekla, jsem se s tebou navždycky rozešla. Mentalita lidí Země vydírání nesnese, to už také vím. Našim zvyklostem zase odpovídá, že kdo jednou nahlas řekne, že se podřeže, už to musí provést. Nemám cestu zpátky.«

»Nesmysl,« namítl jsem.

»Myslíš, že bys mě dokázal vrátit k životu? Vím už, kdy si ani ty nevíš rady,« odvětila klidně. »Když si k tomu prostřelím hlavu, bude to zaručené – a taky rychlejší.«

»Tak dost,« použil jsem opět znaku *veto*.

»To už ti na mě nepomůže,« odstrčila mě. »Protože jsi mě naučil uvažovat trochu po svém. Sama se musím rozhodnout, co udělám a co ne.«

Narovnala se a sedla si přímo proti mně. *Gierd* už zřejmě začal působit. Trochu jsem se zachvěl. Ona to myslela vážně, protože teď už opilá nebyla. I když jí oči svítily a leskly se.

»Dobrá, ty Giweruzská Butterfly. Přesvědčila jsi mě, že to myslíš naprosto vážně. I to, že jsi něco pochopila z naší pozemské filozofie. Máš pravdu. Jenže já mám právo zakázat ti tu hloupost splnit. Poruším přitom jinou zásadu, ale dostala jsi mě do situace, kdy mi také nic jiného nezbývá. Takže tě tu pokorně prosím – buď mou ženou. A nemysli si, že to říkám proto, že tě nechci nechat zemřít. To taky. Nebo proto, že bych pak cítil vinu na tvé smrti. To taky. Jediná vina, kterou teď budu mít, bude v tom, že spolu nemůžeme mít vlastní děti, ale i to jsme si vysvětlili. Já tě mám opravdu rád. Věříš mi to?«

»Rudi – vážně?«

»Vážně,« přikývl jsem.

Ale přece jsem se zachvěl, když jsem ji sevřel do náručí. Byla nepozemšťankou – i když jsem si na její zelené vlasy, nažloutlou kůži i ostatní odlišnosti za tu dobu zvykl a ani mi to nepřišlo. Bylo to ale odlišné, než když si dnes pozemšťané berou Bardžanky a naopak.

Ale na druhé straně – byla mezi námi jen jediná překážka a ta se dala obejít. Fairlie měla pravdu. Sirotků na palubě Archy bude jistě dost. Vždyť ona je začala shromažďovat už na Giweruzu, napadlo mě. Tušila to už tehdy?

Buď jak buď, nic jsem jí nemohl vyčítat. Ani ona mně. Já jsem ji varoval včas a důrazně. Takže – manželství z rozumu na obou stranách?

Ale když jsem ji objal, pochopil jsem, že je to trochu jinak. Fairlie je především žena. Jestliže se už rozhodla vzdát se největší radosti – radosti z vlastního dítěte, pak k tomu musela mít důvod. Vzít si za vlastní nějaké opuštěné dítě? To může být jen náplast na otevřenou ránu.

Nezbývalo mi, než připustit, že mě má opravdu ráda. A že je tomu i naopak, protože já to také nepociťuji jako oběť.

»Fairlie, ty blázínku,« tiskl jsem ji. »Budeš se mnou strašně nešťastná, víš to?«

»Nech to na mně,« opáčila, když její ústa hledala moje.

*****

Exodus

Do velínu jsem se vrátil teprve druhého dne kolem poledne a vrátil jsem se tam – sám.

Fairlie zůstala v hotelu. Prodloužil jsem u recepčního náš pobyt na týden a zanechal ji na lůžku. Nevěděla o světě. Nabídl jsem jí, aby podstoupila experiment, o kterém jsem si byl jistý, že dopadne dobře. Svolila – a proto jsem v jejím těle nastartoval změny, které měly změnit základy životních principů. Bylo s tím spojené bezvědomí, ale nic tak vážného, abych se o ni musel obávat. Bardžané to před padesáti tisíci lety vymysleli a realizovali bezchybně, tyto úpravy účinkují nejen u humanoidních, ale i u jiných bytostí. Až se Fairlie probudí, což by mělo být za dva dny, budou už její životní pochody probíhat zpomaleněji.

Fairlie jako první z Giweruzanů získala zhruba desetkrát delší život, než jak tady bylo obvyklé. Neměla být jediná. Ale byla první.

Ve velínu jsem objevil dvě směny. Předávaly si pozorně a pečlivě jednotlivá pracoviště, po včerejším jásavém veselí ani stopy. Až po chvíli jsem si všiml, že na každém řídícím pultu leží malá kytička. Pochopitelně umělá, ale milá.

»Je něco nového?« zeptal jsem se šéfpilota Gowona Huxe.

»Teď už jen samé příjemnější zvěsti,« usmál se. »Tebe by ale jistě zajímalo i to špatné, co se v noci odehrálo, ne?«

»Sem s tím,« řekl jsem suše.

»Upřímně řečeno, na to, co se stalo, to není zase špatné a myslím si, že jsme vyvázli až moc lehce,« začal. »Dostali jsme na stůl vyčíslení škod. Jak říkám, není to tak zlé. Přišli jsme jen o čtyři *zuvojde*, bohužel definitivně.«

»O které?«

»DF 8612, CA 0128, HE 1287 a BE 6547,« upřesnil. »Snad si pamatuješ, jak u DF 8612 prohořely stěny jako první?«

»Už si vzpomínám.«

»Přerušili jsme dodávku vzduchu a pak už to šlo rychle. Ve chvíli, kdy oheň přerušil přívody elektřiny, vysadily motory a celé *zuvojde* se sesypalo jako domek z karet. Závěsy je při třech stech Gé neudržely, konstrukce se rozsypala na kusy a trosky se rozlétly do vesmíru. Poškodilo to jen prázdné zuvojde pod ním, ale to spravíme. V šestici sousedních zuvojde se při tom lidé neudrželi na nohou, jak se roztřásly podlahy, ale bylo to jen na pár vteřin a panika se naštěstí rychle uklidnila. Podobně dopadly i ostatní tři. Odpadly jako hrouda hlíny, hozená na zeď. Rozlétly se do vesmíru a slunce je vzápětí pohltilo.«

»Takže jsme je totálně odepsali,« pochopil jsem.

»Právě tak jako osm Ziboguských pevností, připojených na zadním konci Archy. Stalo se tam totéž. Vysadily bapargy, po nich se sesypala konstrukce. S malým rozdílem, že neměly kam padat. Tři stovky Gé nadělalo z pevností hromádky plechů, slisovaly je a drží je nalepené na našich *zuvojde*. Ty to také trochu pocuchalo, ale zachytila to ochranná zóna, nedošlo prý ani k dehermetizaci úseků. Zdá se, že o materiál z těch pevností nepřijdeme. Jakmile budeme moci ubrat tah motorů, pošleme tam lidi, aby zachránili co se dá. Těch pevností není škoda, byly nepřípustně očesané a beztak by je nečekalo nic než roztavení. Kromě toho se zdá, že jsme zezadu schytali pár meteorů, prorazilo to dva moduly. Museli jsme je evakuovat, nepodařilo se nám je zatím opravit. Chápeme to jako daň za to, že letíme štítem dozadu, ale otočit jsme se nemohli, ani teď by to nebylo vhodné. Štít musí krýt nejhorší stranu a to je teď ta obrácená k tomu peklu. I tak je v druhé vrstvě pořád více než tisíc stupňů, ale bylo to mnohem horší a teď už to vypadá optimisticky.«

»Souhlasím. Co lidé?«

»To je horší. Tři desítky tisíc lidí se pohřešují, pravděpodobně to nepřežili. V sektoru DF čtvrté vrstvy vznikla během evakuace nekontrolovatelná panika a dopadla hrozně. Stovky mrtvých, tisíce raněných. Prostě se ušlapali.«

»Toho jsem se obával – ale mohlo to být ještě horší, takže je to vlastně přijatelná ztráta. Jak jsme na tom s atomovými elektrárnami?«

»Zdá se mi, že to přečkaly dobře, dokonce i ty okrajové. V některých vypukl požár, ale týkal se jen lehce zápalných materiálů. Teď už nikde nehoří a všechno máme pod kontrolou. Dokonce jsem slyšel, že chtějí spustit do zkušebního provozu Čtyřiatřicítku, ačkoliv budou muset v osmdesáti procentech místností vyměnit spálený interiér.«

»Zavolejte jim, aby nespěchali. Vnitřní atomky zatím utáhnou všechno. Možná bychom mohli opět rozsvítit skleníky. Jak jsme na tom s B-palivem?«

»Zdá se, že dobře. Poměr osmdesát ku dvaceti.«

Znamenalo to, že osmdesát procent je v podobě vhodné pro zpracování na elektřinu a jen dvacet procent paliva je před recyklací spalin. To by šlo. To bylo vlastně výborné!

»Máme dvě kamery. Chceš to vidět?« nabízel mi Gowona Hux ochotně.

»Kde jste je sehnali?«

»Jsou to ty novější, zasunovací. Chlapci je za letu vyměnili zevnitř.«

Nečekal na nic a zapnul je. Za chvíli jsem na obrazovce pozoroval kopací míč, zaplňující třetinu obrazovky. Pořád se zvětšoval děsivou rychlostí, expanze supernovy se nezpomalila, bude ještě dlouho pokračovat, ale my jsme měli více než třetinu rychlosti světla a vzdalovali jsme se tomu.

»Úchvatný pohled,« řekl jsem. »Když si představím, že jsme byli přímo v tom...«

»Tys to vlastně prožil už podruhé, viď?« usmál se.

»Ano, ale takovýhle obraz jsem ještě neviděl. Katastrofa Newtona byla otázkou zlomku vteřiny. Dřív než jsem si stačil cokoliv uvědomit, zapnuly automaty nadprostorový konvertor a hodily mezi Newtona a hvězdu pár světelných let. Ale i tak bych řekl, že mi to stačilo. Nemíním to opakovat.«

»Všichni jsme se znovu narodili,« řekl vážně Gowona Hux.

Vypnul obrazovku a kameru zasunul do tělesa Archy. Proč ji přetěžovat, kamery ještě budeme potřebovat. I za tu krátkou chvíli se stačila rozsvítit kontrolka přehřátí, ale brzy po zasunutí do krytu opět zhasla.

»Přežili jsme to, ačkoliv ne všichni,« vzdychl si. »Teď jde o to, co bude dál.«

»Možná brzy otočíme Archu do plánovaného směru k planetě Digae, až bezprostřední nebezpečí pomine. Než Archu otočíme, bude třeba sesbírat trosky na zadní straně Archy.«

»Dobře, zařídíme to. A co potom?«

»Otočit Archu štítem dopředu a letět.«

»A potom – máme vlastně několik let času?«

»Dá se to tak říci. Měli bychom začít stavět další obytná *zuvojde*. Pro Ziboguské.«

»Aspoň budeme mít co dělat,« přikývl Gowona Hux. »A co budeš dělat ty?«

»Já si něco najdu,« mávl jsem rukou. »Například bych se měl věnovat nemocným. Někde tu leží presidentka, rád bych si s ní popovídal. A s vládou jakbysmet.«

Nebyl jsem si jistý, ale měl jsem takové tušení: kdybych si opravdu myslel, že budu mít klid na své nemocné, projevil bych jen velmi málo předvídavosti.

*****

Přihlásil jsem se v centrální nemocnici a obešel všechny raněné. Pochopitelně jich byla většina v mnohem lepším stavu než když jsem je viděl poprvé. Také presidentka se už cítila lépe. Přestala kašlat krev a z její krve jsem poznal, že se spálené plíce začaly hojit.

»Probůh, jak to jen děláš?« zeptal se mě po chvíli Lygur Fuzurak, lékař který mě tu se zájmem doprovázel. »My je pečlivě rentgenujeme a vyšetřujeme všemi možnými přístroji, ty pacientovi políbíš ruku a – najednou víš všechno. To snad je nadpřirozené. Proč nás alespoň něco z toho nenaučíš? Dáváš rady všem okolo, od motorářů po atomové techniky, jen na nás neukápne ani rada kromě takových, které beztak známe sami. A přitom jsi lékař. To je od tebe nekolegiální, nemyslíš?«

»Nekolegiální?« usmál jsem se. »Dobře, povím ti, v čem moje lékařská dovednost vězí. Ale pochybuji, že ti to něco pozitivního přinese.«

»Tak mi aspoň řekni, jak poznáš, že má pacient – řekněme vnitřní nádor. Zvenku to není vidět, na rentgenu je to sotva postřehnutelná šmouha, ale ty víš hned kde je, co je to zač a jak proti tomu.«

»Jev, který za to může, jste na Giweruzu také objevili, i když celkem nedávno,« řekl jsem s úsměvem. »Zatím jen ve fyzice. Říká se mu holografie.«

»To znám, či spíš slyšel jsem o tom,« rozjasnil se. »To jsou ty plastické obrázky, ne? Jen mi není jasné, jak si to mám spojit s biologií.«

»Princip je stejný,« řekl jsem. »Interference ti dovolí zapsat na menší plochu nebo objem víc informací. My máme tím způsobem vyřešené paměti počítačů, umíme vytvářet prostorové obrázky, ale v biologii to funguje hned na dvou místech.«

»Obrázky – v biologii?«

»Ne obrázky, interference,« opravil jsem ho. »Mozek je jedním z biologických útvarů využívajících interference. Jinak by nebylo možné na tak malém objemu zaznamenat tolik vzpomínek, co se jich tam vejde. Uvědom si, vejdou se ti tam i vzpomínky z dětství, ačkoliv ti bude třeba tisíc let.«

»Zajímavá hypotéza,« povzdychl si. »Na to jsme my ještě nepřišli. A vypadá docela věrohodně.«

»A druhou takovou oblastí je krev,« pokračoval jsem.

»Krev snad nemyslí!«

»To ne, krev sama o sobě nemyslí. Ale jednotlivé krvinky nesou alespoň po nějakou dobu droboučké informace o tom, co na své pouti tělem spatřily – myslím obrazně, krvinky nemají oči. Nicméně cosi na nich ulpí. A když to později dáš dohromady, dostaneš něco jako holografický obraz živočicha, nebo člověka. Stačí na to obvykle jediná kapka krve.«

»No dobrá. Jenže podle mě bys na to potřeboval nějaký složitý přístroj, zařízení, ale ty nic takového nemáš.«

»Mýlíš se. Mám cosi jako přístroj, vlastně pomocníka. Jen sis ho zatím nevšiml.«

»Ale vždyť ty se přitom opravdu na ten náramkový počítač ani nepodíváš! Dobře jsem tě pozoroval!«

»Můj pomocník není tenhle počítač,« usmál jsem se. »Mám ještě jiného pomocníka. Biologického.«

»Dejme tomu – ale kde? Nikde jsem nic neviděl.«

»Protože se mi nedíváš na ústa,« usmál jsem se. »Mám ho v břiše a občas mými ústy vystrkuje svá chapadla.«

Musel jsem ho nechat, ať se mi zblízka podívá do krku, pak jsem vysunul diagnostické chapadlo asi půl metru z úst.

»Takhle to je!« vykřikl.

»Tak vidíš,« řekl jsem. »A současně je ti jasné, proč se s vámi nemohu dělit o biologické a lékařské poznatky. Nemáte agisar, takže tomu prostě nemůžete porozumět. Hluchému těžko vysvětlíš hudbu a slepému obrazy. A agisary pro vás prostě nemám.«

»To je škoda,« zesmutněl. »Pak to pro nás nemá cenu.«

»Tak nějak,« povzdychl jsem si. »Budete muset složitější případy nechávat mně a sami dělat jen to, nač stačíte.«

»V medicíně ti nemůžeme konkurovat.«

»Proč?« podivil jsem se. »Kdyby tady bylo takových jako jsem já tisíc, museli byste se takové konkurence bát. Ale já vás neohrozím. Budeme se doplňovat. Já sice umím všechno co vy a ještě mám spoustu možností navíc, ale jsem sám a na jednodušší zákroky nebudu mít čas. Ponecháte mi jen ty nejhorší případy, se kterými si už nebudete vědět rady.«

»A co když se jednou setkáme s vaší civilizací?«

»Pak ihned uspořádáme nábor dobrovolníků ke studiu na lékaře v Biologické univerzitě na Bardžá. Až se to naučíte, budete to provozovat i vy.«

Prohlédl jsem poslední raněné.

»Pozítří nám tady zůstane posledních pět pacientů,« řekl jsem. »Ostatní mohou odejít domů. Můžete sem přesunout další vážnější případy, především ty z okrajových oblastí. Slyšel jsem o tisícovce obětí paniky. Možná by bylo dobré, kdybyste zorganizovali Záchrannou službu pro celou Archu, to by bylo dílo! Rychlá záchranná skupina nám citelně chybí a bylo by dobré to napravit. Dohodněte s konstruktéry, aby vám udělali nějaká letadélka, schopná rychle přepravovat uvnitř Archy všelijaké úrazy a podobné naléhavé stavy. Vláda pro vás může zajistit potřebné prostředky a vás samotné snad také něco napadne.«

»Budu o tom přemýšlet,« rozjasnil se.

*****

Odlet z planety byl sice nakvap, ale s tím se tak nějak počítalo. Že přitom zahynul skoro milion lidí? Většina obětí patřila posádkám Ziboguských *obranných pevností*, které se k nám do poslední chvíle zdráhaly připojit. Neústupnost velitelů vrhla do záhuby většinu mužské populace Zibogu. Z milionové invazní armády se zachránilo sotva sto tisíc mužů. Přičetli jsme to jako vinu velitelům, kteří zahynuli se svým mužstvem, takže trestat nebylo koho.

Průlet okrajovými plameny supernovy nás stál méně obětí, než jsem čekal. Celkový počet mrtvých se pohyboval kolem dvaceti tisíc. Materiální škody byly rovněž značné, ale ty se daly nahradit. Čtyři *zuvojde* se rozsypaly a sedmnáct dalších jsme museli vyřadit z počtu obytných pro příliš velké defekty. Po jejich důkladné prohlídce, na kterou jsem si musel obléknout svůj starý dobrý skafandr, jsem rozhodl neopravovat je, ale rozebrat a jejich materiál použít v loděnicích na stavbu nových modulů. Nebude to trvat déle a budeme je mít v naprostém pořádku.

Jedna loděnice byla zcela zničena, ale ostatní se rychle uváděly do provozu. Ve dvou byly obytné *zuvojde* těsně před dokončením, dokonce už měly motory připojené na dálkové ovládání, takže je to nerozdrtilo. Zbývalo dokončit jejich vnitřní vybavení a mohli jsme do nich stěhovat nové obyvatele. Potřebovali jsme je především pro lidi ze zničených modulů, až další kusy budou pro spáče ze Zibogu. V ostatních loděnicích zůstaly bohužel jen hromady plechu, použitelné aspoň jako materiál.

Život na Arše se naštěstí nezastavil. Náhle jsme byli ve vesmíru a překročili jsme svůj Rubikon. Nemuseli jsme ani za sebou pálit mosty – to za nás obstarala nova.

*****

Archa dosáhla rychlosti sto tisíc kilometrů za sekundu, třetiny rychlosti světla. Bohužel mířila špatným směrem. V okamžiku útěku jsme se potřebovali co nejrychleji vzdálit, směr nám proto určilo okamžité postavení Giweruzu i Archy vzhledem ke slunci. Čekala nás tedy změna trajektorie téměř o šedesát stupňů, anebo resignovat na let k nejbližší hvězdě. Mohli jsme se tam setkat se spřátelenými bytostmi, ale tak jako tak bychom odtud museli odletět.

Nakonec převládlo rozhodnutí nic neriskovat a přece jen zamířit k přátelům. Rozhodly o tom zásoby. Spočítali jsme je a vyšlo nám, že pro všechny obyvatele nebudeme mít prostor k ubytování a nebudou stačit ani čističky vzduchu. Kdyby k nám doletěly všechny Ziboguské pevnosti, kdybychom o část rezerv vzduchu i vody nepřišli během hašení děravých modulů, kdyby nám část zásob potravin neshořela – snad bychom to nějak dali dohromady. Bohužel šlo o samá ***kdyby***. Dokud byla většina obyvatel Zibogu v zimním spánku, dalo se to snést. My je však budeme muset nejpozději do dvou let probudit, spíš dřív.

»Nebude nakonec lepší úplně je zmrazit?« navrhl ministr zemědělství na zasedání vlády a velitelů hlavních sekcí.

»Je ještě jedna možnost,« řekl jsem. »Střídat spící. Po půl roce část spících probudit a místo nich ke spánku uložit jinou skupinu.«

»Myslíš dobrovolníky?«

»Dobrovolníky, nebo z toho udělat povinnost. Postupně by se mohli střídat všichni.«

»To nebude příliš populární,« namítal ministr policie. »Jednodušší by bylo současné spáče zmrazit úplně. Pak nebude co řešit. Samozřejmě počítám s tím, jakmile doletíme na spřátelenou planetu, doplníme si na potřebný stav zásoby, ale i tonáž o nové moduly – a dál by to šlo i bez spánku.«

»Má to jednu nevýhodu,« podotkl jsem. »Zmrazit spáče je rychlejší než uvádět lidi do zimního spánku. Naopak to ale bude mnohem větší problém. Jistě víte, že probudit spáče není nemožné, dovede to snad každý lékař a trvá to méně než hodinu, zejména když je probouzíte hromadně po tisícovkách. Zmražené budu ale muset oživovat já a bude to trvat mnohem déle, navíc se pak musím každým zabývat jednotlivě. Oživit dvě stě miliónů lidí bude pro mě práce na dvě stě let. Myslím, že by bylo lepší pokusit se o variantu se zimním spánkem. Umožní nám to po doplnění zásob pokračovat v letu bez spících, bez zmražených.«

Následující diskuse jsem se nezúčastnil. Stačilo mi, že jsem vyložil na stůl karty. Za dvě hodiny jednání rozhodla vláda spolu s veliteli sekcí, že Archa bude zatím pokračovat v letu tak jak je. Po roce se tato otázka opět ocitne na stole a tentokrát bude nutné rozhodnout jasně, co dál. Do té doby si to všichni pořádně rozmyslí a kromě toho bude možné připravit na jednu či druhou možnost veškeré lidi z Archy.

V každém případě bylo nutné uspat zimním spánkem nejméně pět tisíc lidí, vybraných z posádek Ziboguských pevností. Ti se tomu ani nebránili, když jsme jim vysvětlili, oč jde.

»Co jsme si uvařili, to teď musíme sníst,« komentoval to jeden z jejich velitelů. Aby šel příkladem, přihlásil se sám a dobrovolně mezi ty, koho budu muset uspat.

Uspávání proto proběhlo klidněji než na Giweruzu, když jsme to praktikovali víceméně násilím. Tentokrát se všichni tak nebáli, spíš projevovali zvědavost.

»Za rok se opět uvidíme,« usmíval jsem se, když jsem jim podával uspávací hormony.

Mezi uspávanými byl i Letel Ugior. Ne jako dobrovolník. Pro něho šlo o součást trestu. Vláda rozhodla hlavní viníky postavit před soud, ale protože většina Ziboguských svědků spala, měli být vyslechnuti postupně a soud měl být zahájen až po shromáždění důkazů.

»Každá lumpárna se nakonec obrátí proti tomu, kdo s ní začal,« řekl jsem, když mi ho dva policisté přidržovali.

»Tobě se to mluví,« odsekl. »Kdo mohl na začátku vědět, že máš pravdu? Vždyť to vypadalo tak neuvěřitelně!«

»Dělat chyby je lidské,« podotkl jsem. »Ale v poznaných chybách setrvávat je hloupost nebes se dotýkající.«

Tohle japonské přísloví se mi kdysi zalíbilo. Kdybych tenkrát tušil, při jaké příležitosti je jednou uplatním! Letel Ugior přece nebyl tak hloupý, jen nedokázal přiznat chybu a jeho umíněnost nakonec zabíjela. Ne jeho, ale ty, kdo mu uvěřili.

*****

Během krátkého vypnutí motorů se Archa otočila do nového směru. Přitom jsme museli přemístit několik *zuvojde*. Místo poškozených jsme na okraj Archy přesunuli hangárové moduly, dosud soustředěné do poslední trojvrstvy. Poškozené *zuvojde* jsme dali na konec Archy blíž k loděnicím. Nákladní *zuvojde*, plně naložené materiálem, jsme také umístili poblíž loděnic jako poslední vrstvu. Ta nebyla úplná, takže konec Archy byl při pohledu z dálky malebně načepýřený.

Samozřejmě jsme si nejprve předem zakreslili, jak budou přesuny probíhat. Pak to muselo jít ráz naráz. Nebylo zdrávo vypínat motory na delší než nezbytně dlouhou dobu. Slunce se totiž pořád rozpínalo děsivou rychlostí, která se snad ještě zvětšovala, i když ne tak znatelně. To, že jsme čelní stěnu ohně předběhli, ještě neznamenalo, že máme vyhráno.

Ve hvězdném ohni probíhají různé procesy a jedním z nich je expanze stlačeného plynu, která může čelní stěnu ještě nějakou dobu po výbuchu hvězdy urychlovat. I ze Země je to znát na příkladu Krabí mlhoviny, která také vznikla výbuchem supernovy, dokonce v nepříliš

dávné době. Výbuchem odvržené vrstvy vytvořily tuto mlhovinu už v minulém tisíciletí, ale narůstání jejího objemu pozorují hvězdáři i v současné době. Kdybychom přestali zrychlovat, ohnivá stěna by nás v této vzdálenosti za nějakou dobu přece jen dohonila.

Kromě přemisťování *zuvojde* bylo nutné pečlivě posbírat trosky Ziboguských pevností, dosud přilepené na zadní stěně Archy. Po otočení totiž motory potáhnou na opačnou stranu. Další zvyšování rychlosti bylo nutné, aby se cesta neúnosně neprodloužila. To už ale musí Archa letět štítem napřed. Zatím k větším srážkám s mikrometeority nedošlo, ale při vyšších rychlostech bude výstup na povrch Archy nebezpečný.

Skupinky odborníků zvenku prohlédly i štít. Zúčastnil jsem se prvního letu, kdy nikdo nepotřeboval skafandry pro výstup do kosmu. Teprve druhá skupinka podnikla nepříliš dlouhé vycházky na povrch štítu, aby upevnila co bylo třeba.

Čelní plocha štítu už nebyla ta hladká letištní plocha, jak jsem ji pamatoval z dob, kdy stála na pylonech. Teď se spíš podobala ježku. Trčely z ní milióny krápníků z částečně roztaveného a opět ztuhlého materiálu. Nemělo smysl zarovnávat je, ostatně jsme na to neměli energii. Postačilo by zabezpečit visící trosky.

K mé nelibosti se ani tato zdánlivě pohodová fáze letu neobešla bez obětí. Uvolněné krápníky přimáčkly při odřezávání tři muže ve skafandrech a rozdrtily je. Dalšího muže stála život výrobní vada skafandru. Navíc, ačkoliv lidé pracovali hlavně na straně odvrácené od novy, dostali někteří vyšší dávky ozáření, než jsem předpokládal. Venku byly jen zbytky pekla, ale i to stačilo. Smrtící dávky záření mohl člověk obdržet za pár minut. Ani to se nedalo podceňovat. Ale proti peklu venku v první fázi letu to bylo zanedbatelné.

Každá zbytečná oběť mi ovšem vadila, i když Giweruzané ty nepříjemnosti snášeli se stoickým klidem. Možná tomu tak bylo proto, že tyto práce vykonávali samí dobrovolníci.

Zastavení motorů Archy trvalo třicet čtyři hodiny. Potom se její štít obrátil do jiného směru než dosud a motory opět zabraly na očekávanou dlouhou pouť.

Byli jsme ve vesmíru. Vrátit jsme se nemohli, nebylo kam. Kostky byly vrženy dávno před touto chvílí a nám teď nezbývalo než letět a doletět.

Přesednout nebylo kam.

*****

Soud

Archa měnila směr pomalu, ale jistě.

Kdo si neumí představit, co to znamená měnit směr při třetině rychlosti světla s kolosem o průměru dvaceti pěti kilometrů a třináct kilometrů dlouhým, měl by si to sám spočítat. Vzorce pro to najde v kdejaké učebnici fyziky.

Antigravitační motory Archy dokázaly tomu kolosu udělit zrychlení tří stovek Gé. Díky kombinaci bardžanských baporgů a aigurských girrigů bylo uvnitř stálé zrychlení na úrovni jednoho Gé – jako na povrchu planety. Motory prostřednictvím katalyzačních měničů hltaly nenasytně B-palivo a do zpětných potrubí vracely spaliny, které atomové elektrárny průběžně měnily zpět na B-palivo. Účinnost tohoto komplexu byla vyšší než devadesát procent, jenže i tak by se motory bez chlazení po nějaké době neúnosně zahřívaly. Rozvody chlazení, paliva, elektřiny a vzduchu byly proto na celé Arše nejdůležitější.

Jakmile jsem ověřil, že Archa sleduje vypočítanou křivku k nejbližší hvězdě, rozloučil jsem se oficiálně na velikém večírku s piloty. Rozhodl jsem se zůstat v centru Archy ne aby mě měli piloti kdykoliv na dosah. Především jsem chtěl zůstat v centrální nemocnici, kam mi z ostatní Archy převáželi nejtěžší pacienty.

Dokud tady ležela presidentka, často jsem s ní hovořil. Co bude dále s Archou, jaké nové zákony bude třeba prosadit, jaké naopak zrušit. Po zkušenostech z *hangárové vrstvy* jsem trval na tom, že centrální vláda bude muset věnovat velikou pozornost kontrolám, zda si některé samosprávy nepřisvojují větší pravomoci, než jim náležejí.

Většinou jsem se s ní shodl. Až na to, že jsem jí proti její vůli prodloužil život – podobně jako Fairlii. A nedal jsem se, když mi chtěla za to vynadat.

Orgo Plyoka, kterému jsem tuto úpravu také provedl, jsem informoval předem a získal jeho souhlas. Jinak by si povšiml nanejvýš dvou dnů, kdy byl bez vědomí. U presidentky to bylo jiné, protože mi předem dát souhlas odmítla. Mohl jsem si to prosadit tajně? Nápadné by to nebylo, vždyť jsem ji léčil z těžkého zranění. Jenomže to byla žena a těžko by přehlédla desetinásobné prodloužení měsíčních cyklů. Raději jsem jí to řekl, i když až dodatečně.

»Nechci mít jakékoliv výhody. Zruš to!« mračila se.

»Já snad musím lépe vědět, co pacient potřebuje,« trval jsem na svém. »Tahle úprava je čistě pozitivní. Nezlob se na mě, ale jsem lékař a ne vrah.«

»Pak bys to měl zavést všeobecně,« durdila se.

»To zase není v mých silách. Tuhle úpravu provádím jenom u těch lidí, které nějak léčím – a ještě ne u všech.«

»Za půl roku skončí můj úřad a stane se ze mě obyčejná žena. K čemu ti to bude?«

»Můžeš být opět zvolena,« oponoval jsem. »Dokonce je to velice pravděpodobné. Všichni vědí, že máš opravdu lví podíl na samotné existenci Archy.«

»Nebudu znovu kandidovat. Je to ostatně proti zákonům. Nikdo nemůže vykonávat úřad presidenta více než dvakrát po sobě – a tohle je moje druhé období.«

»Nejbližšímu sněmu navrhnu, aby tento paragraf ze zákonu o volbách vyškrtli. Podle mě byl užitečný v tom, že pomáhal dostávat od této funkce neschopné a tyrany. Pravda je, že by se měl stávat presidentem ten nejlepší. Jistě, stárnout bude každý a nebylo by asi dobré, aby v takové funkci setrval za každou cenu i v době, kdy ho stáří nebo nemoc úplně vyřadí. Ale to nebude ve tvém případě platit a až se spojíme s Galaktickým společenstvím, prodlouží se život všem a tento bod se stane nesnesitelnou přítěží. Bardžané mají rovněž volené zástupce. Volí je na deset let bez dalších omezení. Například současný zástupce Bardžá ve Velké Radě je v této funkci nepřetržitě už tři sta osmdesát let. Za tu dobu získal zkušenosti, jaké nemá nikdo jiný. Všichni jsou s ním spokojení. Proč ne?«

»Až se spojíme s Galaktickým společenstvím, pak snad.«

V tomto bodě jsme se zkrátka neshodli. Obešel jsem členy vlády a zjistil jsem, že by byli ochotni vyvolat změnu zákonů a předat ji Sněmu. Potíž byla v tom, že se Sněm dosud nesešel. Část, která pocházela z pevniny Zibogu, spala zimním spánkem. Odtržením Zibogu všechny samosprávné struktury zkolabovaly, přemístěním na Archu vznikly struktury nové. Byl v tom úchvatný nepořádek. Dokud ale vládli piloti z centrálního velínu, nikdo Sněm nepostrádal.

Pravdou také je, že dokud všem šlo o život, lidé nechali rozhodovat centrální velín. Teď jsme však vyvázli z plamenů pekelných a před námi byla jenom dlouhá, nudná a jednotvárná cesta. Čekal jsem, že právě nuda přispěje k brzkým změnám. Zatím ale bylo pořád co dělat. Továrny pracovaly na obnově škod a v loděnicích se montovaly další moduly. Lékaři každý měsíc probouzeli ze zimního spánku milión obyvatel ze Zibogu, aby je zařadili k ostatním občanům Archy. Ani jsem se toho neúčastnil, na probouzení stačili i beze mne.

Zvládli jsme i nápor raněných, které nám posílali lékaři z okrajových částí Archy.

Problémy se začaly teprve rýsovat. Jedním z největších bude jistě nuda. Už teď byly milióny lidí bez zaměstnání, co potom, až se zastaví továrny? Nedalo se s tím nic dělat. Aby dělali nějaké nesmysly? To se mi teprve nechtělo. Farmáři ve sklenících stačili produkovat dost potravin pro všechny, ale zaměstnalo to sotva setinu dřívějších zemědělců. Zpracování potravin probíhalo ve velkých jídelnách, což rovněž nedávalo dost příležitostí k práci. Mohli bychom rozdrobit stravování do menších jídelniček? Jistě, šlo by to, ale zvýšila by se spotřeba energie a přibyly by problémy s rozvodem odpadního tepla. Je otázka, zda by to stálo za pár dalších pracovních míst a co by vzniklo za další problémy.

Po Arše se toulaly skupinky lidí, bezúčelně bloumajících po chodbách. Rekvalifikační kursy je nezaměstnaly, tím spíš, že mnozí měli rekvalifikaci za sebou a práci přece sehnat nemohli. Doporučovali jsme jim další vzdělávání, ale někteří už toho měli dost a odmítali navštěvovat podle nich naprosto zbytečné školy. Navíc mezi nimi byli i takoví, kdo se prostě vzdělávat nechtěli.

Základní životní potřeby byly naštěstí zajištěné pro každého, ať byl zaměstnán nebo ne. V jídelně dostal každý na svou osobní kartičku najíst, lékaři byli placeni Archou, aby od pacientů nepožadovali kredity. Televizní studia se činila jak mohla, aby dodala lidem zábavu až do bytů.

Zatím se nikdo nebouřil. Všichni věděli, že jinak to teď prostě nejde. Jde o to, jak dlouho tenhle mír vydrží.

*****

Fairlie byla sice i nadále formálně zaměstnávána Radou kosmonautiky, ale už ne jako opatrovnice návštěvníka z vesmíru. Dohodli jsme se, že mi přestane dělat sekretářku a děvče pro všechno. Ne proto, že bych se jí chtěl zbavit, naopak. Žádná jiná by na jejím místě nedokázala to co ona. Neodcházela ani z důvodu, že by furiantsky trvala na svém dávném rozhodnutí odejít. Jednoho dne se mi podřekla, že by se chtěla podívat na sirotčinec, který těsně před odletem z Giweruzu založila. Byl umístěn na konci Archy pod hangárovou vrstvou. Návštěva byla otázkou několika hodin cesty, samozřejmě jsem jí dal volno, ať se tam podívá.

Vrátila se nasupená, jak jsem ji už dávno neviděl.

Správu sirotčince převzala hangárová trojvrstva, ale nemínila se jím zabývat a pověřila dozorem jednoho z lékařů. Urual Buho byl nejspíš dobrým dětským lékařem, jenže správa sirotčince mu neseděla a raději se věnoval ordinaci a podle toho to brzy vypadalo.

Sirotčinec se ocitl mimo zájem samosprávy a kromě několika původních opatrovnic, které tam docházely zčásti ze setrvačnosti a zčásti ze soucitu, se o děti nikdo nestaral. Nebylo možné, aby dvanáct žen udrželo v pořádku rozsáhlý komplex místností, zaplněný stovkami dětí. O individuální péči se nikomu ani nezdálo, děti nechodily do školy a v podstatě byly ponechané svému osudu. Na mnoha místech v místnostech vznikly závady a některé mohly být i nebezpečné. Fairlie si raději ani nechtěla představovat, jak by to brzy dopadlo. Přišla za

mnou se slzami v očích a když mi vyprávěla, jak to v současné době v sirotčinci vypadá, pochopil jsem, že ji ztratím jako sekretářku. Proto jsem jí sám navrhl, aby to vyřešila. Bohužel jsem jí nemohl slíbit, že jí v tom budu pomáhat, v nemocnici mě přece jen potřebovali víc.

Fairlie se do toho vložila s veškerou energií. Byl to jistě úkol hodný jejího obrovského organizačního talentu. Nejprve přesvědčila Radu, aby jí svěřili správu sirotčince. Mezitím si vyhlédla vhodnější prostory poblíž centra. Jistě je vybírala i proto, aby se ode mne nemusela odstěhovat, ale především proto, že v blízkosti centra bylo pár nevyužitých škol. Potřebovala jen, aby se všichni obyvatelé ve vyhlédnuté oblasti přestěhovali jinam, což v přeplněné Arše nebylo jednoduché.

Abych jí pomohl, dostal jsem nápad. Vyvolal jsem setkání s bývalými konstruktéry, zaměstnanými ve velínech Archy a přesvědčil je, že bude nejvyšší čas začít s využitím návodů ze Země vyrábět nejsložitější součástky, jaké se na Zemi dělají – totiž integrované obvody.

Znamenalo to vytvořit na jiném místě Archy středisko pro vývoj a sestěhovat tam vědecké kapacity, potřebné pro tento záměr. Vzhledem k tomu, že v kosmických loděnicích Archy pořád běžela výstavba *zuvojde* pro umístění spáčů ze Zibogu, zabavili jsme jedno nově postavené, vybavili je jako továrnu i jako vývojové laboratoře a sestěhovali jsme sem přihlášené vědce i s jejich rodinami. Díky této aktivitě získalo mnoho lidí práci a v případě vědců práci značně atraktivní. Pokud předtím zaměstnáni byli, mohli teď jejich uprázdněná místa zaujmout jiní.

Nebylo to daleko od Strážce, takže nebudou mít daleko ke zdrojům informací. Výroba integrovaných obvodů potřebuje čistotu a preciznost, ale na materiál není náročná. Nemuseli spěchat – vývoj měli ulehčený informacemi ze Země. Teď byl klid a byla na to nejvhodnější doba. Jednou s tím přece začít museli.

Uprázdněná místa jsme neobsazovali probouzenými spáči ze Zibogu, ale obyvateli, kteří doposud bydleli ve vyhlédnutých prostorách pro nový sirotčinec. Museli jsme je přesvědčovat trochu víc, ale Fairlie to uměla opravdu působivě a všichni si nakonec dali říci.

Dostala pak od vlády podporu, aby mohla prostory přestavět podle svého. Přestěhovala do centra také dosavadní opatrovnice a z místních rodin sehnala další. Sirotčinec teď sousedil s nemocnicí, takže měla po ruce i nutnou zdravotní péči. Uvnitř zařídila i školu, kam dojížděli učitelé z okolí a chopila se pevně vlády. Bylo vidět, že se jí to daří.

Ani nám nevadilo, že jsme teď nebyli tak často spolu. Věděla, že její počínání schvaluji a to jí stačilo. Ostatně jsme pořád bydleli spolu a měla stále privilegium přicházet za mnou do nemocnice kdykoliv a bez klepání.

Rada kosmonautiky se na Arše změnila v Centrální velín. S původní vládou byla druhou největší výkonnou mocí a mnohé pravomoci měla dokonce větší. Centrální velín mě oficiálně zaměstnával jako hlavního lékaře Archy. Jakmile mě přijali za řadového občana, přišel jsem ovšem i o hlasovací právo ve vládě i v Radě.

Nutno podotknout, že takhle jsem si to vyložil jenom já sám. Kdykoli jsem se obrátil na bývalou Radu, pokaždé mi vyšli vstříc, jako kdybych měl ne jediný hlas, ale nejvyšší slovo. Možná proto, že jsem se nestaral o detaily, ale jenom o zásadní problémy, kde jsem měl stále převahu vědomostí.

Brzy se dostalo do všeobecné známosti, že umím vyléčit případy považované lékaři za beznadějné. K dovednostem, získaným v universitě v Cokrezu na planetě Bardžá, samozřejmě patřily kromě běžného léčení nemocí i speciality, které zdejší vědci neznali. Patřila mezi ně i regenerace. Při léčení si zranění brzy všimli, že jim dorůstají amputované ruce a nohy. Když se to rozkřiklo, dostal jsem pacienty, kterým některé části těla chyběly už dávno. Pak se ke mně začali trousit lidé od narození slepí a brzy byla centrální nemocnice přeplněná.

Vyhradili mi další prostory, abych měl kam dát pacienty. Pro jejich obsluhu jsem musel najmout dvacet zdravotníků. Jídlo dodávaly nejbližší jídelny i s donáškou, jinak bych nemohl dělat vůbec nic. O běžné záležitosti jsem se nestaral a přece jsem byl pořád v jednom kole.

Regenerace chybějících orgánů není maličkost. Uvolněním atavistických regeneračních mechanismů se otevře cesta méně žádoucím procesům, například nádorovým. Takový člověk musí být několik měsíců neustále pod kontrolou.

Chodili za mnou i s běžnými nemocemi, protože si všimli, že mé léčení je bezbolestné. Ošetřovat miliardu lidí bylo ale nad lidské síly. Zjistil jsem, že tenhle nápor nezvládnu. Po pacientech jsem musel začít vyžadovat, aby se s lehčími nemocemi obraceli na své dosavadní lékaře a léčil jsem jen takové, se kterými si ostatní nevěděli rady.

Měl jsem teď na Arše své místo mezi lékaři. Nechápali mě jako konkurenta, spíš jako specialistu. Odborníků tohoto druhu bylo v Arše víc. Lišili jsme se tím, že já jsem zvládl všechno na vyšší úrovni než oni. Základní péče o pacienty tak zůstala v podstatě nezměněna.

Jakmile opadl první nápor regenerací, nastalo mi krátké období klidu. Skončilo právě tak náhle, když se rozkřiklo, že umím na požádání přerušit měsíční cykly.

Blokáda *dabyrgy*, v Galaktickém společenství běžná, byla tady neznámá a nebýt toho, že jsem sám tuto možnost několika zraněným pacientkám při léčení nabídl, ani by o ní nevěděly.

Poměrně jednoduchý zákrok zastaví měsíční cykly, spojené s mnoha nepříjemnostmi. Blokáda současně účinkuje jako úplná antikoncepce. Nabídl jsem to několika pacientkám, ale ty si to samozřejmě nenechaly pro sebe. Následkem bylo zavedení pořadníků a zaměstnávání dalších dvou sekretářek. Nedělaly nic jiného, než vyřizovaly pořadník na *dabyrgy*.

Blokáda však měla i méně příznivý účinek. Hrozilo, že se populace na Arše stane opět závislá na jediném člověku. Blokáda má trvalý charakter a prostředky Giweruzských lékařů by ji nedokázaly zrušit. Kdyby se se mnou něco stalo, ženy by zůstaly neplodné. Na Arše to zatím nevadilo, dokonce to bylo žádoucí. Až Archa dosáhne cíle své cesty, znamenalo by to ale veliký problém. Pak by totiž mohly mít potomky pouze ženy, které blokádu nemají. A vypadalo to, že ji nebudou mít jen ty, které dorostou ze současných dětí.

Když jsem si s tím už nevěděl rady, uspořádal jsem na to téma odbornou lékařskou konferenci. Požádal jsem lékaře, aby se nad tímto problémem zamysleli.

Nejjednodušší by jistě bylo připravit zásoby séra, které blokádu ruší. Potíž byla, že se nedalo dlouho skladovat. Můj agisar mohl vyprodukovat jen omezené množství séra a musel by jeho zásoby neustále obnovovat. Kdyby se se mnou pak něco stalo, bylo by nutné okamžitě zbavit blokády tolik mladých žen, kolik dávek by bylo momentálně k dispozici – s rizikem, že starší sérum už u některých nezareaguje.

*****

Každých deset dní jsme s Fairlií na jeden večer opustili nemocnici a uspořádali jsme si odpočinkový večírek v nejbližším *společenském* centru. Začínali jsme obvykle v tanečním sálu, kde nám pokaždé zahráli »Škoda lásky« – tuhle píseň tu ostatně hráli velice často i bez nás. Pak jsme si dali vynikající večeři – abychom aspoň jednou za čas měli čerstvě připravené a ne jen ohřívané jídlo. Na závěr jsme navštívili koncert, jindy divadlo nebo operu. Kouzelně tu hráli Prodanou nevěstu, přeloženou do Giweruzštiny. Giweruzané původně operu neznali a zprvu nad tím nechápavě kroutili hlavami, jenomže pak jsem je přesvědčil, že pozemská hudba má cosi do sebe. Jakmile se naučili hrát pozemské melodie, přišli na chuť i opeře. Bylo milé, když mě pozvali i na první Giweruzskou operu, napsanou na téma jedné starodávné hrdinné pověsti – škoda jen, že mi melodie příliš připomínala Mozartova Dona Giovanniho. Byla to první vlaštovka a té šlo ledacos prominout. Sami tvůrci nechápavě kroutili hlavami, když jsem jim v paměti počítače našel odpovídající záznam a dušovali se, že jej neslyšeli.

Opravdu není lehké vymyslet něco původního.

Ale já jsem se na to díval jinak. Hudebníci byli příliš nadšení, než aby stačili sledovat, zdali neskládají plagiát. Možná tuto melodii zaslechli jako součást něčeho jiného. Ani jsem se na ně nemohl zlobit. Ani když melodii »Škoda lásky« vylepšili svým textem, který originálu vůbec neodpovídal.

Kultuře jsem přikládal velký význam.

Vázala mnoho lidí, dávala jim smysl života. Byla to významná prevence proti nudě – a ta by v Arše mohla být i nebezpečná.

Toho večera dávali premiéru Dvořákovy Rusalky. Byla to sázka do neznáma, neboť podle libreta byla Rusalka víla, což Giweruzané neznali. Na tištěném programu bylo mlhavé vysvětlení, že jde pravděpodobně o odlišné kosmické bytosti, které se nějakou nehodou dostaly na Zem. To se zdálo docela pravděpodobné a také to tak všichni přijali.

Fairlie měla v předprodeji svou známou a vstupenky pro ni samozřejmě nepředstavovaly žádný problém. Večer předtím jsem jí dlouho a podrobně vysvětloval, jak je to s pozemskými pohádkami doopravdy. Ale ať tak či tak, dojem byl úžasný. Nejen Fairlie, ale většina diváků zůstala po skončení sedět a nezvedala se. Giweruzané neměli náš pozemský zvyk tleskat rukama, když se jim něco líbí. Možná by stálo za to zde něco podobného zavést. Když se jim něco opravdu líbilo, neodešli hned po ukončení představení, ale ještě chvíli s nejbližšími sousedy tlumeně diskutovali.

Úspěch byl jako vždycky dokonalý.

Opustili jsme divadlo a zamířili domů. Před výtahem nás dohonili dva policisté.

»Musíte ihned s námi,« obrátili se na mě. »Před chvílí došlo k neštěstí, je tam několik mrtvých.«

»Dobře,« souhlasil jsem, »dopravte je do nemocnice, hned se jim věnuji.«

»Nikdo se s nimi neodváží hýbat, je tam jen jeden příliš mladý doktor a tvrdí, že by je to zabilo.«

»Tak dobře,« povzdychl jsem si.

»Půjdu s tebou,« přitiskla se ke mně Fairlie.

»To nepůjde,« zarazil ji policista. »Měla byste jít domů a sdělit našemu kolegovi, aby tam dál zbytečně nečekal.«

»Tak ať čeká,« řekla Fairlie.

Šli jsme tedy společně. Za křižovatkou chodeb nás čekali další policisté. Měli tu vozítko, v podstatě zmenšený gryul, nedávno zkonstruovaný pro rychlejší pohyb v prostorách Archy a dodávaný zatím jen pro Záchrannou službu a Policii.

A pak najednou nevím...

Dostal jsem strašnou ránu do hlavy.

Jiskřičky – a ticho.

*****

Probral jsem se v tmavé místnosti. Ležel jsem na lavici, hlavu zavázanou nějakým obvazem. Hrozně mě bolela. Agisar se na mě soustředil a sdělil mi, že mám otřes mozku, tržnou ránu v týle a odřeniny na zápěstí. Dosud jsem na nich měl kovová policejní pouta.

Co se vlastně stalo?

Okamžitě mě napadlo, že se může jednat o přepadení někým ze Zibogu. Některým fanatikům jsem překazil jejich plány a rozhodli se mi to vrátit i s úroky. Museli to být fanatici jaksepatří, každý soudný člověk už věděl, že jsem měl pravdu já a že Archa nezachránila jen ty, kdo se k ní odmítli připojit včas, než slunce vybuchlo.

Ale – vysvětlujte něco takového fanatikům!

Loktem jsem se přesvědčil, že malý kapesní fotomet už za pasem nemám. Nosil jsem jej právě pro případné fanatiky, ale nepočítal jsem, že se budou vydávat za policisty. Odzbrojili mě, ale na opasku pod oděvem mi zůstala od fotometu kovová krabička zdroje. Bez něj by jim zbraň nebyla k ničemu. Ostatně jsem z ní v životě ani jednou nevystřelil.

Dobrá, odzbrojili jste mě, pomyslel jsem si. Ale ne tak docela, jak si myslíte.

Na můj příkaz začal agisar syntetizovat sorky a spavou nemoc, zbraně tak osvědčené při obsazování Zibogu.

Začalo mě ale zajímat, co se to vlastně stalo.

V místnosti byla tma. Pokusil jsem se posadit. Šlo to, ale zjistil jsem přitom, že jsem připoután i za nohu. Řetěz vedl k silnému kruhovému oku ve stěně, takže by mi dovolil sotva posadit se, možná i udělat jeden jediný krok od lehátka.

Neměl jsem ani tušení, kdo a proč mě zajal, ale tohle mě dopálilo. Dalších dvanáct minut jsem strávil syntézou dvou speciálních odrůd sorků, vyvinutých čistě pro průzkumníky. Jedna mi prosákla do očí a prudce zvětšila jejich citlivost. Ze tmy kolem vystoupily obrysy místnosti a jejího vnitřního vybavení. Bohužel tu nebylo nic, čeho bych se mohl zachytit. Místnost měla sotva dva krát dva metry a lůžko proti dveřím tvořilo její jediné vybavení.

Druhý speciální druh sorků dovoloval obrábět materiály včetně kovů. Soustředil jsem se nejprve na pouta na rukou a na řetěz, který mě držel za nohu. Obráběcí sorky jsou rychlejší než rezivění, ale pomalejší než dobrý pilník. Trvalo mi čtvrt hodiny, než jsem si mohl zbytky pout sejmout ze zápěstí a než napadený článek řetězu praskl. Byl jsem tedy volný, alespoň v rámci místnosti. Viděl jsem potmě a měl jsem připravené útočné sorky se spavou nemocí. Nebyl jsem už tak bezbranný, jako na začátku.

Začal jsem se zabývat dveřmi. Byly kovové, z této strany jednolité, bez kliky a jiného mechanismu. To by ovšem byla i pro obráběcí sorky zaručená fuška na několik desítek hodin a možná bude lépe počkat, až se v těch dveřích někdo objeví.

»Tak už pojďte,« zavrčel jsem na adresu svých věznitelů.

V cele však bylo naprosté ticho.

Chvíli jsem jen tak přecházel sem a tam. Přemýšlel jsem, co ty lidi vedlo k přepadení tak známé osoby. Výkupné? Bylo by to logické. Pomsta od fanatiků Zibogu? Také tak by se to dalo vysvětlit.

Nic dalšího mě nenapadalo. Začalo mi to připadat dlouhé. Ne, na pomstu fanatiků to nevypadá, ti by dávno provedli své. Spíš půjde o normální vyděrače. Třeba čekají na výkupné. V tom případě by bylo dobré utéci jim a zavolat, aby jim nikdo nic nedával.

Jedna z věcí, které jsem nemohl kontrolovat, byl čas.

Sebrali mi náramkový komunikátor. Neměl jsem hodinky ani informace. Jediná věc, kterou jsem mohl udělat, bylo vyslat obráběcí sorky proti okraji dveří a pozorovat, jak se do kovu pomalu, ale jistě zakusují. Z napadeného místa se na podlahu sypaly drobounké kovové pilinky. Baktériím to ale trvalo dlouho a nevěděl jsem ani, na které straně dveří je zámek.

Na stropě jsem objevil tmavé svítidlo, ale nikde tu nebyl vypínač. Zřejmě se rozsvěcelo zvenčí. Uvědomoval jsem si, že jsem dokonale přizpůsobený tmě a prudké rozsvícení mě nutně oslní. Nedalo mi to a poslal jsem obráběcí sorky proti sklu a hned potom jsem přerušil i elektrické přívody. Když už tu má být tma, ať je aspoň pro všechny.

Do spáry ve dveřích jsem za chvíli mohl vstrčit i prst, ale dveře byly tlustší, než obyčejné dveře. Jako kdyby šlo o dveře hermetického úseku. Aby mě tu nakonec chtěli udusit, napadlo mě. Jenomže to by nevypadalo logicky. Ve stropě byla obvyklá větrací mřížka a i když z ní vzduch neproudil, mohl tudy alespoň difundovat.

Co mi vlastně chtějí?

Agisar prohlásil, že rány na mé hlavě jsou už zahojené. Strhl jsem si obvaz, ale ani z toho jsem se nic nedozvěděl.

Jak dlouho tu mám ještě čekat?

Obráběcí sorky se konečně dostaly skrz. Dveře byly deset centimetrů tlusté – a tam, kde jsem začal, žádný zámek nebyl. Nasadil jsem sorky na opačné straně. Jenomže těm to potrvá stejně dlouho.

Bylo to málo, ale aspoň něco. Když jsem k nové skulince přiložil oko, spatřil jsem jimi světlo. Bylo příliš jasné, zpočátku mě oslňovalo, ale rychle jsem si zvykl. Díval jsem se na jednu jedinou prázdnou židli, za níž byla holá šedivá stěna. Výhled tedy za moc nestál.

Napadlo mě udělat tu nějakou značku, aby se dalo později zjistit, kde mě drželi. Obráběcích sorků jsem měl dostatek. Zkusil jsem vytvořit jimi značku, křížek na stropě, kde

by mohl nejlépe uniknout jejich pozornosti. Poškozené dveře asi dají spravit, ale stropu by si nemuseli všimnout.

Minuty ubíhaly a já jsem si připadal trochu jako hrabě Monte Christo v hlubinách ponuré pevnosti If. Stejně jako on, ani já jsem nevěděl, proč mě tu drží.

Nejméně hodina uplynula. Otvor na druhé straně byl tak velký, že jsem jím spatřil jakési mechanismy. Ano, byl tu zámek. Ale nestačilo obnažit jej, musel jsem jej otevřít. Na to bych musel mít aspoň nějakou představu o konstrukci jeho závory. Nechal jsem sorky rozšiřovat otvor do stran, aby co nejvíc narušily ta převodová kolečka a páky. Nejlépe by bylo zaměřit se na hranu dveří, kde budou závory nejpřístupnější.

Náhle se za dveřmi ozvaly kroky.

Odskočil jsem ode dveří a připravil si útočné sorky se spavou nemocí. Poslal jsem je ven necíleně. Jakmile projdou škvírou, zaútočí. Deset vteřin jim to bude trvat. Pak tito lidé usnou.

Někdo tam polohlasně sakroval, neboť se marně pokoušel odemknout. Pochopitelně. Zámek byl tak poškozen, že už nešel ani odemknout. Konečně toho na druhé straně napadlo vzít za závoru rukou a otevřít.

Dveře se otevřely. Deset vteřin ale může být nebezpečně dlouhá doba. Kdyby mě chtěli zastřelit, stihli by to.

Do místnosti vstoupili – dva policisté. Jeden byl vyšší i zavalitější. Chlap, hotová hora. Druhý byl menší.

»Tak jdeme,« obrátili se na mě.

»Kam?« zeptal jsem se jich lakonicky.

»K soudu,« odsekl zavalitější.

»Pozor na něj, měl být spoutaný!« povšiml si menší. Sáhl pro pistoli a namířil ji na mě.

»Máš pravdu,« odskočil ode mě i druhý.

Mířili na mě oba.

»O jaký soud se má jednat?« zeptal jsem se jich klidně. Potřeboval jsem získat čas. A nejlépe by bylo, kdyby ti dva zastrčili zbraně do pouzder. Až na ně padne spánek, mohli by stisknout kohoutky.

»Jsi obžalován z velice těžkých zločinů,« ujišťoval mě menší. »Máme tě přivést před soud. Nevzpírej se, mohlo by to být horší.«

»Já se nevzpírám,« ukázal jsem jim prázdné ruce.

»A kde jsou želízka?« vyštěkl vyšší.

»Na podlaze,« přistrčil jsem k nim nohou zbytky pout.

»Co jsi s nimi dělal?«

»Sundal jsem si je,« opáčil jsem. »Nejsem žádný zločinec a nekladu odpor. Proč tedy pouta?«

»Protože... protože...«

Větší začal nezadržitelně zívat. Nakazil tím menšího. Do dvou vteřin se bezvládně zhroutili na podlahu. Spavá nemoc se nemá podceňovat.

Překročil jsem je a vykročil z místnosti. To byla chyba, měl jsem se nejprve podívat, co je za nimi.

»Ruce vzhůru!« ozvalo se z obou stran.

Byli tu další čtyři – a mířili na mě. Nezbylo mi než je poslechnout. S povzdechem jsem zdvihl ruce nahoru. S tímto povzdechem jsem sice vyfoukl do vzduchu další várku útočných sorků, ale tentokrát to bylo horší.

»Pozor, nedotýkej se ho!« varoval jeden z nich své tři kolegy. »Stačí, aby se tě dotkl – a za chvilku jsi v zimním spánku. Sám jsem to viděl.«

Že by to byl jeden ze správců chladicích boxů, kam jsme dávali Ziboguské? Nemohl jsem si na něho vzpomenout.

Dva ke mně přiskočili a zacvakli mi na rukou další pouta – každý z jedné strany. Ale připojili se ke mně a to nebylo dobré. I když je uspím, budu mít na každé ruce viset chlapa. To by mi byla milejší ona pověstná vězeňská železná koule.

Odvolal jsem útočné sorky. Bylo to obtížnější, protože dva policisté už byli zasaženi. Ti dva, co mě drželi, ještě ne, ale kdoví co udělají, až jejich kamarádi padnou na zem a usnou.

»Tak – a jdeme,« pobídl mě jeden z těch, co byli ke mně připojeni.

Vyvedli mě na širokou chodbu. Když jsem se ohlédl, viděl jsem nade dveřmi znak Policie a číslo. Zapamatoval jsem si je – možná to bude dobrá stopa. Vyděrači se zřejmě spojili s policisty, což by bylo mnohem nebezpečnější.

Ušli jsme sotva padesát metrů. Dveře do boční chodby tu tvořila mříž, jaká nikde na Arše nebyla. Nad mříží se v průvanu houpala cedule označující, že chodba a následující prostory patří – výsostnému soudu samostatného státu ***Tami***.

Tami byl ostrov velikosti Kréty. Připojil se nejprve pod ochranu pevniny Zibogu, ale krátce po nezdařené invazi před městem Soryzuo se kajícně vrátil. Jeho obyvatelé se nalodili do Archy všichni a mohli by mi být vděční, že jsem se za ně tehdy přimluvil. Pořád jsem nechápal, proč to dělají. Museli by mít proti mě něco závažného, když riskovali jasnou nevoli zbytku obyvatel Archy. Schoval jsem si sorky na později, uvidíme, co se z toho vyklube.

Tušil jsem, že to nebude nic dobrého.

*****

Než jsme vstoupili, převzali štafetu další.

Vstoupili jsme do velké místnosti, obložené dřevem. Ano, tak jsem si představoval soud. Muži s vážnými tvářemi, dav přihlížejících, oddělený zábradlím. Uprostřed stůl a za ním soudci. Na rozdíl od pozemských měli jasně oranžové obleky, takže mi nejvíc připomínali buddhistické mnichy z obrázků učebnice dějepisu naší staré Země.

Přivedli mě doprostřed.

Jeden z mužů v oranžovém se ke mně naklonil a polohlasem se mě zeptal, zda se nechci přiznat, že to bude polehčující okolnost.

»Nejdřív bych snad musel vědět, k čemu se mám přiznat?« podíval jsem se na něho s úsměvem.

»Ke všemu,« ujistil mě vlídně.

»K čemu?« opakoval jsem otázku. »Ještě mi nikdo neřekl, co se mi klade za vinu.«

»To jsi měl poslední možnost!« zasyčel muž nenávistně.

»Obhájce, odstupte ihned od obžalovaného!« nařídil nevrle muž v oranžovém obleku s vysokou oranžovou čepicí.

Podíval jsem se na tamtoho chlapa v oranžovém. Ten syčák měl být mým obhájcem? To jsem tedy dostal toho nejlepšího!

»Obžalovaný byl výsostným soudem samostatného státu Tami uznán vinným z následujících zločinů...«

Teď jsem ještě udiveněji pohlédl na soudce. Myslel jsem, že soudní řízení začíná vznesením obžaloby, výslechy svědků, slovo dostane i obhájce, ale tady začínali úplně nelogicky, od konce – rozsudkem. To se mi snad jenom zdá!

»Nebudeme se tu zabývat vedlejšími zločiny,« hřímal sudí na celou halu. »Ačkoliv tento zločinec způsobil neplodnost miliónů žen a zabil tak tisíce ještě nenarozených dětí, není tento zločin považován za důležitý, neboť se naštěstí netýká žádné z žen národa Tami. Paradoxně bychom mohli očekávat, že to národu Tami dopomůže k větší velikosti, která mu právem po staletí náleží.«

Aha, pomyslel jsem si. Tak přece fanatici. Tentokrát ne obyčejní teroristé, ale stát, který si tu dovolil vzniknout. Nebylo by to nic zavrženíhodného, ale centrální vláda Archy nesmí dopustit, aby si kterákoliv samospráva dovolovala tak křiklavě překrucovat zákony. Stát Tami

je legální, ale jeho zákony jsou v rozporu s hlavními zákony Archy. Takže se jimi nemusím vázat a mám právo se proti nim i postavit.

»Hlavním zločinem obžalovaného je krutá vražda,« hřímal soudce.

Opět jsem zpozorněl. Kde k ní přišli? Koho jsem měl krutě zavraždit?

»Sto čtyřicátého dne roku Káo obžalovaný napadl váženého starostu Frumri Zoharima,« vysvětloval soudce – nebo to byl žalobce? V tomhle soudu jsem se vůbec nevyznal, ačkoliv jsem si kdysi nechal vysvětlit zvyky včetně soudů. Fairlie mi je vysvětlovala a já jsem získal dojem, že jde o obdobu našich pozemských soudů z doby před připojením ke Galaktickému Společenství, které Bardžané kritizovali pro naprostou nepružnost, úplatnost a nespravedlnost. Tohle bylo ještě horší, nepodobalo se to ničemu a trochu mě to vyvádělo z míry.

»Starosta byl obžalovaným věrolomně paralyzován a nechán na pospas neodvratné smrti,« pokračoval žalobce.

Začal jsem ho tak v duchu nazývat. Možná se ukáže, že to měl být můj obhájce, ale to bude možné upřesnit až podle toho, jak ho budou titulovat ostatní. Jako jediný ze soudců měl na hlavě vysokou čepici, mohl to být také předseda soudu či jaký titul mu zde patřil.

»Takže hlavním zločinem obžalovaného je vražda váženého starosty a příslušníka našeho národa, což je od cizince jen další přitěžující okolnost.«

Vzpomněl jsem si. Jednalo se zřejmě o starostu, který jako první prodal kus Archy, totiž nemocnici, svému kamarádíčkovi doktoru Juzgemu. Převedl jsem ho do zimního spánku, což by samozřejmě žádná vražda nebyla, jenže později se *zuvojde* ocitlo v pekelných plamenech hvězdného ohně a doktor Juzge nejspíš na starostu i na všechny ostatní zapomněl.

Ano, tak to asi bylo. Ostatní pacienty jsem dal tenkrát dopravit do centrální nemocnice, takže starosta zůstal v nemocnici sám. Neměl jsem čas se s tím zabývat, prázdná nemocnice zůstala nadále ve správě doktora Juzgeho. Ale ten mohl svého kamaráda kdykoliv probudit, nebo aspoň zařídit, aby ho při opouštění hořícího modulu vynesli. Právě doktor Juzge to měl zajistit! Tím spíše, že by mu starosta Frumri Zoharim za záchranu života jistě dobře zaplatil.

Trochu mě zamrzelo, že jsem přece jen, byť nepatrným dílem, přispěl ke smrti toho nafoukaného stařík a. Já jsem udělal co jsem musel udělat – nechat takovým lidem volnou ruku nemohlo skončit dobře – ostatně, co jiného je tenhle proces? Přitom by měl mít největší podíl odpovědnosti doktor Juzge. Nestihl jsem ohlídat všechno, což ani nebylo v mých silách. Ale aby svalovali veškerou vinu jenom na mne a o pravých vinících tu nepadlo ani slovo?

Jen co dostanu slovo, umiňoval jsem si, já to tady uvedu na pravou míru!

»A proto se odsuzuje – k trestu smrti!« pronesl na závěr slavnostním hlasem nejvyšší soudce. »Rozsudek soudu národa Tami je konečný a neodvolatelný. Ortel bude vykonán ihned po skončení soudu a to veřejně.«

Tak – tím ze mě vážně vyrazili dech.

Oni si vážně myslí, že jim to projde? Že jim na takovou nehoráznost ostatní obyvatelé Archy přistoupí? Ačkoliv, snad je jedna možnost, jak by jim to mohlo projít. Proč všechno probíhalo od začátku tak, jak to probíhalo? Proč mě přepadli a unesli jako banda vyděračů? Tady by bylo vysvětlení. Je to dokonce logické. Oni to před ostatními lidmi z Archy hodlají zatajit. Celý tento soudní proces je fraška, protože se koná gangsterským způsobem mimo veřejnost. Tak to bylo i na Zemi, než spravedlnost převzali Strážci. Kdejaká banda nájemných vrahů si osobovala právo *popravovat* rukojmí, *vykonávat spravedlnost*, navíc pokud možno co nejkrutějším způsobem, *spravedlivě trestat* bez řádného soudu a zejména bez obhajoby obětí, nebo *bojovat za svobodu* náložemi trhavin, nastraženými na místech, kde se pohybovalo co nejvíce lidí, lhostejno, zda to jsou odpůrci nebo vlastní.

Soud povstal na znamení, že sezení je u konce.

Rozhlédl jsem se. Deset ozbrojených policistů. Znamenalo to deset cílů pro útočné sorky v první vlně. Vyslal jsem ji. Další vlnu s pětivteřinovým odstupem nasměruji proti soudcům a půl minuty nato zbytek proti všem v tomto sále. A pak uvidím, co se dá dělat dál.

»Vy si vážně myslíte, že tohle byl nějaký soud?« povstal jsem a nahlas jsem vyjádřil své mínění. »Pokud vím, soud bez obhajoby se na Giweruzu vždycky chápal jako nezákonný.«

»Umlčte ho!« přerušil mě povýšeně předseda soudu, hlavní žalobce a vlastně jediný, kdo u toho povedeného soudu dostal slovo. Obžaloba i rozsudek, všechno jedním dechem.

Mafián nebo představitel státu?

Dva policisté, kteří mě drželi, pomalu vytáhli obušky, ale k jejich použití se nedostali. Náhle poklesli v kolenou, upustili pendreky a složili se vedle mě. Zůstali mi viset na rukou, protože ke mně byli připoutáni, ale už dávno předtím jsem poslal útočné sorky nesoucí obráběcí baktérie i proti poutům a byla jen otázka času, kdy pouta prasknou.

»Tak dost!« vykřikl jsem. »Prohlašuji ten soud za neplatný, protizákonný a všechny jeho organizátory za bandity. Všichni, co tu jste, jste mými zajatci.«

Soudci na okamžik strnuli nad tou opovážlivostí. Bylo opravdu směšné, aby odsouzený k smrti vynášel rozsudky nad svými soudci – kdyby se v té chvíli pomalu nesesunuli na zem všichni ozbrojení policisté v sále.

»Povídám, umlčte ho už konečně!« vykřikl nejvyšší soudce s netrpělivostí v hlase.

Pak teprve se rozhlédl. Dva uspané policisty mé eskorty viděl od začátku, ale ostatních chybějících si všiml až teď. Až teď pochopil, že se děje něco, co v jeho scénáři nebylo.

»Soudní stráž!« zaječel naplno.

Dveře, kterými mě přivedli, se otevřely a dovnitř vběhlo dalších pět policistů. Aniž by o tom věděli, vběhli přímo do neviditelného obláčku útočných sorků. Mají tedy deset vteřin času, než se zhroutí.

»Popravte odsouzence!« křičel předseda soudu.

V té chvíli se ztěžka přidržel stolu a pomalu se na jeho desku v předklonu položil.

Policisté ale jeho příkaz dostali. Usnou až za deset vteřin. Do té doby mě mohli prostřílet jako řešeto. Byla by to poprava nebo vražda? Spíš to druhé – ale já jsem měl být tím zavražděným. Nesměl jsem ztrácet drahocenné okamžiky.

Trhl jsem rukama. Pouta, trochu nahlodaná baktériemi, povolila. Přeskočil jsem zábradlí oddělující mě od soudců, rozběhl se a skokem plavmo přeletěl přes soudcovský stůl. Popadl jsem předsedu soudu a vztyčil ho před sebou jako živý štít. Tělo soudce mě chránilo ze směru proti dveřím, kde nepohnutě stáli překvapení policisté. Nemám rád takové praktiky, ale v této chvíli to asi byla jediná cesta, jak zabránit střelbě.

Aspoň jsem si to bláhově myslil.

V sále propukla panika.

Přihlížející diváci začali ječet. Uprchnout ze sálu si netroufali, to by museli jít proti policistům připraveným ke střelbě. Nahrnuli se do rohu sálu, co nejdál od ozbrojenců i ode mne. Jejich křik byl tak silný, že žádné přesvědčování ozbrojenců nepřipadalo v úvahu.

Zahlédl jsem plameny a současně zaslechl ostré práskání výstřelů. Jedna kulka mi hvízdla těsně kolem tváře, druhá mi prolétla levým ramenem. Pocítil jsem ostrou bolest, upustil bezvládné tělo soudce a přikrčil se za stolem. Agisar ihned syntetizoval hormon proti bolesti, ale neměl jsem čas hojit si ránu. Stranou ležel spící příslušník soudní stráže, vedle něho ležela jeho pistole. Přesunul jsem se tam a zmocnil se jí. Pistole je přece jen rychlejší než sorky. V nejhorším se z tohoto soudu prostřílím.

Křik a jekot v sále náhle zeslábly a ustaly. Diváci asi usnuli. Na okamžik jsem se vztyčil.

»Odhoďte zbraně!« vykřikl jsem na policisty.

Naštěstí jsem se opět tak rychle skrčil. Ozvaly se další výstřely a nade mnou zasvištěly kulky. Zůstal jsem skrytý za stolem a počítal do deseti. Pak jsem se opět vztyčil.

Sál byl plný spících. Usnuli i policisté, kteří vběhli dovnitř jako poslední a před chvilkou po mně ještě stříleli. Ale nebyl jsem si ničím jistý. Zděšený křik diváků mohl na místo přilákat další ozbrojence.

Teprve teď jsem se mohl věnovat svému poranění. Otočil jsem hlavu doleva a vysunul chapadlo. Rána byla veliká, šla skrz celé rameno a v podstatě mi úplně vyřadila levou ruku. Zpočátku silně krvácela, ale agisar ji rychle s obou stran překryl vrstvou gelovitého výměšku. Bolelo to dál, rána se naplnila krví, ale další už téci nemohla. Tím se budu zabývat až pak.

Věnoval jsem se teď soudcům. Leželi porůznu v křeslech nebo na zemi a spali. Ihned jsem se rozhodl převést je do zimního spánku. Spavá nemoc po týdnu přestane působit a rozhodně bude jistější, když budou vyřazeni natrvalo.

Ke své hrůze jsem zjistil, že předseda soudu je mrtev.

Policejní kulka mu prolétla hlavou. Do hlavy vnikla okem a vylétla týlem. Proletěla tak větší částí mozku a nenechala žádnou možnost zachránit tohoto muže. Zemřel díky vlastnímu rozkazu, protože policista jen plnil příkaz zastřelit mě. Teď už jsem tu nesměl otálet ani na chvíli. Jestli jsou všechny soudy národa Tami takové, měl bych na krku další vraždu, navíc vraždu váženého soudce. Byl jsem cizinec, což tady byla další přitěžující okolnost. Že střílel policista? To by v jejich pojetí byla pro mě jen další přitěžující okolnost.

S pistolí v ruce jsem opatrně vyhlédl na chodbu.

Nikdo tu nebyl. Opatrně jsem vyšel ze sálu a zabočil na konec chodby směrem k mříži, ohraničující území výsostného soudu samostatného státu Tami.

Až k ní jsem došel v pořádku, jenomže byla zamčená. Když jsem začal zkoumat, jak ji otevřít, ozvalo se za mnou značně rozmrzelým hlasem:

»Copak, copak?«

Otočil jsem se. Na překvapeného policistu, který vyšel z nevelké kukaně, jsem znenadání namířil pistoli.

»Odemkni to!« nařídil jsem mu.

»Ale to přece...«

»Povídám, odemkni to,« opakoval jsem netrpělivě.

»Nemám klíče,« zakoktal.

»Kde jsou?« zeptal jsem se ho věcně.

»Na vrátnici,« hodil hlavou ke své kukani.

»Tak jdeme pro ně,« pokynul jsem mu pistolí.

Otočil se a nepříliš ochotně vykročil napřed. Vstoupil jsem do vrátnice a bleskurychle jsem ji omrkl. Nikdo další tu nebyl. Vrátný náhle přiskočil ke stolu a stiskl knoflík. Celé oddělení soudu rázem zaplnilo kvílení poplašné sirény.

»Vypni to!« poručil jsem vrátnému výhružně.

»To nejde,« zašklebil se na mě vyzývavě. »Můžeš mě teď klidně zastřelit, já už jsem svou povinnost splnil.«

»Dobrá,« odvětil jsem. »Já tě teď uspím a nikdo jiný než já tě nedokáže probudit. Jestli se mi něco stane, zemřeš.«

Současně jsem proti němu vyslal útočné sorky s hormony zimního spánku.

»Jak je libo,« zašklebil se mi do očí vrátný – a usnul. Zavřel oči a bezvládně klesl na podlahu, nejspíš s pocitem dobře vykonané práce.

Do kvílení sirémy se ozval dupot mnoha nohou.

Obrátil jsem se a vyhlédl na chodbu. Byla plná strážníků a na odemykání mříže nebyl čas. Všichni se hnali ke mně.

Kukaň, kde jsem se nacházel, nebyla vhodná jako útočiště pro psance jako já. Dveře se sice daly zamknout, ale stačilo vyrazit okno a kdokoliv mohl vniknout dovnitř. Veliké okno umožňovalo nerušenou střelbu oběma směry. Vzadu jsem spatřil další dveře. Za nimi bych se snad mohl zabarikádovat. Moji pozornost však upoutal telefon na stolku. Popadl jsem jej a opatrně položil na podlahu. Pak jsem vedle položil pistoli a zdravou rukou rychle převrátil stůl tak, aby zakryl okno. Teprve pak jsem se vrhl ke dveřím a zamkl je.

Skrčil jsem se za stolem a zvedl sluchátko. Ozval se mi tón, telefon byl v provozu. Zdejší telefony jsem vymýšlel podle dávných pozemských přístrojů a byly velice jednoduché. Navolil jsem si nejprve směrové číslo centra a potom číslo velínu. Ta dvě čísla jsem naštěstí znal zpaměti, ani jsem nepotřeboval svůj odebraný – či ukradený – komunikátor.

»Centrální velín,« ozvalo se.

»Tady je Rudi,« oznámil jsem.

»Kde jsi? Všichni jsou tady na nohou, ale nikdo neví, co se s tebou stalo. Fairlie přiběhla, že ji někdo omráčil...«

»Unesli mě,« přerušil jsem ho. »Pošlete za mnou policii do nezávislého státu Tami. Pozor, zdejší policie se postavila proti centrální vládě. Možná budou střílet!«

»Kde že to jsi?« vyjevil se hlas na druhém konci.

»Já to sám nevím,« přiznal jsem se. »Hledejte v sektoru, obsazeném lidmi z ostrova Tami, rozumíš? Nejbližší policejní stanice má číslo AF dvacet osm.«

V té chvíli se ke kvílení sirén přidaly jiné zvuky. Bylo to řinčení rozbíjeného skla. Vykopnuté okno se vysypalo a na desku stolu dopadl úder, který ji odtlačil od okna. Tahle má barikáda nebude mít dlouhého trvání, uvědomil jsem si. Ihned jsem vyskočil a přirazil desku stolu opět k oknu.

Vzápětí se ozvalo práskání výstřelů. V desce stolu se objevilo několik otvorů, ale střely mě minuly, protože nikdo nevěděl kde jsem a všichni stříleli jen naslepo.

Obrátil jsem se k dalším dveřím. Vypadaly pevně a snad půjdou zavřít i z druhé strany. Otevíraly se však směrem ven a nedaly se z opačné strany zabarikádovat. Otevřel jsem je, ale předtím, než jsem jimi prošel, vyfoukl jsem do vrátnice malý obláček sorků. Nedostaly konkrétní cíl – v tom případě se budou vznášet ve vzduchu, dokud se do jejich blízkosti nedostane cokoliv živého. Na první živý objekt zaútočí. Snad je to aspoň na chvilku zdrží.

Byl nejvyšší čas. Vstoupil jsem do dveří a zavřel je za sebou. Když jsem je zavíral, zpozoroval jsem škvírou oslnivý záblesk. Ozval se výbuch, tlaková vlna dveře za mnou doslova zabouchla. Pojistil jsem je závorou, která tu naštěstí byla. Jen škoda, že tyto dveře nebyly dostatečně mohutné. Byly to obyčejné dveře a výbuch, který před okamžikem rozmetal moji první barikádu, tuhle slabou překážku také prorazí.

Stál jsem v nepříliš dlouhé chodbičce. Zřejmě sloužila vrátnému i jako kuchyňka. Byl tu jenom stůl, židle a nevelká skříň. Vzadu byly další dveře. K mé spokojenosti se mi zdály být mnohem pevnější. Zvuk sirén sem pronikal jen slabě.

Na stole ležel kastrůlek s jídlem. Najednou jsem pocítil přímo vlčí hlad. Od večeře jsem nejedl a nevěděl jsem ani, kolik to mohlo být hodin. Stát Tami zavedl vlastní počítání roků. Jistě by si mohl změnit i rytmus dne, jen aby se odlišil od ostatních lidí Archy. Hlad jsem měl především proto, že jsem pomocí agisaru vytvářel sorky. Agisar si pak potřebné živiny vezme z krve svého nositele, což se projeví právě pocitem hladu.

Pistoli jsem vstrčil do kapsy. Popadl jsem kastrůlek do zdravé ruky a doběhl k dalším dveřím. Naštěstí byly trochu pootevřené a otevíraly se tam, mohl jsem je otevřít i nohou. Vypadaly pevnější, ale jediným pohledem jsem zjistil, že za nimi budu v pasti. Byla tam jenom neveliká místnost s lůžkem a nějakými skříněmi. Ty bych mohl nastavět ke dveřím, jenže další ústup by už nebyl možný. Ne že by tato místnost neměla další dveře, ale srozumitelný znak na nich svědčil o tom, že se jedná o pouhý záchod. Když neuhájím dveře této místnosti, dopadnou mě tu. I tak to nevypadalo ideálně. Mohl jsem jenom doufat v pomoc z Centra. To ovšem předpokládá vydržet až do jejího příchodu.

Vyfoukl jsem další obláček sorků a vstoupil do dveří.

Uvažoval jsem, že rozsudek smrti vynesený nade mnou sice protiprávně, nicméně podle zdejších měřítek přece jen řádným soudem, nevešel dosud ve všeobecnou známost, když jsem uvedl veškeré přímé svědky procesu do zimního spánku. Nemohl jsem se na to ale spoléhat.

Soudní proces mohl být pouhou fraškou, bylo to dokonce velice pravděpodobné. Pak ale po mně půjde každý, kdo mě uvidí.

Položil jsem kastrůlek na postel a nejprve jsem zkusil zdravým ramenem odtlačit první skříň ke dveřím. Nešlo mi to, byla těžká, ačkoliv uvnitř téměř nic nebylo. Visela tu jedna policejní uniforma ledabyle hozená na věšák, ani jsem se moc nenamáhal ji vyklízet. Nakonec jsem skříň převrhl. Vzepřela se v nepříliš široké místnosti tak šikovně, že ležela čelem na dveřích, zatímco dnem se opírala o protější stěnu. Nemohl jsem ji dát lépe a ani jsem nepotřeboval druhou ze skříní.

Posadil jsem se na postel, kastrůlek jsem si dal mezi kolena a pustil jsem se do jídla. Byla to jakási masitá kaše z konzervy, naštěstí dostatečně výživná. Uvažoval jsem, že bych asi neměl sníst všechno najednou, ale hlad byl silnější než já. Snědl jsem všechno.

Za dveřmi se rozlehl výbuch. Dveře se otřásly, ale zatím vydržely. Znamenalo to však, že policisté používají trhaviny a právě vyrazili nepříliš pevné dveře do kuchyňky. Určitě je ani další dveře nezastaví a budou s nimi brzy hotovi. Jen co se vzpamatují z dalšího útoku sorků. Výbuch musel baktérie rozmetat, ale tím je nezničil. Možná budou rozptýlené, ale to na jejich účinku nic nezmění. Nanejvýš budou pomalejší.

Uvažoval jsem, co dál. Prohlížel jsem si pistoli, kterou jsem ukořistil v soudní síni. Pěkná hračička, ale doufám, že ji nebudu muset použít. Měl jsem raději sorky, nebyly krvavé a jejich účinky byly jen dočasné. Vyřadily protivníka, ale neublížily mu.

Najednou mě něco napadlo.

Dveře byly hermetické, ale ve stropě nade mnou byla malá mříž větráku. Ve větracím systému byly samočinné klapky pro uzavření rozvodů v případě dehermetizace. Ty teď byly určitě otevřené. Nadechl jsem se a poslal do mřížky další obláček. Nasměroval jsem jej proti proudu. Schválně, kam se dostanou, kde vyplavou z větracího systému – a koho uspí. Nejlepší by bylo, kdyby zasáhly právě policisty, co mě obléhali. Bylo to pravděpodobné, byli přece hned v sousední místnosti.

Uvědomil jsem si, že sedím na dost nešikovném místě. Až policisté vyrazí dveře, tlaková vlna mě smete. Rozhodl jsem se otočit druhou těžkou skříň a vtisknout se za ni. Budu tam aspoň trochu chráněnější. Navíc jsem zamořil celou místnost svými uspávacími sorky. Část jich zničí plameny výbuchu, ale zbytek postačí k uspání několika dalších.

Minuty však ubíhaly a nic se nedělo. Že by jim už došly trhaviny? Za dveřmi jsem slyšel podezřelý šramot, ale ten po chvilce utichl. Teď to přijde.

Nemýlil jsem se, ale i tak mě to málem omráčilo. Exploze rozmetala dveře i těžkou skříň. Místnost byla okamžitě plná dýmu z výbušnin. Hrome, napadlo mě až teď, kdo vlastně může mít na Arše výbušniny, když tu přece žádné nemají co dělat? Kdo je sem propašoval? Nebo je začali vyrábět až tady? Tady nejsou žádné doly, není důvod používat výbušniny!

Ačkoliv jsem byl otřesený, vědomí jsem neztratil. Nikdo na mě zatím neútočil. Nejspíš se poučili a vyčkávají, zda se uvnitř nerozptýlí mé útočné sorky.

To je ještě neznáte, pomyslel jsem si uštěpačně. Můžete čekat klidně i čtrnáct dní, než zahynou poslední z nich. Do té doby budou živé a nebezpečné. Každému – kromě mě.

Uběhla však minuta – a nic.

Nakonec jsem ztratil trpělivost. Nechcete jít za mnou? Dobrá – půjdu tedy za vámi.

Prostřelené rameno mě pořád bolelo. Vzal jsem nalezenou košili od policejní uniformy, svázal její rukávy k sobě a udělal si z ní improvizovanou pásku na zraněnou ruku. Pak jsem druhou rukou popadl pistoli a opatrně vyhlédl roztrženými dveřmi.

V kuchyňce byla tma, výbuch zničil osvětlovací těleso. Nikdo tu nebyl. Povšiml jsem si drátů, nejspíš od elektrické rozbušky, ty zde také předtím nebyly. Vedly dalšími malebně roztřískanými dveřmi do vrátnice.

Poslal jsem tam nejprve sorky a pomalu jsem počítal do třiceti. Pak jsem opatrně, abych neudělal příliš velký hluk, prošel kuchyňkou. Válely se tu střepiny plastiku z rozbitých dveří, ale i nějaké kovové úlomky.

Ve vrátnici bylo ticho. Sirény zřejmě někdo vypnul, asi mu vadily víc než mně. Tím lépe. Pozoroval jsem nehybné tělo policisty, ležícího ve vrátnici. Nebyl to ten, kterého jsem tam prve uspal, ale jiný, docela mladý chlapec. Ležel napříč přes odpalovací zařízení a zřejmě přes ně padl, když usínal.

Kromě něho byli v místnosti ještě dva policisté, ale oba spali. Sorky vykonaly dobrou práci, pomyslel jsem si.

Postoupil jsem do vrátnice.

Rozbitý stůl odhodili do kouta. Sklonil jsem se raději k telefonu, ale na první pohled bylo vidět, že přístroj není v pořádku. Kdosi jej zřejmě rozšlápl.

Vyhlédl jsem opatrně rozbitým oknem na chodbu. A tam se mi naskytl pohled, který mě navzdory vážnosti situace přece jen donutil k úsměvu.

Chodba byla posetá nehybnými těly. Policisté tam leželi jeden přes druhého, někteří natažení jako mrtvoly, jiní zase stočení do klubíčka, jiní vytvářeli až komické skupinky. Asi pocítili, že se jich zmocňuje spánek a pokoušeli se vycouvat ze zasažené zóny. Sorky byly zřejmě příliš rozptýlené, než aby je uspaly naráz, nicméně byly i tak silnější než lidská vůle. Na pevnině Zibogu sto uspávačů zlikvidovalo za jediný den policii, armádu i s domobranou.

Těžké mříže byly dokořán, ale za nimi byl podobný obrázek. Další ležící a spící uniformované postavy. Tihle byli navíc oblečeni do žlutě a zeleně skvrnitých uniforem. Nejspíš šlo o vojsko – ale to už bylo proti všem dohodám.

Brzy jsem se zorientoval.

Výhodou bylo, že všechna *zuvojde* byla shodná, až na pár výjimek, jakými byla společenská centra, atomové elektrárny, loděnice a hangáry. Výroba na běžícím pásu byla snazší, ale další výhodou bylo, že se každý snadno orientoval.

Zamířil jsem k výtahům.

U každého výtahu bývala cedule, označující *zuvojde* kódem platným po celé Arše. Bylo to nezbytné, aby tudy cestovatelé zbytečně nebloudili. Zdejší orientační štíty však byly pryč a místo nich tu byly cedulky s nápisy neznámým písmem. Tohle byl opravdu podraz. Kde vykopali tuhle řeč, když se po celé Arše mluví jednotným jazykem?

Na chodbě před výtahy hlídkovali tři muži ve strakatých uniformách. Naštěstí jsem je spatřil dřív než oni mě. Poslal jsem na ně obláček útočných sorků a v klidu jsem počkal, až se sesypou na zem. Pak teprve jsem opatrně doběhl až k nim. Nikdo z nich nevydal nejmenší zvuk, kromě pádu těl na zem.

Za těžkými dveřmi seděla jakási žena, rovněž oblečená do vojenské uniformy. Když mě spatřila, vyjekla leknutím, ale namířená pistole ji přinutila zmlknout. Přivolala mi výtah, ale než dorazil, usnula mi v náručí. Zachytil jsem ji, aby si pádem neublížila, ale více jsem se s ní nemínil zdržovat.

Nasedl jsem do výtahu a vyjel nahoru. Musel jsem projít bočními vraty do sousedního vyvýšeného modulu. I tato vrata hlídky hlídaly, ale dívaly se – směrem ke mně.

Uskočil jsem do úkrytu za kovový nosník a vyslal proti nim sorky.

»Kdo je tam?« vyzval mě strážný.

Neodpověděl jsem. Strážný se rozhodl prověřit mě osobně, ale ke mně už se mu dojít nepodařilo.

Sesunul se tiše k zemi, stejně jako čtyři jeho kolegové u výstupních dveří.

Otevřel jsem hermetické dveře a vstoupil do přechodové komory. Zazvonil jsem na službu druhého modulu. Pro jistotu jsem si připravil sorky pro případ, kdyby tam byli vojáci. Nemýlil jsem se. Naštěstí se vůbec nestačili vzpamatovat z překvapení. Vyslal jsem sorky do

štěrbiny vrat hned jak se začala rozevírat. Vojáky jsem krátce držel v šachu pistolí, pak se jim zamžily oči a pomalu si lehli k mým nohám.

Čekaly mě další tři výtahy, rovněž hlídané. Samospráva národa Tami sice postavila na klíčová místa hlídky, ale ty si naštěstí vůbec nepřipustily, že by je mohl někdo přepadnout.

Uspal jsem jednoho strážce výtahu, pak druhého.

Konečně jsem narazil na první orientační znamení. Podle cedule jsem se nacházel v přechodné stanici modulu BR 1628. Další vývěska pod ní všechny příchozí upozorňovala, že zde začíná výsostné území národa Tami, kam je cizím obyvatelům Archy povolen vstup pouze na zvláštní povolení.

Očekával jsem, že zde budou hlídky nejsilnější. Nemýlil jsem se. Hlídka byla početná a spatřil jsem ji hned za dalšími dveřmi. Viděl jsem devět mužů, další hlasy se ke mně nesly z jakési strážnice, v jejímž okně byl podivný stroj s dlouhou hlavní – zřejmě střelná zbraň.

Použil jsem sorky, ale okamžitě jsem se stáhl. Vrátil jsem se k výtahu, kde jsem si předtím všiml telefonu v malém výklenku. Rychle jsem zavolal do Centrálního velínu.

»Tady Rudi,« ohlásil jsem se.

»Odkud voláš?« ozval se hlas jakési mladé dívky.

»Zavolej mi šéfpilota,« řekl jsem.

Po chvilce se ozval a dříve než řekl své jméno, poznal jsem ho podle hlasu. Murani Faovar, pod jehož velením Archa proletěla povrchovými vrstvami slunce.

»Tady Rudi,« ohlásil jsem se mu. »Prosím tě, co děláte? Myslel jsem si, že mě vysvobodíte a vy zatím...«

»Nemohli tě najít,« odpověděl chvatně Murani. »Hledali tě po celé Arše. Nikde jsi nebyl.«

»Říkal jsem přece u které policejní stanice máte začít!«

»Takové číslo neexistuje,« ujistil mě.

»Ptali jste se v modulech, kde žije národ Tami?«

»Samozřejmě. Tvrdili, že tě hledají, ale že jsi u nich nikdy v životě nebyl.«

»Lhali,« odfrkl jsem. »Poslyš, Murani, jsem teď nablízku horního vstupu BR 1628. Pošli sem přepadové komando se zbraněmi a především s uspávači. Národ Tami vyhlásil vlastní nezávislý stát.«

»To nebude tak jednoduché,« zarazil se. »Samozřejmě mají nárok na samosprávu.«

»I když zavedli vlastní zákony proti zákonům Archy?«

»No, pokud nebudou v rozporu...«

»Jsou. Zavedli znovu trest smrti. To ti nestačí?«

»To je samozřejmě vážnější. Budeme s nimi muset zahájit nová jednání. Tohle je zřejmé porušení zákonů Archy.«

»Ty chceš čekat, až mě zastřelí?«

»To by si snad nedovolili,« opáčil prudce.

»To už si dovolili,« ujistil jsem ho. »Odsoudili mě před půlhodinou k smrti. Rozsudek je konečný a neodvolatelný, poprava měla být vykonána před chvílí. Nestačí ti to? Jestli ihned nezasáhneme, budou tu mrtví. Vlastně už jsou.«

»Kolik?« zeptal se.

»Jeden určitě, dva další možná,« zaváhal jsem.

»Jak je to možné?« nevěřil mi.

Na chodbě se rozhoukala siréna. Poplach.

»Ztrácíš čas,« vybuchl jsem. »Chtějí mě zastřelit. Už mě hledají, neslyšíš sirény? Dělej něco, dokud není pozdě.«

Položil jsem telefon. Poslal jsem do temné chodby na obě strany oblak sorků a vykročil k východu z území národa Tami.

Pozdě, uvědomil jsem si, když jsem spatřil, jak se proti mně ze záhybu chodby vyrojila skupina nejméně dvaceti mužů ve vojenských oblecích. Dva táhli jednu větší střelnou zbraň na kolečkách. Jakmile mě spatřili, okamžitě ji otočili proti mně a zalehli. Také ostatní sahali po zbraních. Moje tvář byla příliš odlišná, než aby se mohli mýlit – a zřejmě šli po mně.

Odskočil jsem dozadu. Chodba tu zatáčela, takže jsem byl na okamžik krytý. Kdyby se za mnou rozeběhli, daleko bych utíkat nemohl. Nebylo by kam.

Musel jsem je zdržet aspoň deset vteřin. Sorky už jistě započaly svou uspávací práci, ale kulka z pistole by nejspíš byla rychlejší.

Zvedl jsem zbraň a vystřelil směrem do zákrutu chodby. Nikoho jsem tam neviděl, neměl jsem v úmyslu někoho zranit, ale potřeboval jsem je zastavit, aby se nerozeběhli moc zhurta. Hvízdnutí kulky je snad na okamžik zarazí.

V odpověď se ozvalo práskání desítek výstřelů. Odražené kulky létaly kolem mě, ale dost daleko, než aby mi ublížily. Vystřelil jsem ještě jednou a začal jsem se ohlížet, kde by tu byl nejbližší úkryt.

Najednou do mě cosi zezadu narazilo, odhodilo dopředu a teprve potom mě ohlušilo prásknutí výstřelu. Upadl jsem na obličej jako mrtvý. To mě nejspíš zachránilo. Kdybych zůstal stát, chlap za mnou by vystřelil podruhé lépe. I tak mi kulka proletěla lopatkou, plícemi a vpředu pod klíční kostí vylétla ven.

Otočil jsem se při pádu tak, že jsem viděl na střelce. Byli dva. Jeden z nich měl v ruce zbraň, z jejíž hlavně se ještě kouřilo.

»Dostal‘s ho,« vykřikl nadšením mladší, který svou zbraň teprve vytahoval z pouzdra.

»Správná trefa,« pochválil se starší. Odfoukl od hlavně proužek dýmu a pistoli zastrčil zpátky. Pak oba vykročili ke mně, ale udělali sotva pět kroků, když se náhle zapotáceli, poklekli a zvolna se natáhli na kovovou podlahu.

Sorky právě dokončily svou práci.

Se mnou to bylo horší. Agisar musel opět zasahovat, tentokrát zevnitř. Začal s plícemi, rychle slepoval ránu na prsou a nakonec vzadu. Ta byla nejhorší. Střela prorazila kost a ostré odštěpky vletěly dovnitř. Naštěstí jsem už měl v sobě hormony proti bolesti, které mě trochu otupovaly.

To už jsem se opět zvedl. Pistole zůstala ležet na zemi, neměl jsem už ani jednu ruku schopnou udržet zbraň. Pomalu jsem vykročil směrem k té větší skupině. Za nimi je *zuvojde*, které už do území národa Tami nepatří.

Leželi tam všichni, jeden vedle druhého. Spatřil jsem, jak jednomu teče krev. Možná jsem ho zranil, ačkoliv jsem na něho nemířil. I odražená kulka může natropit pěknou paseku. Shýbl jsem se a chlapovi provizorně zalepil ránu agisarem, stejně halabala, jako jsem měl ošetřené vlastní rány. To mu teď musí stačit, hlavně aby nevykrvácel dřív, než se mu budou věnovat místní lékaři.

Překročil jsem je a došel k výstupním dveřím. Opatrně jsem stiskl otevírací tlačítko.

Dveře se pomalu otevřely. Nezavíral jsem je, rovnou jsem zazvonil na službu dalšího modulu. Další dveře se začaly pomalu otevírat.

»Vy nemehla,« uslyšel jsem rozdurděný hlas. »Nepřejte si slyšet, co by vám řekl Rudi, že za sebou zase zapomínáte zavřít. On je na to hrozně háklivej!«

Teprve pak se dveře otevřely natolik, že se za nimi vynořil obličej správce dveří.

»Proboha!« vykřikl překvapením. »To je Rudi – a nezavřel za sebou vrata!«

»Zavři je ty – a okamžitě zavolej na nejbližší policejní stanici,« požádal jsem ho. »Tady bude za chvíli mela, to se budeš divit!«

*****

Porada

Skoro půl hodiny trvalo, než na místo dorazilo komando určené k mému vysvobození.

Jeho veliteli jsem v prvním návalu zlosti vynadal, kde se proboha toulají. Nerozuměl mi. Použili všech privilegií, rychleji to prostě nešlo. Několika otázkami, podobnými výslechu, jsem zjistil, že moje první volání se na policejní velitelství Archy vůbec nedostalo. Teprve moje druhé volání, kdy jsem vzburcoval šéfpilota Murani Faovara, bylo úspěšné. Murani pochopil, že je to vážné, ztropil poplach a pak už to šlo hladce.

Kdybych čekal na pomoc po svém prvním volání, nikdy bych se jí nedočkal. Budeme muset vyšetřit, kdo to přijímal, ale nevyřídil, ačkoliv šlo o život.

Další akce se rozjela ve velkém stylu.

V čele armády policistů šli uspávači.

Bez milosti likvidovali nejen odpor, ale vše co se před nimi pohnulo. Další odnášeli uspané obyvatele dál do Archy. Všechny jsem převáděl do zimního spánku a další parta je odnášela do chladíren, naštěstí jich bylo nedaleko pár volných. Jejich dosavadní obyvatele jsme nedávno usadili v nově postavených *zuvojde*, vyrobených už ve vesmíru.

Jejich místa zaujali příslušníci odbojného národa Tami. Nebyl čas zjišťovat, kdo byl vinen a kdo o ničem nevěděl. Byla to hrozná akce, neboť uspávači vnikali i do soukromých bytů, kde pochopitelně vznikala panika.

Měl jsem spadeno na policisty, kteří se navzdory slibům věrnosti Arše dali do služeb protizákonné vlády. Ještě více jsem měl co vyčítat uniformovaným vojákům, kteří sice žádný slib Arše neskládali, ale museli vědět, že jejich armáda je větším zločinem než zrada policistů. Nejvíce mě rozčílili soudci v jasně oranžových oblecích, neboť ti začali horlivě sloužit zcela převráceným zákonům, ačkoliv jako právníci museli vědět, že jsou proti všem dosavadním pravidlům nejen Archy, ale i proti právnímu řádu bývalé planety Giweruz.

Sotva půl hodiny po mém vysvobození a krátce poté, kdy na hranici *výsostného státu Tami* dorazilo přepadové komando, volali mě k telefonu.

Protože jsem neudržel v ruce sluchátko, museli je dát na stůl přede mě a vytočit hlasitost naplno. Nevýhodou bylo, že hovor slyšeli všichni v místnosti.

Byla to Fairlie. Bylo slyšet, jak vzlyká, polykala zřejmě slzičky a nedalo se zjistit, zda radostí, nebo obavami.

Ujišťoval jsem ji, že jsem v pořádku. Postěžovala si mi na otřes mozku, neboť ji udeřili do hlavy ve stejnou chvíli, jako mě. Nechali ji ležet, ale diváci odcházející z divadla ji brzy objevili a přivolali pomoc.

Strávila prý strašnou noc. Nikde mě nemohli nalézt, ačkoliv vzburcovala celou Archu. Samozřejmě neúspěšně. Té pirátské akce se totiž účastnila oficiální policie, jenže ve službách *svého velikého národa*. Zdejší policejní centrála na jakékoliv dotazy odpovídala negativně.

Ujistil jsem ji, že je všechno v pořádku, ale potom jsem se jí omluvil, protože přinášeli další várku spících, které jsem musel hibernovat.

Během pěti hodin přední hlídky pronikly do sousedního *zuvojde*, ačkoliv první ještě nebylo zcela vyčištěno. Tady se nacházel onen *nezávislý soud výsostného státu Tami*, na který jsem měl obzvláštní pifku. Měl jsem proč. Na moje výslovné přání dávali stranou soudce, policisty, vojáky, ale i diváky u soudu. Spavá nemoc je pohlídá lépe než vězeňská stráž, ale zimní spánek by všechno neúnosně odsunul. Soud nad soudci, kteří bez možnosti obhajoby odsoudili k dávno zrušenému trestu smrti nevinného, jsem nechtěl odkládat ani o den.

V sousedním *zuvojde* naše oddíly postupovaly rychleji než v prvním. Spousta lidí tam spala. Příčinou byla trestuhodná nedbalost místních biologů, zodpovědných za ventilaci. Část vydýchaného vzduchu totiž vraceli do čerstvého. Zvýšili tím oběh vzduchu, v celé lodi vznikl slabý, ale příjemný průvan, jenomže současně s vydýchaným vzduchem prohnali mimo čistící filtry i moje necílené sorky. Uspávači měli ulehčenou práci, ale několikrát mi ze zamořeného

prostoru přinesli i naše lidi, uspané nechtěně. Probouzel jsem je s úsměvem. Každého jen jednou, protože každý probuzený byl od této chvíle proti spavé nemoci imunní.

Napadlo mě této zkušenosti využít.

Do dalšího *zuvojde* pronikla jen malá skupinka tří mužů. Dva byli ozbrojeni, aby chránili třetího, uspávače. Dostali za úkol proniknout do prostory čističky vzduchu, uspat její obsluhu a zamořit odtud celé *zuvojde*.

Proud uspaných vzrůstal tak, že se tvořily dlouhé fronty nosítek. Rozhodl jsem se přemístit do jedné *chladničky*, kde mi kandidáty hibernace rovnali na police po stovkách. Stačil jsem jich pak *obsloužit* mnohem více, než když je nosili po jednom kolem mě. Zdálo se mi, že úkol zhibernovat celý národ zvládnu přímo v rekordní době. Ale nebylo mi z toho volně. Jednalo se o *etnickou čistku*, přesně tak, jak se na Zemi vyučuje v učebnicích dějepisu. Rozdíl byl jedině v tom, že zatím nedošlo k sebemenšímu zranění. Nikomu se nic nestalo. Pokud nepočítám, že jsme svrhli jejich samosprávu a chystali se odsoudit všechny, kdo evidentně porušili zákony Archy. Měl jsem ale svědomí čisté.

Jejich boj za sebeurčení byl nemravný.

*****

Do *chladicího zuvojde* dorazilo po šesti hodinách od naší akce několik malých vozítek Záchranné služby.

Z jednoho vystoupila presidentka spolu s Fairlií.

Fairlie se ke mně vrhla a prudce mě objala. Málem mě to bolestí položilo na zem. Až teď si všimla, že mám v kombinéze dva průstřely a jsem celý od krve.

Rozbrečela se samozřejmě naplno. Také presidentka byla překvapená. Původně přijela naši akci z pravomoci svého úřadu zastavit, protože samospráva národa Tami si u ní oficiálně telefonicky stěžovala na nepřípustný zásah naší policie do své suverenity.

Ukázal jsem jí rány a ujistil ji, že jsem k nim nepřišel až teď, ale dávno před příchodem policejního komanda. Když jsem jí vyprávěl, jak mě *nezávislý soud* odsoudil k smrti, už to nevydržela. Od nejbližšího telefonu nás dělilo pár metrů. Presidentka zavolala na centrální vládu Archy. V rámci svých pravomocí nařídila vyhlásit výjimečný stav v Arše s výjimkou oblasti přidělené národu Tami.

Těžká přechodová vrata mezi jednotlivými *zuvojde* se po celé Arše zavírala. Správci vrat dostali policejní hlídky, aby zabránili průchodu nežádoucích osob. Museli jsme počítat s tím, že národ Tami vyšle do okolních oblastí svoje teroristy. Policie na celé Arše byla uvedena do pohotovosti a presidentka jejího ministra požádala, aby se dostavil na hranici *zuvojde* BR 1628 a řídil další akce osobně.

Teprve potom zavolala i samosprávu národa Tami a suše ji požádala, aby složili zbraně a vzdali se.

Neslyšel jsem, co jí odpověděli. Presidentka poté klidně položila telefon a obrátila se ke mně s prosbou, abych pokud možno vydržel v této akci až do konce.

»Nepřesvědčili mě,« zavrtěla hlavou. »Tohle přece nemůže být zásah do jejich vnitřních záležitostí. To byl strašlivý puč, zamířený proti Arše i proti lidskosti jako takové.«

»Vzdají se?« zeptala se jí Fairlie.

»Odmítli,« povzdychla si presidentka. »Nemůžeme jednat jinak než dosud. Budeme pokračovat v obsazování jejich území a převádět všechny do zimního spánku.«

V té chvíli opět zazvonil telefon. Byl to hovor pro mě, ale protože jsem pořád neudržel sluchátko, museli je položit přede mě na stůl.

»Tady Mairis Dypé plus dva muži, toho času v centrální ventilačce *zuvojde* BI 1632. Začali jsme posílat sorky, jenže z odsávání přichází dým. Zřejmě někde hoří.«

»Přerušte uspávání,« zbledl jsem. Jestli tam někde hoří, pak uspat lidi v blízkosti požáru znamená poslat je na smrt.

»Tak, s tímhle jsme nepočítali,« řekl jsem tiše. »Válka je jedna věc, záchrana lidí druhá. Budeme muset vyhlásit mír a začít hasit.«

»Můžeme vyhlásit omezené příměří,« navrhla presidentka.

»To nebude stačit,« řekl jsem. »Musíme je přinutit, aby nám sami nosili své uspané. A to půjde jenom tak, že jim je budeme vracet probuzené. Má to bohužel nevýhodu. Koho jednou probudím, na toho už spavá nemoc neúčinkuje.«

»V tom případě jim dáme ultimatum,« řekla presidentka. »Kdo se vzdá, bude uspán do zimního spánku. Kdo ne, bude uspán také, ale bez ohledu na nebezpečí. Odpovědnost za tohle rozhodnutí vezmu na sebe.«

»To nepůjde,« řekl jsem. »Spousta lidí může uhořet.«

»Dáme jim možnost. Aktivujeme tísňové obvody palubního rozhlasu. Všichni dostanou možnost reagovat podle svého. Kdo nechce riskovat smrt, ať se vzdá.«

»Nelíbí se mi to,« řekl jsem. »Ať aspoň zastaví uspávání pomocí centrální ventilace. To nedokáže udržet pod kontrolou nikdo. Akce na přímou viditelnost jsou něco jiného.«

Dohodli jsme se tak a svěřenci Mairise Dypé ve ventilaci dostali příkaz nezasahovat a vrátit koloběh vzduchu tak, aby všechen vydýchaný vzduch musel projít filtrační stanicí.

Pět minut poté se rozezvučely reproduktory po celé Arše. Tísňové obvody není možné vypnout. Nejsou tak složité, jako normální rozhlas, který si vláda národa Tami v oblastech své samosprávy vypnula. Tísňové obvody se nedají vypnout ani na místě, ani centrálně. Situaci a hlavně úplné znění ultimáta se rázem dozvěděli všichni lidé na Arše včetně těch, kterých se to netýkalo.

»Uvidíš, Rudi, do týdne budou nové presidentské volby,« usmála se na mě presidentka. »A ty sis dělal starosti, jak odbourat podmínku maximálně dvou období.«

»Uvidíme,« zamračil jsem se.

Bylo právě krátké období klidu. Zkoušel jsem zvládnout oběd, speciálně pro mě připravený. Byla to tekutá kaše, aby se dala jíst pomocí brčka. Musel jsem do sebe jakkoli dostat potřebné množství živin nejen pro hojení svých zranění, ale i pro neustálou syntézu dalších hormonů pro zimní spánek.

Dorazil ministr policie. V podstatě tu byl jen proto, aby svou přítomností akci podpořil. Uspávači byli hluboko na území národa Tami a pokud sami nezavolali některým telefonem a neohlásili se, nebyly o nich žádné zprávy. Jejich řízení bylo v této chvíli chimérou.

Čety nosičů neustále běhaly s nosítky do všech *zuvojde*, aby se po chvíli vracely s nákladem spících. Ukládali je do chladících boxů, neboť všichni dostali předtím náplast.

Děvčata z pomocných služeb je počítala a zaznamenávala, podobně jako na pevnině Zibogu.

»Máme jich milion,« oznámila nám odpoledne.

Byla to pětina národa.

»Teď by to mělo jít rychleji,« utěšoval jsem Fairlii.

Opět se vrhla do organizování mého okolí a opět jsem si musel gratulovat. Fairlie byla v tomhle nenahraditelná.

Najednou jsem se zarazil. Chodbou kolem mě probíhali dva chlapi s nosítky.

»Stůjte!« nařídil jsem jim. »Toho muže vyneste ven.«

»Proč?« podívali se na mě udiveně.

»Protože je to jeden z hlavních viníků,« řekl jsem suše. »Ten nesmí chybět na lavici obžalovaných.«

Asistenti bez dalších poznámek popadli nosítka a vynesli spícího muže, aby ho přidali k soudcům, kteří mě odsoudili k smrti na základě jednoho jediného udání, podle něhož jsem zabil váženého starostu Frumri Zoharima. Toho muže, ačkoliv by měl být korunním svědkem obžaloby, k soudu se mnou ani nepozvali! Nedivil jsem se, soudci národa Tami se s důkazy nijak nenamáhali. A přece jsem ho poznal.

Byl to majitel první soukromé kliniky na Arše, jinak též vážený hoteliér a majitel nejtučnějšího konta, lékař Gangov Juzge.

*****

Teprve po dalších dvanácti hodinách se začal odpor *svrchované vlády výsostného státu Tami* hroutit. V té době naše komanda ovládala dvě třetiny jejich území a i v poslední třetině byla pevně uchycena ve ventilačních prostorách. Ovládnutí zbytku bylo už jen otázkou času.

Vojáci se začali zbavovat uniforem, oblékali si civilní šaty a pokoušeli se vmísit mezi ostatní. Naši uspávači nacházeli stovky uniforem i odhozených zbraní bez majitele. V první chvíli to bylo jedno. Ukládali jsme k zimnímu spánku všechny bez rozdílu, ale později se to mělo odlišovat. Podle výslechu těch, kdo se přišli vzdát, byla účast v armádě dobrovolná. Samospráva nenutila vstupovat do armády nikoho. Heslo samozvaných důstojníků znělo: věrní si vystačí a bude lépe nedávat zbraně nepřesvědčeným. Což ovšem u vojáků vylučovalo jakoukoliv polehčující okolnost.

Náhodou jsme se dozvěděli skutečnost, která do vnitřních struktur armády Tami přinesla jasnější světlo. Vojáci kromě přísahy podstupovali i tetování, aby se prý navzájem poznali. Tetování nebylo veliké, ale muselo být vidět. Bylo umístěno na uchu v podobě malého kroužku. Odhození uniformy bylo pro nás rázem výhodné v tom, že vojáci odhazovali zbraně, ale jejich identifikaci to nezabránilo.

V honbě za mocí dělají zkrátka chyby i větší diktátoři.

Vláda výsostného státu Tami se pokoušela ustupovat do vzdálenějších *zuvojde*. Bylo to marné. Hned z počátku měli jakousi výhodu, *zuvojde* národa Tami ležela na pokraji Archy a nebylo možné je obklíčit. Snad by dokázali zablokovat přechodová místa, jenomže na to si vzpomněli pozdě. V době, kdy vznikl poplach, bylo jedno přechodové místo v našich rukou a to už se zastavit nedalo. Pečlivě připravená armáda se hroutila a naše komanda postupovala stále rychleji a bez odporu. Pokud někde došlo ke střelbě, netrvala dlouho.

Fairlie mě nakonec donutila odpočívat. Fakt je, že bych bez podpůrných drog nevydržel. Presidentka mi rozumně vysvětlovala, že o nic nepřijdu. Spavá nemoc nikomu nedovolí probudit se po celých deset dní a jak spícím, tak i mně může být lhostejné, kdy je převedu z jedné formy spánku do jiné.

»Riskujeme, že někoho do zimního spánku nepřevedu, pak se v okolí sníží teplota a on zemře podchlazením,« namítal jsem, ale namítal jsem to příliš unaveně.

»Za evidenci odpovídají děvčata z pomocných služeb. Nech jim trochu odpovědnosti,« rozhodla presidentka.

»Lehni si už přece, Rudi,« přidala se Fairlie.

Nezbylo mi než poslechnout. Fairlie mi nedaleko odtud už dávno připravila ubytování. Teď mě tam zavedla. U dveří byli na stráži čtyři naši policisté, ale Fairlie se také ozbrojila a s velkou pistolí se posadila do křesla u mého lůžka.

»Běda každému, kdo sem vtrhne,« prohlásila sveřepě.

*****

Přežil jsem tedy další úklady, ne osudu, ale i tentokrát lidí. Prospal jsem skoro dvanáct hodin. Zaspal jsem okamžik, kdy uspávači prošli poslední zákoutí chodeb, soukromých bytů i zákulisních prostor.

Objevovali skrývající se vojáky, ale i vystrašené děti, krčící se v nejnemožnějších úkrytech, některé dokonce takto uschované svými rodiči.

Vysvětlil se i požár, který nás tak znepokojil.

Vláda Tami se na útěku z obsazovaného *zuvojde* pokusila zamést stopy a na velké hromadě zapálila písemné doklady.

Přitom se těmto mocipánům podařilo něco, co mě pak úplně rozplakalo smíchy.

Něco takového bych umístil spíš do Kocourkova.

Mezi věcmi, které mi odebrali, byl kapesní fotomet, bez zdroje naštěstí bezcenný. Další zabavený předmět byl můj náramkový komunikátor. Ten byl naopak plně funkční, ale jeho ovládání bylo popsáno v řeči Bar, takže mu nikdo kromě mě a Fairlie nerozuměl. Předseda diktátorské vlády si ve své tajné pracovně, kde se odehrávaly všechny porady nejvyšších představitelů národa Tami, zvědavě hrál s knoflíky, později zabavený komunikátor uložil do aktovky a zapomněl na něj.

Kdyby tušil, že se mu podařilo zapnout funkci *diktafon*, asi by komunikátor rozbil na co nejmenší dílky. Nevěděl to ale, navenek se nic neprojevovalo, jenže zachycované věty se komprimovaly a pro data tohoto druhu byla paměť bezedná. Premiér zabavené předměty nosil s sebou jako vzácné trofeje, komunikátor nahrával a nahrával a my jsme teď měli perfektní záznamy ze všech porad z posledního období jeho vlády.

Vládu pochopitelně neuložili k zimnímu spánku, ale stranou mezi podezřelé soudce a důstojníky.

Jakmile jsem skončil přeměnu spánku na zimní formu, mohl jsem se vrátit do Centra.

Pádem vlády národa Tami byl v Arše zrušen výjimečný stav a obnoven normální provoz. Do prázdných *zuvojde* jsme poslali údržbáře, aby opravili škody, vzniklé ojedinělou střelbou. Pak se do obnovených prostor začnou stěhovat lidé ze Zibogu, do této chvíle odsouzení pro nedostatek ubytovacího prostoru k zimnímu spánku. Odbojný národ Tami jim svým odsunem uvolnil místo a bylo zbytečné držet Ziboguské ve spánku jen proto, že pro ně ještě nebyly vyrobeny vlastní *zuvojde*. Současně tak bylo vyřešeno první střídání uspaných.

Předčasně, zato bez diskusí.

*****

Návrat do centra byl slavnostní. Po trase, kudy náš průvod procházel, se shromáždily snad miliony lidí. Každý se chtěl podívat a každý chtěl znovu slyšet, jaké to bylo. Měli jsme tam i dva reportéry a ti teď ochotně poskytovali lidem informace.

V půlce cesty nás zastihla zpráva, že si máme pospíšit. V centrálním velínu už mě netrpělivě čekali.

»Máme problém,« oznamoval mi starostlivě šéfpilot Murani Faovar. »Museli jsme snížit tah motorů na desetinu. Nikde po Arše se to viditelně neprojevilo, určitě jste si toho ani vy nevšimli. Ale budeme s tím muset něco dělat.«

»Co je příčina?« otázal jsem se ho.

»Porucha baporgů zuvojde AB 0295,« odpověděl lakonicky.

»Jak se projevuje?«

»Začalo to jen nepatrně oscilovat, ale postupně to bylo horší a horší. Nejprve se tam trochu houpala podlaha, potom začaly padat předměty jako při zemětřesení. Evakuovali jsme lidi, protože se to neustále zhoršovalo. Všechno tam začalo létat ke stropu a pak tvrdě dopadat na zem. Nábytek, skříně, zásoby ve skladech. Brzy jsme museli odčerpat z nádrží všechno palivo i vodu, jinak by to provalilo stěny. Nakonec jsme omezili tah motorů, ale ani teď bych nedoporučoval tam vstupovat. Nikdo na Giweruzu takové zemětřesení nepamatuje.«

»A hrome,« zamyslel jsem se.

»To není všechno,« pokračoval Murani Faovar. »Roztřáslo to i sousední moduly. AB 0295 není okrajový modul, je skoro v centru druhé vrstvy. Všechny okolní moduly jsme museli vyklidit. Lidé dostávali mořskou nemoc a vznikala tam ošklivá panika. Jsou i zranění, naštěstí jen pár oděrek a zlomenin. Projevuje se to až na štítu, vlní se skoro jako hladina moře. Směrem ke středu Archy se vliv zmenšuje, dilatační spáry mezi moduly spolknou hodně, ale v nejbližším okolí poruchy to vypadá nepříjemně.«

»Budeme se tam asi muset podívat,« povzdychl jsem si. »To by byla příliš drsná zatěžkávací zkouška konstrukcí.«

»Budeme muset omezit tah motorů ještě víc,« nezakrýval rozpaky Murani. »Jinak tam každému hrozí smrt.«

»Omezte je na úroveň jednoho Gé,« rozhodl jsem. »Pak tam budou normální podmínky a můžeme se na to podívat.«

Sehnal jsem narychlo četu dobrovolníků a vydali jsme se na cestu do postižené oblasti. Byl jsem už naštěstí vyspalý a rány bolely méně než včera. Sestup k čelu Archy byl dlouhý a na konci jsme narazili na první známky poruchy. Podlaha se začala neznatelně houpat už v modulech vzdálených osm vrstev a dvě vrstvy od poruchy s námi výtah několikrát nepříjemně se skřípěním zadrhl o šachtu.

Od nejbližšího telefonu jsem zavolal do velína. Okamžitě snížili tah motorů Archy na požadované jediné Gé. Podlaha se uklidnila a mohli jsme pokračovat.

Hlídky na hranici postiženého zuvojde nás optimisticky přivítaly slovy, že se to nejspíš samo spravilo.

»To rozhodně ne,« zarazil jsem jejich nadšení.

Jako prvního mě dovnitř nepustili. Ve vratech mě raději pro jistotu přidrželi, aby mohli vstoupit dobrovolníci. Při tahu jednoho Gé však panovaly v modulu normální podmínky, ta opatrnost byla podle mého zbytečná.

Jak se ukázalo, ne tak docela.

Uvnitř zuvojde panoval nepředstavitelný nepořádek. Všude byly trosky. Jen málokteré chodby byly volné, většinou se tu povalovaly haldy rozbitých předmětů. Drť z nábytku, rozbité bedny s rozdrcenými konzervami, úlomky a střepiny vybuchlých tlakových láhví ze zásob vzduchu. Část tlakových láhví byla připevněna dobře, ale několik desítek se jich uvolnilo a při nárazech buď odpadly ventily, nebo explodovaly obaly. Mezi tím se válely kotouče drátů, neboť to mnohde vytrhalo kabelové šachty. Jediná obrazovka nezůstala celá.

Pronikli jsme do velína. Také tady to vypadalo jako po zemětřesení kombinovaném s ničivým tornádem a záplavami. Nad velínem praskly zásobní tanky s vodou pro skleníky. Tam jsem se také nehrnul, ve sklenících musel být obraz zpustošení ještě horší, ale museli jsme tudy projít, protože tudy vedly důležité kabely.

První šestice baporgů byla nedaleko od velína. Baporgy byly bez proudu, ale přerušení nejspíš vzniklo později. Montéři se okamžitě vrhli ke kabelům a začali podle donesené dokumentace natahovat náhradní kabely.

V rozvodně nad druhou šesticí baporgů nás zaujal velice ostrý kyselý zápach ve vzduchu. Kabely tu hořely, dým ještě stoupal ze šachty i z rozvaděče. Tady nepostačí dodat pár kabelů, tohle se musí vyměnit všechno, rozhodl jsem.

Sepsali jsme požadavky na nové součástky a jeden inženýr odběhl k telefonu, aby to zařídil v kosmických loděnicích.

»Tady to zřejmě vzniklo,« usuzoval jsem nahlas. »Musel tu vzniknout zkrat. Vidíte tady ve svorkovnici? Tady zřejmě krátkodobě hořely a zase uhasínaly elektrické oblouky. Tohle rozkmitalo celý modul i několik desítek sousedních.«

»Je tady někdo od policie?« obrátil se k davu čumilů za našimi zády jeden z montérů.

Bylo to skoro zbytečné. Vedle stál policejní president této oblasti, moje ochranka i desítky dalších.

»Co se stalo?« zajímal se šéf policie živě.

»Mám nejspíš příčinu,« podával mu montér na dlani – několik skleněných střepů.

»Co je to?« nechápal policejní president.

»To byla láhev kyseliny,« vysvětloval mu montér. »Někdo ji tu postavil. Uzávěr byl kovový a kyselina se jím postupně prožrala, až vytekla do rozváděče.«

»Takže to nebyla nehoda, ale jasná sabotáž,« zbledl šéf policie, jako by z toho obvinili jeho samotného.

»Kdybych do toho směl mluvit, poslal bych zkontrolovat všechny rozváděče nejen tady, ale ve všech zuvojde,« navrhl montér.

»Ale to se snad rozumí samo sebou!« souhlasil policejní president. »Toho, kdo to tu nastražil, bych nejraději osobně odstřelil. Vždyť to mohlo zabít všechny v tomto modulu!«

Prohlédl jsem si střepy, pak i nalezené zbytky kovového uzávěru láhve a nezbylo mi než souhlasit.

»Dejte se do toho,« přikývl jsem unaveně. »A až najdete grázla, co to provedl, přiveďte ho před soud, ne abyste ho odpráskli. Pamatujte na to, že mu někdo opatřoval plány, kyselinu a nápad. Ten, co to provedl, může být už jen řadový člen nějaké bandy.«

Po celé Arše se rozběhly revize elektroinstalace se zvláštním zaměřením na motory. Výsledky na sebe nenechaly dlouho čekat. Zakrátko byly objeveny čtyři nastražené láhve s kyselinou, z jedné už kyselina kapala mezi kontakty.

Přes všechno pátrání se ale nepodařilo zjistit, kdo to měl na svědomí. Po pachatelích jako by se slehla země. Giweruzané museli zajistit pravidelné prohlídky a lepší ochranu životně důležitých uzlů Archy. Bylo nepříjemné vědět, že někdo na jedné lodi s námi chystá bez ohledu na vlastní ohrožení podobné zákeřné pasti. Myslel jsem si, že pitomci vyhynuli na spáleném Giweruzu.

Zřejmě jsem se mýlil.

*****

Na nejbližší zasedání vlády jsem si vymínil přístup. Na moji žádost je dokonce odložili, dokud jsem neuspal všechny lidi národa Tami. Další odložení měla na svědomí událost ve zničeném zuvojde.

Udělal jsem ale dobře. Presidentka Gypripy Dlogeke na něm ke všeobecnému úžasu podala demisi.

»Porušila jsem presidentský slib,« opakovala, když ji všichni včetně mě přemlouvali, aby to stáhla. »Nikdy jsem neměla dávat jakékoliv skupině obyvatel žádné ultimatum a tím méně jim hrozit likvidací.«

»Tady šlo o puč,« namítal jsem. »Možná se přitom svezli i nevinní, ale na druhé straně – nic se jim nestalo. Naopak, byli vysvobozeni z nadvlády, která zavedla nesmyslné zákony, jistě nejen proti mé osobě, ale především proti svým vlastním lidem.«

»Ultimátum nesmí dávat president, ale jedině ministr pro policii. President to může schválit, ale nesmí sám vydávat pokyny tohoto druhu.«

»Hrozilo nebezpečí z prodlení,« oponoval jsem. »V takové chvíli je nutné zvolit menší zlo. Nejsme na planetě, ale v kosmickém prostoru. Neříkal jsem, že některé zásady se budou muset podřídit nutnosti? Velitelé požárníků a policie smějí v případě obecného ohrožení dávat svým podřízeným některé rozkazy bez ohledu na nebezpečí smrti. A nemusí to být vražda, i když je poslali s plným vědomím do ohně.«

»Máš pravdu, Rudi,« usmála se. »Jenže zapomínáš, že nemusím uvádět důvod demise.«

»V tom případě mám právo nařídit ti, abys ve výkonu své funkce pokračovala,« řekl jsem k jejímu překvapení.

»Odkdy máš právo něco mi nařizovat?« podívala se na mě s nejvyšším údivem.

»Protože hoří,« odvětil jsem. »V této chvíli, když jasně vidím nebezpečí, které jste asi přehlédli, mám právo požádat každého z vás o setrvání na svém místě. Neposlechnete-li mě, můžete ohrozit Archu. Myslím si, že na takové upozornění by měl mít právo kdokoliv.«

»Jaké nebezpečí jsme přehlédli?« zeptala se presidentka a hned po ní i ostatní. »Jaká závada hrozí Arše?«

»Po technické stránce je Archa v pořádku,« řekl jsem klidně. »Největším nebezpečím pro nás jsou lidé. Právě poslední události mi dávají za pravdu.«

Chvíli bylo ohromené ticho.

»Možná máš pravdu,« řekla tiše Gypripy. »Uznávám to a beru tu demisi zpět.«

Fairlie, sedící vedle mě, si nahlas oddychla. Do vlády nikdy nemluvila a seděla tu jen proto, že byla se mnou.

»Asi jsem hlupák,« opáčil ministr zemědělství. »Ale já pořád nechápu, o čem to vlastně mluvíte. Vzbouřili se všeho všudy lidé národa Tami. Archu jako celek to neohrozilo, všechno snadno nahradíme. O co tedy jde?«

»O nic méně, než že osm milionů našich spoluobčanů za pár měsíců letu, krátce po záchraně z největšího nebezpečí, dokázalo převrátit zásady Archy v opak,« řekla presidentka. »Rudi má pravdu. Co nás bude čekat na planetě, kam nakonec doletíme, když se dokážeme už teď jeden druhému tak dokonale odcizit?«

»Tohle je snad záležitost každého člověka zvlášť,« řekl ministr zemědělství nerozhodně.

»Právě že není,« řekl jsem. »My budeme muset začít od lidí, ne od techniky. Archa prokázala svou sílu, lidé naopak svou slabost. Jde o to, že let může ohrozit to nejslabší, co selže. Obávám se, že každou chvíli.«

»A co navrhuješ?« obrátil se na mě.

»Já?« usmál jsem se. »Navrhuji vám zamyslet se. Problémy lidí na Arše nemohu řešit já, ačkoliv se považuji za jednoho z vás. Na tohle budeme potřebovat více hlav.«

»Já ti rozumím, Rudi,« řekla presidentka. »Kromě motorů a atomových elektráren budeme teď potřebovat především lidi, na které se můžeme spolehnout, přinejmenším jako na baporgy, girrigy a jaderné reaktory.«

»Čím tedy chcete začít?« pokračoval v otázkách ministr zemědělství po chvilce ticha.

»Televizí,« řekl jsem.

»Proč televizí?«

»Protože tady vidím jednu z příčin toho, co se tu děje, možná jednu z příčin zla v lidech.«

»A co navrhuješ?«

»Dát lidem něco, co jim bude pomáhat, aby se stali lepší než jsou dnes.«

»Co by to mělo být? Nezařazuje snad televize pravidelné vzdělávací pořady?«

»Kursy fyziky umožňují lidem získávat technické znalosti nutné pro další činnost, ale nedodají jim sílu, kterou budou potřebovat k životu bez světa. Archa je příliš malým světem, než aby jim dokázala nahradit Giweruz. Musíme si navzájem více pomáhat, než tomu bylo na Giweruzu. A televize tomu musí dát smysl, jinak to s námi špatně dopadne.«

»Jak to myslíš?«

»Jednoduše,« odvětil jsem. »Podívejte se na televizní pořady, jak jdou celý týden. Dva kratičké vzdělávací pořady, deset hodin nesmyslných kvízů a sedmdesát hodin horrorů.«

»Lidé si to tak přejí.«

»Na vzdělávací pořady se nikdo nedívá, každý si říká, že se ho to netýká,« pokračoval jsem. »Zato filmy staré sto let, plné násilí, krve a vraždění, jsou na pořadu většinu vysílacího času. Nejvíc se opakují filmy, ve kterých se objevují skutečné popravy. Já vím, dnes už lidi nepopravujete, ale dřív filmaři pro větší efekt kupovali odsouzence k smrti a skutečně jim sekali hlavy – hrůza. A tyhle ukrutnosti dáváte v televizi sedmkrát v týdnu. Proč? Kdyby se na vaši televizi chvíli díval některý z Bardžanů, prohlásil by, že jste příšerní barbaři. Bardžané by možná u těch filmů omdlévali, protože nesnesou ani pohled na úmyslné násilí. Je to velice kulturní národ a létají do vesmíru už čtyřicet tisíc let. Já Bardžan nejsem, ale v bytě si raději pouštím statické pohledy do lesa, i když se tam nehne ani větvička.«

»Všichni víme, že vůbec nemáš čas a nedíváš se na žádný film,« namítl ministr škol.

»V tom to není,« řekl jsem. »Řeknu vám něco. Myslím, že je potřeba, aby i lidé na Arše začali uvažovat, že násilí nemá být řešení žádného problému. I když se může stát, jako právě nedávno, že to jinak řešit nepůjde. Ale to znamená, že se něco fatálně zanedbalo někdy dřív. Napadlo někoho z vás sledovat, co se objevovalo na televizních obrazovkách národa Tami v poslední době?«

»Ty to víš?«

»Zeptal jsem se na to jednoho příslušníka tohoto národa, předtím než jsem ho jako každého uspal. Ten mě jako jediný varoval, že jeho krajané po celou dobu svého pobytu na Arše neviděli nic jiného, než prastaré filmy, oslavující *velikost* národa Tami. Krev, vraždy, soudy se zrádci a odpadlíky a pak ovšem jejich popravy. Pak se nedivte, že nikdo z nich neřekl ani slovo, když vláda Tami obnovila armádu, soudy bez možnosti obhajoby, tresty smrti a podobné zhovadilosti. Také my s tím budeme muset něco dělat. Musíme omezit násilí, jak v životě, tak i v televizi.«

»Jenomže lidé si to žádají,« namítl opět ministr škol.

»Někteří žáci pro změnu požadují zrušení škol. Můžete jim snadno vyhovět – zrušte školy a podejte demisi.«

»To přece nejde,« zarazil se.

»Ostatně si myslím, že zájem diváků není právě o takové drastické filmy – ale co mají dělat, když se jim nic jiného na obrazovku ani nedostane? V tomhle platí společenský zákon o tom, že nabídka vyvolává poptávku a naopak. Obávám se, že poptávka po násilných pořadech je dána nabídkou. Vždyť jste se už před sto padesáti lety zbavili globálního násilí, jako jsou války. Ale všimněte si, jak snadno se dají lidé strhnout k nepravostem. Stačí jeden lhář, který dostane monopol na informace a nepustí druhé ke slovu. Tak tomu bylo se Zibogu s jejich duchovním vůdcem Letel Ugiorem, tak tomu určitě bylo i v případě národa Tami, kde budeme muset vůdce teprve najít a příkladně potrestat. A proto bych chtěl začít u televize. Planeta Ux bývala barbarská do té doby, než se rozhodla přestat uvádět násilnosti. Zničili staré filmy, bez milosti spálili všechny záznamy o válkách, přejmenovali celá města, jen aby nepřipomínala nic z dřívějška. Země postupovala podobně, jen jsme nebyli tak důslední. Bardžané už nedokáží o násilí na myslících bytostech ani pomyslet.«

»Tak ať někdo vymyslí něco jiného – a uvidíme, jestli se na to lidé budou dívat, nebo ne. Televizní divák je náročný, toho jen tak něčím nezaujmete!«

»O náročnosti televizních diváků mám své mínění, když se dívají na takové pořady,« podotkl jsem. »A pokud je neumíte zaujmout ničím jiným, než sto let starými krvavými filmy, nemusíme na to mít současné televizní společnosti. Postačí jediné mixážní pracoviště.«

»Vy jste na Zemi nikdy neměli takové filmy jako my?«

»Měli,« souhlasil jsem. »Když se podívám do archivu naší lodi Newton, jistě by se tam našly stejné horrory jako na vašich obrazovkách. Země byla donedávna barbarská planeta podobná Giweruzu. Do zavedení Strážců jsme na tom byli skoro stejně jako vy. Řekl bych, že byste se v tomhle měli změnit co nejdříve.«

»Zkusit to můžeme,« připustila presidentka. »Máme v každé domácnosti na výběr z více kanálů. Většina beztak vysílá statické obrázky a nenáročné smyčky s panorámou, nahrazující pohled z oken. Vytvoříme pořad, kde nebude nic krvavého – a uvidíme.«

»V tom případě se mnou klidně počítejte,« slíbil jsem. »Mám možnost vybrat pro tento kanál zajímavosti ze Země, ale i z jiných světů Galaktického společenství.«

Tím bylo dohodnuto založit novou televizní společnost, více podřízenou duchu nenásilí.

Ministr zemědělství se mě ale zjevně potřeboval na něco zeptat. Jakmile jsme dojednali otázku televize, obrátil se ke mně:

»Rudi, kdo jsou ti Strážci, co vás tak změnili?«

»Strážci – to je naše policie,« řekl jsem. »Trochu se od zdejší policie liší. Je nestranná a nepodplatitelná, ale to by se dalo vyřešit i tady.«

»Jak?«

»Zařídí to ministr policie. Je to v jeho kompetenci i v jeho zájmu. Nesmí zkrátka dovolit, aby se policisté dali podplácet.«

»To je nejtěžší problém, co je Giweruz Giweruzem.«

»Giweruz už není,« podotkl jsem. »Problém je v tom, že úplatky bere kdekdo. Policista, který přijme úplatek, by měl dostat okamžitou doživotní výpověď od policie, zákaz práce ve státní správě a ztrátu důvěry i pro jiné obory.«

»Trochu přísný trest za tak nepatrné provinění!«

»Nepatrné provinění?« podíval jsem se úkosem na ministra policie. »Pro policistu je to nejhorší zločin! Kdo porušuje zákony, nemůže dohlížet, aby tyto zákony dodržovali jiní!«

»Kdybych měl propustit každého policistu za první úplatek, zůstal bych na to brzy sám.«

»Myslím si, že taková slova jsou urážkou pro poctivou část policie,« opáčil jsem. »Já si naopak myslím, že to bude nutné zavést.«

»Říkal jsi, že policii nerozumíš,« zaútočil na mě.

»Nerozumím,« přikývl jsem. »Ale vím, jak by to fungovat mělo a co zdejší policii chybí. Proto si myslím, že musíme vyházet úplatné a neschopné policisty a něco podobného musíme zavést i u soudců. Úplatný soudce, který propustí na svobodu zločince, patří za mříže a po odpykání trestu si nikdy v životě nesmí obléknout soudcovský oděv. Vy jste naopak dopustili, aby soudci byli jmenováni doživotně, ať soudí spravedlivě, nebo ne. Mimochodem, tak je to i s jinými profesemi. Ale i tady to musíme změnit. Lékař, který léčí nedbale, bude doživotně zbaven diplomu a už nikdy by neměl léčit.«

»To říkáš ty – lékař?«

»Právě proto!« řekl jsem. »Setkal jsem se s lékařem, který prohlásil několik lidí za mrtvé a přestal se jimi tím pádem zabývat, ačkoliv byli dosud naživu.«

»To říkáš ty – ale naši lékaři nejsou na takové úrovni, nedovedou zázraky.«

»Právě u lékařů mě lajdáctví mrzí nejvíc,« řekl jsem. »Nebojte se, dovedu rozlišovat, co zdejší lékaři dovedou a co ne. Jistě se nikdo z nich nemůže srovnávat se mnou, ale i mezi nimi jsou rozdíly. Nejsem zaujatý proti poctivým, kteří dělají, co odpovídá úrovni zdejší lékařské vědy. Jenže uvěřit lajdáckému lékaři může být pro pacienta katastrofa.«

»A co bys navrhoval?«

»Předně – zavést pořádek do policie a soudů. Rozloučit se rychle a trvale s těmi, kdo nedodržují zákony. U lékařů zavést zpřísněný dozor nad úmrtností pacientů a nad výskytem zanedbaných nemocí. Lékaře, kteří se o pacienty řádně nestarají, zbavit diplomů a poslat je po přeškolení na jinou práci. Je přece spousta profesí, kde nemohou napáchat tak velké škody.«

»I když takhle způsobíš zhroucení zdravotnictví, policie a soudů?«

»Nepovede to k zhroucení, ale k podstatnému zlepšení.«

»Jak si tím můžeš být jistý?«

»Protože v našem světě právě to pomohlo dostat se z podobné situace, v jaké Země byla. Pravda, nám hodně pomohly uxiony. Dovolují Strážcům nahlížet do minulosti a vylučují omyly. Ale největší změnu, kterou se Strážci mohou pochlubit, má na svědomí ukončení blahovůle ke všemu, co překračuje zákony.«

»Za pokus to stojí,« přikývl ministr policie. »Přiznám se, otřáslo mnou, jak lehce se většina policistů národa Tami dala strhnout k podpoře a spolupráci s tou příšernou vládou. Navzdory tomu, že policie měla být jednotná.«

»A kromě toho jsem se rozhodl vytáhnout proti některým prastarým zvykům, které tu máte,« pokračoval jsem.

»To bys neměl, Rudi,« zamračila se presidentka. »To jsou naše zvyky, ne tvoje.«

»Až se jich zbavíte, pak teprve poznáte, jaké nesmysly to byly,« zavrtěl jsem hlavou. »Některé jsou příliš kruté, jiné ponižující. Neříkám, že všechny. Ale je toho dost.«

»Které – například?«

»Například přezíravé a ponižující chování k sirotkům,« řekl jsem.

»Aha – to je jistě dílo Fairlie!« zabručel ministr dolů. V Arše doly nebyly, zabýval se proto recyklací již použitých materiálů a správou nákladních lodí se surovinami.

Fairlie se na mě podívala s obavami.

»To není dílo Fairlie, ale moje,« řekl jsem. »Nemohu se dívat, jak se k nim chováte. Je to pozůstatek barbarských dob, kdy jedině silný rod mohl ručit za členy a ochraňovat je.«

»A co bys s tím chtěl dělat?« zeptala se mě presidentka. »Věřím ti, že chceš pomoci Fairlii, ale jak to chceš udělat, to mi vážně není jasné.«

»Když chci ukončit, aby se lidé přestali dívat spatra na sirotky, musím sám dokázat, že smýšlím úplně jinak. A já to dokážu. Řekl bych, že velice snadno. Tím, že se vezmeme.«

Fairlie trochu zezelenala, ale začala se usmívat. Uchopil jsem ji za ruku. Stiskla mi ji.

»Tímto vás všechny zveme na nejbližší knihování.«

Na Giweruzu se právoplatné svazky uzavíraly zápisem do matričních knih. Nebyly s tím takové okázalé obřady, jako na Zemi, zato takový zápis platil mnohem více. Rozvody tu byly naprosto neznámou věcí – opuštěné dívky a ženy se totiž vždycky samy podřezávaly. Matriky se nevedly každý den, ale zápisy se do nich připisovaly jednou za deset dní.

Podíval jsem se na Fairlii a ona na mě.

Nejbližší zápisní den měl být zítra.

*****

Planeta Digae

Sliby se mají plnit. Proto jsem nemohl odmítnout, když za mnou přišli z televize. Zvlášť, když měli zájem o nějaké pořady pozemského typu.

Myslel jsem si, že sáhneme do bezedných interferenčních pamětí palubního počítače Newtona pro některý pozemský film, ale televizní pracovníci měli jiné představy. Navrhli, abych po několik pořadů vystupoval v jakési diskusní tribuně, kde by mi mohl kdokoliv oponovat. Že jsem jim prý zavařil velkou polízanici se svou kritikou, tak ať zkusím pobavit lidi bez násilí. Pak se uvidí.

Bylo to slovo do pranice. Jsem lékař a ne konferenciér. Nicméně nemohl jsem couvnout, v sázce byla nejen čest Země, ale i budoucnost národů Giweruzu.

Nejhorší bylo, že jsem nemohl předem vědět, co si kdo na mě vymyslí. Kdyby šlo jen o populárně naučný pořad, snad bych si mohl předem připravit vhodné téma. Staré české přísloví ale tvrdí, kdo se dal na vojnu, musí bojovat. Utěšoval jsem se tím, že žádná kaše není tak horká, jak se uvaří. Největší výhodou bylo, že jsem si mohl obrazně řečeno zvolit zbraně.

Dohodli jsme, že půjde o přímý televizní přenos, bude se odehrávat v nevelkém sále a reportér pokaždé náhodně vybere jednoho z diváků, kteří se budou hlásit s otázkami. Každý musí přednést stručně a jasně svou otázku a já na ni pokud možno vyčerpávajícím způsobem odpovím. Nemínil jsem se ale nechat vtlačit do role posluchače sáhodlouhých diváckých monologů a nerad bych naopak unavoval nezáživným povídáním.

Fairlie uvažovala, zda by tam neměla sedět také. Kdybych si nevěděl rady, mohla by mi poradit. Řekl jsem, že to necháme na pozdější opakování. Uměl jsem snad už Giweruzsky dostatečně a nepotřeboval jsem tlumočit.

Televizní dramaturgové tvrdili, že diváci na takový druh pořadů nejsou zvyklí. Já jsem si zase vzpomněl, že na Zemi měl podobný druh zábavy kdysi úspěch. Hodně záleží na osobě, která sedí v křesle. Jiný pozemšťan ale na Arše nebyl k mání a nezbylo mi než se o to aspoň pokusit.

A tak nadešel okamžik, kdy jsem přišel do nabitého sálu, posadil se ke stolečku, pozdravil diváky v hledišti i doma za obrazovkami a očekával první otázku.

Jak se dalo čekat, byla nečekaná. První se přihlásil muž ve středním věku. Giweruzanům nerostou vousy, ale tenhle měl alespoň tmavozelené vlasy rozcuchané kolem celé hlavy, takže by se na černobílé fotografii podobaly lví hřívě. Také jeho oblečení tomu odpovídalo. Většina lidí na Arše byla oblečená do střízlivých kombinéz. Tento měl na sobě jakýsi kabát, již značně odřený a potrhaný.

»V době před odletem Archy se mluvilo o tom, že tu budou zajištěna stejnou měrou práva každého občana,« začal zhurta. »Jenže jsou mezi námi takoví, kteří si vůbec nepřáli dát se nedobrovolně uzavřít do téhle kovové obludy. Můžete tvrdit, že by na Giweruzu shořeli, ale co jim řeknete do očí, až po vás budou požadovat – návrat do volné přírody?«

»Do jaké volné přírody?« zeptal jsem se protiotázkou.

»No – všichni to známe. Spát pod širým nebem, dýchat si volně jako pták, poslouchat šumění potůčku...«

»Budou to mít těžké. Obávám se, že v okruhu několika světelných let kolem neexistuje žádná volná příroda v tom smyslu. Možná jsme na to měli myslet dříve. Měli jsme náznak té přírody i s potůčkem vytvořit uměle v některém centru Archy, ale bohužel, nebyl na to čas.«

»My to víme. Ale máme na to právo.«

»Kdo chce skutečně do volné přírody, bude si na to muset počkat, dokud nedorazíme k nejbližší volné planetě. Bude-li vhodná k životu, dostanou tito lidé příležitost jako první. Ale být na jejich místě, nespěchal bych tolik. Může se stát, že planeta bude mít i jiné živočichy, než na jaké si zvykli. Aby jejich první samostatný výlet neskončil v zubech neznámé šelmy. Nicméně ty lidi přivítáme, až se nám budou hlásit do průzkumných skupin.«

»Ale my máme právo na přírodu už teď,« nedal se tazatel. Vnucoval se s tím doslova neodbytně.

»Máte,« přikývl jsem. »Požádejte službu v hangáru, aby vás vypustila do kosmického vakua. To je jediná dostupná příroda kolem nás v okruhu několika miliard kilometrů. Jen si na to nezapomeňte vzít skafandr.«

Z řad diváků se ozval nesmělý smích. Mrkl jsem na reportéra, aby vybral další otázku.

»Moment,« nedal se první divák. »Nedozvěděl jsem se, jak se mám domáhat práva na přírodu.«

»Posaďte se k televizi a přepněte si ji na kanál, kde se dává nějaký přírodovědný pořad. Už jsem jednou řekl, že tady na Arše to s přírodou nebude jednoduché. Co chcete? Kdybyste zůstali na Giweruzu, byli byste již neoddělitelnou součástí přírody. Má teď podobu obrovské ohnivé koule, které nic neodolá.«

»To není tak jisté,« nepřestal v rýpání.

»Je tady v sále ještě někdo další, kdo neviděl televizní záběry z odletu Archy?« zeptal jsem se hlasitěji. »V kritické době jsem osobně nařídil přepnout bytové obrazovky na záběry zvenku, aby se každý mohl na vlastní oči přesvědčit o skutečnosti. Známého nedůvěřivce Letel Ugiora jsme přivedli do Centrálního velínu, aby to měl z první ruky a nemohl tvrdit, že jde o podvod. Dokonce i on musel uznat, že se zmýlil a že jeho omyl mohl mít katastrofální následky. Samozřejmě jsou mezi námi lidé, kteří si na to období vůbec nepamatují. Někteří museli být už předem uvedeni do dlouhého zimního spánku, neboť jsme je neměli kam dát. Možná by bylo dobré pustit i jim v televizi záznamy, pořízené během odletu a prvních hodin letu. Záznamy jsou neúplné, vnější kamery na Arše byly poškozené hvězdným ohněm, ale vzpomeňte si, jak to vypadalo. Opustili jsme Giweruz na poslední okamžik. Několik letadel ze Zibogu nás ještě dohonilo, ale stovkám se to nepodařilo a shořely. Sami jsme se dokázali vytrhnout z hvězdného ohně jen za cenu několika vyhořelých okrajových modulů. Oheň byl tenkrát všude, vlevo, vpravo i před námi. Na štěstí jsme věděli kterým směrem musíme letět a dostali se z toho. Bude vhodné pustit film o těch okamžicích všem, kdo to prospali.«

»Obávám se, že nikdo takový film nenatočil,« upozornil mě reportér. »Nikoho nenapadlo instalovat na povrchu Archy ani jednu filmovou kameru.«

»Kdyby to někoho napadlo, beztak by shořela,« mávl jsem rukou. »Ale nebojte se, na Arše je zařízení, schopné zaznamenat obraz z několika kamer současně a uchovat je i bez filmu, něco, o čem se televizním technikům může jen zdát. Tam to bude zaznamenané.«

»Co je to za zařízení?« vytřeštil oči reportér. »Neznám nic takového.«

»Pozemský počítač z průzkumné lodi Newton.«

»A opravdu je tam všechno?« otázal se další z diváků.

Oddychl jsem si. Hned první dotaz přednesený rejpalem. No, teď snad přijdou další – a bohdá i lehčí.

»Všechno tam nebude,« řekl jsem. »Už jsem řekl, že některé kamery shořely. Nebude tam ani, co jsme prožívali v Centrálním velínu, když jsme viděli, jak nás ta stěna ohně dohání, ani co prožívali lidé v okrajových částech, když jim začaly hořet domovy. Jedno je jisté. Bez Archy by nepřežil nikdo. Připadá mi malicherné žádat v této chvíli cokoliv tak nedostupného jako jsou potůčky, šumění větru, rozsáhlé pláně, po kterých by bylo možné se toulat, nebo spánek pod širým nebem. To už prostě neexistuje. Všechno shořelo s Giweruzem. A upřímně řečeno, jsem náramně spokojený s tím, že při zkáze planety zahynul jen asi milion lidí, mohlo to dopadnout hůř. A pokud jde o vaše práva, měl bych pro vás otázku. Co jste udělali pro to, aby se příroda objevila i na Arše? Jak je známo, milovníci divadla si došli za konstruktéry, aby pro ně vymysleli modul, dodnes nazývaný *Společenské centrum*. Nebyl to velký problém. Kdybyste v dobách začátků Archy přišli s požadavkem, že na Arše nutně potřebujete kus přírody, určitě by bylo možné postavit aspoň jeden rozsáhlejší modul a část přírody nasimulovat. Vy jste si ale tváří v tvář katastrofě užívali volnosti, místo abyste nám pomohli.

Teď se vám přírody nedostává, když jste se o ni nepřičinili? A to ani nemluvím o tom, že na pevnině Zibogu nebyl čas shromažďovat takové jako jste vy násilím. Všichni tam zůstali.«

V sále se rozproudil šum, ale brzy opět utichl. Reportér pro mě vybral dalšího tazatele.

»Jak to bude v Arše se zvířaty?« zeptal se mě další, asi také milovník přírody. »Zvířata jsou v Arše zmrzlá, jako nasekané maso v lednicích.«

»O tom jsem také mluvil,« povzdychl jsem si. »Ale raději to zopakuji. Zmrzlá zvířata oživím v cíli naší cesty.«

»To se mi nezdá,« pokračoval zastánce zvířat. »Obávám se, že je to kolosální podvod zaměřený na uklidnění lidí. Sami jsme svá zvířata zmrazili, ve skutečnosti jsme je tím zákeřně zabili. Víte, co pláče našich dětí to stálo?«

»Tak tomu není,« vyvracel jsem mu to.

»Každý přece ví, že zmražené zvíře není možné oživit,« trval na svém, i když jsem ho ujišťoval, že nemá pravdu.

»Dobrá,« ustoupil jsem. »Očekávám, že jistě máte schované nějaké zmražené zvířátko, když se jich tak zastáváte. Dejte mi je – v příštích *Rozhovorech* je dostanete živé. Ale všechny ostatní hned tady na tomto místě upozorňuji, že půjde o ojedinělou výjimku. Oživování zvířat bude možné až na planetě, na kterou se nastěhujeme. Nemáme dost místa ani pro lidi. Jedno zvíře nás nezabije, ale žádné další, jasné?«

(Příští *Rozhovory* se konaly za veselého poskakování malé opičky, oživeného mazlíčka původně nasupeného diváka, který v sobě naštěstí našel dost odvahy přiznat přede všemi, že se mýlil.)

Další otázky se ale týkaly především lidí.

»Nedávno jsme slyšeli o ultimátu, které položila naše vláda národu Tami. Proč?«

»Lidé národa Tami porušovali zákony Archy,« řekl jsem. »Bylo nutné tomu zabránit.«

»Nebylo by moudřejší nechat národ Tami vládnout si, jak se jemu samotnému líbí?«

»Nebylo,« trval jsem na svém. »Předně se jejich vláda chystala přepadnout sousedící oblasti Archy armádou, k tomu účelu postavenou a vyzbrojenou. Ohrožovali tedy životy lidí. I kdyby se při takovém počínání omezili na svou oblast, nedalo by se to odpustit. Samospráva neznamená právo na vraždu.«

»Je opravdu prokázané, že zavedli trest smrti? Docházelo k tak neuvěřitelným věcem?«

»Ano,« přikývl jsem. »Získal jsem takovou zkušenost. Mě samotného unesli násilím až z centrální oblasti Archy, bez řádného soudu odsoudili k smrti a chtěli mě popravit.«

»Jaký k tomu měli důvod?«

»I kdyby nějaký měli, nedali mi příležitost obhájit se. To se nedá považovat za řádný soud. U jejich soudu mluvil jen žalobce a hned na místě mě poručil popravit. Být na mém místě kdokoli jiný, zastřelili by ho. Nepopírám, že mám prostředky, které mi dovolují postavit se nespravedlivému jednání na odpor. Ale poslyšte, o těchto věcech tady nemá cenu hovořit. Jistě se víc dozvíte v připravovaném soudním procesu, kde se všechno probere důkladněji. Nebude rozumnější bavit se o něčem jiném? Opravdu mi není příjemné mluvit o tom, co se stalo v oblasti Tami.«

»Protože jste je všechny uspal navěky?«

»Navěky ne. Nejvýš na rok,« odrazil jsem výtku.

»Proč? Bylo vůbec nutné je uspávat?«

»Bylo to nejjednodušší řešení,« přiznal jsem. »Ale pokud to vezmete z druhého konce – ten národ se provinil. Provinil se tak, že zasluhoval potrestat. Všichni měli podíl viny. Někteří se dali přímo do služeb zločinu, jiní k tomu bezpráví mlčeli. Na druhé straně máme na Arše lidi, kteří se sice také trochu provinili, ale už to pochopili a snažili se aspoň na poslední chvíli napravit. Myslím na lidi Zibogu, které jsme vzali na palubu Archy jako spící. Nebylo řešením větší viníky uspat a Ziboguským dát právo žít mezi námi? Uvědomte si, že i v současné době miliony Ziboguských nuceně spí, protože pro ně není místo. Všichni přece víte, proč i teď za

letu vyrábíme další a další moduly, aby bylo kam ty lidi ubytovat. Ostatně budeme muset časem probouzet i lidi z Tami, v zimním spánku nikdo nemůže setrvat příliš dlouho. Rok se dá vydržet, ale podle obvyklé tělesné kondice průměrného člověka déle než dva roky ne.«

»Takže se oni vrátí a zase založí vlastní stát? Tím se to ale bude celé opakovat!«

»Nebude,« řekl jsem s určitostí. »Lidé národa Tami se mezi nás budou vracet postupně. S každým si jistě popovídáme a rozebereme jeho provinění. Všichni dostanou nějaký trest, neboť všichni na tom mají vinu. A pak se budou muset zařadit do běžného života. Ale nikdy už žádnému národu nedovolíme, aby si část Archy ohradil a zavedl enklávu bezpráví, i kdyby se týkalo jen jich samotných. To prostě nejde.«

Opět jsem vyzval konferenciéra, aby požádal přítomné diváky o další otázku.

»Slyšeli jsme, že chceš změnit některé starodávné zvyky. Myslíme si, že to nebude dobré. Tímto způsobem bychom přišli o část vlastní identity.«

»Zvyky každého společenství – a nejen lidí – se s časem mění a vyvíjejí. Někdy zvolna, jindy skokově. Samozřejmě, zvyky jsou součástí vaší identity, přesněji vaší současné identity. Ale ať chcete nebo ne, ta se bude na Arše měnit. Vlastně to už začalo. První, na koho změny dopadly, byli ti, kdo byli zvyklí na svobodný život v přírodě. Příroda zmizela, neexistuje. Budou muset změnit své zvyky. Zmizela spousta povolání. Kdo z vás touží po tom, vsednout do loďky a vyplout na lov ryb, má smůlu. Není tu moře, nejsou tu lodě, nebudou ani rybáři. Změna profesí je úkolem přeškolovacích středisek, ale to je asi všechno, co k tomu můžeme udělat. Zbytek bude záležet na lidech.«

»Nám ale nejde o profese,« vstal opět divák. »Ptal jsem se přece na obecné zvyky.«

»S těmi to bude podobné,« přikývl jsem. »Součástí vašeho světa byly a jsou vaše zvyky. Leccos se změnilo a už se to nikdy nevrátí. Mnohé se teprve bude muset změnit. Prostě je čas přizpůsobit vaše zvyklosti změněným podmínkám. Například jsem vás prostřednictvím vaší vlády požádal, abyste omezili nebo raději úplně přestali přivádět na svět děti. Samozřejmě jen po jistou dobu, ale ten požadavek měl smysl, neboť právě dětí se odlet Archy týkal krajně nepříznivým způsobem. Snad jste to viděli sami. Lidé z Evoi uposlechli, ale Ziboguští ne a právě jejich děti prožily ty nejhorší šokové situace. Nedalo se tomu zabránit. Já jsem to tušil dávno a kdo mě poslechl, ušetřil své děti hrůz v hořících modulech, smrti ušlapáním při panikách na útěku z okrajových modulů a kdoví, možná i strádání, které budeme muset teprve řešit. Nebylo lepší poslechnout a změnit zvyky včas?«

»A které další naše zvyky chceš změnit a zavrhnout?«

»Nemám v úmyslu předělávat vás k obrazu lidí Země, to by nemělo smysl. Ve vesmíru je civilizací více a každá je něčím odlišná. Některé odlišnosti si jistě ponecháte a dokonce je žádoucí, abyste se od ostatních odlišovali. Ale některé vaše zvyky jsou barbarské. Kdybyste se jich nezbavili, nemohli byste se postavit na roveň vyspělejším civilizacím. Máte co dohánět nejen po stránce vědy, ale především vědomí. Mám na mysli velice nebezpečné zvyky, které vás přeřazují do role málo rozvinutých civilizací. Musíte odvrhnout všechno, co podle mého mínění poškozuje člověka. Počínaje zabíjením, ať jde o zabíjení armádami, kruté tresty smrti, jaké si nedávno zavedli vůdci národa Tami, ale kromě nich i zabíjení jednotlivců, kterému se stejným opovržením říkám vraždy. To prostě musí přestat.«

»Vždyť i ty jsi zabíjel.«

»Jakmile jedna strana začne vraždit, druhá má právo na obranu,« připustil jsem. »Ano, rozstřílel jsem několik desítek letadel ze Zibogu a jejich posádky jsem zahubil. Problémem bylo, že tato letadla v té chvíli zabíjela nevinné lidi. Šlo o obranu – a to už je o něčem jiném. Kdo tam byl, vzpomene si, že jsem ani v těžkých chvílích nestřílel na prchající protivníky.

Samozřejmě, donutili jste mě postupovat tak, jak bych se v civilizovaných zemích nikdy nechoval. Osobně jsem způsobil přepadení Zibogu, vlastně válku. Ale všimněte si, proč jsem se k tomu rozhodl a jak to probíhalo. Válku na Zibogu jsme vedli ohleduplným způsobem. Nesnese srovnání se způsobem vedení války, které proti nám praktikovali oni. Byl tu pádný

důvod, proč jsme se k tomu odhodlali. Chtěli jsme je přece zachránit z plamenů slunce, bylo to nutné a na poslední chvíli. Vyjednávání v té chvíli znamenalo hrozbu zmeškat příležitost. Osud jejich letecké armády je v mnohém příznačný. Jednali jsme s nimi, aby vzdali další boj a připojili se k Arše. Krátce před výbuchem bylo už prostým okem každému jasné, že jiná možnost záchrany není. Namísto aby přijali, požádali nás o poslední den na rozmyšlenou. Ten jeden jediný den stál většinu mužů život. Co ještě chtěli rozmýšlet? Je to snad naše vina?«

»No dobře, ale nejsou všechny naše zvyky zavrženíhodné, to snad uznáš.«

»Uznám,« přikývl jsem. »Nejde mi o zvyky, kterými se od nás lišíte v detailech. Jde mi o takové, jaké nemůže připustit žádná bytost Galaktického společenství.«

»Války a trest smrti jsme zrušili, i když ne dokonale. Co ještě? Cožpak je možné přinutit každého, aby nezabíjel? Nemáte snad na Zemi psychopaty?«

»Samozřejmě, vyloučit takové jednání předem není nijak jednoduché, ale víme, že to jde. I u nás může každý člověk zabíjet. Co se týče psychopatů, jde o nemoc. Léčit ji umíme, jde o to včas začít.«

»Vy nemáte zločince?«

»Zatím ještě máme,« povzdychl jsem si. »Naše civilizace byla nedávno stejně barbarská, možná horší než vaše. Ale postupně se to zlepšuje. Nejdůležitější je, aby si zločinec uvědomil, že zločinem nic nezíská. Ani krádež u nás nezůstane nepotrestaná, tím méně násilí. Vraha nic nezachrání, ale ani menší násilníci nemají před soudem naději. Za rvačku jsou u nás tresty kolem deseti let vězení, za ublížení na zdraví dvacet až třicet, za vraždu někdy i více než sto. Znám případy, kdy je zločinec odsouzen na tisíc let, anebo ztratí svobodu doživotně.«

»Tisíc let!« vyprskl kdosi smíchem. »Čím se liší sto let vězení od doživotí?«

»Pro vás ničím, ale my kolem tisíce let žijeme,« podotkl jsem klidně.

»Jestli u vás každý rváč dostane za rvačku deset let, pak musíte mít vězení přeplněná.«

»Tak tomu není,« usmál jsem se. »Bylo tomu tak zpočátku, než si zločinci uvědomili, že se musí krotit, nepodléhat choutkám krást a zabíjet, případně někomu rozbít obličej. Teď už se takové věci dějí jen výjimečně.«

»A co na jiných světech?«

»Na Aiguře je to podobné jako na Zemi, na primitivních planetách i horší. Rozvinutější civilizace, například na planetě chobotnicovitých bytostí Ux, začaly dříve než my a tam dnes zločiny neexistují. Prastaré civilizace jako je Bardžá jsou ještě dál – Bardžané už neuvažují o násilí jako o možnosti a na mladší, barbarské civilizace se z toho pohledu dívají poněkud spatra. Ovšem právem.«

»Ale jak bychom to měli dokázat i my?«

»Není to jednoduché,« přiznal jsem. »Jedinou cestou je důslednost. Každý přestupek musíte potrestat, to je základní princip. Policista, který nechává bez povšimnutí zločince, nebo dokonce sám nedodržuje zákony, nemá u policie co pohledávat. Jen když nezůstane žádný zločin bez trestu, přestanou je lidé páchat.«

»Takže jde vlastně jenom o zločiny?«

»Nejen o zločiny. Policisté nesmí projevovat žádnou shovívavost ke zločinům, ostatní se naopak musí naučit většímu pochopení k tomu, co zločinem není. Častokrát mnohem přísněji trestáte své bližní za něco, za co vlastně nemohou, než za úmyslné hrubosti.«

»To snad ne!«

»Vám to možná ani jako hrubost nepřijde,« pokračoval jsem. »Ten zvyk neshledáváte špatným, neuvědomujete si, jak je špatný. Vezměte si, jak se chováte k sirotkům. Možná už je neházíte do moře, ani nepohřbíváte zaživa spolu se zemřelými rodiči, ale i když je necháváte naživu, pořád se na ně díváte málem jako na zločince, ačkoliv jejich jediným proviněním je, že zůstali naživu. Není tomu tak?«

»Není,« oponoval jiný divák. »Dnes je nezabíjíme, ale vychováváme. Mohou žít, někdy i lépe, než normální lidé.«

»A vidíte, já už jsem v tom zaslechl faleš. Oni normální nejsou? Kdo je tedy normální?«

»Myslím tím ne-sirotky.«

»Většina lidí se přitom ve svém životě stane sirotky, až jejich rodiče zemřou. Vy se tak zle chováte jen k těm, kteří si mezitím nestačí založit vlastní rodinu. Dokonce jim to často znemožníte. Kdo z vás tady v tom sále může říci, že si vzal za životního partnera sirotka?«

Ticho v sále bylo výmluvnou odpovědí.

»A ty by sis sirotka vzal?« ozvalo se po chvíli.

»Já ano,« přikývl jsem.

»To jsou jen řeči,« ozvalo se z přítmí vzadu.

»Kdo mi nevěří, může se dojít podívat do matriční knihy Centrálního *zuvojde*. Zápis pořízený před dvěma dny ho o tom určitě přesvědčí.«

»A koho sis vzal?«

»Koho asi?« usmál jsem se. »Sirotka Fairlii Pewegti. Jak víte, měla od začátku největší příležitost seznámit se se mnou. Zaslechl jsem dokonce, že mi ji jako pomocnici dali právě proto, že je sirotek. Fairlie je nejdokonalejší žena ze všech, které jsem zde poznal. Naštěstí nemáme kruté, nespravedlivé zvyky, které by nám bránily volit si partnera podle svého. Ostatně soudím, že byste se v tomto ohledu měli stejně chovat i vy.«

*****

Televizní přenos měl nečekaný ohlas. Tisíce lidí, kteří dali přednost historickému krváku, začaly litovat, že raději nepřepnuli na ***Rozhovory***. Samozřejmě bylo pro mě snadné dohodnout se s televizí na pokračování.

Nicméně jsem se vrátil ke svému původnímu zaměstnání. Na Arše nebylo lékařů málo, ale nikdo nedokázal to co já. Musel jsem se věnovat pacientům, které mi posílali. Většinou šlo o těžké případy a nutno přiznat, že s mnohými se opravdu nedalo nic dělat. Jinak se léčí mladý člověk, i kdyby už měl smrt na jazyku, zatímco stařeček nad hrobem bude mít problém i s pouhým nachlazením. Agisar sice umožňuje léčit na vyšší úrovni, ale ani on nemůže dělat zázraky.

Blízkost Centrálního velínu měla výhodu, že jsem tam mohl často pobývat. Chodili jsme tam s Fairlií zejména za lidmi od kosmonautiky. Nacházeli jsme se tam i toho dne, kdy antény zachytily slabé signály, přicházející proti nám z planety Digae, nejbližšího cíle Archy.

Krátce před odletem Archy vyslali radioastronomové poslední zprávu pro tuto civilizaci z planety Giweruz. Oznamovali jí, že mateřské slunce planety Giweruz se chystá explodovat, že se pokusíme Giweruz opustit a poletíme k nim.

Ačkoliv toto vysílání letělo rychlostí světla, dosud na planetu Digae nedorazilo – ani záblesk výbuchu slunce, který nás samozřejmě snadno předhonil. Antény Archy nebyly zatím schopné vyslat tak silný signál, aby přehlušil efekt spojený s výbuchem supernovy na pozadí neustále rostoucího slunce, kterému jsme unikli jen o vlásek a jen protože jsme dosáhli šestiny rychlosti světla. Až tato rychlost byla srovnatelná s rychlostí čela plamenné stěny. Zrychlovali jsme dál, zatímco čelo rozpínající se hvězdy pomalu přestávalo tu děsivou rychlost zvyšovat. Přesto se supernova v této chvíli pořád rozpínala úděsnou rychlostí. Člověk si nedokáže vůbec představit, jaké síly pod povrchem hvězd panují a co se může stát, když se naráz uvolní.

Vzpomněl jsem si, jak civilizace Gurroa zastavila svými křižníky vybuchující hvězdu, sevřela ji do drtícího objetí ještě strašlivějšího Géja-pole a postupně zpacifikovala. Ale to také přesahovalo představivost normálního člověka.

»Co vysílají?« zajímal jsem se.

Zprávu zaznamenalo několik přičinlivých stenografek a vědec Mionax Varref ji pomocí tabulek pomalu překládal.

»Ještě o našich problémech vůbec nevědí,« ujistil mě.

Pochopitelně. I když je světlo nejrychlejší ze všeho, k planetě Digae mělo ještě několik roků cesty. Až pak budou moci její obyvatelé na naši situaci reagovat.

»Sdělují nám nějaké ekologické problémy. Chlubili se, že se jim podařilo snížit podíl fluoridů síry v atmosféře někam pod osm procent. No, my teď takové problémy nemáme, nás bude ekologie zajímat až v cíli naší cesty.«

»Kolik procent – a čeho?« vybuchl jsem. »Nespletl ses?«

»Čtu to zaručeně dobře. Osm procent fluoridů síry,« klidně opakoval vědec. »Chemické názvosloví jsme si vyjasnili odedávna, jakmile jsme rozpoznali tabulku prvků – ta je naprosto charakteristická a omyl je vyloučen.«

»Opravdu celých osm procent?« podíval jsem se na něho. »To nikoho z vás nenapadlo, že jsou to smrtící jedy? I tisícina tohoto množství by nás spolehlivě zabila. Oni se chlubí, že to stáhli pod tuhle hranici – zajímalo by mě, co tam museli mít předtím?«

»No to je pravda... tady něco říkají o *silném znečištění povrchových vrstev kyseliny fluorovodíkové*...« znejistěl. »Proč by je měla tak zajímat nějaká kyselina...«

»Panebože!« vykřikl jsem zoufale. »Víte, co se stalo?«

»To je opravdu divné. Všechno ostatní celkem dává smysl, jen tohle je nějaká záhada,« přikývl nerozhodně Orgo Plyok.

»To není záhada,« řekl jsem. »Znamená to, že planeta, ke které letíme, není kyslíkového, ale fluórového typu. Ty bytosti dýchají fluór a vydechují fluoridy, moře a řeky tvoří kyselina fluorovodíková! Pro nás je jejich atmosféra smrtelně jedovatá, jejich obyčejná voda rozpouští i sklo. Ani naše slitiny tak agresívní prostředí nevydrží. I kdyby byla planeta Digae obývaná našimi nejlepšími přáteli, nemůžeme počítat s jejich pomocí, nemůžeme je požádat o doplnění materiálu a nemůžeme tam ani přistát. Pokud se u nich přece jen zastavíme, planetu Digae si prohlédneme nanejvýš z oběžné dráhy.«

»Takže tam letíme – naprosto zbytečně?« došlo až teď všem, kdo okolo mě stáli.

»Tak nějak,« přikývl jsem.

*****

Rodina

Svolal jsem poradu vlády a Centrálního velínu. Přednesli jsme na ní všechno, co jsme se mezitím dozvěděli o planetě Digae. Ukázalo se, že to vláda vzala na vědomí s klidem.

»S tím jsme přece počítali,« řekla presidentka. »Pokud se tam ani nezastavíme, můžeme hvězdnou soustavou proletět, nebo ji celou mineme. Aspoň tam nenarazíme na meteory.«

»Další náš cíl je šest světelných let za planetou Digae, což znamená, že se naše cesta už teď zdvojnásobila,« zkusil jsem všem připomenout.

»Třeba mají více planet a další může být příhodnější.«

»Fluórové planety jsou ve vesmíru zřídkavé,« řekl jsem. »Je to dané hvězdou. Stává se málokdy, aby krátce po vzniku ve hvězdě převážil jiný typ atomových reakcí než je obvyklé, ale pokud tento případ nastane, potom už dávno před vznikem planet ovlivní jejich strukturu a namísto kyslíku je na nich fluor. Stává se to u jedné hvězdy z pěti set. My už známe několik fluorových planet. Mohou mít život, ale je to život docela jiného typu. Nesetkali jsme se zatím s inteligentním životem na fluorové planetě. Digae je první případ toho druhu. Dal bych jako kosmonaut-průzkumník nevímco za to, abych dostal příležitost takovou raritu zkoumat. Teď je tomu naopak. Je to krutý paradox. Bože, proč zrovna my musíme mít smůlu narazit na takový unikát? Jedna z pěti set – a zrovna nás to potká!«

»Ach jo,« povzdychl si Orgo Plyok. »Takže se stalo, co jsi vlastně zpočátku předvídal. Říkal jsi přece, že na jednu příhodnou planetu připadá dvacet nevhodných. Ale když už se tak stalo, proč bychom nad tím lkali?«

»Proč?« podíval jsem se na něho. »Protože je to strašně deprimující. Ano, říkal jsem, že bychom se na planetě Digae nemohli usadit. Ale že těm bytostem nebudeme moci podat ruku ani ve skafandru, to jsem přece jen nečekal.«

»No a co má být? To jsme snad věděli předem. Co nám na tom tak vadí?« povzdychla si presidentka.

»Nic než to, že poletíme non-stop ne pět světelných let, ale jedenáct.«

»To bych neviděla tragicky,« řekla. »Co nás bude více mrzet? Dlouhá doba stísněného života, opotřebení strojů a případně nedostatek materiálu?«

»Lidé si zvyknou, další let byl beztak v plánu cesty. Opotřebení strojů se nebojíme. Opotřebené díly můžeme recyklovat – na Arše umíme recyklovat prakticky všechno, tak jako to dokážeme vyrobit od základu. Nedostatek materiálu bude horší. Počítali jsme s materiálem ze Ziboguských pevností, ale protože jich doletělo málo, není materiálu dost. Mohli bychom po vypotřebování zásob probudit všechny spáče, ale kdyby se ukázalo, že pro ně prostředí v Arše neudržíme, museli bychom je opětně uspat – nebo jejich část.«

»No tak se budeme střídat,« řekla presidentka.

»Ani to nebude jednoduché,« povzdychl jsem si.

»Poslyš, Rudi,« pokusila se mě utěšit, »já vím, že ses na civilizaci Digae těšil. Ale ty to přece sneseš snáze, než někteří naši radikálové.«

»Právě! Těch se obávám. Už teď, krátce po začátku cesty, jsme objevili jeden extrém – národ Tami. Kdo bude další?«

»Ať to bude kdokoliv, nezatěžuj se tím, Rudi,« přidal se k ní i Orgo Plyok. »Nemusíš přece vyřešit všechno. Nech taky něco na nás.«

»No dobrá,« ustoupil jsem. »Nebudu se zabývat vším. Ale až mě zase někdo odsoudí k smrti, neodsoudí jen mě. A to mě straší víc. Uvědomte si, může mi být lhostejné, kde a jak zemřu, ale vy byste to měli na nějaké neznámé planetě těžší. Já dokáži rozpoznat neznámé jedovaté rostliny i nebezpečná zvířata, o nemocích nemluvě. Vy byste to museli zjišťovat pokusně – ale s mnoha zbytečnými oběťmi. Budete mě tam potřebovat víc, než si myslíte.«

*****

Experti dohodli, že bude nutné postavit silnější anténní systém pro vysílání na planetu Digae. S tím se původně nepočítalo, až teď se to ukázalo jako nutnost.

Při vysílání jsme museli počítat i s Dopplerem a délku vlny i rytmus přizpůsobit tak, aby na Digae měli možnost zachytit naše vysílání v pásmu, na jaké byli zvyklí. Jinak by nás třeba nezachytili vůbec. To však byly podružné detaily.

Pro obyvatele Digae bude jistě nepříjemné překvapení, až se dovědí, že Giweruz a Digae jsou nekompatibilní světy. Pro ně to asi bude smutnější poznání, než pro nás. Velký sen o mezihvězdné cestě k přátelům se pro ně vzdálil mnohem více než dosud. Ve směru, kde očekávali přátele, nenaleznou skoro tři tisíce světelných let nic než Galaktické společenství, kde žádná planeta nenese bytosti jim podobné.

Nicméně Galaktické společenství by pro fluórové bytosti planety Digae znamenalo další naději. Zejména možnost získat nadsvětelné hvězdné lodi by jejich vesmírné obzory rozšířila na celou Galaxii. Fluórové bytosti budou mít vždycky horší situaci než kyslíkové. V katalogu planet objevených loděmi Galaktického společenství je dále několik fluórových planet, které by snad mohly použít jako kolonie. Bariéra mezi našimi světy byla jistě krutou překážkou, ale úplně by spolupráci neměla zabránit.

Pro nás teď bylo nesmírně důležité dohovořit se s nimi. Kdyby se v jejich hvězdné soustavě nacházely aspoň asteroidy nebo menší planety bez atmosféry, mohli bychom z nich získat nesmírně potřebný materiál. V opačném případě bychom raději ani nebrzdili a zamířili rovnou k další hvězdě. Brzdění i rozjezd budou znamenat obrovské množství energie a i když se nám mohlo zdát, že atomové elektrárny potřebují zanedbatelné množství paliva, každé manévrování jeho zásoby sníží. Nevěděli jsme, kolikrát se ještě budeme rozjíždět, kolik planet navštívíme, než objevíme tu pravou. Jistě nás v tomhle bytosti z Digae pochopí, pokud jejich hvězdnou soustavou jenom proletíme.

Zklamání zůstalo, ale stavba anténního systému mi trochu spravila náladu. Vlastně jsme se to dozvěděli poměrně včas. I v polovině cesty jsme se ještě mohli rozhodnout, co dál.

*****

Začal jsem teď svůj čas dělit mezi několik zájmů.

Nejvíce času mi spotřebovala lékařská praxe. Málo platné, jeden lékař s agisarem je na celou civilizaci příliš málo. Obsáhnout všechno bylo prostě nemožné a musel jsem se v tomto směru soustředit jen na pár aktivit. Nicméně i tak jsem měl pořád co dělat.

Jako koníček se daly chápat moje návštěvy v televizi. Na pořad ***Rozhovory*** se už dívalo neuvěřitelné velké množství diváků z celé Archy. Byla to první vlaštovka pořadů bez násilí. Měl jsem v ní hlavní roli, jen témata se pochopitelně neustále měnila. První pořady byly bez určitého zaměření, ale později jsme přešli na tématické okruhy. Bylo to tak lepší. Diváci si mohli připravit otázky, já jsem měl ulehčené odpovídání a posluchači televize se mohli včas rozhodnout, zda se na nás budou dívat anebo ne. Ukázalo se, že diváci, přesycení dosavadním stereotypem, věnovali novému a nezvyklému pořadu nečekaně velkou pozornost. Naplnila se poučka, že vhodná nabídka dokáže vyvolat i vysokou poptávku.

Trochu jsem vystupoval i jako expert v Centrálním velínu a stýkal se s partou inženýrů, která projektovala a stavěla mezihvězdnou anténu. V bezedných pamětech palubního počítače Newtona se kromě mě málokdo vyznal. Občas jsem zde vyhledával potřebné informace.

Aby se vývoj vědy nezastavil, museli být vědci i na Arše něčím zaměstnáni. Při jednom setkání jsem nadhodil, že by se měly vyvinout některé přístroje, v Galaktickém společenství naprosto běžné. Jako příklad jsem uvedl mikrovlnné trouby.

Pravda, na Arše fungovala dokonalá síť stravovacích zařízení, nikdo hladem netrpěl, ale stravování lidí se neobešlo bez drobných nepříjemností, jako byly fronty nebo nedostatky v sortimentu. Kdo přišel na řadu později, na toho často zbývalo jen nejméně oblíbené jídlo. Objednávková služba tento problém řešila, ale byla pochopitelně dražší.

Zavádění kuchyňských koutů, tak jak je během své krátké existence propagovala vláda národa Tami, by znamenalo nárůst spotřeby energie na vaření a následně i na klimatizaci. Mikrovlnky jsou energeticky výhodné, protože neohřívají nic než jídlo. Jistě nebude obtížné připravovat část jídel i v podobě pro následný ohřev, takže by se vyšlo vstříc těm, kdo pro značné zaneprázdnění nemají čas na stravování v jídelnách.

Principy byly v pamětech počítače z Newtona, zbývalo převést je do použitelné podoby. Nebyl spěch, ale do měsíce jsem od výrobců dostal jako dar jednu z prvních mikrovlnek.

Samozřejmě se tato vymoženost rychle ujala. Mikrovlnky si pochopitelně nemohl hned od počátku pořídit každý, jejich cena byla v úvodní sérii nepřiměřeně vysoká, ale postupně, jak se dělaly další, cena klesala, až se po půl roce nedalo říci, že by byly nedostupné.

Příznivě se to projevilo v jídelnách. Ačkoliv tam jako dosud stále vařili pro všechny, část jídel teď připravovali ve volnějších chvílích a v době obědů a večeří se na celkem snesitelnou míru zmenšily návaly.

Nejvíce radosti jsem se ale dočkal u své vlastní rodiny.

Jak jsme se s Fairlií dohodli, tak jsme udělali. Spolu jsme obešli sirotčinec, který Fairlie sama založila, a vybrali jsme si tam postupně pět dětí.

Adopce byly dříve i na Zemi běžnější a rozšířenější než dnes. Od doby, kdy lékaři díky Bardžanům dovedou účinně léčit neplodnost, sice adopce poklesly, ale přesto na Zemi úplně nezmizely.

Na Giweruzu byly naopak neznámým jevem. Sirotky v poslední době nezabíjeli, jen shromažďovali do dobročinných ústavů, ale tím zájem veřejnosti o ně končil.

Navrhl jsem v Radě Archy, která jako jediná mohla měnit a vytvářet zákony, ustanovení nového zákona o adopci.

V první chvíli se na mě všichni dívali, jako bych právě spadl s višně. Vysvětlil jsem jim, že institut adopce pomůže odstranit křivdy, kterých se Giweruzané za staletí na bezbranných dětech dopouštěli a žádal jsem je, aby urychleně schválili zákon umožňující trvalé osvojení. Zákon přece nebude nikomu nic nařizovat, bude to akce čistě dobrovolná. Jde o to, aby tyto děti mohly získat novou rodinu.

»Pak to nemusíme projednávat,« mávl rukou jeden z Rady.

»Proč ne?« zaútočil jsem na něho.

»Takového zákonu nikdo nikdy nevyužije. A k čemu zákon, který nemá využití? Cožpak si někdo dobrovolně vezme do své rodiny cizí děcko? Leda blázen!«

»Nikdo to neudělá, když to žádný zákon neumožňuje. Je třeba vytvořit příležitost, aby to vůbec bylo možné.«

»Dobrá,« ustoupil můj oponent. »Můžeme to být koneckonců *zákon na zkoušku*. Když ho po dobu dvou let nikdo nevyužije, bude automaticky neplatný.«

Souhlasil jsem. A tak to také odhlasovali.

Zákon umožňoval jen osvojení úplných sirotků, včetně ustanovení, že děti získají jméno osvojitelů a stejná práva, jako mají vlastní děti. Proti mému návrhu nebyly žádné změny. Asi se všichni domnívali, že jde manifestační o akci na podporu mých názorů o humanitě. Byli proto hodně překvapení, když jsme si při nejbližším zápisním dnu přivedli s Fairlií na matriku dítě, vyzvednuté na základě nového zákona ze sirotčince, abychom je dali zapsat za vlastní.

Matrikář se nejprve zděsil a byl z toho tak překvapený, že o ničem takovém nechtěl ani slyšet. Museli jsme mu ukázat text nového zákona, naštěstí jsme jej prozíravě přinesli s sebou. Teprve pak nás uposlechl.

Chlapec se původně nijak nejmenoval. Našli ho v dětském košíku poblíž hlavního města pevniny Zibogu, nikdo se k němu nehlásil. Fairlie si ho tenkrát přinesla do nově zakládaného sirotčince a protože neměl jméno, začali ho všichni nazývat *První*. To ale nebylo řádné jméno a proto jsem na matrice využil drobné nejasnosti ve výkladu zákona a zapsal dítě do matriky s novým křestním jménem – Rudi.

V době nalezení to bylo mimino, zřejmě nedávno narozené, opatrovnicím v sirotčinci dalo zpočátku dost práce. Také já jsem musel zasahovat, když chlapeček onemocněl. Teď už byl trochu větší, ale pořád se dalo čekat, že si na nás zvykne tak, že nebude mít tušení, že nejsme jeho vlastní rodiče.

Na nejbližším zasedání Rady mi můj tehdejší oponent dost příkře vyčetl, že jsem Radu podvedl.

»Beztak jsi tu adopci podnikl k našemu zesměšnění. Měl by ses stydět!«

»Ba ne,« usmíval jsem se na něho. »My jsme to s Fairlií měli naplánované už dřív a ten zákon jsme potřebovali. Pokud se někomu zdá, že jsme tím kohokoliv zesměšnili, plete si příčinu s následkem.«

Krátce poté jsme si dali připsat dvě děvčátka, pětiletou Surini a tříletou Meloi. Vybrali jsme si je v sirotčinci. Ty dvě se Fairlii velice zalíbily a já jsem nebyl proti. Museli jsme pro ně zařídit pokojík, opatřit nábytek a koupit nějaké další vybavení. Surini a Meloi zářily. Už v sirotčinci byly kamarádkami a Surini menší Meloi občas chránila, ačkoliv to nebyly pravé pokrevní sestry.

Fairlie získala, o čem se jí samotné v dětství ani nezdálo – rodinu. Vedla celý komplex sirotčince, starala se s ostatními opatrovnicemi o celou tisícovku dětí a ty jim na oplátku dávaly najevo svou přízeň. Nic na tom nezměnilo, že si s sebou brala *do práce* i své, teď už vlastní děti. Ani nám nevadilo, že jsem musel místo ní najmout dvě sekretářky a děvčata pro všechno, protože žádná to sama nezvládala tak lehce, jako Fairlie.

Už pět dní po zaknihování Surini a Meloi za mnou Fairlie přišla s návrhem přibrat ještě dva chlapce.

»Neměli bychom to přehánět,« namítl jsem jemně. »Snad by sis nechtěla vzít domů celý sirotčinec? Nech tam nějaké děti i pro další zájemce!«

»Další zájemci se nehrnou,« pohodila hlavou. »Ale Amek a Gedok si tak zvykli na Surini s Meloi, že je mi skoro líto každý večer je od sebe dělit.«

Jako argument to bylo dost silné tvrzení, takže jsem pro tentokrát ještě svolil.

»Ale na tom budeme muset skončit,« řekl jsem rezolutně. »I tak je pět dětí víc, než kolik mají ostatní rodiny.«

»Já vím, zvláště teď. Ani nevím, co budeme dělat, až nám někdo vyčte tolik dětí i přes dosud platný zákaz?«

»K žádnému porušení zákazu přece nedošlo. Zákaz se týká narození, ne osvojení. Kdo nám závidí, má stejnou možnost jako my.«

Další pořad *Rozhovory* byl věnován novému zákonu o adopci dětí. Předvedl jsem v něm televizním divákům naši *rodinu*. Na všechny otázky jsem měl připravené odpovědi, některé takové, aby se tazatel zastyděl, že ho taková otázka vůbec napadla.

Dětí – sirotků nebylo na Arše mnoho. Adopce byla vlastně jediná cesta, jak získat dítě bez porušení zákazu.

Do týdne po *Rozhovorech* přišla Fairlie o práci, stejně jako ostatní ženy zaměstnané v sirotčinci jako opatrovnice. Žádná bývalá opatrovnice ale nelitovala, že přišla o zaměstnání. Jakmile zjistily, že se do sirotčince začínají trousit nesmělí zájemci, každá si vzala domů dvě nebo tři nejoblíbenější děti a starala se o ně, tentokrát už jako o vlastní. Stačilo, aby Fairlie před nimi nadhodila, že zaváhat znamená na dlouhou dobu o tuto možnost přijít.

Vyprázdněný sirotčinec, jehož úprava nedávno stála Fairlii tolik práce a shánění, jsme pak změnili v byty pro probuzené spáče z pevniny Zibogu.

Nikdo toho nelitoval, zejména děti ne. V rodinách, které by o ně stály, jim bude lépe než v sebekrásnějším, bohatě vybaveném sirotčinci.

*****

Svědectví

Kosmické loděnice Archy postavily z uloženého materiálu poslední *zuvojde*. Zpracovaly tím všechno až na nepodstatné zbytky, které nestačily ani na jeden modul. Snad budou dobré jako rezerva pro údržbu. Další stavba nepřipadala v úvahu a práce v loděnicích se zastavila.

Jak jsme věděli dávno, pro umístění všech lidí to stejně nestačilo. Většinu lidí ze Zibogu jsme postupně probudili, ale pořád jich několik miliónů zůstávalo v zimním spánku.

Padl návrh rozebrat hangáry a všechny kosmické loděnice až na jednu a z tak ušetřeného materiálu postavit poslední moduly. Proti tomu jsem se tvrdě postavil. Hangáry budeme na cílové planetě potřebovat. Technicky není myslitelné přistát v neznámém prostředí s kolosem rozměrů Archy. Nejprve musíme na planetu vyslat průzkumné gryuly a teprve až se ukáže, že je pro nás vhodná, můžeme Archu na oběžné dráze rozebírat na vrstvy a snad i jednotlivé moduly, které po přistání vytvoří základ budoucích měst. Není možné lidi prostě vysypat někde na pustých pláních jen s nejnutnější výbavou pro přežití. Od začátku jsem plánoval přeměnit na planetě *zuvojde* na budovy. Stačí postavit pod ně stejné pylony, jako při montáži vrstev na Giweruzu. Moduly jsou soběstačné, obsahují nezbytné továrny, takže by všem umožnily na planetě od samého začátku poměrně komfortní život.

Samozřejmě se v nich nemůžeme uzavřít. Hned po přistání je opustí první skupiny lidí, zejména těch, kteří se nemohou dočkat volného života v přírodě. Budou je určitě následovat zemědělci, dychtiví na novou půdu, Archu opustí rybáři, jen co pro ně vyrobíme lodě. Kromě toho, kdo by se netěšil na zrušení zákazu dětí?

Děti by se ostatně měly rodit už na Arše. Zatím stále platil zákaz, ale nejstarší obyvatelé Archy umírali a jejich místa zůstávala. Zatím jsme je obsazovali probouzenými, ale počítali jsme s tím, že po několika letech putování chladničky vyprázdníme, přeměníme na obytné moduly a problém spáčů zmizí. Pak bude možné některým ženám dovolit i vlastní dítě. Už teď se vytvářely sáhodlouhé pořadníky.

Aby si někteří nedočkaví čekatelé nepřáli urychlit smrt svých bližních, rozhodli jsme zásadně nepraktikovat narození dětí v přesném poměru jedno dítě za jednoho mrtvého. Mělo se počkat, až se uvolní větší množství míst. Usnesli jsme se na čísle deseti tisíc, ale ani to nemělo být dogmatem. Pak odstraním odpovídajícímu počtu žen blokádu *dabyrgy* na dobu, než se jim dítě narodí. Bylo to sice nutné, ale nepřípustné zasahování do práv lidí, jak říkala presidentka. Mělo proto definitivně skončit na cílové planetě.

Když se ukázalo, že s pomocí planety Digae nemůžeme počítat, museli jsme uvažovat, co dál. Budeme muset vystačit s tím, co máme, ale snad si nějak poradíme. V tom směru jsem zůstal optimistou.

Archa už letěla rychlostí osmi desetin rychlosti světla. Relativistické efekty – kromě Dopplerova, který nám změnil vlnovou délku světla zepředu i zezadu – se až do této chvíle příliš neprojevovaly.

Další zvyšování rychlosti už nebylo výhodné. Začaly by se sice projevovat relativistické efekty, cestování by se nám dilatací času relativně zkrátilo, jenže by už narůstala hmota Archy a zvýšilo by se množství energie nutné pro pohon. Na krátké cestě k planetě Digae by nebylo zkrácení času tak velkým přínosem, aby ospravedlnilo neúměrně vyšší spotřebu energie. Zejména když jsme nevěděli, kolik takových mezihvězdných přeletů nás ještě čeká a zdali se nám někde ve vesmíru poštěstí doplnit zásoby jaderného paliva.

Jaderné reaktory jsme proto až na osm bloků v centrální části Archy odstavili. Těch osm vystačilo na osvětlení lodi včetně skleníků, k vytváření jednotkové gravitace i k provozu strojů, zejména vzduchově recyklačních. Archa se proměnila v nezávislý ostrov života letící vesmírem. Atomového paliva jsme měli prozatím dost a ubývalo pomalu, ale jako jediné se nedalo recyklovat.

Nastalo nejhorší období celého letu. Ačkoliv jsme letěli prostorem šílenou rychlostí, kolem Archy se nic nepohnulo. Prostor byl prázdný, ani ojedinělé meteority jím nebloudily. Hvězdáři sice dál pozorovali okolní vesmír, ale i pohyb nejbližších hvězd se dal zaznamenat jen srovnáním fotografií pořízených s odstupem určité, dost dlouhé doby.

Zpočátku každý dychtil po obrazech okolního vesmíru. Na všech stranách Archy jsme umístili kamery, jejichž obraz si mohl každý pustit na svou bytovou obrazovku. Ale protože se tam nic nedělo, každého sledování vesmíru omrzelo a přepnul si na něco zajímavějšího. Obraz vesmíru se vrátil tam kam patřil, pilotům Centrálního velínu a hvězdářům.

Ačkoli cesta za novým domovem byla základem Archy, život na Arše se brzy obrátil k běžnějším starostem.

Soud proto do jednotvárného dění Archy přinesl trochu potřebného vzruchu.

*****

Po dlouhé době vyšetřování a sestavování obžalob konečně začal veřejností tak dlouho očekávaný soudní proces s těmi, kdo zavinili smrt více než miliónu obyvatel Giweruzu.

Přední místo měl na lavici obžalovaných zajištěné Letel Ugior, ale vedle něho také vláda pevniny Zibogu, generálové její armády, soudci, i někteří příliš horliví policisté.

Docela mě zajímalo, jaké budou rozsudky. Trest smrti byl na Giweruzu zrušen a bylo by nesmyslné zavádět jej, nehledě na to, že by stejně nebyl zpětně použitelný. Chápal jsem, že není možné ponechat viníky bez trestu, ale slabší tresty už ve mně nebudily odpor. Věznice na Arše neexistovaly, ale asi nebude složité potřebné prostory k tomu účelu upravit.

Odmítl jsem i nabízené místo v porotě. Bez právnického vzdělání jsem mohl sloužit jen jako svědek. Jinak tomu bylo v dalších pokračováních *Rozhovorů*. Tam jsem mohl své vlastní názory vyslovit bez rozpaků a nemusel jsem se tolik ohlížet na precizní formulaci zákonů.

Na dotaz, zda by v některých případech nebylo potřebné opět zavést trest smrti, jsem odpověděl jednoznačně záporně. To by bylo zcela proti duchu Galaktického společenství a tak jsem to také zdůraznil. Nevyloučil jsem ale možnost vysokých trestů vězení. Dokonce jsem nadhodil svou dřívější myšlenku zavřít provinilce do klecí opatřených z druhé strany nejenom mříží, ale i masivní skleněnou deskou a ukazovat je školním výpravám jako nějaké exponáty včetně cedulí s popisem jejich provinění. Něco jako zoologická zahrada, které jsme na Arše nestačili zavést.

»Neberte to, prosím, úplně doslova,« zmírňoval jsem hned účinek tohoto – přiznám se dost nemístného – žertu.

Upřímně řečeno jsem se osudem obžalovaných nezatěžoval. Udělali sice krutou chybu, hlavně ve směru k obětem, ale to už se nedalo napravit. Někteří chybovali z čistého omylu, jiní si na tom přihřívali vlastní polívčičku, ale v současné době nemohli na běhu událostí nic změnit. Soud měl vysvětlit, nakolik byly jejich omyly postaveny na mylných předpovědích Letel Ugiora a kolik nenávisti k tomu přidali i oni sami.

Na druhé straně jsem uznal argumenty o nutnosti přísného potrestání viníků. Omyl, který zaviní smrt miliónu lidí, by neměl být posuzován jako pouhý přestupek. Zejména když viník dobře věděl, jaký může mít jeho omyl následky. Nedalo se to chápat jen jako selhání, bylo to vědomé hazardování se životy lidí a byl paradox, že jsme zachránili právě toho, kdo vlastně všechny ty ztráty způsobil.

Ale přece jen – nebyl na to sám.

Od pomýleného vědce by dnes pes kůrku nevzal. Bývalé přátele zradil a vlastní krajané se od něho odvraceli. Byla to pro něho větší potupa, než očekávaný kriminál.

Podle mě byli ale většími viníky generálové, kteří se rozhodli využít situace k odtržení pevniny Zibogu a následně k vojenskému přepadení pevniny Evoi. Také vláda Zibogu, která naletěla na argumenty Letel Ugiora, ale ponechala volnou ruku generálům, měla dostat svůj díl pelyňku. Proč naletěla jednomu vtipnému a charismatickému podvodníkovi? Že by neměla možnost ověřit si jeho argumenty? Proč potlačovala odlišné názory silou?

»Jaký trest bys pro ně navrhoval, kdyby to bylo u vás na Zemi?« zeptal se mě jeden z diváků v sále. Bylo zřejmé, že se na tuhle odpověď těší.

»Na Zemi bych to ponechal soudcům, stejně jako tady.«

»Dobrá, ale kolik by mu napařili u vás?«

»Letel Ugiora by to stálo doživotní ztrátu vědeckého titulu a odhadem deset až dvacet let vězení. Generálové by dostali aspoň sto padesát let, protože vytvoření armády je větší zločin než lži, byť škodlivé jako lži Letel Ugiora. Členové vlády Zibogu by dostali něco mezi tím, nejspíš kolem stovky let vězení, navíc doživotní ztrátu práva být zaměstnán ve státní správě a být volen do volených orgánu. Muselo by se prokázat, do jaké míry se na vytvoření armády a tím i na dalším vraždění osobně podíleli.«

»To bude velice těžké,« pochyboval další divák. »Budou svalovat vinu jeden na druhého a těžko jim něco dokážete.«

»Na Zemi to není tak těžké,« podotkl jsem. »Strážci, což je část naší policie, mají možnost vidět do minulosti. Potom se nedá lhát, zatajovat důkazy ani unikat spravedlnosti.«

»Proč to nejde u nás?«

»Nemáte uxiony,« vysvětloval jsem. »To je složité zařízení, jako ostatně všechno, co má co činit s nadprostory. Neřeknu vám o tom mnoho. Jen to, že všechno, co se kde stane, se kamsi zaznamenává a dá se po určité době zobrazit. Proto nemáme problémy se zločinem, jaké byly na Giweruzu a jaké se nadále táhnou s nepoctivými lidmi.«

»Něco jako vyšší spravedlnost? Tu jsme, pokud vím, dávno vyvrátili.«

»Není to vyšší spravedlnost,« namítl jsem. »Spirály času jsou jen záznamy, samy o sobě nic nevykonávají. Pokud se vám do nich podaří nahlédnout, teprve získáte podklady pro správnou spravedlnost. Výklad je totiž plně na lidech, kteří se tím zabývají. Musím ovšem dodat, že i jejich činy se zaznamenávají a mohou být kdykoliv odhaleny.«

»A kdybychom navázali spojení s vaší civilizací – dáte nám ty... uxiony?«

»Určitě ano,« přikývl jsem. »Ale ne všem. Uxiony nepatří do rukou barbarům. Myslím, že mezi vámi je mnoho takových individuí, kterým by nepatřily do rukou ani zápalky. Viděli jste všichni, co dokáže slunce, když vybuchne. Teď si zkuste představit civilizaci, která tak příšerné síly umí zkrotit, sevřít a slisovat nazpět. Dokážete si vůbec představit, jaká zkáza by byla, kdyby právě nejmocnější civilizace nebyla od základu dobrá?«

»Znamená to snad, čím je civilizace mocnější, tím je také laskavější a spravedlivější?«

»Bohužel, ne. Setkali jsme se ve vesmíru i s takovými, které si zasloužily označení civilizace Zla.«

»A jak s nimi vycházíte?«

»Zatím se vždycky ukázalo, že jsou slabší než Galaktické společenství, případně než náš nejmocnější spojenec Gurroa. Pokaždé jsme museli zastavit postup takové civilizace silou a naštěstí bylo většinou možné přinutit je, aby se navenek přestaly projevovat jako zlo.«

»Většinou?«

»Ano, většinou,« přikývl jsem. »Už se stalo, že jedna z těch civilizací nebyla přístupná jakékoliv dohodě. Konflikt s ní skončil tím, že ji Gurroa nalisoval pod povrch hvězdy – a ta ji sežehla.«

»Nebyla pak tím Zlem spíš civilizace Gurroa?«

»Tenkrát to vážně nešlo jinak,« řekl jsem. »Šlo o téměř rovnocenného protivníka – a kdyby Gurroa nezvítězil, byl by zahynul – a s ním i všechny naše civilizace.«

»Co bychom dělali, kdybychom my – tedy Archa – narazili na takovou civilizaci Zla?«

»Zahynuli bychom,« odvětil jsem. »Archa není ozbrojená. Pokusili bychom se uniknout – jen je otázka, zdali by nám to bylo něco platné. Snad bychom se dokázali vzdálit z dostřelu bitevních lodí Kígóry. Ještě menší naději bychom měli při setkání se svazem Agríšských křižníků, ale setkání s obludou jako byla Itči-ara bychom nepřežili.«

»To je ve vesmíru tolik Zla?«

»Bude ho tam mnohem víc,« posteskl jsem si. »Zatím jsme prozkoumali nepatrnou část Galaxie. Galaxie je mnohem větší než oblast, kam se dostaly naše průzkumné lodě. Jistě v ní bude mnoho Zla. Naopak je v ní mnoho přátelských světů, jen o nich zatím nevíme.«

»Zdá se, že máme štěstí,« podotkl jiný divák. »Setkali jsme se jen se dvěma civilizacemi – a obě k nám jsou, jak se zdá, přátelské.«

»A nezbývá než doufat, že tomu tak bude i nadále. Jako je obvyklé, že na jednu planetu vhodnou k životu existuje ve vesmíru dvacet planet nevhodných, pak na jednu civilizaci Zla připadá naopak dvacet přátelských. Jak říkám, ačkoliv Archa není ozbrojená, doufám, že jsme svůj příděl smůly vyčerpali a na nepřátelskou civilizaci nenarazíme.«

Bylo to zbožné přání – ale snad uvidíme!

*****

Před soud mě předvolali skoro na závěr. Vystupoval jsem v roli korunního svědka obžaloby. Mezi obžalovanými seděli všichni generálové, vláda Zibogu, a samozřejmě Letel Ugior. Vypadal zvlášť sklesle a nebylo divu. Mít na svědomí to co on, také by mi nebylo do smíchu. Jistě na něho doráželi jako vosy a během výslechů si užil své. Nicméně – zavinil si to sám a sloužil teď jako exemplární příklad, jak může skončit samolibá pýcha a bezohlednost.

Žalobce mi položil první otázku:

»Domníváte se, svědku Rudi, že upozornění na nebezpečí, skrývající se v nestabilitě našeho bývalého slunce, bylo tak jasně podáno, že nemohlo být pochyb o jeho závažnosti?«

»O závažnosti mého sdělení nemohlo být nejmenších pochyb od prvního okamžiku,« odpověděl jsem. »Šlo o bytí či nebytí všech obyvatel Giweruzu, nic jsem neskrýval. Jediné pochyby mohly nastat v otázce věrohodnosti mého sdělení.«

»Jak tomu máme rozumět?«

»Jednoduše. Žádné poznatky tehdejší vědy nic takového nesignalizovaly. Tvrzení tehdy naprosto neznámého cizince by bylo možné stejně tak přijmout, jako jim nevěřit.«

Letel Ugior ke mně zvedl udivené oči. Nemohl pochopit, že bych se po tom všem přidal na jeho stranu.

»Je to tedy možné chápat jako docela pochopitelný omyl vědce, jakým byl Letel Ugior?« zaútočil na mě obhájce.

Byl to mladý právník ze Zibogu a říkalo se o něm, že sám nedávno poslal protiprávně do vězení několik fotografů Evoi. Naštěstí se mu to nedalo dokázat a teď s gustem obhajoval.

»U vědce ne,« odmítl jsem. »Povinností vědce je pokusit se veškerá tvrzení buď ověřit, nebo vyvrátit. Je možné proti jedné hypotéze postavit i jinou. Ale co omluvitelné není, je zaujatost od samého počátku až do konce, ačkoliv se mezitím potvrdil zcela opačný názor.«

»Takže se aspoň zpočátku jednalo o pochopitelný omyl?«

»Chybovat je lidské,« přikývl jsem. »Letel Ugior měl právo na vlastní názor, dokonce i na hypotézu o chystané invazi proti Giweruzu. Neomluvitelná byla jeho neochota přesvědčit se o pravdě. Navíc si myslím, že byl od začátku nepřípustný hazard varování takového kalibru bagatelizovat.«

»Zpočátku nestabilitě nic nenasvědčovalo,« vybuchl Letel Ugior dotčeně.

»Nemluvím o počátečním období,« obrátil jsem se k němu. »Opakuji, hypotéza o invazi a vylákání obyvatel Giweruzu do vesmíru vypadala alespoň stejně věrohodně jako varování o výbuchu slunce. Koneckonců, bylo dobré připravit se preventivně na obě alternativy.«

»Takže se to dalo chápat jako starost o osud Giweruzu?« nadskočil radostí obhájce.

»Ne,« odmítl jsem. »Chybou Letel Ugiora nebylo, že proti jedné domněnce postavil jinou, ale že od začátku trval jen na své vlastní a moji verzi odmítal jako čirý nesmysl, aniž by se pokusil přesvědčit se o skutečném stavu věcí. Kdyby mu skutečně šlo o blaho Giweruzu, už po uplynutí prvního půl roku by i on zjistil na slunci známky nestability, v té době ještě pro většinu lidí nepostřehnutelných. V té chvíli měl přiznat omyl a všechno by bylo v pořádku.

Jeho vina byla, že trval na své hypotéze i tehdy, když to bylo očividné nejen pro hvězdáře, ale pro kdekoho, kdo se podíval do slunce.«

»Když to bylo očividné, proč to nepoznali ostatní? Vláda Zibogu a ostatní hvězdáři?«

»Tady je podle mě vina Letel Ugiora největší,« přikývl jsem. »Nejen že laiky ve vládě ujišťoval o tom, že jim žádné nebezpečí nehrozí, ale svou autoritou vědce – a také pomocí policie – tvrdě potlačil jakékoliv odlišné názory. Kdyby půl roku po mém příchodu přiznal omyl, vážil bych si ho, že je mu pravda milejší než vlastní ješitnost. Kdyby to přiznal až za rok, nedošlo by aspoň ke ztrátám na lidských životech. Jiní vědci byli připraveni potvrdit opodstatněnost mé verze o nestabilitě a kdyby se v té chvíli vláda Zibogu připojila ke stavbě Archy, odletěli bychom všichni a mnohem dřív, než na poslední chvíli. Neměli bychom pak oběti ani při požárech v okrajových částech Archy. Ale on prostě nikoho nepustil ke slovu. Vím o vědci, kterému se veřejně podařilo říci pravdu. Jmenoval se Sirty Kafon – a Letel Ugior ho před zraky televizních diváků nejprve napadl a poté nechal zatknout policií. Tímto vystoupením ztratil Letel Ugior právo označovat se za vědce. To už nebyl vědec, to byl malý diktátor. Malý, ale nebezpečný, právě proto, že mu jiní uvěřili. Mimochodem, chtěl jsem Sirty Kafona osobně poznat, poděkovat mu za jeho odvahu, s jakou se postavil proti Letel Ugiorovi a jeho oficiální vědě, jenže Sirty Kafon ve vězení následkem týrání dozorců zemřel. Jistěže jde o jinou obžalobu, nicméně i tuto smrt má na svědomí Letel Ugior.«

»Já jsem měl důvod jít proti tobě!« vybuchl Letel Ugior. »Vzal jsi mi Fairlii a ta pro mě byla vším!«

Sálem, dočasně změněném na soudní síň, zašumělo. Upřímně řečeno, tohle mi opravdu na okamžik vyrazilo dech. Ale ihned jsem se z toho vzpamatoval.

»Pokud vím, Fairlie nikoho přede mnou neměla a upnula se ke mně jako ke své jediné možnosti. Řekl jsi jí vůbec někdy, že o ni stojíš?«

»Neřekl,« odsekl. »Chtěl jsem, ale když jsem uviděl, jak snadno ti podlehla, musel jsem se postavit nejen proti tobě, ale i proti ní.«

»Snad sis opravdu nemyslel, že ji získáš tím, že strhneš do ohnivé propasti sebe, ji i všechny ostatní? To by byla tak kolosální zvrhlost, že se mi to ani uvěřit nechce.«

»Nechtěl jsem ji už získat. Ale musel jsem ji potrestat, to snad pochopí každý.«

»Potrestat? Za co? Cožpak tě zradila?«

»Zradila mě – a vlastně všechny.«

»Opravdu nechápu, jak někdo může záchraně celého lidstva říkat zrada,« prohlásil jsem zamračeně. »Ona přece neudělala nic, co by jí mohl kdokoliv vytknout. Dostala úkol od Rady kosmonautiky – postarat se o cizince z hvězd a co nejvíc se o něm a o Zemi dozvědět. To se jí podařilo. Naopak mi dodala nejvíce informací o Giweruzu a přesvědčila vládu Evoi o nutnosti postavit Archu. Všichni co tu jsou by jí měli být vděční, protože jestli je někdo zachránil, pak to byla právě ona – když odmyslím sebe a své znalosti.«

»Nemůžeš ale popřít, že jsi mi ji přebral!«

»Mohu – a musím. O Fairlii jsem přece vůbec neusiloval. V té době jsem opravdu neměl na mysli nic, kromě blížící se zkázy. Kdybys o ni měl skutečný zájem, mohl jsi ji získat pro sebe. Bylo by to normální a já bych ti v cestě nestál. Že se od té doby Fairlie sblížila více se mnou? Ale to už je úplně jiná záležitost. Kdybys o ni projevil zájem, mohli jste být dnes spolu. Jako moje žena to určitě nemá tak jednoduché.«

»To říkáš teď. Ale ona se za tebou táhla od začátku.«

»Jistě,« přikývl jsem. »Zvědavost bych pochopil u každého vědce, tedy i u Fairlie.«

»Zvědavost?« vybuchl Letel Ugior. »Což je normální, aby se žena věnovala nějakému muži bez jistých úmyslů?«

Šum v sále, zejména z řad diváků, opět stoupl, ale když lidé viděli, jak se nadechuji k odpovědi, rychle utichli.

»Považuji to za naprosto normální, pokud jde o vědeckou pravdu,« přikývl jsem. »Tak jako já jsem se snažil dozvědět se co nejvíc o vás.«

»Vědeckou pravdu!« vybuchl Letel Ugior. »Ty jsi neviděl, jak ti od začátku lezla do postele? Takové zkoumání vědecké pravdy jistě nebylo nepříjemné.«

Šum v sále byl tentokrát silnější, takže předseda soudu musel všechny, zejména diváky, napomenout.

»K ničemu takovému nedošlo, ačkoliv bych v zájmu vědy pochopil i to,« pokračoval jsem ještě klidně. Nemělo smyslu rozčilovat se, koneckonců nebyl daleko od pravdy, i když si ji vykládal zkresleně.

»On by to snad chápal!« vykřikl Letel Ugior s nejvyšším pohrdáním, jaké se mu do tónu svého výkřiku podařilo vložit.

»Nejspíš tě v tomto směru zklamu,« dokončil jsem, jakoby se nechumelilo. »Vzali jsme se teprve nedávno a prakticky až poté, co pominulo největší nebezpečí pro všechny.«

»To vykládej dětem! Chceš snad tady tvrdit, že mezi vámi na Giweruzu po celou dobu nic nebylo?«

Soudní síň opět zašuměla.

»Jistěže bylo,« přisvědčil jsem. »Fairlie byla jako vědec perfektní a tak by měl vypadat každý. S ní a s Orgo Plyokem byla radost spolupracovat. Díky této spolupráci dnes žijeme. Všichni, dokonce i ty. Kdybys ty na jejím místě dělal totéž, mohla to být nádherná spolupráce. Ale jak vidím, tebe zajímá jen jedno a v tom tě musím zklamat. Na žádné postelové scény mezi mnou a Fairlií na Giweruzu nedošlo.«

»A přece se stala tvou ženou,« ušklíbl se jízlivě.

»Jistě,« opáčil jsem. »Ale až tady, na Arše. Kdybys měl Fairlii za ženu ty, nikoho z nás by ani na okamžik nenapadlo překročit jistou hranici korektnosti a dodnes bychom mohli být všichni nejlepšími přáteli. Ty ses ale zachoval ne jako vědec, spíš jako žárlivý kabaretní svůdce a samec, který na nic jiného než na postel nemyslel. Jakmile ses domníval, že došlo na tvé obavy, zatmělo se ti před očima. Jenže i kdyby to byla pravda, byl by to tvůj soukromý problém. Mohl ses podříznout, mohl jsi skočit se skály, ale neměl jsi nejmenší právo tahat do toho všechny lidi světa.«

»Podřezávají se přece jenom ženy,« zavrčel. »U nich je to povinnost.«

»Takovou povinnost neuznávám,« otřásl jsem se. »To patří mezi barbarské zvyky, které bych mezi vámi rád vymýtil. Proč si má brát život dívka, která se ničím neprovinila? Proč se raději nepodřízne chlap, kvůli kterému zahynulo milion lidí? Ty bys měl mít větší důvod. Ale já bych nechtěl, abys právě ty zemřel. Tohle společenství naštěstí neuznává trest smrti. Ty také budeš žít, ale v hanbě. I kdyby ses podřezal, dám si práci, abych tě vzkřísil.«

»Z toho je vidět, že nejsi nic víc než kosmická bestie,« vykřikl nenávistně.

»Obávám se, že bestie jsi ty,« odrazil jsem jeho nadávku nazpět. »Kdo z nás dvou má zásluhy na životě a kdo na smrti? To už je dnes jasné každému. Nemám se za co stydět a s tebou bych rozhodně neměnil.«

Vzhledem k tomu, že jsme si všechno vyříkali sami, soud neměl další otázky a požádali mě, abych se do následujícího svědectví opět vzdálil.

*****

Další svědectví bylo mnohem kratší a týkalo se uspávačů. Obhájce jejich akce prohlásil za nehumánní, což neměl dělat, protože takové tvrzení bylo velice snadné rozmetat. Uspávači nezabili jediného člověka a nedalo se zapochybovat o tom, že jejich přičiněním nedošlo k nejhoršímu. Přitom se při celé akci nikomu v podstatě nic nestalo.

Potvrdil jsem před soudem, že i uspávači byli ozbrojeni, ale jen pro případy sebeobrany, zatímco ostatní byli v akci ne proto, aby postříleli co nejvíc nepřátel, ale naopak, aby se stalo co nejméně zlého.

Obhájci to opravdu neměli snadné. Vina byla příliš jasná a obžalované před trestem zachránit nemohli. Soud byl dobře připravený, šlo jenom o to, aby se na něco nezapomnělo.

Rozsudek byl vynesen ještě téhož dne a docela jsem s ním souhlasil.

Letel Ugior byl odsouzen k deseti letům vězení, ztrátě vědeckého titulu i možnosti získat jakýkoliv další.

Generálové Pretoj, Deleviz a Sulyz nebyli zodpovědní za vědecký omyl, ale za vyslání bitevních lodí a tudíž přímo za masakry lidí ve městech Soryzuo, Duzingla a další. Tohle se za pouhý omyl skrýt nedalo. Generála Pretoje navíc jeho lidé obvinili, že po obdržení našeho varování odletěl se svou pevností z východního pobřeží Evoi za Archou aniž by se postaral, aby jeho pevnosti vzlétly všechny. Soud mu však v tomto obvinění přiznal právo na jednání v panice. Nešlo přece o nic menšího než o konec světa.

Útok proti pevnině Evoi ale nemohl být zpochybněn jako velice dobře promyšlený a tito tři dostali po zásluze tresty nejvyšší – dvacet pět let vězení a doživotní ztráta práv na zaměstnání ve státní správě, volit anebo být zvolen.

Členové vlády pevniny Zibogu, zodpovědní za otevřenou podporu generálů a pomoc při organizování armády, jakož i za netečnost k nespravedlivým soudům, které za jejich vlády na území Zibogu probíhaly, byli odsouzeni mírněji – deset roků nesvobody a doživotní ztráta práva volit a být zvolen.

Dva soudci, proti kterým se přihlásili svědci, byli na základě těchto svědectví odsouzeni k doživotní ztrátě titulů a volebních práv. Už nikdy nebudou soudit, nesmějí dělat advokáty a budou se muset přeškolit na méně vlivné řemeslo.

Terorista, který mě tenkrát zastřelil ve vaně, byl jako obyčejný vrah odsouzen na deset let. Jako mírně polehčující okolnost mu soud uznal, že tak učinil v dobré víře, že spasí svět. Nicméně jeho vina byla v zaslepenosti. Aby mohl své plány uskutečnit, musel nějakou dobu žít na pevnině Evoi, kde nebyl pod vlivem Letel Ugiora a kde se mohl přesvědčit o příznacích nestability slunce. Na pevnině Evoi se přece v té době o ničem jiném nediskutovalo. Mnoho jiných teroristů se v těchto diskusích dalo přesvědčit, aby na své *svaté poslání* zapomněli a raději začali pracovat jako ostatní pro Archu a pro záchranu lidí. Tenhle ovšem s nikým nediskutoval a plně se soustředil na plánovanou vraždu.

»Těch deset let beru,« prohlásil, když verdikt uslyšel. »Udělal jsem blbinu, patří mi to. Ale až vyjdu ven, na místě zastřelím Letel Ugiora, i kdybyste ho nevím jak chránili. Já mu věřil, že chce zachránit svět. A on se chtěl jenom mstít za přebranou holku. Kdyby ji podřízl nebo zastřelil sám, byl by aspoň chlap. Ale jiné do toho tahat neměl.«

Soud skončil podle mého názoru velice rychle, ale nebylo divu. Důkazů bylo příliš málo. Papírové většinou zůstaly na pevnině Zibogu a svědectví někdy nebyla dost průkazná. Ovšem účelu to podle mě dosáhlo. Alespoň hlavní viníci dostali spravedlivý trest.

*****

Druhý soud se konal několik týdnů po skončení prvního. Tentokrát se před soudem ocitla vláda národa Tami v čele s diktátorským předsedou, jejich soudci, policisté a zejména velení nelegální armády.

Bylo to trochu jiné než v případě Zibogu a jeho vlády. Samospráva národa Tami měla jistě i na Arše právo spojit své moduly na základě dobrovolnosti do společného státu, ale ne porušovat mnohem závažnější smlouvy, ke kterým se předtím na Giweruzu všichni zavázali.

Základní podmínkou jakékoliv samosprávy bylo, že místní zákony nesmí být v rozporu s všeobecnými. Tuhle podmínku se jim podařilo porušit nejméně v polovině vlastních zákonů.

Další důležitou podmínkou bylo, že nesmí bránit v běžné údržbě a provozu Archy. Tuto podmínku se národu Tami podařilo obejít tím, že vyškolili v údržbě své vlastní lidi a postupně jimi nahradili dřívější obsluhu. Proti tomu se ale nedalo nic namítat a obžaloba musela toto obvinění stáhnout.

Co se však nedalo přehlédnout, byl teroristický zásah na vzdáleném teritoriu proti mé osobě, soudy bez obhajoby nejen nade mnou, ale i nad dalšími lidmi, vynášení a vykonávání rozsudků smrti nad vlastními občany i nad unesenými z jiných oblastí Archy.

Záznamy jejich policie daly možnost rekonstruovat, co se tam vlastně dělo. A bylo to otřesné – jak jsem ostatně tušil hned od začátku.

Nejméně dvě stovky lidí zastřelili hned po soudech, které byly bez obhajoby jen fraškou. Žalobce vyzdvihl nade všechny ohrožení mé osoby, neboť tím by byla způsobena největší ztráta pro Archu, ale ani ostatní podobné soudy neměly zůstat nepovšimnuty.

Založení vlastní armády Tami soud správně pochopil jako otevřenou přípravu k válce. Vojáci byli do této armády najímáni dobrovolně a s plným vědomím protiprávnosti této akce. Mohli se chabě obhájit tím, že jejich vstup do vojska nebyl podle *nových zákonů* národa Tami protizákonný, ale na druhé straně všichni dobře věděli, že sama existence těchto zákonů není zákonná, protože jsou v rozporu s obecnými zákony Archy.

Tresty tomu odpovídaly.

Diktátorský předseda vlády byl odsouzen na doživotí do tuhého žaláře. Spolu s ním byli k témuž trestu odsouzeni dva další muži – velitel policie a velitel armády. Další doživotí si vysloužili soudci, kteří odsoudili byť jediného obžalovaného k smrti. Bylo jich jen šestnáct, ale každý měl na svém kontě obětí hned několik. Všichni se hájili, že soudili podle platných zákonů národa Tami, ale Soud jim to jako polehčující okolnost neuznal. Jako právníci museli mnohem lépe než jiní vědět, že soudí podle zákonů, které budou posuzovány jako zločinné.

Všichni příslušníci policie Tami byli doživotně zbaveni volebního práva a práva na zaměstnání ve státní správě. Ti z nich, kteří se podíleli na popravách odsouzenců, budou mít i dost času k přemýšlení, většinou na deset let za mřížemi, ačkoliv se někteří hájili rozkazem svých nadřízených.

Rozkaz k popravě byl souzen jako jeho provedení, jen sazba byla o polovinu vyšší.

Příslušnost k armádě byla posuzována jako příprava na ozbrojený konflikt a porušování zákonů, z čehož vyplývala nutnost trestu. Vojáci se nemohli po vzoru policistů vymlouvat na rozkazy, protože do armády vstupovali dobrovolně. Většinou dostávali podmínečné tresty, ale současně i ztrátu volebního práva na doživotí.

Výjimkou byli ti, kdo po mě stříleli. Nejen ten, který mě trefil, ale všichni z té skupiny. Soud to odůvodnil mimořádnou nebezpečností – naštěstí to skončilo pěti lety ve vězení, takže při příletu na planetu Digae budou na svobodě.

Ti, kdo v továrně vyráběli zbraně, byli rovněž odsouzeni pro přípravu vraždy. Prozatím podmíněně. Příště by to bylo horší, protože na Giweruzu se podmíněné tresty při spáchání dalších trestných činů nejen sčítají, ale považují za další, vesměs těžkou přitěžující okolnost.

Některé tresty byly opravdu tvrdé, vzhledem k tomu, že se zdejší obyvatelé dožívali kratšího věku. Soud se navíc rozhodl, že uskuteční moji žertem pronesenou připomínku a dá odsouzené do klecí, opatřených z jedné strany nejen mřížemi, ale i tlustou skleněnou stěnou a zpřístupní je veřejnosti, aby si každý mohl delikventy pěkně zblízka prohlédnout.

Něco podobného měli naši prapředkové také a říkali tomu pranýř. Tady to bylo nepatrně zmírněné tím, že u každé cely byl uzavřený klozet. Kdo z odsouzenců nechtěl být předmětem pozornosti návštěvníků, mohl tam hledat úkryt – ale trávit tam celé dny by bylo asi horší, než se nechat okukovat jako exotické zvíře.

Mrzelo mě, že jsem to kdy navrhl. Jako žert by to bylo dobré, jako realita už méně. Nicméně účel to splnilo. Počet trestných činů okamžitě po tomto opatření prudce klesl.

*****

Soudy skončily a život šel dál.

Podle mě byly důležité. Zejména soudy s představiteli národa Tami. Šlo o ohrožování lidí a tady šlo skutečně o život. Vláda pevniny Zibogu a bývalí teroristé se proto po právu ocitli za mřížemi. Jen vojáci, pokud se ještě nedostali k zabíjení, se mohli vrátit k rodinám.

Nicméně ne všichni lidé ze Zibogu a z Tami pochopili, že se odsouzeným nestala křivda. Odsouzení neuznávali, že trest byl samozřejmý důsledek jejich zločinů, ale slibovali pomstu všem dohromady i každému zvlášť. Snad jenom ten, který mě málem zabil, správně pochopil, že odpovědnost za své zločiny nese především on sám a Letel Ugior. Nechtěl bych být v kůži pomýleného vědce, až bude ten ostrý hoch opět na svobodě.

Fairlie v soudní síni nebyla jako divák, ale tak jako já byla předvolána jako svědek. Proto se také se mnou neviděla uvnitř a neslyšela, co jsme si s Letel Ugiorem vyčetli.

Na soudu však byla televize a kromě ní spousta reportérů od novin. Ti zaznamenali každé slovo a ještě téhož dne si to mohl každý přečíst. Někteří lidé si tyto noviny i schovávali a nevraceli je do recyklace. Stejně tak Fairlie.

»Měl štěstí, že jsem tam nebyla,« rozčílila se, když si doma četla zápisy ze soudní síně.

»Co tě tak rozpálilo?« zajímal jsem se.

Odvětila, že Letel Ugior.

»Zopakovala bych mu jeho vlastní slova, když jsme se po druhém roce univerzity bavili o sirotcích. Nezačal s tím on, to bylo dílo Lamie, ale jak on si s ní rozuměl! Zejména když tvrdila, že by bylo správné sirotky zase pohřbívat zaživa se svými rodiči, protože jsou s nimi jenom problémy! Lamie asi nevěděla, že i já patřím mezi ně, ale on to věděl. Že by měl o mě zájem? Na to byl příliš dbalý své pověsti. Po té debatě bych o něj nestála, ani kdyby byl jediným mužem na celém Giweruzu. Že jsem s ním pak spolupracovala? Jistě, moc jsem si vybírat nemohla. Ostatně, až do chvíle, kdy jsi přišel na Giweruz, to ještě šlo. Pak už to znáš.«

»Proč to tedy říkal?« divil jsem se.

»Hrál na city soudců. Chytrý byl, to se mu musí přiznat. Není tomu dávno, kdy vražda soka nebyla vůbec trestána, neboť ji každý soudce chápal jako sebeobranu. Naštěstí tentokrát Letel neuspěl, protože to přehnal. Záhuba všech by byla příliš těžká vina, než aby se mu hra na uraženého soka vyplatilo. Dobře, že mu na to nikdo nenaletěl.«

»Hm,« podotkl jsem. »Na mě by s tím možná uspěl.«

»Protože ty jsi vůbec nepředstavitelný dobrák,« řekla a chytila mě oběma rukama kolem krku. »Ale já jsem ráda, že jsi takový. Jestli jsou všichni chlapi na Zemi takoví...«

»Nejsou,« objal jsem ji.

»To jsem si oddechla,« řekla a vytočila se mi z náruče. Odtančila ke dveřím, otevřela je a zavolala:

»Uklidit hračky, jdeme na večeři!«

Mezi výhodu Archy jsem počítal i to, že v bytech nebyly kuchyně a všichni chodili jíst do jídelen. Jednak proto, že ženám ubyla práce, o kterou se starali odborníci. Druhá výhoda byla v tom, že v jídelně se lidé často dávali do řeči a byla to vlastně společenská činnost. Mikrovlnné trouby nám sice pomohly s návaly, ale i ti kdo je měli, chodívali rádi alespoň na společné večeře.

»Ještě chvilku...« ozval se z pokojíku dětský hlásek.

»Kdo nepůjde hned, na toho zbude jen *zilis*!«

Dětmi neoblíbený, špenátu podobný kvasinkový salát.

»Už jdeme!« vykřikla Surini.

»Meloi, Ameku, dělejte!«

*****

Návštěvníci planety Digae

Zprávy z planety Digae se pomalu zrychlovaly.

Dostali jsme konečně odpověď na zprávu, odeslanou těsně před odletem. Giweruzané tenkrát bytostem na Digae oznámili, že se slunce Giweruzu chystá explodovat a že musí svůj svět opustit. Sdělili jim také, že náhlý skok v možnostech jejich civilizace je dán přítomností návštěvníka z dalšího, mnohem vyspělejšího světa.

Bytosti z Digae vyjádřily Giweruzanům účast a ochotně jim nabízely pomoc. Dokonce jim nabízely ubytování, ale o tom bych pochyboval, i kdybych nevěděl o jejich vražedném prostředí. Bohužel, oni si toho také nebyli vědomi a nejspíš proto nám to pořád slibovali.

Pak na Digae dorazilo světlo z výbuchu slunce Giweruzu. Několik dalších týdnů jsme pak neměli čím vysílat a zpětné depeše byly plné obav o náš osud a stesku. To Digaeané ještě netušili, že jsme z plamenů hvězdy unikli.

Konečně nastal okamžik, kdy zachytili volání, vysílané naší novou velkou anténou.

Nejprve nám blahopřáli. Přitom opakovali nabídku, že nás rádi ubytují. Bylo vidět, že to mysleli opravdu upřímně.

Vzápětí k nim dorazila naše zpráva, ve které jsme jim oznámili, co nás nejvíc odlišuje. Zpráva byla doplněna podrobnějšími informacemi z mé databanky Kosmického průzkumu Galaktického společenství. Obsahovala i nepříjemný odhad, že na jednu hvězdu fluórového typu připadá pět set kyslíkových, a že dosavadní propátraná oblast Společenství nezahrnuje ani jedinou planetu s fluórovou civilizací. Na druhé straně jsme jim dali informace o několika planetách fluórového typu, které by pro ně mohly být vhodné ke kolonizaci, protože pro kyslíkové bytosti nejsou zajímavé. Tyto planety byly mimo dolet podsvětelných hvězdných lodí, ale všechno bylo doplněno optimistickým předpokladem, že v nejbližších stoletích do zdejších oblastí určitě přiletí některá hvězdná loď z Kosmického průzkumu, naváže s nimi kontakt a od ní získají principy nadsvětelných lodí.

Na závěr jsme je tenkrát požádali o informaci, zdali se blízko od nich nenachází nějaká malá planeta nebo měsíc bez atmosféry. Potřebujeme si ještě doplnit nějaký materiál.

Digaeané nám obratem odpověděli, ale zachytili jsme to až teď. Planeta Digae měla být v celé hvězdné soustavě sama, ale má nevelký měsíc. Oni sami tam prý nedávno byli – a byla to pro ně veliká sláva, protože to byl jejich první skok do vesmíru. Sami však nebyli schopni až na krabici vzorků cokoliv z toho měsíce přivézt. Potvrdili, že na něm podle všech známek existuje hodně volně přístupného železa, byť ve formě fluoridů místo oxidů – ale to by nám tolik nevadilo.

Na krátké poradě jsme se proto rozhodli přece jen zahájit brzdění a přátele na Digae navštívit. Přistaneme na měsíci, kam by za námi mohli přiletět alespoň menší kosmickou lodí. Jednak uvidíme, jak vypadají, což bude určitě pro obě strany nesmírně zajímavé, když už se nám nepodařilo domluvit žádný společný televizní systém. Poskytneme jim vše co budeme moci poskytnout. Návody, od antigravitačních motorů, přes atomové reaktory, televizi a snad i jiné vymoženosti, pokud je ještě neznají. Na jejich měsíci zato získáme materiál, pokusíme se dostavět několik chybějících zuvojde a pak opět zamíříme do vesmíru. Kdybychom tam našli uran nebo jiné atomové palivo, nebolela by nás ani ztracená energie.

Intervaly mezi zprávami a odpověďmi se zkracovaly, neboť jsme se k planetě Digae blížili rychlostí jen o pětinu menší než rychlost světla. Za každou hodinu letu jsme mohli další odpověď očekávat o hodinu a půl dřív než předchozí.

Archa se řítila vesmírem jako obrovský balvan hmoty. Na rozdíl od přírodních útvarů měla zhruba tvar válce a zblízka by byla vidět na jeho povrchu šesterečná síť.

Bylo načase zahájit brzdění. Ačkoli Archa mohla vyvinout zrychlení tři sta Gé, museli jsme ubrzdit téměř osm desetin rychlosti světla a to rozhodně není málo. Manévr pro jistotu spočítal počítač, abychom zpomalili přesně po obletu hvězdy planety Digae.

Bohužel právě nastávalo krátké období, kdy výměna zpráv mezi Archou a planetou Digae byla na nějakou dobu přerušena. Planeta Digae se totiž na svém oběhu kolem hvězdy dostávala na opačnou stranu a její slunce teď stálo přímo mezi námi. Přerušení signálů z tohoto důvodu nastávala už dříve. Rovina oběžné dráhy Giweruzu byla ke směru k Digae šikmá, takže na této straně slunce nikdy vysílání nebránilo. Už jsme si na to zvykli a mohli jsme to zakalkulovat do výpočtů dráhy.

Ačkoliv už jsme věděli, že se tam zastavíme jenom nakrátko a budeme muset letět dál, Archa žila nastávajícím setkáním. Připravovaly se pořady, sestříhané z nejlepších filmových záběrů, pořízených na staré planetě. Další filmy ukazovaly stavbu Archy a nejnovější záběry ukazovaly život Giweruzanů na palubě tohoto kosmického kolosu. Nechyběly ani záběry pořízené při útěku před plameny vybuchujícího slunce, včetně těch nejdramatičtějších, kdy objektivy vnějších kamer zaléval zředěný, nesmírně palčivý plyn čelní stěny výbuchu.

Počítali jsme s tím, že kosmonauté na měsíci nebudou mít mnoho času a budou se muset vrátit domů. Připravili jsme pro ně principy a návody na výrobu girrigů. Bylo jasné, že si je budou muset přizpůsobit svým podmínkám, ale naše návody by jim pomohly urychlit vývoj. Kdoví, možná nás ještě před naším odletem navštíví – už na girrigových motorech.

Archa pořád letěla štítem dopředu, ale už naplno brzdila svůj šílený let. Hvězdu jsme se chystali přeletět nad pólem, za ní prudce zatočit a vyrovnat rychlost s ubíhající Digae a jejím měsícem. Tento manévr byl relativně nejsnazší. Co to bylo dvě desítky kilometrů v sekundě, když jsme jich předtím dosahovali dvou set čtyřiceti tisíc?

Planeta Digae se konečně vynořila ze stínu své hvězdy.

I kdyby zůstala za ní, spojení bychom s ní navázali. Teď na její poloze nezáleželo. Zběsile brzdící Archa přelétávala nad severním pólem hvězdy a celá oběžná dráha Digae byla pod námi jako na talíři. Nastala poslední fáze letu, přiblížení přímo k planetě.

Velikou novinu nám přišli říci večer, sotva jsme uložili děti do postýlek a chystali se užít si trochu klidu po tom celodenním shonu.

»Rudi, Fairlie, máte jít oba ihned do velínu!« přiběhly za námi dvě asistentky. »My vám děti pohlídáme!«

»Už spí, nechte je,« odmítla Fairlie.

Opatrně jsme zavřeli dveře a v minutě už jsme vstupovali do velikého sálu.

»Planeta Digae dostala předevčírem návštěvu,« hlásil nám šéfpilot Tirimiz Kyrtuj. »Už si mysleli, že to je Archa, ale my jsme přece ještě dost daleko. Místo nás na jejich měsíci přistálo hvězdné letadlo z další, dosud neznámé civilizace. Přiletěly v něm prý velice podivné bytosti, ale neuvěřitelně rychle se s Digaesany domluvili a vysílání z planety je pro nás od této chvíle zakončováno speciálním pozdravem. Rudi, to přece znamená, že se v jedné hvězdné soustavě sešly skoro současně tři kosmické civilizace! Není to nádherné? Jen si je poslechni, vysílají nějakou podivnou řečí, ale je docela zajímavá! Škoda, že jí zatím nerozumíme!«

Zesílil trochu reprodukci. Zaslechl jsem tu řeč a málem jsem se posadil překvapením.

»Volá Archimédes, hvězdolet Galaktického společenství,« ozývala se z reproduktoru slova v jazyce Bar. »Přijměte naše blahopřání k záchraně, přátelé z Giweruzu.«

Nohy pode mnou poklesly a posadil jsem se do nejbližšího sedadla.

Také Fairlie zezelenala vzrušením, protože kromě mě jako jediná těm slovům rozuměla.

Ale ani ona netušila, co mi bylo jasné už z první věty. Hvězdolet Archimédes musel být – už podle jména – ze Země.

*****

Archimédes patřil mezi *tykadlové lodě*.

Průzkumné lodě Galaktického společenství, mezi něž svého času patřil i HGS Newton, pomalu a systematicky postupují za okraje Společenství a odkusují z neznáma po jednotlivých hvězdách, zatímco *tykadlové* lodě jsou vysouvány na ojedinělé cesty daleko za hranice

Společenství. Tato strategie má své opodstatnění a mohli bychom být pyšní, že s ní začaly právě průzkumné lodi Země.

Nic proti pomalé, mravenčí práci Kosmického průzkumu, to byl odjakživa základ. Právě tak rozšiřovaly Galaktické společenství pomalé bachraté podsvětelné lodě Bardžanů. Nikdy se nepustily na větší vzdálenost než do padesáti světelných let a přece tak dávno před objevením Země objevily většinu planet i stovky technických světů. V éře podsvětelných lodí to jinak ani nešlo, každý let trval příliš dlouho, na nějaké výlety nebyl čas.

Teprve nadsvětelné lodě z Aigury dovolily delší lety než dosavadní přelety od hvězdě k hvězdě. Když první dálková loď Aiguřanů, malička kulička s pouhou tříčlennou posádkou přistála na Askarisu, měla za sebou přes dva tisíce světelných let překonaného prostoru, osmdesát devět zběžně prozkoumaných hvězdných soustav a jednu havárii – prostřílely ji meteory v soustavě nebezpečné hvězdy Orwon, odkud se nevrátily ani dvě hvězdné výpravy Bardžanů. Po malé opravě dovezla na Aiguru zástupce Galaktického společenství, čímž začala Čtvrtá éra Galaktického společenství – éra nadsvětelných letů.

Nadsvětelné lodě Aiguřanů brzy způsobily odstavení všech ostatních kosmických lodí ať z Bardžá nebo ze Země do šrotu. Také nadějný kříženec pozemské a bardžanské kosmické techniky, hvězdolet Šotri, zůstal jako pomník poblíž základny na Marsu, kam doletěl po svém rekordním letu z Poenaid.

Pozemská technika na druhé straně znatelně zasáhla i do kosmické techniky Aiguřanů. Jejich první lodě sice prokázaly úžasnou schopnost létat nadprostorem mezi hvězdami, ale měly i znatelné mezery, které doplnily zčásti Bardžanské bapory a mnohem více pozemská elektronika.

Současné hvězdné lodě, stavěné v Mofidii, jediné továrně na Aiguře, byly vrcholem Galaktického společenství.

Tyto černé koule sice krásou nijak nevynikaly, ale mohly se během několika mála dní přenést do vzdáleností, o jakých se dříve kosmonautům ani nesnilo – tisíce světelných let pro ně nepředstavovaly žádný zvláštní problém a jak se ukázalo při katastrofách Touhy, Galilea i Newtona, dokázaly uletět takové vzdálenosti i po strašlivém zničení, daném největšími z hvězdných sil – hvězdným ohněm vybuchující supernovy.

Výbuch hvězdy se skládá ze dvou vln ohně. První tvoří vrstva »lehčího« ohně teploty šesti tisíc stupňů, schopného sežehnout cokoliv se do něho dostane, ale přece jen řidšího, neboť jde o rozpínající se »atmosféru« vybuchující hvězdy. U supernovy se prudce rozpíná nejen »atmosféra«, ale i část mnohem pevnějšího jádra, kde potom teploty dosahují miliónů stupňů, tlaky miliónů atmosfér a záření převyšuje všechno co je pozemská atomová technika vůbec schopná změřit. Jen menší část hmoty se naopak smrští do podoby nepatrného trpaslíka a zůstane na místě.

Aigurská průzkumná loď ***Pýcha Rumoogu*** se i z takovýchto plamenů sice vynořila, ale už bez posádky. Záchranná výprava ji vylovila dva světelné roky od vybuchlé hvězdy, ale jen zjistila, že všichni členové posádky uhořeli v plamenech hvězdného ohně. Hlavní palubní počítač, uložený do pouzdra chlazeného kapalným dusíkem, vrátil sice loď do nadprostoru, odletěl dva světelné roky stranou ale potom jen v občasných intervalech zapínal radiomaják, podle něhož se dal vrak později objevit. ***Černá skřínka*** vydala svědectví o neuvěřitelných poměrech, jaké pouhou miliontinu sekundy v bezprostředním okolí lodi zavládly.

Čtyři další průzkumné lodi se z takových hvězdných pastí nevynořily vůbec. Dvě patřily Bardžanům, jednalo se o lodě číslo 2855 a 2861, loď ***Svědomí*** vyslali Uxané a ***Svornost*** byla společnou výpravou celého Galaktického společenství.

Na čtyřicet průzkumných lodí, čtyři sta prozkoumaných hvězdných soustav a objevení dvanácti civilizací to nebyly velké ztráty. Bardžané od doby před čtyřiceti tisíci lety, kdy Galaktické společenství založili, objevili planet téměř čtyřnásobek, ale trvalo jim to více než

čtyřicet tisíc let, spotřebovali na to dva tisíce hvězdných lodí a během výzkumů se jim beze stop těchto lodí ztratilo skoro pět set.

Podsvětelným hvězdným lodím nehrozilo, že se vynoří z nadprostoru až pod povrchem hvězdy, ale o to více byly vystaveny nebezpečí klasických meteorických rojů a především se nemohly Aigurským lodím rovnat v rychlosti a doletu.

Také Země si krátce po objevení Aigury zakoupila několik lodí. Část se jich zapojila do klasického Kosmického průzkumu Galaktického společenství, ale několik jich od počátků dálkových letů poslala na speciální *spanilé jízdy* daleko do neznámých oblastí vesmíru.

Hvězdolet Touha při jedné z prvních těchto cest objevil nejen nové civilizace Saimeo, Kerré, Errola a Grunn, ale též na poslední chvíli unikl ze spárů největší kosmické obludy, nazvané podle své první pozemské oběti, Indiána Itči-ara.

Hvězdolet Galileo havaroval nedaleko planety Ťan-ia, na níž právě primitivní ptakopyskovití lidé Ťanové sváděli svůj marný boj s mnohem vyspělejšími vetřelci, civilizací Kígóra. Bez pomoci pozemšťana by invaze Kígórů rychle skončila vyhubením této podivné kosmické rasy – záchrana Ťanů proto dodala *spanilým jízdám* pozemských *tykadlových lodí* opodstatnění pro všechny další podobné výlety.

Jen taková loď se mohla znenadání objevit poblíž planety Digae, vzdálené od okraje Galaktického společenství tisíc světelných let.

Archimédes byl naštěstí jednou z *tykadlových lodí*.

A cesta Archy rázem dostala úplně jinou dimenzi.

*****

Po tomto překvapujícím zjištění jsem se okamžitě spojil s vládou a trval jsem na svolání Velkého Sněmu.

Zpráva o pozemské hvězdné lodi se pochopitelně rozšířila od úst k ústům stejně rychle, jako kdyby ji vyhlásil jako důležité havarijní hlášení palubní rozhlas Archy. Diskuse o nové situaci nebraly konce. Zasedání Sněmu televize přenášela jediným kanálem, ale pochybuji, že měl kdo zapnutý jiný.

»Požádal jsem o svolání Velkého Sněmu,« oznámil jsem na začátku zasedání, »protože naše cesta dorazila k důležitému rozcestí. Na měsíci planety Digae nás očekává průzkumná loď, která představuje spojení s Galaktickým společenstvím. Co to může znamenat? Nesmírně mnoho. Civilizace Giweruz se dostala bez vlastní viny do krajní nouze. Přežili jsme výbuch našeho slunce, ovšem naše Archa je v podstatě pouhý záchranný člun. Nespornou povinností Galaktického Společenství je poskytnout v této chvíli civilizaci Giweruz podporu. Kdysi jsem vás ujišťoval, že Společenství má v zásobě hned několik pustých planet, vhodných k osídlení. Pokud o některou z nich požádáme, určitě ji dostaneme. A navíc, můžeme požádat, aby nám Galaktické společenství zprostředkovalo dopravu až na vybranou planetu. Přenést vesmírem tak obrovské objekty, jako je Archa, není sice v silách Galaktického společenství, ale jak se jistě pamatujete, Společenství může o tuto službu požádat civilizaci Gurroa. Ta umí stěhovat celé planety, pro ni jistě nebude problém přemístit nás kamkoliv i s Archou. Naše putování tedy může skončit.«

»Tak o čem ještě budeme jednat?« přerušil mě nedočkavě jeden z členů Sněmu.

»O tom, zda vůbec máme o tohle všechno žádat.«

Přítomní ve velkém společenském sále strnuli.

»Je to přece v možnostech vašeho Společenství, nebo ne?«

»V možnostech Společenství to je. Civilizace Gurroa nám ještě nikdy pomoc neodmítla a určitě ji neodmítne ani teď.«

»Proč bychom tedy o pomoc žádat neměli? Nebylo by to tak nepochopitelné.«

»Jistě. Galaktické společenství nám poskytne vše, oč je požádáme. Ale já bych navrhl něco jiného. Cítím se přece jako občan Giweruzu, jeden z vás. Jsem velice hrdý na to, že jsme se zachránili vlastními silami, že jsme postavili Archu, největší dopravní prostředek v celém

známém vesmíru, že jsme dokázali letět mezi hvězdami s miliardou lidí na palubě. Já bych se pokusil tu cestu vlastními silami dokončit. Ano, jsem pro to, požádat Galaktické společenství o pomoc. Ale ne aby nás přenesli až na vybranou planetu. Pokud se nějaká vhodná planeta najde do okruhu dvaceti světelných let od nás, pokusil bych se na ni doletět s Archou.«

»V čem nám potom může Galaktické společenství pomoci?«

»Příležitostí bude dost,« ujistil jsem všechny. »Jistě neodmítneme pomoc v jiných oblastech, především v biologii, lékařských vědách, elektronice. Společenství pro nás ochotně zajistí průzkum nejbližšího okolí vesmíru, abychom s Archou nemuseli bloudit od hvězdy k hvězdě. Může se stát, že v dostupném vesmírném okolí žádná vhodná planeta nebude. Pak nám nezbude než o přenesení Archy nadprostorem požádat. Ale když na cílovou planetu doletíme sami, vlastními silami, bude to mít obrovský význam – a nejen pro nás, ale i pro následující generace.«

»Myslíš tím... jakési sebevědomí naší civilizace?«

»Ano, právě to jsem měl na mysli.«

»To budeme muset pečlivě rozvážit,« podotkla tiše presidentka Gypripy Dlogeke, jenže v nastalém tichu v sále a díky blízkým mikrofonům to slyšeli všichni.

»Právě o to vás teď žádám,« pokračoval jsem. »Kdybych se tenkrát dostal na Giweruz s nepoškozenou průzkumnou lodí, ani bych se nepokoušel navrhovat vám stavět Archu. Považoval bych za jedinou cestu požádat civilizaci Gurroa o přenesení planety. Bylo by to jistě mnohem lepší – planeta Giweruz by asi mohla ve své existenci pokračovat u jiné hvězdy a nebylo by o čem diskutovat. Kdybych byl dnes na palubě Archiméda a neprožil s vámi všechny ty přípravy, všechny nebezpečné chvíle jak na planetě, i při útěku z plamenů, nejspíš bych vám také nabídl jednoduché řešení – skok nadprostorem. Ale uvažte, nebude lepší, když se bude i po tisíciletích říkat: Giweruz? Ta civilizace, co se přestěhovala od vybuchujícího slunce na jinou planetu... než když se řekne: Giweruz? To je ta civilizace, kterou přenášel Gurroa, když nemohla doletět k nějaké vhodné planetě...«

Chvíli bylo ticho. Pak se v sále začal pozvolna zvedat slabý šum. Zástupci spolu polohlasně diskutovali.

»Příliš závažné rozhodnutí po nás požaduješ,« zamyšleně řekla presidentka. »Pomoc civilizace Gurroa je velmi lákavá, ale obávám se, že máš pravdu.«

»Navrhuji toto rozhodnutí ponechat na všech obyvatelích Archy,« řekl jsem. »Je to opravdu velice závažný krok a bylo by jistě nejlepší, aby se k tomu mohli vyjádřit všichni.«

»A co když většina rozhodne o tom, abychom o přenesení Archy přece jen požádali?« podívala se na mě presidentka.

»Pak to tak uděláme,« ujistil jsem ji. »Nikdo nám to asi nebude nikdy vyčítat. Případně bychom mohli od Archy oddělit několik desítek modulů a požádat o jejich přenesení napřed, jen se obávám, že by to nedělalo dobrotu.«

»Jistě... ale to všeobecné hlasování asi uspořádáme,« vzdychla si presidentka. »Ať se ukáže, je-li naše společnost tak hrdá, jak si představuješ.«

*****

Gravitace měsíce planety Digae byla necelá desetina Gé, ale ani za těchto podmínek bychom na něm s Archou nemohli přistát. Po vypnutí motorů by asi dolní vrstvy tíhu patnácti kilometrů kovu nad sebou nevydržely.

Museli jsme zaparkovat na oběžné dráze nad planetou nebo nad jejím měsícem. Průzkum měsíce zůstal jako vždy na malých výsadkových gryulech. Až později by se k nim mohly připojit nákladní zuvojde a loděnice, odpojené od Archy.

Zdejší měsíc byl pustý, jak se dalo čekat. Stejně jako pozemský souputník nastavoval planetě neustále jednu a tutéž tvář, ale na rozdíl od Měsíce planety Země byl skoro hladký, bez charakteristických kráterů. Jediné, co na jeho povrch už miliony let působilo, byla eroze

způsobená střídáním tepla a chladu. Na jeho zaoblených pahorcích bylo dost prachu, ale nic kontrastního. Planetární soustava byla pustá, téměř bez asteroidů a meteoritů.

Černá koule na straně přivrácené k planetě působila jako jeho jediná ozdoba. Nebyla tak veliká, aby byla pouhým okem viditelná z planety, ale z Archy jsme ji zaregistrovali. Pro naše dalekohledy byla tak nápadná, že nám ani nevadily její nepatrné rozměry. Zrnko máku může být neviditelné na špinavé podlaze, ale na čistém bílém prostěradle působí úplně jinak.

Škoda, že jsem neviděl do tváří posádky Archiméda, když jsem jim jako odpověď na jejich pozdrav poslal krátký souhrn událostí na Giweruzu před explozí sousední hvězdy.

Samozřejmě jsem vysílal v jazyce Bar, tak jako nám oni poslali svůj pozdrav. Myslím si, že z toho byli dostatečně vyvedeni z míry.

Vynořili se z nadprostoru poblíž planety Digae. Okamžitě zjistili, že jde o planetu fluórového typu – to bylo každému jasné po prvním pohledu na spektrometry. Vzápětí se setkali s prvním rádiovým vysíláním z planety. Znamenalo to, že na fluórových světech může být nejen život, ale i rozum. To zjištění bylo ojedinělé a jistě by si zasloužilo větší pozornost, ačkoliv bylo zřejmé, že nekompatibilita fluórové civilizace s kyslíkovými bude těžký oříšek.

Od Digaeanů se vzápětí dozvěděli, že očekávají návštěvu z vesmíru, jenomže z opačné strany. Digaeané věděli, že jde o zoufalý pokus o záchranu civilizace Giweruz před záhubou v explodující hvězdě. Pro posádku Archiméda to byla zajímavá informace. Aby se celá civilizace naložila na hvězdné lodě, to tu ještě nebylo. Do této chvíle nejrozsáhlejší migrace realizovali Agríši, ale ti do vesmíru posílali jen přebytky své populace a většina obyvatel zůstávala na mateřských světech. Agríši k tomuto účelu stavěli flotily menších lodí, zatímco Archa byla jediný, nepředstavitelně velký kolos.

Jako nepatrnou perličku přijali dovětek, že stavbu Archy a celý její let pomáhá řídit jakási cizí bytost, která nepochází z Giweruzu, ale přišla na tuto planetu odkudsi zvenku. Více obyvatelé Digae nevěděli a na Archimedu byli všichni správně vyvedení z míry, když na ně rádio promluvilo jejich vlastní řečí a vyšlo najevo, že záhadná bytost v Arše je kosmonaut od jejich Kosmického průzkumu, bývalý kolega a pozemšťan.

*****

Samozřejmě mě hned pozvali na palubu Archiméda. Ke svému překvapení dostali od Giweruzanů protinávrh, aby všichni na malých výsadkových gryulech přiletěli na Archu.

Kosmonaut takovou nabídku odmítnout prostě nemůže, jenže na lodi musí zůstat aspoň minimální posádka. V první fázi se šest kosmonautů rozhodlo přijmout pozvání Giweruzanů a ostatní měli zůstat na Archimédovi. Tušil jsem, že všichni Strážci sedí u uxionů a zkoumají Archu skrz naskrz, ale byl jsem si jistý, že nic zajímavého neobjeví. V posledních dvou letech probíhal život na Arše bez incidentů a co se odehrálo dřív, bylo mimo dosah časoprojektorů.

V příslušném hangáru čekala na pozemské kosmonauty menší uvítací delegace v čele s presidentkou Gypripy Dlogeke. Po oficiálním uvítání je vítací výbor doprovodil do blízkého společenského centra, kde už jsem na ně čekal i já.

»Rudi, člověče, kde se tu bereš?« vyběhl z houfu kosmonautů obklopených nezbytnými přihlížejícími Giweruzany kapitán Archiméda – můj kamarád Pepek Novák.

»Odkdy létáš s Archimédem?« vybafl jsem na něho, když jsme si řádně potřásli rukama.

»Ále, ani se neptej,« mávl rukou. »Adrian se dal nedávno na politiku a nechal létání.«

»Adrian – a politik?«

»Neobvyklý konec kosmonauta, což?« ušklíbl se Pepek. »Většinou za tím bývá ženská, ale Adrian byl vždycky trochu cvok. A vzal to ale opravdu hopem, dneska už je francouzským ministrem pro kosmické styky. Dostal jsem jeho místo.«

»Tobě že svěřili velení Archiméda?«

»Ukecali mě,« přiznal se. »Upřímně řečeno, neměli velký výběr. Celá tahle posádka jsou mladší ročníky. Víc by mě zajímalo, co je s tebou. Podle dostupných informací jsme tě zapili jako mrtvého. A ty se zatím flákáš tady. Jak to?«

»Newton vletěl do hvězdy – dokonce dvakrát,« řekl jsem vážnějším tónem. »Měl jsem právě službu v izolaci a tam jsem to přežil. Všichni ostatní se na místě upekli.«

»To jste měli smůlu,« utrousil Pepek, ale také se zdálo, že ho legrace na chvíli opustila. »Mezitím jsme totiž vymysleli, jak to dělat, aby se tyhle katastrofy nikdy více neopakovaly.«

»To mi řekni jak, hořím zvědavostí.«

»Jednoduše,« podotkl Pepek. »Každý průzkumný letoun musí letět nadvakrát. Při prvním letu zmapuje všechny hvězdy, ke kterým potom opravdu poletí. No – a potom prostě vynechá ty, co se nejeví jako dost stabilní.«

»Aha – spoléháš se na to, že hvězda se nějakou dobu před výbuchem projevuje v nadprostoru,« došlo mi.

»Přesně tak,« přikývl. »Teď o těch světýlkách víme víc. Některé půl roku před explozí přestávají jančit v nadprostoru, jenže to znamená, že se v normálním prostoru připravuje závěrečná prskavka. Stačí se jim vyhnout – a je to vyřešené. Jak prosté, milý Watsone!«

»Takže si myslíš, že Newton byla poslední loď, které se podařilo takhle havarovat?«

»To si piš! Podle posledního jednání Rady kosmonautiky to bude v nejnovějších předpisech. Měli jste zkrátka smůlu, že jste byli poslední, kdo takhle zbytečně shořel.«

»Zbytečně?« povzdychl jsem si. »Člověče, Pepku, představ si, já naši havárii považuji za obrovské štěstí.«

Pepek chvilku nebyl schopen slova, neboť mu dolní čelist zůstala viset v neuvěřitelně hloupé grimase.

»Štěstí?« vykoktal po chvilce. »Ono je to takové štěstí, upéct se zaživa?«

»Jo, štěstí,« přikývl jsem. »O takovém štěstí se ti ani nezdá. Nemluvím o kamarádech z Newtona, ale o Giweruzanech. Jak ti na tom vydělali! Kdyby Newton nehavaroval, nikdy bych se k nim nedostal a zaručeně by uhořeli. Není štěstí miliarda mrtvých, která dnes žije?«

»Slyšel jsem, že se na poslední chvíli zachránili, ale od těch fluórových rejnoků jsme se toho moc nedozvěděli. Jak to doopravdy bylo?«

Fluóroví rejnoci!

Za jiných okolností bych při zmínce o nové rase mimozemšťanů nadskakoval štěstím. Navíc byli neobvyklí nejen vzhledem, ale zejména životními principy. Teď ale bylo přednější domluvit se o nejbližší budoucnosti Archy a Giweruzanů.

»Kdybych se u nich nevynořil z nadprostoru, nikdy by se z plamenů hvězdy nedostali,« ujistil jsem ho. »Kdybych si už v Evseji nevšiml, že se chystá bouchnout, byli by nic netušili snad až do konce.«

»Vynořil ses u nich, ačkoliv už hvězda jančila? To bylo pěkně ztřeštěné, to ti povím.«

»Víš, já měl rozhodování jednoduché,« povzdychl jsem si. »Newtona bych už beztak dál nedotáhl. Prasklá aktivní zóna reaktoru a akumulátory na dně, to byly důvody mého přistání. Ani bych neřekl, že bylo ztřeštěné. Nic jiného mi nezbývalo. Jinak to prostě nešlo.«

»To ti nezávidím.«

»Na druhé straně, měli jsme štěstí. Nejen já, všichni kolem tebe. Miliarda lidí planety Giweruz. Kdybych se řídil tím, co jste vymysleli, o jejich hvězdu bych se ani neotřel. Ještě si myslíš, že je geniální nápad vyhnout se každé hvězdě, která se chystá explodovat?«

»Takže jsi je ještě včas varoval – a oni tě za to vzali s sebou,« domyslel si Pepek.

»Zjednodušeně je tomu tak,« přikývl jsem.

»Zjednodušeně? V čem je to složitější?«

»Všechno je složitější, než se zdá,« usmál jsem se. »Tahle obří kosmická loď se jmenuje pozemsky Archa. Asi se budeš divit, proč mi dovolili dát jí jméno. To je totiž tím, že jsem ji od začátku navrhoval. Nazval jsem ji tak jako záchranu před potopou, ne vody, ale ohně.«

»Ještě že nejsi Noe,« neodpustil si.

»Jenomže Pepku, ona je to doopravdy Archa,« řekl jsem. »Máme tady vzorky většiny zvířat, jaké žily před tou ohnivou potopou na Giweruzu. Jsou tady skoro všichni lidé – ačkoliv se ti to možná nezdá. Pár set tisíc lidí tam zůstalo, ale za ně nenesu nejmenší vinu. To byli ti, co mi neuvěřili.«

»No dobrá, já ti věřím. Máš pravdu, dostat se z takové kaše na podsvětelné mašině, to opravdu stojí za to a doposud jsem o něčem takovém neslyšel. Ještě že je to za vámi. Mohli bychom vám teď nějak pomoci?«

»My bychom teď potřebovali hlavně holuba. Obávám se, že tahle úloha připadne tobě.«

»Jakého holuba?« naštětil se.

»Jednoduše. Vezmi to tak, že civilizace Giweruz je právě v nouzi a co je tvojí povinností jakožto kapitána Archiméda? Ano, správně, ty nám teď musíš pomoci.«

»To jsem přece říkal. Co vlastně nejvíc potřebujete?«

»Zelenou ratolest v zobáčku,« ušklíbl jsem se. »Nemáme totiž kam letět a potřebujeme, aby se nám nějaká průzkumná loď dopředu poohlédla po nejbližší vhodné planetě.«

»Ty bys s tímhle monstrem chtěl letět ještě dál? Koukali jsme na to, zvenku vypadá pěkně pocuchaně.«

»A to jsi ještě neslyšel o tom, že jsme s tím prolétali povrchovými vrstvami slunce!«

»Vážně? Proboha, kdo tak pitomě navigoval?«

»Vyletěli jsme na poslední chvíli, když už to začalo. To znamená, že nás několik modulů muselo ještě dohonit. Mezitím nás doháněla i stěna ohně. Měla od počátku děsivou převahu v rychlosti, takže se jí to aspoň nakrátko povedlo.«

»A co vy?«

»Asi jsme se z toho vytrhli, podle toho, že tu jsme.«

»No, na **tohle** ještě vypadáte dost zachovale... Ale proč byste letěli dál? Taková cesta snad nevypadá na legraci.«

»Není to žádná legrace, ale nic jiného nám nezbývá. Budeme to muset risknout. A neboj se, já v tom poletím taky, aby mě někdo nepodezíral, že se z toho chci vykroutit.«

»A co my? S námi nepočítáš?«

»Doteď jsme postupovali tak, jako kdybychom se s nikým z Galaktického Společenství neměli setkat dříve než za tisíc let. Dobrá, máme opět více štěstí, než jsme doufali. Jenže – my s vámi opravdu nepočítáme, poletíme dál. Jediné, co pro nás můžeš udělat, je ten průzkum nejbližšího vesmírného okolí.«

»To nás tedy krutě podceňuješ!« vybuchl Pepek.

»Nepodceňuju,« zavrtěl jsem hlavou. »Dobře vím, co je a co není ve tvých možnostech. Chceš snad naši miliardu lidí odvozit na palubě Archiméda?«

»Proč na palubě Archiméda?«

»Protože tady nikde stanici *vjosuzgu* nepostavíš,« jemně jsem ho upozornil na něco, co mu asi nedošlo. »Na planetě se kvůli fluóru přistávat nedá a na takhle mrňavém měsíci těžko postavíš stanici dálkového transportu. Nebo se mýlím? Neznáš snad elementární poučku, že stanice fungují jenom na větších planetách? Pokud vím, Mars je asi tak minimum.«

»No, máš vlastně pravdu,« zarazil se. »Ono to tady vážně vypadá na zajímavější a asi delší misi, než je obvyklé.«

»Tak to tady zkrátka přerušíš, obletíš nejbližší planety a vrátíš se sem s tou očekávanou zelenou ratolestí,« usmíval jsem se. »Tím nám ukážeš směr – a ostatní bude záležet opět na motorech Archy. My si tu zatím nahrabeme nějaké rudy, aby nám stačil materiál na další cestu, jak jsme si už předem na bytostech planety Digae vymohli. Na Giweruzu jsme to prostě nestihli a máme proto na palubě čtyři milióny lidí v zimním spánku. Potřebujeme několik tisíc tun kovů, abychom pro ně postavili další moduly.«

»Počkej, to vážně není legrace? Opravdu chceš letět dál? Jestli se vám cestou něco stane, bude to průšvih. Vždyť bys pak mohl být odpovědný za zkázu celé civilizace!«

»A ty víš, jak to udělat bez dálkové dopravy?«

»Věděl bych,« kývl. »Požádat o pomoc civilizaci Gurroa. Vezme vás do géja-bubliny a přenese i s Archou k jakékoliv vhodné planetě. Nemusí být ani nejbližší.«

»Jednoduchá řešení bývají zpravidla falešná,« připomněl jsem mu. »Obávám se, že to Gurroa neudělá.«

»To je snad pro něho maličkost,« nasupil se Pepek.

»Právě proto ji neudělá,« trval jsem na svém.

»Jak si tím můžeš být jistý?«

»Už jsem o tom přemýšlel,« ujistil jsem ho. »Měli jsme na to nedávno bouřlivé diskuse. Šlo o to, zda můžeme požádat o pomoc toho druhu anebo ne. Diskutovali o tom všichni, celá miliarda lidí na palubě Archy. Nakonec jsme se shodli, že pro nás bude lepší doletět vlastními silami. Uvědom si, Archa pro Giweruzany zastupuje celý svět. Tihle lidé se nechtějí nechat přenášet jako koťata, či mimina v zavinovačce, chtějí to dokázat sami. Nejde o skok do země zaslíbené, ale o cestu jako takovou. Kromě toho, Giweruzané se musí na nový domov pořádně připravit. Musí se mimo jiné během té cesty zbavit svého barbarství.«

»Ty vůbec nejsi Noe – ty jsi Mojžíš!« vyhrkl Pepek.

»Něco napůl,« usmál jsem se. »Funkci Noeho odpovídá, že jsem se postaral, aby se na Archu dostala zvířata, i když jen v podobě zárodků. Na rozdíl od Noeho jsou na Arše hlavně lidé – a že jich tu skoro milión chybí, není mou vinou. Když se chceš za každou cenu držet Bible, ano, hledáme spolu zemi zaslíbenou a pak je vedu jako Mojžíš, ale ani tady to nebude stejné. Nemám v úmyslu zaslíbenou zemi dobývat a už vůbec ne někoho z ní vyhazovat a tím méně vyvražďovat. Poletíme podle původního plánu. Tak dlouho, dokud někde nenarazíme na vhodnou planetu, samozřejmě vhodnou k životu a bez vlastních obyvatel. Statisticky by to mělo být brzy.«

»Dokonce ještě dřív, než si myslíš,« utrousil Pepek.

»Ty už o nějaké planetě víš?« chytil jsem ho za rameno.

»Náhodou ano. Když budete pokračovat rovnou za nosem ve směru, co jste letěli sem, máte k ní šest let.«

»Tím směrem jsme se beztak chystali. Co tam je?«

»Skoro nic,« řekl. »Dvě planety, z toho jedna příliš horká, druhá docela příjemná. Je to zřejmě mladá planeta, má běžnou kyslíkovou atmosféru, ale i dost sopek, jinak jsou tam oceány, hory, kopce a údolí, jako všude. Na pevninách rostou rostliny, tráva, keře, jednoduché stromovité kapradiny a tak podobně. Jestli tam vážně chcete letět, věnujeme vám předem náš kompletní průzkum. Samozřejmě jsme tam namontovali první stanici vjosuzgu a planetu jsme zařadili mezi záložní světy, ale neboj se, dříve než tam doletíte, budou už o vás vědět a nikoho nebudete vyhánět. Asi tě bude zajímat, že je tam něco jako byly kdysi na Zemi prvohory, Karbon nebo Perm. Je tam přebytek bažin a lítá tam hodně obřího hmyzu, předem se na to připravte. Živočichové se na pevninách zatím nedostali dál než k mlokům, moc toho tam není. Problémy se dají spíše čekat v mořích. Kromě ryb jsou tam obří krabi, nebezpečné chobotnice a velcí žraloci.«

»Máme své rostliny i živočichy,« připomněl jsem.

»V tom případě nezapomeňte na třetinovou rezervaci.«

»Já vím, Bardžané by se zlobili.«

Fairlie se mě jemně dotkla.

»Je hezké, že se spolu bavíte, ale mohla bych se také na něco zeptat?«

Řekla to plynule v řeči Bar, což Pepka málem posadilo. Jestli něco nečekal, pak tohle.

»Ty‘s je naučil Bar?« podivil se. »Nebo dokonce česky?«

»Jenom Bar,« usmál jsem se. »Měl bych vás vlastně spolu seznámit. Takže – tohle je můj krajan Pepík, spolužák už od základní školy – a tohle je Fairlie, moje zdejší žena.«

Pepkovi dnes podruhé zůstala pusa poněkud déle otevřená.

»Rudi, neblázníš?« pozvedl varovně obočí. »Nemáš od ní vzdálený genetický index?«

»Mám,« přisvědčil jsem vážně.

»Takové svazky jsou přece neplatné,« zavrčel Pepek nesouhlasně.

»Jak kdy,« podotkl jsem. »V zákonech stojí, že základem těchto svazků je schopnost mít děti. Pokud taková schopnost neexistuje, je svazek neplatný.«

»Podívej, Rudi, nesnaž se mě přesvědčit, že tihle lidi jsou kompatibilní s B-typem! Zjistil jsem si to nenápadně už ve výtahu, mám přece taky agisar. Nejsou.«

»Pamatuj si, Pepku, na zákonech jsou odjakživa ze všeho nejdůležitější *díry*. Zákony samozřejmě předpokládají, že jde o děti vlastní, my jsme děti adoptovali. Jenže – podle jiných zákonů je to rovnocenné. Takže děti máme a tudíž jsme v tomhle bodě v pořádku.«

»No nazdar, z toho bude aféra,« povzdychl si. »Nestačí, že tam museli dávat extra paragraf o homosexuálech? Ti se přece chytali toho samého. Dnes už jich naštěstí není tolik, lékaři z Bardžá to dovedou léčit, ale ti co zůstali, ti se toho zbavit prostě nechtějí.«

»Aféra nebude,« ujistil jsem ho. »I kdyby někdo v tomto směru zákony doplnil, nedá se to aplikovat zpětně.«

»A tobě to nevadí? A hlavně – jí?«

»Zeptej se jí sám – ale asi ne.«

»Rudi mi říkal, že s někým budeme mít problémy,« usmála se Fairlie. »Ale Rudi už je víc náš člověk než váš, víte?«

»Jak to myslíš?« divil se Pepek.

»To je přece snadné pochopit. Získal jsem občanství na planetě Giweruz,« odpověděl jsem mu za Fairlii.

»Podle zákonů Galaktického Společenství?«

»Ne, čistě podle místních,« řekl jsem. »Ale není to s Galaktickými v rozporu.«

»Rudi, proboha, co se to děje? Tohle se mi nějak nechce líbit. Odkdy se svými zásadami balancuješ na hraně zákonů?«

»Neděje se nic, co by bylo v rozporu s mým svědomím. Jen se podívej, ti lidé mě vzali mezi sebe. To se stávalo dříve a stávat se to bude. Mám u nich jakési zásluhy, beze mne by už nebyli. Ale neskončilo to a máme před sebou ještě spoustu práce. Musíme doletět na nový svět a zalidnit jej.«

»Já ti to věřím, ale – proč to k čertu musíš dělat sám?«

»Já tady něco dělám sám?« usmál jsem se. »Myslíš si, že bych dokázal postavit milión těchhle lodí, zamontovat do nich miliardu girrigů – neblázni! Archu si postavili sami, já jsem jim jenom poskytl návody.«

»Ale jako poradce jsi tu sám.«

»Víc nás na Newtonu nepřežilo,« souhlasil jsem. »Ale teď už je to tak zaběhnuté, že to poradce ani nepotřebuje.«

»Takže si myslíš, že vám nemůžeme pomoci vůbec ničím?«

»Můžete,« přikývl jsem. »Mohli byste nám věnovat alespoň dvě aparatury uxionů. Jestli mi něco chybělo, pak to jsou Strážci. Abys rozuměl, tihle lidé perfektně naplňují definici barbarů. Získal jsem tu zatím tři průstřely, jeden dokonce skrz srdce – vylízal jsem se z toho, ale bylo to jen tak tak. Dvakrát mě tu protiprávně odsoudili k trestu smrti. Máme plné vězení pro těžší případy. Někdo nám i během letu poškozuje životně důležité agregáty. Musíme ho vypátrat a naznačit mu, že by to dělat neměl. Čím dřív ho dopadneme, tím lépe pro něho. Uvažoval jsem vyhlásit pro něho amnestii, ale pokud ho nedopadneme, nejsem si jistý, že v tom nebude pokračovat. Kdybychom měli uxiony, stačil bych pro něho snad zařídit mírnější trest. Takhle nevím, co s ním udělají až ho dopadnou. Řekl bych, že bude mít štěstí, pokud se vůbec před soud dostane.«

»Ty u nich vystupuješ i jako soudce?« zděsil se. »Není toho na tebe příliš mnoho? Poslyš, jestli zjistím, že ses tu pasoval na boha, nepřej si mě.«

»Obávám se, že je tu víc těch, kdo by mě nedali.«

»Víš dobře, že takovou sortu lidí nemá Gurroa rád – a že je dokáže vytáhnout i z trůnu a před očima všech. Nějak jsi už zapomněl na Strážce?«

»Nezapomněl,« odmítl jsem. »Chybí mi tu a počítám s nimi jako se spásou. Pochop mě konečně – já jednám podle svého svědomí a to mám pořád stejné jako na Zemi. Že balancuji na hraně zákonů? A to ani nevíš, že jsem na jejich planetě vyzbrojil armádu a vyvolal válku.«

»Nekecej! To snad ne!«

»Na psí uši! Prostě to jinak nešlo. Zahájili jsme přímý útok na hlavní město protivníka, obsadili je, zajali jejich regulérní vládu a během týdne jsme byli neomezenými pány světa.«

»A tohle že se má shodovat s tvým svědomím!«

»Ano, protože to bylo strašlivě podobné poslední Svaté válce na Zemi. Oni začali střílet na naše města, my jsme na ně vytáhli spavou nemoc, mutaci pro kosmický průzkum. Během našeho útoku na jejich hlavní město nebyl žádný mrtvý. Kromě toho jsme to podnikli jen proto, abychom je mohli proti jejich vůli naložit na Archu a tak je zachránit. Mám se snad za to stydět?«

»Ještě jsem nepochopil, proč jste stáli proti sobě.«

»Jeden národ mi neuvěřil, že slunce vybuchne. Zkrátka si postavili hlavu a že s námi spolupracovat nebudou. V prvních dobách jsem se zaměřil na to, abychom zachránili aspoň něco z genofondu planety. Když bylo jisté, že pobereme všechny na naší části světa, přepadli jsme i nevěřící Tomáše a vzali je s sebou. Proti jejich vůli to bylo jen do chvíle, kdy hvězda planety Giweruz vybuchla.«

»No – pokud je tomu tak...«

»To ti dosvědčí všichni,« mávl jsem rukou. »I ti nejvíce nedůvěřiví pochopili, že jsme jednali pro jejich dobro – ale některým to došlo až když viděli, jak slunce pohlcuje jejich svět a bohužel, i poslední opozdilé lodě.«

»A vy jste jim ani nepomohli...« vyskočil, ale podíval jsem se na něho tak vztekle, že z karatelského tónu okamžitě vycouval. Kárat mě dost dobře nemohl, nebylo proč.

»No, jak tě znám, určitě jste udělali všechno, co bylo v lidských silách...«

»Poslyš, Pepku, nechci od tebe mnoho. Dva uxiony, to zas není tak moc.«

»Proč dva?«

»To bys mohl vědět. Právě proto, že dva jsou minimem na jednu planetu. Výjimkou jsou hvězdné lodě, kde stačí jediná sada.«

»Pak by ti stačila i jedna.«

»Archa není průzkumná loď,« zavrtěl jsem hlavou. »Archa je planeta. Možná umělá – ale obyčejná loď to není. A kromě toho nám je za letu nikdo nedoplní. Ty máš sice jednu sadu, ale ve skladištích dvě rezervní. Když nám je věnuješ, rychle si je na Zemi doplníš.«

»Dejme tomu. A co dobrovolníky, nechceš?«

»Vezmu každého, ale ať si uvědomí, jaká to bude řehole. Bezmála osm let poletíme a nebude možné vystoupit. Říkám, je tady dost barbarů, mise pro Bardžany to nebude. Kdo se na to dá? Pozemšťané? Bral bych, ale pozemských lékařů není dost ani na Zemi. Rozhodně nás tu nebude tolik, abychom to utáhli s komfortem, jako je tomu jinde.«

»A ty sám, poletíš s nimi?«

»Já musím,« ťukl jsem se prstem do čela, ale hned jsem se rozesmál. Už jsem skoro zapomněl, že tohle gesto mívá na Zemi úplně jiný význam.

»Promiň, tohle tady znamená naše pokrčení ramen, což oni pro změnu chápou jako něco neslušného,« vysvětloval jsem.

»Jen se neomlouvej,« zarazil mě. »Nejhorší na tom je, že tě chápu. Nevím, jestli bych si na tvém místě vzal zdejší krásku za ženu, ale to ostatní... i když bych s tebou určitě neměnil. Ani teď, ani za chvíli, až poletíte.«

»Tak vidíš. My dva se přece domluvíme.«

»A nebude ti vadit, když o tom nejprve uvědomím někoho z Rady pro kosmonautiku – a třeba i Gurroovu civilizaci? Víš, jak je to jednoduché. Stačí uveřejnit článek nebo reportáž v časopise **Galaxie a My** a za chvilku to ví. Pokud to neví už v téhle chvíli – víš dobře, že si nemohu být jistý ani nikým ze své posádky – kromě sebe.«

»Klidně. Pepku, dělej co uznáš za vhodné. Máš na to dost času, zdržíme se tu jistě pár měsíců. Kdyby Gurroa uznal za vhodné zasáhnout i proti naší vůli, určitě to stihne.«

*****

Archimédes odletěl ještě téhož dne a my jsme se rovněž pustili do díla.

Důlní mechanizmy, postavené za letu ze zbytků materiálu, byly sice primitivní, ale nám nešlo o dokonalost. Důležité bylo, že současně s tím, jak tito kovoví brouci postupovali po povrchu měsíce a zarývali se pod něj, zůstávaly v jejich stopách balíčky vytěženého kovu. Gryuly je málem nestačily odvážet na Archu. Obnovili jsme činnost kosmických loděnic, ale i tak vznikaly přebytky. Zakládali jsme kov do kdejakých volných prostor.

Archimédes odletěl a my jsme se mohli a museli věnovat i přátelům na planetě Digae. Už se vzpamatovali ze zármutku nad tím, že jsme úplně jiní, než si představovali. Dostali od nás slíbený návod na antigravitační girrigy, aby nás mohli ještě před odletem navštívit. Pepkova banda jim také stačila naslibovat hory doly, ale bude její starost, jak to všechno splní. Řekl bych, že k tomu mají lepší možnosti než my.

Zajímavé bylo pozorovat, kdo a proč se hlásil k práci na povrchu měsíce. Pochopitelně jsme neměli dost skafandrů pro každého obyvatele Archy. Vlastně jsme v době odletu neměli skafandry žádné a těch pár, potřebných pro obhlídku Archy, obsluhu důlních strojů a gryulů, jsme museli nejprve za letu vymyslet. To samozřejmě znamenalo, že jsme se to museli naučit – a v kosmu se za každou chybu platí.

Po prvních nehodách, které postižené stály život, prudce poklesl proud dobrovolníků. Výjimkou byly bývalé posádky ze Ziboguských obranných pevností. Hlásili se dál, i když jiní raději ucouvli. Bylo jich dokonce mnohem víc, než jsme mohli dole na měsíci zaměstnat. Asi se v nich přece hnulo svědomí, že na Arše neměli dosud žádný podíl. Koneckonců, vždyť teď se konečně stavěly moduly pro ně a jejich rodiny.

Byla to zase jedna dobrá zkušenost. A nejen pro ně.

Po čtrnácti dnech se vrátil Archimédes. Přivezl nám tři sady uxionů a několik desítek dobrovolníků. Přihlásili se na nezištnou pomoc barbarské civilizaci, jak to ihned nazvali reportéři časopisu *Galaxie a My*.

Nebylo jich mnoho a všichni pocházeli ze Země.

Dvacet tři lékařských manželských párů, přesně jak jsem požadoval. Všichni věděli, že naše cesta potrvá nejméně osm let, bez možnosti tuto misi přerušit.

Poslední dobrovolník byl mladík krátce po ukončení školy na Bardžá. Jmenoval se Joachym Silver, pocházel z Británie, pochopitelně měl agisar, ale byl sám.

»Bude to řehole a nejsou tu žádná děvčata,« varoval jsem ho pro jistotu předem.

»Ty sis také vzal jednu zdejší,« opáčil pohotově.

»Ano, ale to bylo za úplně jiných okolností.«

»Já vím,« přikývl. »Polovina Galaktického společenství to schvaluje, třetina je proti a zbytek ještě neví, co by si o tom měl myslet. Asi ti to projde.«

»To už stihli udělat průzkum veřejného mínění?« podivil jsem se.

»To je můj odhad,« pravil klidně. »Ale neboj se, já žádné hlouposti vyvádět nebudu.«

»A proč se vlastně na takovou akci hlásíš?«

»Protože mám dojem, že bych měl nejprve něco udělat, než se začnu ohlížet po rodině. Času mám zatím dost.«

Chvíli jsem si ho prohlížel.

»Budiž, vyhánět nikoho nechci, ani nemohu,« přistoupil jsem na jeho argumenty. »Ale dobře víš, že tady nebude možné po dvou letech říci, že sis to rozmyslel.«

»Na rozmýšlení jsem měl času dost,« opáčil. »Raději bys mi měl co nejdřív přidělit obvod. Chtěl bych se podívat, jak jsou na tom pacienti a tak...«

»Jsi nějak moc hrrr,« usmál jsem se. »Ale neboj se, na nedostatek práce si stěžovat nebudeš.«

Rozdělil jsem Archu na jednotlivé obvody. Ponechal sem si klíčové místo u Centrálního velínu, manželským párům jsem přidělil poněkud větší rajóny, sobě a Joachymovi menší. Na krátké besedě jsem je ujistil, že zdravotní službu budou dál vykonávat místní lékaři, zatímco našince s agisarem čekají vybrané lahůdky, s nimiž si místní felčaři nevědí rady. Mimo jiné bude zapotřebí postupně všem lidem zpomalit biologické hodiny – neboli prodloužit život, jak bývá zvykem na vyspělých světech. Vzhledem k trvajícímu moratoriu na děti nehrozí na Arše nebezpečí přelidnění a na planetě bude možné ustanovit stabilizovanou společnost hned od začátku. Začneme od těch nejstarších a postupně probereme, co se dá s necelou padesátkou lékařů stihnout. Jde ostatně jen o osm let, potom nás čeká pět až deset let – a pak se vrátí první vystudovaní lékaři z Bardžá a budeme to mít v suchu.

Pepek za mnou přesto přišel s návrhem, abychom několik tisíc mladých lidí vyslali na univerzitu do Cokrezu ihned, aby se naučili léčit. Navrhl mi to veřejně před Joachymem, všemi lékařskými páry ze Země i před Fairlií.

»Uvažoval jsem o tom,« opáčil jsem. »Obávám se, že by to nebylo dobré.«

»Proboha, proč?« vytřeštil oči Maurice Lecocq, Francouz, který tu byl se svou mladou ženou Leonou.

»Já to chápu,« zastal se mě ten, od koho bych to nejméně čekal, Joachym Silver. »Chceš je udržet pohromadě, že?«

»Přesně tak,« přikývl jsem. »Chtěl bych, aby na konci té cesty nebyli na Arše barbaři, ale aby se mohli postavit před ostatní bytosti Galaktického společenství.«

»Myslíš, že se to dá stihnout za osm let?« nedůvěřovala Leona Lecocqová. »Není to trochu málo?«

»Je – a není,« řekl jsem. »Poslední, co mi tu do této chvíle chybělo, byly uxiony. To by v tom byl rohatý, aby nám na Arše nepomohly stejně jako kdysi na Uxu a na Zemi.«

*****

Děti Archy

Týden před odletem přiletěla dvě další letadla. Na Archu se dostavila delegace Rady vědců Galaktického společenství, reportéři a několik zdánlivě obyčejných turistů. Celkem jich bylo sto dvacet osm, tak-tak se vešli do dvou nadsvětelných hvězdoletů. Účel návštěvy byl jasný. Galaktické společenství se muselo očima svých inspektorů přesvědčit o tom, zda dosud neznámá civilizace nemůže Společenství uškodit. Kromě toho se jistě chtěla přesvědčit, co asi vězí za naší snahou pokračovat v letu a nežádat o pomoc. Zástupci ze Společenství se museli ujistit, že nejde o poslední snahu tyranské vlády udržet všechny v područí i za cenu nebezpečí, které může ohrozit všechny.

Provedli jsme je po Arše a jejích pamětihodnostech. Byli s námi v kosmické loděnici, kde se naplno pracovalo na montáži dalšího modulu *zuvojde*. Navštívili jsme velín odstavené atomové elektrárny, hangáry i společenské centrum. Zajímali se i o věznici a neváhali kvůli tomu cestovat až do středu Archy. Věznicemi se chlubí málokterá civilizace, ale nezpěčoval jsem se. Upřímnost by mělo Galaktické společenství ocenit více než Potěmkinovy vesnice s jásajícími davy. Nakonec jsem všechny pozval do divadla, kde dávali na počest návštěvy Prodanou nevěstu. Kupodivu nikomu nevadilo, že je přeložená do giweruzštiny, takže nikdo nerozuměl ani slovu. Většina text znala ve svém jazyce a během představení nepotřebovala nic tlumočit. Především vyhlášení milovníci umění Bardžané vzdychali obdivem.

Nakonec jsme uspořádali besedu, zvanou ***Rozhovory***. Větší část hlediště byla tentokrát vyhrazena návštěvníkům.

»Bylo to nesmírně zajímavé,« řekl na závěr významný člen delegace, Bardžan a lékař Gorio Nikenau. »Ze začátku se mi nezdálo správné odmítnout nabídku univerzity v Cokrezu, ale přesvědčil jsem se, že to myslíte dobře. Nezapomeňte, že až doletíte, budete mít okamžitě na naší univerzitě rezervováno pět tisíc míst.«

»Určitě toho využijeme,« slíbil jsem mu.

Pět tisíc míst – přesně tolik míst na vyhlášené lékařské univerzitě v Cokrezu dostala nedávno i Země, když se jednalo o nutnosti pomoci jí jakožto barbarské planetě. Snad se to zdá málo, ale jeden lékař s agisarem tenkrát zvládl mnohem více než veliká, bohatě vybavená nemocnice.

Poděkoval jsem jim a pak jsme se rozloučili. Po přistání na Novém Giweruzu se sejdeme znovu. To už budeme jednat o přijetí civilizace Giweruz za člena Galaktického společenství. Až pak bude možné zahájit na nové planetě stavbu tisíců transportních stanic *vjosuzgu*, které dokonale propojí nejen jednotlivá města planety, ale celý svět do sítě mezihvězdné dopravy. Pak teprve budou moci všichni bez omezení cestovat po všech světech.

Z měsíce planety Digae jsme stáhli těžní stroje. Pravda, trochu jsme jim ho poškrábali, ale z větší výšky to ani nebylo znát. Nakonec jsme je přece jen přivítali osobně, i když jsme jim ruku podat nemohli – už protože žádné nemají. Jejich nevelká loď přistála na pokraji naší základny na měsíci a jenom přes silné sklo, či spíše průhlednou látku sklu podobnou, jsme je mohli pozorovat. Vznášeli se uvnitř v kyselině fluorovodíkové a opravdu se trochu podobali našim pozemským rejnokům, až na drobounká chapadla vpředu. Oni si stejně zvědavě prohlíželi nás i ostatní bytosti. Přistavili jsme k jejich lodi gryul s velikou skleněnou stěnou, aby si nás mohli prohlédnout lépe než jen skrz skla skafandrů.

Naši *výkladní skříň* jsme ponechali na měsíci, abychom chlapcům z Archiméda ulehčili navazování kontaktů. I když to teď nebude naše věc. Fluórová civilizace Digae se dostala do mnohem zajímavějšího kontaktu. Také pro ně se teď otevřou brány vesmíru. Nezbývalo než jim to od srdce přát.

Poslední gryuly vlétly do hangárů Archy a obrovská vrata se zavřela.

Archa se pomalu otočila k další hvězdě a potom miliarda jejích motorů zabrala naplno.

Měsíc i s planetou Digae se začaly rychle zmenšovat.

Za pětadvacet let sem dorazí jako závan smrti odvržené vrstvy ze slunce Giweruzu. To už budou vychladlé a projeví se jako proud téměř nehmotného prachu. Možná tu způsobí jako kondenzační jádra nějaké poruchy v atmosféře, ale pod hladinou to nebude znát. My v té době budeme mít za sebou první zkušenosti na planetě Nový Giweruz.

*****

Krátce po startu objevila hlídka při prohlídce rozvaděčů nedaleko od místa první sabotáže další láhev s kyselinou.

Zdálo se, že je čerstvě položená. Uzávěr dosud nebyl ani zkorodovaný. Podle vyjádření expertů by k prosakování kyseliny došlo až za měsíc. Znamenalo to, že bylo nejen dost času k odhalení záškodnické akce, ale také, že pachatel nebo pachatelé opět zvedli hlavu.

Tentokrát to ale proběhlo jinak než předtím.

Nechal jsem policii pokračovat ve vyšetřování a sám jsem se zavřel s první partou Strážců u uxionu. Bylo načase naučit je s nimi zacházet.

Detektiv sedící u uxionu je něco diametrálně jiného než profese, která se tím pojmem myslela předtím. Během pěti minut jsme vyhmátli v časoprostoru místo, kdy nenápadný montér otevřel rozvaděč, vložil dovnitř onu láhev a jakoby nic rozvaděč opět uzavřel.

Během další minuty jsme věděli, kde bydlí. Skočil jsme na to místo až na minimální tříminutový časový rozdíl, abych si byl jistý, že ho najdeme. Rozhodl jsem se dojít pro něho osobně. Na nejbližší policejní stanici jsem si vyzvedl čtyři ozbrojené policisty. Stačili jsme si totiž všimnout, že náš muž nosí u sebe nelegální pistoli.

K jeho bytu na Arše jsme došli bez povšimnutí. Policie byla dosud zaměstnána stopami zanechanými u rozvaděče, stopami, které, jak už jsem tušil, opět vedou do prázdna. My jsme je už nepotřebovali.

Zaklepali jsme na dveře.

»Co si přejete?« otevřel nám pachatel. Bydlel v malé garsonce a odpočíval po šichtě.

»Dovolíte?«

Jemně jsem ho odstrčil a nejkratší cestou došel k velkému pracovnímu stolu. V zásuvce na jeho pravé straně jsem jediným hrábnutím objevil nelegální pistoli.

»Co si to dovolujete?« vzpamatoval se.

Zamířil jsem na něho jeho vlastní zbraň. Pochopitelně na místě ztuhl.

»Mohl byste si tím ublížit,« řekl jsem suše a předal pistoli jednomu z policistů. »Od této chvíle se považujte za zajatce, ale protože jste nám zapomněl vyhlásit válku, máte to bez práv válečných zajatců.«

»Jak to... co si to dovolujete?« opět trochu okřál.

»Posaďte se,« ukázal jsem mu na židli.

Váhavě usedl. Předtím se bleskem rozhlédl, ale policisté stáli ve dveřích, tudy cesta z pasti nevedla. Přitáhl jsem si další židli proti němu a posadil se.

»Rád bych něco slyšel,« oslovil jsem ho klidně. »Jak je možné poškozovat loď, na které se nacházím? Takové vysloveně sebevražedné jednání se mi jeví nepochopitelné.«

»Já jsem nic nepoškozoval,« zahučel temně.

»Zapírání nemá smysl,« ujistil jsem ho. »Viděli jsme to. Ale než se dostanete před soud, chtěl bych slyšet důvod tak podivného jednání.«

»Nic jsem nepoškozoval,« opakoval nesmyslně.

Chvíli jsem ho nechal dusit ve vlastní šťávě.

»Nic jsem neudělal, jsem nevinný,« opakoval jako zkažený kolovrátek.

»A ta pistole byla určena k čemu?« zeptal jsem se ho.

»To je památka z války,« vyhrkl.

»Nabitá a odjištěná,« komentoval to znalecky policista.

»Do toho nikomu nic není,« odsekl muž.

»Dobrá, pistoli necháme být,« připustil jsem. »Podíváme se tedy tamhle do té skříně!«

Chlap trochu zezelenal, ale nedal to na sobě znát.

Policista nevelkou skříň otevřel. Na poličce dosud stály tři známé láhve s kyselinou.

»Pistoli už nebudete potřebovat,« řekl jsem suše. »Ale pořád by mě zajímalo, jak jste to myslel s tou kyselinou.«

»Vlezte mi na záda,« vyskočil zlostně.

Vrhl se po mně, snad by mě chtěl uškrtit holýma rukama, ale policisté byli ve střehu. Vyrazili po něm tři a spoutali ho dříve, než se dostal ke mně.

»V té skříni je ještě pár granátů,« podotkl jsem suše. »O těch si také nechte jenom zdát. Všechno ostatní si povíme u soudu.«

Bylo mi jasné, že se soudu budu muset zúčastnit jako svědek a současně jako Strážce. Ale taky jsem věděl, že už není čeho se obávat.

Policisté odváděli chlapa skleslého a nechápajícího, jak se mohlo stát, že jsme ho bez nejmenšího varování vyhmátli, ačkoliv se nedopustil nejmenší chyby.

Proč to vlastně dělal?

To jsme se nedozvěděli. Na žádnou otázku neodpověděl. Rozhodl se mlčet a měl na to právo. Ať měl ten chlap motiv jakýkoliv, tentokrát se záškodnickými kousky na dlouhou dobu skončil. Asi bych se na něho měl podívat jako lékař, ale spadá do obvodu Joachyma Silvera a ten si s ním jistě bude vědět rady.

*****

Planeta Digae byla na všech obrazovkách uvnitř Archy jako nevelká mince. Kdo mohl, seděl u obrazovek. Skončilo dosud největší rozptýlení obyvatel. Další období letu by mělo být zase tak nudné jako předchozí.

A přece, jakýsi rozdíl tu byl. Dalo by se říci, že dost podstatný. Předtím jsme letěli do neznáma. V půli cesty jsme se dozvěděli, že planeta Digae pro nás nebude zajímavá, aby nám stála za brzdění. Naštěstí jsme potřebovali doplnit materiál a díky tomu jsme se tam zastavili.

Teď už jsme do neznáma neletěli. V pamětech počítače byl kompletní průzkum planety Nový Giweruz. Tam budeme v cíli a dál Archa nepoletí. Tohle monstrum čekalo posledních šest světelných let – i tak se už dostalo do historie a začalo se o něm dokonce učit na většině škol Galaktického společenství.

Krátce po posledním startu Archy mě navštívila Gypripy Dlogeke. Byla presidentkou už třetí volební období po sobě. Nedalo mi práci přesvědčit zákonodárce zrušit podmínku, která dříve zakazovala pokračovat ve funkci po dvojím zvolení. Větší práci mi dalo přesvědčit Gypripy, aby opět dala přihlášku do volební kampaně. Měla ostatně jediného protikandidáta a sice Orgo Plyoka, kterého jsem také musel přesvědčovat, aby do toho šel. Když pak byly vyhlášeny výsledky, přišel za mnou a ulehčeně mi meldoval, že prohrál o deset procent.

»To jsi měl skoro polovičku,« povzbuzoval jsem ho.

»Naštěstí tu menší,« usmíval se.

Dnešní návštěva se netýkala důležitých událostí na Arše. Presidentka Gypripy Dlogeke prý za mnou přišla soukromě.

»Tak jsme zase na cestě,« vzdychla si.

»Ano, ale tentokrát jsme na tom nesrovnatelně lépe, než při našem odletu z Giweruzu,« utěšoval jsem ji.

»To se ani nedá srovnávat,« zachvěla se. »Už jsme na to skoro stačili zapomenout. A to by nebylo dobře.«

»Není dobré ohlížet se pořád jen dozadu,« ujišťoval jsem ji. »Důležitější směr je dívat se dopředu. Máme cíl a víme, co nás tam čeká.«

»Ano... a co nás tam vlastně čeká?«

»Něco o tom víme už teď a nebude toho málo. Podle mě je na tom nejdůležitější jistota. Konečně máme kam letět. Potom se ani těch šest světelných let nezdá tak velká dálka.«

»Poslyš, Rudi, dnes mám něco jiného na srdci,« přerušila dlouhé okolkování. »Přišla jsem se tě zeptat, co víš o těch nových přístrojích z vaší hvězdné lodi.«

»Myslíš uxiony?« zvážněl jsem.

»Ano, přesně ty mám na mysli. Instalovali nám je tajně, v zamčených prostorách. Jedny v centru Archy, druhé ve tvém bývalém modulu Strážci. Smí k nim jedině vybraní lidé. Ještě že jsi je vybíral ty sám, jinak bych začala mít obavy, co je to zač. Je to divné. Slyšela jsem, že kvůli nim zablokovali nějaká vrata, takže se do těch modulů dá vstoupit jen jedním vchodem. K čemu takové tajnosti, proč takové střežení?«

»Kvůli teroristům. Tihle hoši dají v Arše a později v celé budoucí společnosti na Novém Giweruzu vale zločinu,« opakoval jsem jí, co jsem jí vykládal už na Digae, abych ji seznámil s účelem Strážců.

»Máme závažný úkol, dostat se na úroveň Galaktického společenství. Ne po technické stránce, to bude jiný problém a v tomto směru nám Společenství jistě pomůže. Musíme se ale zbavit zbytků barbarství, které v lidech dřímá, aby se nás ostatní nemuseli obávat.«

Vyslechla mě znovu a pak si povzdychla:

»Neubude nám z toho trocha naší vlastní identity?«

»Určitě ne,« ujistil jsem ji. »Může to přinést jen konec všem lumpárnám. Nedávno jsme objasnili první případ, myslím tím toho chlapa s kyselinou. Každý si musí uvědomit, že se na všechny lotroviny přijde – a každý si pak rozmyslí je uskutečnit. Časem nikoho nic takového ani nenapadne.«

»Ten chlapík s kyselinou musel být psychopat. Během letu jsme neměli mnoho takových případů, nepočítám-li národ Tami – což bylo hned na začátku. Nezdá se ti Rudi, že se nám lidé na Arše dali nějak víc dohromady? Dříve bylo na ulicích našich měst naprosto běžné, že člověka okradli za bílého dne a nikdo si toho ani nevšiml, někdy včetně okradeného. Teď se nekrade vůbec – aspoň jsem neslyšela o jediném případu.«

»Lidé u sebe nenosí peníze,« připomněl jsem jí. »Jídlo je na paušál, zboží denní potřeby dodají obchody až do bytu, takže venku u sebe nikdo peníze nenosí. Ale slyšel jsem, že se nedávno někdo pokoušel o vydírání a ani ta sabotáž nebyla zanedbatelný případ.«

»Nic moc,« opáčila.

»Já si myslím, že i tomu *nic moc* učiníme přítrž. Případ s kyselinou jsme vyřešili během několika minut. Bez uxionů bychom viníka nedopadli vůbec.«

»Už jsem slyšela, co tyhle přístroje dovedou. Moc z toho nadšená nejsem. Aby mě někdo sledoval i v nejužším soukromí, z toho mi je úzko.«

»Právě proto musí být Strážci takoví, jako u nás,« řekl jsem pevně. »Nepodplatitelní a nesmiřitelní ke zločinu. Proto máme dvě nezávislé skupiny. Vědí o sobě, ale nesmějí se ani navštěvovat. Počítáme s tím, že by někdo mohl jednu partu vyřadit násilím.«

»Říkal jsi, že to na Zemi znamenalo konec zločinů? Věříš, že se to osvědčí i u nás?«

»Ano,« přikývl jsem vážně. »To je ten důvod, proč je tak usilovně zavádím. A proč jsem nepožádal, aby nás k planetě Nový Giweruz přenesli i s Archou skokem.«

»Bylo by to opravdu možné?«

»Teď už ano. Ale ta cesta sama je pro nás velmi důležitá už proto, že se tu lidé připraví na to, že na novém světě musí žít jinak než ve starém. Naštěstí lidé zapomínají všechno zlé a pamatují si jen to lepší. Ne úplně, ale často. Pro nás to má své výhody. Zloději zapomenou krást, násilníci si odvyknou používat násilí. Strážci k tomu přispějí. Proto jsem nechtěl vysílat studenty na Bardžá, ačkoli nás to stejně nemine. Ale vyšleme je až poté, co si všichni zvyknou žít bez zločinu. Do té doby zajistíme lékařskou péči my lidé ze Země, ale i na to už jste si zvykli. Osm let zdržení nebude v lékařské péči rozhodovat, ale v nápravě barbarských zvyků to bude velice důležité období.«

»No dobrá, přesvědčil jsi mě. Ale měla bych v téhle věci ještě jednu prosbu. Nemohl by ses nám se svými hochy podívat na toho nového lékaře v čelním sektoru Archy? Myslím toho samotného, bez manželky.«

»Na Joachyma Silvera? Proč?«

»Jdou o něm nějaké podivné zvěsti.«

»Máš snad podezření na něco nekalého?« zarazil jsem se.

»Nekalého... to ani ne,« odmítla. »Nikdo mu nemůže nic vytknout. Je zdatný, skoro jako ty sám. Ale je na něm něco zvláštního. Slyšela jsem, že prý občas nebývá sám.«

»Jak to myslíš?« podivil jsem se.

»On je vůbec takový... divný,« řekla opatrně. »Jakoby to ani nebyl tvůj krajan. Ostatní tví krajané se chovají... tak nějak normálně. On ne. Už to, že kromě pacientů nikoho do svých pokojů nepouští. Odmítl sekretářku, ačkoliv jsme mu ji nabízeli a všichni ostatní takovou pomoc rádi přijali. Je to přinejmenším podivné, nemyslíš?«

»To je ale slabé podezření,« řekl jsem. »Tak slabé, že je proti zásadám Strážců sledovat ho. Sledovat nevinné se u nás považuje za zneužívání časoprojektorů. V tom ti ani já nemohu vyhovět.«

»Vůbec? Myslela jsem... Myslela jsem, že Strážci smějí.«

»První zásada Strážců: nedotýkat se nevinných. S jednou výjimkou: pokud je třeba najít osobu, které hrozí nebezpečí. Na Zemi Strážci hledají ztracené děti, turisty, potápěče a jiné podobné případy. Pravda, někdy musí prověřit, zdali osoba podezřelá ze zločinu je či není vinná, ale pokud zjistí, že je vše v pořádku, musí se chovat tak, jako by ji nikdy nesledovali. Takže i kdyby měli podezření, o nevinném ti nic nepovědí. To jsou důležité zásady a kdo je poruší, přestane být Strážcem. Strážci musí být zásadoví, jinak by nesloužili dobru, ale zlu.«

»No – na jednu stranu je to škoda, ale na druhou stranu jsi mi hodně pomohl. Jestli se ti podaří, aby i naši Strážci dodržovali takové zásady, bude nám všem dobře,« zvedla se. »Mimochodem, tvůj krajan, Joachym Silver, je také Strážce?«

»Myslím, že není,« řekl jsem rychle.

»Já jen, že ho viděli v prostorách, kam mají přístup jen Strážci. Proti přísnému zákazu. A ty sám, jsi Strážce? Předpokládám, že ano, když jsi to všechno začal.«

»Ano, jako každý kosmonaut mám oprávnění Strážce,« přikývl jsem.

»Pak by ses na svého krajana mohl podívat sám, ne? Důvod bychom měli – překročení zákazu. Několik svědků ho spatřilo v prostorách tvého bývalého zuvojde. Nechytili ho, náhle jim zmizel, ale byl tam.«

»Dobrá, to je jiná,« slíbil jsem.

Presidentka odešla a zanechala mě v pochybách.

Joachym Silver – a porušuje zákony Archy?

Jak mohl svědkům náhle zmizet – z prostor, kam vedou jen jediná vrata, ve kterých v té chvíli oni museli stát?

Chvíli mi trvalo, než jsem si všechno dal dohromady. Pak jsem zvedl telefon a podle seznamu zavolal – krajanovi o němž byla řeč. Nepotřeboval jsem ani pohled na obrazovky časoprojektorů, abych si ověřil, co mi náhle došlo. Bylo to vlastně logické. Tak logické, že jsem se musel usmát, že mě to samotného nenapadlo – až teď.

»Tady Silver, nemocnice, co si přejete?« ozvalo se ze sluchátka.

Co jsem nečekal, bylo, že na mě krajan promluví čistou giweruzštinou. Byl s námi zatím příliš krátce, než aby se ji mohl tak dobře naučit. Ledaže by to byl jazykový génius. Ale já už jsem tušil, že on génius je. A nejen jazykový.

»Dobrý den přeji,« oslovil jsem ho řečí Bar, aby ihned pochopil, s kým vlastně mluví.

»Ach tak, Rudi,« přešel i on na Bar. »Stalo se něco?«

»Poslyš Joachyme, jak dlouho se znáš s civilizací Gurroa?« udeřil jsem na něho zpříma.

Telefon na okamžik oněměl.

»Dost dlouho,« ozvalo se po chvilce.

»Nebylo to ještě před tvým narozením?« pokračoval jsem.

Oslovený neodpověděl.

»Víš, Joachyme,« pokračoval jsem, když se neměl k odpovědi. »Vůbec mi nevadíš, jsem naopak rád, koho mám na palubě. Asi to nikomu neřeknu – já jen abys věděl, že o tobě vím.«

»Když víš, tak víš,« ozvalo se konečně. »Nečekal jsem, že mě prokoukneš – a už vůbec ne tak brzy. Vím, udělal jsem chybičku. Byl jsem příliš zvědavý a omlouvám se za to aspoň dodatečně. Potřeboval jsem si z počítače Newtona zkopírovat pokud možno všechno o jazyce Giweruzu. Vím, o ty údaje jsem tě mohl požádat přímo, ale za odletu z Digae jsi byl příliš zaneprázdněný a nechtěl jsem tě vyrušovat. Byl jsem tam jen krátkou chvíli, než to počítače přenesly. Nešel jsem tam kvůli uxionům, které tam náhodou máte. Nečekal jsem, že si mě tam někdo všimne a už vůbec ne, že se ti to tak brzy donese. Ale jestli dovolíš, rád bych tady přece jen zůstal jako lékař.«

»Kdo tě vyhání?« usmál jsem se. »Já vím, ty bys nám mohl zmizet jako pára, ale to snad nechceš, že? Ani já ne. Dobrá, ať tedy víš, že já vím. Tím to prozatím končí, souhlasíš?«

»Nic víc si nepřeji,« pravil Joachym.

»Já také ne... Tak se měj...« položil jsem sluchátko.

»Promiň, Rudi,« ozvalo se v té chvíli za mnou, až jsem se lekl. Fairlie. Jediná vcházela bez klepání. Měla to ode mne dovoleno – vlastně jsem ji o to požádal.

»S kým jsi to mluvil?« dívala se na mě tázavě. »Promiň mi, jestli jsem vyslechla něco nevhod, ale kdo se může s nějakou bájnou civilizací znát ještě před svým narozením?«

»Fairlie – dokážeš udržet tajemství, které by se neměl dozvědět nikdo na Arše?« podíval jsem se jí do očí.

»Pokud si to budeš přát...«

»Tobě to povím, před tebou tajemství mít nechci, ale nikomu jinému, rozumíš?«

»Nejde o tamtu pohádkovou bytost?« zeptala se přímo, ale hlas se jí trochu zachvěl.

»Gurroa není pohádková bytost,« zavrtěl jsem nesouhlasně hlavou. »Je skutečná, ačkoliv je trochu zvláštní. Je známo, že její členové si svou příslušnost uvědomují už v prenatálním stavu. Jen tak je možné, aby novorozenci ihned po narození mluvili několika desítkami řečí. Dovtípil jsem se, že jedna část té bytosti je s námi na palubě Archy.«

»Ale co s ní budeme dělat?« zajíkla se.

»Nic,« usmál jsem se. »Je povzbuzující vědět, že jsme předmětem jeho zájmu. Pro nás je to i jistá záruka. Drží nad námi ochrannou ruku, ale příliš si nepřeje, abychom o tom věděli a už vůbec ne, abychom se na to spoléhali. Myslím, že jsem ho trochu zaskočil, ale určitě mu to příliš nevadí.«

»Ale kde se skrývá? A proč o tom víš jenom ty?«

»Povím ti to,« usmál jsem se. »Je to Joachym Silver, ten nový doktor. Údajně pochází ze Země a může to být i pravda. On se tu vlastně neskrývá, tak jako žije na Arše, mohl dlouho žít i na Zemi. Ale slíbila jsi, že to nikomu nepovíš. Budeme dělat, jako bychom o tom nevěděli.«

»To by byl vlastně – dokonalý špión,« povzdychla si.

»Buďme rádi, že o něm víme to nejdůležitější,« odtušil jsem. »Gurroa je především bytost dobrá. A na tom trvám.«

»Já ti to věřím,« přitiskla se ke mně. »Říkal jsi, že by nás ta civilizace mohla v jediném okamžiku prohodit nějakým nadprostorem až k Novému Giweruzu – i s Archou? Je to vůbec možné? Archu, takový kolos!«

»Ano, možné by to bylo,« přikývl jsem. »Gurroa stěhuje celé planety. Ale neudělá to, abychom si mysleli, že dokážeme Nový Giweruz najít sami.«

»Vážně jen proto?«

»Domníval jsem se, že to neudělá,« přikývl jsem. »Teď už to vím naprosto jistě. To by s námi Joachym neletěl.«

Chvíli jsme mlčeli.

»Pojďme raději na oběd,« navrhla mi po chvilce Fairlie. »Proto jsem vlastně přišla.«

»Máš pravdu,« vydechl jsem ulehčeně. »Co děti?«

»Jsou připravené a čekají na nás. Dnes jsem pro všechny objednala něco slavnostního. Ostatně nejsme sami. Celá Archa se rozhodla pořádně to oslavit.«

»Dobrá, budeme slavit,« souhlasil jsem. »Není to špatný nápad, příležitost je to opravdu významná. Dáme si *Zynti*?«

»Já přece nepiju,« usmála se provinile.

»Proč ne?«

»Já už ti všechno říkám i bez toho,« zezelenala trochu v obličeji dávnou vzpomínkou. »A kromě toho, co by si děti pomyslely, kdyby viděly maminku opilou?«

Vyvinula se mi z náruče a odešla pro ně.

Jen trochu déle jsem držel nohu na kovové podlaze, na zeleném koberci napodobujícím trávu. Nic. Žádné chvění, žádné otřesy. Archa se neslyšně hnala vpřed. Miliarda girrigů, bilióny tun, které se rozjíždějí akcelerací tři sta Gé. Úžasná síla. Za krátkou dobu, co letíme, dosáhla neuvěřitelnou rychlost. Menší než rychlost světla, ale tyto dvě rychlosti se od sebe neliší více než o dva řády.

Tři sta Gé – a uvnitř naprostý klid. Je to dobře udělaný stroj. Přeletěl s námi už více než přes pět světelných let a můžeme mu věřit i nadále.

Miliarda lidí, kteří spojili osudy s největším kolosem, jaký kdy v historii Galaktického společenství lidé postavili a vůbec viděli. Miliarda osudů, zčásti i nedobrovolně vložená do té kovové hory. Nikdo nemůže vystoupit. Když jsme dali vyhlásit, že několik milovníků přírody může Archu na palubě Archiméda předběhnout a začít osídlovat Nový Giweruz před námi, nepřihlásil se nikdo, poletí s námi všichni. Incident s nastraženou kyselinou se už nebude opakovat. Byl to jediný člověk z miliardy.

Já jsem vlastně také jeden osud spojený s Archou. Ačkoli jsem ty šestiboké hranoly vymyslel, patřím k nim – stejně jako všichni.

Osm kilometrů odtud ošetřuje staré babičky bytost, která dokázala rozdrtit vybuchující supernovu. Letí s námi, pomalu vrací lidem mládí a věří, že její zázračnější pomoc nebudeme nikdy potřebovat. Možná přitom uvažuje, jak to zařídit, aby osud dalších takových civilizací nezávisel na jediném pilotu ztroskotané lodi a obrovské náhodě, která neovladatelný HGS Newton před lety nasměrovala ke slunci Giweruzu.

Nu což, je na čase jít na oběd. Ta miliarda osudů v této chvíli oslavuje – co vlastně? Roky očekávané nudy? Jistě ne. Spíš Zemi Zaslíbenou, ačkoliv je teď jen malou hvězdičkou na obrazovkách v Centrálním velínu.

Dveře se otevřely a propustily známý dětský šum a hluk.

Pět dětí se zelenými vlásky, které mi říkají táto.

Fairlie, která už ví, že doletíme v pořádku, ale nikomu to neřekne. Ani našim dětem ne. Ale ty se na to ještě dlouho nebudou ptát. Pro ně je Giweruz jenom stará pohádka, kterou snad někdy vystřídá jiná, novější.

Jenomže za osm let budou o něco větší a novou pohádku si budou muset více zasloužit.

Všichni jsme děti Archy.

»Tak jdeme, mládeži,« obrátil jsem se k nim.

© Praha, 1997

*****

Seznam planet Galaktického Společenství

(stav počátkem 4. galaktické éry)

Obsahuje jen obydlené planety. Prvotní planety mají typ (*), kolonie jsou označeny typem svých obyvatel.

	Typ	Jméno	Charakter
1	(B)	Aiool	Průmyslový svět (kovovýroba)
2	(G*)	Aigura	Středně vyspělý svět připojený vlastními letadly.
3	(A)	Aliané	Stepi a polopouště
4	(B)	Amalírie	Vyspělá zemědělská planeta
5	(A*)	Askaris	Klokanovití ne-lidé mírné povahy
6	(I)	Attchia	Polopouštní planeta
7	(B)	Auraeia	Planeta starců u dvojhvězdy
8	(I)	Azozsáa	Převaha jedovatých rostlin. Osídlena ještěrovitými ne-lidmi z Ilooniku
9	(J*)	Bajíir	Poloprůhlední ne-lidé
10	(B*)	Bardžá	Kolébka Společenství
11	(S)	Cilsané	Obtížně kolonizovatelná, pouště
12	(B)	Ebóiá	Vyspělé vodní zemědělství
13	(E*)	Eio	Studenokrevní modří lidé, ledová planeta
14	(L*)	Errola	Středně vyspělý svět poblíž Kerré
15	(B)	Esteo	1/2 planety džungle, zemědělská
16	(B)	Eukranie	Rychlejší rotace (15 hod)
17	(B)	Fekepaia	Rozvinuté zemědělství i průmysl
18	(B1)	Fosonbi	Svět osidlovaný lidmi ze Země
19	(B)	Galirhen	Dvojník Bardžá
20	**(B1*)**	Gea(Země)	Hustě osídlená, střední typ.
21	(B)	Gíjó	Prokletá planeta. Počátek kolonizace musel být na deset tisíc let přerušen kvůli výskytu nebezpečných améb
22	(B3)	Grunn	V počátcích kolonizace lidmi z Kerré
23	(U)	Harxid	Ostrovní svět
24	(B)	Hruíané	Pancéřnaté rostliny
25	(I*)	Iloonik	Ještěrovití ne-lidé
26	(K*)	Keléné 2	Netopýří lidé. Původní Keléné zmizela při Agríšské válce.
27	(B3*)	Kerré	Vyspělý svět s vlastními podsvětelnými loděmi. Připojen spolu s Errolou a Grunn.
28	(B)	Kimopetuí	Planeta s převahou hmyzu
29	(B)	Lyngartha	Tisíce ostrovů, mírné podnebí
30	(B)	Momoroi	Obří lišejníkové lesy
31	(B)	Moniír	Planeta tří měsíců
32	(H)	Neiroi	Moře, pouze několik ostrovů
33	(N*)	Nonta	Pantherovití lidé
34	(I)	Peatkinei	Džungle
35	(R)	Poenaid	Svět osídlený lidmi (R) z Rhyinkáa
36	(U)	Rbor	Převaha moří (98%)
37	(R*)	Rhyinkáa	Zničený svět, obyvatelé jsou na Poenaid.

38 (B) Rikiri V počátcích kolonizace (první století)
39 (B2*) Saimeo Primitivní civilizace, nedávno objevená
40 (B) Sinthareia Džungle a sopky
41 (A) Sirmie Nepřívětivá moře (pahvězdice)
42 (S*) Sirraea Měňaví ne-lidé
43 (B) Sišak Jedovatá údolí s kyanidy
44 (U) Solg Typické modrobílé rostliny
45 (B) Tagavalon Průmysl (zemědělské stroje)
46 (T*) Ťan-ia Ptakopyskovití primitivní lidé
47 (H*) Ullhettl Vodní ne-lidé (krakeni). Jen 2 ostrovy
48 (U*) Ux Obojživelní ne-lidé (chobotnice).
49 (B) Vaehlna Vyspělá planeta techniků
50 (B) Vedeta Monopolní dodavatel diamantů
51 (B) Wuiteona Malý podíl pevnin (23%)
52 (B) Xinthú Vyšší gravitace (2,1)
53 (G) Yllina Vymřelý svět; je nyní osídlován z Aigury
54 (Z*) Zeatunga Svět osídlený Zeatungy, bytostmi s osmi končetinami (4 nohy, 4 ruce s přísavkami a 4 oči do čtyř stran hlavy).
55 (B) Zirial Bohatá biologická planeta
56 (B) Zumga Nulový sklon osy, bez ročních období, rostliny rostou celý rok.

*****

Typy obyvatel Galaktického společenství:

A) **Askarisané**. Podobní pozemským klokanům. Velikost cca 12 zhavae (2,5 m).

B) **Bardžané**. Základní typ. Výška 10-11 zhavae (2-2,2 m).

B1) **Pozemšťané**. Plně kompatibilní s B-typem. Jsou obvykle menší, zpravidla pod 10 zhavae (2 m), jejich výška však kolísá mnohem více než na jiných světech. Různí jedinci mívají navíc i rozdílnou barvu kůže.

B2) **Saimeové**. Výška 10 zhavae. Podobní lidem Země (Evropy). Překonatelné genetické odchylky (mírná nesnášenlivost).

B3) **Kerréjci**. Geneticky nejvíce kompatibilní s lidmi B2.

E) **Eioni**. Studenokrevní lidé modré kůže a krve na bázi mědi. Výška 7-8 zhavae (1,4-1,6m).

G) **Aigurci**. Lidé poněkud odlišného vzhledu (bez nehtů, velký rozpláclý knoflíkovitý nos a úplně černé oči). Průměrná výška 7,5 zhavae (1,5m).

H) **Ullhettlinci**. Vodní kalmarovití tvorové o délce těla až 20 zhavae (4m), délka chapadel až 80 zhavae (16m).

I) **Ilooničané**. Inteligentní ještěři. Průměrná výška těla 12 zhavae (2,5m).

J) **Bajíirané**. Poloprůhlední ne-lidé, polo-rostliny. Rozměry těla variabilní.

K) **Kelénci**. Netopýrovití lidé s křídly. Výška 7-8 zhavae (1,4-1,6m), rozpětí křídel až 20 zhavae (4m).

L) **Errolové**. Postavou podobní lidem, ale s velkými zubatými kusadly. Výška těla 10 zhavae (2 m).

N) **Nontové**. Černým pantherům podobní kočkovití lidé. Výška průměrně 6-7 zhavae (1,2-1,4m).

R) **Rhyinkové**. Inteligentní ještěrky průměrné výšky 7 zhavae (1,4m). Neblaze proslulé tím, že si vlastní svět zničily atomovou válkou.

S) **Sirraeici**. Měňaví ne-lidé.

T) **Ťanové**. Ptakopyskovití primitivní lidé. Výška těla pouze 5 zhavae (1 m).

U) **Uxané**. Chobotnicovití obojživelní lidé. Rozměr těla 10 zhavae (2m), rozpětí chapadel 60 zhavae (12m).

Z) **Zeatungové**. Šupinaté bytostmi s osmi končetinami (4 nohy, 4 ruce s přísavkami, 4 oči do čtyř stran hlavy). Velikost trupu 8 zhavae. Výlučně býložravé.

*****

Známé bytosti mimo Galaktické společenství:

Agaborilové – bytosti geneticky kompatibilní lidem B-typu. Jejich svět (Planeta Mágů) je od Galaktického společenství oddělen a jen pomalu se vzpamatovává z katastrofy, vzniklé zneužitím vědy proti lidem.

Fulgiané – bytosti, podobné lidem B-typu, s nepříliš velkými genetickými nekompatibilitami. Barbarští potomci dříve velice vyspělé, nyní zhroucené civilizace.

Giweruzané – bytosti podobné lidem B-typu, s velmi výraznými nekompatibilitami. Jediná civilizace ve známé oblasti vesmíru, které se zdařilo uniknout z žáru vybuchující hvězdy na vlastním hvězdném plavidle, nazvaném Archa.

Glugruzi – stonožkovité hmyzí bytosti. Jejich říše Glug je rozsáhlejší než Galaktické společenství. Říká se jim též Agríši, pro druh jejich prvního kontaktu s Galaktickým společenstvím (začali s agresí). Po své porážce se ke Společenství nepřipojili, ale žijí s ním v trvalém míru. Velikost těch bytostí je velmi odlišná podle pohlaví. Většinoví dělníci mají tělo dlouhé zhruba 20 zhavae (4m), nemyslící samečci pouze 1,5 zhavae (30 cm), kdežto samičky královny dorůstají délky až 200 zhavae (40m).

Gurroa – civilizace vzniklá naopak odštěpením z Galaktického společenství. Tvoří ji několik různých typů bytostí včetně bytostí uměle vzniklých rozsáhlými mutacemi z původně nemyslících zvířecích tvorů – a přece jde o bytost jedinou, ovšem stěží pochopitelnou.

Kígórové – bytosti podobné mořským hvězdicím s pěti rameny a s deseti menšími chapadly. Jejich první kontakt s Galaktickým společenstvím byl rovněž válečný, Galaktické společenství jim zabránilo vyvraždit planetu Ťanů. Zcela vztyčená hvězdice dosahuje výšky asi 10 zhavae (2m).

Líviané – bytosti s osmi zatažitelnými končetinami. Obvykle zaujímají tvar chlupaté koule o průměru 5 zhavae (1m). Až do kontaktu s Galaktickým společenstvím vedli s Kígóry urputné hvězdné války, ukončené až přispěním civilizace Gurroa. Líviané ani Kígórové se ke Galaktickému společenství nepřipojili.

Zgotybové – obojživelné bytosti průměrné velikosti těla (cca 10 zhavae = 2m), vzdáleně podobné lidem, nebo spíš žábám. Jsou vejcorodí. Byli objeveni teprve nedávno.

Zuveiové – další hmyzí civilizace (inteligentní vosy). Zatím nebyl navázán pozitivní kontakt. Rozměry: délka těla 5 zhavae (1m), rozpětí 7-8 zhavae (1,5m).

Vybráno z Galaktické encyklopedie,
93.vydání (6. elektronické)
roku 012 4. galaktické éry.
© vydavatelství Aixil, Cokrez, planeta Bardžá, GSMB

*****

Slovník některých důležitých výrazů z jazyka BAR

AGISAR – inteligentní živočich z planety Bardžá. Původně parazit, ale již od dávnověku žije s lidmi v symbióze. Neocenitelný biologický pomocník. Původní druh se podobá chobotnici (vejde se do dlaní) s jemně šupinatou kůží tmavohnědé barvy, na vnitřní části chapadel nažloutlé. Novější druh je světlé žluté barvy, má pouze dvě delší chapadla (ostatní zakrněla) a žije uvnitř svého nositele. Oba druhy jsou stále hojně používány. První písemné záznamy o soužití agisarů s lidmi jsou na planetě Bardžá datovány z doby před 50.000 léty.

AGRÍŠI – hmyzí barbarská civilizace, sousedící s GSMB. Tato civilizace násilím obsadila 2584 planet, vždy s vyvražděním původního života. První setkání s touto civilizací bylo pro Galaktické společenství velmi dramatické (50 miliónů mrtvých na straně GSMB); dnes již konflikty nehrozí, ale spolupráce se výrazně neprojevuje, především z důvodů přísně kastovního hmyzího systému a zcela jiné mentality.

AIGURA – středně vyspělá planeta. Jako jediná se připojila ke GSMB prostřednictvím vlastních hvězdných lodí, létajících nadprostorem (viz igidhig). Od centrální planety Bardžá je vzdálena cca 1 700 světelných let a oddělena prázdným prostorem, bez nadsvětelných letounů nepřekonatelným.

BAPORGY – antigravitační motory 1.typu (izolační) vynalezené před 50 tisíci lety na planetě Bardžá. Let s jejich použitím byl typický beztížným stavem po celou dobu letu.

BAR – oficiální jednotný jazyk, původem z planety Bardžá, používaný nyní na všech planetách GSMB. Ujal se i u bytostí, jejichž řeč by byla pro humanoidy nevyslovitelná, neboť byl sestaven tak, aby ani jim nečinil potíže. Správu jazyka BAR má tradičně jazykový ústav na planetě Bardžá. Tam je nutné adresovat veškeré požadavky na změny (nezbytné například při objevech nebo vynálezech, které dosud nemají odpovídající výraz ve slovníku).

BARBAR – bytosti schopné navzájem si škodit až do usmrcení. Galaktické společenství své obyvatele před barbary chrání zpravidla izolací a postupnou výchovou barbarů.

BARDŽÁ – centrální planeta Společenství GSMB. První ze všech světů GSMB pronikla do vesmíru a spojila stanicemi vjosuzgu více planet do Společenství. Po celá tisíciletí jako jediná ve Společenství vysílala své hvězdné lodi do vesmíru. Rovněž proslula i úrovní lékařství a biologie (viz agisar).

BEVUFE – též B-palivo. Biologická hmota s vysokým obsahem energie, snadno uvolňované rozkladem v katalyzačních vacích isún. Produktem je elektrický proud nebo teplo, odpadem voda a oxid uhlíku. Ve speciálních hořácích může být spalována, hoří velice jasným plamenem (2500°C). Vynalezena na Bardžá před 45 000 lety.

ČASOPROJEKTORY (viz Uxiony).

DABYRGY – Lékařský zásah, proveditelný pouze u lidí typů A, B, E a G. Blokuje měsíční biorytmy, znemožňuje rozmnožování, ale pomáhá prodloužit život jedince a obvykle se nastavuje natrvalo u celé populace. Stav lze v případě potřeby snadno přerušit (i na několik let) a opět obnovit. (Viz agisar).

ÉRA – zvlášť charakteristická období ve vývoji Galaktického společenství:

První éra: Trvala přibližně 20000 let, počátky nejsou přesně zachyceny. Přibližně před 40.000 léty vzlétla první mezihvězdná výprava z planety Bardžá. Byla úspěšná, objevila planetu Aiool s vlastním životem. Nebyl agresívní, šlo tedy o svět vhodný ke kolonizaci. Byla tu postavena první stanice vjosuzgu a planeta byla fakticky připojena k nově založenému Společenství Bardžanských světů. První éra skončila objevem světa obydleného přátelskými myslícími bytostmi (Askaris). Skončilo období osamocení civilizace Bardžá, což bylo také

vyjádřeno přejmenováním Společenství Bardžanských světů na Galaktické společenství myslících bytostí.

Druhá éra: (11915 let) – charakterizovala zprvu bouřlivá expanze Galaktického společenství, objevy a kolonizace světů vhodných pro život. Éra skončila dočasnou stagnací, neboť ve všech směrech bylo dosaženo přírodní hranice Společenství. Tehdejší kosmická letadla nedokázala kvůli neúnosné spotřebě energie a zejména zásob pro posádku překonat vzdálenosti nad 30 světelných let. Koncem Druhé éry byly realizované i první projekty úpravy planet, což umožnilo kolonizaci světů dosud pro život nevhodných. Takto byly osídleny například planety Moniír a Vedeta, kde původně nebyl ani život, ani dýchatelná atmosféra. Úprava dýchatelného ovzduší trvala tři až pět set let, ale výsledkem byla planeta vhodnější pro kolonizaci než planeta s původním životem.

Třetí éra: (8750 let). – Zvýšením účinnosti generátorů energie isúnů a praktickým zvládnutím zimního spánku posádky byla umožněna stavba nových typů hvězdných lodí a tím další expanze Společenství. Třetí éra přinesla významné objevy. Společenství navázalo kontakt s mnoha dalšími civilizacemi, mezi nimiž i té, která se stejně jako Bardžá odvážila vyslat své lodi do vesmíru (Gea=Země). Okamžik tohoto kontaktu byl dokonce jistou dobu chápán jako začátek Čtvrté éry, ale jeho význam byl zatlačen do pozadí setkáním s civilizací Aigurou. Mezníkem Čtvrté galaktické éry se staly nadsvětelné hvězdné lodi z Aigury, které způsobily převrat v kosmickém průzkumu i v dalším rozšiřování Galaktického společenství. Nultý rok Čtvrté galaktické éry byl proto vyhlášen v tom roce, kdy na Askarisu přistálo po překonání více než tisíce světelných let prostoru první aigurské letadlo.

Čtvrtá éra: trvá prakticky dodnes. Expanze Galaktického společenství získala aigurskými hvězdolety další možnosti, na druhé straně bylo nutné průzkum v mnoha směrech zastavit, neboť se ukázalo, že zde Galaktické společenství sousedí s oblastí Říše Glug. Říši Glug tehdy obývaly v mnoha směrech barbarské inteligentní bytosti (jde o inteligentní hmyz), psychicky odlišné od psychiky většiny obyvatel Společenství. Proto nebylo nikdy vytvořeno spojení těchto zcela odlišných civilizačních oblastí. Největším problémem se stala »kapacitní hranice». Není totiž v silách světů Společenství kolonizovat nově objevené planety a zajistit rozvoj dalších nově objevených planet s inteligentními bytostmi na úroveň Společenství. Možnosti Kosmického průzkumu nejsou dnes plně využívány a předstih průzkumných cest před reálnou možností využití těchto objevů je udržován proto, aby mohlo být zabráněno kosmickým katastrofám, ohrožujícím světy mimo oblast Společenství. Na počátku Čtvrté éry došlo k oddělení první civilizace od Galaktického společenství, způsobenému diametrálně odlišným rozvojem civilizace Gurroa. Ta i nadále udržuje k Společenství přátelský vztah, ale její psychický vývoj se s ostatními světy dávno rozešel.

EVSEJ – hyperprostor 3. typu, umožňující letadlům s příslušným konvertorem (viz igidhig), volný let na značné vzdálenosti několikanásobně větší rychlostí, než je rychlost světla. Objeven na planetě Aigura.

ENZOD – druh efernidů, vytvořený jako útočné bakterie. Tyto druhy byly úmyslně vyvinuty jako obrana proti dravé zvěři, zejména při průzkumu neznámých planet.

ELEKTRONIKA – věda o miniaturních elektrických prvcích, jejichž kombinace mohou vytvářet podivuhodné roboty, jako například navigační přístroje JAPAN. Původem z planety Země.

GALAXIE – námi obývaná oblast vesmíru.

GEA – oficiální název planety Země. Pozoruhodná planeta, zčásti obydlená barbary, v některých oborech vědy (biologie) nesmírně zaostalá, v jiných naopak tak pokročilá, že v celém Galaktickém společenství v nich ani nikdo jiný nepracuje (elektronika, nukleonika, robotika). Ačkoliv se bez těchto oborů světy Společenství dříve obešly, jsou dnes od běžného života neodmyslitelné. Gea je velice proslulá i nejkrásnější hudbou ve známém vesmíru a proto jsou její hudebníci všude nesmírně ceněni.

GIRRIGY – antigravitační motory 2.typu (využívající torzní pole), vynalezené na planetě Aigura. Gravitaci nepřekonávají izolačním efektem, ale vyvíjejím protitahu. Jsou používané u všech letadel od připojení Aigury ke Společenství.

GRYUL – malá osobní letadla, obvykle čtyřmístná, poháněná akumulátory nebo B-palivem. Používána k dopravě na krátké vzdálenosti a k rekreačním letům.

GSMB – Galaktické společenství myslících bytostí. Oblast vesmíru v Galaxii, obsahující několik stovek hvězd a planet, s největší vzdáleností 2148 světelných let mezi okrajovými planetami Gea a Aigura. Je obydlena zhruba 120 miliardami myslících bytostí, z toho je převaha (85 miliard) lidí. Jednotlivé světy jsou samostatné, uznávají však společná Základní pravidla a o záležitostech společného charakteru rozhodují prostřednictvím Sněmu, který se v případě potřeby schází v centru na planetě Bardžá. Kromě dopravy stanicemi vjosuzgu Společenství používá i mezihvězdné lodi, ovšem jen u Kosmického průzkumu.

GI = Genetický Index – příbuznost či odlišnost dvou jedinců. Je to číslo, které nikdy není větší než 1 (1 = absolutní totožnost). Čím jsou dva tvorové odlišnější, tím menší index mají navzájem. (Viz agisary).

GURR – planeta, na níž sídlí civilizace Gurroa. Ačkoliv ji už navštívilo několik desítek bytostí ze Společenství, nikdo nezná její polohu. Podle některých poznámek ji Gurroa občas stěhuje hyperprostorem k opuštěným hvězdám (je známo, že to dokáže a nejméně jednou takový přesun realizoval).

GURROA – záhadná civilizace, která občas podle svého uvážení spolupracuje se Společenstvím GSMB, většinou se však drží odděleně. Má ze všech civilizací nejméně členů, údajně jen několik stovek, kteří jsou telepaticky dokonale propojeni do jediné složené bytosti. Tato civilizace je v mnohém záhadná, dosud však vždy Společenství pomáhala.

HUDCHYT – technická planeta, nevhodná pro život myslících bytostí nechráněných skafandrem, ale důležitá jinak (doly na suroviny, výroba koncentrované energie, nebezpečné provozy, těžká chemie apod.). Všechny technické planety obhospodařuje Rada kosmonautiky, i když bývají vlastnictvím jednotlivých planet, které je využívají pro svoji potřebu.

IGIDHIG – konvertor mezi hyperprostorem Evsej a normálním prostorem, nazývaným Euklid. Vynalezen na planetě Aigura. Umožňuje volné lety hvězdnými letadly do vzdálených míst vesmíru, protože vzdálenosti kterýchkoliv dvou míst jsou v Evseji mnohem menší než v Euklidu. Hvězdoletů s těmito stroji se používá k průzkumu neznámých oblastí, kde nejsou stanice vjosuzgu a kam by jinými dopravními prostředky byla cesta příliš dlouhá.

INITH – 1. hyperprostor, používaný k teleportaci předmětů pomocí stanic vjosuzgu. Objeven před 40 000 lety na planetě Bardžá. Jiné dosud objevené hyperprostory jsou Ultreg, Evsej a Léth. Civilizace Gurroa údajně zná i další hyperprostory, dosud ve Společenství GSMB neznámé.

ISÚN – katalyzační vak s bio-elektrodami, užívaný k přeměně B-paliva (viz bevufe) na elektrickou energii nebo v teplo.

JAPAN – původně malé souostroví na planetě Zemi, přeneseně nejdokonalejší elektronické přístroje, zejména navigační.

MÍR – Na barbarských planetách opak války. Na civilizovaných planetách se obou těchto slov neužívá.

ROBOT – neživý stroj, částečně vybavený inteligencí. Původem z planety Gea.

STRÁŽCI – občanská policie GSMB, díky uxionům téměř neomylná.

SORKY – baktérie s primitivním kolektivním vědomím, založené na biologické holografii. Ovlivňují se vědomím hostitele což je umožňuje ovládat (asi na úrovni cvičeného psa). Přenášejí baktérie dalších typů. Vynalezeny na planetě Gíjó.

SVĚTELNÝ ROK – Jednotka vzdálenosti, jakou urazí světlo za dobu pozemského roku – jedná se o pozůstatek pozemské měrné soustavy. Udržel se zřejmě jen proto, že první mapy vesmíru, použitelné pro hyperprostorovou navigaci, sestavoval právě s použitím těchto

jednotek pozemšťan Pavel Horák a od těch dob nevyvstala potřeba revize. Tato jednotka se dnes používá jen k určování vzdáleností hvězd v astronomii a v Kosmickém průzkumu, jinak nemá praktický význam.

SYGYTY – lehké antigravitační girrigy vestavěné do ramenních nebo padákových popruhů. Slouží k vznášení zpravidla jediné osoby. Původem z planety Aigura.

UIK – osobní nebo nákladní kontejner, používaný pro přepravu hyperprostorovými stanicemi vjosuzgu.

UX – planeta obývaná myslícími bytostmi U-typu. Podobají se chobotnicím s dvoumetrovým tělem a šestimetrovými chapadly, na rozdíl od většiny chobotnic žijí na souši stejně dobře jako ve vodě. Uxané vynalezli především rezonanční tavičky kovů a uxiony, přístroje pro vidění minulosti.

UXION – přístroj pro vidění minulosti. Může zobrazit minulé děje v časovém rozmezí od -3 minut (přesněji od -3 minut, 4,85 sekundy) až asi do -8 let. Vzdálenější minulost bývá příliš vybledlá a tedy těžko zobrazitelná.

VÁLKA – častá zábava barbarů v málo civilizovaných světech, obvykle přinášející předčasnou smrt mnoha myslícím bytostem. Pro civilizované myslící bytosti nepochopitelná.

VJOSUZGU – dopravní prostředek, využívající hyperprostor Inith. Teleportuje dopravní kontejnery Uik na libovolnou vzdálenost téměř okamžitě, vyžaduje však ke své činnosti spolupráci dvou stanic, vysílací a přijímací. Stanice mohou pracovat pouze na planetách dostatečné velikosti. Lze jimi též posílat binárně kódované zprávy. Veškerá doprava v GSMB je zajišťována především tímto způsobem. Nadsvětelná hvězdná letadla jsou používána pouze u Kosmického průzkumu.

YLLINA – planeta vzdálená cca 650 světelných let od planety Aigura, osidlovaná jejími lidmi. Pozoruhodná zejména nálezy staveb původních obyvatel, vymřelých již v pravěku.

ZADAGUS – Menší transportní kabinky, použitelné na krátké vzdálenosti (nanejvýš v rámci planety). Z technických důvodů je omezen i jejich objem. Pracují bleskurychle, podobně jako stanice **vjosuzgu** (viz heslo), ale pro neveliký výkon nejsou masově používány. Ačkoliv jde spíše o atrakci, mohou být úspěšně používány i v extrémních podmínkách.

ZEMĚ – viz Gea.

ZHAVAE – jednotka délky, přibližně 21 pozemských centimetrů. Platí ve všech světech Společenství. Byla odvozena od vlnové délky mezihvězdného vodíku, nemá vztah k velikostem planet ani jejich obyvatel. Je proto přijatelná pro všechny vyspělé kosmické civilizace. Kromě GSMB ji užívá civilizace Gurroa, přechází na ni celá říše Glug a akceptují ji vyspělé nedávno objevené civilizace, dosud ke GSMB nepřipojené.

Vybráno z Naučného slovníku jazyka BAR, 170.vydání,
roku 012 4. galaktické éry.
© vydavatelství Aixil, Cokrez, planeta Bardžá, GSMB
a Praha, Čechy 1997
*****

O těchto knížkách

Devět knížek, zabývajících se Galaktickým společenstvím GSMB. Není to příliš mnoho?

Co se nachází v těchto knížkách? Není to seriál, podobný nekonečným seriálům americké televize?

Pokud si kteroukoli přečtete, zjistíte, že ne. Je pravda, ve všech se vyskytuje (alespoň na pozadí) tajemné Galaktické společenství myslících bytostí, jehož světy mají jedinečný kolorit a přece hodně společného. Nicméně každý tento příběh je samostatný a nevyžaduje znát děj, osoby a prostředí dílů umístěných před ním. Jenom občasné narážky, pro děj naprosto nepodstatné, spojují tyto knihy do jedné série.

Říkám tomu série, ne seriál.

Vynecháte-li v seriálu dvě – tři pokračování, vůbec o nic nepřijdete, protože se v něm většinou omílá stále to samé. Ale zkuste si pustit seriál od prostředka a budete nechápavě zírat, o čem je vlastně řeč. Knížky v sérii nectnost tohoto typu nemají. Každá je o něčem jiném, můžete třeba začít tou poslední a předchozí vám nebudou chybět.

Něco se však na těchto knížkách přece mění a to je právě spojuje. Poznáte to určitě sami a obzvlášť vynikne srovnání slovníků a přehledů, připojených na konci knížek (ne všech).

Příběhy, které se odehrávají později, mají i jiná vydání encyklopedie a právě na odlišnostech drobných detailů můžete dobře vidět, že svět GSMB není strnulá kulisa. Je zde patrný pozvolný vývoj Galaktického společenství. V první knize je zde sdruženo čtyřicet planet, Země se teprve chystá připojit k nim. V osmé knize je planet pětapadesát a Země už má mezi nimi pevné místo. Ve slovnících přibývají nová slova, která tam původně nebyla. Napadlo někoho, že i pouhý slovník může být dobrodružné čtení?

Tyto knížky patří mezi *pravověrné* science-fiction. Ne že by se v nich neobjevovala kouzla, ne že by chyběla tajemná zaklínadla – ale všechno se to děje v rámci Murphyho zákonů, kde platí věta: »Není v lidských silách odlišit jakoukoliv dostatečně pokročilou technologii od – černé magie».

Milovníci žánru **fantasy**, zaklínadel, kouzel a soubojů na meče, budou možná trochu zklamaní. Ale upřímně, jakou šanci může mít bojovník s pouhým blyštivým mečem proti kosmickým příšerám, vyzbrojeným nevídanými zbraněmi?

Přečtěte si **Omíor – válku světů** – a uvidíte, že ani tohle není vyloučeno, jen... za jistých podmínek.

O čem je vlastně řeč v jednotlivých knížkách?

Zoidée, dívka z planety Bardžá – Země se tady dostává do prvních kontaktů s GSMB. V tomto období je Země barbarskou planetou, které se ostatní bojí. Ne že by byla tak technicky vyspělá – v tomto směru má Galaktické společenství vrch, ale pro neuvěřitelné množství zla. Vraždy, násilí, drogy, války. Zbraně často a zbytečně používané jednotlivci i celými státy – známe to. Mohou se tak hrozné bytosti domáhat svého práva na přijetí do vyspělé společnosti světů GSMB?

Gurroa a válka Agrišů – ústředním námětem je vznik nové, úžasné bytosti, která později vystupuje pod jménem Gurroa. Dítě vzniklé z neskutečné lásky pozemšťana a dívky z Aigury, obývané lidmi podobnými vepříkům, se stane už ve svých osmi letech poslem míru v náhlé kosmické válce mezi Galaktickým společenstvím a bezohlednou civilizací hmyzích Agrišů. Dá se tvrdit, že zachránilo Galaktické společenství, nebo Agríše? Nebo snad – obě znepřátelené civilizace?

Kerré, bohyně z hvězd – popisuje setkání kosmonautů Země, zbavených při havárii své technické převahy, s primitivními obyvateli planety Saimeo. Kosmonautům má být výstrahou osud jejich předchůdců – jiných bytostí, které u planety podobně havarovaly před tisíci roky.

Čikea a Čivi – je příběh bezbranných ptačích lidí Ťanů, jimž hrozí vyvraždění ze strany technicky mnohem vyspělejší civilizace Kígórů. Nebýt podpory kosmonauta ze Země Renona, Ťanové by svou planetu agresívním bytostem brzy uvolnili, či přesněji, byli by vyvražděni...

Sorky – příběh dvou pozemských dětí na *prokleté planetě Gíjó*, jediné planetě, odkud museli její objevitelé Bardžané před tisíciletími uprchnout. Planetu totiž obývají obludy, které se běžným zbraním vysmívají. Ukazuje se, že část Bardžanů na planetě zůstala a v nouzi našla proti obludám účinnou zbraň, *Sorky*. Ale tisíce let v těžkých podmínkách způsobily posun v myšlení kdysi mírných Bardžanů a jejich proměnu v nelítostné barbary.

Agaboril, planeta Mágů – popisuje tragédii světa, v němž se k moci dostali zločinci nejhoršího zrna. Podařilo se jim uchvátit moc a všechny ostatní lidi uvrhnout do bezradného barbarství středověku. Zločinecká komunita ovládla celý svět silami, proti kterým průzkumná loď Galaktického společenství nic nezmůže a nezbývá jí než útěk. Na planetě zůstane pouze výsadek, několik členů civilizace Gurroa. Pokoušejí se přece jen rozluštit stav, v jakém se planeta nachází.

Fulgiu, planeta šedivé magie – příběh dvou pozemšťanek na planetě, osídlené lidmi s magickými vlastnostmi. Ukazuje se ale, že počet těchto lidí pomalu klesá. Lékařka Alžběta nakonec pochopí krutou historii světa, kde se lidem podařilo stvořit dávný sen pozemšťanů, naprosto *rovnoprávnou a vyspělou komunistickou společnost*. Jenže právě uskutečnění tohoto snu bylo příčinou pádu celého světa – a závěrečná katastrofa se rychle blíží... Může jí zabránit Alžběta, ačkoliv se mezitím stala – čarodějnicí čtvrtého řádu...?

Giweruz – Zvony pekelné – je horečnatý příběh záchrany světa, ohroženého chystaným výbuchem svého slunce. Nejhorší na této nebezpečné situaci je, že někteří podezřívaví lidé se odmítají podřídit cizinci, který se snaží vyvést obyvatele méně vyspělé planety z nebezpečí.

Margabadar – inverzní svět, kam se dostanou čtyři mladí, naivní pozemšťané a kde vládne Aorrug – bytost velmi podobná Gurroovi, stejně mocná i technicky vybavená, ale na rozdíl od něho – zlá. Gurroa odmítl dát lidem tajemství *géja*-pole, aby se v rukou zločinců nestalo prokletím. Tento prostředek by mohl slisovat i celé planety. Aorrug jej má – a právě tak nelidsky jej používá...

*****

Kromě této »kosmické sci-fi« si můžete přečíst další, na sobě nezávislé příběhy, odehrávající se především na Zemi.

Krešo – science-fiction, napsaná v roce 1968 jako reakce na vpád vojsk Varšavské smlouvy do Československa. Není div, že v ní tajemná česká nesestřelitelná létající pevnost Miráž na oplátku ohrožuje Moskvu a nutí sovětské generály vyklidit nejen Československo, ale všechny státy Evropy. Ukáže se, že konstruktér Miráže, geniální český vědec Viktorín Přibík ze starého rodu, není člověk – nebo aspoň ne obyčejný člověk.

Odstup, Satane! – science-fiction (1982) odehrávající se v poněkud tajemném prostředí – v Pekle a v hradech čarodějů. Je to zvláštní skupina bývalých lidí, kterým vládne Ibrahim Sheitan, česky Satan, nesmiřitelný a nenávistný. Mágové jeho vládu nesnesou a vzbouří se, ačkoliv vědí, že Satan vládne největší síle na Zeměkouli – Peklu.

Omíor – Válka světů – klasická zápletka od dob H.G.Wellse a jeho Války světů. Zemi napadnou zelení mužíčkové, ovšem ne nějaká párátka, se kterými si poradí ostří hoši od leteckých sil USA. Má lidstvo naději zvítězit, když protivníci dokáží rozhoupat zemskou kůru, potopit části kontinentů do moře a hustě osídlené kraje přes noc změnit v liduprázdnou poušť? Rozpad pozemské civilizace a podrobení Země bezesporu vyspělejšími vetřelci je místy popisovaný až drasticky, byť jen očima dobře ukrytého hrdiny, který se o katastrofě naší civilizace dozvídá zprvu z televize a pak jen z ojediněle pracujících vysílaček. Jakou naději může mít za těchto okolností vzpoura osamělé dvojice, pozemšťana a opičkovitého otroka, hlídaných v mateřské lodi bezcitných Omíorů?

Fext – hrdina této science-fiction je Jíra Stříbrný, fext od doby Bílé hory. Fext je jistý druh evropského strašidla, obvyklého ve starých českých a německých pověstech. Od těch podivných bytostí se odrážejí kulky a přitom zabijí každého, kdo na fexta vystřelí. Přijde na tuto záhadu mladá venkovská učitelka Martina, která se s Jírou spřátelí? Jeho přičiněním se sama stane stejným strašidlem – fextkou, jasnovidkou a nakonec i čarodějnicí, která poroučí bleskům a dokáže mimo jiné vyvolat zemětřesení nebo Egyptskou tmu.

Čtvrtá říše – se odehrává v paralelním světě, kam se na konci Druhé světové války na poslední chvíli uchýlily zbytky poraženého Wehrmachtu spolu se svým Vůdcem Adolfem Hitlerem. Zachránili je mimozemšťané, kteří se však lidem nepodobají, takže jsou podle nacistické ideologie pouhými zvířaty. Proto mezi nimi nakonec vypukne vyhlazovací válka. Ve chvíli, kdy pohlaváři Čtvrté říše začnou uvažovat o ústupu zpátky na Zem a začnou si vyhlížet, kde by se jim mohlo *vylodění* nejlépe podařit, zajmou jednoho z Čechů, aby se od něho dozvěděli co nejvíce o změnách v našem světě. Netuší, že se tento člověk domluví s mimozemšťany...

Čtvrtá Země – je volným pokračováním Čtvrté říše, dokonce se v ní setkáte se stejným hlavním hrdinou Otou Vávrou. Poté, co byli lidé vykázáni z paralelního světa mimozemšťany, obrátí se ve svých výzkumech na opačnou stranu paralelních vesmírů – a mají úspěch, objeví Třetí Zemi, pak Čtvrtou... netuší, jak nebezpečné objevy to jsou. Třetí Země se jim zpočátku zdá nevlídná a nevhodná k životu, než pochopí, že jde – o Peklo našich praotců... Když se ale Peklo otevře a z paralelního vesmíru vystoupí praví ďáblové, je pozdě honit bycha. Kdo ještě může Zemi zachránit? Snad jen člověk, do kterého (s jeho souhlasem) vstoupí – ďáblice.

Démon – je to ještě člověk? Bezpochyby ano, ačkoliv jeho zaklínadla skutečně fungují – a nepřekračují přitom přírodní zákony. Je to ale člověk, který dokáže přežít i vlastní smrt a vrací se v jiném těle opět na svět. Člověk, který si proti gangsterům přinese místo pistole okarínu a bitevní vrtulník sestřelí trumpetou. Mohou mu pacienti uvěřit jakožto lékaři, když se lidé od něho vracejí uzdraveni ze smrtelných a jinak nevyléčitelných nemocí? Nikdo neumí přinést tolik dobra jako on, ale není strašnějšího nepřítele nad rozhněvaného démona, který se rozhodne trestat. Nejhorším trestem není oslepení, ani smrt v plamenech pekelných (neboť i to umí), ale – roztrhání lidské duše. Takový člověk zdánlivě žije dál jako dříve, ale není to už on, nýbrž další **démon**. Čtenářům potom nezbývá, než démonům – fandit, zejména když se mezi nimi objeví i sympatické mladé **démonky**; ačkoliv nejchytřejší z nich byla před svou proměnou idiotka a pořád je napůl chlap, zatímco nejkrásnější z nich vytáhli – jak jinak, než z hrobu... Ukazuje se ale, že opravdové **peklo** je přece jen výhradně záležitost – lidí.

Válka s mloky – není to drzost, pokoušet se napsat román na téma už jednou geniálně zpracované? Je snad možné napsat na stejný název něco naprosto odlišného? Román má s Karlem Čapkem společný název i několik podrobností. Jsou tam mloci v čele se svým vůdcem Šéfem Salamandrem, je tam válka s nimi a konečně, je to napsáno vlastně o lidech. Tím ale podobnost (čistě záměrná) končí. Vše je totiž popisováno očima mloka, biologa Pavla, který se z asistenta stvořitele nakonec stane sám Šéfem Salamandrem a proti svému přesvědčení na závěr války vyhlásí a uskuteční námořní a leteckou blokádu Spojených států, které jako poslední na světě hrdě, ale marně vzdorují mločí armádě... o síle dvaceti mloků.

Kniha – kterou přinese tříletá dcerka s vysvětlením, že jí spadla na hlavu, když do popelnice disciplinovaně házela obal od bonbonů, není obyčejná kniha, ačkoliv se tak tváří. První šok zažijí rodiče tentýž večer, když zjistí, že jejich dcera knihu plynně čte, dokonce v cizím jazyce. Pak už se události hrnou jedna za druhou a dcerka Adélka se jim před očima pozvolna mění v čarodějnici. Vysvětlení je, jak jinak, úplně jiné než jak se jevilo zpočátku.

Andílek – první kniha dětské sci-fi trilogie. Hlavním hrdinou není ani tak andílek sám, jako kluk Olda, který se s andílkem náhodně potká v lesoparku při venčení pejska. Ukáže se, že andílek ve vesmíru zabloudil a neví, kudy nazpátek. Je to totiž mimozemské dítě a to ho

přece jen s Oldou spojuje. Olda mu díky rodičům poskytne azyl, andílek se naopak snaží být lidem na Zemi užitečný. Umí to dobře, vždyť pracuje se zázraky! Není pro něho těžké upravit si také Oldu i jeho psa, aby mu pomáhali, takže když se přece jen odhodlá hledat cestu domů, zůstane po něm v našem světě pozitivně zmutovaný Olda i jeho pes. Zázraky teď začne Olda konat sám a zdá se mu, že před ním leží celý vesmír.

Učedník andělů – druhá kniha dětské sci-fi trilogie. Hrdina první knihy Olda chce něco dokázat a má k tomu úžasné předpoklady. Začne tedy dělat zázraky, naučené od andílka. Brzy ale zjistí, že to ani se zázraky nebude mít snadné. Dospělí ho nechápou, spolužáci se ho straní a ti, kdo ho dříve šikanovali, se ho bojí. Olda zázračně uzdravuje vděčné nemocné, ale lékaři ho od nich jako nekalou konkurenci odhánějí. Najde si ale i nové přátele. Spolužačka Marie se jako první seznámí s jeho zázraky a po dlouhém váhání, navzdory varování odborníků, svolí s úpravou, která by jí také dovolila dělat zázraky. Nejde o žádnou maličkost, ale o pokoutně prováděnou operaci mozku, ale Olda pracuje se zázraky a tímto úspěchem přesvědčí prvního odborníka – lékaře, aby se jeho schopnostmi začal opravdu seriózně zabývat.

Andělský svět – třetí kniha dětské sci-fi trilogie. Učedníci andělů nemají v našem světě na růžích ustláno. Lidská závist je totiž silnější než zázraky. Naštěstí mezi Oldovy andělské dary patří i schopnost cestovat vesmírem ze světa na svět, tak jak to dokáží i andělé. Neodváží se jako andílek daleko od Země, nicméně spolu s Máňou objeví ráji podobný svět a založí tam kolonii, nevelkou osadu, kde dál zázračně léčí lidi a před závistivci to úspěšně maskují jako cestovní kancelář ***Za zdravím***. Ale Učedníci nemají klid ani tam. Na Zemi totiž odnepaměti žijí i jiné mimozemské bytosti, pravý opak andělů. Lidem nepomáhají, ale využívají je. Oldův Andělský svět jim připomíná jedinou hrozbu, které se obávají: návratu andělů, který by učinil konec jejich dosavadní nadvládě nad lidmi.

Jupiterský duch – navazuje na Andělskou trilogii, ale tato kniha už není určena pro děti, jako první tři Andělské. Olda a jeho kamarádi povyrostli, už to nejsou pouhé děti. Dokonce i nejmladší člen jejich party Pepek Horák, dříve nejmenší a odstrkovaný, vyrostl natolik, že si troufá sám objevovat ve vesmíru cizí světy. Navzdory varování andělů zamíří do zakázaných Jupiterských světů a z jedné výpravy se vrátí jako duch. Teď už se teprve nemůže ukázat mezi kamarády! Uteče zpátky na Zem a při bloumání Prahou zjistí, že může být jako duch užitečný i nebezpečný. Na čas se stane vraždícím přízrakem, ale to se mu brzy znechutí. Při tom ale zjistí, že na Zemi není jako duch sám. Mezi ostatní duchy ale nepatří a ti ho proto nemají rádi. Když pak ale pětici duchů zachrání, půjdou s ním, kam je povede, třeba i do pekla – beztak je to jejich původní domov, jsou to totiž ďáblice ze sousední Gehenny. Pepek má ale s ďáblicemi úplně jiné plány... i když tuší, jaké plány mají naopak ony s ním. Chtěly by si ho totiž vzít, jenže je jich pět na jednoho. Co s tím udělá? Pak ale Pepkovi zkříží plány jiný Jupiterský svět a když se vrátí, nic doma nepoznává... co se to zase, proboha, stalo?

Prozrazovat knihy dopředu se ale nemá a tak mi asi opravdu nezbývá nic jiného než vám popřát příjemné čtení...

© Praha 2006

*****